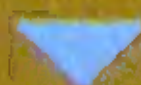
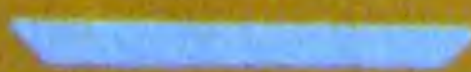
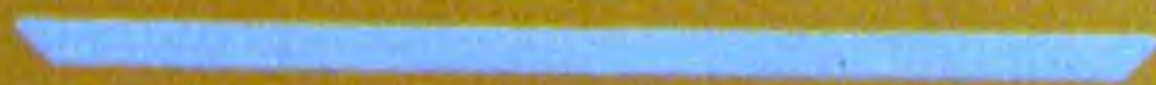

М. В. БІРЬІЛА

БЕЛАРУСКАЯ АНТРАПАНІМІЯ

АКАДЭМІЯ НАВУК БЕЛАРУСКАЙ ССР
ІНСТЫТУТ МОВАЗНАЎСТВА ІМЯ ЯКУБА КОЛАСА

М. В. БІРЫЛА

БЕЛАРУСКАЯ АНТРАПАНІМІЯ

3

СТРУКТУРА УЛАСНЫХ
МУЖЧЫНСКІХ ІМЕН

МІНСК
«НАВУКА І ТЭХНІКА»
1982

ББК 81.2Бел.

Б64

Рэдактар

Р. І. АВАНЕСАЎ,

член-карэспандэнт АН СССР

Рэцэнзенты:

А. І. Журайскі, член-карэспандэнт АН БССР,

П. У. Сцяцко, доктар філалагічных навук

Бірыла М. В.

Б 64 Беларуская антрапанімія. 3: Структура ўласных мужчынскіх імён.— Мн.: Навука і тэхніка. 1982.— 320 с.

У пер.: 1 р. 70 к.

У кнізе разглядаецца структура мужчынскіх хрысціянскіх імён XVI—XVIII стст., імён, рэканструяваных па сучасных беларускіх прозвішчах, і сучасных мужчынскіх беларускіх імён. Паказаны асаблівасці адаптацыі кананічных імён на аснове беларускай мовы, дэталёва апісана словаўтваральная структура поўных афіцыйных і размоўных, а таксама эмацыянальна-ацэначных форм імён. Дзецца паказчык імён, якія даследуюцца ў «Беларускай антрапаніміі» (1966) і ў гэтай працы.

Прызначана для мовазнаўцаў, літаратуразнаўцаў, пісьменнікаў, этнографаў, студэнтаў філалагічных факультэтаў ВНУ.

4602010000—111

Б ————— 122—81

МЗ16—82

ББК 81.2Бел
4Бел

© Выдавецтва «Навука і тэхніка», 1982.

УВОДЗІНЫ

Імёны, што прыйшлі да продкаў усходніх славян у X—XI стст. разам з хрысціянствам, храналагічна і па моўнай прыналежнасці супрацьпастаўлены тым, якія бытавалі да ўвядзення хрысціянства, — імёнам славянскім, утвораным на базе апелятыўнай лексікі.

Старажытныя славянскія імёны дахрысціянскага перыяду акрамя намінацыйна-ідэнтыфікуючай выконвалі прафілактычна-пажадальную функцыю. Яны служылі не толькі для абазначэння асобы і вылучэння яе з ліку іншых, а павінны былі абараняць носьбіта імені ад «злых сіл», садзейнічаць, дапамагаць яму на ўсіх этапах жыцця. Старажытны чалавек у выніку анімістычнасці свайго мыслення адухаўляў прыроду, верыў, што элементы акружаючага асяроддзя да яго адносяцца альбо добра, альбо дрэнна. Ён верыў у магічную сілу слова, быў упэўнены, што жывёліны, дрэвы, розныя з'явы прыроды і інш., назвы якіх узяты ў якасці імён, становяцца апекунамі, абаронцамі іх носьбітаў. Зразумела, што ў такіх умовах не было спецыяльнага класа слоў, якія б ужываліся толькі ў якасці імён. Гэта асаблівасць мыслення і натуральная метафарычнасць мовы забяспечвалі выкарыстанне неантрапанімічнай лексікі ў антрапанімічных мэтах. Практычна кожнае паўназначнае слова магло быць выкарыстана ў якасці ўласнага асабовага імені. З цягам часу прафілактычна-пажадальны змест імені сціраўся, рабіўся другарадным, і некаторыя з іх — у першую чаргу кампазіты — на рубяжы прыняцця хрысціянства, відаць, ужо адмяжоўваліся ў асобны клас імён, якія абслугоўвалі вышэйшыя колы грамадства.

Хрысціянская царква, кананізуючы святых, кананізавала і іх імёны, настойліва і паслядоўна распаўсюджвала іх на тыя народы, на якія пашыралася хрысціянства, строга сачыла, каб гэтыя імёны ў богаслужэбнай літаратуры і ў саміх богаслужэннях ужываліся ў адзіна

прызнанай — кананічнай — форме. Б. А. Успенскі мяркуе, што на Русі ўжо з самага пачатку хрысціянства імёны ад паўднёвых славян былі запазычаны ў некалькіх разнавіднасцях¹. Праз славянскія богаслужэбныя тэксты маглі пранікнуць размоўныя імёны ў грэчаскай кніжнай апрацоўцы, грэчаскія размоўныя і дыялектныя варыянты, размоўныя варыянты, якія склаліся ў паўднёвых славян.

Новыя імёны не ўвайшлі ў лексічную сістэму запазычай іх мовы, а ўтварылі ў ёй спецыяльны клас слоў і выкарыстоўваліся толькі ў функцыі ўласных асабовых імён. З'яўляючыся па паходжанню іншамовнымі, яны ў адрозненне ад ранейшых (старажытнаславянскіх), прывычных і зразумелых, былі незразумелыя, цяжкія для вымаўлення. Таму яшчэ доўгі час пасля ўвядзення хрысціянства — асабліва ў XI—XIV і нават у XV—XVIII стст. — абедзве іменалагічныя сістэмы суіснавалі. Праўда, славянскія імёны паступова губляюць свой першапачатковы статус. Калі да X ст. яны былі адзіным сродкам ідэнтыфікацыі асобы, у XI—XIV стст. па семантычнай і граматычнай структуры, па матывацыі і ўмовах надання, а таксама па ўмовах і характару функцыяніравання, відаць, яшчэ мала адрозніваліся ад імён дахрысціянскага перыяду (утвараліся на базе славянскай ці асвоенай іншамовнай апелатыўнай лексікі па традыцыйных мадэлях, у час надання былі матываванымі, функцыяніравалі ў якасці знака, які служыць сродкам ідэнтыфікацыі канкрэтнай асобы ў пэўным калектыве, дзе фактычна бытавалі толькі яны, а хрэсныя імёны былі фактам рытуалу хрышчэння, актам фіксацыі і спарадычнага выкарыстання), то пазней — у XV—XVIII стст. — пры захаванні граматычнай структуры змяняюцца ўмовы надання іх, функцыі і характар функцыяніравання (надаюцца не толькі пры нараджэнні ці ў раннім дзяцінстве, але і ў любы перыяд жыцця асобы; звычайна служаць для «другаснай» ідэнтыфікацыі ці для ўдакладняючай, паралельнай; ужываюцца з кожным стагоддзем усё радзей, паступова ўступаючы месца хрысціянскім імёнам).

¹ Успенский Б. А. Из истории русских канонических имен (История ударения в канонических именах собственных в их отношении к русским литературным и разговорным формам). — М., 1969, с. 29—30.

Такім чынам, назіраецца дыяхранічнае супрацьпастаўленне ўласных асабовых імён: да X ст. толькі імёны славянскага паходжання, пасля X ст. і імёны неславянскага паходжання. Сінхроннае супрацьпастаўленне асабовых імён у перыяд пасля X ст.: імёны неславянскага паходжання — імёны славянскага паходжання ў новым функцыяніраванні.

Для абазначэння ўласных асабовых імён існуе даволі разгорнутая тэрміналогія. Напрыклад, славянскія імёны ў розных анамастычных працах называюцца «славянскія», «паганскія», «дахрысціянскія», «некаляндарныя», «мірскія», а ўведзеныя хрысціянствам — «хрысціянскія», «кананічныя», «каляндарныя», «царкоўныя», «хрэсныя», «хрысцільныя».

Паколькі абедзве групы імён, як ужо адзначалася, супрацьпастаўлены адна другой дыяхранічна і сінхронна, тэрміналогія павінна строга адлюстроўваць гэта. Абазначэнне дыяхранічнага супрацьпастаўлення забяспечваецца такімі парамі тэрмінаў: хрысціянскія ўласныя імёны — паганскія, хрысціянскія — дахрысціянскія. Сінхроннае супрацьпастаўленне абазначаюць тэрміны: каляндарныя ўласныя імёны — некаляндарныя, кананічныя — мірскія. Тэрмін «кананічнае ўласнае імя» ў шырокім значэнні ўжываецца для абазначэння ўсіх хрысціянскіх імён — кананізаваных святых, уключаных у святцы. У вузкім значэнні ён абазначае традыцыйна-царкоўныя формы, г.зн. хрысціянскія імёны ў форме, якая для культавых мэт лічыцца нормай, адзіна магчымай формай. У апошнім выпадку тэрміну «кананічнае ўласнае імя» супрацьпастаўляецца тэрмін «варыянт кананічнага ўласнага імя» — літаратурная форма, размоўная форма хрысціянскіх імён.

У гэтай працы разглядаецца структура хрысціянскіх імён, зафіксаваных у пісьмовых крыніцах XVI—XVIII стст.², імён, рэканструяваных па сучасных беларускіх прозвішчах, і сучасных беларускіх імён. Па сучасных імёнах асноўны матэрыял склалі ўласныя запісы аўтара і шматлікія запісы студэнтаў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна (пад кіраўніцтвам

² Аб выкарыстаных крыніцах гл.: Бірыла М. В. Беларуская антрапанімія: Уласныя імёны, імёны-мянушкі, імёны па бацьку, прозвішчы. — Мн., 1966, с. 3—10.

прафесара Л. М. Шакуна), Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта (пад кіраўніцтвам прафесара У. В. Анічэнкі), Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта (пад кіраўніцтвам дацэнта В. І. Марозава), Брэсцкага педагагічнага інстытута (пад кіраўніцтвам дацэнта І. А. Шумскай, якая дазволіла выкарыстаць і свой уласны збор), Віцебскага педагагічнага інстытута (пад кіраўніцтвам дацэнта Л. М. Вардамацкага) і Мінскага педагагічнага інстытута (пад кіраўніцтвам прафесара П. У. Сцяцко). Усім ім выказваю глыбокую падзяку. Запісы праведзены ў больш як 500 населеных пунктах Беларусі ў 1978—1980 гг.

Аналіз імён вядзеца ў двух планах — парадыгматычным і сінтагматычным. У першым выпадку ставілася задача на аснове лексічнай дыстрыбуцыі выявіць і даследаваць варыянты імён агульнага паходжання — ад адной і той жа традыцыйна-царкоўнай формы. У другім — на аснове марфемнай дыстрыбуцыі даць класіфікацыю ўсіх выяўленых варыянтаў з пункту погляду выкарыстаных словаўтваральных сродкаў, па магчымасці поўна паказаць варыянты кожнай словаўтваральнай мадэлі з храналагічнымі і тэрытарыяльнымі характарыстыкамі.

ВЫНІКІ АДАПТАЦЫІ ХРЫСЦІЯНСКІХ ІМЁН

Сярод фанетычных змен, якія зазналі хрысціянскія імёны, вылучаюцца змены, абумоўленыя асаблівасцямі фанетычнай сістэмы беларускай мовы, і аўтаномныя для асвоеных імён. Першыя звычайна ахопліваюць лексічна неабмежаваны матэрыял — пашыраюцца на ўсе ці большасць імён, дзе ёсць адпаведныя фанетычныя ўмовы для рэалізацыі. Частка такіх змен звязана з фанетычнымі асаблівасцямі, у пэўнай меры ўласцівымі ўсім усходнеславянскім мовам, а таму характэрна не толькі для беларускай, але і для рускай і ўкраінскай антрапаніміі ці хаця для адной з іх. Да ліку падобных змен належаць:

1. Замена пачатковага [e] на [o] з частым [o] > [a] у выніку акання. Для некаторых імён зафіксаваны варыянты з пачатковымі [e//o//a]: *Евсей, Овсей, Авсей* < Евсевий; *Евстафий, Остафий, Остафей, Остаф, Остан, Остапей, Остапий, Астафей, Астан* < Евстафий; *Евтихий, Евтух, Елтух, Овтух, Олтух, Автух, Алтух* < Евтихий; *Евхим, Овхим, Олхим, Ольхим, Авхим, Авфим* < Евфимий; *Елисей, Олисей, Ольсей, Олесей, Алисей* < Елисей; *Емелиян, Омелян, Омелян, Амелян, Амеллян, Амелиан* < Емельян;

[e//o]: *Елиозар, Олизар, Озар* < Елеазар; *Епимах, Опимах* < Епимах;

[e//a]: *Евстрат, Алистрат* < Евстратий;

[o//a]: *Овдаким, Авдоким* < Евдоким; *Олифер, Олихвер, Алихвер* < Елевферий; *Онтроп, Антроп* < Евтропий; *Охрем, Охрим, Охромей, Ахрем* < Ефрем; *Овгиня, Авгиня* < Евгения; *Овдотья, Овдотя, Авдотья, Авдотя* < Евдокия; *Олена, Алена* < Елена.

Не зафіксавана [e] > [o] у імёнах *Ермолай, Ермола, Ярмола, Ермол*; *Евлан, Евлаш* < Евлампий, хаця па СБП Алампіеў рэканструюецца *Олампий//Алампий*.

2. Замена [ф] на [п], [х] ці [хв] пры спарадычным захаванні [ф], відаць, пад уплывам арфаграфічнай тра-

дыцыі. Звычайна на месцы [ф] у кожным канкрэтным імені і яго варыянтах выступае які-небудзь адзін з трох названых замяшчальнікаў. Зафіксаваны [п] на месцы [ф]: *А(О)вней* < *Алфій*; *А(О)гапон*, *Гапон* < *Агафон*; *А(О)панас*, *Панас* і *А(О)фанас*, *Афанасій*; *Остапей*, *А(О)стап*, *Гостап* і *А(О)стафій*, *Евстафій*; *Осип*, *Асип*, *Есип* і *Есиф*, *Иосиф*; *Никипор*, *Никипер*, *Ничипор*, *Ничипер*, *Микипор* і *Микифор*, *Никифор*; *А(О)нопрей*, *Анап-рый*, *Нопрей*, *Нупрей* і *Онуфрей*, *Онофрей*, *Онуфрий*; *Сопрон*, *Сопрун*, *Супрон*, *Супрун* і *Софрон* < *Софроний*; *Степан*, *Сцепан* і *Сцефан*, *Стефан*; *Пилип* і *Филип*; *Ага-ния*, *Аганъя*, *А(О)гапя* і *Гафия*, *Агафия*, хаця, магчыма, імя было ўспрынята ўжо з [п], бо ў календарах побач з *Агафия* ёсць і варыянт *Агания*; *Просиня*, *Ефросиния*; *Степанида*, *Стефанида*;

[х] на месцы [ф]: *Анихим*, *Анхим* < *Анфим*; *Вархлом*, *Вархомей* < *Варфоломей*; *Е(О, А)вхим*, *Яхим*, *Алхим*, *Ольхим* і *Авхим* < *Евфимий*; *О(А)хрем*, *Охрим*, *Охро-мей* < *Ефрем*; *Сахон*, *Сахом* і *Софон* < *Софония*; *Трухон* < *Трифон*; *Трохим*, *А(О)трохим* і *Трофим*; *Ходос* і *Федосей*, *Федос* < *Федосий*, хаця, мяркуючы па прозвішчу *Хведасюк*, адпаведна [ф] выступала і спалучэнне [хв]: *Хрол* < *Фрол*; *Хома* і *Фома*; *Хотей* < *Фотий*; *Хотим*, *Хот-иан*; *Хима* < *Евфимия*;

[хв] на месцы [ф]: *А(О)рехва* і *А(О)рефа* < *Арефа*; *Дорохвей* і *Дорофей*; *О(А)лихвер*, *Лыхвер*, *Волихвер* і *Олифер* < *Елевферий*; *Рахвал* і *Рафал* < *Рафаил*; *Матхвей* і *Матфей*; *Мехвед*, *Михвед* і *Мефед*, *Нефед* < *Мефодий*;

у паасобных імёнах на месцы [ф] адзначаны два за-мяшчальнікі [х] і [п]: *Хилимон*, *Халимон*, *Пилимон* і *Филон* < *Филимон*; [х] і [хв]: *Пархом*, *Пархим*, *Парх-вен* і *Парфен* < *Парфений*; *Тимох*, *Цимох*, *Тимохвей*, *Ци-мохвей* і *Цимофей*, *Тимофей*; можна дапусціць, што [х] у *Тимох*, *Цимох* не непасрэдна з [ф], а з [хв] пры ўсячэнні асновы; *Ходор*, *Хведор* і *Федор* < *Феодор*; сучаснае імя *Тодар*, відаць, з польск. *Teodor*; *Хадора*, *Хведора* і *Фео-дора*; *Ходося*, *Ходосья*, *Ходосся* < *Феодосия*.

У некаторых рэдкаўжывальных імёнах замена [ф] іншымі гукамі не зафіксавана: *Панфир* < *Парфирий*; *Сарафим*, *Серафин* < *Серафим*; *Фалилей*, *Фалей* < *Фала-лей*; *Феофан*; *Феофил*; *Христафор*; *Марфа*.

3. Спрашчэнне груп галосных [аа] > [а]: *Арон* (рэ-канструюецца па СБП *Аронаў*) < *Аарон*; *Аврам* < *Авраам*,

Авраамий, магчыма і непасрэдна ад Аврам, якое дапус-
калася царкоўнымі календарамі; *Варлам* (па СБП
Варламаў) < Варлаам; *Исак* < Исаак, *Исаакий*, магчыма
непасрэдна ад Исакий;

[аил] > [айло], [ало], [ал]: *Змайла* < Исмаил; *Михай-
ло(а)*, *Михал* і *Михаил*, *Михал* магчыма і з польск.
Michał; *Рафал*, *Рахвал* і *Рафаіл*, хаця магчыма і з
польск. *Rafał*;

[аия] > [ай]: *Исай* < Исаия;

[еа] > [ио] ці [и]: *Елиозар*, *Олизар* < Елеазар;

[ео] > [е], [ё]: *Ленид* < Леонид; *Семен* < Симеон; *Фе-
дор*, *Хведор*, *Ходор* < Феодор; *Федосий*, *Федосей*, *Фе-
дос* < Феодосий; *Федот* (рэканструюецца па СБП *Фядо-
таў*) < Феодот; *Федора*, *Хведора*, *Ходора* < Феодора; без
спрашчэння адзначаны *Гедион*, *Гедеон*; *Георгий*;

[иан] > [ьян], [ъян], [ян]: *Демьян*, *Демъян*, *Демян*,
Демиян, *Дамян* < Дамиан; *Касьян*, *Касян* < Кассиан;
Лукъян, *Лукьян*, *Лукиян* < Лукиан; *Марцинъян*, *Мар-
тимъян* < Мартиниан; *Совостьян*, *Савосцян*, *Севостиан*,
Севастиян, *Совастиян* < Севастиан; *Татьяна*, *Тацяна* < Та-
тиана; *Ульяна*, *Улляна* < Иулиания; зафіксаваны без
спрашчэння *Куприян*, *Купрыян*, *Киприан*, *Маркиан*; *Ма-
рияна* < Марианна;

[иак] > [ьяк]: *Кирьяк* < Кириак;

[иа] > [я] у пачатку слова: *Яков* і *Иаков*;

[ие] > [е//я], [о//а] у пачатку слова: *Еремей*, *Еро-
мей* < Иеремия; *Ероним*, *Яроним* і *Иероним*; *Ерофей*,
Орофей, *Арафей* < Иерофей;

[иил] > [ило]: *Гаврило*, *Гаврыло*; пры індывідуальных
заменах [и] на [е], [у]: *Гаврело*, *Гавруло* і *Гавриил*; *Да-
нило*, *Данила* < Даниил;

[ио] > [е] у сярэдзіне слова: *Демид* < Диомид;

[ио] > [о//а], [е] у пачатку слова: *Осип*, *Асип*, *Есиф*,
Есип і *Иосиф*;

[иоа] > [е//я], [о//а] у пачатку слова: *Еким*, *Яким*,
Аким і *Иоаким*; *Ян* < Иоанн, хутчэй, аднак, непасрэдна з
польск. *Jan*; *Оникей*, *Аникей* < Иоанникий;

[ион] > [иан], [ьян], [ян]: *Куриан*, *Куриян*, *Курьян*,
Курян < Кирион;

[иу] > [у], [ју] у пачатку слова: *Юда* < Иуда; *Ус-
тин* < Иустин; *Ульяна*, *Улляна* < Иулиана; *Усциння*, *Усти-
ня*, *Усциня* і *Юстына* < Иустина, але магчыма і непа-
срэдна з польск. *Justyna*;

[он] > [ой]: *Мойсей і Моисей*;
[уил] > [уйла]: *Мануйла і Мануил; Самуйла, Самуй-
ло < Самуил.*

4. Спрашчэнне груп галосных пры дапамозе ўстаўно-
га зычнага [в]: *Левон і Леон < Леонт, Леонтий ці з
польск. Леоп; Левонтий і Леонтей, Леонтий; Родивон і
Радион < Родион; Увар < Уар.*

5. Спрашчэнне груп зычных: [вв] > [в]: *Авакум < Ав-
вакум; Сава < Савва;*

[гг] > [г]: *Агей, Огей < Аггей;*

[лл] > [л]: *Калиник, Каленик < Каллиник; Калист-
рат < Каллистрат; Кирил, Кирило, Курило, Курила < Ки-
рилл;*

[нн] > [н]: *Марыяна < Марианна;*

[сс] > [с]: *Касян, Касьян < Кассиан; Василиса < Ва-
силисса;*

[пп] > [п]: *Архип < Архипп; Филип, Пилип < Филипп;*

[вкс] > [кс]: *Оксентей, Оксен, Аксён < Авксентий;*

[вф] > [ф], [хв]: *Олифер, О(А)лихвер, Волихвер,
Лыхвер < Елевферий;*

[мпс] > [мс]: *Самсон < Сампсон;*

[нт] > [н]: *Созон < Созонт;*

[тф] > [тв], [т//ц]: *Матвей, Мацвей, Матей, Мацей і
Матфей.*

Агульным для ўсходнеславянскай антрапаніміі было
арфаграфічнае асваенне хрысціянскіх імён, якія ў цар-
коўна-кананічнай форме і ў мовах-першакрыніцах пачы-
наюцца галосным [а] і адпаведна перадаюцца на пісьме.
У пісьмовых крыніцах XV—XVIII стст. рускай, украін-
скай, беларускай мовы такія імёны часта пішуцца з па-
чатковай літарай О. У беларускіх крыніцах зафіксаваны
амаль для кожнага імені і варыянты з літарай А: *Оба-
кун, Обакум і Авакум, Абакун < Аввакум; Овдей і Ав-
дей < Авдий; Оверко, Оверкей, Оверян і Аверко, Авер-
кей < Аверкий; Оксентей, Оксен і Аксён, Аксём < Авксен-
тий; Огапон і Агапон < Агафон; Огей і Агей < Аггей; Одам
і Адам; Ондрейян і Андриан, Андриян < Адриан; Озар і
Азар < Азария; Окула, Акула < Акила; Олександро, Олек-
сандр і Александро, Александр; Олексей, Олекса і Алек-
сей, Алекса < Алексей; Овпей і Авпей < Алфий; Онания
і Анания; Ондрей і Андрей; Онтипа і Антипа; Онтон і
Антон, Антоней < Антоний; Орефа, Орехва і Арехва, Аре-
фа; Ортем і Артем < Артема, Артемий; Офанасей, Офа-*

нас, Опанас, Афанас, Апанас, Афанасій; Оганя, Оганья і Аганія, Аганъя, Аганя, Аганія, Агафія; Огрепена, Огрефина < Агриппина; без замены: Августин, Авкгустын; Аврам, Абрам; Амврос < Амвросій; Амос; Антонин; Архип < Архипп; Александра; Анастасія; Артима.

Напісанне імён, якія пачынаюцца на [а], з пачатковым [о], відаць, трэба тлумачыць гіперкарэктнасцю (звышправільнасцю). Не выключана, аднак, што гэта звязана толькі з арфаграфіяй.

Частка гукавых змен у хрысціянскіх імёнах адлюстроўвае фанетычныя з'явы беларускай мовы, асобныя з якіх уласцівы некаторым гаворкам рускай ці ўкраінскай мовы:

1. Лёс агульнаславянскага спалучэння «мяккі зычны + и + j» (умоўна -ниј-), якое ў розных усходнеславянскіх дыялектах дало розныя вынікі, што адпавядаюць розным этапам адзінага працэсу: 1) спалучэнне [-ниј-] захавалася ў нязменным выглядзе, 2) адпаведна галоснаму [и] набыло рэдуцыраваны [ь] (-ньj), 3) зазнала прыпадабненне [j] да папярэдняга мяккага зычнага, у выніку чаго ўтварыліся падоўжаныя зычныя, 4) сцяжэнне падоўжанага зычнага ў зычны гук (н). У зафіксаваных імёнах адлюстраваны ўсе чатыры стадыі:

[нија]: Ананія, Онанія і Онанья : Анання : Ананя < Анания; Авгиння : Овгиня < Евгения; Просиня < Евфросиния; Ксенія : Оксинья, Оксимья : Оксиня, Аксиня < Ксенія;

[льја], [лија]: Емелиян, Омелиан, Амелиан : Омельян : Амеллян, Меллян : Омелян, Амелян < Емельян; Илия : Илья : Илля : кантамінаваная форма (з Илля і Илия) Илля < Илия; Наталля : Наталя < Наталия, Наталья; Ульяна : Улляна < Иулиания;

[сиан], [сија]: Касьян : Касян < Кассиан; Ходосья : Ходосся : Ходося < Феодосия; Анастасія, Настасея : Настасья : Настася < Анастасия;

[тьја]: Овдотья, Авдотья : Овдотя, Авдотя < Евдокия; Татьяна : Тацяна.

2. Прыстаўныя зычныя [в], [г]: Вакула: Окула, Акула < Акила; Веремей: Еремей, Еромей < Иеремия; Гостан: Остафій, Остафей, Астафей, Остапей, Остаф, Остап, Астан: Евстафій < Евстафій; Волихвер: Олифер, Олихвер, Алихвер < Елевферій.

3. Прыстаўны галосны [о//а] перад спалучэннем зыч-

ных: Авлас : Влас : Улас < Власий; Отрафим, Атрафим, Отрохим : Трохим, Трофим; Оксиня, Оксинья, Аксиня : Ксения.

4. Страта пачатковага ненацісканога галоснага [а] ці [о] з [а]: Гапон : Агапон, Огапон < Агафон; Панас : Афанасий, Офанасей, Афанас, Офанас, Апанас, Опанас < Афанасий; Настася, Настасья : Анастасия;

[е] ці [о] з [е]: Лыхвер : Олифер, Олихвер, Алихвер < Елеферий; Меллян : Омельян, Омелян, Амелян, Амеллян < Емельян; Катерина < Екатерина; Просиня < Евфросиния; Хима < Евфимия;

[и]: Патей, Потей < Ипатий; Сидор < Исидор.

5. Змяненне [х] у [ф]: Тифон : Тихон; Малафей, Малофей, Малохвей : Малахия.

6. Змяненне ў спалучэнні [кт] зычнага [к] у [х]: Вихтар : Виктар.

7. Змяненне [в] у [у]: Улас : Влас < Власий.

8. Змяненне [л] у [в]: Авней, Овней < Алфий.

Шэраг фанетычных змен у хрысціянскіх імёнах не абумоўлен фанетычнымі асаблівасцямі беларускай мовы, не мае паралелей у апелятыўнай лексіцы. Да іх належаць:

1. Замена [н] на [м]: Мартимъян : Марциньян, Мартиан, Марциян, Мартян, Марцян < Мартиниан; Микита : Никита; Микифор, Микипор : Никифор, Никипор, Никипер, Ничипер, Ничипор; Миколай : Николай; Пархом, Пархим : Парфен < Парфений; Сахом : Софон, Сахон < Софония.

2. Замена [м] на [н]: Обакун, Бакун : Авакум, Абакум, Обакум < Аввакум; Евлан < Евлампий; Нефед : Мефед, Михвед, Мехвед < Мефодий; Панфил : Помфил < Памфил; Серафин, Сарафин : Серафим.

3. Замена [в] на [б]: Абакум, Обакум, Обакун, Бакун < Аввакум; Абрам : Аврам < Авраам, Авраамий, Авраамий; Бенедикт, Бенедыкт, Бенадыкт : Венедыкт < Венедикт.

4. Замена [и] на [у]: Акула, Окула, Вакула < Акила; Евтух, Овтух, Автух, Олтух, Алтух < Евтихий; Куприян, Купрей, Цуприян, Циприан, Цыпрыян, Киприан; Курило, Курыло, Курила : Кирило, Кирил < Кирилл; Куриан, Курыан, Курян, Курьян < Кирион; Трухон < Трифон.

5. Замена [и] на [е]: Селивон : Силивон, Силуян, Си-

лоян < Силван, Силуан : Сальвестр : Сильвестер < Сильвестр; Семен : Симен, Симеон.

6. Замена [и] на [а]: Халимон : Хилимон, Филимон; Арина, Орина < Ирина.

7. Замена [е] на [и]: Аксиня, Оксиня, Оксинья, Оксимья : Ксения.

8. Замена [е] на [а] магчыма праз [о] (е → о → а): Пиман < Пимен; Савостиан, Совостиан, Савосцян, Савостей, Савоста < Севастиан; Сарафин : Серафин, Серафим.

9. Замена [а] на [е]: Демьян, Демъян, Демян, Дземян : Дамян.

10. Замена [у] на [о], [а]: Онофрей, Онопрей, Анопрей, Нопрей : Анапрый, Онапры : Нупрей, Онуфрий.

11. Замена [о] на [е]: Нестер, Несцер : Нестор.

12. Замена [о] на [у]: Микула : Миколай, Николай; Сопрун, Супрун : Софрон, Сопрон, Супрон < Софроний; Матруна < Матрена, Матрона.

13. Замена [п] на [в]: Свирид : Спирид, Спиридон.

14. Замена [в] на [л]: Елтух, Олтух, Алтух : Евтух, Овтух, Евтихий; Алхим, Ольхим : Евхим, Овхим, Авхим, Авфим < Евфимий.

У працэсе бытавання ў народнай мове частка імён зазнала больш значныя змены, чым тыя, аб якіх толькі што гаварылася, — змены канцавой часткі, што выклікала змяненне марфалагічнай будовы імён, перамяшчэнне іх у іншыя структурныя групы. Да ліку такіх змен у мужчынскіх імёнах належаць:

1. Страта канцавога склада [ий] у імёнах грэчаскага, лацінскага і старажытнаўрэйскага паходжання, кананічная (традыцыйна-царкоўная) форма якіх ва ўсходніх славян заканчвалася на [ий]: Антон, Онтон < Антоній; Артем, Ортем < Артемий; Афанас, Офанас, Апанас, Панас < Афанасий; Василь < Василий; Влас, Улас, Авлас < Власий; Григор < Григорий; Денис < Дионисий; Остаф, Остап, Астап, Гостап < Евстрафий; Евстрат < Евстратий; Евтух, Овтух, Автух, Олтух, Алтух < Евтихий; Евхим, Овхим, Авхим, Ольхим < Евфимий; Олифер, Олихвер, Алихвер, Лыхвер < Елевферий; Игнат < Игнатий; Яром < Иеремий, Иеремия; Макар < Макарий; Мефед, Мехвед, Михвед, Нефед < Мефодий; Панкрат < Панкратий; Парфен < Парфений; Патап < Патапий; Пахом < Пахомий; Пракоп < Прокопий; Протас < Протасий; Софрон, Сопрон, Сопрун < Софроний; Тарас < Тарасий; Фядос.

Ходос < *Феодосий*. У імёнах, у якіх пасля адпадзення канцавога [ий] на канцы засталася група зычных, адбылося спрашчэнне — канцавы зычны адпаў: *Аксён*, *Оксен* < *Аксентий*; *Евлан* < *Евламний*; *Лаврен*, *Лаврин* < *Лаврентий* ці пасля групы зычных у канцы дабаўляўся галосны [о]: *Аверко*, *Аверка* < *Аверкий*. У паасобных імёнах захавалася на канцы група зычных: *Димитр*, *Дмитр*, *Дзмитр*, *Демитр* < *Димитрий*; *Климент* < *Климентий*.

2. Страта канцавога склада [ей]: *Тимох* < *Тимофей*.

3. Страта канцавой групы [ия]: *Азар* < *Азария*; *Анан*, *Анань* < *Анания*; *Малах* < *Малахия*; *Софон* < *Софония*.

4. Замена канцавога склада [ий] складам [ей]: *Авдей*, *Овдей* < *Авдий*; *Оксентей* < *Авксентий*; *Авней*, *Овней* < *Алфий*; *Антоней* < *Антоний*; *Артемей* < *Артемий*; *Офанасей* < *Афанасий*; *Василей* < *Василий*; *Гордей* < *Гордий*; *Григорей* < *Григорий*; *Дмитрей*, *Демитрей* < *Дмитрий*; *Остафей*, *Астафей*, *Остапей* < *Евстафий*; *Еремей*, *Еромей*, *Веремей* < *Иеремий*, *Иеремия*; *Аникей*, *Оникей* < *Иоанний*; *Патей* < *Ипатий*; *Исакей* < *Исакий*, *Исаакий*; *Мелентей* < *Мелетий*; *Мокей* < *Мокий*; *Онуфрей*, *Анопрей*, *Нупрей* < *Онуфрий*; *Сергей* < *Сергий*; *Федосей* < *Феодосий*; *Юрей* < *Юрий*.

5. Замена канцавой групы [ия], відаць, праз стадыю [ий] складам [ей]: *Захарей* < *Захарий* < *Захария*; *Малафей* < *Малахий* < *Малахия*.

6. Замена канцавога склада [ей] складам [ий]: *Алексий* < *Алексей*, відаць, пад уплывам кананічных (царкоўна-традыцыйных) форм, магчыма, з польскага.

7. Афармленне пры дапамозе канцавога [ей] імён ад усечаных асноў кананічных (традыцыйна-царкоўных) імён, якія заканчваліся на [ин], [иан], і некаторых іншых, а таксама ад аднаскладовых і двухскладовых: *Валентей* < *Валентин*; *Данилей* < *Данило* < *Даниил*; *Дементей* < *Дементиан*; *Евсей*, *Овсей*, *Авсей* < *Евсевий*, хаця магчыма фанетычна з *Евсев*; *Охромей* < *Ефрем*; *Купрей* < *Киприан*; *Кирей* < *Кир*; *Корней* < *Корнилий*; *Маркей* < *Марк*; *Савостей* < *Севастиан*.

8. Афармленне пры дапамозе канцавога [ий] імён ад кананічных (традыцыйна-царкоўных), якія заканчваліся зычным або на -а: *Кондратий* < *Кондрат*, *Никитий* < *Никита*, *Савелий* < *Савел*.

9. Замена канцавога склада [ий] галосным [о]:

Аверко, Оверко < Аверкий; *Онико* < Иоанникий; *Корнило* < Корнилий.

10. Замена канцавога склада [ей] і канцавой групы [ия] галосным [а]: *Алекса, Олекса* < Алексей; *Тимоха* < Тимофей; *Ананя* < Анания; *Ерема, Ерома* < Иеремия.

11. Афармленне імён пры дапамозе канцавога галоснага [о]//[а] ад кананічных (традыцыйна-царкоўных), якія заканчваліся спалучэннем зычных ці на [ил]: *Алексадро* < Александр; *Карпо* < Карп; *Марко* < Марк; *Петро* < Петр; *Гаврило* < Гавриил; *Данило, Данила* < Даниил; *Кирило, Курило, Курила* < Кирилл; *Мануйла* < Мануил; *Михайло, Михайла* < Михаил; *Самуйло* < Самуил.

12. Афармленне пры дапамозе канцавога галоснага [о], [а] імён ад усечаных асноў *Савоста* < Севастиан.

У жаночых імёнах змены ў канцы слова закранулі толькі канцавое [ия], якое змянялася ў [ъя], [ья] ці [я]: *Аганъя, Аганя* < Агафія; *Настасья, Настася* < Анастасія; *Лукеря* < Гликерія; *Авгиня, Авгиння* < Евгения; *Просиня* < Евфросинія; *Маръя, Марья, Маря* < Мария; *Наталя, Наталля* < Наталия; *Хадосья, Хадося, Хадосся* < Феодосія.

Статыстычныя даныя аб колькасці фіксацый у абследаваных помніках пісьменнасці XVI—XVIII стст. варыянтаў імён, якія ўзніклі на аснове традыцыйна-царкоўных форм з канцавым *-ей* прыведзены ў табл. 1 на с. 136, з канцавым *-ий* — у табл. 2 на с. 140—141, з канцавым *-ия* — у табл. 3 на с. 143. У графе «кананічная форма ўласных імён» у квадратных дужках падаюцца кананічныя формы, не засведчаныя ў помніках, але варыянты якіх рэканструяваны па сучасных беларускіх прозвішчах. У такім разе ў графе «лік фіксацый у поўнай форме» стаіць зорачка (знак рэканструкцыі), а знакам + у адпаведных графах паказана форма, у якой імя рэканструявана. Статыстычныя даныя ў табліцах прыведзены па БА I.

ВАРЫЯНТНАСЦЬ СУЧАСНЫХ МУЖЧЫНСКІХ ІМЕН

Штодзённае выкарыстанне імён у вусных зносінах пры самых разнастайных сітуацыях і неабходнасць перадачы шырокай гамы пачуццяў у адносінах да носьбіта імені абумовілі ўзнікненне для кожнага імені большага ці меншага ліку варыянтаў. Найбольш варыябельныя імёны, поўная афіцыйная форма якіх мала прыдатная для вуснага карыстання (доўгая па колькасці складоў, з нязвыклым для беларускай мовы гукавым складам і інш.), і ў першую чаргу імёны, якія выкарыстоўваюцца часта. «Магчымы адначасовыя і розначасовыя, стылістычныя і сітуацыйныя варыянты адных і тых жа імён, варыянты, якія існуюць у адным і тым жа і ў розных моўных калектывах, унутрыдыялектныя і прадстаўленыя ў розных дыялектах, а таксама літаратурныя і афіцыйныя варыянты, варыянты, што ўзніклі ў дадзенай мове, і запазычаныя»¹.

Адрозніваюцца арфаграфічныя варыянты (напрыклад, у старажытных пісьмовых крыніцах *Овсей* — *Авсей*, *Олена* — *Алена*), фанетычныя (*Фядос* — *Хвядос* — рэгіянальнае *Хвыдос*, *Філімон* — *Хілімон* — рэгіянальнае *Хылымон*), марфалагічныя (варыянты ад агульнай асновы пры дапамозе розных словаўтваральных сродкаў, напрыклад: *Адам*, *Адамачка*, *Адамей*, *Адамец*, *Адамка*, *Адамуля*, *Адамусь*, *Адамушка*, *Адамцё*, *Адамчык*, *Адасец*, *Адась*, *Адаська*, *Адзюня*) і лексічныя (напрыклад, для абазначэння носьбіта імені *Аляксандр* — *Алег*, *Алёша* ад *Аляксей*, *Сеня* ад *Сямён*).

Варыянтнасць беларускіх імён XV—XVIII стст. разгледжана ў адной з папярэдніх работ аўтара².

¹ Суперанская А. В. Структура имени собственного: Фонология и морфология. — М., 1969, с. 171.

² Бірыла М. В. Беларуская антрапанімія, с. 16—172.

У гэтым раздзеле прадстаўлены сучасныя беларускія марфалагічныя, зрэдку фанетычныя (лексікалізаваныя) і лексічныя варыянты імён.

Пастаўлена і ў межах магчымага вырашаецца задача максімальна поўнага выяўлення і апісання ўсяго корпуса варыянтаў мужчынскіх імён. У рамках гэтай задачы вырашаюцца наступныя прыватныя пытанні:

1. Усе варыянты суаднесены з сучаснымі беларускімі літаратурнымі і кананічнымі (праваслаўнымі і каталіцкімі) імёнамі.

2. Распрацаваны гнёзды варыянтаў літаратурных імён.

3. Устаноўлены канкрэтныя дэрывацыйныя працэсы для ўсіх выяўленых варыянтаў: паказаны працэсы, якія зазналі ўтваральныя асновы, састаў і асаблівасці спалучальнасці дэрывацыйных афіксаў, устаноўлена колькасць дэрывацыйных радоў для варыянтаў кожнага літаратурнага імені і вызначана «лексічная напоўненасць» кожнага з іх.

4. Прыведзены і дэталёва пашпартызаваны ўсе зафіксаваныя варыянты, часта з указаннем узросту носбітаў.

5. Для параўнання паказаны варыянты адпаведных літаратурных імён, выяўленыя ў старажытных пісьмовых крыніцах XVI—XVIII стст.

Кожная група варыянтаў, утвораных на базе агульнай асновы (ад аднаго імені), разглядаецца ў асобным слоўнікавым артыкуле, загалоўным словам для якога з'яўляецца сучасная літаратурная форма. Пасля загалоўнага слова падаецца кананічная (традыцыйна-царкоўная) форма імені як зыходная форма, на аснове якой у выніку адаптацыі, узаемаўплыву і дэрывацыі ўзніклі ўсе варыянты, разглядаемыя ў слоўнікавым артыкуле. Варыянты класіфікуюцца ў залежнасці ад характару ўтваральнай асновы: варыянты, утвораныя ад невытворнай асновы ці яе частак, складаюць першы дэрывацыйны рад; варыянты ад вытворных асноў, што склаліся ў рамках першага дэрывацыйнага рада, належаць да другога дэрывацыйнага рада; варыянты, асновай для ўтварэння якіх паслужылі дэрываты другога рада, адносяцца да трэцяга дэрывацыйнага рада і г. д. Такі аналіз матэрыялу дазваляе сістэмна прасачыць усе звенні дэрывацыі варыянтаў і паказаць месца кожнага з іх у

адносінах да іншых, літаратурнай формы і кананічнай формы. Усе зафіксаваныя варыянты ў артыкуле падаюцца ў алфавітным парадку і з мэтай высвятлення арэалаў суправаджаюцца ўказаннем месца іх бытавання. Матэрыял пашпартызуецца скарачаным абазначэннем назваў абласцей і раёнаў (гл. Спіс прынятых скарачэнняў) у алфавітнай чарговасці. Калі які-небудзь варыянт зафіксаваны многа разоў, даецца абагульненая характарыстыка. У дужках пры наяўнасці даных паказан узрост носбітаў імён.

АБРАМ, АЎРАМ, канан. правасл. Авраам, Авраамий, Аврамий, каталіц. польск. Abrahām. Вытворныя варыянты: 1) ад асновы Абрам- з суфіксамі -ка, -ушка, -чык: *Абрамка, Абрамушка, Абрамчык*; 2) ад асновы Аўра- з суфіксам -ло: *Аўрало*. Зафіксаваны *Абрам* Брэст. *Абрамка* Бр. в. Жаб., *Абрамушка, Абрамчык* Брэст. *Аўрам* Маг. в. Хоц. *Аўрало* Бр. в. Лун. У XVI—XVIII стст. *Аврам* (16 фіксацый), *Абрам* (12) БА I 19—20.

АГАФОН, канан. Агафон. Імя вельмі рэдкае. Зафіксаваны *Агапон, Гапон, Гапонька* Бр. в. Драг. У XVI—XVIII стст. *Агапон, Огапон* (12 фіксацый), *Гапон* (16) БА I 21.

АДАМ канан. правасл. і каталіц. Імя не частае. Звычайна ў прадстаўнікоў сярэдняга і старшага пакаленняў. Вытворныя адносяцца да двух дэрывацыйных радоў. Да першага — варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Адам- з суфіксамі -ей, -ец, -ка, -ук, -уля, -усь, -ушка, -цё: *Адамей, Адамец, Адамка, Адамук, Адамуля, Адамусь, Адамушка, Адамцё*; 2) ад усечанай асновы Ад- з суфіксамі -ік, -юня: *Адзік, Адзюня*. Другі рад складаюць варыянты ад вытворных асноў: 1) *Адамчык* ад *Адамка*; 2) ад асновы Адаць- з суфіксамі -ец, -ка: *Адасец, Адаська*; 3) *Адашка* ад гіпатэтычнага *Адаш* ці *Адах*. Зарэгістраваны *Адам* Бр. в. Івац. (45), Лях. (70); Гом. в. Акц. (22, 45), Ел. (45), Лельч. (15, 18, 21, 23, 30, 34, 48, 54, 57); Гр. в. Ашм. (45), Гродз. (70), Навагр.; Маг. в. Чэрык. (53); Мін. в. Нясв., Салігор., Сл. (42). *Адамачка* Мін. в. Сл. (42). *Адамей* Гом. в. Жытк. (52). *Адамец* Бр. в. Ганц. *Адамка* Віц. в. Глыб. (70); Мін. в. Сл. (42). *Адамук, Адамуля, Адамусь* Бр. в. Пруж. *Адамушка* Бр. в. Кам., Стол. *Адамцё* Бр. в.

Пін. *Адамчык* Бр. в. Кам., Пруж., Стол. (50); Гом. в. Акц. (52), Жытк. (60), Лельч. (57), Хойн.; Гр. в. Лід. (69); Маг. в. Чэрык. (53). *Адасец* Гр. в. Сморг. (69). *Адась* Гр. в. Навагр., Сморг. (69); Мін. в. Мядз., Нясв., Сл. (72). *Адашачка* Бр. в. Ів. *Адаська* Гр. в. Ашм. (40), Навагр. *Адзік* Бр. в. Брэст, Кам. *Адзюня* Мін. в. Дзярж. (73). У XVI—XVIII стст. *Адам* (20 фіксацый) БА I 22.

АДОЛЬФ канан. каталіц. Імя рэдкае, звычайна ў прадстаўнікоў каталіцкага веравызнання вышэй 40 гадоў. Вытворныя ад размоўнай формы *Адоль* (*А'даль*) пры дапамозе суфіксаў -ік, -ка, -юк, -як: *Адолік*, *Адалька*, *Адалюк*, *Адоляк*. Зафіксаваны *Адольф* Гр. в. Астр. (70). *Адаль* і *Адалька* Гр. в. Шч. (50). *Адалюк* Мін. в. Мядз. (82). *Адолік* Гр. в. Слонім (45); Мін. в. Мядз. (82). *Адоль* Віц. в. Шарк. (53); Гр. в. Бераст. (53), Гродз. (40, 60); Мін. в. Мядз. (82). *Адоляк* Гродз. (60).

АКІМ, ЯКІМ, канан. Іоаким. Імя вельмі рэдкае. Вытворныя ад асновы *Акім*- з суфіксамі -ка, -ушка, -чык: *Акімка*, *Акімушка*, *Акімчык* і ад асновы *Якім*: *Якімка*. Зафіксаваны ў Бр. в. *Акім*, *Акімчык* Бар., Жаб. *Акімушка* Брэст, Кам. *Якім*, *Якімка* Кам. У XVI—XVIII стст.—*Яким* (32 фіксацыі), *Еким*, *Аким*, *Ехим*, *Яхим* (3) БА I 83.

АЛЕГ, канан. Олег. Імя папулярнае. Звычайна ў моладзі, дзяцей, радзей у людзей сярэдняга пакалення. Вытворныя ўваходзяць у два дэрывацыйныя рады. У першы — варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы *Алег*- з флексіяй -а: *Алега*, з суфіксамі -ак, -анька, -ачка, -ка, -ык пры чаргаванні г//ж: *Алежак*, *Алежанька*, *Алежачка*, *Алежка*, *Алежык*; 2) ад усечанай асновы *Але*- з суфіксамі -нь, -нька, -нушка, -чык: *Алень*, *Аленька*, *Аленушка*, *Алечык*; 3) ад усечанай асновы *Ал*- з суфіксамі -ік, -ічак, -ка, -чык, -юх: *Алік*, *Алічак*, *Алька*, *Альчык*, *Алюх*. Да другога рада адносяцца варыянты ад асновы вытворных імён: 1) ад усечанай асновы *Алеж*- з флексіяй -а: *Алежа*; 2) ад асновы *Алежка* шляхам усячэння пачатковага [а] і [ж] у сярэдзіне імені: *Лека*; 3) некаторыя вытворныя, аднесеныя да першага дэрывацыйнага рада: *Алежачка* ад *Алежак*, *Алежка* з суфіксам -ка. У якасці варыянтаў выкарыстоўваюцца і іншыя імёны: *Алёша* ад *Аляксей*, *Олек* ад польск. *Aleksander*. Зафіксаваны *Алег* Бр. в. Бар., Івац. (15); Віц. в. Віцебск (19), Гарад., Лёзн. (24),

Уш. (11,19, 21); Гр. в. Ваўк. (15), Гродз. (6), Гродна (9, 12, 16, 23, 48), Дзятл. (15), Лід. (18,19, 54); Маг. в. Бабр., Гор., Хоц., Чэрык. (21); Мін. в. Кап. (30), Мінск, Мядз., Пух., Салігор., Сл., Стаўбц. *Алега* Брэст. *Алежа* Бр. в. Пін. *Алежак* Віцебск (19); Гр. в. Ліда (5); Мін. в. Мінск, Мядз., Пух. *Алежанька* Бр. в. Драг., Кам., Кобр.; Гродна; Маг. в. Бабруйск; Мінск. *Алежачка* Бр. в. Брэст, Кам.; Гр. в. Кар. *Алежка* Бр. в. Бар., Драг., Івац. (15), Кам.; Віц. в. Віцебск (4,19), Лёзн. (24), Уш. (11, 21); Гом. в. Добр. (1,5, 10); Гр. в. Воран. (13), Гродз. (6), Гродна (40, 16), Кар., Лід. (7, 10); Маг. в. Бабр.; Мін. в. Дзярж., Кап., Мінск, Мядз., Пух., Сл., Стаўбц. *Алежык* Бр. в. Бар., Брэст., Кам.; Віц. в. Лёзн. (24); Гр. в. Гродна (10), Кар.; Мінск. *Аленька* Віцебск (4). *Алень* Маг. в. Горкі (32). *Алечык* Мінск. *Алёнушак* Віцебск (4). *Алёша* Гр. в. Ваўк. (15). *Алік* Бр. в. Бар., Драг., Івац. (15, 18), Лун., Лях. (14); Віц. в. Гарад., Глыб., Міёр. (24), Паст. (30), Рас. (45), Уш. (11, 19, 21), Шум. (19); Гр. в. Ваўк. (15), Гродна (12, 16, 27, 48), Слонім (21), Навагр.; Маг. в. Магілёў, Бабруйск, Гор. (18), Хоц.; Мін. в. Дзярж., Кап. (30), Мінск, Мядз., Салігор., Стаўбц. *Алічак* Бр. в. Ів., Івац.; Гродна; Мін. в. Стаўбц. *Алька* Бр. в. Кам., Пін.; Мінск. *Альчык* Гродна. *Алюх* Маг. в. Гор. (18). *Лека* Віц. в. Уш. (19). *Олек* Віц. в. Міёры (24).

АЛІМП, канан. Алипий, Алимпий. Зафіксавана *Лімпей* Віц. в. Гарад. (76).

АЛЬФРЭД кніжн. ці праз польскую мову з лац. Зафіксаваны варыянты: *Альфрэд*, *Алег* Віцебск (45). *Алесь* Віц. в. Брасл. (20).

АЛЯКСАНДР, канан. Александр. Імя вельмі папулярнае. У залежнасці ад паслядоўнасці ўтварэння варыянтаў вылучаецца шэсць дэрывацыйных радоў. Да першага належаць варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Аляксандр і яе фанетычнага варыянта Ляксандр з флексіяй -а, з суфіксамі -ка, -ык: *Аляксандра*, *Ляксандра*, *Аляксандарка*, *Аляксандрык*, *Ляксандрык*; 2) ад усечанай асновы Аляксан- з суфіксам -ка: *Аляксанка*; 3) ад усечанай асновы Алекса-, Лекса- без афікса, з суфіксам -ша: *Алекса*, *Лекса*, *Лёкса*, *Аляксаша*; 4) ад усечанай асновы Але-, Оле-, Ле- з суфіксамі -к, -сь, -х: *Олек*, *Алесь*, *Олесь*, *Волесь*, *Лесь*, *Алех*; 5) ад усечанай асновы Ал-, Ол- з суфіксамі -ік,

-ка, -ісь: *Алік, Олік, Алька, Олісь*; 6) ад усечанай асновы Сан- без афіксаў: *Сан*.

Другі дэрывацыйны рад складаюць варыянты, утваральнай асновай для якіх сталі дэрываты першага рада: 1) ад гіпатэтычнай формы Аляксаня ўсечаная форма *Саня*, якая магчыма і ад асновы Сан- з флексіяй -я; 2) ад гіпатэтычнай асновы Аляксаха ўсечаная форма *Саха*; 3) ад асновы Аляксаша з суфіксам -ка *Аляксашка* і ўсечаная форма *Саша*; 4) ад асноў Алесь, Олесь, Волесь з суфіксамі -енька, -ік, -ка, -юк, -юшка: *Алесенька, Алесік, Алеська, Алясюк, Алесюшка*; 5) ад усечанай асновы Лесь з суфіксамі -ік, -ка, -ко, -юк, -юшка: *Лесік, Леська, Лясько, Лясюк, Лесюшка*; 6) ад формы Алех- з суфіксам -но: *Аляхно*; 7) ад усечанай асновы Сан- з флексіяй -я, з суфіксам -ко: *Саня, Санко*.

У трэці дэрывацыйны рад уваходзяць варыянты, што ўзніклі на базе дэрыватаў другога дэрывацыйнага рада: 1) ад асновы Сан- з суфіксамі -ец, -ёк, -ік, -ка, -ко, -юк, -юля, -юта, -юха, -ча: *Санец, Санёк, Санік, Санька, Санько, Санюк, Санюля, Санюха, Санча*; 2) ад асновы Сах- з суфіксамі -на, -но: *Сахна, Сахно*; 3) ад асновы Аляксашка ў выніку ўсячэння: *Сашка*; 4) ад формы Саша з суфіксамі -анька, -ка, -ко, -мель, -ок, -он, -ук, -уля, -уня, -ура, -ута, -ык: *Сашанька, Сашка, Сашко, Сашмель, Сашок, Сашон, Сашук, Сашуля, Сашуня, Сашура, Сашута, Сашык*; 5) ад формы Санко з суфіксам -ук: *Санчук*.

Варыянты чацвёртага дэрывацыйнага рада склаліся на аснове варыянтаў трэцяга дэрывацыйнага рада: 1) ад Санец — *Санчук*, Санёк — *Санёчак*, Санік — *Санічак*, Санька — *Санечка*, Санько — *Саньчык*, Санюк — *Санючок*, Санюля — *Санюлька*, Санюта — *Санютка*, Санюха — *Санюшка*; 2) ад Сахна, Сахно — *Сахнюк*; 3) ад Сашка, Сашко — *Сашачка*, Сашко, Сашок — *Сашочак*, Сашон — *Сашонік*, Сашук — *Сашучок*, Сашуля — *Сашулька*, Сашуня — *Сашунька*, Сашура — *Сашурка*, *Шура*, Сашута — *Сашутка*, Сашык — *Сашычак*.

Пяты дэрывацыйны рад: ад Сашонік — *Сашонічак*, Сашулька — *Сашулечка*, Сашунька — *Сашунечка*, Сашурка — *Сашурачка*, *Шурка*, Шура — *Шурка*, *Шурык*, Сашутка — *Сашутачка*.

Шосты дэрывацыйны рад: ад Шурка — *Шурачка*, Шурык — *Шурычак*. У якасці варыянтаў імені Аляк-

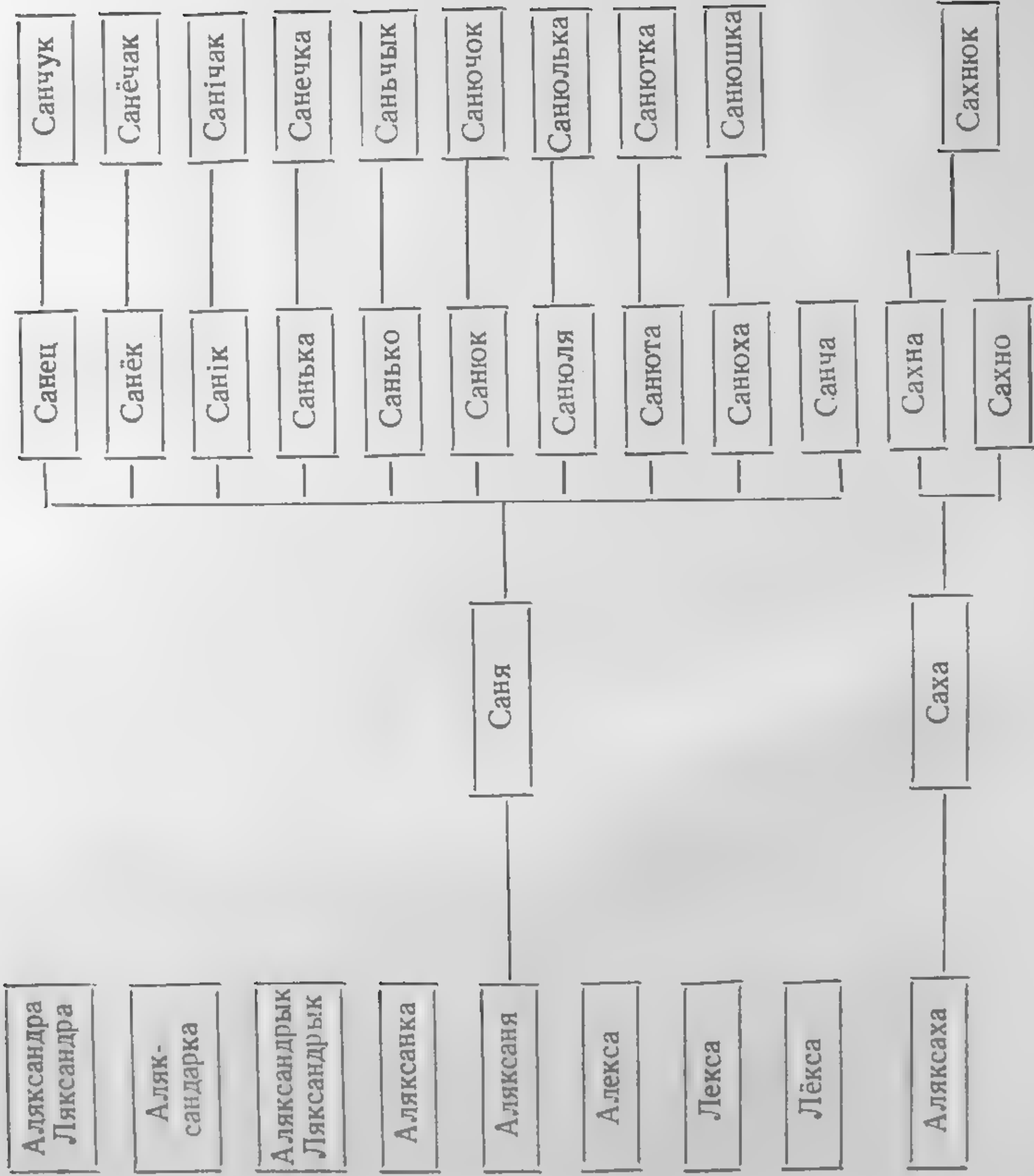
сандр выкарыстоўваюцца і формы іншых імён: *Алег*; *Алёша* ад *Аляксей*; *Сеня* ад *Сямён*. Магчымая ўтваральныя асновы і паслядоўнасць утварэння імён паказаны на схеме (гл. схему на с. 26—27). Зафіксаваны *Алег* Віц. в. Паст. (18). *Алекса* Маг. в. Маг. (70). *Алесенька* Гр. в. Скідаль (3). *Алесік* Гр. в. Навагр. *Алесь* Бр. в. Драг., Ів., Лях. (70), Пруж.; Віц. в. Тал. (53); Гом. в. Петр.; Гр. в. Ашм. (34), Кар. (45, 60), Маст. (50), Навагр. (70, 78). *Алеська* Віц. в. Бешанковічы (24); Гр. в. Скідаль (5); Мінск. *Алех* Бр. в. Пін. *Алёша* Бр. в. Стол. (50); Гр. в. Маст. (50). *Алік* Бр. в. Ганц.; Віц. в. Паст. (17, 18); Гр. в. Астр. (20), Лід. (23), Маст. (19); Мін. в. Стаўбц. *Алька* Віц. в. Кругл. (26). *Аляксандарка* Бр. в. Пруж. *Аляксандр* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 68 фіксацый у 58 нас. пунктах для асоб рознага ўзросту. *Аляксандра* Бр. в. Драг.; Віц. в. Глыб. (70); Гр. в. Сморг. (68). *Аляксандрык* Гом. в. Акц. (80), Петр. (у любым узросце). *Аляксанка* Бр. в. Драг. *Аляксаша*, *Аляксашка* Гродна. *Воlessь* Гом. в. Петр.; Гр. в. Гродз. (50); Мін. в. Нясв. *Лекса* Мін. в. Віл. (60). *Лесь*, *Леська* Бр. в. Лун. *Лесюшка* Гр. в. Скідаль (3). *Лёкса* Мін. в. Віл. (60). *Ляксандр* Бр. в. Драг., Ів. (56), Івац., Кобр., Пруж.; Віц. в. Чашн. (50), Шум. (50); Гродна (25); Маг. в. Маг. (4), Мсц., Мсціслаў. *Ляксандра* Бр. в. Драг., Івац.; Віц. в. Орша (22), Беш. (75), Сен. (70), Талачын (50), Шум. (50); Маг. в. Чав. (50, 65); Мін. в. Віл. *Ляксандрык* Бр. в. Стол. *Олек* Гр. в. Зэльв. (40), Навагр.; Мін. в. Пух., Стаўбц. *Олесь* Гр. в. Гродз. (87). *Олех* Бр. в. Пін. *Олік* Віц. в. Докш. (19). *Олісь* Бр. в. Малар., Пін.; Віц. в. Докш. (19). *Сан*, *Санечка* Бр. в. Бяроз. (63); Віцебск (19); Мін. в. Барысаў, Віл., Мінск. *Санёк* Гом. в. Хойн. (3); Гр. в. Ліда (22); Маг. в. Касц., Маг. (1), Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Маладзечна, Мін. *Санік* Бр. в. Ів. *Санча* Бр. в. Івацэвічы; Віц. в. Уш. (17); Гом. в. Карм. (14). *Санька* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 53 фіксацыі ў 52 нас. пунктах галоўным чынам для асоб 15—30 гадоў, аднак засведчана таксама ў дзяцей і ў старых. *Санько* Бр. в. Драг., Кобр., Малар.; Гом. в. Лельч. (12); Гр. в. Навагр. (48); Мінск. *Саньчык* Бр. в. Стол.; Гродна (15). *Санюк* Мінск. *Санюля* Мін. в. Пух. *Санюха* Бр. в. Стол. *Саня* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 94 фіксацыі ў 83 нас. пунктах пераважна для асоб 12—30 гадоў, але сустракаецца ў старэйшых і дзя-

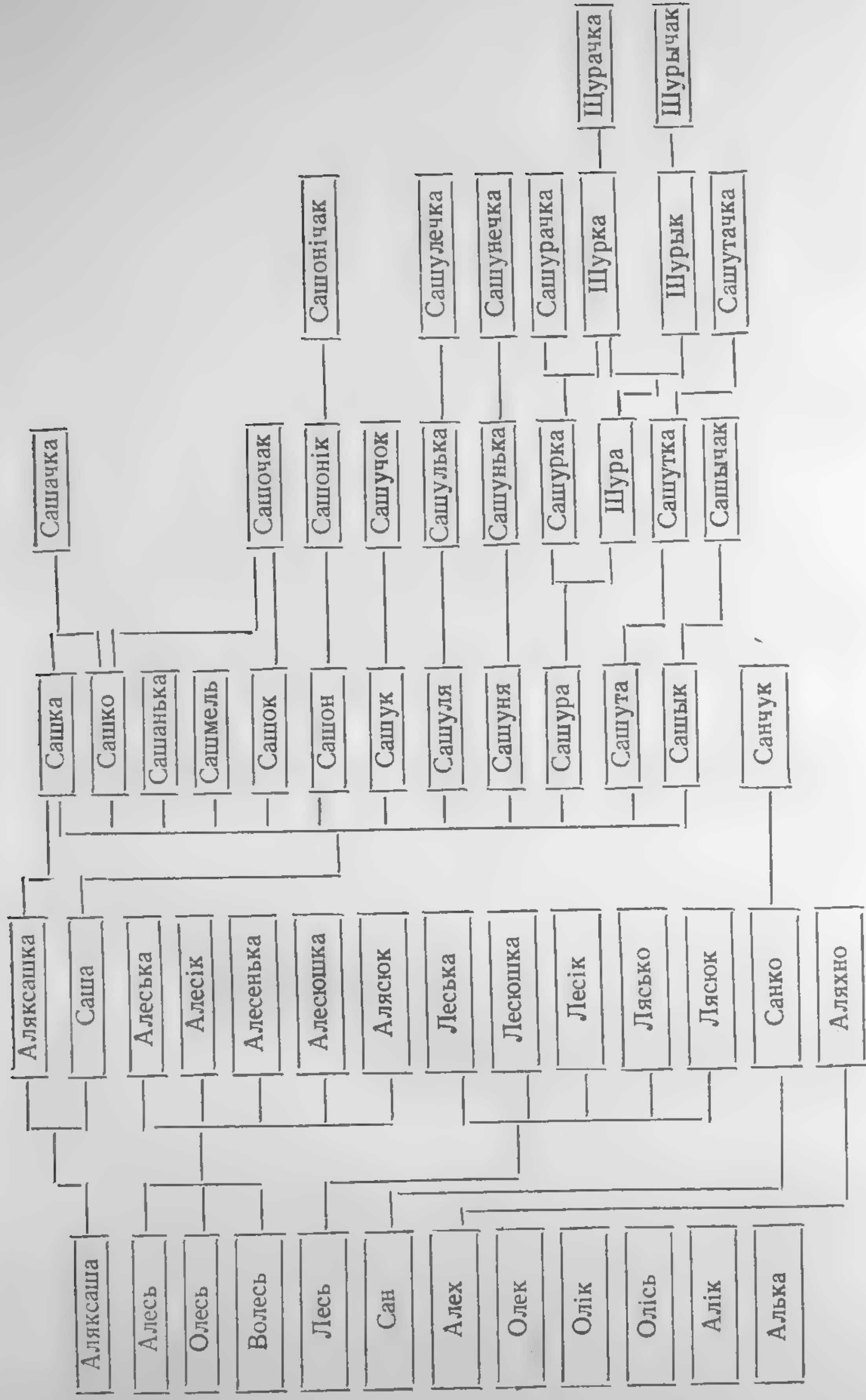
цей. *Саха* Брэст. *Сахна* Бр. в. Брэсц. *Сахно* Віц. в. Кругл. (26); Гом. в. Петр. (14—17). *Саша* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 209 фіксацый у 167 нас. пунктах, галоўным чынам для асоб 12—40 гадоў, але адзначана і ў старэйшых людзей і ў дзяцей. *Сашанька* Бр. в. Баранавічы (4), Бяроз. (24); Віц. в. Віцебск (19), Паст. (75), Чашн. (18); Гродна (4, 5, 15, 25, 28); Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Маладзечна, Мінск. *Сашачка* Віцебск (19); Гр. в. Гродз. (50), Маст. (19), Навагр. (7, 8, 9); Мін. в. Віл., Мінск, Нясв. *Сашка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 128 фіксацый у 101 нас. пункце для асоб прыкладна таго ж узросту, што і *Саша*. *Сашко* Бр. в. Бяроз. (23, 24), Драг., Жаб., Івац., Стол.; Віцебск (40); Гом. в. Лельч. (4, 8); Маг. в. Маг. (8); Мін. в. Мінск, Стаўбц. (17). *Сашмель* Бр. в. Івац. *Сашок* Бр. в. Бар. (10), Баранавічы (5, 6), Бяроз. (12, 23), Ів. (12), Івац. (15), Кам., Пін. (8, 30), Стол. (18); Віц. в. Віцебск (19), Орша (22), Уш. (17), Шум. (14, 18); Гом. в. Добр. (1, 5, 10, 13—18), Жлоб. (5), Карм. (7); Гр. в. Воран. (8), Гродз. (12, 23), Гродна (5, 11, 24, 24, 25), Дзятл. (12), Кар., Навагр., Свісл. (6, 50), Шч. (14); Маг. в. Бабруйск, Касц., Клічаў, Мсц. (70), Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Люб. (17), Маладзечна (14—16), Мін., Мінск, Стаўбц. *Сашон* Гом. в. Гом. (8). *Сашонік* Мін. в. Сл. *Сашук* Бр. в. Бяроз.; Віц. в. Арш. *Сашулька* Гр. в. Свісл. (6). *Сашуля* Бр. в. Брэсц., Бяроз. (12), Івац. (15); Віц. в. Верхнядзвінск, Шум. (18); Гр. в. Гродна (2), Кар. (5), Навагр. (2, 3); Мін. в. Мін., Мінск. *Сашунечка* Гр. в. Навагр. *Сашунька* Бр. в. Драг.; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Люб. *Сашуньчык* Бр. в. Бяроз.; Гр. в. Гродна, Навагр. (5). *Сашуня* Бр. в. Баранавічы (5), Брэст, Бяроз. (12, 24); Віц. в. Уш. (17), Чашн. (18); Гр. в. Гродна (5, 15), Лід. (2), Навагр.; Мін. в. Люб., Пух., Слуцк. *Сашура* Баранавічы. *Сашута* Мінск. *Сашутка* Віц. в. Гарад. (23); Гом. в. Карм. (3); Мін. в. Стаўбц. *Сашык* Бр. в. Ів., Івац., Лях. (23), Стол.; Гом. в. Лельч. (18), Петр. (12—14); Гр. в. Гродз. (10), Свісл. (6). *Сеня* Віц. в. Шум. (20); Гр. в. Бераст. (15), Гродна, Лід. (6); Маг. в. Глуск. (20). *Шура* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 95 фіксацый у 89 нас. пунктах для асоб 15—40 гадоў, аднак сустракаецца ў старэйшых асоб і дзяцей 10—12 гадоў. *Шурачка* Віц. в. Чашн. (18); Гр. в. Гродна (5), Навагр. (15); Маг. в. Бабруйск, Хоцімск; Мін. в. Ба-

рысаў, Лаг. (30, 35), Люб., Маладзечна, Мінск. *Шурка* Бр. в. Бяроз. (12); Віц. в. Сен. (40—43), Бешанковічы (24), Глыб., Докш. (45), Міёр.- (45), Расон. (54), Тал. (21), Талачын, Чашн. (18); Гом. в. Акц. (50), Б.-Каш. (18), Добр. (55); Гр. в. Гродна, Лід. (65), Навагр.; Маг. в. Бабр. (40), Бялын. (50), Краснап. (50), Мсц. (50), Слаўг. (46), Чав. (28), Чэрык. (46), Шкл. (35). *Шурык* Бр. в. Бар. (22), Баранавічы (14), Бяроз. (23), Лун. (19), Лях. (25, 26, 30, 50), Малар., Стол. (18, 19); Віц. в. Орша (22), Верхнядзвінск, Віцебск (19, 21), Гарад. (50), Глыб., Кругл. (26), Паст. (22), Пол. (23), Тал. (21), Чашн. (18); Гом. в. Б.-Каш. (11, 19), Ел. (17), Рэч. (32), Хойн. (35), Чачэрска; Гр. в. Бераст. (15), Гродз., Скідаль (20), Гродна (5, 13, 15, 24, 25, 26), Зэльв. (15), Лід. (15), Масты (50), Навагр., Навагрудак (35, 60); Маг. в. Гор. (50), Касц., Касцюковічы (40), Мсціслаў, Хоцімск, Чав. (20); Мін. в. Барысаў, Люб., Мал., Мінск, Нясв. (10, 30), Пух. (16), Салігор., Стаўбц. (23). У XVI—XVIII стст. *А(О)лександр* (9 фіксацый), *А(О)лександро* (18), *Олехно* (21), *Алес*, *Олех*, *Санюк* БА I 23.

АЛЯКСЕЙ, канан. **Алексій**. Імя папулярнае. Разм. **Ляксеі**. Вытворныя належаць да трох дэрывацыйных радоў. Да першага адносяцца варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы **Аляксеі** з суфіксамі -ка, -чык, -юшка: *Аляксеіка*, *Аляксеічык*, *Аляксеюшка*; 2) ад усечанай асновы **Алекс-**, **Лекс-** з флексіяй -а: *Алекса*, *Лёкса*; 3) ад усечанай асновы **Але-**, **Ле-** з суфіксамі -ха, -ш, -ша: *Алёха*, *Алёш*, *Алёша*, *Лёха*, *Лёша*. У другі рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў: 1) ад усечаных асноў **Алёш-**, **Лёш-** з суфіксамі -анька, -ка, -ык: *Лёшанька*, *Лёшка*, *Лёшык*; 2) ад усечанай асновы **Лёк-** < **Лёкса** з флексіяй -а: *Лёка*. Ад вытворных асноў другога дэрывацыйнага рада ўтвораны варыянты трэцяга рада: *Алёшачка* ад *Алёшка*, *Лёшачка* ад *Лёшка*. Выкарыстоўваюцца формы іншых імён: *Алег*, *Алік*; *Алесь*, *Санё*, *Санік*, *Санька*; *Лёва*; *Лёнік*, *Лёня*, *Лёнька*. Зарэгістраваны *Алег* Віц. в. Паст. (18). *Алекса* Віц. в. Чашн. (18). *Алесь* Віц. в. Шум. (50); Мін. в. Нясв. (10, 50), Сл. (73). *Алёха* Бр. в. Брэсц., Жаб., Малар. Стол. (28); Віц. в. Паст. (19). *Алёш* Бр. в. Івац. *Алёша* Бр. в. Бяроз. (17, 68), Драг., Жаб., Ів. (53, 70), Івац. (25), Кам. (40), Лун. (10—45), Лях. (20), Стол. (28, 49);

Віц. в. Віцебск, Гарад. (50), Глыб., Паст. (19), Тал. (50), Чашн. (18), Шарк. (62); Гр. в. Бераст. (17), Гродна (2, 50), Дзятл. (45), Зэльв. (45), Кар. (25, 45, 50, 50, 55), Навагр. (45, 48, 50, 55), Свісл. (21); Маг. в. Бабруйск, Гор. (7), Касц.; Мін. в. Барысаў, Бярэз., Люб., Мінск, Мядз., Нясв., Пух., Сл. (70), Слуцк. *Алёшанька* Бр. в. Брэст, Стол. (28); Віц. в. Чашн. (18); Гр. в. Воран. (4), Гродна (2), Зэльв., Кар., Навагр.; Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Бярэз., Мінск. *Алёшачка* Мінск. *Алёшка* Бр. в. Бар., Бяроз. (17), Драг., Івац. (19), Лях. (48), Малар., Стол. (49); Віц. в. Паставы (19); Гом. в. Акц. (60), Хойн. (35—40); Гр. в. Бераст. (17), Гродна (2, 20), Дзятл. (40), Кар., Маст. (30), Навагр., Свісл. (21); Маг. в. Касц., Хоц. (1); Мін. в. Барысаў, Бярэз., Люб., Мінск, Мядз., Пух., Сл. (70), Слуцк. *Алёшык* Гр. в. Свісл. (21). *Алік* Бр. в. Драг., Пін. *Аляксей* Бр. в. Бар., Бяроз. (17, 68), Ів. (53, 70), Івац. (65), Кам. (17, 45), Лун. (40—60), Лях. (40, 60); Віц. в. Віц. (41), Гарад. (50, 66), Леп. (64), Паст. (19), Тал. (50); Гом. в. Лоеў., Хойн. (60); Гр. в. Гродна (50), Зэльв. (50), Кар., Навагр.; Маг. в. Бабруйск, Гор. (40, 47, 48), Касц., Шкл. (50); Мін. в. Барысаў, Бярэз., Люб., Мал., Мінск, Мядз., Нясв., Сл. (70), Слуцк, Стаўбц. *Аляксейка* Бр. в. Драг., Ів.; Маг. в. Касц.; Мінск. *Аляксейчык* Маг. в. Касц.; Мінск. *Аляксеюшка* Віц. в. Чашн. (18). *Аляшун* Бр. в. Пін. *Лёва* Віц. в. Паставы (19). *Лёкса* Віц. в. Гарад. (52), Докш. (67), Паст. (19); Мін. в. Мал. *Лёнік* Бр. в. Бяроз., Пруж. *Лёнька* Бр. в. Кам. (17, 45). *Лёня* Бр. в. Бяроз. (17), Пін.; Віц. в. Паст. (19). *Лёха* Бр. в. Ів., Лях. (10, 40), Малар., Стол.; Віц. в. Беш. (20), Віц. (41), Гарад. (50), Паст. (19), Чашн. (18); Гр. в. Ліда (17, 27); Маг. в. Чэрык. (18); Мін. в. Мінск, Сл. (70). *Лёша* Бр. в. Бар., Жаб., Ів. (53), Івац. (25), Кам. (40, 45), Лях. (48), Малар.; Віц. в. Беш. (20), Бешанковічы (40), Верхнядзвінск, Глыб. (20), Лёзн., Леп., Міёр. (40), Паст. (19), Чашн. (18), Шарк. (20—30), Шум. (50); Гом. в. Акц. (18); Гр. в. Гродна (2, 15, 50), Масты (55), Навагр. (20); Маг. в. Гор. (55), Касц.; Мін. в. Барысаў, Люб., Мінск, Мядз., Нясв., Пух., Сл. (70), Стаўбц. *Лёшанька* Віц. в. Арш., Чашн. (18); Гродна (2). *Лёшачка* Мінск. *Лёшка* Бр. в. Бар., Бяроз. (17), Драг., Жаб., Івац., Лях. (7, 17), Стол.; Віц. в. Беш. (35), Бешанковічы (45), Віц. (41), Гарад. (66), Глыб. (20), Лёзн., Міёр. (40), Паста-

вы (19), Тал. (62), Талачын, Шум. (40, 50); Гом. в. Б.-Каш. (16); Маг. в. Гор. (47), Чэр. (50, 55); Мін. в. Барысаў, Мінск, Мядз., Пух., Стаўбц. *Лёшык* Бр. в. Драг., Івац.; Гродна (50); Мінск. *Ляксе́й* Бр. в. Ів. (53, 70); Віц. в. Арш., Беш. (35), Бешанковічы (46), Верхнядзвінск, Віц. (41, 50, 70), Гарад. (50, 66), Докш. (67), Леп. (64, 75), Лёзн., Міёр. (40), Паставы (19), Пол. (80, 90), Сен. (40, 42), Тал. (62), Талачын, Шум. (40); Гом. в. Б.-Каш. (35), Ветк. (45), Лельч. (64), Хойн. (60). *Санё, Санік, Санька* Бр. в. Бяроз. У XVI—XVIII стст. *А(О)лексей* (42 фіксацыі), *Олексій, А(О)лекса* (5), *Алекшей* (8), *А(О)лекший* (4), *А(О)лекши* (16), *А(О)лекша* (2), *Олешко* (3), *Олеша, А(О)лехно* (53) БА I 24—26.

АНАНЬ і АНАНІЙ, канан. Анания. Імя нячастае. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. Да першага — варыянты ад невытворнай асновы *Анань* і яе частак: 1) ад асновы *Анань* з суфіксам -ік: *Ананік*; 2) ад асновы *Ана-* з суфіксам -сь: *Анась*; 3) ад асновы *Ан-* з суфіксам -ік: *Анік*; 4) ад асновы *Нянь-* з суфіксам -ка: *Нянька*. Другі рад: *Ананічак* ад *Ананік*. Зафіксаваны *Ананій* Гом. в. Лельч. (65); Гр. в. Навагр. *Ананік* Бр. в. Кобр. *Анась* Бр. в. Жаб. *Анік* Гр. в. Навагр. *Анічак* Гр. в. Навагр. *Нянька* Гом. в. Лельч. (65). *Фанань* Бр. в. Драг. У XVI—XVIII стст. *А(О)нания* (5), *Анання* (2), *Ананя, Анан, Анань* БА I 27—28.

АНАСТАС і АНАСТАСІЙ, канан. Анастасій. Зафіксавана ў форме *Стасё* Бр. в. Малар.

АНАТОЛЬ і АНАТОЛІЙ, канан. Анатолий. Імя папулярнае. Разм. *Натоль*. Вытворныя адносяцца да трох дэрывацыйных радоў. Да першага — варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы *Анатоль* з суфіксамі -ік, -ка: *Анатолік, Анатолька*; 2) ад дэфармаванай асновы *Антоль-* без афікса, з суфіксамі -ік, -ка: *Антоль, Антолік, Антолька*; 3) ад усечанай асновы *Толь-* з флексіяй -я: *Толя*. Варыянты другога рада ўтвораны ад асновы *Толь-* вытворнай формы *Толя* без суфікса, з суфіксамі -енька, -ечка, -ік, -іч, -ка, -ко, -ман, -юк, -юня, -юсь, -юша, -яй, -яка, -ян, -яна, -яш: *Толь, Толенька, Толечка, Толік, Толіч, Толька, Талько, Тольман, Талюк, Талюня, Талюсь, Талюша, Таляй, Таляка, Талян, Таляна, Таляш*. У трэці дэрывацыйны рад уваходзяць: 1) *Толічак, Талічок* ад *Толік*; 2) *Таляйчык* ад *Таляй* ці гіпа-

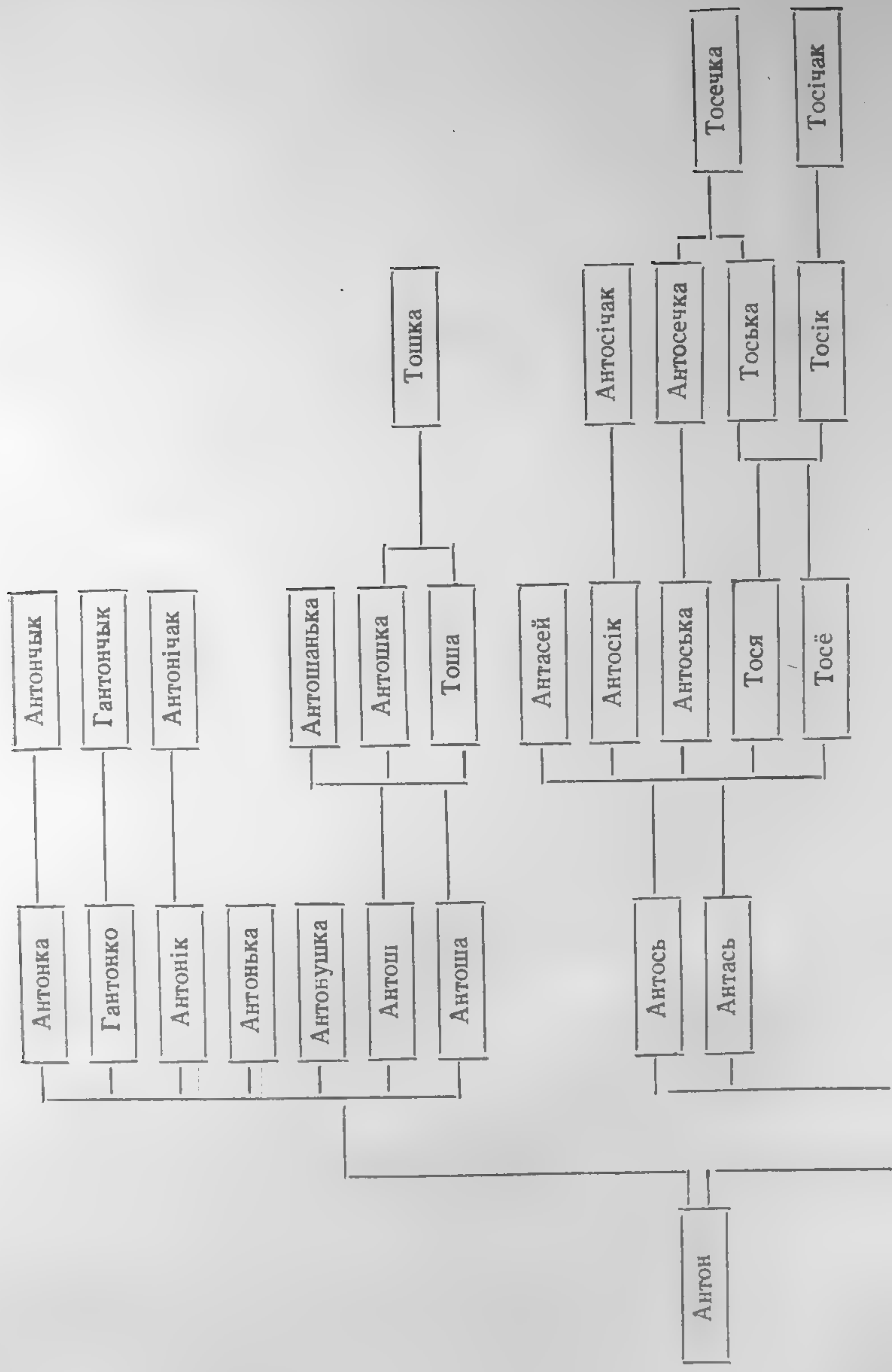
тэтычнага Таляйка; 3) *Талясцік* ад гіпатэтычнага Таляс(ь); 4) *Таляшта* ад Таляш. Выкарыстоўваюцца і формы іншых імён: *Антось, Антоша, Антошка, Тоня, Тонюсь, Тосік, Тоша* ад Антон. Зарэгістраваны *Анатолій* Бр. в. Бар. (42); Віц. в. Гарад. (27, 45); Гом. в. Петр.; Гр. в. Ваўкавыск (30), Гродз. (23), Гродна (20, 27), Навагр., Свісл. *Анатолік* Бр. в. Драг.; Мінск. *Анатоль* Бр. в. Бар., Баранавічы (23), Ів. (40), Івац. (19), Кам. (40), Кобр. (33); Віц. в. Міёр. (35), Паст. (50), Шарк. (40); Гом. в. Добр., Хойн.; Гр. в. Гродз., Дзятл. (21), Кар., Навагр., Свісл.; Маг. в. Бабр., Бабруйск (22), Кір., Магілёў (40), Мсц., Мсціслаў, Слаўг. (48); Мін. в. Віл., Лаг., Люб., Мін., Мінск, Мядз., Нясв., Пух., Сл., Стаўбц. *Анатолька* Мінск. *Антолік* Бр. в. Драг. *Антолька* Віц. в. Міёр. (52); Мінск. *Антось* Гр. в. Свісл. *Антоша* Віц. в. Орша (20), Паст. (23). *Антошка* Віц. в. Орша (20), Ушачы (20). *Натоль* Бр. в. Івац. *Талічок* Бр. в. Драг., Ів., Івац., Кам. *Талько* Гом. в. Лельч. (5, 8, 18, 21). *Талюк* Бр. в. Ів.; Віц. в. Шум. (16). *Талюн* Бр. в. Ів. *Талюня* Бр. в. Кобр. *Талюсь* Бр. в. Кам. *Талюша* Гом. в. Хойн. *Таляй* Бр. в. Івац.; Мін. в. Мінск, Стаўбц. *Таляйчык* Гр. в. Навагр. *Таляка* Бр. в. Драг. *Талян* Віц. в. Уш. (13); Гом. в. Добр. (1, 5), Жытк., Хойн. *Таляна* Бр. в. Пін. *Талясцік* Гродна (4). *Таляш* Бр. в. Стол. *Таляшта* Бр. в. Стол. *Толенька* Бр. в. Бяроз. (25), Драг., Жаб.; Гр. в. Ваўкавыск (4), Кар.; Мінск. *Толечка* Бр. в. Драг.; Мін. в. Дзярж., Люб., Мінск, Мядз., Стаўбц. *Толік* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 104 фіксацыі ў 86 нас. пунктах пераважна для асоб 10—40 гадоў. *Толіч* Бр. в. Пін. *Толічак* Бр. в. Бар., Брэсц., Івац. (19), Лун.; Гр. в. Ваўкавыск (1), Гродна (27), Кар., Навагр., Шч. (12); Мін. в. Бярэз., Мінск, Нясв., Сл., Слуцк. *Толь* Бр. в. Ів.; Мінск. *Толька* Бр. в. Бярэз. (25), Драг., Кам., Кобр., Стол.; Гр. в. Бераст. (47), Ваўкавыск (10), Воран. (29), Гродз., Кар., Свісл. (26); Мін. в. Бярэз., Люб., Мінск, Сл. *Тольман* Бр. в. Ів. *Толюсь* Віц. в. Уш. (13). *Толя* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 78 фіксацый у 67 нас. пунктах пераважна для асоб 10—40 гадоў, але ўжываецца і ў больш раннім і ў больш познім узросце. *Тонюсь, Тоня* Віц. в. Паст. (50). *Тосік* Гр. в. Кар. (13). *Тоша* Мінск. У XVI—XVIII стст. не адзначана.

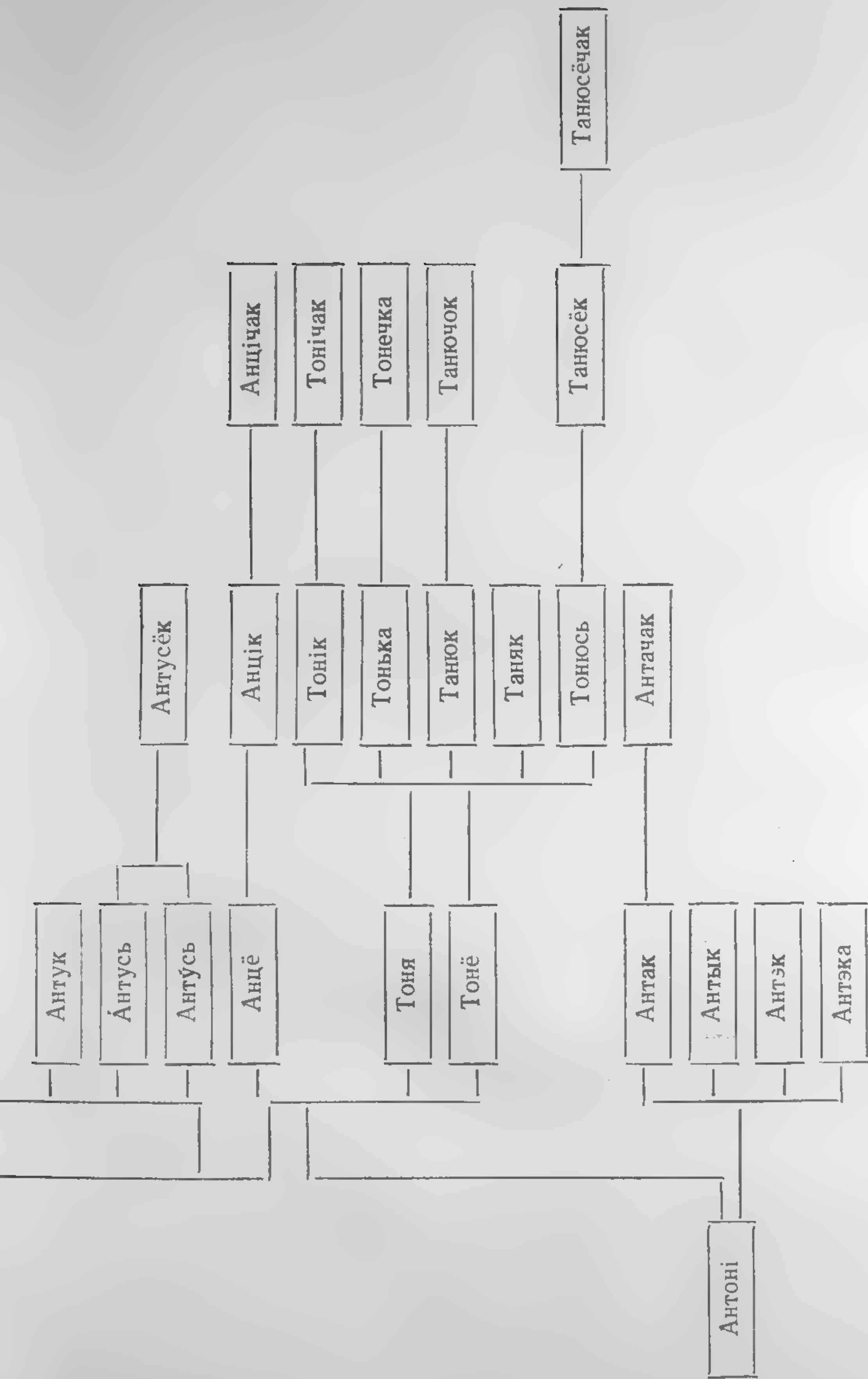
АНДРЭЙ, канан. Андрей. Імя частае. Фанетычныя варыянты *Андрый, Гандрый*. Вытворныя варыянты аб'

ядноўваюцца ў тры дэрывацыйныя рады. Варыянты першага рада ўтвораны ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Андрэй з суфіксам -ка: *Андрэйка*; 2) ад усечанай асновы Андр- з суфіксамі -он, -ук, -уль, -уля, -усь, -уха, -уша, -ык: *Андрон, Андрук, Андруль, Андруля, Андрусь, Андруха, Андруша, Андрык*; 3) ад усечанай асновы Дрэй-: *Дрэйка*; 4) ад асновы Андрый з суфіксам -ко: *Андрыйко*; 5) ад асновы Гандр- з суфіксамі -ось, -уша, -ык: *Гандрось, Гандруша, Гандрык*; 6) рэгіянальныя варыянты з суфіксам -ык: *Гандрэлык, Гэндрык, Хэндрык, Энджык, Яндрык*. Другі рад: 1) ад Андруль, Андруля — *Андрулік*; 2) ад Андруха, Андруша — *Андрушка*; 3) ад Андруша — *Андрушанька*; 4) ад Андрэйка — *Андрэйчык*; 5) ад Гандруша — *Гандрушка*. Трэці рад: ад Андрушка — *Андрушчык*. Зафіксаваны *Андрон* Гом. в. Петр. (17). *Андрук* Гр. в. Астр. (70). *Андрулік* Бр. в. Івац. *Андруль* Бр. в. Кам. *Андруля* Гродна (9). *Андрусь* Бр. в. Івац. *Андруха* Бр. в. Бар., Брэсц., Ів.; Віц. в. Лёзн.; Гом. (5); Гродна (5, 9, 14—16); Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Мін., Мінск. *Андруша* Бр. в. Драг. (50), Жаб., Ів. (13), Івац. (1, 37), Кам. (70), Малар., Стол.; Віц. в. Лёзна (10), Шум. (16, 19); Гом. в. Добр. (3—20), Петр. (10); Гр. в. Гродна (2, 9), Ліда (10), Навагр., Навагрудак (3, 54), Шч. (2); Маг. в. Бабруйск, Мсціслаў, Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Бярэз., Віл., Дзярж., Люб., Мал., Мін., Мінск, Сл. (80), Стаўбц. *Андрушанька* Гр. в. Ваўкавыск (1), Гродна (9, 18); Мінск. *Андрушка* Бр. в. Бар. (7, 10), Ів. (13), Івац. (1), Кам., Малар., Пін., Віц. в. Шум. (16); Гом. в. Добр. (3—15), Петр. (10), Светлаг. (3); Гр. в. Ваўкавыск (да 10), Гродна (9, 18), Кар., Ліда (22), Навагр., Навагрудак (4, 5); Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Барысаў, Віл., Люб., Мінск, Пух., Сл., Стаўбц. *Андрушчык* Мінск. *Андрый* Бр. в. Драг. (50), Кам. (70). *Андрык* Бр. в. Ів. *Андрэй* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 62 фіксацыі ў 50 нас. пунктах для асоб ад 5 да 90 гадоў. *Андрэйка* Бр. в. Бар., Бр., Жаб., Івац. (1), Кам., Лун. (9), Лях. (5), Пруж.; Віц. в. Лёзна (10), Шум. (19); Гом. в. Акц. (5), Ветк. (8), Гом. (5), Добр. (3—10), Карм. (5), Петр., Светлаг. (3); Гр. в. Ваўкавыск (4—6), Гродз. (7, 10), Гродна (9, 7), Кар., Лід. (4), Ліда (10), Навагр., Навагрудак (54), Свісл. (80), Шч. (4); Маг. в. Бабруйск, Мсціслаў, Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Бярэз., Віл., Дзярж., Люб., Мал., Мін.,

Мінск, Нясв., Пух., Сл., Стаўбц. *Гандрэсь* Бр. в. Драг. *Гандруша* Бр. в. Драг., Малар. *Гандрушка* Бр. в. Драг., Ів., Пін. *Гандрый* Бр. в. Драг., Жаб., Малар. *Гандрыйко* Бр. в. Драг. *Гандрэлык* Бр. в. Пін. *Гэндрык* Бр. в. Жаб. *Дрэйка* Бр. в. Брэсц., Пін. *Хэндрык* Бр. в. Кам. *Энджык* Бр. в. Ів. *Яндрык* Бр. в. Івац. У XVI—XVIII стст. *А(О)ндрей* (338 фіксацый), *Андрея*, *Андрейко* (5), *Андрушко*, *Андраш*, *Андрус*, *Андрюс* (5), *Андрос* (4), *Анрос* БА I 28—30.

АНТОН, канан. правасл. Антоний, каталіц. польск. Antoni. Імя даволі частае. Адзначана 45 вытворных варыянтаў, якія складаюць тры дэрывацыйныя рады. Першы рад — варыянты ад невытворнай поўнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Антон з суфіксамі -ік, -ка, -ушка: *Антонік*, *Антонка*, *Антонушка*; 2) ад асновы Антонь-: *Антонька*; 3) ад усечанай асновы Ант- з флексіяй -ё, з суфіксамі -ак, -ась, -ік, -ось, -юш, -оша, -ук, -усь, -ык, -эк, -эка: *Анцё*, *Антак*, *Антась*, *Анцік*, *Антось*, *Антош*, *Антоша*, *Антук*, *Антусь*, *Антык*, *Антэк*, *Антэка*; 4) ад усечанай асновы Тонь- з флексіяй -я, з суфіксамі -ік, -ка, -юк, -юсь, -як: *Тоня*, *Тонік*, *Тонька*, *Танюк*, *Тонюсь*, *Тоняк*; 5) ад рэгіянальнай асновы Гантон: *Гантонко*; 6) ад усечанай асновы Гант-: *Гантось*, *Гантык*. Другі рад складаюць варыянты ад дэрыватаў першага рада: 1) ад Антось з суфіксамі -ей, -ік, -ка: *Антасей*, *Антосік*, *Антоська*; 2) ад усечанай асновы Тось- з флексіяй -я// -ё, з суфіксамі -ік, -ка: *Тося*, *Тосё*, *Тосік*, *Тоська*; 3) ад Антош- з суфіксамі -анька, -ка: *Антошанька*, *Антошка*; 4) ад Тош- з флексіяй -а, з суфіксам -ка: *Тоша*, *Тошка*; 5) ад Антонка — *Антончык*, ад Антак — *Антачак*, ад Антусь — *Антусёк*, ад Анцік — *Анцічак*, ад Тонік — *Тонічак*, ад Танюк — *Танючок*, ад Тонюсь — *Танюсёк*, ад Гантось — *Гантоська*. Трэці рад: ад Антосік — *Антосічак*, ад Антоська — *Антосечко*, ад Тосік — *Тосічак*. У якасці варыянтаў выкарыстоўваюцца формы імені Анатолій — *Толя*, *Толік*. Зарэгістраваны *Антак* Бр. в. Бар., Лях. (70); Віц. в. Глыб. (15); Гр. в. Ашм. (20), Бераст. (49), Гродз. (45, 54), Лід. (50, 68), Навагр., Шч. (30); Мін. в. Валож., Кап. (45), Пух. *Антасей* Бр. в. Пруж. *Антась* Гр. в. Шч. (45). *Антачак* Гр. в. Навагр. *Антон* Бр. в. Бар. (74), Лях. (20); Віц. в. Глыб. (37, 45), Докш. (45, 50, 56, 74), Паст. (45, 53), Расон. (45), Шарк. (40, 42, 50); Гом. в. Жытк. (50), Лельч. (12, 13, 23, 48);

Гр. в. (40), Ашм. (25), Бераст., Воран., Гродз. (17, 22), Гродна (45, 53), Дзятл. (20—30), Зэльв. (30), Лід. (40), Ліда (49), Навагр., Свісл.; Маг. в. Бабр., Бабруйск, Клім. (68), Крычаў (30, 40, 50), Чав. (70); Мін. в. Барысаў, Валож., Віл., Дзярж., Кап. (45), Люб., Мал., Мін., Мінск, Мядз. (50), Пух., Салігор., Слуцк, Стаўбц. *Антоні* Віц. в. Докш. (45, 50, 74); Гр. в. Воран. (50); Мін. в. Мядз. (89). *Антонік* Бр. в. Бар., Драг., Кобр., Лун.; Гр. в. Бераст. (75); Мін. в. Пух. *Антонка* Бр. в. Драг.; Гр. в. Лід. (15), Навагр.; Мін. в. Мін., Мінск, Слуцк, Стаўбц. *Антонушка* Мін. в. Стаўбц. *Антончык* Гр. в. Сморг. (55). *Антонька* Мін. в. Мядз. *Антосік* Бр. в. Івац.; Гом. в. Хойн. (60); Маг. в. Мсц., Мсціслаў; Мінск. *Антосічак* Мінск. *Антось* Бр. в. Бяроз., Драг., Ів., Івац., Лях. (80), Стол. (40), Пін., Пруж.; Віц. в. Глыб. (45), Докш. (60), Паст. (53, 60); Гом. в. Жытк., Лельч. (48—50), Хойн. (60); Гр. в. Воран. (25), Гродз. (5, 17, 20), Дзятл. (80), Зэльв. (70), Іўеў. (83), Лід. (70), Навагр., Шч. (45, 70); Маг. в. Мсц., Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Дзярж., Кап. (60), Люб., Мал., Мін., Мінск, Мядз. (89), Пух., Слуцк. *Антоська* Бр. в. Бяроз., Пін.; Гр. в. Астр. (30), Воран., Іўеў. (83), Лід. (50); Мін. в. Віл., Мал., Мін., Мінск, Пух. *Антош* Мін. в. Мін. *Антоша* Бр. в. Бар., Драг., Івац., Лях. (46), Стол. (30); Віц. в. Бешанковічы (50), Глыб. (45); Гр. в. Навагр.; Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Барысаў, Мінск, Сл., Слуцк. *Антошанька* Мінск. *Антошка* Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Кобр., Стол. (10); Гр. в. Лід. (22), Маст. (10), Навагр.; Маг. в. Бабр. (40), Мсц., Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Люб., Мін., Мінск, Пух. *Антук* Гр. в. Воран. (40). *Антусь* Віц. в. Докш. (45—50). *Антусь* Віц. в. Глыб. (37), Докш. (45—50). *Антык* Бр. в. Кам., Стол. (50); Віц. в. (50). *Антэк* Бр. в. Стол.; Віц. в. Паст.; Мін. в. Віл., Мін. *Антэка* Віц. в. Глыб. (50). *Анцё* Бр. в. Стол. *Анцік* Бр. в. Лях.; Мін. в. Дзярж. (62), Слуцк. *Анюсь* Гр. в. Дзятл., Навагр. (55). *Гантон* Бр. в. Драг., Ів. *Гантонка* Бр. в. Драг. *Гантончык* Бр. в. Драг., Стол. *Гантось*, *Гантосько*, *Гантык* Бр. в. Ів. *Танюк* Гр. в. Астр. (25). *Толік* Гр. в. Гродз. (18—20), Маст. (14). *Тонік* Бр. в. Бяроз., Кам., Лях. (5, 40), Стол.; Гр. в. Ашм. (10), Дзятл. (60), Лід. (32); Маг. в. Крычаў (17, 20, 25); Мін. в. Валож., Кап. (30), Мін., Мінск, Пух., Салігор., Слуцк. *Тонька* Гр. в. Ашм. (45); Мін. в. Віл. *Тонюсь* Віц. в. Паст. *Тоня* Бр. в.

Лях. (46); Гр. в. Дзятл. (60); Мін. в. Валожд., Віл., Мін., Мінск. *Тоняк* Гр. в. Шч. *Тосё* Гродз. (17). *Тосік* Гродна (5—15). *Тоша* Бр. в. Бар., Івац., Кам.; Мін. в. Люб., Мінск. *Тошка* Мін. в. Люб., Мін., Мінск. У XVI—XVIII стст. *Антоней* (4 фіксацыі), *А(О)нтон* (50), *Онтошко* БА I 30.

АНУФРЫЙ, канан. правасл. Онуфрый, канан. каталіц. Онуфры. Імя рэдкае. Фанетычныя варыянты *Ануфрый, Анупрый, Нопрый, Анупрэй, Нупрэй, Нухрэй* з'явіліся ў выніку фанетычных змен [о] > [а], [ф] > [п] ці [х], [у] > [о], адпадзення пачатковага галоснага. Ад асновы *Ануфрэй* з суфіксам -чык: *Ануфрэйчык*. Зарэгістраваны *Ануфрый* Бр. в. Кобр.; Віц. в. Глыб. *Анупрый* Бр. в. Ів., Малар., Стол. *Анупрэй* Бр. в. Кобр. (56). *Ануфрэйчык* Гр. в. Навагр. *Нопрый* Бр. в. Івац. *Нупрэй* Бр. в. Лун., Стол.; Віц. в. Беш. (80), Глыб., Чашн. (70). *Нухрэй* Віц. в. Беш. (80), Сен. (90). У XVI—XVIII стст. рэдкае ў варыянтах: *Онуфрый, Онофрей, Анопрей, Анапрый, Онопрей, Онапры, Нупрей* БА I 130.

АПАЛІНАР, канан. Ополинарий. Імя рэдкае. Фанетычныя варыянты *Апулінар, Палінар*. Вытворныя: 1) усецаная форма *Апалін*; 2) ад асновы *Пол-* з суфіксам -ік: *Полік*. Зафіксаваны *Апалін* Бр. в. Лях. (43). *Апулінар* Мін. в. Нясв. *Палінар* Віц. в. Глыб. *Полік* Мін. в. Нясв. У XVI—XVIII стст. не адзначана.

АПАНАС, АФАНАСІЙ, канан. Афанасий. Імя нячастае, галоўным чынам у мужчын за 50—55 гадоў. Вытворныя складаюць адзін дэрывацыйны рад: 1) дэрываты ад асновы *Апанас, Афанас* з суфіксам -ка: *Апанаска, Афанаска*; 2) усецаная форма ад *Афанасій*: *Афанась*, без пачатковага а: *Фанась*; 3) ад асновы *Афон-* з суфіксам -я: *Афоня*; 4) поўная дыялектная форма *Панас*; 5) дэрываты ад асновы *Панас* з суфіксамі -ік, -ка, -юк: *Панасік, Панаска, Панасюк*; 6) ад асновы *Пань-* з суфіксам -ка: *Панька*; 7) ад асновы *Фанас-* з суфіксам -ок: *Фанасок*; 8) ад асновы *Фонь-* з суфіксам -ка, -я: *Фонька, Фоня*. Зафіксаваны *Апанас* Віц. в. Талачын, Шарк. (65), Шум. (70); Гр. в. Кар. *Апанаска* Бр. в. Драг., Пруж. *Апанася* Маг. в. Глуск. (70). *Афанас* Бр. в. Кам., Лун.; Віц. в. Горкі (60). *Афанаска* Бр. в. Драг. *Афанась* Гр. в. Масты (55). *Афоня* Брэст. *Панас* Віц. в. (50), Гарад. (56), Пол. (69), Талачын, Шум. (70); Маг. в. Хоц. (60, 70). *Панасік* Бр. в. Малар. *Панаска* Бр. в. Бяроз., Драг. *Панасюк*

Бр. в. Ів. *Панька* Віц. в. Талачын. *Фанас* Віц. в. Міёр. (60). *Фанась* Бр. в. Брэсц., Кам.; Гр. в. Масты (55). *Фонька* Віц. в. Шарк. (65). *Фоня* Бр. в. Кобр.

АРКАДЗІЙ, АРКАДЗЬ, канан. Аркадий. Поўныя формы з канцавым -ій, -ей: *Аркадзій*, *Аркадзей*, фанетычны варыянт *Яркадзей*, адаптаваная форма *Аркадзь*. Вытворныя: 1) ад асновы *Аркадзь* з флексіяй -я||-ё, з суфіксамі -ей, -енька, -ечка, -ік, -ка, -юш: *Аркадзей*, *Аркадзенька*, *Аркадзечка*, *Аркадзё*, *Аркадзік*, *Аркадзька*, *Аркадзюш*, *Аркадзя*; 2) дэрываты ад асновы *Арка-* з суфіксамі -ша, -шанька, -шачка, -шка: *Аркаша*, *Аркашанька*, *Аркашачка*, *Аркашка*, тры апошнія, магчыма, ад асновы *Аркаш-*; 3) дэрываты ад асновы *Кадзь-* з -ё, з суфіксамі -ік, -ічак: *Кадзё*, *Кадзік*, *Кадзічак*, апошні магчымы і ад *Кадзік*. Зарэгістраваны *Аркадзей* Гр. в. Навагр. *Аркадзенька* Мінск. *Аркадзечка* Бр. в. Драг. *Аркадзё* Бр. в. Івац. (67), Стол.; Гр. в. Зэльв. (25). *Аркадзій* Бр. в. Брэсц., Івац., Кам., Пруж.; Віц. в. Міёр.; Гом. в. Рэч. (62); Гр. в. Навагр.; Маг. в. Магілёў (52), Мсціслаў; Мін. в. Віл., Мін., Мінск, Сл., Слуцк. *Аркадзік* Бр. в. Бар., Брэсц., Бяроз., Малар.; Гр. в. Бераст. (50, 56), Зэльв. (25), Лід. (65), Масты (19), Навагр.; Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Мядз. (52), Пух. (25). *Аркадзь* Віц. в. Міёр.; Гом. в. Жытк.; Гр. в. Гродз., Масты (19), Гродна (50); Маг. в. Магілёў (52), Мсц., Мсціслаў; Мін. в. Віл., Мін., Мінск, Мядз. (52), Сл., Слуцк. *Аркадзька* Гом. в. Рэч. (37); Маг. в. Мсц., Мсціслаў; Мін. в. Віл., Мін., Мінск. *Аркадзюш* Бр. в. Пін. *Аркадзя* Брэст; Віц. в. Беш. (60), Леп. (50), Міёр. (50), Уш. (48); Гом. в. Рэч. (56); Маг. в. Шкл. (42); Мін. в. Віл., Мін., Пух. (25), Сл. *Аркаша* Бр. в. Бар., Брэсц., Драг., Стол.; Віц. в. Міёр. (45, 50); Гом. в. Жытк.; Гр. в. Маст., Масты (19), Навагр.; Маг. в. Бых. (28), Магілёў (52), Мсц., Мсціслаў, Чавусы (47); Мін. в. Барысаў, Мін., Мінск, Мядз. (52), Сл., Слуцк. *Аркашанька*, *Аркашачка* Мінск. *Аркашка* Бр. в. Брэсц., Івац., Кам., Пін.; Гр. в. Навагр.; Магілёў (52); Мін. в. Мін., Мінск, Сл., Слуцк. *Кадзё* Бр. в. Ів. *Кадзік* Бр. в. Драг., Пін. *Кадзічак* Бр. в. Драг. *Яркадзей* Бр. в. Івац.

АРСЕНІЙ, АРСЕНЬ, канан. Арсений. Рэгіянальны фанетычны варыянт *Герцэній*. Імя рэдкае, звычайна ў людзей 60 і больш гадоў. Вытворныя варыянты належаць да аднаго дэрывацыйнага рада: 1) дэрываты ад

асновы Арсень з суфіксамі -ік, -чык, з флексіяй -я *Арсенік, Арсеньчык, Арсеня*; *Арсенцій* пад уплывам іншых імён на -цій: *Аўксенцій, Вікенцій, Ігнацій, Іпацій, Лаўрэнцій* і інш.; 2) ад асновы Арс- з суфіксамі -ей, -ешка: *Арсей, Арсешка*; 3) ад асновы Сень- з флексіяй -я, з суфіксам -ка: *Сеня, Сенька*. Зафіксаваны *Арсей* Гр. в. Маст. (64). *Арсенік* Гр. в. Навагр. *Арсенцій* Бр. в. Бар., Кам., Малар., Пруж. *Арсень* Бр. в. Ів., Кам., Кобр., Малар.; Віц. в. Міёр. (60); *Арсеньчык* Бр. Пруж.; *Арсеня* Бр. Кам.; *Арсешка* Гр. Навагр.; *Сеня* Бр. Іван.; *Сенька* Віц. Брасл. (80).

АРТУР. Імя рэдкае. Варыянты: 1) дэрываты ад формы Артур з суфіксамі -чык, -ык: *Артурчык, Артурык*; 2) ад асновы Арт- з суфіксам -усь: *Артусь*; 3) ад асновы Ар- з суфіксам -ык: *Арык*. Зафіксаваны *Артур* Віц. в. Глыб. (50); Мін. в. Барысаў, Мінск. *Артурчык, Артурык* Мін. в. Барысаў, Мінск. *Артусь* Віц. в. Глыб. (50). *Арык* Гр. в. Слонім; Мінск.

АРХІП, канан. Архипп. Імя вельмі рэдкае. Адзначана 5 разоў у Бр. в.: *Архіп* Драг., Кобр.; дыял. *Ярхіп* Івац. *Архіпка, Архіпушка* Жаб. У XVII—XVIII стст. адзначана *Архіп* 2 разы. БА I 32—33.

АРЦЁМ, канан. Артема, Артемий. Імя рэдкае. Рэгіянальныя фанетычныя варыянты *Гарцём*. Вытворныя варыянты ўваходзяць у адзін дэрывацыйны рад: 1) дэрываты ад асновы Арцём з суфіксамі -ік, -ка, -чык: *Арцёмік, Арцёмка, Арцёмчык*; 2) ад асновы Арц- з суфіксам -юша: *Арцюша*. Зарэгістраваны *Арцём* Маг. в. Маг. (60—70); Мін. в. Мінск, Пух. *Арцёмік* Бр. в. Драг. *Арцёмка* Бр. в. Брэсц., Драг., Пруж.; Мінск. *Арцёмчык* Бр. в. Драг., Пруж. *Арцюха* Мінск. *Гарцём* Бр. в. Драг. У XVI—XVIII стст. зафіксаваны *Артём* (44 разы), *Ортём* (5), *Артим, Артемей* БА I 32.

АРЭСТ, канан. Орест. Імя вельмі рэдкае. Варыянты: 1) літ. *Арэст* і поўныя дыял. *Хвора́ст, Хру́ст*; 2) *Алег, Алік*. Зафіксаваны *Алег, Алік, Арэст* Віц. в. Брасл. (18). *Хвора́ст, Хру́ст* Віц. в. Брасл. (60). У XVII ст. толькі 1 раз *Арэст* БА I 31.

АЎГУСТЫН, канан. правасл. Августин, каталіц. Августын. Імя вельмі рэдкае, адзначана 3 разы ў Гр. в.: *Аўгуст, Аўгусцін* Навагр. *Агустын* Гродз. (50). У XVI ст. 10 разоў *Авгуштын, Авкгуштын* БА I 17.

АЎДЗЕЙ, канан. Авдий. Імя вельмі рэдкае: *Аўдзе́й-*

чык Бр. в. Пруж. У XVI—XVII стст. 10 разоў *Авдей*, *Овдей* БА I 17.

АЎКСЕНЦІЙ, АКСЁН, канан. Авксентий. Імя вельмі рэдкае: *Аксэнт* Віц. в. Глыб. (80). У XVI—XVIII стст. 8 разоў *Оксентей*, *Аксён*, *Оксен* БА I 19.

АФІНАГЕН, канан. Афиноген. Зафіксавана дыял. *Фінагей* Віц. в. Шарк. (48).

БАГДАН стараж. слав., калька з грэч. Феодот. Імя прынята хрысціянскай і каталіцкай царквой, аднак, як адзначае Б. А. Успенскі, у азбукоўніках XVI—XVII стст. прыводзіцца ў якасці прыкладу паганскіх імён (Із історыі русскіх кананічных імён.— М., 1969, с. 204—205). Адзначана 9 вытворных варыянтаў, якія належаць да аднаго дэрывацыйнага рада — усе ўтвораны ад асновы невытворнага імені: 1) ад асновы Багдан з суфіксамі -ік, -ка, -чык: *Багданік*, *Багданка*, *Багданчык*; 2) ад асновы Багдан у выніку пераносу націску на першы склад: *Богдан*; 3) ад усечанай асновы Багда- з суфіксам -ша: *Багдаша*; 4) ад усечанай асновы Бог- з суфіксам -усь: *Богусь*; 5) ад усечанай асновы Бод-(Багд-) з флексіяй -я, суфіксам -ік: *Бодзя*, *Бодзік*; 6) ад асновы Бон-(першы склад і апошні зычны імені *Багдан*) з флексіяй -я: *Боня*. Зарэгістравана *Багдан* Бр. в. Лях. (60); Гродна (18); Мін. в. Мінск, Мядз. *Багданік* Бр. в. Лях. (36, 40); Гродна (5). *Багданка* Мінск. *Багданчык* Бр. в. Жаб., Пруж.; Мінск. *Багдаша* Брэст. *Богдан* Бр. в. Брэсц., Кам.; Гр. в. Ашм. *Богусь* Гродна (10). *Бодзік* Гр. в. Гродз. (20). *Бодзя* Бр. в. Брэсц., Жаб., Кам., Малар., Пруж. *Боня* Гр. в. Ашм.

БАГУСЛАЎ стараж. слав. Зафіксавана *Богусь* Віц. в. Паст. (17—20); Гр. в. Іўеў. (14).

БАЛЯСЛАЎ стараж. слав. Асабліва шырока ўжываецца ў Польшчы з XIX ст. (Быстр. кн., 140). Ужываецца нячаста. Носьбітамі з'яўляюцца галоўным чынам мужчыны пасля 45—50 гадоў. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. Першы рад — варыянты ад усечанай асновы Баль-, Боль- з суфіксамі -ек, -есь, -ік, -ісь, -ка, -юк, -юсь: *Болек*, *Болезь*, *Болік*, *Болісь*, *Болька*, *Балюк*, *Балюсь*. Другі рад — ад асновы Болесь з суфіксам -ка: *Болеська*. Зарэгістраваны *Балюк* Віц. в. Докш. (50). *Баляслаў* Гр. в. Ашм. (70). *Болек* Гр. в. Гродз. (40, 45). *Болесь* Віц. в. Шарк. (49); Мін. в. Валож. *Болеська* Мін. в. Валож. *Болік* Бр. в. Кобр.; Гом. в. Жытк. *Болісь*

Віц. в. Докш. (50); Гр. в. Лід. (60). *Болька* Гр. в. Ашм. (20, 60). *Болюсь* Віц. в. Паст. (50); Гр. в. Астр. (40), Ашм. (7, 70), Гродз.; Мін. в. Мядз.

БАЊІФАЦЫЇ, канан. каталіц. польск. Bonifacy. Зарэгістравана *Бонік* Віц. в. (38); Мін. в. Стаўбц. (45).

БАРЫС, канан. Борис. Імя пашыранае. Адзначана 15 вытворных варыянтаў, якія належаць да двух дэрывацыйных радоў. Першы рад — варыянты ад невытворнага імені і яго частак: 1) ад асновы Барыс з суфіксамі -ік, -ка, -ок: *Барысік, Барыска, Барысок*; 2) ад усечанай асновы Бор-, Бар- з флексіяй -а, з суфіксамі -анька, -ка, -уня, -уся, -ык: *Бора, Боранька, Борка, Баруня, Баруся, Борык*; 3) ад поўнай невытворнай формы ў выніку пераносу націску на першы склад: *Борыс*. Другі рад — варыянты ад вытворных асноў: ад *Барыска* — *Барысачка*, ад *Борка* — *Борачка*, ад *Борык* — *Борычак, Барычок*, ад *Баруся* — *Барусік, Баруська*. Зарэгістравана *Барусік, Баруська, Баруся* Мінск. *Барыс* Бр. в. Баранавічы; Віц. в. Віц. (38), Гарад., Глыб., Леп. (40), Пол. (50), Расон., Тал. (50); Гом. в. Гом. (50); Гр. в. Ашм. (60), Ваўк. (59), Гродз. (48), Гродна (20, 50), Дзятл. (23), Навагр.; Маг. в. Горкі (24), Клічаў, Краснаполле (42), Мсц., Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Лаг. (16), Люб., Мал., Мін., Мінск, Нясв., Сл. (39), Слуцк, Стаўбц. (30). *Барысачка* Бр. в. Пруж. *Барысік* Бр. в. Івац., Кобр. *Барыска* Бр. в. Бар., Брэсц., Івац., Кам., Кобр., Лун., Пін.; Віц. в. Пол. (10); Гродна (7); Мін. в. Люб., Стаўбц. *Барысок* Бр. в. Ів., Івац.; Мін. в. Лаг. (16), Стаўбц. *Барычок* Брэсц. *Бора* Бр. в. Драг., Ів., Івац., Кам., Лун., Лях. (29), Малар., Пін.; Віц. в. Віцебск, Гарад. (38), Пол. (50); Гом. в. Гом. (24), Хойн. (35); Гр. в. Гродна (14), Навагр. (14); Маг. в. Клічаў, Мсц., Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Люб., Мал., Мін., Мінск, Нясв., Сл. (16), Слуцк, Стаўбц. *Боранька* Брэст. *Борачка* Бр. в. Івац.; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Мін., Мінск, Слуцк. *Борка* Бр. в. Драг., Івац., Кам., Стол.; Віц. в. Глыб., Пол. (10, 50); Гом. в. Гом. (24), Хойн. (35); Гр. в. Гродна (5, 16), Гродз. (18), Навагр.; Маг. в. Кліч., Мсц., Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Мал., Мін., Мінск, Сл. (16), Слуцк. *Борык* Бр. в. Кам.; Гродна (10); Маг. в. Горкі (24); Мін. в. Люб., Мінск, Нясв. *Борыс* Бр. в. Брэст, Драг., Лун.; Мін. в. Мін., Мінск. *Борычак* Мінск. У XVI—XVIII стст. *Борис* 49 разоў БА I 35.

БРАЊІСЛАЎ стараж. слав., канан. каталіц. польск. Bronisław. Імя не частае. Вядома 15 вытворных варыянтаў. З іх 10, утвораныя ад усечаных асноў невытворнай поўнай формы *Браніслаў*, уваходзяць у першы дэрывацыйны рад: 1) ад усечанай асновы Бронь- з флексіяй -я// -ё, з суфіксамі -ік, -ісь, -ка, -юсь, -як: *Броня, Бронё, Бронік, Бронісь, Бронька, Бронюсь, Броняк*; 2) ад усечанай асновы Брон- з суфіксамі -ак, -усь, -ця: *Бронак, Бронусь, Бронця*. Пяць варыянтаў, утвораных ад вытворных асноў, належаць да другога дэрывацыйнага рада: ад Бронісь — *Броніська*; ад Бронька — *Бронечка*; ад Бронця — *Бронцік*; ад Бронік — *Бронічак* і ад незасведчанага Бронка — *Брончык*. Зарэгістраваны *Браніслаў* Гр. в. Воран., Іўе (70); Мін. в. Валож. Ракаў. *Броня* Бр. в. Брэст, Пружаны; Гр. в. Астр. (43, 55). *Бронё* Бр. в. Кам. *Бронісь* Бр. в. Бар.; Гр. в. Бераст., Лід. (60), Шч. (60); Мін. в. Стаўбц. (70). *Бронік* Бр. в. Малар.; Маг. в. Шкл. (68); Мін. в. Валож., Стаўбц. (30, 50). *Броніська* Гр. в. Лід. (60). *Бронічак* Мін. в. Стаўбц. *Бронюсь* Віц. в. Паст. (45); Гр. в. Гродз. (60), Іўе (70); Мін. в. Мядз. (45). *Бронусь* Гр. в. Бераст. (60). *Бронька* Гр. в. Астр. (50), Астравец (13), Гродз. (60), Сморг.; Віц. в. Брасл. (60), Докш. (45—50), Паст. (55); Мін. в. Валож., Мядз. (63). *Бронечка* Бр. в. Пруж. *Бронцік* Гр. в. Гродз. (60). *Бронця* Гродна. *Брончык* Гр. в. Воран. *Броняк* Гр. в. Шч. (48). *Бронак* Віц. в. Докш. (45—50); Гр. в. Свісл. (50); Мін. в. Мядз. (45).

ВАДЗІМ, канан. Вадим. Вытворныя варыянты адносяцца да двух дэрывацыйных радоў. Першы рад складаюць варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) фанетычны варыянт без пачатковага [в] *Адзім*; 2) ад асновы Вадзім з суфіксам -ка: *Вадзімка*; 3) ад усечанай асновы Вадзь- з флексіяй -я, з суфіксамі -ік, -ка, -юня: *Вадзя, Вадзік, Вадзька, Вадзюня*; 4) ад усечанай асновы Дзім- з флексіяй -а, з суфіксам -ка: *Дзіма, Дзімка*. Да другога рада належаць дэрываты ад асноў, якія ўзніклі ў межах першага дэрывацыйнага рада: ад Вадзік — *Вадзічак*; ад Дзімка — *Дзімачка*. Зарэгістравана *Адзім* Гр. в. Навагр. (5). *Вадзік* Бр. в. Бар., Брэст., Драг., Кам.; Віц. в. Віцебск (20), Уш. (17); Гр. в. Гродна (12), Навагр. (3); Маг. в. Бабруйск, Маг. (23); Мін. в. Мінск, Мядз., Нясв. *Вадзім* Віцебск (20); Маг. в. Бабруйск, Маг. (23); Мін. в. Мінск, Мядз., Нясв. *Вадзімка*

Бр. в. Драг., Жаб., Кам. *Вадзічак* Пінск. *Вадзька* Бр. в. Брэсц., Драг., Кам. *Вадзюня* Брэст. *Вадзя* Бр. в. Брэсц., Кам., Лун.; Віцебск; Мін. в. Мінск, Мядз. *Дзіма*, *Дзімачка*, *Дзімка* Бр. в. Бар.

ВАЛЕРЫЙ, канан. Валерий. Імя не вельмі частае. Вядома 19 вытворных варыянтаў, якія належаць да двух дэрывацыйных радоў. Да першага належаць: 1) ад асновы Валер- без афікса, з флексіяй -а, з суфіксамі -ак, -анька, -ка, -ык: *Валер*, *Валера*, *Валерак* (ці [а] з [ы]), *Валеранька*, *Валерка*, *Валерык*; 2) ад усечанай асновы Валь- з флексіяй -я, з суфіксам -ік: *Валя*, *Валік*; 3) ад усечанай асновы Лерый- без афікса: *Лерый*; 4) ад усечанай асновы Лер- з флексіяй -а, з суфіксам -ка: *Лера*, *Лерка*; 5) ад асновы Вір- (першы і апошні гук формы *Валер*) з флексіяй -а: *Віра*. Да другога рада належаць варыянты ад вытворных асноў першага рада: ад *Валерка* — *Валерачка*, *Валерчык*; ад *Валерык* — *Валерычак*. За межамі непасрэднай дэрывацыі 1) варыянты іншых імён: *Вальдак* ад *Вальдэмар*; *Валяр'ян*; 2) сугучны з першай часткай імені апелятыў *Валет*. Зарэгістраваны *Валер* Бр. в. Драг., Ів., Івац., Стол.; Гом. в. Рэч. (15); Маг. в. Хоцімск. *Валера* Бр. в. Бар., Баранавічы (20), Драг. (12), Жаб., Ів. (20), Івац. (8), Лях. (20, 28), Пін., Стол.; Віц. в. Беш. (17), Глыб. (20, 21), Леп. (21), Шарк. (16); Гр. в. Гродз. (18), Гродна (17, 29, 30), Дзятл. (15, 20), Зэльв. (21), Кар., Ліда (10), Маст. (12, 24), Навагр., Навагрудак (24), Слонім (24), Шч. (21); Маг. в. Гор. (6, 19), Мсц., Мсціслаў, Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Віл., Дзярж., Люб., Мал., Мін., Мінск, Нясв., Сл. (23), Слуцк, Стаўбц., Чэрв. *Валерак* Гр. в. Лід. (55), Шчучын (50). *Валеранька* Мінск. *Валерачка* Брэст; Мін. в. Барысаў, Люб., Мін., Мінск, Слуцк. *Валерка* Бр. в. Бар., Драг. (12), Жаб., Ів., Івац. (8), Кам.; Віц. в. Беш. (13), Паст. (17), Чашн. (30), Шарк. (10—30); Гр. в. Ашм. (14), Ваўкавыск (15), Гродз. (5, 18), Гродна (20, 29), Кар., Навагр. (5), Навагрудак (24), Слонім (24), Шч. (30, 35); Маг. в. Мсц., Мсціслаў, Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Віл., Дзярж., Люб., Мал., Мін., Мінск, Слуцк, Стаўбц. *Валерчык* Бр. в. Кам.; Гр. в. Ліда (10); Мінск. *Валерый* Бр. в. Бар., Ів. (25); Віц. в. Глыб. (20); Гр. в. Гродз. (10), Гродна (25), Навагр.; Маг. в. Мсц., Мсціслаў, Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Віл., Дзярж., Люб., Мал., Мін., Мінск, Сл. *Валерык* Бр. в. Бар. (15), Баранавічы

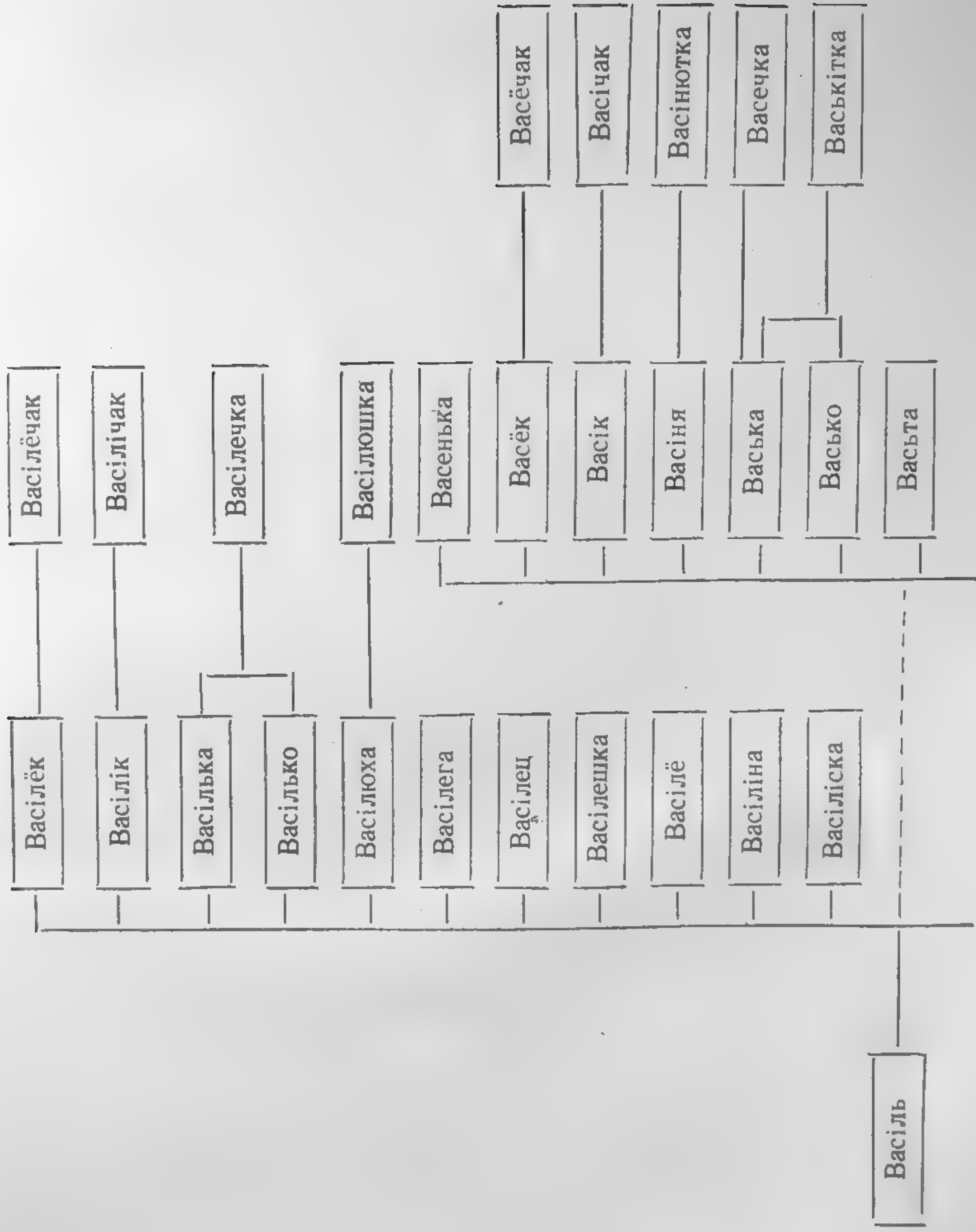
(12), Драг. (12), Ів. (7), Івац. (23), Стол.; Віц. в. Паст. (17), Чашн. (30); Гом. в. Рэч. (23); Гр. в. Гродна (5, 29), Дзятл. (17), Зэльв. (21), Кар., Ліда (10), Маст. (19), Навагр.; Маг. в. Гор. (20), Мсц., Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Дзярж., Мін., Мінск, Нясв., Слуцк, Стаўбц., Чэрв. *Валерычак* Бр. в. Драг.; Мінск. *Валет* Бр. в. Малар. *Валік* Бр. в. Ів. (25); Мін. в. Мінск, Чэрв. *Валя* Бр. в. Пруж.; Мінск. *Віра* Віц. в. Шум. (48). *Лера* Гродна (10). *Лерка* Мінск. *Лерый* Бр. в. Пін.

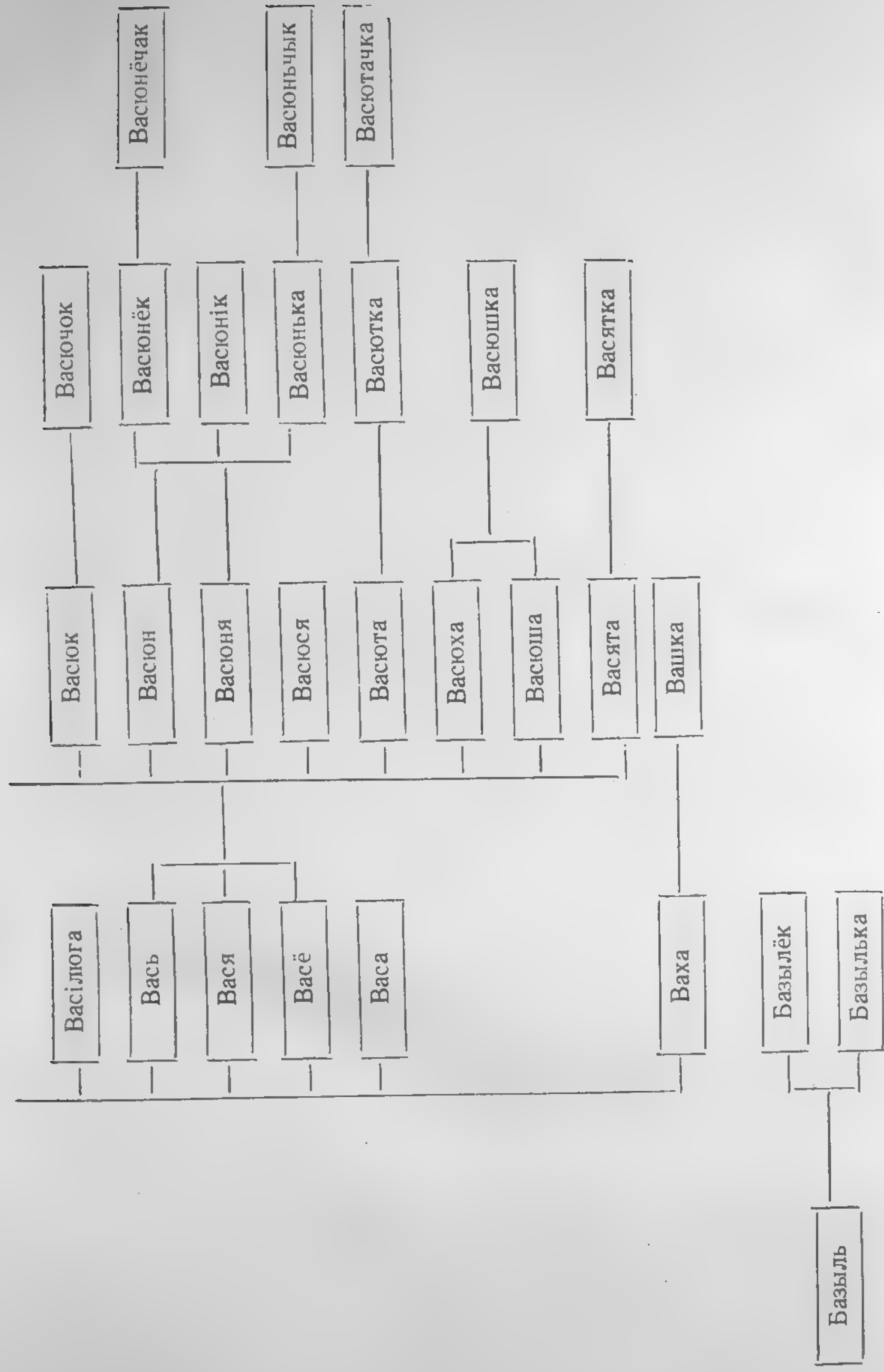
ВАЛЯНЦІН, канан. Валентин. Імя не вельмі папулярнае. Адзначана 15 варыянтаў. Да першага дэрывацыйнага рада (ад невытворнай асновы і яе частак) належаць варыянты: 1) ад асновы Валянц- з суфіксам -юк: *Валянцюк*; 2) ад усечанай асновы Вален без афікса: *Вален*; 3) ад усечанай асновы Валь- з флексіяй -я// -ё, з суфіксамі -ёк, -ік, -ка, -юк, -юсь: *Валя, Валё, Валёк, Валік, Валька, Валюк, Валюсь*; 4) ад усечанай асновы Ля- ў выніку рэдуплікацыі з суфіксам -ік: *Лялік*; 5) дэфарміраваныя формы: *Ліўцін* ад Валянцін, *Воля* ад Валя. Другі дэрывацыйны рад (ад вытворных асноў): *Валёчак* — ад Валёк; *Валічак* — ад Валік; *Валечка* — ад Валька. Зарэгістраваны *Вален* Віц. в. Міёр. (60). *Валечка* Мін. в. Мін., Мінск, Стаўбц. *Валё* Бр. в. Ів., Стол. *Валёк* Маг. в. Мсц., Мсціслаў; Мін. в. Віл., Мін., Мінск. *Валёчак* Мін. в. Віл. *Валік* Бр. в. Бар., Драг. (20), Ів., Кам., Стол.; Віц. в. Глыб. (20), Пол. (5), Тал. (45), Шарк. (25); Гом. в. Браг. (5, 40), Б.-Каш. (26), Хойн. (4, 6); Гр. в. Астравец (15), Ваўкавыск (21), Гродна (12), Дзятл. (35), Іўеў. (30), Лід. (15), Маст. (24), Мас-ты (50), Мядз. (29), Навагр.; Маг. в. Гор. (35), Горкі (50), Мсц., Мсціслаў, Чэрык. (55); Мін. в. Барысаў, Віл., Люб., Мін., Мінск, Мядз. (29), Пух. (40), Сл., Стаўбц. *Валічак* Гр. в. Навагр.; Мін. в. Віл., Люб., Мін., Пух. *Валька* Бр. в. Бар., Драг., Кам.; Мін. в. Барысаў, Мін., Мінск, Стаўбц. *Валюк* Гр. в. Астр. (40), Іўеў. (53). *Валюсь* Віц. в. Шаркаўшчына (25); Гр. в. Астравец (15), Іўеў. (30, 53), Лід. (24), Навагр. *Валя* Бр. в. Бар., Брэсц., Драг. (20), Кам., Лях. (38), Пруж.; Віц. в. Міёр. (60); Гом. в. Браг. (40—70), Хойн. (40, 50); Маг. в. Клічаў, Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Мін., Мінск. *Валянцін* Бр. в. Бар.; Віц. в. Дзятл., Паст. (50); Гр. в. Іўеў. (30), Навагр.; Маг. в. Горкі (50), Мсц., Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Люб., Мін., Мінск, Нясв., Пух., Сл., Стаўбц.

Валянцюк, Вэля Віц. в. Паст. (50). Ліўцін Мінск. Лялік Гродна (4). У XVI ст. Валентын (14), Валентый (13), Валентей (2), Валент, Валентон, Валянт БА I 36.

ВАЛЯР'ЯН, канан. Валериан. *Валяр'ян* Бр. в. Бяроз.
ВАСІЛЬ, ВАСІЛІЙ, канан. правасл. Василий, ката-
ліц. польск. *Vazyli*. Імя папулярнае. Адзначана 49 вы-
творных варыянтаў, якія можна аб'яднаць у тры дэры-
вацыйныя рады. Першы — дэрываты ад невытворнай
формы і яе частак: 1) ад асновы Васіль з флексіяй -ё,
з суфіксамі -ега, -ец, -ёк, -ік, -іна, -іска, -ка, -ко, -юга,
-юха: *Васілё, Васілега, Васілец, Васілёк, Васілік, Васі-*
ліна, Васіліска, Васілька, Васілько, Васілюга, Васілю-
ха; 2) ад усечанай асновы Вась- без афікса, з флексіяй
-я//-ё, з суфіксамі -енька, -ёк, -ік, -ка, -ко, -та, -юк, -юн,
юня, -юта, -юха, -юша, -ята: *Вась, Вася, Васё,*
Васенька, Васёк, Васік, Васька, Васько, Васьта, Васюк,
Васюн, Васюта, Васюха, Васюша, Васята; 3) ад усеча-
най асновы Вас-: *Васа*; 4) ад усечанай асновы Ва- з
суфіксам -ха: *Ваха*. Варыянты другога дэрывацыйнага
рада ўтвораны ад вытворных асноў першага дэрывацый-
нага рада: ад *Васілёк* — *Васілёчак*, ад *Васілік* — *Васі-*
лічак, ад *Васілька, Васілько* — *Васілечка*, ад *Васілю-*
ха — *Васілюшка*, ад *Васёк* — *Васёчак*, ад *Васік* — *Васі-*
чак, ад *Васька, Васько* — *Васечка*, ад *Васюта* — *Васютка*,
ад *Васюк* — *Васючок*, ад *Васюн, Васюня* — *Васюнёк,*
Васюнік, Васюнька, ад *Васюта* — *Васютка*, ад *Васюха,*
Васюша — *Васюшка*, ад *Васята* — *Васятка*, ад *Ваха* —
Вашка. Да трэцяга рада належаць ад *Васюнёк* — *Васю-*
нёчак, ад *Васюнька* — *Васюньчык*, ад *Васютка* — *Васю-*
тачка. Асобны дэрывацыйны рад утвараюць варыянты
ад *Базыль*: *Базылёк, Базылька*.

Зарэгістраваны *Базылёк* Мін. в. Віл., Мінск, Стаўбц.
Базыль Бр. в. Ганц., Пруж.; Віц. в. Віц. (22), Леп. (25),
Пол. (47), Шум.; Гом. в. Браг. (19); Маг. в. Мсціслаў;
Мін. в. Віл., Мін., Мінск, Пух., Стаўбц. *Базылька* Мін. в.
Стаўбц. *Васа* Бр. в. Івац. *Васенька* Бр. в. Ів., Лун., Пін.;
Віц. в. Гар. (16); Гродна (20), Масты (10); Маг. в.
Касц.; Мінск. *Васечка* Бр. в. Кобр.; Гр. в. Навагр.;
Маг. в. Касц.; Мін. в. Люб., Мінск. *Васё* Бр. в. Стол.
Васёк Бр. в. Драг. (4), Жаб., Ів., Кам.; Віц. в. Гар. (16),
Глыб., Леп. (20), Паст. (35), Тал. (45); Гом. в. Добр.
(3—16); Гр. в. Кар., Масты (10), Свісл. (21), Шч. (35);
Маг. в. Касц., Мсц., Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Люб.,

Мал., Мін., Мінск, Нясв., Пух., Сл. (50). *Васік* Бр. в. Драг., Жаб., Івац., Кам., Кобр. (47), Стол. (5); Гом. в. Жытк. (1—10), Петр. (17). *Васілега* Маг. в. Бых. (46). *Васілец* Бр. в. Ганц. *Васілечка* Бр. в. Івац. *Васілешка* Бр. в. Ів. *Васілё* Бр. в. Пін. *Васілёк* Бр. в. Бар., Брэсц., Бяроз. (10, 29), Драг., Ів., Івац. (19), Пін. (1—4), Стол. (18); Віц. в. Докш. (70), Паст. (35), Уш. (18); Гом. в. Браг. (65), Б.-Каш. (1—3, 11), Ветк. (4), Добр. (3—20), Петр. (4, 17, 45), Хойн. (10); Гр. в. Гродна (20), Масты (10), Навагр. (12), Свісл. (50); Маг. в. Гор. (3), Касц. (да 8), Мсц., Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Люб. (50), Мал., Мін., Мінск, Мядз., Пух., Стаўбц. *Васілёчак* Бр. в. Ів., Івац., Лун.; Мін. в. Мінск, Стаўбц. *Васілій* Бр. в. Бяроз. (29), Пін. (18—25); Віц. в. Гарад. (38); Гр. в. Ваўк. (24), Гродна (20, 45), Кар. (45), Навагр.; Маг. в. Крычаў (пасля 20); Мін. в. Мал., Мядз., Нясв. *Васілік* Бр. в. Пін.; Гом. в. Гом. (50), Жлоб. (5); Гр. в. Кар. (13). *Васіліна* Бр. в. Бяроз., Ів., Стол. *Васіліска* Віц. в. Багушэўск (1). *Васілічак* Брэст. *Васіль* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 126 фіксацый у 109 нас. пунктах звычайна для асоб вышэй 20—25 гадоў. *Васілька* Бр. в. Кам. (60); Гродна (20); Мін. в. Барысаў, Мядз. *Васілько* Бр. в. Бяроз., Кобр., Малар., Пін. (50—60), Стол.; Гр. в. Бе-раст.; Мін. в. Стаўбц. *Васілюга* Маг. в. Бых. (46). *Васілюха* Бр. в. Стол. *Васілюшка* Брэст. *Васінюта* Бр. в. Ів. *Вась* Бр. в. Жаб.; Віц. в. Уш. (18). *Васька* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 101 фіксацыя ў 99 нас. пунктах га-лоўным чынам для асоб 10—30 гадоў, але сустракаюцца і ў больш познім узросце. *Васькітка* Бр. в. Кам. *Васько* Бр. в. Драг., Ів., Кобр., Лун., Малар., Стол. *Васьта* Бр. в. Ів. *Васюк* Бр. в. Малар. *Васючок* Бр. в. Кобр. *Васюн* Бр. в. Бяроз. *Васюнёчак* Брэст. *Васюнік* Бр. в. Кам., Кобр. (11). *Васюньчык* Бр. в. Бяроз. *Васюня* Бр. в. Бяроз. (5). *Васюся* Бр. в. Пін. *Васюта* Бр. в. Бяроз. (29), Лун.; Віц. в. Паст. (30); Мін. в. Мін., Мінск. *Васютачка* Брэст. *Васютка* Бр. в. Брэст, Драг. (4); Гом. в. Б.-Каш. (5); Гр. в. Кар., Навагр.; Маг. в. Касц.; Мін. в. Мінск, Стаўбц. *Васюха* Бр. в. Ів.; Віц. в. Уш. (18), Шум. (22); Гр. в. Масты. *Васюшка* Бр. в. Жаб. *Вася* — ва ўсіх аб-ласцях рэспублікі 112 фіксацый у 103 нас. пунктах пе-раважна для асоб 18—45 гадоў, але выкарыстоўваецца для дзяцей і людзей старэйшага ўзросту. *Васята* Грод-на. *Васятка* Бр. в. Бар., Жаб., Стол.; Гр. в. Гродна, Мас-

ты; Мін. в. Мін. *Ваха* Гр. в. Гродз. (50). *Вашка* Бр. в. Ивац. У XVI—XVIII стст. *Василий* (13 фіксацый), *Василей* (88), *Василь* (58), *Васили* (2), *Васко* (135), *Васько* (26), *Васюк* (3), *Базыли*, *Базыль* БА I 39—41.

ВАЦЛАЎ стараж. слав. (у чэшскай форме), папулярнае ў палякаў (*Więcesław*, *Więcsław*) (Быстр. Кн., с. 341—342). У нас з польскай мовы, нячастае. Вытворныя варыянты складаюць два дэрывацыйныя рады. Варыянты першага рада ўтвораны ад усечанай невытворнай асновы Вац-, Ваць- з флексіяй -я// -ё, з суфіксамі -ак, -ік, -ко, -усь, -эк, -юк, -юля, -юнька, -юня: *Ваця*, *Вацё*, *Вацак*, *Вацік*, *Вацко*, *Вацусь*, *Вацэк*, *Вацюк*, *Вацюля*, *Вацюнька*, *Вацюня*. Другі рад — варыянт *Вацюнька* ад асновы Вацюня. Зарэгістраваны *Вацак* Гр. в. Гродна (40), Ліда (19); Віц. в. Глыб. (19). *Вацё* Гр. в. Бераст. (47), Ваўкавыск (50). *Вацік* Бр. в. Бар.; Гр. в. Скідаль (19); Мін. в. Валож., Стаўбц. *Вацічак* Мін. в. Стаўбц. *Вацко* Гр. в. Бераст. (56). *Вацлаў* Віц. в. Брасл. (25, 35), Паст. (43); Мін. в. Валож., Стаўбц. *Вацусь* Гр. в. Ашм. (45). *Вацэк* Бр. в. Бяроз., Ів.; Гр. в. Шч. (53). *Вацюк* Віц. в. Докш. (27); Гр. в. Астр. (50), Бераст., Гродз. (60), Ліда (45), Мядз. (50), Шч. (60). *Вацюля* Гр. в. Гродз. (26). *Вацюнька* Гр. в. Ашм. (19). *Вацюня* Гродна. *Ваця* Бр. в. Пруж.; Віц. в. Докш. (27), Паст. (43); Гр. в. Астр. (15); Мін. в. Валож., Мядз. (18), Стаўбц.

ВЕНЬЯМІН, канан. Вениамин. Імя рэдкае. Да першага дэрывацыйнага рада належаць варыянты ад усечаных невытворных асноў Вень-: *Веня*, *Венька* і Мін-: *Мінька*. Да другога рада — варыянты ад вытворнай асновы Веньк-: *Венечка*. Зарэгістраваны *Венечка* Бр. в. Драг.; Гр. в. Навагр. *Венька* Бр. в. Драг.; Віц. в. Шарк. (40), Віцебск. *Веня* Бр. в. Драг., Кобр.; Віц. в. Віцебск; Гр. в. Навагр. *Мінька* Віц. в. Сен.

ВЕСЛАЎ стараж. слав., польск. *Wiesław*. Рэдкае. Зарэгістравана ў Гродна *Весай* (10), *Весік* (10), *Вясюля* (5). *Слайка* Віц. в. Брасл. (25).

ВІКЕНЦІЙ, ВІНЦЭНТ, канан. правасл. Викентий, каталіц. польск. *Wincenty*. Імя рэдкае. Вытворныя варыянты складаюць два дэрывацыйныя рады. У першы ўваходзяць дэрываты: 1) ад усечанай асновы Вінц- з суфіксамі -ук, -уль, -уля, -усь, -уся, -эк, -эсь, -юха: *Вінцук*, *Вінцуль*, *Вінцуля*, *Вінцусь*, *Вінцуся*, *Вінцэк*, *Вінцэсь*,

Вінцюха; 2) ад усечанай асновы *Він-* з суфіксамі *-ак, -ка, -усь*: *Вінак, Вінка, Вінусь*; 3) ад усечанай асновы *Ке-* (ад *Вікенцій*): *Кеша*. Другі рад складаюць варыянты ад вытворных асноў першага рада: ад *Вінак* — *Віначак*; ад *Вінка* — *Вінчак*; ад *Вінцук* — *Вінцучок*; ад *Вінцусь, Вінцуся* — *Вінцусёк*.

Зарэгістраваны *Вікенцій* Гр. в. Воран., Навагр. (50). *Вінак* Бр. в. Бар., Лях. (50, 90). *Вінусь* Віц. в. Міёр. (75). *Вінцук* Віц. в. Докш. (45); Гр. в. Ашм. (50), Воран. (60), Гродз. (60), Дзятл., Лід. (45); Мін. в. Мядз. *Вінцуль* Бр. в. Пруж. *Вінцуля* Мін. в. Дзярж. (70). *Вінцусёк* Мін. в. Мядз. *Вінцусь* Бр. в. Бяроз., Лях. (90), Малар.; Гр. в. Навагр. (48); Мін. в. Мядз. *Вінцуся* Мін. в. Мядз. *Вінцучок* Гр. в. Лід. (65). *Вінцэк* Гр. в. Гродз. (73). *Вінцэнт* Бр. в. Жаб., Лун.; Гр. в. Воран. (30); Мін. в. Стаўбц. *Вінцэнты* Бр. в. Лях. (80). *Вінцэсь* Бр. в. Лях. (50); Гр. в. Зэльв. (55). *Вінцюха* Бр. в. Ів. *Вінчак* Бр. в. Бар. *Віцэнт* Бр. в. Драг. *Віця* Віцебск. *Кеша* Віцебск.

ВІКТАР, канан. Виктор. Імя папулярнае. Адзначана 47 вытворных варыянтаў, якія складаюць тры дэрывацыйныя рады. Першы рад — варыянты ад поўнай невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы *Віктар* з суфіксамі *-ка, -ушка*: *Віктарка, Віктарушка*; 2) ад асновы *Віктор*: *Вікторка*; 3) ад усечанай асновы *Вікт-* з флексіяй *-я*, з суфіксам *-ось*: *Вікця, Віктось*; 4) ад усечанай асновы *Віць-* з флексіяй *-я// -ё*, з суфіксамі *-ейка, -енька, -ёк, -ік, -ка, -ко, -юк, -юля, -юн, -юня, -юха, -юша, -як, -ян, -яня, -яха, -яша*: *Віця, Віцё, Віцейка, Віценька, Віцёк, Віцік, Віцька, Віцько, Віцюк, Віцюля, Віцюн, Віцюня, Віцюха, Віцюша, Віцяк, Віцян, Віцяня, Віцяха, Віцяша*; 5) ад усечанай асновы *Віт-* без афікса, з суфіксамі *-ак, -аль, -уня, -эк*: *Віт, Вітак, Віталь, Вітуня, Вітэк*. Другі рад — дэрываты ад вытворных першага рада: ад *Віцька, Віцько* — *Віцечка*; ад *Віцюк* — *Віцючок*; ад *Віцюля* — *Віцюлька, Віцюлік*; ад *Віцік* — *Віцічак*; ад *Віцюн, Віцюня* — *Віцюнька*; ад *Віцюха, Віцюша* — *Віцюшка*; ад *Віцяй* — *Віцяйка*; ад *Віцяня* — *Віцянёк*; ад гіпатэтычнага *Віцята* — *Віцятка*; ад гіпатэтычнага *Віцяюк* — *Віцяючык*; ад *Віцяха, Віцяша* — *Віцяшка*; ад *Віталь* — *Віталік*. Варыянты трэцяга рада ўтвораны ад вытворных асноў другога рада: ад *Віцюлька* — *Віцюльчык*; ад *Віцюлік* — *Віцюлічак*; ад *Віцюнька* — *Віцюнь-*

чык. У якасці варыянтаў выкарыстоўваюцца формы іншых імён: *Віталь*, *Віталік*, а таксама сугучны апелятыў *Вуця*. Зафіксаваны *Віктар*—ва ўсіх абласцях рэспублікі 64 фіксацыі ў 57 нас. пунктах для асоб ад 18 гадоў і вышэй, зрэдку і для падросткаў. *Віктарка* Мінск. *Вікторка* Бр. в. Драг., Ів.; Гр. в. Навагр. *Віктарушка* Гродна. *Віктось* Бр. в. Лях. (70). *Вікця* Бр. в. Бяроз. *Вінцук* Гр. в. Зэльв. *Віт* Маг. в. Чав. (44). *Вітак* Гр. в. Шч. (50). *Віталік* Гр. в. Гродз., Лід. (4), Маст. *Вітуня* Гр. в. Лід. (60). *Вітэк* Гродна (15); Мінск. *Віцак* Гр. в. Маст. *Віцейка* Бр. в. Івац. *Віценька* Бр. в. Бар., Жаб., Кам.; Гр. в. Воран. (6), Гродна (20, 24, 25), Лід. (5), Масты (19), Навагр.; Мін. в. Мінск, Сл. *Вічечка* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз. (12), Івац., Кам., Кобр.; Гр. в. Маст. (17), Навагр., Свісл. (16); Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Мінск. *Віцё* Бр. в. Бар., Лун., Пін., Стол.; Гр. в. Бераст. *Віцёк* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз. (12), Ів., Кам., Пін. (17—20); Віц. в. Беш. (24), Лёзн., Пол. (20); Гом. в. Жытк. (9); Гр. в. Лід. (12), Ліда (20), Маст., Навагр., Шч. (37); Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Люб., Мін., Мінск, Пух., Сл. *Віцік* Бр. в. Брэст., Бяроз., Кам. (20), Лях. (16); Гом. в. Рэч. (4); Гр. в. Гродна, Кар. (55), Маст. (43), Навагр.; Мін. в. Віл., Дзярж., Мінск, Пух., Сл. *Віцічак* Бр. в. Кам. *Віцька* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 82 фіксацыі ў 72 нас. пунктах пераважна для асоб 10—40 гадоў, але сустракаецца ў больш старых асоб і ў дзяцей. *Віцько* Бр. в. Драг., Івац. *Віцэк* Гр. в. Дзятл. (45). *Віцюк* Гр. в. Лід. (50). *Віцюлік* Гр. в. Свісл. (16). *Віцюльчык* Гом. в. Докш. (18). *Віцюля* Гр. в. Гродна, Зэльв.; Мін. *Віцюн* Бр. в. Пін. *Віцюнчык* Гом. в. Рэч. (1); Гродз. *Віцюня* Гродна; Мін. в. Валож. *Віцюха* Бр. в. Брэст, Ів. (16); Гродна (20); Мінск. *Віцюша* Бр. в. Пін., Пруж.; Мін. в. Барысаў, Мінск. *Віцюшка* Бр. в. Пруж.; Віц. в. Беш. (24); Гр. в. Гродна (5—8), Лід. (10). *Віця* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 115 фіксацый у 92 нас. пунктах пераважна для асоб 12—40 гадоў, але засведчана для больш ранняга і больш позняга ўзросту. *Віцяй* Бр. в. Ів. (16), Івац. *Віцяк* Гр. в. Гродз. (50), Шч. (25, 50). *Віцян* Гр. в. Дзятл. (19). *Віцянёк* Бр. в. Бяроз. (12). *Віцяня*, *Віцятка* Бр. в. Бар. *Віцяха* Віц. в. Верхнядзвінск. *Вуця* Бр. в. Ганц. У XVI—XVII стст. *Виктор* (2 фіксацыі), *Вихтор* БА I 43.

ВІТАЛІЙ, канан. правасл. Виталий каталіц. польск.

Witalis. Імя даволі частае. Выяўлена 33 вытворныя варыянты, якія ўваходзяць у два дэрывацыйныя рады. У першы — дэрываты ад невытворнай асновы ці яе частак: 1) ад асновы Віталь без афікса, з флексіяй -я// -ё, з суфіксамі -енька, -ёк, -ік, -ка: *Віталь, Віталя, Віталё, Віталенька, Віталёк, Віталік, Віталька*; 2) ад асновы Віль- (першы склад Ві- і апошні зычны імені -ль) з флексіяй -я, з суфіксам -ік: *Віля, Вілік*; 3) ад усечанай асновы Віт- з флексіяй -а, з суфіксамі -ак, -ар, -ара, -ка, -уня, -усь, -уха: *Віта, Вітак, Вітар, Вітара, Вітка, Вітуня, Вітусь, Вітуха* — усе названыя формы магчымы таксама ад канан. правасл. і каталіц. Вит, але поўная форма ў Беларусі не адзначана, таму яны разглядаюцца як дэрываты імені *Віталій*; 4) ад усечанай асновы Віць- з флексіяй -я// -ё, суфіксамі -ёк, -ік, -ка, -юша: *Віця, Віцё, Віцік, Віцька, Віцюша*; 5) ад усечанай асновы Таль- з суфіксамі -ік, -ка: *Талік, Талька*. Другі дэрывацыйны рад складаюць варыянты ад вытворных асноў першага рада: ад Вілік — *Вілічак*; ад Віталёк — *Віталёчак*; ад Віталік — *Віталічак*; ад Віталька — *Вітальчык, Віталечка*; ад Вітка — *Вітачка*; ад Вітуня — *Вітунька*; ад Вітуха — *Вітушка*; ад Віцік — *Віцічак*; ад Віцюша — *Віцюшка*; ад Талік — *Талічак*.

Зарэгістраваны *Вілік, Вілічак* Віцебск. *Віля* Віцебск (22). *Віта* Бр. в. Ів. *Вітак* Гр. в. Гродз. (45), Гродна (19), Лід., Ліда (22), Маст. (22), Шч. (50). *Віталенька, Віталечка* Мінск. *Віталё* Бр. в. Пін., Стол. *Віталёк, Віталёчак* Віц. в. Шум. (3). *Віталій* Гродна (15, 18); Мін. в. Мін., Мінск, Нясв., Салігор. *Віталік* Бр. в. Бар., Жаб., Івац. (27), Кам., Пін., Пруж. (23), Стол.; Віц. в. Віцебск (22), Шум. (3); Гр. в. Астр. (2, 3), Гродна (16, 17); Маг. в. Клічаў, Мсціслаў; Мін. в. Віл., Люб., Мін., Мінск, Салігор. *Віталічак* Гр. в. Ваўкавыск (8); Мін. в. Віл., Мін., Мінск. *Віталь* Бр. в. Драг., Ів., Івац. (27), Кам.; Віц. в. Паст. (49); Гр. в. Зэльв. (21), Навагр.; Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Віл., Люб., Мін., Мінск, Салігор., Стаўбц. (40). *Віталька* Бр. в. Драг., Івац. (4), Кам., Малар., Пін.; Гр. в. Астр. (2, 3); Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Віл., Люб., Мінск. *Вітальчык* Бр. в. Івац.; Мінск. *Віталя* Бр. в. Івац. (27), Кам.; Віц. в. Глыб., Шарк. (30—40); Мінск. *Вітар* Мін. в. Нясв. *Вітара* Віц. в. Беш. (24). *Вітачка* Мінск. *Вітка* Маг. в. Клічаў. *Вітунька* Гродна. *Вітуня* Гр. в. Лід. (60). *Вітусь* Гр. в. Навагр. (30, 40). *Ві-*

туха Бр. в. Івац. Вітушка Бр. в. Пін. Віцёк Мінск. Віцік Мін. в. Нясв. Віцічак Мін. в. Дзярж. Віцька Бр. в. Драг., Пруж. (23); Віц. в. Пол. (49); Мін. в. Нясв. Віцюша Мінск. Віцюшка Бр. в. Драг. Віця Бр. в. Драг., Кам., Лун., Пруж. (23); Віц. в. Глыб. (50); Гродна (18, 60); Мін. в. Нясв. Талік, Талічак, Талька Бр. в. Івац.

ВІТОЛЬД літоўск., папулярнае ў Польшчы (Witold) у XIX ст. (Быстр. Кн., с. 353). Вытворныя: 1) ад асновы Вітоль без афікса, з суфіксам -ка: Вітоль, Вітолька; 2) ад асновы з націскам на першым складзе без канцавога зычнага: Віталь; 3) ад усечанай асновы Віт- з суфіксамі -ак, -усь: Вітак, Вітусь; 4) ад усечанай асновы Віць-: Віця. Зарэгістраваны Вітак, Вітусь, Віця Гродз. (50). Віталь Бр. в. Бар., Пруж. Вітоль Бр. в. Кобр. Вітольд Бр. в. Кам. Вітолька Віц. в. Брасл. (60).

ВОЙЦЕХ стараж. слав., папулярнае ў палякаў. У нас рэдкае. Вытворныя належаць да аднаго дэрывацыйнага рада: 1) ад асновы Войт- з суфіксамі -ак, -ка, -усь: Войтак, Войтка, Войтусь, Вольтусь пры [й] > [ль]; 2) акцэнтацыйны варыянт Вайцех. Зарэгістраваны Вайцех Гр. в. Шч. (45). Войтак Гр. в. Астр. (22). Войтка, Войтусь, Войцех Гр. в. Іўеў. (14). Волтусь Віц. в. Паст. (50). У XVI—XVII стст. Войтех (85), Войтко (5) БА I 46—47.

ВЯЧАСЛАЎ стараж. слав., канан. правасл. Вячеслав. Імя не вельмі папулярнае. Вытворныя варыянты ўваходзяць у тры дэрывацыйныя рады. Варыянты першага рада ўтвораны ад невытворных усечаных асноў: 1) ад асновы Вяч-: Вячык; 2) ад асновы Чэсь- без афікса, з флексіяй -я, з суфіксамі -ік, -ка, -юк, -юня, -як: Чэсь, Чэся, Чэсік, Чэська, Часюк, Часюня, Чэсяк; 3) ад асновы Слав- з флексіяй -а, з суфіксамі -ак, -анька, -ік, -іч, -ка, -ук, -уня, -усь: Слава, Славак, Славанька, Славік, Славіч, Слаўка, Славук, Славуня, Славусь. Другі рад — варыянты ад вытворных асноў: ад Славік — Славічак; ад Слаўка, Славак — Славачка; ад Славук — Славучок; ад Славуня — Славунька; ад Славусь — Славуська; ад Слаўка — Слаўчык. Трэці рад — ад Славунька — Славунчык. У якасці варыянтаў выкарыстоўваюцца і формы: Ваця, Вацё, Вацік ад Вацлаў; Сава, Саўка; Сява.

Зарэгістраваны Вацё Бр. в. Стол. Вацік Бр. в. Лях. (10), Стол.; Гр. в. Кар. (44); Маг. в. Гор. (40—45); Мін. в. Кап. (40), Люб. (23). Ваця Мін. в. Мінск, Кап.

(40). *Вячаслаў* Бр. в. Бар., Баранавічы (28); Віц. в. Шарк. (40); Гр. в. Ваўкавыск (30), Гродна (23, 25, 30), Навагр.; Маг. в. Гор. (40—45); Мін. в. Барысаў, Валож., Кап., Люб., Мінск, Нясв. *Вячык* Бр. в. Драг., Ів. *Сава* Бр. в. Лун. *Сайка* Бр. в. Лун. *Слава* Бр. в. Бар., Баранавічы (28), Бяроз. (22), Драг. (35), Жаб., Івац. (16, 25), Кам., Лун., Стол.; Віц. в. Глыб., Леп. (19), Чашн. (20); Гом. в. Лельч. (10, 23, 24); Гр. в. Ваўкавыск (17), Гродна (18), Іўеў. (18), Кар. (19), Навагр. (20, 50), Навагрудак (42); Маг. в. Гор. (16—20), Хоц., Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Кап. (19), Люб., Мінск, Нясв., Сл. (15), Слуцк, Стаўбц. *Славак* Гр. в. Шч. (20). *Славанька* Гр. в. Навагр. (20). *Славачка* Бр. в. Бар., Баранавічы (6), Драг.; Гр. в. Ваўкавыск (1—2), Навагр. (20); Мін. в. Люб., Мінск, Нясв., Стаўбц. *Славік* Бр. в. Бар., Бяроз. (22), Драг. (35), Жаб., Івац., Кам. (14, 18), Лун., Лях. (5—20), Малар., Пін., Стол.; Віц. в. Глыб., Леп. (19), Міёр. (18), Тал. (18), Чашн. (5); Гр. в. Ваўкавыск (10), Гродна (18, 21, 23), Іўеў. (18), Кар. (19, 24), Лід. (46), Ліда (26), Навагр. (50), Навагрудак (20); Маг. в. Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Валож., Мінск, Нясв., Сл. (15), Слуцк, Стаўбц. *Славіч* Брэст. *Славічак* Бр. в. Івац., Кам.; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Барысаў. *Славук* Бр. в. Драг. *Славунька* Брэст. *Славунчык* Бр. в. Драг. *Славуня* Бр. в. Бяроз., Ів., Малар. *Славусь* Бр. в. Івац.; Віц. в. Тал.; Мін. в. Валож. *Слайка* Бр. в. Баранавічы (20), Бяроз. (22), Драг., Жаб., Івац. (4), Кам. (14), Лун., Лях.; Віц. в. Міёр. (18), Пол. (35), Шарк. (40); Гр. в. Гродна (18), Іўеў. (18), Лід. (16), Навагр. (20); Мін. в. Барысаў, Валож., Люб., Мінск, Сл. (15), Слуцк, Стаўбц. *Слайчык* Мінск. *Сява* Брэст. *Часюк* Гр. в. Астр. (45). *Часюня* Гр. в. Астравец (13). *Чэсь* Бр. в. Лях. (40); Гр. в. Астр. (12, 20, 45), Ашм.; Мінск. *Чэсік* Гом. в. Лельч. (10, 23, 24); Гр. в. Бераст. (17), Гродна, Лід. (20); Мінск. *Чэська* Гр. в. Астр. (12, 20, 45), Ашм., Бераст. (40), Лід. (15); Мінск. *Чэся* Гом. в. Лельч. (10, 23, 24). *Чэсяк* Гродз.

ГАРДЗЕЙ, канан. Гордый. Імя вельмі рэдкае. Вытворныя ад асновы Гардзеі з суфіксам -ка: *Гардзейка*; ад усечанай асновы Горд-, Гард- з флексіяй -я, з суфіксам -ік: *Гордзя*, *Гардзік*. Зафіксаваны *Гардзеі* Бр. в. Драг., Малар., Стол.; Віц. в. Беш. (55), Міёр. (40). *Гардзейка* Бр. в. Стол. *Гардзік* Бр. в. Ів. *Гордзя* Бр. в. Кобр., Пруж. У XVII ст. *Гардзеі* (3 разы). БА I 352—353.

ГАЎРЫЛА, ГАЎРЫІЛ, канан. Гавриил. Імя рэдкае. Рэгіянальны фанетычны варыянт *Гаўрэло*. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. У першы ўваходзяць варыянты, што ўзніклі ад невытворнай асновы: 1) ад асновы *Гаўрыл*, якая склалася ў выніку фанетычнай адаптацыі кананічнай формы (спрашчэння групы галосных [ии]) з флексіяй -а, з суфіксамі -ка, -юк: *Гаўрыла*, *Гаўрылка*, *Гаўрылюк*; 2) ад усечанай асновы *Гаўр-* з суфіксамі -ош, -уша, -ык: *Гаўрош*, *Гаўруша*, *Гаўрык*. Да другога рада належыць варыянт *Гаўрышка* ад гіпатэтычнай асновы *Гаўрыша*. Зарэгістраваны *Гаўрош* Віц. в. Брасл. (50). *Гаўруша* Бр. в. Брэст, Драг. *Гаўрыіл* Бр. в. Малар. *Гаўрык* Брэст; Віц. в. Брасл. (50). *Гаўрыл* Бр. в. *Гаўрыла*, *Гаўрылка* Віц. в. Брасл. (50). *Гаўрылё* Бр. в. Драг. *Гаўрылка* Бр. в. *Гаўрылюк* Бр. в. Кам. *Гаўрышка* Мін. в. Дзярж. *Гаўрэл* Бр. в. Івац., Малар. *Гаўрэло* Бр. в. Ганц., Драг., Івац., Кобр., Лун., Малар., Пін. *Гаўрэлко* Бр. в. Драг., Івац., Малар. У XVI—XVIII стст. *Гаврило* (64 фіксацыі), *Гавриил*, *Гавруло*, *Гаврело* (6), *Гаврилко*, *Гаврук*, *Кгабриел(ял)* (15). БА I 46—49.

ГЕНАДЗЬ, ГЕНАДЗІЙ, канан. Геннадий. Імя папулярнае. Выяўлена 47 вытворных варыянтаў, якія належыць да трох дэрывацыйных радоў. Пераважная большасць уваходзіць у першы дэрывацыйны рад, утворана ад невытворнай асновы ці ад яе частак: 1) ад асновы *Генадзь* з флексіяй -я: *Генадзя*; 2) ад фанетычных варыянтаў гэтай асновы *Гінадзь*, *Вінадзь* з суфіксам -ік: *Гінадзік*, *Вінадзік*; 3) ад усечанай асновы *Ген-* з флексіяй -а// -о, з суфіксамі -ак, -ік, -ка, -ук, -уля, -усь, -ця, -эк: *Гена*, *Гено*, *Генак*, *Генік*, *Генка*, *Генук*, *Генуля*, *Генусь*, *Генця*, *Генэк*; 4) ад усечанай асновы *Гэн-*, што ўзыходзіць да фанетычнага варыянта невытворнай асновы *Гэнадзь*, з суфіксамі -ік, -юсь: *Гэнік*, *Гэнюсь*; 5) ад усечанай асновы *Ге-*: *Геша*. Да другога рада належаць дэрываты ад вытворных асноў першага рада: ад *Генак* — *Геначак*; ад *Генік* — *Генічак*; ад усечанай асновы *Гень* без афікса, з флексіяй -я// -ё, з суфіксамі -ек, -юсь, -ка, -юш: *Гень*, *Геня*, *Генё*, *Генек*, *Генюсь*, *Генька*, *Генюш*; ад *Генка* — *Геначка*, *Генчык*; ад *Генька* — *Генечка*; ад *Генуля* — *Генулік*, *Генулька*; ад гіпатэтычнага *Генця* — *Генцік*; ад усечанай асновы *Гэнь-* — *Гэнька*, *Гэнусь*; ад *Геша* — *Гешка*. Трэці дэрывацыйны рад: ад *Генька* — *Генечка*; ад *Генусь* — *Генуська*. У якасці ва-

рыянтаў выкарыстоўваюцца і іншыя імёны: *Яўген, Жэня, Жэнечка, Жэнік, Жэнічак, Жэнька; Гера, Гоша* ад *Георгій; Кеша, Кешка* ад *Мікалай*.

Зарэгістраваны *Вінадзік* Гр. в. Бераст. (50). *Гена* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 77 фіксацый у 69 нас. пунктах пераважна для асоб 15—30 гадоў, але магчыма для малодшага і старэйшага ўзросту. *Генадзій* Бр. в. Бар., Бяроз. (19); Віц. в. Брасл. (53), Гарад. (43), Леп. (21); Гр. в. Бераст. (40), Гродна (30, 30), Навагр.; Мін. в. Сл. *Генадзь* Бр. в. Драг. (33), Івац. (17), Кам. (55); Віц. в. Гарад. (43), Докш.; Гом. в. Карм. (45); Гр. в. Ашм. (18, 20, 40), Гродна (30), Кар. (17), Навагр., Навагрудак (25), Шч. (22); Маг. в. Хоцімск; Мін. в. Мінск, Мал., Мядз., Нясв., Пух., Слуцк, Стаўбц. *Генадзя* Віц. в. *Гінадзя* Віц. в. Шарк. *Генак* Бр. в. Малар.; Віц. в. Паст.; Гом. в. Мазыр; Гр. в. Навагр. (50). *Геначка* Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Івац., Кам., Пін.; Віц. в. Глыб. (73), Докш., Леп. (21), Паст.; Гр. в. Ашм. (18), Бераст., Гродз., Гродна (3), Навагр.; Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Бярэз., Люб., Мінск, Слуцк, Стаўбц. *Гендос* Бр. в. Брэст, Бяроз. (19). *Гендось* Гродз. (14). *Генечка* Гр. в. Ашм. (60); Мін. в. Мядз., Пух., Слуцк. *Генё* Бр. в. Кам., Лун., Стол.; Гр. в. Бераст. (46), Навагр. *Генік* Бр. в. Бар., Драг. (33), Жаб., Ів., Івац. (17), Кам. (55), Лях. (12), Малар.; Віц. в. Віцебск, Докш. (23); Гом. в. Хойн. (8, 20); Гр. в. Гродна (40), Зэльв. (16), Маст. (40), Навагр.; Маг. в. Хоцімск; Мін. в. Бярэз. (50), Кап. (30), Нясв., Пух., Слуцк. *Генічак* Гр. в. Навагр.; Мін. в. Нясв., Стаўбц. *Генка* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз. (19), Драг., Жаб., Ів., Кам. (14); Віц. в. Віцебск (35), Гарад. (43), Глыб., Докш. (23), Краснап., Леп. (21), Паст. (28), Пол. (28), Шарк., Шум. (16); Гом. в. Мазыр.; Гр. в. Астравец (17), Ашм. (18), Воран. (19, 26), Гродз. (14), Гродна (10, 12, 15), Зэльв. (19), Лід. (19, 22), Маст., Масты (45); Маг. в. Крыч. (8), Чэрык. (18); Мін. в. Бярэз., Люб., Мінск, Нясв., Слуцк, Стаўбц. (20). *Гено* Брэст. *Генук* Віц. в. Верхнядзвінск, Докш. (42). *Генулік* Бр. в. Ів. *Генулька* Бр. в. Драг. *Генуля* Брэст, Драг.; Віц. в. Леп. (21); Гом. в. Мазыр. *Генусь* Бр. в. Ів., Івац., Кобр., Стол.; Гом. в. Мазыр; Гр. в. Астр. (23), Ашм., Гродна (30). *Генцік* Гр. в. Скідаль (3—15). *Генчык* Бр. в. Івац.; Гродна (5); Мінск. *Гень* Бр. в. Драг. *Генька* Бр. в. Івац., Малар.; Віц. в. Брасл. (53), Гарад. (43), Глыб. (38), Сен.

(50), Шум. (16); Гр. в. Ашм. (45), Зэльв. (19); Мін. в. Мядз., Уздз. (78). *Генэк* Мінск. *Генюсь* Бр. в. Лях. (45); Віц. в. Докш. (25), Паст.; Гр. в. Воран. (26), Гродз., Лід. (30), Шч. (17, 22); Мін. в. Мядз. (18). *Генюська* Віц. в. Паст.; Гр. в. Шч. (22). *Генюш* Гр. в. Бераст. (47). *Геня* Бр. в. Бар., Драг. (33), Івац., Кобр., Лях. (42, 50); Віц. в. Пол. (18), Сен. (50), Шарк. (50); Гр. в. Ашм., Бераст. (18—20), Гродз. (50), Гродна (10), Скідаль (45), Навагр. (58), Сморг. (60), Шч. (45, 50); Мін. в. Кап. (30), Мядз., Сл. (35), Слуцк. *Гера* Віц. в. Уш. (26). *Геша* Брэст, Жаб., Малар., Стол.; Віц. в. Віцебск (35), Уш. (26); Гр. в. Гродна (12), Ліда (21); Маг. в. Хоцімск; Мін. в. Слуцк. *Гешка* Гр. в. Кар. (11). *Гоша* Віцебск. *Генадзік* Мін. в. Дзярж. *Гіндос* Бр. в. Кам. (13); Мін. в. Стаўбц. (30). *Гэнадзій* Маг. в. Мсціслаў (28). *Гэнік* Мін. в. Стаўбц. (45). *Гэнусь* Гр. в. Астр. (23), Ашм. *Гэнька* Віц. в. Ашм. (19, 23, 45), Зэльв. *Гэнюсь* Гр. в. Ашм. (8), Гродз. (19), Іўеў. (16), Шч. (25); Мін. в. Стаўбц. (30). *Жэнечка* Мінск. *Жэнік* Віц. в. Пол. (20); Мін. в. Мядз. *Жэнічак* Мінск. *Жэнька* Мін. в. Кл. *Жэня* Брэст; Гр. в. Гродна (18), Скідаль (45); Мін. в. Кл., Мал., Мядз. *Кеша* Гр. в. Маст. *Кешка* Гр. в. Ліда. *Яўген* Бр. в. Лях. (30).

ГЕНРЫХ ням. Імя вельмі рэдкае, прыйшло, відаць, праз літаратуру і польскую мову. Зафіксавана ў Гродзенскім раёне Гродзенскай вобласці ў варыянтах імені *Гэнадзій*: *Гена*, *Гэнька*, *Гэнюсь*, *Гэняк* (22), *Гэнусь* (43).

ГЕОРГІЙ, канан. Георгий. Імя не вельмі частае. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. У першы ўваходзяць варыянты ад усечаных асноў імені *Георгій* і ад трансфарміраванай асновы *Жорж*: 1) ад усечанай асновы *Гер*- з флексіяй -а, суфіксам -ык: *Гера*, *Герык*; 2) ад усечанай асновы *Ге*- з суфіксам -ша: *Геша*; 3) ад усечанай асновы *Го*- шляхам рэдуплікацыі, з суфіксам -ша: *Гога*, *Гоша*; 4) ад трансфарміраванай асновы *Жорж*- без афікса, з флексіяй -а, з суфіксам -ык: *Жорж*, *Жоржа*, *Жоржык*; 5) ад усечанай асновы *Жор*- з флексіяй -а, з суфіксамі -ка, -ык: *Жора*, *Жорка*, *Жорык*. Другі рад варыянтаў утворан ад вытворных асноў: 1) ад *Герык* — *Герычак*; 2) ад *Жорка* — *Жорачка*; 3) ад *Жорык* — *Жорычак*. Зарэгістравана *Георгій* Гр. в. Дзягл. (20); Мінск. *Гера* Бр. в. Кам. *Герык* Віц. в. Шарк. (40). *Герычак* Віцебск. *Геша* Мін. в. Барысаў. *Гога*

Брэст; Віц. в. Шарк. (28); Мін. в. Барысаў, Мінск. *Гоша* Мін. в. Барысаў, Мінск. *Гошка* Віц. в. Шарк. (40). *Жора* Бр. в. Драг., Ів., Лун., Лях. (22), Малар., Стол.; Віц. в. Леп. (48), Міёр. (40), Паст. (25), Шарк. (40); Гом. в. Лоеў.; Гр. в. Гродз. (34), Гродна (21), Дзятл. (26), Кар., Навагр.; Маг. в. Бабр. (40), Бабруйск; Мін. в. Барысаў, Лаг. (35), Люб., Мінск, Нясв., Пух., Слуцк. *Жорачка* Бр. в. Пруж.; Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Люб., Слуцк. *Жорж* Бр. в. Брэст, Драг., Ів., Пін., Пруж.; Віц. в. Глыб. (45), Міёр. (40), Шарк. (28); Гом. в. Петр.; Гр. в. Кар. *Жоржа* Гом. в. Петр. *Жоржык* Бр. в. Бар., Малар., Пін.; Віц. в. Глыб. (45), Леп. (48), Міёр. (40), Шарк. (28); Гр. в. Кар., Навагр. *Жорка* Брэст, Бар., Драг., Пруж.; Віц. в. Глыб. (18), Міёр. (40), Чашн. (40); Гр. в. Гродз. (34), Дзятл. (18); Мін. в. Лаг. (35), Люб., Мінск, Пух. *Жорык* Бр. в. Бар. (18), Брэст, Малар., Пруж., Пін., Стол.; Гом. в. Лоеў.; Гр. в. Дзятл. (8, 26), Кар., Навагр.; Маг. в. Бабр. (40); Мін. в. Мінск, Нясв., Пух. *Жорычак* Мінск. У XVI—XVIII стст. *Юрий*, *Еры* БА I 49—50, гл. *Юрий*.

ГЕРАНИМ, канан. каталіц. польск. *Hieronim*. Імя вельмі рэдкае: *Гароім*, *Гароімка* Віц. в. Глыб. (41). *Гора* Бр. в. Ів. (47).

ГЕРАСИМ, канан. правасл. Герасим, каталіц. польск. *Gerazym*, *Harasym*. Імя рэдкае. Поўная размоўная форма *Гарасім* склалася ў выніку [e] > [o] пры адаптацыі імені з наступным [o] > [a] у ненаціскным становішчы, магчыма таксама пад уплывам польскага *Harasym*. Вытворныя варыянты належаць да двух дэрывацыйных радоў. Да першага — варыянты ад усечаных невытворных асноў: 1) ад асновы Гер- з флексіяй -а, з суфіксам -усь: *Гера*, *Герусь*; 2) ад асновы Гарась без афікса, з суфіксамі -ік, -ка: *Гарась*, *Гарасік*, *Гараська*. Другі рад: ад гіпатэтычнага *Герка* — *Герачка*; ад *Герусь* — *Геруська*. Зафіксаваны *Гарасім* Бр. в. Бяроз., Кобр., Лях. (50), Пін., Стол.; Віц. в. Леп. *Гарась* Бр. в. Ів. *Гараська* Бр. в. Кобр. *Гера*, *Герасім*, *Герачка* Мінск. *Герусь*, *Геруська* Віц. в. Глыб. У XVI—XVIII стст. *Герасим* (2 разы), *Гарасим* (31), *Арасим*, *Гараска* БА I 51—52.

ГЕРМАН, канан. Імя вельмі рэдкае. Зафіксавана ў варыянтах *Герман*, *Германка*, *Гера* Бр. в. Стол.

ГРЫГОРЫЙ, гл. Рыгор.

ГУРЫЙ, канан. Гурий. Імя адзначана адзін раз: *Гурэй* Бр. в. Кам. У XVI—XVIII стст. *Гурко, Гуран* БА I 56—57.

ДАВЫД, канан. правасл. Давид, каталіц. польск. Dawid. Імя вельмі рэдкае: *Давыд* Бр. в. Ів.; Гр. в. Навагр. *Давыдка* Бр. в. Драг.; Гр. в. Навагр. Больш частае ў XVI—XVIII стст.: *Давид* (11 фіксацый), *Давыд* (18) БА I 57.

ДАМІНІК, канан. каталіц. польск. Dominik. Імя вельмі рэдкае. Адзначана ў якасці імені адной асобы ў в. Муляры Паст. р. Віц. в. *Дамінік, Домця* (48).

ДАНІЛА, ДАНИІЛ, канан. правасл. Даниил, каталіц. польск. Daniel. Імя не вельмі частае. Поўная літаратурная форма *Даніла* ўзнікла ў працэсе адаптацыі кананічнай формы — у выніку спрашчэння групы галосных [ии] > [и] і далучэння канцавога галоснага [а], каб пазбегнуць закрытага склада: *Даниил, Данил, Данила* (БА I 48, 60; Б. А. Успенскі *Из истории...*, с. 90). Выяўленыя вытворныя варыянты ўваходзяць у два дэрывацыйныя рады. Першы — варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Даніл без афікса, з суфіксамі -ік, -ка, -уша: *Даніл, Данілік, Данілка, Данілуша*; 2) ад усечанай асновы Дань- з флексіяй -я//-ё, з суфіксамі -ік, -ка, -юта, -юша: *Даня, Данё, Данік, Данька, Данюта, Данюша*; 3) ад усечанай асновы Дан- з суфіксамі -ак, -ок: *Данак, Данок*; 4) ад усечанай дэфармаванай асновы Донь- з флексіяй -я, з суфіксамі -ік, -ка: *Доня, Донік, Донька*. Другі рад — варыянты ад вытворных асноў першага дэрывацыйнага рада: ад Даніл-ка — *Данілачка*; ад Данілуша — *Данілушка*; ад Данік — *Данічак*; ад Данька — *Данечка*; ад Данюша — *Данюшка, Данюшык*; ад Данак — *Даначак*; ад Донька — *Донечка*; ад Донік — *Донічак*. Зафіксаваны *Данак* Бр. в. Лях. (35); Мін. в. Мядз. (25). *Даначак* Брэст. *Данечка* Мінск. *Данё* Бр. в. Ів., Лун., Люб. *Данік* Бр. в. Івац., Кобр.; Гродна (20); Мін. в. Мінск, Мядз. (25), Сл. (69). *Даніл* Бр. в. Драг., Ів. (45); Мін. в. Барысаў, Мінск. *Даніла* Бр. в. Драг., Ів. (45), Кам. (49), Кобр., Лун., Стол.; Віц. в. Докш.; Гом. в. Б.-Каш. (68); Гр. в. Навагр.; Маг. в. Мсціслаў, Чав. (60); Мін. в. Віл., Мін., Мінск, Мядз. (25), Сл. (69). *Данілачка* Брэст. *Данілік* Бр. в. Івац. *Данілка* Бр. в. Брэст, Драг., Ів., Івац., Кам., Кобр., Пін., Стол.; Віц. в. Докш.; Гр. в. Навагр.; Маг. в. Мсці-

лаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Мін., Мінск. *Данілуша* Бр. в. Пін. *Данілушка* Бр. в. Пін. *Данічак* Мінск. *Данок* Мін. в. Мядз. (25). *Данька* Бр. в. Малар.; Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Мін. *Данюта* Мін. *Данюша*, *Данюшка*, *Данюшык* Мінск. *Даня* Бр. в. Ганц., Ів., Лун.; Мін. в. Барысаў, Мін., Мінск, Сл. (69). *Донечка* Мін. в. Дзярж. *Донік* Мін. в. Віл., Мін., Мінск. *Донічак* Мін. в. Віл. *Донька* Мін. в. Віл., Дзярж., Мал. (80). *Доня* Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Бярэз., Мін. У XVI—XVIII стст. *Даниил* (5 фіксацый), *Данило* (81), *Данилей* (4), *Даниель* (3), *Даниело* (12), *Данько*, *Дашко* (18), *Данилец* БА I 59—60.

ДАРАФЕЙ, канан. Дорофей. Імя вельмі рэдкае: *Дарафей*, *Дора* Бр. в. Драг. У XVI—XVIII стст. *Дорофей* (3), *Дорошко* (4) БА I 63.

ДЗМІТРЫЙ, **ДЗІМІТРЫЙ**, канан. правасл. Димитрий, каталіц. польск. *Demetriusz*, *Dumitr*. Імя вельмі папулярнае. Вытворныя варыянты ўваходзяць у два дэрывацыйныя рады. У першы — варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы *Дзімітр*- з флексіяй -а: *Дзімітра*; 2) ад асновы *Дзімітр*- з устаўным галосным [е], каб ухіліць збег зычных [тр], з суфіксам -ук: *Дзімітрук*; 3) ад усечанай асновы *Дзім*- з флексіяй -а, з суфіксамі -ка, -ок, -уля, -уша, -ыч: *Дзіма*, *Дзімка*, *Дзімок*, *Дзімуля*, *Дзімуша*, *Дзімыч*; 4) ад асновы *Дзімітр*- з устаўным галосным [е], з флексіяй -а//-о, з суфіксамі -ка, -ук, -ык: *Дзіміцер*, *Дзімітра*, *Дзімітро*, *Дзіміцерка*, *Дзімітрук*, *Дзімітрык*; 5) фанетычныя варыянты форм *Дзімітрый*, *Дзімітр* без пачатковага зычнага: *Змітрый*, *Змітр*; 6) ад асновы *Змітр* з устаўным [е], з флексіяй -а//-о, з суфіксамі -ка, -ок, -ук, -ык: *Зміцер*, *Зміцерка*, *Змітра*, *Змітро*, *Змітрок*, *Змітрук*, *Змітрык*; 7) фанетычны варыянт формы *Дзімітрый* без пачатковага зычнага: *Мітрый*; 8) ад усечанай асновы *Міць*- без афікса, з флексіяй -я//-ё, з суфіксамі -енька, -ёк, -ёш, -ёша, -ка, -юк, -юша, -яй: *Міць*, *Міця*, *Міцё*, *Міценька*, *Міцёк*, *Міцёш*, *Міцёша*, *Міцька*, *Міцюк*, *Міцюша*, *Міцяй*. Другі рад аб'ядноўвае дэрываты ад вытворных асноў першага рада: 1) ад гіпатэтычнай асновы *Дзімар* — *Дзімарык*; ад *Дзімка* — *Дзімачка*, *Дзімчык*; ад *Дзімок* — *Дзімчык*; ад *Дзімуля* — *Дзімулька*; ад *Дзімуша* — *Дзімушка*; ад гіпатэтычнай асновы *Дзімцюра* — *Дзімцюрык*; ад *Змітрок* — *Змітрачок*; ад *Змітрук* — *Змітручок*; ад *Змітрык* —

Змітрычак; ад *Міцька* — *Міцечка*; ад *Міцюша* — *Міцюшка*. Аказіянальная форма *Зысік*.

Зафіксаваны *Дзіма* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 62 фіксацыі ў 51 нас. пункце пераважна для асоб 17—35 гадоў, але сустракаецца ў дзяцей і ў асоб старэйшых за 35 гадоў; *Дзімарык* Гродна (1—10). *Дзімачка* Брэст, Баранавічы, Драг., Кам., Кобрын (5—7), Лях. (5); Віц. в. Міёр. (30); Гом. в. Рэч. (2); Гродна (3, 6), Кар., Навагр. (7); Мін. в. Мінск, Барысаў, Віл., Кап. (6), Люб., Пух., Сл. (1), Стаўбц. *Дзімітра* Віц. в. Докш. (60), Леп. *Дзімка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 42 фіксацыі ў 41 нас. пункце галоўным чынам для дзяцей да 12 гадоў і асоб у 20—30 гадоў. *Дзімок* Мін. в. Мінск, Барысаў. *Дзімулька* Бр. в. Баранавічы (6), Брэст, Драг., Івац. (2), Лях. (5); Віц. в. Лёзна (42); Гр. в. Кар. (5); Мін. в. Мін., Мінск. *Дзімуша* Гом. в. Ветк. (5). *Дзімушка* Бр. в. Кам., Пінск. *Дзімчык* Бр. в. Кам.; Мінск. *Дзімыч* Брэст. *Дзімтрук* Бр. в. Івац. *Дзімтрый* Бр. в. Бар., Драг., Івац. (21); Віц. в. Гарад. (45); Гр. в. Гродна (48), Кар., Навагр.; Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Мінск, Нясв., Пух., Стаўбц. *Дзіцер* Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Івац. *Дзітро* Бр. в. Драг., Кам. *Дзітрук* Брэст. *Дзітрык* Бр. в. Ів., Кам., Кобр. *Дзіцер* Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Кам., Малар. *Дзіцерка*, *Дзітёрка* Бр. в. Драг., Ів., Пін. *Дзіцюрка* Бр. в. Драг. *Змітра* Віц. в. Беш. (55); Талачын; Мін. в. Бярэз. (70), Кап. (60), Мін. *Змітрачок* Мін. в. Дзярж. *Змітро* Бр. в. Лун., Стол. (69). *Змітрок* Бр. в. Івац., Лун.; Віц. в. Гарад. (45), Глыб. (50), Леп., Расон. (70); Маг. в. Бялын. (43), Касц. (45), Клім. (60), Крычаў (60), Слаўг. (64), Чав.; Мін. в. Кап., Мін. *Змітрук* Бр. в. Івац.; Мін. *Змітручок* Брэст. *Змітрый* Бр. в. Івац. *Змітрык* Гр. в. Кар.; Мін. в. Кап. *Змітрычак* Мін. в. Кап. *Зміцер* Бр. в. Лун.; Мін. в. Кап., Пух. *Зысік* Бр. в. Лун. *Мітра* Віц. в. Міёр. *Мітро* Бр. в. Стол. *Мітрук* Бр. в. Жаб., Пінск; Віц. в. Міёр. (55). *Мітрый* Бр. в. Бяроз. *Мітрык* Бр. в. Стол. *Міценька* Мінск. *Міцечка* Бр. в. Бар.; Гр. в. Навагр. (35); Мін. *Міцё* Бр. в. Пін., Стол. *Міцёк* Брэст; Гом. в. Ветк. (5); Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Мін., Мінск. *Міцёш* Бр. в. Ів. *Міцёша* Брэст. *Міць* Бр. в. Лун. *Міцька* Бр. в. Ів., Івац., Кам., Лун., Малар., Стол. (69); Віц. в. Беш. (50), Глыб. (58), Міёр., Пол. (27), Тал. (50), Талачын, Шум. (25); Гом. в. Ветк. (50, 55), Добр. (ад 3 да 40), Жытк. (52); Гр. в. Гродна (48), Лід.

(55), Навагр. (95), Свісл. (50); Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Віл., Кап. (23), Люб., Мал., Мін., Мінск, Мядз., Стаўбц. *Міцюк* Маг. в. Бялын. (36). *Міцюша* Гродна (48); Мін. в. Нясв. *Міцюшка* Гродна. *Міця* Бр. в. Бар., Ганц., Драг., Кам., Кобрын (50), Пін., Стол. (18); Віц. в. Беш. (52), Гарад. (45), Глыб. (58), Лёзна (42), Міёр. (55), Пол. (40), Уш. (40, 45), Шарк. (18, 25); Гом. в. Добр. (за 20), Жытк., Рэч. (20); Гр. в. Гродна (48), Зэльв. (55), Кар., Лід. (40, 45), Маст. (70), Навагр. (35), Свісл. (50); Маг. в. Бялын. (36, 64), Клім. (19), Краснап. (50), Крычаў (2), Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Кап. (23), Люб., Мал., Мін., Мінск, Мядз. (47), Нясв., Стаўбц. *Міцяй* Бр. в. Стол.; Гом. в. Добр. (16—20); Маг. в. Клім. (5). У XVI—XVIII стст. *Димитрий* (5 фіксацый), *Димитр* (2), *Дмитрей* (2), *Дмитр*, *Дзмитр* (33), *Дементрей*, *Демитр*, *Дмитрок* (3), *Змитрок* (5) БА I 61—62.

ДЗЯМЕНЦІЙ, канан. Дементиан. Зарэгістравана *Дымінтый* Бр. в. Малар. У XVI—XVIII стст. *Дементей* (2 фіксацыі) БА I 60—61.

ДЗЯМІД, канан. Диомид. Зафіксавана *Дымыд* Бр. в. Кобр. У XVI—XVIII стст. *Демид*, *Дземид* (19 разоў) БА I 62.

ДЗЯМ'ЯН, канан. правасл. Дамиан, каталіц. польск. *Damian*. Імя не частае. Поўная размоўная форма *Дзямян* у выніку знікнення [j] пасля [м] (параўн. літ. *Дзям'ян*). Вытворныя варыянты адносяцца да двух дэрывацыйных радоў. Да першага — дэрываты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы *Дзям'ян* з суфіксам -ка: *Дзям'янка*; 2) ад асновы *Дзямян* з суфіксам -ка: *Дзямянка*; 3) ад асновы *Дзём-* з флексіяй -а, з суфіксам -ка: *Дзёма*, *Дзёмка*. Варыянты другога рада ўтвораны ад вытворных асноў першага рада: ад *Дзямянка* — *Дзямяначка*, *Дзямянчык*; ад гіпатэтычнай асновы *Дзёмуша* — *Дзёмушка*; ад *Дзёмка* — *Дзёмачка*, *Дзямчыла*. Зафіксаваны *Дзёма* Бр. в. Драг., Ів.; Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Віл., Мін., Мінск. *Дзёмачка* Мінск. *Дзёмка* Бр. в. Ів., Пін.; Віц. в. Докш. (47), Расон. (54); Мін., Мінск. *Дзёмушка* Мінск. *Дзямчыла* Бр. в. Ів. *Дзямян* Мін. в. Дзярж. *Дзям'ян* Бр. в. Драг., Ів., Кам., Кобр., Стол.; Гом. в. Лельч.; Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Віл., Мін., Мінск. *Дзямянка* Мін. в. Дзярж. *Дзям'янка*,

Дзямянчык Мінск. У XVI—XVIII стст. *Демь(ъ)ян* (10 фіксацый), *Демян* (4), *Дема* (3), *Демко*, *Демешко* (2), *Дешко* (4) БА I 58.

ДЗЯНІС, канан. правасл. Дионисий, каталіц. польск. *Dionizy*. Літаратурная форма *Дзяніс* склалася ў працэсе адаптацыі кананічнай формы ў выніку спрашчэння групы галосных [ио] > [е], а пасля [е] > [я] (у ненаціскным становішчы) і страты канцавога -ий. Вытворныя варыянты належаць да двух дэрывацыйных радоў. Да першага — варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы *Дзяніс* з суфіксамі -ік, -ка: *Дзянісік*, *Дзяніска*; 2) ад усечанай асновы *Дэнь-*, якая, відаць, ад рэгіянальнага *Дэніс*, *Дэныс*, з суфіксам -ка: *Дэнька*; 3) ад усечанай асновы *Дзінь-*, якая ад рэгіянальнага *Дзініз* (польск. *Dionizy*) з флексіяй -я, суфіксамі -ёк, -ка: *Дзіня*, *Дзінёк*, *Дзінька*; 4) ад камбінаванай асновы *Дызь-*, якая ўтварылася з першага склада і апошняга зычнага польскага імені *Dionizy*, з флексіяй -я: *Дызя*; 5) ад усечанай асновы *Дзін-*: *Дзіна*. Другі рад: ад *Дзінёк* — *Дзінёчак*. Зафіксаваны *Дзіна* Мін. *Дзінёчак*, *Дзінька* Гр. в. Свісл. (2). *Дзіня* Гродна (4); Маг. в. Касц. (11). *Дзяніс* Бр. в. Драг., Ів., Кобр., Малар.; Віц. в. Віцебск, Леп. (60); Гом. в. Рэч.; Гр. в. Гродна (4, 6), Лід. (20), Свісл. (2); Маг. в. Бабр. (80), Мсціслаў; Мін. в. Мін., Мінск, Салігор., Слуцк. *Дзянісі* Маг. в. Касц. *Дзянісік* Бр. в. Бар., Івац.; Маг. в. Касц. (3); Мін. в. Слуцк. *Дзяніска* Бр. в. Бар., Брэст., Драг., Ів., Кобр., Малар., Стол.; Віц. в. Леп. (45); Гр. в. Гродна (4, 5), Ліда, Свісл. (2); Маг. в. Бабр. (5), Бых. (13), Касц. (10), Мсціслаў; Мін. в. Мін., Мінск, Слуцк. *Дызя* Гр. в. Лід. (40). *Дэнька* Віц. в. Леп. (45). У XVI—XVIII стст. *Денис*, *Дзенис* (23), *Денисок* БА I 62.

ЕЛІЗАР, канан. Елеазар. Зафіксаваны *Лізар* Бр. в. Пін. У XVI ст. *Елиозар*, *Олизар*, *Озар* БА I 70—71.

ЕЛІСЕЙ, канан. Елисей. Імя рэдкае. Зарэгістраваны *Алісей* Бр. в. Драг. *Лісей* Гом. в. Б.-Каш. (70). У XVI і XVIII стст. *О(А)лисей* (10) *Ольсей* БА I 71.

ЕМЯЛЬЯН, канан. Емельян, польск. *Emilian*. Імя не вельмі частае. Поўная размоўная форма *Амяллян* (і яе фанетычныя варыянты *Амяльян*, *Амялян*, *Гамілян*, *Міллян*, *Мяльян*, *Мялян*) узнікла ў выніку замены пачатковага [е] на [о] у працэсе адаптацыі кананічнай формы, а пасля ў ненаціскным становішчы [о] > [а]. Вытворныя

варыянты належаць да двух дэрывацыйных радоў. Першы рад — варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Амялян з суфіксам -ка: *Амялянка*; 2) ад усечанай асновы Амель- з суфіксамі -ка, -юк: *Амелька*, *Амялюк*; 3) ад усечанай асновы Гамель- з флексіяй -я, з суфіксам -ка: *Гамеля*, *Гамелька*; 4) ад усечанай асновы Ямель- з флексіяй -я, з суфіксам -юшка: *Ямеля*, *Ямелюшка*; 5) ад усечанай асновы Мель- без афікса, з флексіяй -я// -ё, з суфіксамі -ка, -юсь: *Мель*, *Меля*, *Мелё*, *Мелька*, *Мелюсь*. Другі рад — варыянты ад вытворных асноў першага рада: ад *Амялянка* — *Амялянчык*. Адзначаны *Амелька* Бр. в. Стол. *Амяльян* Бр. в. Кам., Кобр., Лях. (70), Малар. *Амялюк* Гр. в. Іўеў. (45). *Амялян* Бр. в. Драг., Ів., Кобр. *Амялянка* Бр. в. Драг. *Амялянчык* Бр. в. Кобр. *Гамелька*, *Гамеля*, *Гамілян* Бр. в. Ів. (76). *Емельян* Бр. в. Пін. *Мелё* Бр. в. Лун. *Мель* Бр. в. Ів. *Мелька*, *Мелюсь* Брэсц. *Міллян* Маг. в. Кругл. (70). *Мельян* Бр. в. Лун.; Віц. в. Сен. (72). *Мялян* Брэсц. *Ямелюшка* Брэст. *Ямеля* Бр. в. Брэст, Пін. *Ямелюшка* Брэст. *Ямеля* Бр. в. Брэст, Пін. У XVI—XVIII стст. *О(А)мелян* (25 фіксацый), *Омельян* (7), *Амеллян*, *Меллян* (2), *Омелко* БА I 72—73.

ЕРАМЕЙ, канан. Иеремей, Иеремия. Імя рэдкае. Зарэгістраваны *Ерамейка*, *Яромка* Бр. в. Бар. У XVI—XVIII стст. *Еремей* (2 фіксацыі), *Еромей* (3), *Веремей*, *Ерома*, *Ерёма*, *Ярома* (3), *Ерко* (3), *Ярош* БА I 79—80.

ЕРМАЛАЙ, канан. Ермолай. Імя рэдкае. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. Варыянты першага рада: 1) ад асновы Ермалай з суфіксам -юшка: *Ермалаюшка*; 2) ад усечанай асновы Ярмол- з флексіяй -а: *Ярмола*; 3) ад асновы Ярмо- з суфіксамі -сь, -ша: *Ярмось*, *Ярмоша*. Другі рад: ад асновы Ярмош- з суфіксам -ка: *Ярмошка*. Зафіксаваны *Ермалай* Маг. в. Касц. (80). *Ермалаюшка* Бр. в. Пін. *Ярмола* Бр. в. Пін. *Ярмось* Бр. в. Пін., Стол. *Ярмошка* Віц. в. Сен. (83).

ЕЎДАКІМ, канан. Евдоким. Зафіксаваны *Удакім* Віц. в. Сен. (70). *Яўдок* Бр. в. Стол. У XVI—XVIII стст. *Авдоким* (6 разоў) БА I 64.

ЗАСІМ, канан. Зосима. Зафіксавана *Засім* Бр. в. Кобр., Малар. У XVI—XVIII стст. адзначана *Зосим* БА I 76.

ЗАХАР, **ЗАХАРЫЙ**, канан. Захария. Імя не частае. Літ. *Захар* склалася ў выніку страты канцавога -ія пры адаптацыі кананічнай формы, а літаратурная форма

Захарый — па аналогіі са шматлікімі імёнамі з канцавым -ий. Поўная размоўная форма *Захар'я* ўтварылася пры адаптацыі кананічнай формы ў выніку спрашчэння канцавой групы галосных [ія]. Вытворныя варыянты складаюць два дэрывацыйныя рады. У першы ўваходзяць дэрываты ад невытворнай асновы *Захар* з суфіксамі -ка, -ушка, -ык: *Захарка, Захарушка, Захарык*. У другі — дэрываты ад вытворных асноў: ад *Захарка* — *Захарачка, Захарчык*; ад гіпатэтычнай асновы *Захаруша* — *Захарушка*. Зафіксаваны *Захар* Віц. в. Беш. (55); Гом. в. Рэч.; Маг. в. Краснап. (70), Мсціслаў; Мін. в. Віл., Мін., Мінск, Слуцк. *Захарачка* Мін. в. Сл. *Захарка* Бр. в. Брэст, Драг., Пруж., Стол.; Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Віл., Мін., Мінск, Слуцк. *Захарушка* Мін. в. Слуцк. *Захарчык* Бр. в. Бар.; Мін. в. Мін., Слуцк. *Захарык* Мінск. *Захар'я* Віц. в. Докш. У XVI—XVIII стст. *Захария* (2 разы), *Захарья, Захаръя* (5), *Захарий* (2), *Захарей, Захарко* БА I 75—76.

ЗБІГНЕЎ стараж. слав. Распаўсюджана ў палякаў. З XIV ст. у форме *Zbugniew, Zbigniew*. У XVI ст. частае, пасля радзей і ў XIX ст. зноў частае (Быстр. Кн., с. 358). У Беларусі праз літаратуру і польскую мову, рэдка. Варыянты першага дэрывацыйнага рада: 1) ад асновы *Збы-* з суфіксамі -нь, -сь: *Збынь, Збысь*. Другі рад складаюць варыянты ад вытворных асноў: 1) ад асновы *Збысь-* з суфіксамі -ка, -як: *Збыська, Збысяк*; 2) ад асновы *Бысь-* (без пачатковага [з]) з суфіксам -ка: *Быська*; 3) ад асновы *Збыш-* з суфіксам -ак: *Збышак*. Зарэгістраваны *Быська* Гр. в. Шчучын (10). *Збынь* Мін. в. Мядз. (47). *Збысь* Гр. в. Ліда (35). *Збысяк* Гр. в. Шчучын (10). *Збышак* Віц. в. Шарк.; Гр. в. Ліда (35).

ЗДЗІСЛАЎ, стараж. польск. *Zdzisław*. Зарэгістравана *Здзісь* Бр. в. Бар.

ЗІНОВІЙ, канан. Зиновий. Імя рэдкае. Зарэгістраваны *Дзіноў* Бр. в. Ів., Малар. *Зіноў* Бр. в. Ів., Івац., Пін., Стол. У XVI—XVIII стст. не адзначана.

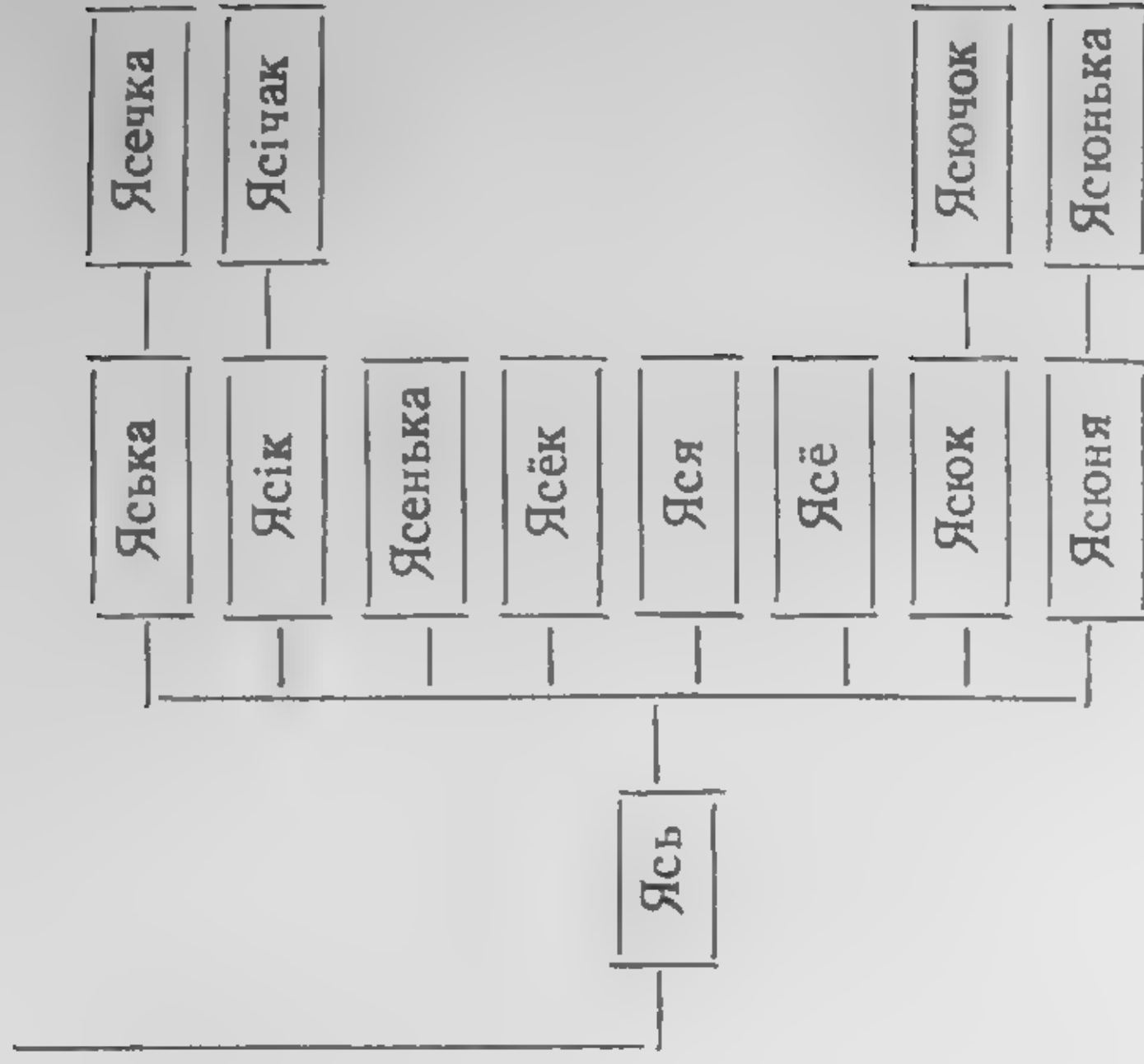
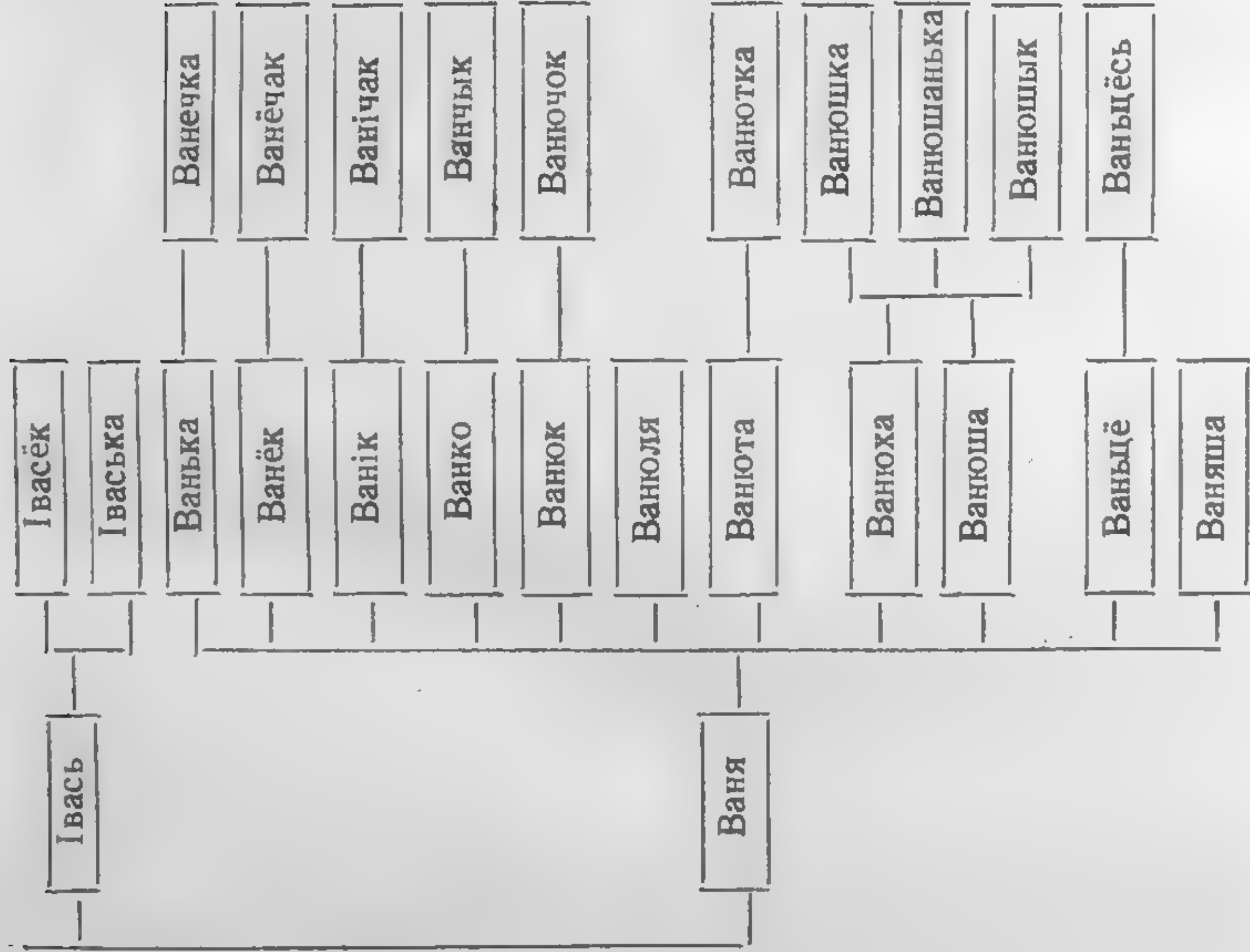
ЗЫГМУНТ, польск. *Zygmunt* з ням. *Sigmund, Siegmund*. У Беларусі рэдкае, з польскай мовы. Зарэгістраваны *Зыгмусь* Віц. в. Паст.; Мін. в. Салігор., Стаўбц. *Зыма* Бр. в. Бар.

ЗЯНОН, канан. каталіц. польск. *Zenon*. У Беларусі рэдкае, з польскай мовы. Вытворныя варыянты належаць да двух дэрывацыйных радоў. У першы ўваходзяць

дэрываты ад усечаных асноў: 1) ад асновы Зэн- з суфіксамі -ак, -ік, усь: *Зэнак, Зэнік, Зэнусь*; 2) ад асновы Зэнь- з флексіяй -ё, з суфіксамі -ік, -ка: *Зэнё, Зэнік, Зэнька*. У другі рад — ад вытворнай асновы Зэнак — *Зэначак*. Зафіксаваны *Зэнак* Бр. в. Бар.; Маг. в. Бабруйск (50). *Зэначак* Маг. в. Бабруйск (50). *Зэнё* Бр. в. Бар. *Зэнік* Віц. в. Паст. (56). *Зэнусь* Віц. в. Глыб., Шарк. *Зэнон* Бр. в. Бар.; Віц. в. Паст. (56). *Зэнька* Віц. в. Паст. (56). *Зянон* Гродна (48).

ІВАН, канан. правасл. Иоанн, каталіц. польск. Jan. Самае папулярнае імя. Зарэгістраваныя вытворныя варыянты ўваходзяць у два дэрывацыйныя рады. Першы рад складаюць дэрываты ад невытворных асноў і іх частак: 1) ад асновы Іван з суфіксамі -ік, -іска, -ка, -ок, -ушка, -ча: *Іванік, Іваніска, Іванка, Іванок, Іванушка, Іванча*; 2) ад асновы Івань- з флексіяй -я, з суфіксамі -ёк, -ік, -іска, -ка, -юк, -юша: *Іваня, Іванёк, Іванік, Іваніска, Іванька, Іванюк, Іванюша*; 3) ад усечанай асновы Іва- з суфіксамі -сь, -ш: *Івась, Іваш*; 4) ад асновы Ёван без афікса, з флексіяй -я, з суфіксамі -ко, -чо: *Іван, Ёваня, Ёванко, Ёванчо*; 5) ад усечанай асновы Вань- з флексіяй -я, з суфіксамі -ёк, -ік, -ка, -цё, -юк, -юля, -юта, -юха, -юша, -ятка, -яша: *Ваня, Ванёк, Ванік, Ванька, Ваньцё, Ванюк, Ванюля, Ванюта, Ванюха, Ванюша, Ванятка, Ваняша*; 6) ад асновы Ян- з флексіяй -о// -ё, з суфіксамі -ак, -аш, -ек, -ік, -ка, -ук, -уль, -уля, -усь, -уш, -эк, -эка: *Яно, Янё, Янак, Янаш, Янек, Янік, Янка, Янук, Януль, Януля, Янусь, Януш, Янэк, Янэка*; 7) ад асновы Я- (Ян) з суфіксам -сь: *Ясь*. Другі дэрывацыйны рад складаюць варыянты ад вытворных асноў першага дэрывацыйнага рада: 1) ад Іванка — *Іваначка, Іванчык*; ад Іванька — *Іваньчык*; ад Івась — *Івасёк, Іваська*; ад Іваш — *Івашка*; ад Ванік — *Ванічак*; ад Ванька — *Ванечка*; ад Ваньцё — *Ваньцёсь*; ад Ванюк — *Ванючок*; ад Ванюта — *Ванютка*; ад Янка — *Яначка, Янчык*; ад Янак — *Яначак, Яначка*; ад Янук — *Янучок*; ад Януш — *Янушак, Янушка*; ад Янэк — *Янэчак, Янэчка*; 2) ад гіпатэтычнай асновы Івануш- з суфіксам -ка: *Іванушка*; 3) ад асновы Іванюш- з суфіксамі -ка, -анька, -ык: *Іванюшка, Іванюшанька, Іванюшык*; 4) ад асноў Ванюх-, Ванюш- з суфіксамі -анька, -ка, -ык: *Ванюшанька, Ванюшка, Ванюшык*; 5) ад асновы Ясь- з флексіяй -я// -ё, з суфіксамі -енька, -ёк, -ік, -ка, -юк, -юня:

Яся, Ясё, Ясенька, Ясёк, Ясік, Яська, Ясюк, Ясюня. За-
 рэгістраваны *Ванечка* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз. (19,
 42), Драг. (25), Жаб., Кам., Стол.; Віц. в. Глыб. (30),
 Паст., Сен. (22), Шарк.; Гом. в. Жытк. (10), Хойн.;
 Гр. в. Бераст. (19), Гродз. (40, 42), Гродна (5, 26), Лід.
 (6), Навагр. (40); Маг. в. Бабруйск (2), Крыч. (8),
 Мсціслаў, Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Віл., Кап., Люб.,
 Мінск, Нясв., Сл. *Ванёк* Бр. в. Брэст, Драг. (25), Лун.;
 Віц. в. Пол. (28), Сен. (22), Чашн. (20), Шум.; Гом. в.
 Ветк. (25), Жытк.; Гр. в. Гродна (5), Зэльв. (35, 48),
 Іўеў. (58), Кар., Маст.; Маг. в. Бабр. (17), Мсціслаў.
Ванік Бр. в. Брэст, Драг., Ивац., Кам., Кобр., Лун. (7,
 20, 40); Віц. в. Лёзна (45); Гом. в. Б.-Каш., Жытк.; Гр. в.
 Гродз. (12, 63), Зэльв. (48), Маст. (16, 18), Навагр. (5);
 Мін. в. Мінск, Нясв., Сл. (20). *Ванічак* Бр. в. Жаб., Ивац.
Ванька — ва ўсіх абласцях рэспублікі 135 фіксацый у
 122 нас. пунктах пераважна для асоб 6—25 гадоў, ня-
 рэдка таксама ў дзяцей да 6 гадоў і ў дарослых 35—50
 гадоў, сустракаецца і ў асоб старэйшага ўзросту. *Вань-*
цё Бр. в. Ів., Малар. *Ваньцёсь* Бр. в. Пін. *Ваньчык*
 Гродна (5). *Ванюк* Віц. в. Міёр. (65). *Ванюля* Бр. в.
 Навагр. *Ванюта* Віц. в. Глыб. (30), Сен. (22); Маг. в.
 Мсціслаў; Мінск. *Ванюта* Гр. в. Гродз. (12); Мінск. *Ва-*
нюха Бр. в. Ів.; Віц. в. Талачын; Маг. в. Краснаполле
 (82). *Ванюша* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 48 фікса-
 цый у 47 нас. пунктах для дзяцей 5—10 гадоў і асоб
 17—30 гадоў. *Ванюшанька* Мінск. *Ванюшка* Бр. в. Ів.,
 Ивац. (77), Кобр.; Віц. в. Расон. (15); Гом. в. Б.-Каш.
 (2, 10), Добр. (3—30), Рэч. (36), Хойн. (10); Гр. в.
 Астр. (8), Воран. (14), Гродз. (40), Гродна (4, 24),
 Кар., Сморг. (50); Маг. в. Бабр. (7), Касц. (3); Мін. в.
 Мін., Мінск, Пух., Стаўбц. *Ванюшык* Гродз. (26). *Ва-*
ня — ва ўсіх абласцях рэспублікі 170 фіксацый у 150
 нас. пунктах пераважна ў асоб ад 16 да 25 гадоў. *Ва-*
нятка Бр. в. Бар.; Гом. в. Добр. (ад 3 да 20); Гродна
 (5), Гродз. (12). *Ваняша* Віц. в. Міёр. *Іван* — ва ўсіх
 абласцях рэспублікі 216 фіксацый у 182 нас. пунктах
 пераважна для асоб 36—60 гадоў, даволі ўжывальнае і
 ва ўзросце 16—35 гадоў. *Іваначка* Бр. в. Пін.; Гом. в.
 Хойн. (у дарослых); Мін. в. Віл., Мінск. *Іванёк* Віц. в.
 Докш. (25); Гр. в. Сморг. (80); Маг. в. Касц. (10).
Іванік Бр. в. Бярэз., Ів. *Іваніска* Бр. в. Ів. *Іванка* — ва
 ўсіх абласцях рэспублікі 35 фіксацый у 34 нас. пунктах

для дзяцей 3—11 гадоў і для дарослых пры звароце да іх. *Іванок* Віц. в. Чашн. (40, 42). *Іванушка* Бр. в. Кам.; Маг. в. Клічаў; Мін. в. Мінск, Пух., Сл. (20). *Іванча* Бр. в. Ів. *Іванчык* Бр. в. Драг. (19), Стол. (50); Гом. в. Ветк. (10, 30), Лельч. (28), Петр. (30), Рэч. (20); Мін. в. Мядз. *Іванька* Бр. в. Жаб., Ів., Кобр., Пін.; Віц. в. Леп. (47); Гом. в. Браг. (35), Б.-Каш. (50), Гом. (1—15), Добр. (3—20), Лоеў., Рэч. (20, 45), Хойн., Чач. (6—7); Маг. в. Бабруйск (23), Гор. (35, 72), Касц. (20), Кір. (60), Клім. (4), Мсціслаў, Шкл. (40); Мін. в. Лаг. (48), Мядз. *Іваньчык* Гом. в. Ел. (16), Хойн. (40); Гр. в. Шч. (42). *Іванюк* Бр. в. Лях. (50). *Іванюша* Брэст. *Іванюшка* Бр. в. Пін. *Іваня* Бр. в. Ів. *Івасёк*, *Івась*, *Іваська* Мінск. *Іваш* Віц. в. Леп.; Мін. *Івашка* Бр. в. Драг.; Віц. в. Леп. (30); Гр. в. Шч. (22); Маг. в. Крыч. (8). *Іван* Бр. в. Ів. (54), Івац., Кобр., Малар. *Іванко* Бр. в. Драг., Ів. *Іваня* Бр. в. Ів. (54), Кобр. *Іванчо* Бр. в. Ів. *Ян* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 31 фіксацыя ў 31 нас. пункце галоўным чынам для асоб вышэй 50 гадоў, але зрэдку сустракаецца і ў маладзейшых (30—40 гадоў). *Янак* Бр. в. Бар., Лях. (25, 42, 55); Віц. в. Глыб. (39), Докш. (25), Міёр. (21), Паст., Шарк. (31); Гр. в. Ашм. (50), Бераст. (30, 32), Гродз. (10, 15, 18, 20, 30, 40, 50), Гродна (18), Дзятл. (да 20, 20, 40), Іўеў. (14, 25, 50), Кар. (32), Лід. (26, 30, 40, 45), Ліда (23, 50), Маст. (21, 40, 50), Навагр. (15, 40, 50), Свісл. (21), Шч. (15, 40, 70); Маг. в. Мсц. (да 8); Мін. в. Валож., Кл. (45), Мядз., Нясв., Пух. (5—10), Стаўбц. *Яначак* Гр. в. Астр. (45), Лід. (40), Навагр., Свісл. (65), Шч. (7, 13); Мін. в. Мядз. *Яначка* Віц. в. Паст.; Гр. в. Дзятл. (13), Сморг. (55); Маг. в. Касц. (3); Мін. в. Віл. *Янаш* Бр. в. Лун. *Янек* Віц. в. Глыб. (32); Мінск. *Янё* Бр. в. Пін. *Янік* Бр. в. Бар., Ів., Кам., Малар. *Янка* Бр. в. Бар. (50), Івац., Пін. (18); Віц. в. Глыб. (39), Докш. (25), Міёр. (21, 65), Паст., Чашн. (70), Шум. (53); Гом. в. Браг. (50), Жытк., Хойн. (50); Гр. в. Астр. (10—16), Ашм. (40), Бераст. (40, 50), Воран. (14), Дзятл. (40); Маг. в. Касц. (60), Мсц. (да 5); Мін. в. Валож., Віл., Лаг. (25), Мін., Мінск, Мядз. (20, 22), Пух. *Яно* Бр. в. Пін. *Янук* Гр. в. Астр. (40), Ашм. (30), Воран. (40), Лід., Ліда (19); Мін. в. Віл., Лаг. (40), Мядз. (70). *Януль* Гр. в. Ашм. (20—25). *Януля* Віц. в. Шарк. (31). *Янусь* Бр. в. Бар.; Віц. в. Глыб. (25, 32), Паст., Шарк. (31); Гр. в.

Астр. (40), Ашм. (40), Гродз. (16, 20, 21), Іўеў. (25), Шч. (7, 20, 21); Мін. в. Віл. *Янучок* Мін. в. Дзярж. *Януш* Гр. в. Астр. (18), Гродз. (40), Гродна (25); Мін. в. Мін. *Янушак* Віц. в. Міёр. (21), Паст. (у дзяцей); Гр. в. Астр. (15, 16), Гродз. (10, 15), Гродна (6), Іўеў. (14), Ліда (19), Маст. (20), Шч. (да 7). *Янушка* Гр. в. Ліда (19). *Янчык* Бр. в. Пін.; Віц. в. Пол. (90). *Янэк* Бр. в. Ів., Лун. (71), Малар., Пін. (40), Стол.; Віц. в. Міёры (20); Гр. в. (7—10); Мін. в. Барысаў, Віл. *Янэка* Гр. в. Лід. (5—45). *Янэчак* Гр. в. Свісл. (21); Мін. в. Мядз. *Янэчка* Мін. в. Мядз. (22). *Ясенька* Гр. в. Зэльв. (18), Іўеў. (80), Маст. (19). *Ясё* Гр. в. Маст. (19). *Ясёк* Бр. в. Кобр. *Ясік* Гр. в. Лід. (17). *Ясь* Бр. в. Бар. (50), Кам., Лях. (30), Стол.; Віц. в. Паст. (63); Маг. в. Мсц. (16, 72), Мсціслаў; Мін. в. Віл., Мінск, Мядз., Пух. (у сталых). *Яська* Бр. в. Жаб., Лях. (30), Стол.; Віц. в. Паст. (63); Гр. в. Астр. (20, 40), Ашм. (15, 20, 40), Гродна (19), Ліда (19), Свісл. (80); Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Валош., Віл., Кап., Мядз. *Ясюк* Бр. в. Лях. *Ясюня* Віц. в. Паст. (18). *Яся* Гр. в. Бераст. (14). У XVI—XVIII стст. *Иван* (969 разоў), *Ян* (404), *Иванко* (8), *Иванок*, *Иванец* (3), *Иваш*, *Ивашко* (51), *Ивахно* (2), *Янко* (16), *Янук* (7), *Януш* (3), *Янушко* (2), *Янцук*, *Янель*, *Янута*, *Януть*, *Яска* БА I 83—87.

ІГАР, канан. Игорь. Імя частае. Вытворныя варыянты належаць да трох дэрывацыйных радоў. Варыянты першага рада ўтвораны ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Ігар з суфіксамі -ка, -ок, -оня, -оша, -уня, -уся, -уша: *Ігарка*, *Ігарок*, *Ігароня*, *Ігароша*, *Ігаруня*, *Ігаруся*, *Ігаруша*; 2) ад усечанай асновы Гар-: *Гарык*; 3) ад усечанай асновы Го-: *Гоша*. Другі рад — варыянты ад вытворных асноў першага рада: ад *Ігарок* — *Ігарочак*; ад *Ігароша* — *Ігарошка*; ад *Ігаруня* — *Ігарунька*; ад *Ігаруся* — *Ігарусік*, *Ігаруська*; ад *Ігаруша* — *Ігарушанька*, *Ігарушка*; ад *Гарык* — *Гарычак*; ад *Гоша* — *Гошка*, *Гошанька*. Да трэцяга рада належаць варыянты ад вытворных асноў другога рада: ад *Ігарунька* — *Ігаруньчык*; ад *Гошка* — *Гошачка*. Выкарыстоўваюцца ў якасці варыянтаў і імёны *Ягор*, *Егарок*, а таксама сугучны апелятыў *Ігруша*. Зарэгістраваны *Гарык* Віц. в. Пол. (18); Гом. (28); Мін. в. Мін., Мінск, Салігор., Слуцк. *Гоша* Віц. в. Уш. (48), *Шарк*. (6); Мін. в. Кл. *Гошанька* Віц. в. Уш. (48). *Егарок* Віц. в. Міёр. (10).

Ігар Бр. в. Бар. (39), Бяроз. (17), Драг., Ів., Кам., Лун., Мал.; Віц. в. Віцебск (22), Гарад. (48), Докш., Лёзна (20), Уш. (7, 10, 48), Шарк. (6, 37); Гом. в. Гом. (7, 28), Карм. (20); Гр. в. Гродна (ад 2 да 23), Навагр. (13), Навагрудак (10), Слонім (17), Шч. (14, 18); Маг. в. Бабруйск, Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Кл., Мін., Мінск, Нясв., Салігор., Сл., Слуцк, Стаўбц. *Ігарка* Віц. в. Чашн. (13); Гр. в. Навагр.; Мін. в. Віл., Сл., Стаўбц. *Ігарок* Бр. в. Бар. (3), Бяроз. (17), Драг., Жаб., Ів., Івац., Лун., Пін.; Віц. в. Віцебск (22), Докш., Лёзна (20), Чашн. (13); Гом. в. Гом. (4), Карм. (3); Гр. в. Гродна (ад 4 да 8), Ліда (7), Масты (19), Навагрудак (10); Маг. в. Бабруйск, Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Кл., Мін., Мінск, Нясв., Сл., Слуцк, Стаўбц. *Ігароня* Мін. в. Барысаў. *Ігарочак* Бр. в. Драг., Жаб.; Віц. в. Чашн. (13); Гродна (5); Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Віл., Мін., Мінск, Стаўбц. *Ігароша* Мін. в. Барысаў, Мінск. *Ігарошка* Бр. в. Бар., Пінск; Гр. в. Гродна (5, 10), Ліда (17), Масты (19). *Ігарунчык* Брэст; Гродна (5). *Ігарунька* Бр. в. Кам. *Ігаруньчык* Віц. в. Лёзна (20). *Ігаруня* Брэст; Віц. в. Чашн. (13). *Ігаруся* Віц. в. Лёзна (20). *Ігаруша* Бр. в. Стол.; Мін. в. Кл. *Ігарушанька* Бр. в. Кам. *Ігарушка* Бр. в. Стол. *Ігруша* Мін. *Ягор* Віц. в. Гарад. (48), Міёр. (10), Уш. (48); Мінск.

ІГНАТ і ІГНАЦІЙ, канан. правасл. Игнатий, каталіц. польск. Ignасу. Імя не частае. Літаратурная форма *Ігнат* склалася ў выніку страты канцавога -ий пры адаптацыі кананічнай формы. Размоўная поўная форма *Ігнацы* ўзыходзіць да польск. Ignасу. Вытворныя адносяцца да двух дэрывацыйных радоў. Да першага належаць варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад Ігнаць без афікса, з суфіксамі -ік, -ка: *Ігнаць*, *Ігнацік*, *Ігнацька*; 2) ад усечанай асновы Ігнат без афікса, з суфіксам -ка: *Ігнат*, *Ігнатка*; 3) ад усечанай асновы Ігна- з суфіксамі -ля, -сь, -шка: *Ігналя*, *Ігнась*, *Ігнашка*; 4) ад усечанай асновы Гнат- без афікса, з суфіксам -ка: *Гнат*, *Гнатка*; 5) ад усечанай асновы Гна- з суфіксам -лё: *Гналё*. Другі рад — варыянты ад вытворных асноў: ад Ігналя — *Ігналька*; ад Ігнась — *Ігнаська*. Зафіксаваны *Гналё* Бр. в. Пін. *Гнат* Бр. в. Драг., Жаб., Ів. (77), Кобр., Лун., Малар., Пін., Стол.; Віц. в. Пол. (32); Мін. в. Барысаў. *Гнатко* Бр. в. Драг., Ів., Лун., Пін., Стол.

Ігналька Мін. в. Дзярж. *Ігналя* Віц. в. Паст. (56, 70). *Ігнась* Бр. в. Бар.; Гр. в. Гродз. (46), Маст. (75); Маг. в. Кір. (35); Мін. в. Стаўбц. *Ігнаська* Гр. в. Ашм. (40). *Ігнат* Бр. в. Ів. (77); Віц. в. Глыб. (44), Пол. (32), Уш. (75); Гом. в. Б.-Каш. (70), Гом. (60); Гр. в. Зэльв. (45), Маст. (65); Маг. в. Чэрык. (76); Мін. в. Кл. *Ігнатка* Бр. в. Ів., Пруж., Стол.; Мін. в. Кл. *Ігнацій* Віц. в. Глыб. (44). *Ігнацік* Гом. в. Гом. (40); Мін. в. Кап. (68). *Ігнаць* Бр. в. Ів. *Ігнацька* Віц. в. Шум. (70). *Ігнацы* Віц. в. Глыб. (44). *Ігнашка* Бр. в. Малар., Пруж.; Віц. в. Шум. (70); Маг. в. Кір. (80). У XVI—XVIII стст. *Игнат* (58 разоў) БА I 79.

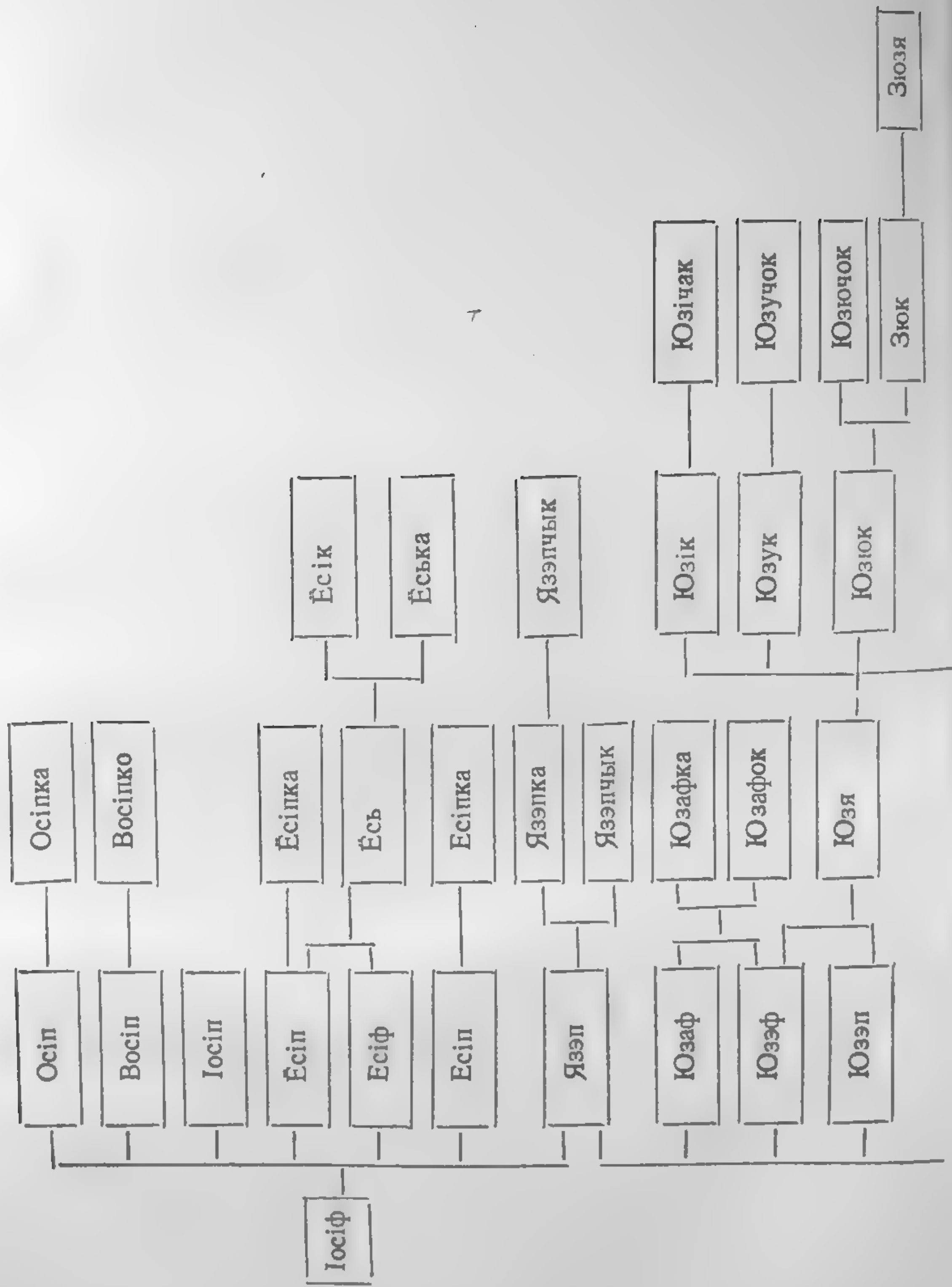
ІЗОЦІК, канан. правасл. Зотик. *Ізоцік* Віц. в. Міёр.

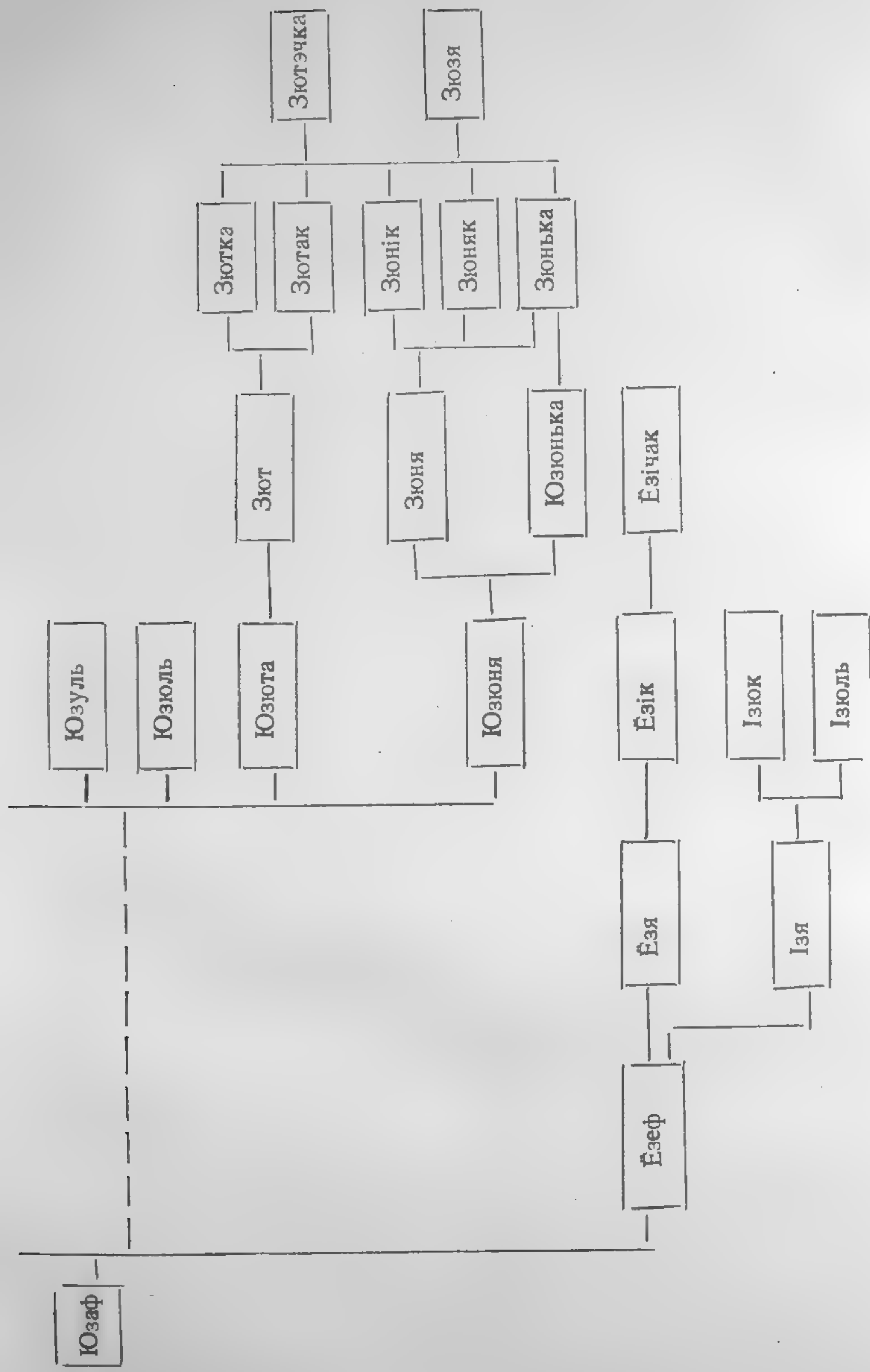
ІЛЬЯ, канан. правасл. Илия, каталіц. польск. *Eliasz*. Імя даволі частае ў прадстаўнікоў сярэдняга пакалення. Поўная форма ў гаворках выступае ў фанетычных варыянтах *Ілья*, *Ілля*, *Іля*, *Лья*, а польскае *Eliasz* — у фанетычных варыянтах *Ільяш*, *Гальяш*, *Ляш*. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. У першы ўваходзяць варыянты ад невытворнай асновы: 1) ад асновы *Іль-* з суфіксамі *-ка*, *-юк*, *-юха*, *-юша*: *Ілька*, *Ільюк*, *Ільюха*, *Ільюша*; 2) ад асновы *Лья-* з суфіксам *-чок*: *Ллячок*; 3) ад асновы *Ль-* з суфіксамі *-юха*, *-юша*: *Льюха*, *Льюша*, *Люша*. Другі рад — варыянты ад вытворных асноў: ад *Ілька* — *Ількушка*; ад *Ільюк* — *Ільючок*; ад *Ільюша* — *Ільюшанька*, *Ільюшка*; ад *Люша* — *Люшка*, *Люшык*. Выкарыстоўваецца і форма іншых імён: *Алік*, *Віля*, *Лёня*, *Лёша*. Зарэгістраваны *Алік* Мінск. *Віля* Бр. в. Пін. *Гальяш* Бр. в. Стол.; Віц. в. Глыб. (80); Гр. в. Кар. *Ілька* Бр. в. Жаб.; Віц. в. Лёзна; Мінск. *Ількушка* Бр. в. Стол. *Ільюк* Бр. в. Ганц., Стол.; Віц. в. Докш., Леп. (78), Пол. (87), Шарк. (45); Гр. в. Лід. (40); Мін. в. Кл. *Ільюха* Бр. в. Бар., Брэст, Ів., Івац.; Віц. в. Беш. (45), Віц. (70); Гр. в. Дзятл. (50). *Ільючок* Віц. в. Докш. *Ільюша*, *Іллюша* Бр. в. Бар., Брэст, Ганц., Драг., Жаб., Кам. (50); Віц. в. Глыб. (50), Лёзна, Шарк. (45); Гом. в. Рэч. (40—70); Гр. в. Гродз. (50), Кар., Навагр.; Мін. в. Барысаў, Бярэз., Мінск, Нясв., Сл. (48). *Ільюшанька* Гр. в. Навагр.; Мінск. *Ільюшка* Бр. в. Івац., Кам., Пін., Пруж., Стол.; Мін. в. Кл., Мінск, Нясв. *Ілья* Бр. в. Пін.; Віц. в. Беш. (45), Глыб., Докш., Лёзна (39), Шарк. (45); Гом. в. Лоеў., Рэч. (40, 70); Гр. в. Гродна (65), Дзятл. (50),

Маст. (65), Навагр.; Маг. в. Глуск. (50); Мін. в. Барысаў, Бярэз., Кл., Мінск, Нясв., Сл. *Ільяш* Бр. в. Драг., Кобр., Пін. *Лёня, Лёша* Бр. в. Малар. *Ллячок* Бр. в. Ів. *Люша* Бр. в. Драг., Лун., Малар. *Люшка* Бр. в. Драг.; Мін. в. Нясв. *Люшык* Бр. в. Драг. *Льюха* Бр. в. Івац. *Льюша* Бр. в. Лун. *Лья* Бр. в. Лун., Пін. *Ляш* Бр. в. Драг., Ів. У XVI—XVIII стст. *Илья, Илля, Иля* (53 разы), *Илья, Иляш* (6), *Гелияш* (11), *Илько, Илюшка, Ильяшец* БА I 81—82.

ІОСІФ, канан. правасл. Іосиф, каталіц. польск. *Józef*. Імя даволі частае. У выніку фанетычнага асваення поўная форма ў гаворках выступае ў фанетычных варыянтах *Восіп, Есіп, Ёсіп, Ёсіф, Іосіп, Осіп*, польск. *Józef*—у фанетычных варыянтах *Езаф, Ёзеф, Юзаф, Юзэп, Юзэф, Язэп*. Вытворныя складаюць тры дэрывацыйныя рады. Першы рад—варыянты 1) ад поўных невытворных асноў: ад *Восіп*—*Восіпка*; ад *Есіп*—*Есіпка*; ад *Ёсіп*—*Ёсіпка*; ад *Осіп*—*Осіпка*; ад *Юзаф*—*Юзафка, Юзафок*; ад *Юзэп*—*Юзэпка*; ад *Язэп*—*Язэпка*; 2) ад усецаных асноў *Вось-* (*Восіп*)—*Воська*; ад *Есь-* (*Есіп*)—*Еська*; ад *Ёсь-* (*Ёсіп, Ёсіф*) без афікса, з суфіксамі *-ік, -ка*: *Ёсь, Ёсік, Ёська*; 3) ад *Іось-* (*Іосіф, Іосіп*)—*Іоська*; ад *Ось-* (*Осіп*)—*Оська*; ад *Юз-, Юзь-* (*Юзаф, Юзап, Юзэп, Юзэф*) з флексіяй *-я// -ё*, з суфіксамі *-ік, -ук, -юк, -уль, -юль*: *Юзя, Юзё, Юзік, Юзук, Юзюк, Юзуль, Юзюль*; ад *Ёзь-* з флексіяй *-ё*, з суфіксамі *-ік*: *Ёзё, Ёзік*; ад усецанай асновы *Езь-* (*Езаф*): *Езё*; ад скарачанай асновы *Із-*, што, відаць, узнікла ў выніку кантамінацыі пачатковага [і] імені *Іосіф* і зычнага [з] імені *Юзаф*, з флексіяй *-о*, суфіксамі *-юк, -юль*: *Ізо, Ізюк, Ізюль*. У другі дэрывацыйны рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў: 1) ад *Ёзік*—*Ёзічак*; ад *Юзік*—*Юзічак*; ад незафіксаванага *Юзэк*—*Юзэчак*; 2) ад усецанай асновы *Зюнь-* (*Юзюня*) з флексіяй *-я*, з суфіксамі *-ік, -ка, -як*: *Зюня, Зюнік, Зюнька, Зюняк*; 3) ад усецанай асновы *Зюк-* (*Юзюк*) без афікса: *Зюк*; 4) ад усецанай асновы *Зют-* (*Юзюта*) без афікса, з суфіксамі *-ак, -ка*: *Зют, Зютак, Зютка*. Трэці рад: ад гіпатэтычнага *Зітэк*—*Зітэчка*. Зафіксаваны: *Восіп* Бр. в. Стол.; Віц. в. Беш. (40—50), Міёр. (40), Шарк. (40); Гом. в. Б.-Каш. (50), Гом. (48); Гр. в. Шч. (45); Маг. в. Кругл. (70), Чав. (76); Мін. в. Барысаў, Віл. *Восіпка* Віц. в. Шарк. (40); Гр. в. Шч. (45). *Воська* Гом. в. Б.-Каш. (45—55), Доб-

руш (55). *Езаф* Гродз. *Езё* Гродз. (50). *Есіп* Бр. в. Ганц., Жаб., Кобр., Лун., Люб., Пін., Стол.; Маг. в. Глуск. (72); Мін. в. Кл. (73), Люб. (80). *Есіпко* Бр. в. Кобр., Стол. *Еська* Бр. в. Ганц. *Его* Гр. в. Гродз. (50). *Езеф* Гр. в. Гродз. *Езё* Бр. в. Пруж. (35). *Езік* Бр. в. Ивац. (50), Пруж. (35); Гр. в. Бераст. (45, 60), Гродз. (40, 50, 52, 60), Зэльв. (58), Свісл. (40, 55), Шч. (50); Мін. в. Нясв. *Езічак* Гр. в. Шч. (50). *Ёсік* (абразл.) Мін. в. Сл. *Ёсіп* Бр. в. Драг., Ів. (67), Ивац., Кобр., Пін.; Мін. в. Сл. (70). *Ёсіпка* Бр. в. Драг. *Ёсіф* Бр. в. Драг., Ивац. *Ёсь* Бр. в. Ів. (75). *Ёська* Віц. в. Віц. (40); Гом. в. Добр. (60). *Зітэчка* Гр. в. Маст. (50). *Зюзя* Гр. в. Скідаль (19). *Зюк* Гр. в. Ваўкавыск (25). *Зюнік* Гр. в. Ваўк. (45), Гродз. (40), Гродна (45, 48), Іўеў. (40), Ліда (28), Маст. (15, 22). *Зюнька* Гродна (48). *Зюня* Віц. в. Докш. (65); Гр. в. Гродна (13), Воран., Лід. (18, 23, 47), Маст. (27, 40), Шчучын (23). *Зюняк* Гр. в. Шч. (25, 30). *Зют* Гр. в. Астр. (45), Гродз. (40); Мін. в. Стаўбц. (30). *Зютак* Бр. в. Бар.; Віц. в. Глыб. (1); Гр. в. Бераст. (19, 30), Ваўк. (17), Ваўкавыск (25), Гродз. (26, 40), Гродна (13, 18, 48), Скідаль (10, 20), Дзятл. (24), Лід. (45), Ліда (25), Навагр. (45), Свісл. (1), Шч. (20, 25); Мін. в. Стаўбц. (14). *Зютка* Гр. в. Іўеў. (40). *Ізюк* Гр. в. Воран., Лід. (47), Шч. (50), Шчучын (23). *Ізюль* Гр. в. Шч. (50). *Ізя* Бр. в. Пруж. *Іосіп* Бр. в. Ів. (67). *Іосіф* Бр. в. Бар., Бяроз. (52), Ів. (75), Пруж. (35); Віц. в. Докш.; Гом. в. Лельч. (23); Гр. в. Астр. (50), Ашм., Бераст. (50), Дзятл. (45), Зэльв. (22), Іўеў. (40), Лід. (45), Свісл. (50), Шч. (50); Мін. в. Віл., Мінск, Нясв., Сл., Стаўбц. *Іоська* Гр. в. Ліда (35). *Осіп* Бр. в. Бяроз., Драг., Ивац.; Віц. в. Тал. (63); Гр. в. Гродз. (65), Маст. *Осіпка* Бр. в. Кам. *Оська* Бр. в. Кам. (72). *Юзан* Мін. в. Віл. *Юзаф* Віц. в. Ушачы (40); Гом. в. Петр.; Гр. в. Ашм., Бераст. (18), Гродз. (55, 70), Дзятл. (50); Мін. в. Віл. (45), Мядз. (40), Стаўбц. *Юзафка* Гр. в. Шч. (50). *Юзафок* Мін. в. Стаўбц. (40). *Юзё* Бр. в. Бяроз. (52), Кам., Малар., Пін. (28). *Юзік* — ва ўсіх абласцях (акрамя Магілёўскай) 91 фіксацыя ў 87 нас. пунктах пераважна для асоб 36—60 гадоў, радзей—для асоб 16—25 гадоў і спарадычна для людзей іншага ўзросту. *Юзічак* Бр. в. Бар.; Віц. в. Паст.; Гр. в. Дзятл. (60), Навагр., Шч. (50); Мін. в. Валож., Стаўбц. (з дзіцячага ўзросту да 20). *Юзук* Гр. в. Іўеў. (70). *Юзуль*

Гр. в. Ашм. (60). *Юзэп* Бр. в. Бяроз., Кам., Малар.; Гр. в. Дзятл. (43). *Юзэнка* Бр. в. Кам. *Юзэф* Віц. в. (40), Глыб. (45), Паст.; Гр. в. Астр. (70), Ашм., Маст.; Мін. в. Кл. (48). *Юзэчак* Мін. в. Стаўбц. (5). *Юзюк* Віц. в. Докш. (40, 45, 60); Гр. в. Ашм., Дзятл. (70). Мін. в. Мядз. (83), Віл. (у пажылых), Мядз. (83). *Юзюль* Гр. в. Маст. (40). *Юзя* Бр. в. Бяроз., Лях. (60); Віц. в. Докш.; Гр. в. Астр. (60), Лід. (19), Слонім (50), Шч. (40); Мін. в. Мінск, Стаўбц. (60). *Язэп* Бр. в. Бяроз. (52), Івац., Лун., Пін., Стол.; Віц. в. Докш.; Гом. в. Жытк., Лельч. (23); Гр. в. Кар. (70), Навагр. (70); Мін. в. Віл. (у пажылых), Кап. (50), Стаўбц. *Язэнка* Бр. в. Кам.; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Стаўбц.

Поўныя формы звычайна служаць для абазначэння асоб пасля 35—40 гадоў і маюць пэўную геаграфічную прывязку: *Восіп* і вытворныя галоўным чынам на Віцебшчыне, Гомельшчыне; *Есіп*, *Ёсіп* і вытворныя — на Брэстчыне, Міншчыне; *Езаф*, *Ёзеф* і вытворныя — на Гродзеншчыне; *Іосіф* і вытворныя — на Брэстчыне і Гродзеншчыне; *Юзаф* і вытворныя — на Гродзеншчыне і Міншчыне. Вытворныя ад усечаных асноў *Зюк*, *Зюнё*, *Зюнік*, *Зюнька*, *Зюняк*, *Зют*, *Зютак* — галоўным чынам на Гродзеншчыне; *Юзік* — шырока выкарыстоўваецца ва ўсіх абласцях Беларусі (акрамя Магілёўскай).

У XVI—XVIII стст. *Іосиф* (1 фіксацыя), *Осіп* (21), *Асіп* (24), *Езиф* (3), *Есіп* (6), *Езоф* (5), *Езуп*, *Юзеф*, *Юзоф* (5) БА I 88, 89.

ІПАЛІТ, канан. правасл. Ипполит, каталіц. польск. *Hipolit*. Вытворныя ад усечаных невытворных асноў: 1) ад *Гіполь* (Гиполит) без афікса: *Гіполь*; 2) ад *Імполь* (Іпаліт) з устаўным [м] без афікса, з суфіксам -ік: *Імполь*, *Імполік*; 3) ад асновы без пачатковага [і] *Політ* без афікса: *Політ*; 4) ад *Поль* з суфіксам -юсь: *Полюсь*. Зарэгістраваны *Гіполь* Мін. в. Мядз. *Імполік* Віц. в. Паст. (59). *Імполь* Гродз. (70). *Полюсь* Гр. в. Бераст. (14). *Політ* Бр. в. Кобр.

ІСАК, канан. правасл. Исаак, Исаакий, Исакий. Зафіксавана *Сак* Бр. в. Кобр.; Мін. в. Сл. (70).

КАЛІНА, канан. правасл. Каллиник. Зафіксаваны *Каліна*, *Калінця* Бр. в. Малар.

КАЛІНІК, канан. правасл. Каллиник. Зафіксаваны *Каленік* Бр. в. Ів., Малар.; *Коля* Бр. в. Малар.

у XVI—XVIII стст. *Калиник* (4 разы), *Каленик* (3) БА I 93.

КАЗИМІР, стараж. слав. Казимир, каталіц. польск. *Kazimierz*. Імя не вельмі частае. Поўныя невытворныя формы: літ. *Казімір*, рэгіянальныя на аснове польскай формы *Казімеж*, *Казімер*, *Казьмер*. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. Да першага адносяцца варыянты: 1) ад усечанай невытворнай асновы *Казь-* з флексіяй *-я// -ё*, з суфіксамі *-ечка*, *-ік*, *-ка*, *-юк*, *-юня*, *-юр*, *-яй*: *Казя*, *Казё*, *Казечка*, *Казік*, *Казька*, *Казюк*, *Казюня*, *Казюр*, *Казяй*; 2) ад усечанай невытворнай асновы *Каз-*: *Казусь*. Да другога рада—варыянты ад вытворных асноў: ад *Казік*—*Казічак*; ад *Казюк*—*Казючак*, *Казючок*. У якасці варыянтаў адзначаны *Кузьма*, *Кузя*. Зарэгістраваны *Казечка* Мінск. *Казё* Бр. в. Івац., Кам., Малар., Стол.; Гр. в. Гродз. (18), Навагр. (10, 15), Свісл. (50). *Казік* Бр. в. Бар., Брэсц., Жаб., Лях. (20), Стол.; Віц. в. Глыб., Докш. (40, 45, 50), Паст., Шаркоўшчына (20); Гом. в. Жытк.; Гр. в. Ашм. (30), Бераст. (10), Гродз. (18), Гродна (8, 40), Лід. (60), Навагр. (10, 30, 60), Шч. (26); Мін. в. Мінск, Нясв., Пух. (для ўсіх), Стаўбц. (30). *Казімеж* Гр. в. Ашм. (40), Гродна (18); Мін. в. Стаўбц. (дарослы). *Казімер* Бр. в. Лях. (70); Мін. в. Стаўбц. (дарослы). *Казімір* Бр. в. Лях. (30); Віц. в. Глыб. (55), Міёр. (60, 75), Дзісна, Паст.; Гр. в. Ашм. (44), Бераст., Воран., Гродна (18), Навагр.; Мін. в. Мінск, Нясв., Пух. (для ўсіх), Стаўбц. *Казічак* Бр. в. Бар.; Віц. в. Паст.; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Нясв., Стаўбц. (5, 30). *Казусь* Бр. в. Лях. (55). *Казька* Віц. в. Паст.; Мінск. *Казьмер* Гр. в. Адэльск (70). *Казюк* Віц. в. Глыб. (55), Докш. (45, 50, 52), Міёр. (60); Гр. в. Воран., Гродз. (36, 41), Сморг. (49), Шч. (56); Мін. в. Мінск, Стаўбц. (70). *Казюня* Гр. в. Навагр.; Мін. в. Лаг. (50). *Казюр* Бр. в. Ганц. *Казючак* Гр. в. Ашм. (45). *Казючок* Гр. в. Астр. (45). *Казя* Бр. в. Лях. (15), Стол.; Віц. в. Паст.; Гр. в. Навагр., Шч. (60); Мін. в. Мінск, Стаўбц. (60). *Казяй* Бр. в. Бяроз. *Кузьма* Мінск. *Кузя* Бр. в. Стол. У XVI—XVIII стст. *Казімер* (8 фіксацый), *Казимир* БА I 93.

КАЛІСТРАТ, канан. правасл. Каллистрат. Зафіксавана *Калістра* Віц. в. Чашн. (60). У XVI—XVIII стст. *Калістрат* (3 фіксацыі) БА I 94.

КАНДРАТ, канан. правасл. Кондрат. Імя не частае.

Выворныя належаць да аднаго дэрывацыйнага рада — утвораны ад невытворнай поўнай ці ўсечанай асновы: 1) ад Кандрат — *Кандратка, Кандрацік*; 2) ад усечанай асновы Кандр- з суфіксамі -ась, -усь: *Кандрась, Кандрусь*. Зарэгістраваны *Кандрат* Бр. в. Драг., Ів., Кобр., Малар.; Гр. в. Гродна, Кар. (70), Навагр., Шч. (60). *Кандратка* Бр. в. Драг.; Гр. в. Навагр. *Кандрась* Бр. в. Кам. *Кандрацік* Бр. в. Малар. *Кандрусь* Бр. в. Ганц. У XVI—XVIII стст. *Кондрат* (41 фіксацыя), *Кондратий* (2), *Кондраш* БА I 99—100.

КАНСТАНЦІН, канан. правасл. Константин, каталіц. польск. Konstanty, Konstantyn. Імя не вельмі частае. Поўныя рэгіянальныя формы *Кастанцін, Касцянін* ад канан. правасл.; *Кастанты, Кастантын* ад канан. каталіц. у выніку спрашчэння групы [нст]. Выворныя варыянты аб'ядноўваюцца ў два дэрывацыйныя рады. Да першага адносяцца варыянты ад невытворных усечаных асноў: 1) ад Каст-, Кост- з флексіяй -а, з суфіксамі -ей, -ень, -енька, -ечка, -ік, -ка, -ура, -усь, -эк: *Коста, Касцей, Касцень, Косценька, Косцечка, Косцік, Кастура, Кастусь, Костусь, Костэк*; 2) ад Касць-, Косць- з флексіяй -я// -ё, з суфіксамі -ей, -ень, -енька, -ечка, -ік, -ка, -юк, -юля, -юня, -юша, -яша: *Косця, Косцё, Касцей, Касцень, Косценька, Косцечка, Косцік, Косцька, Касцюк, Касцюля, Касцюня, Касцюша, Касцяша*. Другі дэрывацыйны рад: ад *Косцік* — *Косцічак, Касцічок*; ад *Кастусь, Костусь* — *Кастусёк*; ад *Касцюша* — *Касцюшка*; ад *Касцяша* — *Касцяшка*. Выкарыстоўваецца ў якасці варыянта і сугучны апелятыў *Коцік*. Зарэгістраваны *Канстанцін* Бр. в. Бар., Баранавічы (50); Гр. в. Гродна (30, 46, 60), Зэльв. (42), Кар., Навагр. *Кастанты* Бр. в. Лях. (90). *Кастантын* Бр. в. Ів. *Кастанцін* Мін. в. Дзярж. *Кастура* Бр. в. Лун. *Кастусёк* Віц. в. Паст.; Гр. в. Навагр. *Кастусь* Бр. в. Бар. (43), Ганц., Драг., Ів. (48), Лях. (90), Пінск, Стол.; Віц. в. Паст.; Гр. в. Лід. (45), Маст. (60), Навагр. (40, 60). *Кастынка* Гр. в. Зэльв. *Касцей* Гом. в. Петр. (70). *Касцень* Гом. в. Добр. (60). *Касцічок* Бр. в. Драг., Івац. *Касцюк* Бр. в. Драг., Ів., Пін., Стол. (50); Віц. в. Гарад.; Гом. в. Добр. (20 і больш); Гр. в. Ашм. (50), Маст. *Касцюля* Віц. в. Чашн. (18). *Касцюня* Бр. в. Бяроз. (40). *Касцюша* Бр. в. Драг.; Віц. в. Чашн. (18). *Касцюшка* Бр. в. Драг. *Касцянін* Мін. в. Дзярж. *Касцяша, Касцяшка* Віц. в. Чашн. (18).

Кера Віц. в. Віц. *Коста* Віц. в. Докш. (40). *Костусь* Бр. в. Бар., Лях. (70); Віц. в. Докш., Чашн. (60); Гр. в. Дзятл. (60, 70), Зэльв., Іўеў. (84), Кар., Маст. (60). *Костэк* Бр. в. Пруж.; Гр. в. Дзятл. (60). *Косценька* Бр. в. Стол.; Віц. в. Чашн. (18); Гр. в. Кар. *Косцечка* Бр. в. Бяроз. (16), Драг.; Віц. в. Паст.; Гр. в. Навагр. *Косце* Бр. в. Лун. *Косцік* Бр. в. Бар. (23), Бяроз. (16, 18), Драг., Івац., Лун. (49), Лях. (15), Малар., Пін., Пруж., Стол. (2, 18); Віц. в. Докш., Паст.; Гом. в. Акц. (12, 17, 42), Браг. (3—10), Гом. (1—45), Добр. (3, 5, 20, 25, 30, 40), Петр. (16), Рэч. (30), Хойн. (35), Чач. (30—50); Гр. в. Дзятл. (40, 50), Зэльв., Кар., Лід. (16, 17, 50), Навагр. (13, 30, 40, 45), Шч. (8). *Косцічак* Гр. в. Кар., Навагр. *Косцька* Брэст. *Косця* Бр. в. Бар. (43), Бяроз. (16, 40), Драг., Ів., Івац., Кам., Лун. (18), Лях. (40), Пруж. (43); Віц. в. Арш. (22), Віцебск, Чашн. (18), Докш., Паст.; Гом. в. Браг. (10—70), Гом. (30), Добр. (5, 10, 25), Рэч. (22), Хойн. (20), Чачэрск (10—20); Гр. в. Гродз. (54), Гродна (16, 30, 46, 67), Дзятл. (20—30), Зэльв. (42), Кар., Лід. (23), Маст., Масты (43), Навагр. (10, 20), Шч. (40). *Косцік* Гр. в. Гродна (5—6), Маст. У XVI—XVIII стст. *Константин* (1 фіксацыя), *Костентин* (2), *Костюшко* (8), *Костюк* (7), *Костя* (15), *Коста* БА I 101.

КАРЛ, імя папулярнае ў многіх краінах свету, польск. *Karol* (Быстр. Кн., с. 231). У Беларусі рэдкае — у прадстаўнікоў каталіцкага веравызнання. Поўная размоўная форма *Кароль*, рэгіянальныя: *Кароль*, *Карэль*, *Карло*. Вытворныя: *Каралец*, *Каролік*. Зафіксаваны *Каралец* Гом. в. Лельч. (64). *Кароль* Гом. в. Лельч. (47, 64). *Карло* Бр. в. Стол. *Каролік* Гр. в. Астр. (20). *Кароль* Гом. в. Жытк.; Гр. в. Астр. (40). *Карэль* Бр. в. Лун., Стол. У XVI—XVIII стст. *Король* (3 разы) БА I 94.

КАРНЕЙ, канан. правасл. *Корнилий*, каталіц. польск. *Kornel*, *Korneliusz*. Зафіксаваны *Карней* Бр. в. Драг., Ів. (50), Стол. *Карней* магчыма ад усечанай асновы правасл. *Корнилий* пры дапамозе -ей (*Корн* + *ей*) і ад каталіц. *Корнель* у выніку замены канцавога -ель на -ей пад уплывам іншых імён на -ей. У XVI—XVIII стст. *Корней* (15 фіксацый) БА I 102.

КАРНІЛА і **КАРНІЛ**, канан. правасл. *Карнилий*. Імя вельмі рэдкае. Літ. *Карніл* узнікла ў працэсе адапта-

цыі кананічнай формы — у выніку знікнення канцавога -ий. Такім чынам, імя ўлілося ў групу імён з фіналіяй -ил (Даниил, Исмаил, Михаил, Рафаил, Самуил) і, як і яны, на ўсходнеславянскай глебе набыло канцавы галосны [о] ці [а], каб пазбегнуць закрытага склада (гл. БА I 18, Б. А. Успенскі. Из истории..., 1969, с. 90). Так з'явілася форма *Карніла*. Зарэгістраваны *Карніл* Бр. в. Кобр. *Карніла* Бр. в. Драг. *Карнілка* Бр. в. Драг., Кам., Малар. У XVI—XVIII стст. *Корнило* (7 фіксацый), *Корнили* БА I 102.

КАРПА і КАРП, канан. правасл. Карп. Імя рэдкае. Вытворныя належаць да аднаго дэрывацыйнага рада — утвораны ад асновы Карп- пры дапамозе суфіксаў -ей, -іла, -усь, -уша: *Карней*, *Карніла*, *Карпусь*, *Карпуша*. Зарэгістраваны *Карп* Бр. в. Драг., Лун. *Карней* Бр. в. Ганц., Лун., Стол.; Віц. в. Докш. *Карніла* Бр. в. Кобр. *Карпусь* Бр. в. Драг. *Карпуша* Бр. в. Жаб. У XVI—XVIII стст. *Карп* (25 фіксацый), *Карнь* (2), *Карпо* (3), *Карпуша* (1) БА I 94.

КАСЬЯН, канан. правасл. Кассиан. Зарэгістравана *Касян* Бр. в. Пін.

КАЯТАН, канан. каталіц. польск. Kajetan. Зарэгістравана *Кайтан* Мін. в. Мядз.

КІРЫЛА і КІРЫЛ, канан. правасл. Кирилл. Імя не частае. Літаратурная форма *Кірыл* утварылася ў выніку спрашчэння групы зычных [лл] у канцы імені, а форма *Кірыла* — у выніку далучэння канцавога [а], каб ліквідаваць закрыты склад. Поўная рэгіянальная форма *Курыла*. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. Першы рад — варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад Кірыл — *Кірылка*; 2) ад усечанай асновы Кір- (магчыма, гэта поўная аснова канан. Кир) з суфіксамі -уха, -уша, -эй, -эль: *Кіра*, *Кіруха*, *Кіруша*, *Кірэй*, *Кірэль*. Другі рад — варыянты ад вытворных асноў: 1) ад Кіруха, Кіруша — *Кірушка*; 2) ад гіпатэтычнага Кірылуша — *Кірылушка*; 3) ад Кірэй — *Кірэйка*. Зафіксаваны *Кіра* Гр. в. Навагр. *Кіруха* Бр. в. Пінск; Віц. в. (50). *Кіруша* Бр. в. Брэст, Жаб.; Віцебск; Гр. в. Навагр. *Кірушка* Брэст, Брэсц. *Кірыл* Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Кобр.; Віцебск; Гр. в. Навагр. *Кірыла* Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Кобр., Малар., Стол.; Віц. в. Віц. (50); Гр. в. Лід., Навагр. *Кірылка* Бр. в. Брэст, Драг., Пін.; Гр. в. Навагр. *Кірылушка* Бр. в. Ів. *Кірэй*,

Кірэйка Гом. в. Ветк. (70). *Кірэль* Бр.в. Ів. *Курыла* Віц. в. Докш. У XVI—XVIII стст. *Кирило* (2 фіксацыі), *Кирей* (14), *Курило*, *Курила* (20), *Курело*, *Курилец* БА I 97—98.

КЛІМ, канан. правасл. Климент. Б. А. Успенскі лічыць, што «скарачэнне» *Клім* не ўсходнеславянскага, а грэчаскага паходжання (Из истории..., 1969, с. 143—144). Рэгіянальная форма *Клімендзё*, відаць, узыходзіць да польск. *Klimientyn*. Параўн. прыведзенае Ст. Быстро-нем прозвішча *Klimendzia* ад гэтага імені (Быстр. Кн., 236—237). Зарэгістраваны *Клім* Бр. в. Ів., Кобр., Малар.; Віц. в. Беш. (40—50). *Клімендзё* Бр. в. Лун., Люб. *Клімік* Бр. в. Жаб. У XVI—XVIII стст. *Климент* (2 фіксацыі), *Клим* (12), *Климко* (3), *Клиш* (4), *Клишко* (13), *Климаш* БА I 98—99.

КСАВЕР і **КСАВЕРЫЙ**, канан. каталіц. польск. *Ksawery*. Зарэгістравана *Ксаверы* Гр. в. Шч. (20).

КУЗЬМА, канан. правасл. *Косма*, *Козма*. Імя не частае. Як вядома, пры асваенні іншамоўнай лексікі не заўсёды паслядоўна распаўсюджваюцца на ўсе словы рэгулярныя фанетычныя змены, таму замену [o] на [y] у *Козма* — *Козьма* можна было б аднесці да ліку невытлумачальных. Аднак Б. А. Успенскі, паказаўшы, што спецыфічнай паўднёва-заходняй была форма *Козма* з націскам на [o] (Из истории..., 1969, с. 190), дае падставу аднесці [o] > [y] да рэгулярных змен, г. зн. расцаніць як працэс звужэння націсканога [o] у закрытым складзе ў [ô] ці [y]. Выклікае сумненне, аднак, тое, што ўказаны працэс вядомы паўднёва-заходнім беларускім і некаторым украінскім гаворкам, а імя з [y] на месцы [o] вядома паўсюдна. Поўныя рэгіянальныя формы *Касма*, *Казьма* суадносяцца з кананічнымі *Косма*, *Козма*, але наўрад ці з'яўляюцца іх рэліктамі. Відаць, гэта інавацыі. Вытворныя: *Кузёмка*, *Кузя*. У якасці варыянта выкарыстоўваецца імя *Казё*. Зарэгістраваны *Казё* Гр. в. Маст. (40). *Казьма* Бр. в. Ів., Кам.; Бр. в. Пін. *Касма* Бр. в. Ів. *Кузёмка* Бр. в. Ів., Лун. *Кузьма* Гр. в. Гродз. (60), Маст. (40). *Кузя* Бр. в. Жаб., Ів., Лун., Малар., Стол. У XVI—XVIII стст. *Козма* (4 фіксацыі), *Кузма* (70), *Кузьма* (11), *Кузюта* БА I 102—103.

КУПРЫЯН, канан. правасл. Киприан, каталіц. польск. *Surgian*. Імя вельмі рэдкае. Зарэгістраваны рэгіянальная форма *Цупрыян* Бр. в. Драг., Ів., якую мож-

на кваліфікаваць як кантамінацыю *Цыпрыян* і *Купрыян*; вытворныя ад усечанай асновы *Купр-* з флексіяй *-а* форма *Купра* Бр. в. Лун. У XVI—XVIII стст. *Куприян* (6 фіксацый), *Купрей* (16), *Купра* (2), *Купраш* (2) БА I 96.

ЛАЎР, канан. правасл. Лавр. Зарэгістраваны вытворныя *Лаўрук* Гр. в. Навагр. *Лаўрык* Віц. в. Сен. (60—63), якія магчымы і ад усечанай асновы *Лаўр-* (*Лаўрын*, *Лаўрэнцій*). У XVI ст. *Лавор* (6 фіксацый), *Лаврушко*, *Лавриш* БА I 104.

ЛАЎРЫН і ЛАЎРЭНЦІЙ, канан. правасл. Лаврентый, каталіц. польск *Wawrzyniec*. Літ. *Лаўрын*, відаць, узнікла ў выніку адаптацыі кананічнай формы *Лаврентый*, якая пасля знікнення канцавога *-ий* набыла форму *Лаврент*, а пасля спрашчэння групы зычных [нт] — форму *Лаврен* з наступнай кантамінацыяй: *Лавр(эн)* і (*Вавр*)ын; менш верагодна фанетычнае [е] > [и] (БА I 105—106). Поўная размоўная форма *Лаўрэн*, рэгіянальныя: *Лаўрым*, *Лаўрэнт*. Ад усечанай асновы *Лаўр-* магчымы вытворныя *Лаўрук*, *Лаўрык* (гл. *Лаўр*). Зарэгістраваны *Лаўрым* Бр. в. Ганц., Стол. *Лаўрэн* Віц. в. Беш. (60—70); Гом. в. Лоеў. *Лаўрэнт* Бр. в. Стол. *Лаўрэнцій* Віц. в. Багуш. (60—63); Гр. в. Навагр. У XVI—XVIII стст. *Лаврентий* (1 фіксацыя), *Лаврен* (5), *Лаврин* (64), *Ваврын* БА I 105.

ЛЕАНІД, канан. правасл. і каталіц. Леонид. Імя даволі частае. Поўная рэгіянальная форма *Лянід*. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. Да першага належаць варыянты: 1) ад усечанай невытворнай асновы *Лень-* (*Лёнь-*) без афікса, з флексіяй *-я// -ё*, з суфіксамі *-ечка*, *-ёк*, *-ік*, *-ка*, *-ця*, *-юк*, *-юсь*, *-юха*, *-яка*: *Лёнь*, *Лёня*, *Лёнё*, *Лёнечка*, *Лянёк*, *Лёнік*, *Лёнька*, *Лёньця*, *Лёнюк*, *Лёнюсь*, *Лёнюха*, *Лёняка*; 2) ад усечанай невытворнай асновы *Лё-* з суфіксамі *-ха*, *-ша*: *Лёха*, *Лёша*, якія, магчыма, і ад *Аляксей*. Другі рад варыянтаў утворан ад вытворных асноў: ад *Лёнька* — *Лёнечка*, *Лёньчык*; ад *Лёнік* — *Лёнічак*; ад *Лёнюсь* — *Лёнюська*. У якасці варыянтаў ужываюцца і іншыя імёны: ад *Аляксей* — *Алёша*, *Лёха*, *Лёша*, *Лёшка*; *Лявон*, *Лявонь*, *Лявонік*, *Лявонка*, *Лявончык*, *Лявоша*, *Лёва*, *Ляўко*, а таксама сугучны апелятыў *Лянок*. Зарэгістраваны *Алёша* Бр. в. Малар. *Леанід* Бр. в. Бар. (19), Драг. (19), Івац. (23); Віц. в. Бешанковічы (48), Віц. (53), Гарад.

(44, 47), Лёзна (28), Паст. (57), Уш. (13, 40, 46), Шарк., Шум. (18); Гр. в. Гродна (50), Іўеў. (18), Кар. (30), Навагр. *Лёва* Бр. в. Драг. *Лёнечка* Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Кобр., Малар., Пруж.; Гом. в. Жытк.; Гр. в. Гродна (20), Кар., Навагр. *Лёнё* Бр. в. Лун., Пін., Стол. *Лёнік* Бр. в. Бар. (19, 20), Бяроз. (9), Драг. (19), Івац., Кам., Кобр., Лях. (20), Пін., Пруж. (25), Стол.; Віц. в. Бешанковічы (25), Докш. (23), Пол. (45), Паст. (5), Талачын; Гом. в. Жытк.; Гр. в. Бераст. (20), Гродз. (24, 50, 55), Дзятл., Гродна (10), Кар. (14, 45), Лід. (17), Ліда (33), Маст. (45), Навагр. (10, 13, 17), Шч. (10, 25). *Лёнічак* Бр. в. Ів.; Віц. в. Паст.; Гр. в. Навагр. *Лёнця* Бр. в. Бяроз. (5). *Лёнь* Бр. в. Драг., Івац. *Лёнька* Бр. в. Бар., Брэст., Бяроз., Драг., Ів., Івац. (23), Кам., Лун., Малар., Пін., Стол.; Віц. в. Беш. (45), Бешанковічы (25), Віц. (53), Гарад. (47), Глыб. (30), Докш., Леп. (42), Паст. (57), Пол. (26), Расон. (40, 50), Уш., Чашн. (30), Шарк.; Гом. в. Ветк., Жытк., Лельч. (22), Рэч. (20); Гр. в. Астр. (18), Ашм. (14, 15), Воран. (15), Гродз. (29), Гродна (10, 17, 20), Лід. (20), Маст. (40), Масты (40), Навагр. (8, 10). *Лёньчык* Бр. в. Жаб., Ів., Малар.; Віц. в. Лёзна. *Лёнюк* Гр. в. Ашм. (15). *Лёнюсь* Гр. в. Воран. (15), Іўеў. (10). *Лёнюська* Гр. в. Іўеў. (10). *Лёнюха* Бр. в. Бяроз. (19). *Лёня* Бр. в. Бар. (19), Брэст, Бяроз. (19), Драг. (19), Ів., Івац. (21, 23), Кам. (13), Лун., Лях. (22, 30, 40), Пруж. (25), Стол.; Віц. в. Беш. (20), Бешанковічы (21), Брасл. (18, 53), Віц. (47, 53), Гарадок, Глыб. (30), Докш., Леп. (20), Лёзна, Паст. (12), Пол. (45), Чашн. (16, 18), Шарк. (10—30); Гом. в. Жытк., Лельч. (22), Рэч. (20); Гр. в. Астр. (18), Воран. (15), Гродна (20, 21), Кар. (17), Лід. (20), Ліда (33), Навагр. (8, 20, 22). *Лёнячка* Бр. в. Драг. *Лёха* Брэст. *Лёша* Віц. в. Пол. (26). *Лёшка* Бр. в. Кобр.; Віц. в. Паст. (57). *Лявон* Бр. в. Ганц., Лях. (40, 50, 60), Малар., Пін.; Віц. в. Беш. (45), Бешанковічы (48), Глыб. (30, 40), Леп. (70), Паст. (30), Талачын, Уш., Чашн. (45), Шарк.; Гом. в. Жытк.; Гр. в. Кар., Навагр. *Лявонік* Бр. в. Лях. (10). *Лявонка* Бр. в. Лях. (10); Гом. в. Жытк.; Гр. в. Кар. *Лявончык* Гом. в. Жытк. *Лявонь* Бр. в. Пруж. *Лявоша* Бр. в. Лях. (22); Віц. в. Гарад. (44), Пол. (26). *Лянёк* Бр. в. Драг. *Лянок* Гродна. *Ляўко* Бр. в. Малар. *Лянід* Бр. в. Івац. У XVI ст. *Ленид* (1 фіксацыя) БА I 108.

ЛЕЎ, канан. правасл. Лев. Імя не частае. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. Да першага — варыянты, утвораныя ад невытворнай асновы пры дапамозе флексіі -а, суфіксаў -ік, -ка, -ушка: *Лёва, Лёвік, Лёйка, Лёвушка*. Да другога — варыянт *Лёвачка* ад *Лёйка*. Зарэгістраваны *Леў* Гр. в. Ваўкавыск (30), Навагр.; Мін. в. Мінск, Сл. *Лёва* Бр. в. Драг., Кам., Малар., Пін.; Гр. в. Ваўкавыск (15, 20, 30), Гродна (18), Навагр.; Мін. в. Мінск, Кап. (40), Сл. *Лёвачка* Гр. в. Навагр.; Мін. в. Кап. (40), Мінск, Сл. *Лёвік* Гр. в. Ваўкавыск (17). *Лёйка* Гр. в. Навагр.; Мінск. *Лёвушка* Бр. в. Кам., Пін.; Гр. в. Ваўкавыск (1, 2). У XVI ст. *Лев* (8 разоў), *Левко* (6) БА I 107.

ЛОНГІН, канан. правасл. Лонгин, каталіц. польск. Longin. Зарэгістраваны *Лёнгін* Гр. в. Лід. (46). *Логвін* Гом. в. Рэч. У XVI—XVIII стст. *Лонгин* (1 раз), *Логвин* (10) БА I 109.

ЛУКА, канан. правасл. Лука, каталіц. польск. Łukasz. Імя рэдкае. Зарэгістраваны *Лука* Гом. в. Добр. (75), Лоеў. *Лукаш*. Бр. в. Брэсц., Ів., Кам.; Гом. в. Лоеў. *Лукошка* Гр. в. Кар. (72). У XVI—XVIII стст. *Лука* (15 фіксацый), *Лукаш* БА I 110.

ЛУК'ЯН, канан. правасл. Лукиан, каталіц. польск. Łucjan. Вытворныя складаюць адзін дэрывацыйны рад: 1) ад асновы Лук'ян — *Лук'янка*; 2) ад Люцыян — *Люцік, Лютак*. У якасці варыянтаў выкарыстоўваюцца імя *Лука* і яго варыянт *Лукаш*. Зарэгістраваны *Лука* Бр. в. Стол. *Лукаш* Бр. в. Стол. *Лук'ян* Бр. в. Ів., Малар.; Віц. в. Уш. (46); Гр. в. Навагр. *Лук'янка* Гр. в. Навагр. *Лютак* Бр. в. Бар. (40); Гр. в. Гродз. (45). *Люцік* Бр. в. Бар. (40). У XVI—XVIII стст. *Лукъян* (37 разоў), *Лукаш* БА I 110—111.

ЛЮДВІГ, канан. каталіц. польск. Ludwig. Зарэгістравана *Людвік* Гом. в. Лельч. (18, 28, 54); Гр. в. Шч. (60).

ЛЯВОН, канан. правасл. Леонт, Леонтий. Імя не частае. Вытворныя ўваходзяць у два дэрывацыйныя рады. У першы — варыянты ад невытворных асноў і іх частак: 1) ад Лявон — *Лявонка, Лявонька*; 2) ад усечанай асновы Леў- з флексіяй -а, з суфіксамі -ань, -ік, -ка, -ко, -усь: *Лёва, Лёвань, Лёвік, Лёйка, Ляўко, Левусь, Лявусь*. Другі рад: ад *Лёйка* — *Лёвачка*. Варыянты ад Леанід — *Лёнік, Лёнька, Лёня*. Зарэгістраваны *Леван*

Бр. в. Драг., Ів., Кобр., Петр. *Левусь* Гр. в. Сморг. (50). *Лёва* Бр. в. Драг.; Гр. в. Маст. (30). *Лёвачка* Бр. в. Драг. *Лёвік* Мін. в. Кап. (45). *Лёнік* Бр. в. Бар., Драг. *Лёнька* Бр. в. Брэсц. *Лёня* Бр. в. Бар. *Лёўка* Бр. в. Драг., Кам. (47). *Лявон* Бр. в. Драг., Ів., Івац. (56), Кобр.; Віц. в. Віц. (70), Уш. (68); Гом. в. Лельч. (52); Гр. в. Маст. (30), Навагр., Шч. (50); Маг. в. Касц. (65), Краснаполле (62), Маг. (60—70); Мін. в. Мядз. *Лявонка* Бр. в. Драг., Кобр.; Гр. в. Навагр. *Лявонька* Мін. в. Мядз. *Лявусь* Гр. в. Маст. (70). *Ляўко* Бр. в. Драг. У XVI—XVIII стст. *Леон* (18 разоў), *Левон* (46), *Левко*, *Левошко*, *Левонец* БА I 108—109.

МАЙСЕЙ, канан. правасл. Мойсей. Імя не частае. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. Першы — варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Майсей — *Майсейка*; 2) ад усечанай асновы Мойс- з флексіяй -а, з суфіксам -ша: *Мойса*, *Мойша*; апошняе, магчыма, ад польск. *Mojżesz*; 3) ад усечанай асновы Мось- (Мосей) з флексіяй -я// -ё, з суфіксамі -ік, -ка: *Мося*, *Мосё*, *Мосік*, *Моська*. Другі рад: ад *Майсейка* — *Майсейчык*. Зафіксаваны *Майсей* Бр. в. Ів. *Майсейка* Бр. в. Пруж. *Майсейчык* Бр. в. Пруж. *Масей* Бр. в. Ів., Лун., Малар., Пін. *Мойса* Бр. в. Лун. *Мойша* Брэст. *Мосё* Бр. в. Стол. *Мосік* Бр. в. Лун. *Моська* Бр. в. Стол. *Мося* Бр. в. Ів. У XVI—XVIII стст. *Мойсей* (5 фіксацый), *Мойсей* (26), *Мосей* (7) БА I 124.

МАКАР, канан. правасл. Макарий. Імя не частае, гадоўным чынам у асоб пасля 50 гадоў. Зафіксаваны *Макар* Бр. в. Кам. (50); Віц. в. Брасл. (50); Гр. в. Навагр.; Маг. (60); Мін. в. Бярэз., Віл., Мін., Сл., Слуцк. *Макарачка* Бр. в. Пруж.; Мін. *Макарка* Бр. в. Драг., Пін., Пруж.; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Бярэз., Віл., Мін., Слуцк. *Макарушка* Бр. в. Ів.; Мін. в. Слуцк. У XVI—XVIII стст. *Макар* (21 фіксацыя) БА I 111.

МАКСІМ, канан. правасл. Максим. Імя не частае. Поўная рэгіянальная форма *Максём*, відаць, пад уплывам скарачанай *Максё*, у якім [ё] фанетычна з [я], і *Макзым*. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. Да першага належаць варыянты ад поўнай невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Максім з суфіксамі -ік, -ка, -ко, -ушка; *Максімік*, *Максімка*, *Максімка*, *Максімушка*; 2) ад усечанай асновы Макс- без афікса, з флексіяй -а, з суфіксам -ік: *Макс*, *Макса*, *Ма-*

ксік; 3) ад усецанай асновы *Максь-* з флексіяй *-ё*, з суфіксамі *-ік*, *-юра*: *Максё, Максік, Максюра*; 4) ад усецанай асновы *Сім-* з суфіксам *-ко*: *Сімко*. У другі рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў: ад *Максімка* — *Максімачка, Максімчык*; ад гіпатэтычнага *Максімуша* — *Максімушка*. Выкарыстоўваецца ў якасці варыянта імя *Мосё* (*Маісей*).

Зарэгістраваны *Макс* Брэст, Кам., Лях., Пін., Стол. (76); Гом. в. Жытк. (55); Мінск. *Макса* Маг. в. Бабр. (60). *Максё* Бр. в. Пін. *Максём* Бр. в. Стол. (74). *Макзым* Бр. в. Стол. (74). *Максік* Бр. в. Брэсц., Лях. *Максім* Бр. в. Драг. (35), Івац. (75), Кобр., Малар., Пін., Стол.; Віц. в. Міёр. (50); Гом. в. Лоеў.; Гр. в. Навагр.; Маг. в. Бабр. (60); Мін. в. Бярэз., Лаг. (50), Мінск, Стаўбц. *Максімачка* Бр. в. Драг. *Максімік* Бр. в. Кобр. *Максімка* Бр. в. Брэсц., Бяроз., Драг. (35), Жаб., Івац. (3), Кобр., Пін., Стол.; Гр. в. Маст. (54), Навагр.; Мін. в. Бярэз., Мінск, Стаўбц. *Максімка* Гр. в. Маст. (54). *Максімушка* Бр. в. Брэст, Кам., Пінск, Пруж. *Максімчык* Бр. в. Кобр. *Максюра* Бр. в. Драг. *Мосё* Бр. в. Стол. *Сімко* Бр. в. Лун. У XVI—XVIII стст. *Максим* (69 разоў) БА I 112.

МАРКА, МАРК, канан. правасл. *Марк*, каталіц. польск. *Марек*. Імя не частае. Літаратурная форма *Марка* ўзнікла ў выніку далучэння канцавога [а], каб пазбегнуць закрытага склада, які заканчваецца збегам зычных. Вытворныя ўваходзяць у два дэрывацыйныя рады. У першы — варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы *Марк* з суфіксамі *-ель*, *-уль*: *Маркель, Маркуль*; 2) ад усецанай асновы *Мар-* з суфіксамі *-ук*, *-ык*: *Марук, Марык*. Другі рад — варыянты ад вытворных асноў: ад *Марка* — *Марачка*; ад *Марык* — *Марычак*. Зарэгістраваны *Марк* Гр. в. Навагр. *Марка* Бр. в. Бярэз., Ів., Кам. (65), Малар., Пін., Стол.; Віц. в. Докш.; Маг. в. Гор. (60). *Марук* Гр. в. Ашм. (22). *Маркель* Бр. в. Ів. *Маркуль* Бр. в. Брэсц. *Марачка* Бр. в. Ів. *Марык* Гр. в. Навагр. *Мірычак* Гр. в. Навагр. У XVI—XVIII стст. *Марк* (2 разы), *Марка(о)*, (34), *Маркей* БА I 114.

МАРЦІН, канан. правасл. *Мартин*, каталіц. польск. *Марцін*. Імя рэдкае. Поўная размоўная форма *Мартын* узнікла, відаць, у паўднёвай частцы Беларусі, для некаторых гаворак якой характэрна ацвярдзенне зычных

перад галоснымі [i], [e]. Вытворныя складаюць два дэ-рывацыйныя рады. Першы — варыянты ад невытворных асноў: 1) ад асновы Мартын з суфіксамі -анька, -ка, -чык: *Мартынанька, Мартынка, Мартынчык*; 2) ад асновы Марцін — *Марцінка*; 3) ад усечанай асновы Мар-: *Марусь*. Да другога рада належыць варыянт *Мартынчык* ад *Мартынка*. Варыянт імя *Марэк* ад польск. *Magiek*. Зарэгістраваны *Мартын* Бр. в. Драг., Ів., Пін. *Мартынанька* Бр. в. Драг. *Мартынка* Бр. в. Драг. *Мартынчык* Бр. в. Драг. *Марусь* Мін. в. Стаўбц. (10). *Марцін* Гр. в. Гродна (23), Навагр. *Марцінка* Бр. в. Бар.; Гр. в. Навагр. *Марэк* Мін. в. Стаўбц. (10). У XVI—XVIII стст. вельмі папулярнае: *Мартин, Марцин* (233 фіксацыі), *Марцын* БА I 115.

МАР'ЯН, МАРЫЯН, канан. правасл. Мариан, каталіц. польск. *Marian*. Імя не частае. Літаратурная форма *Мар'ян* узнікла ў працэсе адаптацыі кананічнай формы ў выніку спрашчэння групы галосных [иа]. Вытворныялежаць да двух дэрывацыйных радоў. Да першага — варыянты ад поўных невытворных асноў і іх частак: 1) ад *Мар'ян* — *Мар'янка*; 2) ад усечанай асновы *Мар-* без афікса, з суфіксамі -ка, -ык: *Мар, Марка, Марык*, якія магчымы і ад кананічнага поўнага імені *Мар*, аднак з прычыны таго, што яно не адзначана ў пісьмовых крыніцах XVI—XVIII стст., можна думаць, што яно ў той перыяд было неўжывальным ці ўжывалася спарадычна; 3) ад усечанай асновы *Ян-* без афікса: *Ян*; 4) ад асновы *Ман-* (першы склад і апошні зычны імені) з суфіксамі -юк, -юсь, -як: *Манюк, Манюсь, Маняк*. Другі рад: *Мар'юшка* ад гіпатэтычнага *Мар'юша*. Зарэгістраваны *Манюк* Гр. в. Ашм. (14, 45). *Манюсь* Віц. в. Паст.; Гр. в. Шч. (50); Мін. в. Стаўбц. (40). *Маняк* Гр. в. Шч. (25). *Мар* Маг. в. Мсц. (8). *Марка* Віц. в. Паст. (70). *Марык* Маг. в. Мсц. (8). *Мар'юшка* Мін. в. Стаўбц. (25). *Мар'юха* Мін. в. Стаўбц. (30). *Мар'ян* Віц. в. Паст.; Маг. в. Мсц. (40); Мін. в. Стаўбц. (40). *Мар'янка* Бр. в. Ів.; Мін. в. Стаўбц. *Ян* Маг. в. Мсц. (8).

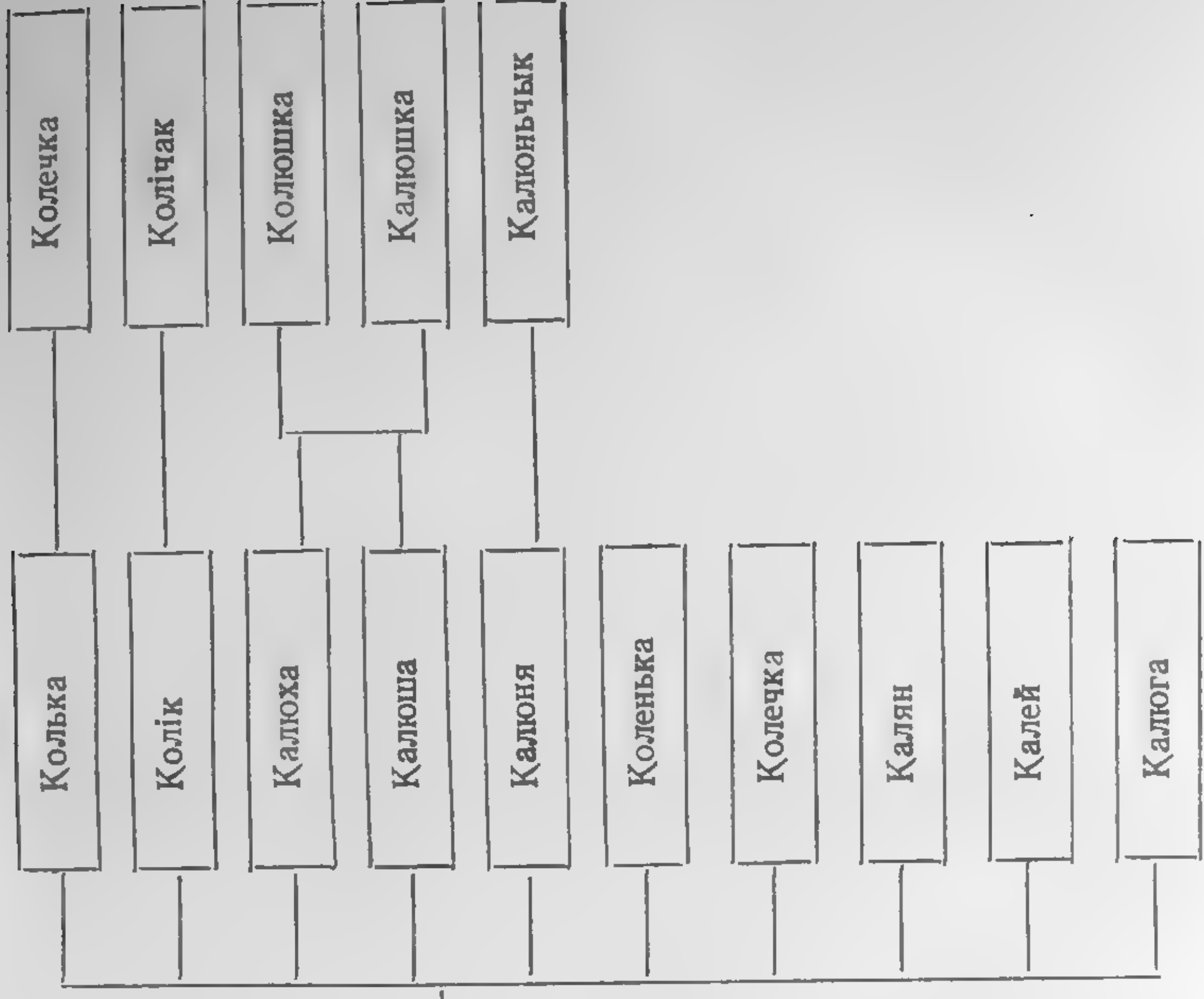
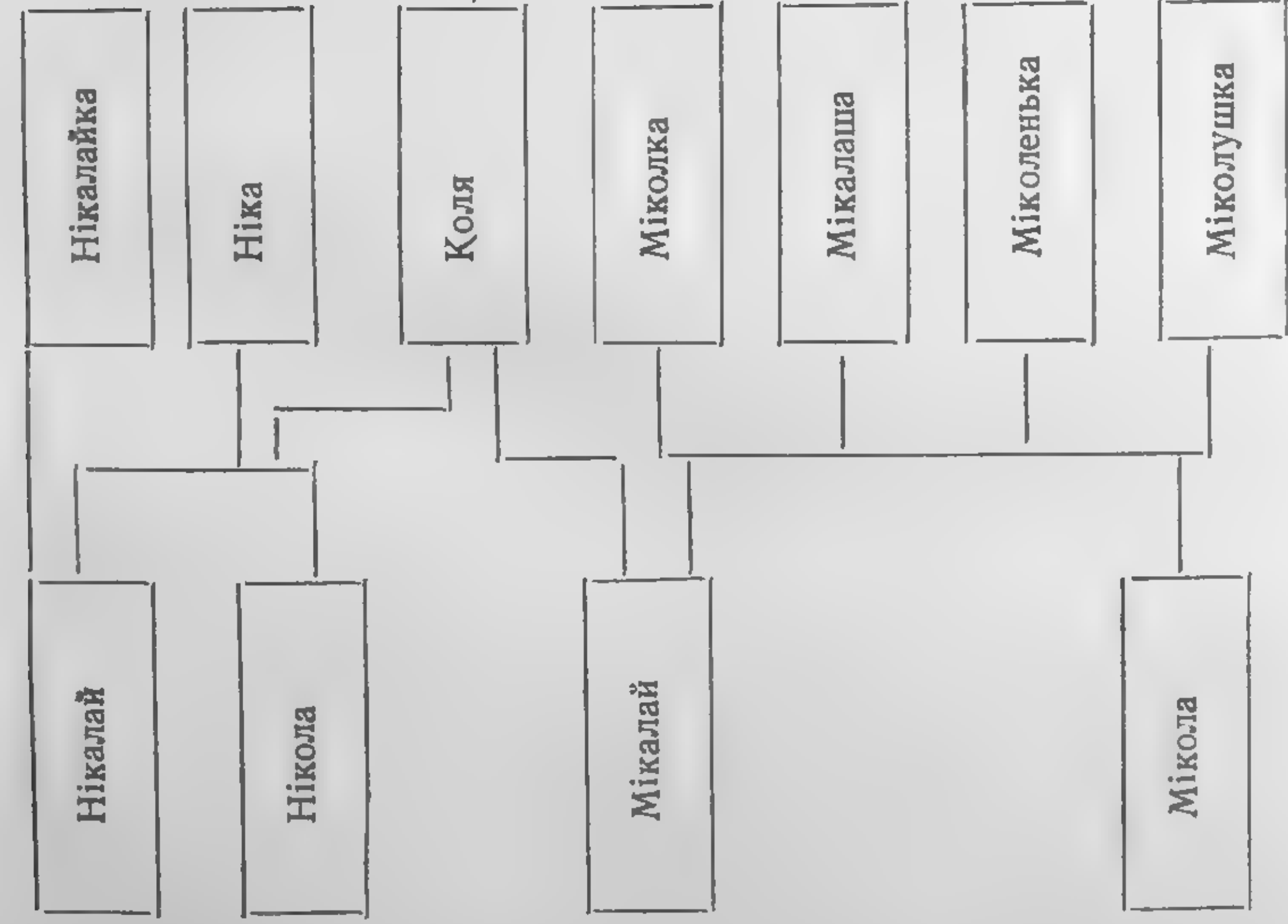
МАТЭВУШ, канан. каталіц. польск. *Mateusz*. Зарэгістравана *Матэуш* Бр. в. Пін.

МАЦВЕЙ, канан. правасл. Матфей, каталіц. польск. *Maciej*. Імя не частае. Поўная размоўная форма ўзнікла ў выніку спрашчэння групы зычных [тф] > [цв] > [ц], не выключаны, аднак, і польскі ўплыў. Вытворныя ад поў-

най ці ўсечанай невытворнай асновы: 1) ад Мацвей — *Мацвейка*; ад Мацей — *Мацейка*; 2) ад усечанай асновы Моць- з флексіяй -я, з суфіксамі -ка, -юша: *Моця, Моцька, Мацюша*. Зарэгістраваны *Мацвей* Бр. в. Бяроз. (60), Драг., Ів., Кам. (60), Кобр., Лун.; Віц. в. Гарад. (60); Гр. в. Навагр. *Мацвейка* Бр. в. Бяроз. (60), Драг., Ів., Малар., Стол.; Гр. в. Навагр. *Мацей* Бр. в. Малар., Стол.; Мінск. *Мацейка* Мін. в. Дзярж. *Мацюша* Бр. в. Драг.; Мінск. *Моцька, Моця* Віц. в. Гарад. (60); Мінск. У XVI—XVIII стст. імя папулярнае: *Матфей* (30 разоў), *Матцвей* (49), *Матцей* (164), *Митхвей* БА I 116.

МЕЧЫСЛАЎ, утворана па мадэлі старажытных славянскіх кампазітаў *Святаслаў, Браніслаў* і інш., ужываецца ў каталіцкіх сем'ях, рэдкае. Зарэгістраваны *Метак* Гр. в. Бераст. (50), *Іўе* (42), *Шч.* (13). *Метачак* Гр. в. *Іўе* (42). *Меця* Гр. в. *Лід.* (19). *Мечак* Гр. в. *Гродз.* (45). *Метэк* Бр. в. *Стол.* *Меч* Мін. в. *Стаўбц.* *Мечка* Гр. в. *Ашм.* (45). *Мечусь* Гр. в. *Гродз.* (45); Мін. в. *Пух., Стаўбц.* *Мечык* Віц. в. *Міёры, Паст., Шарк.* (38); Гр. в. *Іўеў.* (53), *Лід.* (47); Мін. в. *Мядз.* (70), *Стаўбц.* (30). *Мечыслаў* Віц. в. *Паст.*; Гр. в. *Лід.* (45); Мін. в. *Пух., Стаўбц.* *Мячук* Гр. в. *Астр.* (50). *Свецік* Бр. в. *Пруж.*

МІКАЛАЙ, канан. правасл. *Николай*, каталіц. польск. *Mikołaj*. Імя частае. Замена пачатковага [н] кананічнай формы зычным [м] у беларускай мове, відаць, пад уплывам польскага. Заходнеславянскім элементам форму *Микула/Микола* лічаць Н. М. Пятроўскі (гл. яго працу: *О новгородских словенах.*— *ИОРЯС*, т. XXV, 1920. Пр., 1922) і Д. К. Зяленін (*О происхождении северно-великоруссов Великого Новгорода.*— Доклады и сообщения Института языкознания АН СССР, 1954, № 6). Аднак такое тлумачэнне прымальнае толькі для *Николай* — *Мікалай*. У беларускай жа мове, ды і ў рускай і ўкраінскай, вядомы і іншыя імёны, дзе пачатковае [н] > [м] (*Мікіта, Мікіфар, Мікодым*), для якіх у польскай мове няма адпаведнікаў, таму польскім уплывам наяўнасць [м] тут растлумачыць нельга. Магчыма, варта прыняць меркаванне А. І. Сабалеўскага, які лічыў, што замена [н] на [м] грэчаскага паходжання (*Русские заимствованные слова: Курс лекций по истории русского языка.*— СПб, 1891). Размоўная форма *Мікола* (без канцавога [й] і з націскам на [о]) узыходзіць да

старажытнай кананічнай формы *Никола*, якая адлюстроўвае грэчаскую *Николас*, што ўтварылася з *Николаос* у выніку [ao] > [a]. Кананічная форма *Никола* заменена на *Николай* у выніку ніканаўскіх кніжных правак, але захавалася ў якасці кананічнай у стараабрадцаў (Успенскі Б. А. Из истории..., 1969, с. 12—16, 217—223).

Пад уплывам рускай мовы ў якасці размоўных выкарыстоўваюцца варыянты *Нікалай*, *Нікола*. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. У першы ўваходзяць варыянты ад поўных невытворных асноў ці іх частак: 1) ад асновы *Мікалай* з суфіксамі -ка, -чук: *Мікалайка*, *Мікалайчук*; 2) ад асновы *Нікалай* — *Нікалайка*; 3) ад асновы *Мікол*- з суфіксамі -аша, -енька, -ка, -ушка: *Мікалаша*, *Міколенька*, *Міколка*, *Міколушка*; 4) ад асновы *Мікуль*- з флексіяй -я: *Мікуля*; 5) ад асновы *Мікл*- з флексіяй -уша: *Міклуша*; 6) ад усечанай асновы *Мік*- з флексіяй -а: *Міка*; 7) ад усечанай асновы *Нік*- без афікса, з флексіяй -а: *Нік*, *Ніка*; 8) ад усечанай асновы *Коль*- з флексіяй -я// -ё, з суфіксамі -ей, -енька, -ечка, -ёк, -ік, -іна, -ка, -іска, -ко, -юга, -юк, -юн, -юня, -юсь, -юся, -юх, -юха, -юша, -яй, -як, -ян: *Коля*, *Колё*, *Калей*, *Коленька*, *Колечка*, *Калёк*, *Колік*, *Каліна*, *Коліска*, *Колька*, *Калько*, *Калюга*, *Калюк*, *Калюн*, *Калюня*, *Калюсь*, *Калюся*, *Калюх*, *Калюха*, *Каляй*, *Каляк*, *Калян*. Другі рад складаюць варыянты ад вытворных асноў ці іх частак: ад *Мікалайка* — *Мікалайчык*, *Мікалайчук*; ад *Мікалаша* — *Мікалашка*; ад *Міколка* — *Міколачка*; ад *Калюн* — *Калюнчык*; ад *Калюня* — *Калюньчык*; ад *Калюха*, *Калюша* — *Калюшка*, *Калюшман*; ад *Каляй* — *Каляйчык*; ад *Калян* — *Калянiда*, *Калянчык*; ад *Каляша* — *Каляшта*; ад *Колік* — *Колічак*; ад *Колька* — *Кольчык*; ад *Колюх*, *Колюша* — *Колюшка*. Зарэгістраваны *Калей* Гр. в. Масты (50); Мін. в. Нясв. *Калёк* Бр. в. Драг.; Гом. в. Добр. (18). *Каліна* Мін. в. Лаг. (27). *Калько* Бр. в. Пін. *Калюга* Гр. в. Маст. (20). *Калюк* Бр. в. Бяроз., Драг., Ів., Івац., Лун. *Калюн* Бр. в. Стол. (39); Гом. в. Ветк. (16), Добр. (15 і больш), Рэч. (16). *Калюнчык* Бр. в. Драг., Жаб., Лун. (12). *Калюньчык* Бр. в. Драг.; Гр. в. Навагр. (10). *Калюня* Бр. в. Брэст, Драг.; Гом. в. Жытк. *Калюсь* Бр. в. Бяроз., Пін.; Віц. в. Пол. (50), Уш. (25), Шум. (18). *Калюся* Віц. в. Лёзна. *Калюха* Бр. в. Брэст, Ів., Івац.; Гом. в. Добр. (16 і больш); Гр. в. Маст.; Маг. в. Краснаполле (17). *Ка-*

люша Бр. в. Стол. (18); Віц. в. (47); Гом. в. Ел. (3); Гр. в. Маст. (25). *Калюшка* Гр. в. Ашм. (10), Гродна (35); Маг. в. Касц. *Калюшман* Бр. в. Ів. *Каляй* Брэсц. *Каляйчык* Гр. в. Навагр. *Каляк* Бр. в. Кам. *Калян* Віц. в. Уш. (40); Гр. в. Лід. (22), Маст. *Каляніда* Бр. в. Ів. *Калянчык* Бр. в. Драг. *Каляшта* Бр. в. Стол. *Коленька* Бр. в. Брэст, Бяроз., Драг. (15), Ів., Кам., Малар.; Гр. в. Гродна (5, 9, 27, 35), Маст. (6); Маг. в. Бабруйск (1), Касц., Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Мінск, Пух. (70). *Колечка* Бр. в. Бяроз. (45), Драг., Івац., Кобрын, Малар.; Віц. в. Паст., Шарк.; Гом. в. Жытк.; Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Віл., Лаг. (50), Мінск, Нясв., Пух., Сл. *Колё* Бр. в. Лун. *Колік* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз., Драг., Івац. (17), Кам., Лях. (10, 47), Малар., Пін.; Гом. в. Жытк. (1, 15); Гр. в. Бераст. (19), Гродз. (12, 28, 60), Дзятл. (9, 59), Зэльв. (17), Кар., Маст. (5), Навагр., Шч. (28); Мін. в. Кап. (5, 25, 45), Мінск, Нясв., Сл. (12), Уздз. (28). *Коліско* Бр. в. Ів. *Колічак* Гр. в. Дзятл. (6), Кар., Навагр. *Колька* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 87 фіксацый у 82 нас. пунктах. Звычайна для асоб ад 2—3 да 20—25 гадоў, але сустракаецца і ў старых, якім па 60—70 гадоў. *Кольчык* Віц. в. Лёзна. *Колюх* Бр. в. Пін. *Колюша* Маг. в. Кір.; Гродна (35); Мін. в. Мінск, Пух. *Коля* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 268 фіксацый у 215 нас. пунктах галоўным чынам для асоб 3—40 гадоў, спарадычна сустракаецца і ў людзей старэйшага ўзросту. *Міка* Гом. в. Б.-Каш. (50). *Мікалай* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 114 фіксацый у 94 нас. пунктах для асоб ад 15—17 гадоў і вышэй. *Мікалайка* Бр. в. Івац., Кам., Кобр., Лях. (50), Пін.; Гом. в. Петр. (у любым узросце); Мін. в. Віл., Круп., Люб. Мінск, Мядз., Стаўбц. *Мікалайчык* Бр. в. Ганц., Драг.; Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Стаўбц. *Мікалайчук* Бр. в. Пін. *Мікалаша* Гродна (6); Мінск. *Мікалашка* Бр. в. Ів.; Мінск. *Міклуша* Гом. в. (12). *Мікола* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 100 фіксацый у 88 нас. пунктах для асоб ад 10—15 гадоў і вышэй. *Міколачка* Мін. в. Мін. *Міколенька* Бр. в. Пінск; Мінск. *Міколка* Бр. в. Бар., Драг., Жаб., Ів. (10), Кам., Кобр.; Віц. в. Паст.; Гом. в. Б.-Каш. (15), Уваравічы (3), Жытк., Рэч. (5); Гр. в. Кар. (4), Маст. (14, 20, 23), Навагр. (10, 15); Маг. в. Горкі (4), Касц. (70), Краснаполле (7); Мінск, Віл., Мін., Нясв., Пух., Сл., Слуцк, Стаўбц. *Міколушка* Бр. в. Пінск;

Мін. в. Стаўбц. *Мікуля* Бр. в. Драг. *Нік* Бр. в. Кам. *Ніка* Гр. в. Гродна (2—9), Кругл. (21). *Нікалай* Гом. в. Б.-Каш. (20), Жытк.; Маг. в. Бабруйск (70); Мін. в. Мін., Кап. (60), Мінск, Слуцк. *Нікалайка* Мінск. *Нікалаша* Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Мінск, Слуцк. *Нікола* Бр. в. Івац., Кам.; Маг. в. Кір. (17). *Ніколя* Мінск. У XVI—XVIII стст. *Миколай* (293 фіксацыі), *Николай* (13), *Микула* (8), *Миклаш* (7) БА I 128.

МІКІТА, канан. правасл. Никита. Імя не частае. Аб замене пачатковага [н] зычным [м] гл. с. 88. У якасці размоўнай формы адзначаны *Нікіта* і *Мікіцей*. Апошняя ўтворана па аналогіі з імёнамі на -ей (*Мацей*, *Сяргей* і інш.). Вытворныя: *Мікітка*, *Мікітачка*, *Мікіцей*. Зафіксаваны *Мікіта* Бр. в. Драг., Жаб., Ів. (72), Кам. (60), Кобр., Стол.; Гом. в. Жытк., Хойн. (70); Гр. в. Кар. (65); Маг. в. Мсц. (60); Мін. в. Лаг. (70). *Мікітачка* Бр. в. Пруж. *Мікітка* Бр. в. Драг., Івац., Кам., Малар., Пруж., Стол.; Гом. в. Хойн. (20). *Мікіцей* Бр. в. Ів. *Нікіта* Бр. в. Драг. У XVI—XVIII стст. імя даволі частае: *Микита* (95 разоў), *Никитей* БА I 126.

МІНА, МІНАЙ, канан. правасл. Мина. Зарэгістраваны *Мінька* Віц. в. Паст. (64), Уш. (15). *Міня* Віц. в. Уш. (15). У XVI—XVIII стст.: *Мина*, *Минюк* БА I 120.

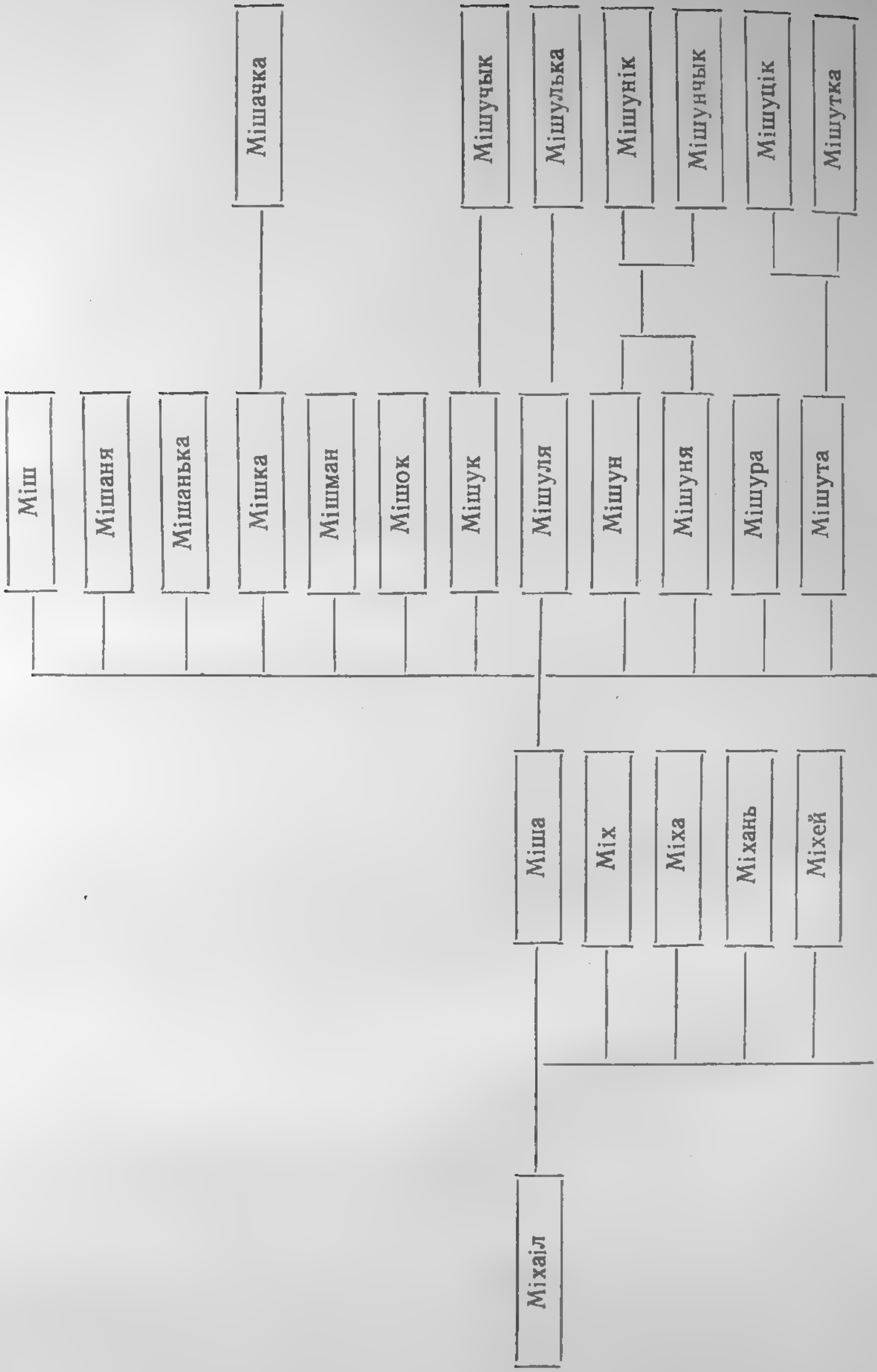
МІРАСЛАЎ, стараж. слав. Вытворныя ад усечанай асновы Мір- з суфіксамі -усь, -эк: *Мірусь*, *Мірэк*. Зарэгістраваны *Міраслаў*, *Мірусь*, *Мірэк* Гр. в. Ашм.

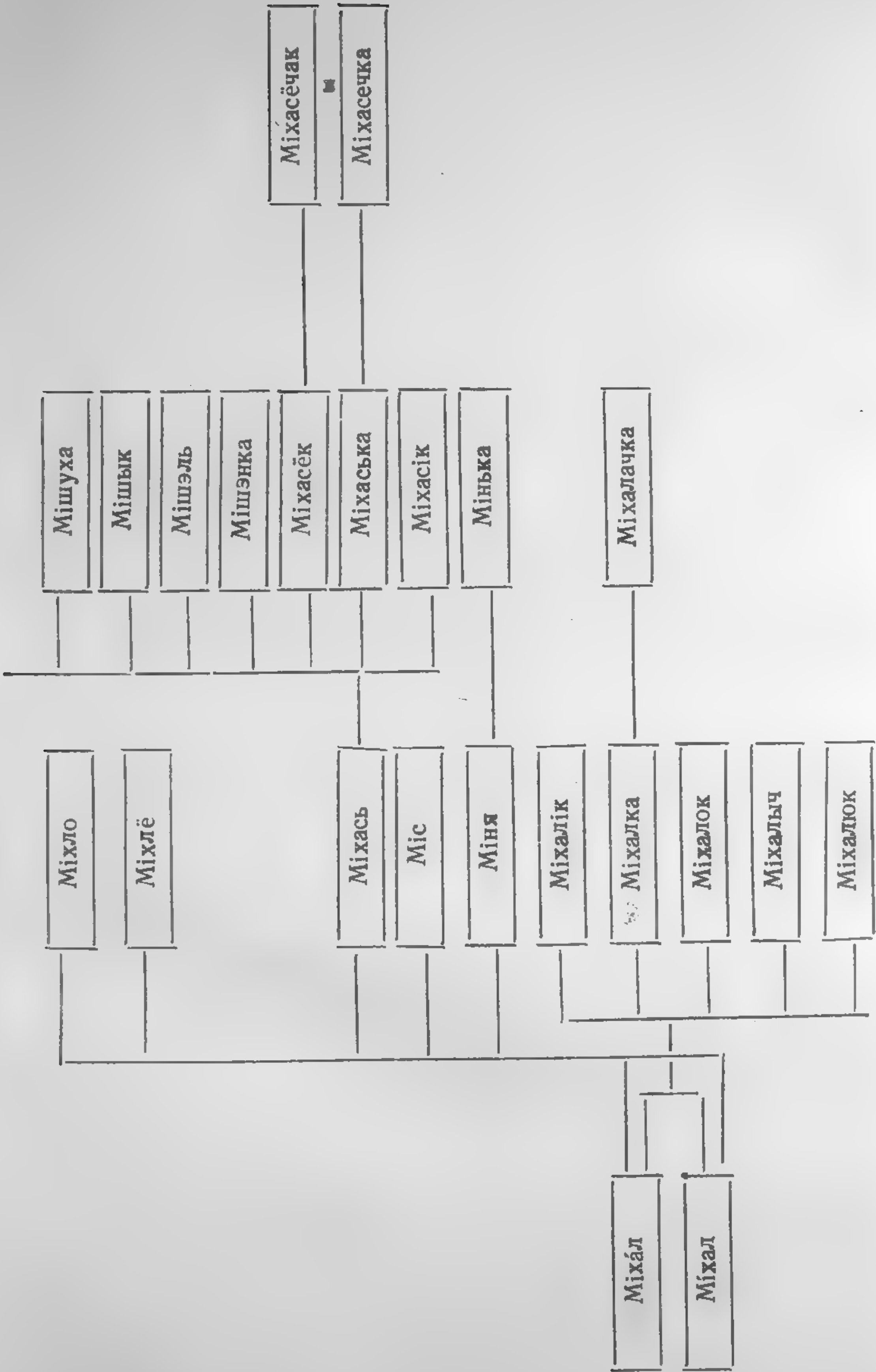
МІРОН, канан. правасл. Мирон. Зарэгістраваны *Мірон* Бр. в. Ів., Кам., Кобр.; Гом. в. Лоеў.; Гр. в. Гродна (35), Навагр. *Міронка* Бр. в. Івац. У XVI—XVIII стст. *Мирон* (6 разоў), *Мирук* БА I 120.

МІТРАФАН, канан. правасл. Митрофан. Імя рэдкае. Вытворныя адносяцца да двух дэрывацыйных радоў. Першы — ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад *Мітрафан* — *Мітрафанка*; 2) ад усечанай асновы *Мітрох* — *Мітроша*; 3) ад усечанай дэфарміраванай асновы *Мотрах* (*Мотрахан*) без афікса: *Мотрах*. Да другога рада належыць варыянт *Мітрафаначка* ад *Мітрафанка*. Зарэгістраваны *Мітрафан* Бр. в. Драг., Ів.; Маг. в. Глуск; Мін. в. Сл. *Мітрафаначка* Мін. в. Сл. *Мітроша* Гр. в. Кар. (50). *Мотрах* Бр. в. Ів.

МІХАІЛ, канан. правасл. Михаил, каталіц. польск. Michał. Імя вельмі папулярнае. Поўная размоўная форма ўзыходзіць да старой кананічнай формы *Михаил* (з

націскам на другім ад канца складзе). У сярэдзіне XVII ст. пры праўцы богаслужэбных кніг кананічнай стала форма *Міхайл* (з націскам на канцавым складзе), г. зн. быў прыняты націск мовы-крыніцы — старажытнаяўрэйскай. *Міхайла* з *Михаил* утварылася ў выніку змены ненацісканога [и] у [й] і далучэння канцавога *о//а*, каб пазбегнуць закрытага склада. Поўныя рэгіянальныя формы *Міхал*, *Міхал*, *Міхаль* з польск. *Michał*. Вытворныя належаць да трох дэрывацыйных радоў. Да першага адносяцца варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы *Міхал* з суфіксамі -ік, -ка, -ок, -ыч, -юк: *Міхалік*, *Міхалка*, *Міхалок*, *Міхалыч*, *Міхалюк*; 2) ад усечанай асновы *Міх-* без афікса, з флексіяй -а, з суфіксамі -ань, -ась, -ей, -лё, -ло, -а: *Міх*, *Міха*, *Міхань*, *Міхась*, *Міхей*, *Міхлё*, *Міхло*, *Міша*; 3) ад усечанай асновы *Мі-* з суфіксамі -ня, -с: *Міня*, *Міс*. У другі рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў: 1) ад асновы *Міхась-* з суфіксамі -ёк, -ік, -ка: *Міхасёк*, *Міхасік*, *Міхаська*; 2) ад асновы *Міш-* без афікса, з суфіксамі -анька, -аня, -ка, -ман, -ок, -ук, -уля, -ун, -уня, -ура, -ута, -уха, -ык, -эль, -энка: *Міш*, *Мішанька*, *Мішаня*, *Мішка*, *Мішман*, *Мішок*, *Мішук*, *Мішуля*, *Мішун*, *Мішуня*, *Мішура*, *Мішута*, *Мішуха*, *Мішык*, *Мішэль*, *Мішэнка*; 3) ад асновы *Мінь-* — *Мінька*; 4) ад *Міхалка* — *Міхалачка*. Трэці рад складаюць варыянты, утвораныя ад вытворных асноў другога рада: ад *Мішка* — *Мішачка*, ад *Мішук* — *Мішучык*, ад *Мішуля* — *Мішулька*, ад *Мішун*, *Мішуня* — *Мішунік*, ад *Мішута* — *Мішутка*, *Мішуцік*, ад *Міхасёк* — *Міхасёчак*, ад *Міхаська* — *Міхасечка*. Зарэгістраваны *Мінька* Бр. в. Кобр.; Гом. в. Жытк.; Маг. в. Хоц. (20); Мін. в. Барысаў, Мінск. *Міня* Бр. в. Кобр. *Міс* Мін. в. Пух. (50). *Міх* Віц. в. Глыб. (27). *Міха* Бр. в. Бар., Брэсц., Івац.; Віц. в., Пол. (46), Сен. (13); Мінск. *Міхайл* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 53 фіксацыі ў 51 нас. пункце для асоб ад 17—19 гадоў і вышэй. *Міхайла* Бр. в. Бяроз. (40—50), Пін.; Віц. в. Гарад., Тал., Талачын; Гом. в. Рэч. (80). *Міхал* Бр. в. Бар. (25), Бяроз. (40—50), Драг., Івац., Кам., Кобр.; Віц. в. Гарад. (19, 39), Паст. (27, 70), Чашн. (40); Гом. в. Б.-Каш. (23, 30), Ветк. (40); Гр. в. Астр. (50), Ашм. (65), Бераст. (60), Дзятл. (40, 50), Зэльв. (58, 60), Лід. (43), Навагр., Свісл. (70); Маг. в. Бабруйск, Касц. (60), Шкл. (25); Мін. в. Віл., Лаг. (45), Мал., Мін., Нясв., Пух. (50),

Стаўбц. (65). *Міхал* Бр. в. (87); Гр. в. Шч. (45). *Міхалік* Бр. в. Бар., Стол. *Міхалка* Бр. в. Бяроз. (40—50), Драг., Ів., Івац., Кобр., Бельск. (63), Лун., Лях. (70), Малар., Пін. (50—70), Стол. (55); Віц. в. Паст., Пол. (40, 80); Гом. в. Хойн.; Гр. в. Іўеў. (70), Кар. (80); Маг. в. Гор., Касц. (3), Кругл. (50), Шкл. (70); Мін. в. Мядз. *Міхалок* Віц. в. Паст. *Міхалыч* Мін. в. Лаг. (40—70). *Міхей* Маг. в. Клім. (60). *Міхаль* Бр. в. Брэсц., Ганц., Жаб., Кам., Кобр., Лун. (50—60), Пруж., Стол.; Гом. в. Ветк. (16, 70), Добр. (50), Петр. (80); Мін. в. Кап. (50, 70), Кл. (69), Пух., Сл. (40). *Міхалюк* Бр. в. Лях. (70); Віц. в. Докш. (70), Паст. (70). *Міхань* Бр. в. Малар. *Міхасечка* Бр. в. Бар. *Міхасёк* Віц. в. Паст., Чашн.; Гр. в. Маст. (12); Мін. в. Люб., Мін., Мінск, Стаўбц. *Міхасёчак* Мін. в. Люб. *Міхасік* Віц. в. Паст.; Гродна. *Міхась* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 78 фіксацый у 74 нас. пунктах пераважна для асоб вышэй 19 гадоў, спарадычна ў падросцаў 8—10 гадоў. *Міхаська* Бр. в. Драг., Івац., Лях. (65), Стол.; Віц. в. Паст.; Гр. в. Лід. (70), Навагр.; Маг. в. Бабруйск, Касц., Мсціслаў, Хоц. (42); Мін. в. Віл., Кл., Мін., Мінск, Нясв., Стаўбц. *Міхей* Маг. в. Клім. (60). *Міхлё* Бр. в. Ганц. *Міхло* Гом. в. Жытк. *Міш* Бр. в. Бар. (43). *Міша* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 193 фіксацыі звычайна з 5—7 гадоў і да глыбокай старасці. *Мішанька* Бр. в. Брэсц., Ганц., Докш., Кам., Кобр.; Віц. в. Чашн. (20); Гр. в. Гродна (21), Скідаль (10), Дзятл. (да 20), Зэльв.; Маг. в. Бабруйск, Касц. (1—5), Мсціслаў, Хоцімск; Мін. в. Мінск, Слуцк. *Мішаня* Мін. в. Сл. *Мішачка* Бр. в. Бар. (43), Бяроз. (40); Віц. в. Дзісна (45); Гом. в. Жытк.; Гр. в. Дзятл. (11), Навагр., Свісл. (58), Сморг. (60); Маг. в. Мсціслаў, Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Люб., Мінск, Мядз., Нясв., Пух., Сл. *Мішка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 172 фіксацыі ў 146 нас. пунктах, пераважна для асоб ад 3 да 30—35 гадоў, сустракаецца і ў старэйшым узросце. *Мішман* Бр. в. Лун. *Мішо* Бр. в. Лун., Стол. *Мішок* Гом. в. Жытк.; Гр. в. Маст.; Маг. в. Касц. *Мішук* Бр. в. Кобр. (19); Віц. в. (24); Мінск. *Мішуля* Віц. в. Паставы (18); Гродна; Мін. в. Круп. (40). *Мішун* Бр. в. Пін. *Мішунік* Бр. в. Драг. *Мішуня* Бр. в. Ів.; Віц. в. Чашн. (20); Мінск. *Мішура* Віц. в. Чашн. (20). *Мішутка* Віц. в. Докш.; Гом. в. Жытк.; Гр. в. Маст. (12); Мін. в. Віл., Мін., Мінск. *Мішутка*

Бр. в. Брэсц., Драг., Ів., Кам., Кобр., Пін., Пруж., Стол.; Віц. в. Докш. (38), Міёр. (15), Чашн. (3); Гом. в. Б.-Каш. (3), Ветк. (2), Карм. (3), Хойн.; Гр. в. Гродна (21), Скідаль (10), Кар. (11), Лід. (5), Маст. (9), Навагр.; Маг. в. Бабруйск, Касц. (3); Мін. в. Барысаў, Віл., Мінск, Пух., Стаўбц. *Мішуха* Бр. в. Ів.; Віц. в. Паставы (18). *Мішуцік* Гр. в. Лід. (14). *Мішучык* Бр. в. Драг. *Мішык* Бр. в. Бяроз. (40), Кам. (20), Кобр., Бельск (6), Малар.; Гом. в. Жытк. (1—15); Гр. в. Дзятл. (45). *Мішэль* Бр. в. Бар. (25), Ів.; Гродна (18, 21); Мін. в. Лаг. (18), Мінск. *Мішэнка* Гр. в. Лід. (46). У XVI—XVIII стст. *Михаил* (12 разоў), *Михайло* (92), *Михало*, *Михал* (32), *Михаль*, *Михалка*, *Михалко* (30), *Мишко* (20), *Миско* (8), *Михно* (33), *Мишура*, *Мись* (10), *Мисько* (4), *Мисюли* БА I 121—123.

МЯЛЕЦІЙ, канан. правасл. Мелетий. Зафіксаваны *Мілет*, *Мілецій* Гр. в. Навагр. *Мілеця* Віц. в. Глыб. (40). У XVI—XVIII стст. *Мелентий* (2 разы), *Мелентей* (2) БА I 119.

МЯФОДЗІЙ, канан. правасл. Мефодий. Імя рэдкае. Рэгіянальная поўная форма *Махтодзій* узнікла ў працэсе фанетычнага асваення кананічнай формы ў дыялектнай зоне, дзе мяккія губныя ацвярдзелі і пачатковае спалучэнне [ме] дало [ма], а зычны [ф] вымаўляўся як [хт]. Размоўныя і рэгіянальныя формы *Міфедзь*, *Міхед*, *Міход*, *Мяход* узніклі ў выніку адпадзення канцавога -ий і змянення [е] у [я] ці [і] у ненаціскным становішчы. Вытворныя належаць да аднаго дэрывацыйнага рада — утвораны ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад поўнай асновы *Міфодзь* з флексіяй -я, з суфіксам -ік: *Міфодзя*, *Міфодзік*; 2) ад поўнай асновы *Міход* з флексіяй -а: *Міхода*; 3) ад поўнай асновы *Міходзь* з суфіксам -ка: *Міходзька*; 4) ад усечанай асновы *Ходзь* з суфіксам -ік: *Ходзік*. Зарэгістраваны *Махтодзій* Бр. в. Ів. (37). *Мефодзій* Віц. в. Гарад., Уш. *Міфедзь* Бр. в. Ів. *Міфодзік* Гр. в. Маст. (50). *Міфодзя* Віц. в. Глыб. (85). *Міхед* Бр. в. Кобр., Пін. *Міхода* Маг. в. Крыч. (55). *Міходзька* Бр. в. Лун. *Мяход* Віц. в. Гарад. *Ходзік* Бр. в. Ганц. У XVI—XVIII стст. *Мефед*, *Мехвед* (3 фіксацыі), *Нефед* (3), *Мефедко* БА I 119.

НАВУМ, канан. правасл. Наум. Імя не частае. Поўныя рэгіянальныя формы *Наум*, *Нагум*. Вытворныя адносяцца да двух дэрывацыйных радоў. Першы рад —

варыянты ад невытворных асноў: 1) ад Навум — *Навумка*; 2) ад Нагум — *Нагумка*; 3) ад Наум — *Наумец*. Другі рад: ад Навумка — *Навумчык*. Зарэгістраваны *Навум* Мін. в. Дзярж. *Навумка* Мінск. *Навумчык* Бр. в. Бар., Малар. *Нагум*, *Нагумко* Бр. в. Драг. *Наум*, *Наумец* Бр. в. Ів. У XVI—XVIII стст. *Наум* (10 фіксацый) БА I 125.

НЕСЦЕР, канан. правасл. Нестор. Імя рэдкае. Зарэгістраваны *Несцер* Бр. в. Брэсц., Драг., Ів., Кам., Кобр., Малар., Пін. *Несцерка* Бр. в. Драг., Малар., Пін. У XVI—XVIII стст. *Нестер*, *Несцер* (21 раз) БА I 126.

НІКАДЗІМ, канан. правасл. Никодим, каталіц. польск. *Nikodem*. Імя рэдкае. Поўныя рэгіянальныя формы *Мікодым*, *Мікадэм*. Вытворныя ўваходзяць у два дэрывацыйныя рады. У першы — варыянты: 1) ад усечанай асновы *Мікод-* з флексіяй -а: *Мікода*; 2) ад асновы *Нікадзім* — *Нікадзімушка*, *Нікадзімчык*. У другі: ад *Нікадзімка* — *Нікадзімчык*. Зарэгістраваны *Мікадэм* Гр. в. Навагр. (80). *Мікода* Гр. в. Іўеў. (65); Мін. в. Мядз. *Мікодым* Віц. в. Докш. (43); Гродз. (57). *Нікадзімушка*, *Нікадзімчык* Бр. в. Пруж.

НІКАНОР, канан. правасл. Никанор. Зарэгістраваны *Міканор* Гродна (75). *Ніканор* Бр. в. Драг.; Гродна (60).

НІЧЫПАР, канан. правасл. Никифор, каталіц. польск. *Nicefor*. У літаратурнай форме *Нічыпар* [ч] < [к], [п] < [ф]. Поўная размоўная форма *Мікіпар*, *Нікіфар*. Вытворнае *Нічыпарка* ад *Нічыпар*. Зарэгістраваны *Мікіпар* Бр. в. Івац.; Віц. в. Пол. (70). *Нікіпар* Бр. в. Ів.; Маг. в. Кір. (70). *Нікіфар* Бр. в. Драг. *Нічыпар* Бр. в. Драг., Кобр., Лях. (80), Малар.; Маг. в. Кір. (77), Слаўг. (68); Мін. в. Кл. (60). *Нічыпарка* Бр. в. Ів., Стол. У XVI—XVIII стст. *Никифор* (24 фіксацыі), *Никипор* (12), *Никипер* (2), *Ничипер* (7), *Ничипор* (4), *Микифор*, *Микипор* БА I 127.

НОРБЕРТ, канан. каталіц. польск. *Norbert*. Зарэгістравана *Норбарт* Гр. в. Лід. (50).

ПАВЕЛ, канан. правасл. Павел, каталіц. польск. *Paweł*. Імя папулярнае. Поўная размоўная форма *Павал*. Вытворныя ўваходзяць у два дэрывацыйныя рады. Да першага належаць варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Павел з суфіксам -ка: *Павелка*; 2) ад асновы Павэл з суфіксам -ак: *Павэлак*; 3) ад ас-

новы Паўл- з флексіяй -а//-о//-ё, з суфіксамі -ік, -іска, -усь, -уха, -уша, -юк, -юсь, -юша: *Паўла, Паўло, Паўлё, Паўлік, Паўліска, Паўлусь, Паўлуха, Паўлуша, Паўлюк, Паўлюсь, Паўлюша*; 4) ад усечанай асновы Паў- з суфіксам -ка: *Паўка*; 5) ад усечанай асновы Па- з суфіксам -ша: *Паша*. У другі рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў: 1) ад *Паўка* — *Павачка*; ад *Паўлік* — *Паўлічак*; ад *Паўлуша* — *Паўлушанька, Паўлушка*; ад *Паўлюк* — *Паўлючок*; 2) ад асновы Паш- з суфіксамі -анька, -ачка, -ка, -ок: *Пашанька, Пашачка, Пашка, Пашок*. Зарэгістраваны *Павал* Бр. в. Жаб., Івац., Кам., Малар.; Гр. в. Астр. (20, 70), Маст. (50, 60), Шчучын (31); Мін. в. Кл. (40), Люб. (19, 40). *Павачка* Віц. в. Леп. (75). *Павел* Бр. в. Драг., Ів. (48), Івац. (38), Кам., Кобр., Лун. (56), Пін., Пруж. (40); Віц. в. Віцебск, Гарадок, Докш., Паст. (70, 85), Уш. (24); Гом. в. Гом. (50), Жлоб. (40), Хойн. (50); Гр. в. Бераст. (65), Гродна (5, 12, 20, 21), Дзятл. (60), Кар. (44), Маст. (40); Маг. в. Бабруйск, Касц. (70), Клім. (19), Клічаў, Слаўг. (34), Слаўгарад (55); Мін. в. Барысаў, Люб., Мал., Мінск, Нясв., Пух. (73), Слуцк, Стаўбц. *Павел* Бр. в. Ів., Кобр., Лун., Пін. *Павелка* Бр. в. Драг., Стол. *Павэлак* Віц. в. Глыб. (19); Гр. в. Астр. (5). *Палё* Бр. в. Стол. (47). *Палка* Віц. в. Беш. (13). *Палька* Бр. в. Пін. *Паля* Бр. в. Кам. *Паўка* Бр. в. Стол. (19—21); Віц. в. Беш. (45), Бешанковічы (50), Брасл. (24), Пол. (79); Гр. в. Гродна (5), Кар. (30), Навагр.; Мін. в. Дзярж., Мінск. *Паўла* Віц. в. Беш. (42, 45), Верхнядзвінск (70), Глыб. (для ўсіх), Леп. (43), Пол. (40), Талачын, Уш. (55), Шум. (50); Мін. в. Круп. (37—40). *Паўлё* Бр. в. Ів. *Паўлік* Бр. в. Бар. (36), Брэсц., Драг., Жаб., Ів., Івац. (50), Лун. (9), Лях. (5, 8, 60), Малар., Пін. (27), Пруж. (47, 65), Стол. (20); Віц. в. Брасл. (24), Верхнядзвінск (70), Віцебск, Глыб. (20), Докш., Міёр. (47), Паст. (50), Пол. (48), Шарк.; Гом. в. Гом. (1—13), Жлоб. (7) Жытк. (1—15, 25, 45), Рэч. (16); Гр. в.; Маг. в. Бабруйск, Клічаў, Краснап. (50), Хоцімск; Мін. в. Дзярж., Кл., Круп. (37—40), Люб., Мінск, Нясв., Пух. (18), Сл. (13), Стаўбц. *Паўліска* Бр. в. Ів. *Паўлічак* Бр. в. Бар., Стол. (47); Віц. в. Паст.; Гр. в. Гродна (12), Маст. (20), Навагр.; Мін. в. Дзярж., Сл., Стаўбц. *Паўло* Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Лун., Малар., Стол. (47); Гом. в. Жытк. (25, 30—70). *Паў-*

лусь Бр. в. Бяроз. *Паўлуха* Бр. в. Бар., Брэст; Віц. в. Верхнядзвінск (70); Мін. в. Стаўбц. *Паўлуша* Бр. в. Бар. (46), Брэст, Драг., Жаб., Ів., Кам., Лун. (16), Стол.; Віц. в. Глыб. (25—40), Паст., Пол. (48); Гр. в. Гродна (5), Скідаль (3), Ліда (2); Маг. в. Бабруйск, Клічаў, Хоцімск; Мін. в. Дзярж., Мінск, Нясв. (13), Слуцк. *Паўлушанька* Бр. в. Малар. *Паўлушка* Бр. в. Брэст, Малар.; Гр. в. Гродна (12), Скідаль (1); Мінск. *Паўлюк* Бр. в. Ганц., Кобр., Лях. (48, 60, 75), Пін., Пруж.; Віц. в. Беш. (19, 42, 60, 80), Докш. (63, 80), Паст. (60, 85), Уш.; Гр. в. Гродна (12), Гродз. (74), Дзятл. (60), Кар. (для старых), Маст. (50); Маг. в. Гор. (78), Мсціслаў (50), Чав. (54); Мін. в. Мал., Мінск. *Паўлюсь* Бр. в. Кобр.; Гр. в. Мядз. (50). *Паўлюша* Бр. в. Стол.; Гродна (5). *Паўлючок* Віц. в. Паст.; Гр. в. Воран. (5), Сморг. (80). *Паша* Бр. в. Брэст., Драг., Жаб., Ів. (21), Івац. (40), Кам., Лун. (23), Лях. (30), Малар., Пін. (18), Стол. (47); Віц. в. Віцебск, Глыб. (9, 20, 25, 40), Міёр., Дзісна (47), Паст. (50), Уш., Шарк.; Гом. в. Жлоб. (20), Хойн. (60); Гр. в. Гродна (5, 20), Дзятл. (60), Маст. (30), Шчучын (31); Маг. в. Клім. (19), Клічаў, Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Кл., Люб., Мінск, Сл. (13), Слуцк. *Пашанька* Бр. в. Ганц.; Мінск. *Пашачка* Бр. в. Бар.; Мін. в. Барысаў. *Пашка* Бр. в. Бяроз., Драг., Івац., Кам., Малар., Стол. (47); Віц. в. Беш. (13), Брасл. (24), Віцебск, Глыб. (9, 19, 20, 25—40), Талачын, Шарк.; Маг. в. Гор. (65); Мін. в. Барысаў, Дзярж., Люб., Мінск, Пух. (52), Слуцк. *Пашок* Мінск. У XVI—XVIII стст. папулярнае: *Павел* (182 разы), *Пашко* (11), *Павлюк* (10) БА I 131.

ПАЛІКАРП, канан., каталіц. і правасл. Поликарп, польск. Polikarp. Зарэгістравана Віц. в. Беш. (70); Гр. в. Навагр. У XVI ст. *Поликарп* (1 раз), *Поликарт* (1) БА I 137.

ПАНФІЛ, канан. правасл. Памфил. Зычны [н] на месцы [м] фанетычна, як у апелятывах іншамоўнага паходжання. Параўн. дыял. транвай, канбай(н) і інш. Зарэгістравана ў Гр. в. Гродз. (40). У XVI ст. *Панфил*, *Помфил* БА I 132.

ПАНЦЕЛЯЙМОН, канан. правасл. Пантелеймон. Зарэгістраваны *Пантылімон* Бр. в. Драг. *Пантюля* Бр. в. Івац.

ПАНЦЯЛЕЙ, канан. правасл. Пантелеймон. Зарэгі-

страваны *Пантылій* Бр. в. Драг. *Пантюля* Бр. в. Івац.

ПАРФЕН, канан. правасл. Парфений. Зарэгістравана ў Бр. в. Кобр. У XVI—XVIII стст. *Парфен* (30 разоў), *Парфей*, *Пархом* (4), *Пархим* БА I 133.

ПАРФІР і ПАРФІРЫЙ, канан. правасл. Порфирий. Зарэгістраваны *Парфір* Бр. в. Малар. *Парфірка* Гр. в. Сморг. (70). У XVI ст. *Парфирий*, *Панфир* БА I 138.

ПАТАП, канан. правасл. Патапий. Зарэгістраваны *Патап*, *Патапка*, *Патапчык* Бр. в. Драг. У XVI—XVIII стст. *Потан* (8 разоў) БА I 134.

ПАЎЛІН, канан. правасл. Павлин. Зарэгістравана *Паўлінка* Віц. в. Верхнядзвінск (70).

ПАФНУЦІЙ, канан. правасл. Пафнутий, каталіц. польск. Рафнису. Зарэгістравана *Пахнуць* Віц. в. Міёр. (60).

ПЁТР, канан. правасл. Петр, каталіц. польск. Piotr. Імя папулярнае. Размоўныя варыянты *Пётра*, *Петра*, *Пятро* ўтварыліся ў выніку далучэння канцавога галоснага для ліквідацыі закрытага склада са збегам зычных, а варыянт *Пётар* з устаўным галосным. Гэта з'ява вядома і апелятыўнай лексіцы. Параўн. дыял. метра, літра, цігра і метар, літар, цігар (метр, літр, тыгр). Вытворныя адносяцца да двух дэрывацыйных радоў. Першы рад складаюць варыянты ад невытворных асноў і іх частак: 1) ад асноў Петр, Пётр з суфіксамі -ок, -ук, -уль, -усь, -уха, -уша, -ык, -ыска: *Пятрок*, *Пятрук*, *Пятруль*, *Петрусь*, *Пятрусь*, *Пятруха*, *Пятруша*, *Петрык*, *Пятрыска*; 2) ад усечанай асновы Пець- з флексіяй -я, з суфіксамі -енька, -ёк, -ёр, -ік, -ка, -ко, -юля, -юня, -юша, -яха: *Пеця*, *Пеценька*, *Пяцёк*, *Пецік*, *Пецька*, *Пяцько*, *Пяцюк*, *Пяцюля*, *Пяцюня*, *Пяцюша*, *Пяцяха*; 3) ад усечанай асновы Пе- індывідуальнае ўтварэнне *Пека*. У другі дэрывацыйны рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў: 1) ад Пятрок — *Петрачок*, *Пётрачка*; 2) ад Пятрук — *Петручок*; 3) ад Петрусь, Пётрусь, Пятрусь — *Петрусёк*, *Пятруська*; 4) ад Пятруха, Пятруша — *Пятрушка*; 5) ад гіпатэтычнага Пятрэня — *Пятрэнька*, *Пятрэнка*; 6) ад Петрык — *Петрычак*, *Петрычок*; 7) ад Пецька — *Пецечка*; 8) ад Пяцюля — *Пяцюлік*; 9) ад Пяцёр — *Пецярко*; 10) ад Пяцюня — *Пяцюнка*, магчыма, ад гіпатэтычнага Пяцюн; 11) ад асновы Пусь- (першы зычны і апошні склад імені *Пятрусь*) — *Пусік*. Трэці рад: 1) ад Пяцюнка — *Пяцюнчык*. У якасці

варыянтаў выкарыстоўваюцца і сугучныя апелятывы: *Пятак, Пятух, Петушок*. Зарэгістраваны *Пека* Гом. в. Б.-Каш. (28). *Петра* Віц. в. Беш. (62), Міёр. (30), Пол. (50). *Петрачок* Віц. в. Пол. (43). *Петрусёк* Віц. в. Докш. (40), Паст.; Гом. в. Хойн. (23); Мін. в. Віл., Кап. (10), Мін., Мінск. *Петрусь* Бр. в. Лях. (68), Стол. (50); Гр. в. Іўе (35), Маст. (45), Свісл. (60). *Петручок* Гр. в. Ашм. (10). *Петрык* Бр. в. Бяроз., Ів., Івац., Кам., Кобр., Лун., Лях. (50, 55), Пін.; Віц. в. Паст. (7—10); Гом. в. Гом. (14), Добр. (3—20), Жытк. (17), Рэч. (18, 62); Гр. в. Гродз. (36), Дзятл. (68), Зэльв. (58), Кар., Лід. (40), Маст. (40), Навагр.; Маг. в. Гор. (18); Мін. в. Кап. (10), Круп. (32), Мінск, Стаўбц. (да 10). *Петрычак* Мін. в. Дзярж. *Петрычок* Мін. в. Пух. (40). *Петушок* Брэст; Гродна (13, 40); Маг. в. Бабруйск. *Пеценька* Бр. в. Брэст, Бар., Драг., Кам., Малар., Стол. (43); Віц. в. Арш.; Гр. в. Гродна (12, 40), Кар.; Маг. в. Бабруйск, Гор. (20); Мін. в. Барысаў, Бярэз., Мінск. *Пецечка* Бр. в. Брэст, Бяроз. (42), Драг., Жаб., Пруж.; Віц. в. Докш., Паст.; Маг. в. Мсціслаў, Шкл. (54); Мін. в. Барысаў, Кап. (16), Люб., Мінск, Пух., Сл., Стаўбц. *Пецік* Бр. в. Жаб., Лях. (10—15), Стол., Ів.; Гр. в. Гродна (40), Маст. (10); Маг. в. Клім. (30), Мсціслаў; Мін. в. Кл., Уздз. (25). *Пецька* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 90 фіксацый у 82 нас. пунктах пераважна для асоб 10—55 гадоў, выкарыстоўваецца зрэдку для дзяцей і старых. *Пецюлюк* Бр. в. Бяроз. (42). *Пеця* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 143 фіксацыі ў 108 нас. пунктах пераважна для асоб 5—60 гадоў. *Пецялюк* Бр. в. Бяроз. (42). *Пецярко* Бр. в. Ів. *Пётар* Бр. в. Бар. (50). *Пётр* Бр. в. Бар.; Віц. в. Беш. (70), Віцебск, Докш., Міёр., Паст. (21), Шарк., Шум. (48); Гом. в. Рэч. (56); Маг. в. Гор. (22), Магілёў (45), Мсціслаў (57); Мін., Пух., Сл., Слуцк, Стаўбц. *Пётра* Бр. в. Лун.; Віц. в. Беш. (70), Бешанковічы (45), Глыб., Докш. (40, 70), Міёр., Сен., (60), Талачын (60), Чашн. (60), Шарк.; Гр. в. Іўеў. (60); Мін. в. Віл., Мал. (70), Мядз. (60), Стаўбц. *Пётрачка* Віц. в. Шарк. *Пётрусь* Бр. в. Лях. (70); Віц. в. Докш. (40); Гродз. (6). *Пусік* Гродна (2). *Пятак* Гом. в. Б.-Каш. (40—45). *Пятро* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 84 фіксацыі ў 81 нас. пункце пераважна для асоб 36—60, 70 гадоў. *Пятрок* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 56 фіксацый (часцей Гр. в.—27), пераважна для асоб

вышэй 40 гадоў, у Мін. в. і для дзяцей 8—10 гадоў. *Пятрук* Бр. в. Драг., Жаб., Кам. (15, 50), Кобр., Лун. (10, 15, 30, 40), Лях. (60); Віц. в. Паст. (30—35); Гр. в. Ашм. (70), Воран. (40), Гродз. (69), Іўеў. (72), Кар. (80), Маст. (50); Маг. в. Гор.; Мін. в. Кл. (70), Мін. *Пятруль* Гр. в. Воран. (36). *Пятрусь* Бр. в. Бар., Бярэз., Драг. (75), Івац., Кобр. (50), Лях. (48, 60), Малар., Пін., Стол.; Віц. в. Докш. (70), Паст., Чашн.; Гом. в. Ветк. (65), Гом. (14), Лельч. (43, 48), Петр., Хойн. (12, 17, 20); Гр. в. Дзятл. (60, 75), Зэльв. (45, 58, 60), Лід. (50), Маст. (60), Навагр.; Маг. в. Мсціслаў; Мін. в. Бярэз., Віл., Кап., Мін., Мінск, Сл., Стаўбц., Уздз. (64), Чэрв. *Пятруська* Мін. в. Віл., Мін., Мінск. *Пятруха* Бр. в. Івац., Стол.; Віц. в. Уш. (23). *Пятруша* Бр. в. Бар., Драг., Жаб., Івац.; Віцебск (18); Гр. в. Навагр.; Мін. в. Слуцк. *Пятрыска* Бр. в. Ів. *Пятрэнка* Бр. в. Ів. (35). *Пятрэнька* Бр. в. Драг., Лун. *Пятух* Бр. в. Кам., Лях.; Мін. в. Барысаў. *Пяцёк* Бр. в. Драг. *Пяцёр* Бр. в. Лун. *Пяцько* Бр. в. Ів. *Пяцюк* Гом. в. Б.-Каш. (40—45). *Пяцюля* Бр. в. Кам. *Пяцюнка* Бр. в. Івац. *Пяцюнчык* Бр. в. Брэст, Івац.; Гродна (40). *Пяцюня* Мін. в. Барысаў, Мінск. *Пяцюша* Бр. в. Пін.; Мінск. *Пяцяха* Віц. в. Верхнядзвінск (40). У XVI—XVIII стст. вельмі папулярнае: *Петр* (232 фіксацыі), *Петро* (4), *Петко*, *Петько* (6), *Петрок*, *Пятрок* (32), *Петрочок*, *Петрук* (2), *Петруха*, *Петроша*, *Петрош*, *Петруша* (2), *Петран*, *Пятрусь* БА I 135—136.

ПІЛІП, канан. правасл. Филипп, каталіц. польск. *Filip*. Імя не частае. Рэгіянальныя поўныя формы *Філіп*, *Хвіліп*. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. Першы — варыянты ад невытворных асноў і іх частак: 1) ад асновы *Піліп* з суфіксамі -ей, -еш, -ка, -ок, -чык: *Піліпей*, *Піліпеш*, *Піліпка*, *Піліпок*, *Піліпчык*; 2) ад асновы *Філіп* з суфіксамі -ка, -ок: *Філіпка*, *Філіпок*; 3) ад усечанай асновы *Піль-* з флексіяй -я// -ё, з суфіксам -ка: *Піля*, *Пілё*, *Пілька*; ад усечанай асновы *Філь-* з флексіяй -я, суфіксам -ка: *Філя*, *Філька*. У якасці дэрывата другога рада можна разглядаць варыянт *Піліпчык* ад *Піліпка*. Зарэгістраваны *Пілё* Бр. в. Стол. *Піліп* Бр. в. Драг., Ів., Кам., Кобр., Малар., Пін.; Віц. в. Беш. (45), Гарад. (75), Докш. (50), Леп. (70), Міёр. (55), Пол. (60), Сен. (35), Багушэўск (60), Шум. (50); Гом. в. Жытк. (53); Маг. в. Глуск. (70—80); Мін. в.

Люб., Мал., Нясв. *Піліней* Бр. в. Ів., Пруж., Стол. *Пілінеш* Бр. в. Драг. *Піліпка* Бр. в. Драг., Кобр., Лун.; Мін. в. Люб., Мал. *Піліпок* Мін. в. Дзярж. *Піліпчык* Бр. в. Кобр. *Пілька* Бр. в. Стол. *Піля* Бр. в. Ів. *Філіп* Бр. в. Драг., Пін., Стол.; Віц. в. Леп. (48); Гродна (20); Мін. в. Нясв. *Філіпка* Мін. в. Нясв. *Філіпок* Гродна (2—6). *Філька* Бр. в. Івац., Кобр.; Гом. в. Добруш (57). *Філя* Бр. в. Бяроз., Ів.; Гродна (12—14). *Хвіліп* Віц. в. Шум. (50); Мін. в. Мал. У XVI—XVIII стст. *Филип* (24 разы), *Пилип* (33), *Филипец* БА I 168.

ПІМЕН, канан. правасл. Пимен. Зарэгістраваны *Пімен*, *Півун* Гом. в. Лоеў. У XVIII ст. *Пиман* (2 разы). БА I 137.

ПЛАТОН, канан. правасл. Платон. Імя рэдкае. Вытворныя аднаго дэрывацыйнага рада *Платонка*, *Платоша*. Зарэгістраваны *Платон* Бр. в. Драг.; Гр. в. Навагр.; Маг. в. Клім. (65); Мін. в. Стаўбц. *Платонка* Бр. в. Драг.; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Стаўбц. *Платоша* Гр. в. Навагр. У XVIII ст. *Платон* (1 раз) БА I 137.

ПРАКОП, канан. правасл. Прокопій. Імя рэдкае. Поўны рэгіянальны варыянт *Прокоф*. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. Да першага належаць дэрываты ад невытворнай асновы Пракоп з суфіксамі -ік, -ка, -чык: *Пракопiк*, *Пракопка*, *Пракопчык*. Да другога рада — варыянт *Пракопчык* ад Пракопка. Зарэгістраваны *Пракоп* Бр. в. Драг., Ів., Кобр.; Віц. в. Гарад. (70); Гр. в. Навагр.; Мін. в. Бярэз., Сл. *Пракопiк* Бр. в. Ів. *Пракопка* Бр. в. Бар., Драг.; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Бярэз., Сл. *Пракопчык* Бр. в. Бар., Івац., Кобр. *Прокоф* Бр. в. Пін. У XVI—XVIII стст. *Прокоп* (34 разы), *Прокопец* БА I 138.

ПРАХОР, канан. правасл. Прохор. Імя рэдкае. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. У першы ўваходзяць дэрываты ад невытворнай поўнай і ўсечанай асноў: 1) ад Прахор — *Прахорка*; 2) ад Прох- з суфіксам -ша: *Проша*. Да другога рада належаць варыянт *Прошка* ад вытворнай асновы Проша. Зарэгістраваны *Прахор* Віц. в. Леп. (56); Маг. в. Крыч. (70); Мін. в. Мядз. *Прохарка* Мін. в. Мядз. *Проша* Брэст. *Прошка* Бр. в. Кобр. У XVI—XVIII стст. *Прохор* (6 разоў), *Прошка* БА I 139.

РАДЗІВОН, канан. правасл. Родион. Імя не частае. Вытворныя: 1) ад усечанай асновы Радзь- з суфіксамі

-ік, -ка: *Радзька, Радзік*; 2) ад усечанай асновы Родзь- з флексіяй -я, з суфіксамі -ік, -ка: *Родзя, Родзік, Родзька*. Зарэгістраваны *Радзівон* Бр. в. Драг.; Віц. в. Шарк.; Гродз. в. Гродна (45), Кар.; Мінск. *Радзік* Мінск. *Радзька* Брэст. *Родзік* Бр. в. Драг.; Мінск. *Родзька* Брэст. *Родзя* Бр. в. Драг.; Віц. в. Шарк.; Гродна (45). У XVI—XVIII стст. *Радион* (2 разы), *Родивон* (6), *Родко, Радко* БА I 140.

РАДЗІСЛАЎ, стараж. слав. Радислав, Радослав. Зафіксаваны *Радзіслаў, Радзік, Родзік* Мінск.

РАМАН, канан. правасл. Роман, каталіц. польск. *Roman*. Імя частае. Вытворныя складаюць два дэрыва- цыйныя рады. Першы — дэрываты ад поўнай і ўсечанай невытворных асноў: 1) ад асновы Раман з суфіксамі -ец, -ік, -іца, -ка, -чык: *Раманец, Раманік, Раманіца, Раманка, Раманчык*; 2) ад усечанай асновы Рам-, Ром- з суфіксамі -аха, -ашка: *Рамаха, Рамашка*; 3) ад усеча- най асновы Ром- з флексіяй -а, з суфіксамі -ак, -ась, -ік, -ка, -усь, -ця, -чык: *Рома, Ромак, Ромась, Ромік, Ромка, Ромусь, Ромця, Ромчык*; 4) ад усечанай дэфармірава- най асновы Рэм- з суфіксам -цё: *Рэмцё*. Да другога дэрывацыйнага рада адносяцца варыянты ад вытвор- ных асноў: ад Раманка — *Раманчык*; ад Ромка — *Ро- мачка, Ромчык*; ад Ромусь — *Ромуська*. Зафіксаваны *Раман* Бр. в. Драг., Ів. (56), Івац. (78), Кам.; Віц. в. (48), Паст. (23), Пол. (80); Гом. в. Лельч. (48); Гр. в. Гродз. (16), Гродна (8, 20, 23, 45), Кар., Маст. (45), Навагр., Шч. (30); Маг. в. Бабруйск (19), Касц., Крыч. (65), Мсціслаў, Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Бярэз., Люб., Мінск, Мін., Мядз. (48), Пух. *Раманец* Бр. в. Пін. *Раманік* Бр. в. Ів.; Мін. в. Віл., Мін. *Рамані- ца* Бр. в. Ів. *Раманка* Бр. в. Бяроз., Драг., Івац., Кар., Лун., Стол.; Маг. в. Касц., Мсціслаў; Мін. в. Мінск, Пух. *Раманчык* Бр. в. Драг., Малар.; Маг. в. Касц. *Рамаха* Брэст. *Рамашка* Брэст, Пінск; Гр. в. Гродз. (18, 19); Маг. в. Бабруйск, Хоцімск; Мін. в. Барысаў. *Рома* Бр. в. Брэст, Драг., Ів., Кам. Лях. (27), Пін., Стол.; Віц. в. (48), Паст., Пол. (80); Гр. в. Ашм. (10), Бераст. (46), Гродз. (19), Гродна (18), Кар., Навагр.; Маг. в. Бабруйск, Касц., Мсціслаў, Хоц., Хоцімск; Мін. в. Барысаў, Бярэз., Пух., Віл., Люб., Мін., Мінск. *Ромак* Бр. в. Бар., Лях. (27); Віц. в. Паст.; Гр. в. Гродз. (19), Навагр., Шч. (17); Мін. в. Віл., Мін., Мінск.

Ромась Мін. в. Віл., Мін. *Ромачка* Бр. в. Кам.; Віц. в. Паст.; Гр. в. Гродна (5), Кар., Навагр.; Маг. в. Бабруйск (да 15), Касц., Мсціслаў; Мін. в. Барысаў, Бярэз., Мінск, Пух. *Ромік* Бр. в. Брэст, Пін.; Гр. в. Гродна (27), Кар.; Маг. в. Бабруйск, Касц., Мсціслаў; Мін., Мінск. *Ромка* Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Ів., Пінск; Віц. в. Беш. (40, 48, 50), Паст.; Гр. в. Гродз. (19), Кар., Навагр.; Маг. в. Касц.; Мін. в. Мінск, Бярэз., Люб., Мін., Мінск, Пух. *Ромусь* Бр. в. Ів. (56); Віц. в. Паст. (23); Гр. в. Ашм. (50), Гродна (20, 22); Мін. в. Мядз. (48). *Ромуська* Віц. в. Паст. *Ромця* Бр. в. Драг., Лун.; Віц. в. Пол. (80); Гр. в. Бераст. (46); Мін. *Ромчык* Бр. в. Ів.; Гр. в. Навагр.; Мін. *Рэмцё* Віц. в. Пол. (80); Гр. в. Бераст. (46). У XVI—XVIII стст. *Роман* (65 разоў), *Романец*, *Ромашко* (2) БА I 141.

РАМУАЛЬД, канан. каталіц. польск. *Romuald*. Зафіксавана *Ромка* Гр. в. Ашм. (10); Мін. в. Валож.

РАСЦІСЛАЎ, стараж. слав. Ростислав, кананізаванае праваслаўнай царквой. Імя не частае. Вытворныя належаць да аднаго дэрывацыйнага рада — утвораны ад усечаных асноў: 1) ад асновы Рост- з флексіяй -а, суфіксамі -ечка, -ік: *Роста*, *Росцечка*, *Росцік*; 2) ад асновы Росць- з флексіяй -я, з суфіксамі -ечка, -ік: *Росця*, *Росцечка*, *Росцік*; 3) ад асновы Рось- з флексіяй -я, з суфіксамі -ік, -ка: *Рося*, *Росік*, *Роська*; 4) ад асновы Слаў- з флексіяй -а, з суфіксамі -ік, -ка: *Слава*, *Славік*, *Слаўка*. Зарэгістраваны *Расціслаў* Бр. в. Бар.; Гр. в. Дзятл. (37); Мін. в. Мядз., Сл. *Росік* Гр. в. Дзятл. (30). *Росцечка* Мін. в. Мядз. *Росцік* Бр. в. Бар., Жаб., Кам., Лях. (28), Малар., Пін.; Віц. в. Шарк. (20); Мін. в. Мядз., Сл. *Росця* Бр. в. Бар., Жаб., Івац., Лях. (28); Віц. в. Міёр. (30); Мін. в. Мядз., Сл. *Роська* Гр. в. Дзятл. (9). *Слава*, *Славік*, *Слаўка* Бр. в. Стол.

РАФАІЛ, канан. правасл. Рафаил, каталіц. польск. *Rafał*. Зафіксаваны *Рафаіл*, *Рафал* Віц. в. Глыб. (40). У XVI ст. *Рафал* (4 разы), *Рахвал* (2) БА I 140.

РОБЕРТ, канан. каталіц. Роберт, польск. *Robert*. *Роберт*, *Роберцік* Мінск.

РУСЛАН, відаць, пад уплывам паэмы А. С. Пушкіна «Руслан і Людміла». У казках сустракаецца імя *Еруслан*, *Оруслан*, якое, магчыма, выкарыстаў А. С. Пушкін у варыянце *Руслан*. Вытворныя адносяцца да двух дэрывацыйных радоў. Да першага — дэрываты ад

поўнай і ўсечанай асноў: 1) ад асновы Руслан з суфіксамі -ік, -ка, -чык: *Русланік, Русланка, Русланчык*; 2) ад усечанай асновы Рус- з суфіксам -ік: *Русік*. Другі рад: ад Русланка — *Русланчык*. Зарэгістраваны *Русік* Гом. в. Жытк.; Гр. в. Кар. (6); Маг. в. Гор. (6). *Руслан* Гом. в. Жытк.; Гр. в. Гродна (16), Кар. (6), Навагр. (5). *Русланік* Бр. в. Драг.; Гродна (1). *Русланка* Гр. в. Шч. (5). *Русланчык* Бр. в. Брэст, Драг., Ів., Мал., Пін.; Гом. в. Жытк.; Гр. в. Гродз. (3), Кар. (6).

РЫГОР, ГРЫГОРЫЙ, канан. правасл. Григорий, каталіц. польск. Grzegorz. Імя даволі частае. Літ. *Рыгор* узнікла ў працэсе адаптацыі кананічнай формы ў выніку страты канцавога -ий і спрашчэння пачатковай групы зычных [гр]>[р]. Поўная размоўная форма *Грыгор* — у выніку страты канцавога -ий. Вытворныя варыянты размяркоўваюцца па двух дэрывацыйных радах. Да першага належаць варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Рыгор з суфіксамі -ка, -ык, -эц: *Рыгорка, Рыгорык, Рыгорэц*; 2) ад усечанай асновы Рыг- з суфіксамі -ось, -оша, -усь: *Рыгось, Рыгоша, Рыгусь*; 3) ад усечанай асновы Гры- з суфіксамі -ль, -нь, -ня, -ц, -ша: *Грыль, Грынь, Грыня, Грыц, Грыша*; 4) ад усечанай асновы Гжэ- ад польск. Grzegorz з суфіксам -сь: *Гжэсь*. Другі рад складаюць варыянты ад вытворных асноў першага рада: 1) ад Рыгорка — *Рыгорачка*; ад Рыгось — *Рыгоська*; ад Рыгоша — *Рыгошанька, Гоша*; ад Рыгусь — *Рыгусёк*; 2) ад асновы Грынь- з флексіяй -я, з суфіксамі -ёк, -ка, -ко: *Грыня, Грынёк, Грынька, Грынёк*; 3) ад асновы Грыц- з суфіксамі -ко, -оня, -ык: *Грыцко, Грыцоня, Грыцык*; 4) ад асновы Грыш- з суфіксамі -ан, -ка, -ко, -онак, -ук, -уня, -ута: *Грышан, Грышка, Грышко, Грышонак, Грышук, Грышуня, Грышута*; 5) ад Гжэсь — *Гжэська*. Варыянты трэцяга рада ад вытворных асноў другога рада: 1) ад Гоша (Рыгоша) — *Гошанька, Гошка*; ад Грынёк — *Грынёчак*; ад Грынька, Грынёк — *Грыньчык*; ад Грышан — *Грышанок*; ад Грышонак — *Грышоначак*; ад Грышук — *Грышучок*; ад Грышуня — *Грышунька, Грышунёк*; ад Грышута — *Грышутка, Грышуцік*; 2) ад асновы Грышк- з суфіксамі -ка<-ька, -анок<-енок: *Грышачка, Грышчанок*. У чацвёрты рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў трэцяга рада: ад Гошка — *Гошачка*; ад Грышунька — *Грышуньчык*; ад Грышут-

ка — *Грышутачка*. Зафіксаваны *Гжэсь* Віц. в. Глыб. (45); Гр. в. Астр. (48). *Гжэська* Гр. в. Астр. (60). *Гоша*, *Гошанька* Брэст. *Гошка* Бр. в. Жаб. *Грыгор* Маг. в. Кліч. (90). *Грыгорый* Бр. в. Жаб.; Віц. в. Гарад. (22); Гродна (70); Маг. в. Бабруйск (60); Мін. в. Сл. *Грыль* Бр. в. Пін. *Грынёк* Мін. в. Барысаў. *Грынёчак*, *Грынё* Віц. в. Шум. (55). *Грынёка* Бр. в. Ів., Кам., Кобр.; Віцебск (70); Мін. в. Барысаў. *Грынёко* Бр. в. Кобр. *Грынёчык* Мін. в. Барысаў. *Грыня* Бр. в. Івац., Кам., Кобр., Малар., Стол.; Віц. в. Гарад. (22), Пол. (50, 65), Ушачы (22); Гом. в. Жытк.; Мін. в. Барысаў, Кап., Сл. *Грыц* Бр. в. Жаб., Ів., Кам., Лун., Лях., Пін. *Грыцко* Бр. в. Лун., Стол.; Гом. в. Жытк. *Грыцоня* Бр. в. Кам. *Грыцык* Бр. в. Пін. *Грычман* Бр. в. Бяроз. *Грыша* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 52 фіксацыі ў 50 нас. пунктах пераважна для асоб 18—50 гадоў, сустракаецца ў дзяцей 3—8 гадоў, у старых людзей 65, 74 гадоў. *Грышан*, *Грышанок* Бр. в. Бяроз. *Грышачка* Бр. в. Бар., Ів. (55); Мін. в. Нясв., Сл. *Грышка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 43 фіксацыі ў 41 нас. пункце галоўным чынам для асоб 18—60 гадоў, хаця сустракаецца ў дзяцей і падрастаў (3, 5, 15 гадоў) і ў старых 70—80 гадоў. *Грышко* Бр. в. Бяроз. (45). *Грышонак* Бр. в. Лях. (40). *Грышоначак* Мінск. *Грышук* Бр. в. Лун. *Грышунёк*, *Грышунёнка*, *Грышунёчык* Мін. в. Дзярж. *Грышуня* Бр. в. Ів. *Грышута* Брэст. *Грышутачка* Мін. в. Сл. *Грышутка* Бр. в. Пін., Стол.; Мін. в. Сл. *Грышуцік* Бр. в. Пін. *Грышучок* Брэст. *Грышчанок* Віц. в. Леп. (42). *Рыгарэц* Бр. в. Ганц. *Рыгор* Бр. в. Бар., Драг., Ів. (47), Івац. (74), Кам. (10, 49), Кобр., Лун., Лях. (52), Пін.; Віц. в. Гарад. (22), Гарадок, Глыб. (45), Талачын, Чаш. (40); Гом. в. Акц. (42, 70), Браг. (40—70), Жытк., Хойн. (50); Гр. в. Зэльв. (70), Кар., (65), Навагр.; Маг. в. Бабруйск (23), Кліч. (20); Мін. в. Барысаў, Кап. (70), Кл. (53), Лаг. (60), Люб., Мінск, Слуцк. *Рыгарацка* Гр. в. Навагр. *Рыгорка* Бр. в. Драг., Кам. (10), Стол.; Гом. в. Акц. (70); Мін. в. Мінск, Сл. *Рыгорык* Бр. в. Кам. (57); Мін. в. Кап. (70). *Рыгось*, *Рыгоська* Бр. в. Ів. *Рыгоша* Бр. в. Брэст., Бярэз. *Рыгошанька* Бр. в. Бярэз. *Рыгусёк* Брэст. *Рыгусь* Бр. в. Стол. У XVI—XVIII стст. *Григорий* (24 фіксацыі), *Григорей* (75), *Григор* (10), *Григорко* (2), *Гридя* (2), *Гридко* (7), *Гриша*, *Гришка* (180), *Гришук*, *Грин* (12), *Гринь* (18),

Гринько (13), Гринко (14), Гринец (6), Гринаш, Гриняш, Гринашко, Грись, Гриц (5), Грицко (12), Грицук БА I 53—56.

РЫЧАРД, канан. каталіц. Ричард, польск. Ryszard. Імя рэдкае. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. Дэываты першага рада ўтвораны ад усе-чаных асноў: 1) ад асновы Ры- з суфіксам -сь: *Рысь*; 2) ад асновы Рыт- — першы склад і апошні зычны імені ([т] < [д] у выніку аглушэння ў канцы слова) з суфіксам -ак: *Рытак*; 3) ад асновы Рыш- (Рышард): *Рышук*. У другі рад уваходзяць дэываты ад вытворнай асновы Рысь- з суфіксамі -ёк, -ік, -ка, -як: *Рысёк, Рысік, Рыська, Рысяк*. Зафіксаваны *Рысёк* Гр. в. Іўе (44). *Рысік* Бр. в. Бар.; Віц. в. Брасл. (50). *Рысь* Гр. в. Іўе (44). *Рыська* Віц. в. Брасл. (50); Гр. в. Ашм. (50), Іўе (44). *Рысяк* Гр. в. Лід. (18). *Рытак* Мін. в. Мядз. (22). *Рычард, Рышук* Віц. в. Паст. (45).

САВА, канан. правасл. Савва. Імя рэдкае. Адзначаны *Сава* Бр. в. Жаб.; Мін. в. Бярэз. *Саўка* Бр. в. Драг., Кобр., Лун.; Гр. в. Лід. (55), Шч. (13). У XVI—XVIII стст. *Савва* (8 рэгістрацый), *Сава* (27), *Саво* (2), *Савка* (10) БА I 142.

САВЕЛІЙ, канан. правасл. Савел. Літаратурная форма *Савелій* узнікла як гіперкарэктная пад уплывам кананічных форм іншых імён з канцавым -ий, размоўная *Савель* — у выніку змякчэння канцавога [л], магчыма, таксама ў выніку адпадзення, як гэта было ў большасці кананічных форм з фіналіяй -ий, канцавога -ий. Варыянты ад *Сава*: *Савачка, Саўка*. Зарэгістраваны *Савачка* Мін. в. Бярэз. *Савелій* Мін. в. Бярэз. *Савель* Бр. в. Ів. *Савось* Бр. в. Ів. *Саўка* Бр. в. Ів., Кобр., Малар.; Віц. в. Бешанковічы (45), Леп. (70); Мін. в. Бярэз. У XVIII ст. *Савелій* (1 раз) БА I 142.

САФОН, канан. правасл. Софонія. *Сафон* Маг. в. Клім. (18). У XVI—XVIII стст. *Софон* (1 раз), *Сахон* (14), *Сахом* БА I 153.

СВЯТАСЛАЎ, стараж. слав. Святослав. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. У першы ўваходзяць варыянты ад невытворных асноў: 1) ад усе-чанай асновы Свет- з флексіяй -а, з суфіксамі -ік, -оша: *Света, Свецік, Святоша*; 2) ад усечанай асновы Слав- з флексіяй -а, з суфіксамі -ік, -ка: *Слава, Славік, Слаўка*. Зафіксаваны *Света* Гр. в. Навагр. *Свецік, Свецічак* Гр. в.

Кар. *Свець* Бр. в. Пін. *Слава* Бр. в. Кобр.; Маг. в. Касц. *Славік* Гр. в. Навагр.; Маг. в. Касц. *Слаўка* Гр. в. Навагр.; Маг. в. Касц. *Святаслаў* Гр. в. Кар., Навагр.; Маг. в. Касц. *Святоша* Бр. в. Пін.

СЕВАСЦЬЯН, канан. правасл. Севастиан, каталіц. польск. Sebastian. Зарэгістраваны *Савасцян* Бр. в. Стол. *Сева*, *Сеўка* Брэст. У XVI—XVIII стст. *Севастиян* (1 раз), *Савостиян*, *Савостиян*, *Савостиан*, *Савосцян*, *Савостей* (3), *Савоста* (2), *Себестьян* (2), *Себестыян* (3), *Сабестиян*, *Собостьян* (8), *Собестыян*, *Собестын*, *Собостиян*, *Собостьян* (8), *Собосьян*, *Совош*, *Собех*, *Собко*, *Совостеец* БА I 144—146.

СЕВЯР'ЯН, канан. правасл. Севериан. *Сур'ян* Бр. в. Івац.

СЕЛІВОН, канан. правасл. Силван. *Сальфук* Гр. в. Астр. (66).

СЕРАФИМ, правасл. Серафим, польск. Serafin. Зарэгістраваны *Сарафім*, *Сіма* Віц. в. Верхнядзвінск (40).

СІГІЗМУНД ням., папулярнае ў Польшчы, дзе адзначана з XIV ст. (Быстр. Кн., с. 362). Разм. *Зыгмунд* запазычана з польскай мовы. Вытворныя ад усечанай асновы *Зыгм-* з флексіяй *-а*, з суфіксамі *-ук*, *-усь*. Зарэгістраваны *Дзыгмусь* Бр. в. Кобр. *Зыгма* Гр. в. Ашм. (25). *Зыгмук* Гр. в. Ашм. (40), Сморг. *Зыгмунд* Бр. в. Лях. (60); Гр. в. (40). *Зыгмусь* Бр. в. Ляд. (40); Віц. в. Глыб. (49); Гр. в. Ашм. (40), Гродз. (40), Сморг.; Мін. в. Салігор.

СІЛЬВЕСТР, канан. правасл. Сильвестр, каталіц. польск. Sylwester. Поўная размоўная форма *Сільвесцер* узнікла ў выніку ўключэння ўстаўнога [е] для ліквідацыі збегу зычных [стр] у канцы імені, у размоўнай поўнай форме *Сільверст* адбылася перастаноўка зычных [ст] і [р]. Поўная размоўная форма *Сальвестар*, відаць, узыходзіць да польск. Sylwester. Зарэгістраваны *Сальвестар* Бр. в. Івац. *Сальвесь* Гр. в. Зэльв. (70). *Сільверст* Віц. в. Брасл. (70). *Сільвесцер* Бр. в. Ів. *Селівесь* Бр. в. Кам. У XVI ст. *Селивестр* (1 фіксацыя) БА I 148.

СПІРЫДОН, канан. правасл. і каталіц. Спиридон. Зарэгістраваны *Свірыд* Гом. в. Гом. (70), Лоеў. *Шпірыдон* Бр. в. Малар. *Шпірыдон* Бр. в. Стол. У XVI—XVIII стст. *Спиридон* (2 разы), *Свирид* (8) БА I 154.

СТАНІСЛАЎ стараж. слав., кананізавана каталіцкай царквой. Імя папулярнае ў сем'ях каталіцкага веравы-

знання. Выворныя належаць да трох дэрывацыйных радоў. Да першага — варыянты ад невытворнай усечанай асновы: 1) ад асновы Ста- з суфіксамі -с, -сь, -х: *Стас, Стась, Стах*; 2) ад асновы Слав- з флексіяй -а, з суфіксамі -ік, -ка, -усь: *Слава, Славік, Слаўка, Славусь*. Другі рад складаюць варыянты ад вытворных асноў: 1) ад асновы Стас-, Стась- з флексіяй -я// -ё, з суфіксамі -ечка, -ёк, -ік, -ка, -юк, -юня, -як: *Стася, Стасё, Стасечка, Стасёк, Стасік, Стаська, Стасюк, Стасюня, Стасяк*; 2) ад асновы Стах- з флексіяй -а, з суфіксам -ак: *Стаха, Сташак*. У трэці рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў, што ўзніклі ў рамках другога дэрывацыйнага рада: 1) ад *Стасік* — *Стасічак*; ад *Стасюня* — *Стасюнька*; ад *Слаўка* — *Славачка*. Зарэгістраваны *Станіслаў* Бр. в. Бар., Баранавічы (35), Івац. (21), Лях. (20); Віц. в. Верхнядзвінск (50), Шарк. (73); Гр. в. Ашм. (40), Ваўк. (58), Воран., Гродна (20, 23, 24), Кар., Навагр.; Мін. в. Барысаў, Мінск, Нясв., Пух. (40), Стаўбц. *Станіслаў* Бр. в. Ів.; Мін. в. Пух. (пры выказванні павягі). *Стас* Бр. в. Пін., Стол.; Мінск. *Стасечка* Гр. в. Астр. (70); Мін. в. Стаўбц. *Стасё* Бр. в. Малар.; Гродз. (45). *Стасёк* Мін. в. Мядз. (43), Стаўбц. *Стасік* Бр. в. Бар., Брэсц., Івац. (17), Кам., Кобр., Стол.; Віц. в. Віцебск, Докш. (22), Тал. (5); Гр. в. Ашм. (11), Бераст. (7), Гродз. (5), Гродна (9, 10, 23), Зэльв., Ліда (7, 14), Маст., Навагр.; Мін. в. Барысаў, Валож., Кап., Мінск, Нясв., Пух. (10). *Стасічак* Гр. в. Гродз. (50), Кар. *Стась* Бр. в. Бар., Брэст, Івац. (17), Лях. (20), Стол.; Віц. в. Верхнядзвінск (50), Глыб. (51), Докш. (22, 44, 45, 50, 57), Міёр. (50), Паст. (50), Пол. (50), Тал. (58), Шарк. (58, 73); Гом. в. Лельч. (28, 42); Гр. в. Астр. (43, 45, 50), Астравец (10), Ашм. (40, 42), Бераст. (17, 18, 50), Ваўк. (50, 58), Воран., Гродз. (45, 47, 50), Гродна (20, 23), Зэльв., Кар., Лід. (55), Ліда (50), Маст. (60, 70), Мядз. (50), Навагр., Шч. (22, 29, 42), Шчучын (50); Маг. в. Чэрык. (53); Мін. в. Барысаў, Бярэз. (25), Валож., Віл. (50), Кап. (27, 40), Лаг. (30, 54), Мінск, Нясв., Пух., Стаўбц. *Стаська* Бр. в. Ів. (17); Віц. в. Шарк. (30); Гр. в. Астр. (16, 50), Астравец (10); Ашм. (35, 40), Бераст. (13, 50, 60), Лід. (40), Свісл. (70). *Стасюк* Віц. в. Докш. (44), Паст. (43, 50); Гр. в. Астр. (55, 60), Ашм. (30), Воран., Лід. (43, 55), Шч. (70). *Стасюнька* Гр. в. Ашм. (19). *Стасюня* Гр. в. Ашм. *Стасяк* Гродз. (50). *Стах*

Бр. в. Лях. (25), Пруж. (46); Гродз. (45). *Стаха* Гр. в. Бераст. (18), Ліда (25). *Сташак* Віц. в. Глыб. (51). *Слава* Бр. в. Баранавічы (21), Брэст, Кобр.; Віцебск; Маг. в. Гор. (10); Мін. в. Кап. (27), Мінск. *Славачка* Мінск. *Славік* Бр. в. Баранавічы (6); Гом. в. Б.-Каш. (43); Віц. в. Міёр. (50); Маг. в. Гор. (23); Мін. в. Лаг. (16). *Славуць* Гом. в. Б.-Каш. (40). *Слаўка* Бр. в. Баранавічы (6); Гом. в. Б.-Каш. (40); Гродна; Мінск. У XVI—XVIII стст. папулярнае: *Станислав* (225 фіксацый), *Станко* (4), *Станько* (14), *Стань* (2), *Станюк*, *Стась* (101), *Стасюк* (8), *Стасючок*, *Сташко* (3), *Шель*, *Сташкель* БА I 155—156.

СЦЯПАН, канан. правасл. Стефан, каталіц. польск. *Stefan*. Імя даволі частае. Літаратурная форма *Сцяпан* склалася ў выніку фанетычных змен пры адаптацыі кананічнай праваслаўнай формы *Стефан*, а размоўныя *Стафан*, *Стэфан*, *Стахван* — кананічнай каталіцкай *Стэфан*. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. Першы складаюць варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы *Сцяпан* з суфіксамі -ец, -ёк, -ік, -ка, -ок, -ушка, -юк: *Сцепанец*, *Сцепанёк*, *Сцяпанік*, *Сцяпанка*, *Сцяпанька*, *Сцяпанушка*, *Сцепанюк*; 2) ад усечанай асновы *Сцеп-* з флексіяй -а, з суфіксамі -ік, -ка, -уза, -ук, -ун, -ушка, -цё: *Сцёпа*, *Сцёпін*, *Сцёпка*, *Сцяпуза*, *Сцёпук*, *Сцяпук*, *Сцяпун*, *Сцёпушка*, *Сцёпцё*; 3) ад усечанай асновы *Цёп-*: *Цёпа*; 4) ад усечанай асновы *Стаф-*: *Стафук*; 5) ад асновы *Сцен-* (першы склад і апошні зычны ад *Сцяпан*): *Сценка*. У другі рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў: 1) ад *Сцяпук* — *Сцепучок*; ад *Сцёпка* — *Сцёпачка*, *Сцёпчык*; ад гіпатэтычнага *Сцёпуша* — *Сцёпушка*; ад *Сцяпанка* — *Сцяпаначка*, *Сцяпанчык*; ад гіпатэтычнага *Сцяпануша* — *Сцяпанушка*. Зарэгістраваны *Стафан* Мін. в. Дзярж. (70). *Стафун* Гр. в. Астр. (40). *Стахван* Маг. в. Касц. (70). *Стэфан* Бр. в. Дабр., Івац., Пін.; Гр. в. Воран. (42), Гродна (47); Мін. в. Кл. (55). *Сцепанец* Бр. в. Лун. *Сцепанёк* Мін. в. Мядз. *Сцепанок* Бр. в. Ганц. *Сцепанюк* Бр. в. Стол. *Сцепучок* Гом. в. Жытк. *Сцепцё* Бр. в. Бярэз., Пін. *Сцёпа* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз. (12, 70), Драг. (45), Ів. (20, 40, 50), Івац. (40), Лун. (41); Віц. в. Глыб., Докш. (25), Паст., Пол. (50), Шарк. (43); Гом. в. Жытк., Лельч. (17), Петр. (50), Рэч. (18), Хойн. (45); Маг. в. Горкі, Маг. (75); Мін. в. Люб., Мінск, Слуцк,

Стаўбц. *Сцёпачка* Бр. в. Брэст, Драг., Жаб., Кам.; Віц. в. Докш., Паст.; Гом. в. Жытк.; Гр. в. Кар., Навагр.; Мін. в. Барысаў, Віл., Мінск, Слуцк. *Сцёпнік* Бр. в. Бяроз., Драг.; Гродз. (19); Мінск. *Сцёпка* Бр. в. Бяроз. (12, 70), Драг., Ів. (17), Івац., Кам., Лях. (20, 47); Віц. в. Гарад., Докш., Міёр. (42), Пол. (50), Расон. (60), Уш. (25); Гом. в. Ветк. (8), Жытк., Лельч. (4), Петр. (50); Гр. в. Ашм. (30), Гродз. (20), Гродна (4, 47); Маг. в. Кір. (18); Мін. в. Барысаў, Віл., Кап. (40), Люб., Мінск, Мядз., Сл., Стаўбц. *Сцёпук* Бр. в. Ів. *Сцёпушка* Бр. в. Івац., Пінск, Пруж.; Мінск. *Сцёпчык* Бр. в. Пін.; Мінск. *Сцяпан* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 52 фіксацыі ў 48 нас. пунктах звычайна для асоб старэйшых за 40—45 гадоў. *Сцяпаначка* Пінск. *Сцяпанік* Бр. в. Кобр. *Сцяпанка* Бр. в. Брэст, Бяроз. (70), Драг. (45), Ів. (50), Івац., Кобр., Лун., Малар., Пін., Стол.; Віц. в. Паст.; Гом. в. Петр.; Гр. в.; Мін. в. Люб., Мінск, Слуцк, Стаўбц. *Сцяпанушка* Мін. в. Слуцк. *Сцяпанчык* Бр. в. Лях. (40); Мінск. *Сцяпанька* Мін. в. Мядз. *Сцяпуза* Гом. в. Петр. (19). *Сцяпун* Бр. в. Драг., Стол. У XVI—XVIII стст. папулярнае: *Стефан* (47 фіксацый), *Степан* (130), *Стэфан* (3), *Щепан* (30), *Щефан* (2), *Счепан*, *Степанец*, *Степка*, *Стец* (5), *Стецко* (17), *Стецук* (3), *Стецуш* БА I 156—158.

СЯМЁН, канан. правасл. Симеон. Імя даволі частае. На думку Б. А. Успенскага, руская форма *Семен* узыходзіць не непасрэдна да грэчаскай *Симеон*, а да паўночнагрэчаскай *Сьменъ*, у якой адлюстроўваецца ўтрата ненацісканога галоснага ў першым складзе (Б. А. Успенскі. Из истории..., 1969, с. 98; М. Р. Фасмер. Грекославянские этюды.— ОРЯС, 1909, т. 36, с. 22). Поўная размоўная форма *Сымон*, відаць, узыходзіць да канан. правасл. *Симон*. Вытворныя адносяцца да двух дэрывацыйных радоў. Да першага належаць варыянты ад невытворных асноў і іх частак: 1) ад асновы Сямён з суфіксамі -ка, -ушка: *Сямёнка*, *Сямёнька*, *Сямёнушка*; 2) ад асновы Сымон з суфіксамі -ёк, -ёха, -ік, -ка: *Сыманёк*, *Сыманёха*, *Сымонік*, *Сымонка*, *Сымонька*; 3) ад усечанай асновы Сем- з флексіяй -а, з суфіксамі -ка, -ушка: *Сёма*, *Сёмка*, *Сёмушка*; 4) ад асновы Сен- (першы склад і апошні зычны імені *Семен*) з флексіяй -я, з суфіксамі -ік, -ка: *Сеня*, *Сенік*, *Сенька*. Да другога рада адносяцца варыянты ад вытворных асноў: ад *Сёмка* —

Сёмачка, Сёмчык; ад *Сенька* — *Сенечка, Сенчык*. Зафіксаваны *Сенечка* Бр. в. Кам.; Гр. в. Навагр.; Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Мядз., Сл. *Сенік* Гр. в. Гродз. (7, 30, 35), Навагр. *Сенька* Бр. в. Драг., Кам. (30); Віц. в. Віц. (50), Гарад., Паст. (50), Пол. (45, 55), Расон. (90), Уш. (63), Шум. (40); Гр. в. Навагр.; Маг. в. Бабруйск, Кір.; Мін. в. Мядз. *Сенчык* Бр. в. Пін.; Гродз. (7). *Сеня* Бр. в. Драг., Жаб., Кам. (30), Стол. (24); Віц. в. Беш. (50), Віц. (40, 50), Паст. (20), Уш. (63); Гом. в. Жытк.; Гр. в. Гродз. (7, 30), Лід., Ліда (72), Навагр., Шч. (28); Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Кап. (26), Кл., Люб., Сл. *Сёма* Бр. в. Брэст, Драг., Ів. (60), Івац., Кам., Кобр. (58), Малар., Стол. (24); Віц. в. Віц. (40); Гр. в. Гродз. (30), Кар., Навагр. (50); Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Кл., Мінск. *Сёмачка* Гр. в. Кар. *Сёмка* Бр. в. Бар., Драг., Жаб., Ів. (60), Івац., Кам. (57), Кобр., Пін.; Гом. в. Рэч. (20); Гр. в. Кар., Навагр.; Маг. в. Бабруйск, Бабр. (10, 15, 50); Мін. в. Кл., Люб., Мінск, Сл., Слуцк. *Сёмушка* Мін. в. Мінск, Слуцк. *Сёмчык* Бр. в. Стол. (24). *Сыманёк* Гр. в. Сморг. (81). *Сыманёха* Бр. в. Ів. *Сымон* Бр. в. Драг., Ів.; Гом. в. Лельч. (53); Гр. в. Навагр. (60), Сморг. (80, 81); Мін. в. Лаг. (68), Мал., Уздз. (59). *Сымонік* Бр. в. Кобр. *Сымонка* Бр. в. Драг., Івац.; Мін. в. Мал. *Сымонька* Гр. в. Сморг. (80). *Сямён* Бр. в. Бар., Драг., Жаб., Ів. (60, 76), Кам. (49, 67), Кобр., Малар., Стол.; Віц. в. Віц. (40, 50), Гарад., Уш. (63); Гом. в. Петр. (70); Гр. в. Гродз. (40), Кар., Маст. (50, 66), Навагр.; Маг. в. Бабруйск, Бабр., Чэрык. (83), Шкл. (52); Мін. в. Кап. (26), Люб., Мінск, Мядз., Сл., Слуцк. *Сямёнка* Бр. в. Ганц., Драг., Ів., Івац.; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Сл. *Сямёнушка, Сямёнька* Віц. в. Уш. (63). У XVI—XVIII стст. імя папулярнае: *Семён* (205 фіксацый), *Сёмка* (21), *Семенко, Семашко* (8), *Сень, Сенко, Сенка* (14), *Сенько* (37), *Сенчило, Сенюта* БА I 149—150. Ад канан. правасл. Симон: *Симон* (6 фіксацый), *Сымон* (7), *Самон* (3), ад канан. каталіц. Шимон: *Шиман, Шимон* (10), *Шимко* (45), *Шимук* БА I 151—152.

СЯРГЕЙ, канан. правасл. Сергей. Імя папулярнае. Пры адаптацыі замест канцавога -ий (пад уплывам іншых імён на -ей) засвоіла фіналію -ей. Вытворныя складаюць тры дэрывацыйныя рады. У першы ўваходзяць варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад асновы Сяргей з суфіксамі -ка, -ятка: *Сяргейка,*

Сергіятка (пры [e] > [i] у першым складзе перад націскам, таму што ў беларускай мове немагчыма спалучэнне [гя]); 2) ад усечанай асновы *Серг-* з флексіяй -а, -о, з суфіксамі -ала, -уля, -уня, -усь, -уша: *Серга, Сярго, Сергала, Сяргуля, Сяргуня, Сергусь, Сяргуша*; 3) ад асновы *Сярог-* (з устаўным [o] < [e]) з флексіяй -а, з суфіксам -ја: *Сярога, Сярожа*; 4) ад усечанай асновы *Гей-* без афікса: *Гей*; 5) ад асновы *Сей-* (першы склад і апошні зычны імені *Сергей*) без афікса: *Сей*; 6) ад запазычанай асновы *Серж-* без афікса, з суфіксам -ік: *Серж, Сержык*.

Да другога рада адносяцца варыянты ад вытворных асноў: 1) ад асновы *Сека* (першы і апошні склад формы *Сяргейка*): *Сека*; 2) ад асновы *Сёга* (першы і апошні склад формы *Сярога*): *Сёга*; 3) ад гіпатэтычнага *Сяргун* — *Сергунок*; ад *Сяргейка* — *Сяргейчык*; ад *Сяргуня* — *Сяргунька*; ад асновы *Сярож-* з суфіксамі -анька, -ка, -ык: *Сярожанька, Сярожка, Сярожык*. У трэці рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў, якія ўзніклі ў рамках другога дэрывацыйнага рада: 1) ад *Сяргунька* — *Сяргунчык*; ад *Сярожка* — *Сярожачка*; 2) ад асновы *Сяронька* (*Сярожанька* без склада [жа]) — *Сяронька*. У якасці варыянтаў імені *Сяргей* выступаюць і формы іншых імён: *Сеня* (Сямён), *Сёва* (Севасцьян) і сугучныя з *Сяргей* апелятывы *Серанькі, Серы, Сяржант*. Зафіксаваны *Гей* Мін. в. Круп. (14). *Сей* Бр. в. Пін. *Сека* Бр. в. Лях. №19). *Сеня* Віц. в. (19). *Серанькі* Бр. в. Баранавічы (3), Брэст; Гродна (3, 17, 21). *Серга* Бр. в. Жаб. *Сергало* Бр. в. Стол. *Сергіятка* Гр. в. Свісл. (60). *Сергунок* Гом. в. Жытк. *Сергусь* Бр. в. Івац. *Серж*. Бр. в. Баранавічы (10), Брэст, Лях. (19), Малар.; Віц. в. Гарад. (20), Уш. (20); Гом. в. (10); Гр. в. Гродна [16, 18, 20, да 20), Зэльв. (19), Кар. (17), Маст., Масты (17, 18), Шч. (10); Маг. в. Касцюковічы (15), Маг. [18]; Мін. в. Маладзечна, Мінск, Нясв. (10), Сл. (23). *Сержык* Бр. в. Бяроз. (15), Івац., Кам.; Віц. в. Лёзна (10); Гом. в. Карм. (5), Петр. (10); Гр. в. Гродна (17), Масты, Шч. (10); Маг. в. (10), Хоцімск; Мін. в. Мінск, Стаўбц. *Серы* Бр. в. Брэст, Івац., Пінск; Віц. в. Верхнядзвінск, Лёзна (10), Уш. (20), Ушачы (10); Гр. в. Гродна (14, 15, 18, 21), Гродз. *Сёва* Бр. в. Бяроз., Кобр. *Сёга* Гродна (18). *Сэра, Сэрык* Бр. в. Івац.; Маг. в. Касцюковічы (15). *Сяргей* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 136 фіксацый у 105 нас. пунктах для асоб усіх узростаў, але галоўным

чынам для асоб ад 30 да 50 гадоў. *Сяргейка* Бр. в. Бар., Драг., Ів. (10, 26), Лун., Малар., Пруж.; Гом. в. Жытк. (1, 10), Карм. (12), Петр. (10); Гр. в. Гродна (15), Кар., Лід. (8); Маг. в. Бабруйск, Бабр. (70), Касц.; Мін. в. Барысаў, Маладзечна, Мінск, Мядз., Сл., Слуцк, Стаўбц. *Сяргейчык* Бр. в. Кобр. *Сярго* Бр. в. Івац., Лях. (19); Віц. в. Ушачы (10); Мінск. *Сяргуля* Гродна (14). *Сяргунчык* Гродна (5, 17); Мін. в. Люб., Мінск. *Сяргунька* Бр. в. Лун. (15); Гродна (3, 7); Мін. в. Маладзечна, Мінск, Мядз. *Сяргуня* Бр. в. Брэст, Бяроз. (17), Пінск; Віц. в. Верхнядзвінск; Гр. в. Гродна (3), Лід. (18), Масты; Мін. в. Маладзечна. *Сяргуша* Бр. в. Бар. *Сяржант* Гродна (17). *Сярога* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз. (17), Драг., Жаб., Ів. (26), Кам., Малар.; Віц. в. Брасл. (22), Глыб. (19), Сен. (18); Гр. в. Гродна (17, 23), Масты (18); Маг. в. Хоцімск; Мін. в. Нясвіж, Сл. (23), Слуцк, Стаўбц. *Сярожа* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 90 фіксацый у 75 нас. пунктах пераважна для асоб ад 3—5 да 20—25 гадоў, але зафіксаваны выпадкі і для больш пажылых (40—50 гадоў). *Сярожанька* Брэст; Віц. в. Лёзна (10), Уш. (20); Гр. в. Воран. (7), Гродна (3, 4, 12, 17, 21), Масты; Маг. в. Бабруйск, Касц.; Мін. в. Барысаў, Маладзечна, Мінск, Стаўбц. *Сярожачка* Бр. в. Бар., Брэст; Гр. в. Кар.; Мін. в. Барысаў, Мінск, Мядз., Стаўбц. *Сярожка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 71 фіксацыя ў 65 нас. пунктах звычайна як сінонім варыянта *Сярожа*. *Сярожык* Бр. в. Бар., Ів. (26), Івац. Стол.; Гом. в. Жытк. (1—10); Гр. в. Бераст. (25), Кар. (12); Маг. в. Мсц.; Мін. в. Мінск, Нясв., Стаўбц. *Сяронька* Бр. в. Драг. У XVI—XVIII стст. рэдкае: *Сергей* (14 фіксацый) БА I 147.

ТАДЭВУШ, канан. каталіц. польск. Tadeusz. Поўная літаратурная форма *Тадэвуш* узнікла ў выніку ўключэння ўстаўнога [в] перад [у]. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. Першы — варыянты 1) ад усечанай асновы Тадзь- з флексіяй -я// -ё, з суфіксамі -ік, -юк, -юня: *Тадзя*, *Тадзё*, *Тадзік*, *Тадзюк*, *Тадзюня*; 2) ад усечанай асновы Тад- з суфіксам -эй: *Тадэй*. Зафіксаваны *Тадзё* Бр. в. Бар.; Гр. в. Свісл. (45, 50). *Тадзік* Бр. в. Бар., Кам., Пруж.; Віц. в. Брасл. (30), Паст. (20, 23); Гр. в. Гродз. (15), Гродна (20, 45), Зэльв., Лід. (70), Мядз. (30), Свісл. (45, 48), Шч. (30); Мін. в. Сл. (25), Стаўбц. (40). *Тадзічак* Віц. в. Паст.; Мін. в. Стаўбц.

Тадзюк Віц. в. Паст. (20, 50); Гр. в. Астр. (45), Ашм. (18), Свісл. (45). *Тадзюня* Віц. в. Паст. (50), Свісл. (48). *Тадзя* Бр. в. Бар.; Віц. в. Паст.; Гр. в. Астр. (15). *Тадэвуш, Тадэуш* Бр. в. Бар., Стол.; Віц. в. Паст. (50); Гр. в. Гродна (20, 30), Свісл. (43). *Тадэй* Бр. в. Малар. Парайн. *Фадзей*.

ТАМАШ, канан. каталіц. польск. Tomasz. Гл. ФА-МА.

ТАРАС, канан. правасл. Тарасий. Зарэгістраваны *Тарас* Маг. в. Бабруйск. *Тарасік* Бр. в. Стол.; Маг. в. Бабруйск. *Тараска* Бр. в. Драг. *Тарасок* Бр. в. Ів. У XVI—XVIII стст. *Тарас* (14 фіксацый).

ТРАФІМ, канан. правасл. Трофим. Імя не частае, галоўным чынам у асоб сярэдняга і старэйшага ўзросту. Поўная размоўная форма *Трахім* з'явілася ў выніку [ф] > [x]. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. У першы ўваходзяць варыянты ад невытворных асноў і іх частак: 1) ад Трафім — *Трафімка*; ад Трахім — *Трахім-ка*; 2) ад усечанай асновы Тро- з суфіксамі -ня, -ха, -ша: *Троня, Троха, Троша*. У другі рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў: ад Трафімка — *Трафімчык*; ад Троня — *Тронька*; ад Троха — *Троша, Трошка*; ад гіпатэтычнага Фіша, якое ад усечанай асновы Фі- з суфіксам -ша: *Фішка*. Зарэгістраваны *Трафім*. Бр. в. Бяроз. (50), Івац. (72), Стол. (33); Гр. в. Гродз. (50), Дзятл. (65); Мінск. *Трафімка* Бр. в. Бяроз., Пін.; Мінск. *Трахім* Бр. в. Бяроз., Драг., Ів., Кам. (49), Кобр., Малар., Пін., Стол.; Маг. в. Глуск. (70—80). *Трахімка* Бр. в. Бяроз. (50), Драг., Стол. *Трахімчык* Бр. в. Кобр. *Тронька, Троня* Бр. в. Стол. (33). *Троха* Бр. в. Стол. (33). *Троша* Бр. в. Івац.; Гродна (50). *Трошка* Брэст, Лун., Стол. (33). *Фішка* Бр. в. Стол. (33). У XVI—XVIII стст. *Трофим* (6 фіксацый), *Трохим* (15), *А(О)трофим* (8), *А(О)трохим* (3), *А(О)трошка* (19) БА I 162.

ТЭАФІЛ, канан. каталіц. польск. Teofil. Зарэгістраваны *Тахвель* Гр. в. Лід. (50). *Тахвіля* Гр. в. Зэльв. (60).

ТЭЛЕСФОР, канан. каталіц. польск. Telesfor. *Тылесфар* Мін. в. Мядз. (50).

УЛАДЗІМІР, стараж. слав. Владимир, усх.-слав. Володиме(и)р, кананізаванае праваслаўнай царквой. Імя папулярнае. Рэгіянальная поўная форма *Ладымер, Ладзімар*. Вытворныя належаць да трох дэрывацыйных

радоў. Першы рад складаюць варыянты ад невытворнай асновы і яе частак: 1) ад Уладзімір—*Уладзімірка*; 2) ад усечанай асновы Уладзь- з флексіяй -я//-ё, з суфіксамі -ік, -ка, -юк: *Уладзя, Уладзё, Уладзік, Уладзька, Уладзюк*; 3) ад усечанай асновы Улад- з суфіксамі -ак, -ка, -ук, -ысь, -эк: *Уладак, Уладка, Уладук, Уладысь, Уладэк*; 4) ад усечанай асновы Ладзь- з флексіяй -я//-ё, з суфіксамі -ік, -юн, -юнё: *Ладзя, Ладзё, Ладзік, Ладзюн, Ладзюнё*; 5) ад усечанай асновы Лодзь- (*Валодзя*): *Лодзька*; 6) ад усечанай асновы Валодзь- з флексіяй -я//-ё, з суфіксамі -ей, -енька, -ечка, -ёк, -ік, -іч, -ка, -юк, -юн, -юшка: *Валодзя, Валодзё, Валадзей, Валодзенька, Валодзечка, Валадзёк, Валодзік, Валодзіч, Валодзька, Валадзюк, Валадзюн, Валадзюшка*; 7) ад усечанай асновы Валод-: *Валодка*; 8) ад усечанай асновы Вало- з суфіксам -ха: *Валоха*; 9) ад рэдупліцыраванай асновы Вов- з флексіяй -а, з суфіксамі -анька, -ік, -ка, -ок, -уля, -унь, -уня, -уся, -ця: *Вова, Вованька, Вовік, Воўка, Вавок, Вавуля, Вавунь, Вавуня, Вавуся, Воўця*; 10) ад рэгіянальнай усечанай асновы Балодзь-: *Балодзька*; 11) ад рэгіянальнай усечанай асновы Бладзь-: *Бладзік*. У другі рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў: 1) ад Валодзька — *Валодзечка*; 2) ад Валодзік — *Валодзічак*; 3) ад гіпатэтычнага Валодзюша — *Валодзюшка*; 4) ад Валоха — *Валашок*; 5) ад Воўка — *Вовачка, Воўчык*; 6) ад Вовік—*Вовічак*; 7) ад Уладак—*Уладачак*; 8) ад гіпатэтычнага Уладзімка — *Уладзімчык*; 9) ад Воўця — *Ваўцюль*. Да трэцяга рада адносіцца варыянт *Вуся* ад *Вавуся*. У якасці варыянтаў сустракаюцца *Вадзім, Вальдэмар*, сугучныя апелятыў *Воўк, Ваўчок*. Зарэгістраваны *Балодзька* Бр. в. Кам. (20). *Бладзік* Мін. в. Дзярж. (40, 65). *Вавок* Мін. в. *Вавуля* Віц. (14); Гродна (18); Мін. в. Барысаў. *Вавунчык* Гом. в. Добр. (1, 3). *Вавунь, Вавуня* Брэст; Віц. в. Пол. (30); Гр. в. Навагр. *Вавуська* Маг. в. Клім. (3). *Вавуся* Гр. в. Навагр.; Маг. в. Кір. (10). *Вадзім* Мін. в. Барысаў. *Валадзей* Гродна (18). *Валадзёк* Гр. в. Сморг. (80). *Валадзюк* Бр. в. Бяроз., Івац. *Валадзюн* Бр. в. Ів. (45). *Валадзюшка* Гродна (18). *Валашок* Гом. (4). *Валодзенька* Бр. в. Драг. (24); Гродна (18); Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Барысаў, Мінск, Стаўбц. *Валодзечка* Бр. в. Пін.; Віц. в. Віц. (14); Гом. в. Жытк.; Маг. в. Бабруйск. *Валодзё* Бр. в. Лун., Стол. *Валодзік* Бр. в. Бар.,

Івац., Кобр. (15), Кам., Лях. (10, 14, 31, 40); Віц. в. Орша (21), Глыб. (14); Гом. в. Лоеў.; Гр. в. Дзятл., Навагр. (50, 60, 80); Мін. в. Кап. (35), Мін., Мінск, Нясв., Пух., Сл., Стаўбц. *Валодзіч* Бр. в. Стол. *Валодзічак* Бр. в. Жаб.; Мінск. *Валодзька* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 90 фіксацый у 79 нас. пунктах прыкладна з аднолькавай частатой для асоб усіх пакаленняў. *Валодзюшка* Бр. в. Пін.; Гродна (18); Мін. в. Стаўбц. *Валодзя* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 208 фіксацый у 170 нас. пунктах пераважна для асоб 10—40 гадоў, але нярэдка і для старэйшага ўзросту — да 60 гадоў. *Валодка* Бр. в. Івац. *Валоха* Мін. в. Стаўбц. *Вальдэмар* Мін. в. Кл. (34). *Вайцюль* Гом. в. Б.-Каш. (18). *Вайчок* Гом. в. Хойн. (6). *Вова* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 117 фіксацый у 105 нас. пунктах, галоўным чынам для асоб ад 10 да 20—25 гадоў, зрэдку сустракаецца і ў старэйшага пакалення (40—50 гадоў). *Вованька* Гом. в. Рэч. (2); Гродна (3). *Вовачка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 39 фіксацый у 34 нас. пунктах (ад 6 да 20—22 гадоў). *Вовік* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 53 фіксацыі ў 45 нас. пунктах (ад 1 да 38 гадоў). *Вовічак* Бр. в. Бар. *Воўк* Бр. в. Бар. (50), Драг., Кам. (14); Віц. в. Леп. (20); Гр. в. Дзятл. (13). *Воўка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 92 фіксацыі ў 80 нас. пунктах звычайна для асоб 10—25 гадоў, зрэдку для маладзейшых і старэйшых. *Воўця* Гр. в. Лід. *Воўчык* Бр. в. Брэст, Івац., Кам. (19); Гродна (4, 10, 15, 18, 26), Маст.; Мін. в. Барысаў, Маладзечна, Мінск, Слуцк. *Вуся* Мінск (2—3). *Ладзё* Бр. в. Ів., Стол. *Ладзік* Бр. в. Стол.; Гр. в. Лід. (60); Мін. в. Пух. *Ладзімір* Бр. в. Бяроз. *Ладзюн* Бр. в. Ів. *Ладзюнё* Бр. в. Бярэз.; Мін. в. Пух. *Ладымар* Бр. в. Ганц.; Маг. в. Глуск. (72). *Лодзька* Віц. в. Шум. (50). *Уладак* Бр. в. Лях. (60); Віц. в. Глыб., Шаркоўшчына (30); Гр. в. Астр. (30), Бераст. (20), Гродз. (24), Дзятл. (за 40), Лід. (47), Маст. (40), Мядз. (19), Навагр. (55, 72, 75), Шч. (13); Мін. в. Віл., Мін., Пух. *Уладачак* Гр. в. Навагр. *Уладзё* Бр. в. Малар.; Гр. в. Гродз. (24), Кар. (45). *Уладзік* Бр. в. Бар., Лях. (48), Пін.; Віц. в. Чашн. (22); Гом. в. Акц. (70), Б.-Каш. (12), Жытк.; Гр. в. Ашм. (20), Гродз. (60), Гродна (15), Дзятл. (60), Кар. (25), Навагр. (54), Паст. (5—10); Маг. в. Мсц. (17), Мсціслаў; Мін. в. Нясв., Сл., Стаўбц. *Уладзімір* Бр. в. Бар. (18), Лун. (40), Малар.; Віц. в. Беш. (50), Верхнядзвінск (30,

60), Віц. (40), Докш., Паст., Шарк. (81), Шаркоўшчына (30); Гом. в. Ветк. (45), Жытк., Лельч. (47), Рэч. (30); Гр. в. Ваўк. (45), Гродна (10, 15, 19, 21, 49), Ліда (23), Масты (25), Навагр., Навагрудак (40); Маг. в. Бабруйск, Касц., Клім. (30), Слаўг. (53), Слаўгарад, Мсц. (45); Мін. в. Барысаў, Мін., Мінск, Нясв., Салігор., Слуцк, Стаўбц. *Уладзімірка* Мін. в. Дзярж. (20). *Уладзімчык* Мінск. *Уладзька* Віц. в. Пол. (70); Мінск. *Уладзюк* Віц. в. Паст. (50), Шарк. (81); Гр. в. Астр. (50, 52). *Уладзя* Бр. в. Ганц., Драг., Стол.; Гр. в. Маст. (70); Мін. в. Віл., Мін., Стаўбц. *Уладка* Гр. в. Ашм. (50). *Уладук* Гр. в. Сморг. *Уладысь* Гр. в. Астр. (60). *Уладэк* Бр. в. Бяроз. (40—50), Кам., Лях. (54); Віц. в. Паст.; Гр. в. Навагр. (60); Мін. в. Кл. (34), Мін., Нясв. У XVI—XVIII стст. рэдкае, у поўнай форме не адзначана. *Володко* (2 фіксацыі), *Володько* (3), *Владек* БА I 44.

УЛАДЗІСЛАЎ, стараж. слав. Владислав. Імя не частае. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. У першы ўваходзяць варыянты ад усечаных частак невытворнай асновы: 1) ад асновы *Уладзь-* з флексіяй -я// -ё, з суфіксамі -ік, -ка: *Уладзя*, *Уладзё*, *Уладзік*, *Уладзька*; 2) ад асновы *Улад-*: *Уладэк*; 3) ад асновы *Лад-*: *Ладусь*; 4) ад асновы *Слав-* з флексіяй -а, з суфіксамі -ік, -ка; *Слава*, *Славік*, *Слаўка*. Другі рад — варыянты ад вытворных асноў: ад *Уладзік* — *Уладзічак*; ад *Слаўка* — *Славачка*. Зарэгістраваны *Ладусь* Гр. в. Дзятл. (65—70). *Слава*, *Славачка* Гродна (40). *Славік*, *Слаўка* Бр. в. Баранавічы. *Уладзё* Гродз. (18). *Уладзік* Бр. в. Лях. (50); Гр. в. Кар.; Мін. в. Люб., Мінск, Сл. (10). *Уладзіслаў* Мінск. *Уладзічак* Гр. в. Кар. *Уладзька* Віц. в. Багушэўск (10); Мін. в. Люб. *Уладзя* Бр. в. Лях. (40); Мін. в. Люб. *Уладэк* Бр. в. Лях. (70); Гр. в. Астр. (69), Гродз. (22, 40), Гродна (30), Ліда, Свісл. (65).

УЛАС, канан. правасл. Власій. Адзначана *Улас* Бр. в. Драг., Кобр.; Гр. в. Навагр. *Уласка* Бр. в. Драг.

УЛЬЯН, канан. правасл. Іуліан. Адзначана *Віліян* Віц. в. Сен. (65).

УСЕВАЛАД, стараж. слав. Всеволод. Адзначаны *Сева*, *Севік*, *Севушка*, Мінск. *Сейка* Гр. в. Шч. (25). *Усевалад* Мінск.

УСЦІН, канан. правасл. Іустин. Зарэгістраваны

Устын Бр. в. Кобр. *Юстын* Віц. в. Глыб.; Мін. в. Мядз. (70). У XVI—XVIII стст. *Устин*, *Усцин* БА I 92.

ФАДЗЕЙ, канан. правасл. Фаддей, каталіц. польск. *Tadeusz*. Зарэгістравана *Хвідзей* Бр. в. Ів.

ФАМА, канан. правасл. Фома, каталіц. польск. *Tomasz*. Разм. *Хама* на аснове *Фама*, *Тамаш*, *Тумаш* — на аснове польск. *Tomasz*. Вытворныя ўваходзяць у два дэрывацыйныя рады. У першы — варыянты ад невытворных асноў і іх частак: 1) ад *Фама* — *Фомка*; ад *Хама* — *Хомка*; 2) ад усечанай асновы *Том-* з суфіксамі -ась, -ік, -ка: *Томась*, *Томік*, *Томка*. Другі рад: ад *Томік* — *Томічак*. Зарэгістраваны *Тамаш* Бр. в. Драг. *Томась* Гр. в. Навагр. *Томік*, *Томічақ* Гр. в. Навагр. *Томка* Бр. в. Ів. *Тумаш* Віц. в. Міёр. *Фама* Бр. в. Ів.; Віц. в. Міёр. (80); Гом. в. Добруш; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Люб. *Фомка* Мін. в. Люб. *Хама* Бр. в. Івац. *Хома* Бр. в. Драг., Кобр. *Хомка* Бр. в. Драг., Кобр.; Віц. в. Беш. (40—50). У XVI—XVIII стст.: *Фома* (4 фіксацыі), *Хома* (40), *Тамаш* (14), *Хомка* (7), *Томко* (29), *Томило* (4), *Томель*, *Томашко* БА I 170.

ФЕАФАН, канан. правасл. Феофан. Зарэгістраваны *Фанька*, *Фаня* Мін. в. Лаг. (50). *Фенька* Мін. в. Дзярж.

ФЕЛІКС, канан. правасл. Феликс, каталіц. польск. *Feliks*. Імя не частае. Вытворныя ад польскага складаюць два дэрывацыйныя рады. У першы ўваходзяць варыянты ад усечанай асновы *Фэль-* з флексіяй -я// -ё, з суфіксамі -ік, -ка, -як: *Фэля*, *Фэлё*, *Фэлік*, *Фэлька*, *Фэляк*. У другі рад *Фэлька* — *Фэлечка*. Зарэгістраваны *Фэлечка* Мін. в. Мядз. *Фэлё* Гр. в. Гродз. (40). *Фэлік* Гр. в. Зэльв. *Фэлька* Віц. в. Глыб. (22), Докш. (65), Паст. (68); Гр. в. Іўеў. (50); Мін. в. Мядз. *Фэляк* Гр. в. Гродз. (40). *Фелікс* Віц. в. Глыб. (22); Гр. в. Гродз.; Мін. в. Мядз.

ФЁДАР, канан. правасл. Феодор, каталіц. польск. *Teodor*. Імя даволі частае. Разм. *Тодар* узыходзіць да польскага, *Федар*, *Фядор*, *Хведар*, *Хвёдар*, *Хвядор* — рэгіянальныя фанетычныя варыянты. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. У першы ўваходзяць варыянты ад невытворных асноў і іх частак: 1) ад *Фёдар* — *Фёдарка*; ад *Федар* — *Федарка*; ад *Фядор* — *Фядорка*, *Фядорушка*; ад *Хведар* — *Хведарка*; ад *Тодар* — *Тодарка*; 2) ад усечанай асновы *Федзь-* з флексіяй -я, з суфіксамі -енька, -ечка, -ік, -ка, -юк, -юня,

-юша: *Федзя, Федзенька, Федзечка, Федзік, Федзька, Фядзюк, Фядзюня, Фядзюша*; 3) ад усечанай асновы Фед- з суфіксамі -ка, -ук, -уха: *Федка, Фядук, Фядуха*; 4) ад усечанай асновы Хведзь- з флексіяй -я//-ё, з суфіксамі -ік, -ка: *Хведзя, Хведзё, Хведзік, Хведзька*; 5) ад усечанай асновы Хвед-: *Хведко*. Другі рад: ад Федзік — *Федзічак*; ад Фядзюня — *Фядзюнька*. Выкарыстоўваюцца ў якасці варыянтаў: *Фядос, Фядось, Фядоська, Хвядос, Фядот*. Зарэгістраваны *Тодар* Бр. в. Івац. (69); Гом. в. Петр.; Гр. в. Дзятл. (60); Мін. в. Віл. (60). *Тодарка* Гр. в. Дзятл. (60); Мін. в. Віл. (60). *Федар* Бр. в. Івац. (69). *Федарка* Бр. в. Ганц., Пінск. *Федзенька* Бр. в. Бар., Брэст; Гр. в. Лід. (40); Мінск. *Федзечка* Бр. в. Брэсц., Івац.; Віц. в. Паст.; Гр. в. Кар., Навагр.; Мін. в. Мінск, Мядз., Пух., Сл. *Федзік* Бр. в. Бар., Ганц., Малар.; Гр. в. Гродз. (15), Навагр. *Федзічак* Мін. в. Дзярж. *Федзька* Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Ів. (10), Івац., Кам., Пін. (45), Стол. (18); Віц. в. Беш. (52), Глыб. (18, 54), Міёр., Паст., Сен. (18), Тал. (70), Уш. (19), Чашн. (15), Шум. (45); Гом. в. Б.-Каш. (70), Жытк. (23), Лельч. (52), Рэч. (18); Гр. в. Гродна (15), Кар., Навагр.; Маг. в. Бабр. (47), Краснап., Слаўг. (45), Шкл. (50); Мін. в. Люб., Мал., Мінск, Мядз., Нясв., Пух., Слуцк, Стаўбц. *Федзя* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 69 фіксацый у 64 нас. пунктах для асоб ад 3 да 70 гадоў. *Федка* Бр. в. Івац. *Фёдар* Бр. в. Бар., Драг., Ів. (35, 50), Кобр., Лун., Малар., Пін., Стол. (30); Віц. в. Віцебск, Міёр., Уш. (19), Шарк. (10—30); Гродна (40); Маг. в. Гор. (67), Кір. (65), Крычаў (20, 40, 50), Слаўг. (64), Хоц. (40), Чэрык. (44, 50); Мін. в. Кл. (43), Мінск, Мядз., Нясв., Пух., Слуцк, Стаўбц. *Фёдарка* Бр. в. Бар.; Гр. в. Навагр. *Фядзюк* Бр. в. (35). *Фядзюня* Брэст; Гом. в. Жытк. *Фядзюнька* Бр. в. Баранавічы. *Фядзюша* Гр. в. Воран. (35). *Фядор* Бр. в. Ів., Пін. *Фядорка* Гр. в. Навагр. *Фядорушка* Бр. в. Пін. *Фядос* Бр. в. Лях. (60); Віц. в. Беш. (45), Глыб. (18); Мін. в. Слуцк. *Фядось* Бр. в. Драг., Стол. (50); Мін. в. Мал. *Фядоська* Гом. в. Лельч. (54). *Фядот* Бр. в. Івац. (69), Кам., Лях., Малар., Стол. (20); Віц. в. Міёр. (40, 50), Пол. (40); Гом. в. Петр.; Мін. в. Мядз. *Фядук* Віц. в. Глыб. (54). *Фядуха* Брэст. *Хведар* Бр. в. Бярэз., Ганц., Драг., Ів. (49, 58), Івац. (69), Кобр. (75), Лун. (35—50), Лях. (50), Пін., Стол.; Віц. в. Беш. (52), Ві-

цебск (45), Паст., Пол. (80), Расон. (30), Тал. (55), Талачын (60), Гом. в. Браг. (20—70), Ветк. (65), Лельч. (3, 7, 14, 20, 28, 40, 51, 52), Лоеў., Петр., Хойн. (50); Гр. в. Гродз. (53, 70, 87), Кар. (80); Маг. в. Касц. (30); Мін. в. Пух., Стаўбц. *Хведарка* Бр. в. Кобр. (75), Пін.; Віц. в. Расон. (30); Мін. в. Пух. *Хведзё* Бр. в. Лун. *Хведзік* Бр. в. Кам. *Хведзька* Бр. в. Ганц., Ів. (50), Лях. (40); Віц. в. Чашн. (8), Шум.; Гом. в. Ветк. (17), Добр. (60); Маг. в. Касц. (20, 30), Крычаў (55), Слаўг. (25, 50, 64); Мін. в. Люб., Пух. (72). *Хведзя* Бр. в. Ганц., Ів., Івац., Лун., Пін.; Віц. в. Беш. (45), Віцебск (45), Леп. (44), Тал. (55); Гом. в. Хойн. (50); Мін. в. Пух. (58). *Хведко* Бр. в. Івац. *Хвёдар* Бр. в. Івац., Пінск, Пруж.; Віц. в. Бешанковічы (70), Віцебск (45), Віц. (60), Пол. (40), Уш. (50), Чашн. (40); Мін. в. Мал., Слуцк, Нясв. *Хвядор* Бр. в. Малар., Пін. *Хвядос* Гом. в. Ветк. (40). У XVI—XVIII стст. надзвычай папулярнае: *Федор* (197 фіксацый), *Хведор* (136), *Ходор* (37), *Теодор* (2), *Федко* (41), *Федько* (9), *Ходко* (3), *Ходько* (2), *Хотка*, *Федец* (3), *Федорец* (3), *Федорика*, *Федута* БА I 163—165.

ФІЛІМОН, канан. правасл. Филимон. Рэгіянальныя поўныя формы *Хілімон*, *Халімон*. Вытворныя ўзніклі на базе ўсечаных асноў *Філь-* з суфіксам -ка: *Філька* і *Філ-* з суфіксам -оша: *Філоша*. Зарэгістраваны *Філоша* Гр. в. Навагр. *Філька* Віц. в. Беш. (45); Гом. в. Добруш (57). *Халімон* Віц. в. Беш. (45). *Хілімон* Бр. в. Кам. (61). У XVI—XVIII стст. *Филимон* (3 фіксацыі), *Хилимон* (6), *Халимон* (5) БА I 168.

ФІРС, канан. правасл. Фирс. Зарэгістравана *Ферусь* Бр. в. Пін.

ФЛАРЫЯН, канан. каталіц. польск. Florian. Зарэгістравана *Фларыян*, *Флар'ян*, *Флёр* (60), *Флёрак* (35, 60), *Флёр'ян* (80), *Фляр'ян* (70) Бр. в. Лях. *Флёрка* Мін. в. Бярэз. (70), Мядз. У XVI ст. *Флериян* (3 фіксацыі) БА I 169.

ФРАНЦ, каталіц. польск. Franciszek. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. У першы ўваходзяць варыянты ад усечаных асноў невытворных імён: 1) ад усечанай асновы *Фран-* з флексіяй -я//-ё, з суфіксамі -ак, -ка, -ук, -уль, -усь: *Франя*, *Франё*, *Франак*, *Франка*, *Франук*, *Франуль*, *Франусь*; 2) ад усечанай асновы *Пран-* (*Пранцішак*) з флексіяй -я, з суфік-

сам -юк: *Проня, Пранюк*. Другі рад складаюць варыянты ад асноў вытворных імён: 1) ад *Франак* — *Франачак*; 2) ад *Франусь* — *Франуська*; 3) ад *Франук* — *Франучок*. Зафіксаваны *Пранук* Мін. в. Віл. *Проня* Бр. в. Пін. *Франак* Бр. в. Бар.; Віц. в. Глыб. (30), Паст. (25, 60), Шарк. (30, 40); Гр. в. Гродз. (50, 70), Дзятл., Лід. (50), Маст. (35), Навагр.; Мін. в. Бярэз. (40), Віл. *Франачак* Гр. в. Навагр. *Франё* Бр. в. Бар. *Франка* Віц. в. Паст. (45). *Франук* Віц. в. Докш. (46), Паст.; Гр. в. Ашм. (15), Воран. *Франуль* Гр. в. Гродз. (60). *Франусь* Віц. в. Докш. (57), Паст. (55, 60); Гр. в. Ашм. (10, 15, 40), Гродз. (18), Навагр. *Франуська* Віц. в. Паст. *Франучок* Бр. в. Лях.; Віц. в. Глыб. (47). *Франц* Віц. в. Глыб. (30), Паст. (45), Шарк. (30—40).

ФРАНЦІШАК, канан. каталіц. польск. *Franciszek*. Зарэгістраваны *Франціш* Гр. в. Ашм. (40, 50, 70). *Францішак* Гр. в. Воран.

ФРОЛ, канан. правасл. *Хлор*. Разм. *Хлор, Хрол*. Зарэгістраваны *Фрол, Хлор, Хрол* Віц. в. Брасл. (70), Сен. (55). У XVI ст. *Хрол* (2 фіксацыі) БА I 169.

ФЯДОСІЙ, канан. правасл. *Феодосій*. Імя рэдкае. Разм. *Фядос*, поўныя рэгіянальныя формы *Фядось, Хвядос, Хвядось*. Зарэгістраваны *Фядос* Бр. в. Драг.; Маг. в. Крыч. (60). *Фядоска* Бр. в. Драг. *Фядось* Бр. в. Кобр. *Хвядос* Маг. в. Касц. (64). *Хвядось* Бр. в. Ів., Малар. *Хвядоська* Бр. в. Стол. У XVI—XVIII стст. *Федосей, Фядос* (па адной фіксацыі), *Ходос* (2) БА I 166.

ФЯДОТ, канан. правасл. *Феодот*. Літ. *Фядот* і поўная рэгіянальная *Хвядот* узніклі ў працэсе фанетычнага асваення кананічнай формы (у выніку [eo]>[e//я] і [ф]>[хв]). Варыянты ад *Фёдар*: *Федзя, Федзька, Федзечка*. Зарэгістраваны *Федзечка* Бр. в. Драг. *Федзька* Бр. в. Драг. *Федзя* Бр. в. Драг. *Фядот* Бр. в. Драг., Стол.; Гом. в. Добр. (50—70), Крычаў (60, 70); Гр. в. Лід. (58); Маг. в. Глуск. (78). *Фядотка* Бр. в. Драг. *Хвядот* Віц. в. Забор'е (65).

ХАРЫТОН, канан. правасл. *Харитон*. Поўныя размоўныя і рэгіянальныя формы *Хартон, Харыцён*. Вытворныя: 1) ад асноў *Харытон* і *Хартон* з суфіксам -ка: *Харытонка, Хартонка*; 2) ад усечанай невытворнай асновы *Харыто-* з суфіксам -ша: *Харытоша*; 3) ад усе-

чанай невытворнай асновы Хар- з суфіксам -ык: *Харык*. Зарэгістраваны *Хартон* Бр. в. Ів., Лун., Стол. *Хартонко* Бр. в. Лун. *Харык* Бр. в. Стол. *Харытон* Бр. в. Драг. *Харытонка* Бр. в. Драг., Ів., Пін. *Харытоша* Бр. в. Ів. *Харыцён* Бр. в. Стол. У XVI—XVIII стст. *Хари(ы)тон* (6 фіксацый) БА I 171.

ЦІМАФЕЙ, канан. правасл. Тимофей. Разм. *Цімох* узнікла ў выніку страты канцавога -ей і [ф]>[х]. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. Да першага — варыянты ад невытворных асноў: 1) ад асновы *Цімафей* — *Цімафейка*; 2) ад асновы *Цімох* з флексіяй -а, з суфіксамі -ја, -ька, -ок: *Цімоха*, *Цімош*, *Цімошка*, *Ціماشок*; 3) ад усечанай асновы *Цім-* без афікса, з флексіяй -а, з суфіксамі -ка, -ош, -оша: *Цім*, *Ціма*, *Цімка*, *Цімош*, *Цімоша*; 4) ад усечанай асновы *Ці-* з суфіксам -ша: *Ціша*. У другі рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў і іх частак: 1) ад *Цімка* — *Цімачка*; ад *Цімошка* — *Цімошачка*. Выкарыстоўваюцца і формы імені *Арцём*: *Цёма*, *Цёмка*. Зарэгістраваны *Цёма* Бр. в. Драг.; Мін. в. Слуцк. *Цёмка* Мін. в. Слуцк. *Цім* Бр. в. Брэст, Жаб.; Віц. в. Орша (29). *Ціма* Бр. в. Брэст, Жаб., Малар.; Віц. в. Віцебск, Пол. (75), Уш. (50); Гр. в. Кар.; Мін. в. Люб., Мінск. *Цімафей* Бр. в. Баранавічы (55), Бяроз. (35), Драг., Кам.; Віц. в. Пол. (95), Уш. (50); Гр. в. Кар., Навагр., Шч. (46); Мін. в. Барысаў, Люб., Мінск, Слуцк, Стаўбц. *Цімафейка* Бр. в. Драг.; Гр. в. Навагр.; Мін. в. Стаўбц. *Цімачка* Гр. в. Кар.; Мінск. *Ціماشок* Мін. в. Сл. *Цімка* Бр. в. Бяроз. (35), Пруж.; Віц. в. Орша (29), Пол. (95); Гр. в. Кар.; Мін. в. Люб., Мінск, Пух. *Цімох* Бр. в. Брэст, Бяроз., Ів., Лун., Малар., Пін., Стол.; Віц. в. Докш.; Мін. в. Барысаў, Люб., Мінск, Пух., Слуцк. *Цімоха* Бр. в. Брэст, Драг., Кобр., Малар.; Віц. в. Орша; Мінск. *Цімош* Бр. в. Брэст., Ів. *Цімоша* Бр. в. Бяроз. (35), Драг., Кам., Кобр., Пінск, Малар. *Цімошачка* Бр. в. Пруж. *Цімошка* Бр. в. Бяроз., Кам., Кобр., Пін., Пруж.; Віц. в. Брасл. (80), Докш.; Гр. в. Кар.; Мін. в. Мінск, Пух., Слуцк. *Ціша* Бр. в. Брэст, Жаб., Малар.; Мін. в. Барысаў. *Цішка* Бр. в. Бар., Жаб.; Мін. в. Барысаў, Мінск. У XVI—XVIII стст. *Тимофей* (35 фіксацый), *Тимохвей* (3), *Тимох* (13), *Тимоха* (2), *Тимош* (10), *Т(Ц)имошко* (13), *Т(Ц)имка* (7) БА I 159—160.

ЦІМОН, канан. правасл. Тимон. Зарэгістраваны

Цімон Бр. в. Малар.; Мін. в. Слуцк. *Цімоня* Мін. в. Слуцк.

ЦІМУР, кніжн. Зарэгістравана ў формах імені *Цімафей*: *Ціма* Бр. в. Малар. *Цімка* Бр. в. Брэст, Малар.

ЦІТ, канан. правасл. Тит. Зарэгістравана *Цітусь* Бр. в. Ів. У XVI—XVIII стст. *Тит* (11 фіксацый) БА I 161.

ЦІХАН, канан. правасл. Тихон. Вытворныя: 1) ад асновы *Ціхан* з суфіксамі -ец, -ка, -яка: *Ціханец*, *Ціханка*, *Ціханяка*; 2) ад усечанай асновы *Ціх-* з суфіксамі --ја, -ька: *Ціша*, *Цішка*. Зарэгістравана *Ціхан* Бр. в. Драг., Ів., Кам. (45), Лун., Малар., Пін.; Мін. в. Люб. (27), Мал. *Ціханец* Бр. в. Кобр. *Ціханка* Бр. в. Драг., Ів., Пін. *Ціханяка* Бр. в. Ів. *Ціша* Бр. в. Малар. *Цішка* Бр. в. Бар. У XVI—XVIII стст. *Тихон*, *Тифон* (па адной фіксацыі), *Тиш* (4), *Тиша* (4), *Чышка*, *Тихно* (3) БА I 161.

ЦЯРЭНЦІЙ, канан. правасл. Терентий. Вытворныя ад усечанай асновы *Цяр-*: *Цяроша*, *Цярэшка*. Зарэгістраваны *Цяроша* Бр. в. Івац. *Цярэнцій* Бр. в. Малар.; Мін. в. Сл. (70). *Цярэшка* Маг. в. Бабр. (80). У XVI—XVIII стст. толькі адзін раз — *Терентий* БА I 159.

ЧАСЛАЎ, стараж. слав. кананізаванае каталіцкай царквой, польск. Czesław. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. Да першага — варыянты ад усечанай невытворнай асновы *Чэсь-* без афікса, з флексіяй -ё, з суфіксамі -ік, -ка, -як: *Чэсь*, *Чэсё*, *Чэсік*, *Цэсік*, *Чэська*, *Чэсяк*. Да другога рада адносіцца *Чэсечка* ад *Чэська* ці *Чэсек*. Зарэгістраваны *Цэсік* Бр. в. Кам. *Часлаў* Віц. в. Брасл.; Гр. в. Дзятл., Навагр.; Мін. в. Мядз. (50), Стаўбц. (45). *Чэсё* Бр. в. Бар. *Чэсечка* Мін. в. Стаўбц. *Чэсь* Віц. в. Брасл. (20), Гарад., Докш. (22, 45—50), Паст. (43), Шарк. (40); Гр. в. Гродз. (17, 18, 32, 45, 50), Навагр., Шч. (25, 38); Мін. в. Мядз. (50), Стаўбц. (30). *Чэсік* Бр. в. Бар., Кам.; Віц. в. Гарад., Докш. (22, 45—50), Шарк. (40); Гр. в. Гродз. (5), Дзятл., Навагр., Шч. (20, 22, 24); Мін. в. Стаўбц. (30). *Чэська* Віц. в. Брасл. (20); Мін. в. Мядз. (50), Стаўбц. *Чэсяк* Гр. в. Гродз. (50).

ЭДМУНД, канан. каталіц. польск. Edmund. Вытворныя: 1) ад усечанай невытворнай асновы *Эдм-* з флексіяй -а, суфіксам -усь: *Эдма*, *Эдмусь*; 2) ад усечанай

дэфарміраванай асновы Эм- з суфіксамі -ік, -усь: *Эмік*, *Эмусь*. Зарэгістраваны *Эдма* Гродна (16). *Эдмусь* Гр. в. Гродна (16), Дзятл. (60). *Эмік* Гродз. (30). *Эмусь* Бр. в. Бар.

ЭДУАРД, канан. каталіц. польск. *Eduard*. Разм. *Эдвард* узыходзіць да польскай. Вытворныя першага дэрывацыйнага рада: 1) ад невытворнай асновы *Эдвард* з суфіксам -ік: *Адвардзік*; 2) ад усечанай асновы *Эд-* без афікса, з флексіяй -я//-ё, з суфіксамі -ак, -ек, -енька, -ік, -ка, -юк, -юша: *Эд*, *Эдзя*, *Эдзё*, *Эдак*, *Эдзек*, *Эдзенька*, *Эдзік*, *Эдзька*, *Эдзюк*, *Эдзюша*. Да другога рада належыць варыянт *Эдзічак* ад *Эдзік*. Зарэгістраваны *Адвардзік* Мін. в. Дзярж. *Эд* Бр. в. Пінск. *Эдак* Гродз. (70). *Эдвард* Гр. в. Ашм. (35—40); Мін. в. Стаўбц. (40). *Эдзек* Гр. в. Лід. (45). *Эдзенька* Бр. в. Бар., Кам. *Эдзё* Бр. в. Пін., Стол.; Гр. в. Гродз. (18), Свісл. (30). *Эдзік* Бр. в. Бар., Брэст, Ів., Івац. (15), Малар., Пін., Стол. (8); Віц. в. (52), Віцебск (45), Глыб. (20), Докш. (35), Міёры, Паст., Шум. (52); Гом. в. Жытк.; Гр. в. Астр. (38), Ваўкавыск (43), Гродна (14, 45, 50), Іўеў. (42), Масты (50); Магілёў (45); Мін. в. Барысаў, Бярэз., Валож., Мінск, Пух., Слуцк. *Эдзічак* Бр. в. Івац. (8); Віц. в. Паст.; Мін. в. Мінск, Пух. *Эдзька* Бр. в. Бар.; Віц. в. Глыб. (20), Докш. (35), Паст.; Гр. в. Ашм. (14, 35, 40, 50), Гродна (20), Іўеў. (42); Мін. в. Барысаў, Валож., Мін., Мядз. (12). *Эдзюк* Гр. в. Гродз. (18, 40); Мін. в. Мядз. (45). *Эдзюша* Бр. в. Ів. *Эдзя* Бр. в. Івац. (15), Кобр., Стол. (8, 32); Віц. в. Шум. (52); Гом. в. Жытк.; Гр. в. Астр. (60); Мін. в. Барысаў, Мінск. *Эдуард* Бр. в. Бар., Івац. (15), Стол. (32); Віц. в. Беш. (40), Віцебск (45), Шум. (52); Гом. в. (53); Гр. в. Ашм., Гродна (20), Масты (20); Магілёў (45); Мін. в. Барысаў, Бярэз., Мінск, Пух., Слуцк.

ЮЛЬЯН, канан. каталіц. польск. *Julian*. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. Першы складаюць варыянты: 1) ад асновы *Юльян*: *Юльянка*; 2) ад усечанай невытворнай асновы *Юль-* з флексіяй -ё, з суфіксамі -енька, -ік, -ісь, -юк, -юсь, -як: *Юлё*, *Юленька*, *Юлік*, *Юлісь*, *Юлюк*, *Юлюсь*. Да другога адносіцца *Юлічак* ад *Юлік*. Зарэгістраваны *Юленько* Бр. в. Стол. *Юлё* Бр. в. Малар., Стол. *Юлік* Бр. в. Драг., Кам., Лун., Лях. (62), Малар.; Віц. в. Докш., Шарк. (60, 65, 70); Гр. в. Дзятл. (70); Мін. в. Кап., Нясв. *Юлісь* Віц. в.

Докш.; Гродз. (69); Мін. в. Віл., Кап. *Юлічак* Гр. в. Дзятл. (75—80). *Юльян* Віц. в. Докш., Шарк. (60, 65, 70); Гр. в. Гродз. (69), Іўеў. (86); Мін. в. Віл. *Юльянка* Віц. в. Шарк. (60). *Юлюк* Гр. в. Іўеў. (86). *Юлюсь* Мін. в. Мядз. *Юляк* Бр. в. Лях.

ЮРЫЙ літ. ад канан. правасл. Георгий, каталіц. польск. *Jerzy*. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. Да першага належаць варыянты: 1) ад асновы *Юр-* з флексіяй *-а*, з суфіксамі *-ак*, *-ан*, *-анька*, *-ась*, *-ашка*, *-ка*, *-ко*, *-ок*, *-усь*, *-уша*, *-ча*, *-ша*, *-ык*, *-эк*, *-эц*: *Юра*, *Юрак*, *Юран*, *Юранька*, *Юрась*, *Юрашка*, *Юрка*, *Юрко*, *Юрок*, *Юрусь*, *Юруша*, *Юрча*, *Юрша*, *Юрык*, *Юрэк*, *Юрэц*; 2) ад асновы *Ер-* (*Jerzy*): *Ерка*. У другі рад уваходзяць: *Юранік* ад *Юран*; *Юрасёк*, *Юрасік*, *Юраська* ад *Юрась*; *Юрачка*, *Юрчык* ад *Юрка*; *Юрычак* ад *Юрык*. Зарэгістраваны *Ежы* Гродз. (15). *Ерка* Гр. в. Сморг. (75). *Рурык* Гродна (20). *Юра* Бр. в. Баранавічы (23, 45), Бар., Брэст, Бяроз. (5), Драг., Жаб., Ів. (40—50), Івац. (39), Кам. (18, 27), Лун.; Віц. в. Орша, Беш. (14), Віцебск, Паст., Чашн. (5); Гом. в. Жытк., Мазыр; Маг. в. Бабр. (6, 8), Гор. (8), Касц. (9, 10), Маг. (21); Мін. в. Барысаў, Дзяржынск, Кап. (14), Мінск, Мядз., Сл., Слуцк, Стаўбц. *Юрак* Гр. в. Гродз., Маст. (19); Мін. в. Дзяржынск, Мінск, Стаўбц. *Юран*, *Юранік* Мін. в. Барысаў. *Юранька* Бр. в. Кам. (18); Гродна (22); Маг. в. Касц. (3). *Юрасёк* Віц. в. Пол. (30). *Юрасік* Бр. в. Пруж., Стол.; Гр. в. Масты, Навагр. (10). *Юрась* Бр. в. Брэст, Ів. (30), Івац. (18), Кам., Лях. (8), Стол.; Віц. в. Віцебск, Орша, Чашн. (60); Гр. в. Гродна (10), Гродз. (15), Скідаль (14), Зэльв. (60, 75); Маг. в. Гор. (7, 13); Мін. в. Стаўбц. *Юраська* Мінск. *Юрачка* Бр. в. Баранавічы (14), Бар., Драг. (10), Ів., Івац., Кам., Пруж. (19), Стол. (2); Віц. в. Паст.; Гом. в. Жытк., Мазыр, Чачэрска; Гр. в. Гродна (15, 16, 20, 22), Масты, Навагр.; Мін. в. Барысаў, Мінск, Мядз., Сл., Слуцк, Стаўбц. *Юрашка* Бр. в. Пінск. *Юрка* Бр. в. Баранавічы (14), Бар., Брэст, Бяроз. (5), Драг. (10), Жаб., Ів., Івац. (7), Кам. (9, 18), Пруж. (19), Стол. (5); Віц. в. Орша (19), Беш. (14), Паст., Пол. (30); Гом. в. Жытк., Мазыр, Чачэрска (5—10); Маг. в. Бабр. (6), Гор. (16), Касц. (10), Маг. (68), Магілёў (14); Мін. в. Барысаў, Мінск, Мядз., Сл., Слуцк, Стаўбц. *Юрко* Бр. в. Драг., Івац., Стол. *Юрок* Бр. в.

Кам.; Віц. в. Орша (19); Мін. в. Барысаў, Дзяржынск, Мінск, Мядз. *Юрусь* Гродна (22). *Юруша* Гр. в. (8—15). *Юрча* Гродна (10—15). *Юрчык* Гродна (15, 19), Гродз., Пруды; Маг. в. Мсц. (3); Мінск. *Юрша* Гродна (10). *Юрый* Бр. в. Бар., Бяроз. (5), Драг. (10); Гом. в. Гом. (50), Мазыр; Гр. в. Гродна (15, 16, 19, 20, 25), Гродз. (19, 21), Лід. (21), Навагрудак (21); Маг. в. Мсц. (17); Мін. в. Барысаў, Дзяржынск, Кап. (19), Мінск, Мядз., Сл., Слуцк, Стаўбц. *Юрык* Бр. в. Баранавічы (23), Бар., Брэст, Бяроз. (5), Драг. (10), Івац. (7), Кобр., Пін., Стол. (47); Віц. в. Орша (19), Чашн. (2); Гом. в. Мазыр; Гр. в. Гродз. (10, 14, 15, 17), Гродна (2, 10, 14, 16), Зэльв. (75), Лід. (18, 21), Ліда (20), Масты, Навагр.; Маг. в. Бабр. (6), Гор. (13, 15), Мсц. (16); Мін. в. Барысаў, Мінск, Сл., Стаўбц. *Юрычак* Бр. в. Бар. *Юрэк* Віц. в. Паст. *Юрэц* Гродна (10—15, 20). У XVI—XVIII стст. *Юрий* (11 фіксацый), *Юри* (6), *Юрѣи* (76), *Юрѣи* (3), *Юрей* (20), *Еры* (2), *Ерѣи*, *Юрко* і *Юрка* (36), *Юрага* (3) БА I 49—50.

ЯКАЎ, канан. правасл. Іаков. Параўн. *Якуб*. Вытворныя складаюць тры дэрывацыйныя рады. Да першага належаць варыянты: 1) ад асновы *Якаў*: *Якаўка*; 2) ад усечанай асновы Я-: *Яша*. Другі рад складаюць варыянты ад вытворнай асновы Яш- з суфіксамі -анька, -ка, -ук: *Яшанька*, *Яшка*, *Яшук*. У трэці рад уваходзяць варыянты: 1) *Яшачка* ад *Яшка*; 2) *Яшунька* ад гіпатэтычнай асновы *Яшуня*; *Яшэчка* ад гіпатэтычнай асновы *Яшэк*. Зарэгістраваны *Якаў* Бр. в. Ів. (70), Кам. (65), Кобр., Лун., Пін., Стол., Драг., Малар.; Віц. в. Уш. (25); Гом. в. Добруш (50); Гродна (73); Маг. в. Бабруйск (27); Мін. в. Бярэз., Люб. (25), Мінск, Сл. *Якаўка* Бр. в. Ганц., Ів. (70), Драг., Кобр.; Мін. Бярэз. *Яша* Бр. в. Брэст, Драг., Жаб., Ів., Кам., Кобр., Лун., Пін., Стол.; Віц. в. Чашн. (60); Гом. в. Лельч. (50—52); Гродз. (20, 45, 55); Мін. в. Кл., Люб. (25), Мінск, Сл. *Яшанька* Мін. в. Мінск, Сл. *Яшка* Бр. в. Брэст, Кам., Кобр., Малар.; Віц. в. Уш. (25); Гом. в. Добруш (50); Гр. в. Гродна (73), Гродз. (20, 45); Мінск. *Яшук* Бр. в. Ів. *Яшунька* Бр. в. Малар. *Яшэчка* Бр. в. Бяроз. У XVI—XVIII стст. *Яков* (61 фіксацыя), *Якша* БА I 77, 78.

ЯКУБ, канан. каталіц. польск. *Якуб*. Параўн. *Якаў*. Зарэгістраваны *Якуб* Гродз. (20); Мін. в. Сл. (83). *Якуля* Бр. в. Лун. *Якуша* Бр. в. Ганц. У XVI—

XVIII стст. *Якуб* (141 фіксацыя), *Якубец* (2), *Якуш* (2) БА I 77, 78.

ЯРАСЛАЎ, стараж. слав. Вытворныя складаюць два дэрывацыйныя рады. Да першага належаць варыянты ад усечаных невытворных асноў: 1) ад асновы *Яр-* з суфіксамі *-ак, -ка, -ок, -оша, -уш, -эк*: *Ярак, Ерка, Ярок, Яроша, Яруш, Ярэк*; 2) ад асновы *Слаў-* з флексіяй *-а*, з суфіксамі *-ік, -ка*: *Слава, Славік, Слаўка*. У другі рад уваходзяць варыянты ад вытворных асноў: 1) *Ярачак* ад *Ярак*; 2) *Ярошка* ад *Ярош, Яроша*; 3) *Славачка* ад *Слаўка*; 4) *Славічак* ад *Славік*. Зарэгістраваны *Ерка* Гр. в. Навагр. *Слава, Славачка, Славік, Славічак*, Гр. в. Навагр. *Слаўка* Гом. в. Жытк.; Мінск. *Ярак* Гр. в. Лід. (40); Мін. в. Валож. *Яраслаў* Гом. в. Жытк.; Мінск. *Ярачак, Ярок* Гом. в. Жытк. *Яроша* Мін. в. Валож. *Ярошка, Яруш* Брэсц. *Ярэк* Гом. в. Жытк.

ЯЎГЕН і ЯЎГЕНІЙ, канан. правасл. Евгений, ката-ліц. польск. Eugeniusz. Літ. *Яўген* і разм. *Яўгень* узніклі ў выніку адпадзення канцавога *-ий* у кананічнай форме. Вытворныя належаць да трох дэрывацыйных радоў. Да першага — варыянты ад усечаных невытворных асноў: 1) ад асновы *Яўг-*: *Яўгеша*; 2) ад асновы *Ген-* з флексіяй *-а*, з суфіксамі *-ік, -ка, -усь*: *Гена, Генік, Генка, Генусь*; 3) ад асновы *Гень-* з флексіяй *-я*, з суфіксамі *-ёк, -ка, -юсь*: *Геня, Гінёк, Генька, Генюсь*; 4) ад трансфарміраванай асновы *Жэнь-* з флексіяй *-я//ё*, з суфіксамі *-ёк, -ёта, -ік, -ка*: *Жэня, Жэнё, Жэнёк, Жэнёта, Жэнік, Жэнька*. Другі рад складаюць варыянты ад вытворных асноў: 1) ад *Генка* — *Геначка*; 2) ад *Генік* — *Генічак*; 3) ад *Жэнька* — *Жэнечка, Жэньчык*; 4) ад *Яўгеша* — *Яўгешка*. Зарэгістраваны *Гена* Бр. в. Бар. (60), Брэст; Віц. в. Міёр. (45); Гр. в. Кар. *Геначка* Гр. в. Кар. *Генік* Віц. в. Докш. (49); Гр. в. Кар., Маст. (25). *Генічак* Гр. в. Кар. *Генка* Віц. в. Глыб., Паст. (18—20); Гр. в. Кар. *Генусь* Віц. в. Міёр. (45). *Генька* Віц. в. Глыб. *Генюсь* Віц. в. Паст. (7—12). *Геня* Бр. в. Бар. (60); Гродз. (55). *Гінёк* Віц. в. Докш. (40). *Жэнечка* Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Кобр., Пруж.; Гр. в. Навагр.; Маг. в. Бабруйск; Мін. в. Кл., Мінск, Стаўбц. *Жэнё* Бр. в. Ів., Івац., Пін., Стол. *Жэнёк* Бр. в. Бяроз. (10). *Жэнёта* Бр. в. Стол. *Жэнік* Бр. в. Брэсц., Жаб., Івац., Малар., Пін., Стол.; Віц. в. Глыб., Докш. (40, 42), Леп. (25); Гр. в. Маст. (15, 50), Навагр.; Мін. в. Кап.

(30, 50), Кл., Пух. (25), Сл. *Жэнька* Бр. в. Бар., Брэст., Бяроз. (40), Драг., Ів., Івац., Кам., Лун.; Віц. в. Лёзна, Маст. (23—30), Пол. (50, 55); Гом. в. Б.-Каш. (7—40), Гом. (17), Добр. (3—20, 60); Гр. в. Ашм. (60), Гродна (20), Кар. (13), Ліда (50), Маст. (45), Навагр., Сморг. (65); Маг. в. Магілёў (55), Слаўг. (35); Мін. в. Віл. (45), Круп. (38), Лаг. (18—20), Мінск, Пух. (25), Стаўбц. *Жэньчык* Віц. в. Лёзна. *Жэня* Бр. в. Бар. (60), Брэст, Драг., Івац., Лун.; Віц. в. Брасл. (33), Глыб., Лёзна, Міёр. (45), Паст. (25); Гом. в. Б.-Каш. (7—40), Гом. (40), Добр. (20), Рэч. (25—50); Гр. в. Гродна (20), Кар. (17), Маст., Навагр.; Маг. в. Бабруйск, Магілёў; Мін. в. Кл., Круп. (38), Лаг. (18—20), Люб. (20, 40), Мінск, Сл. (35), Стаўбц. *Яўген* Бр. в. Пін.; Віц. в. Паст. (30, 35); Гом. (40); Гр. в. Кар., Навагр., Сморг. (65); Маг. в. Магілёў, Слаўг. (35); Мін. в. Лаг. (40), Люб. (60), Мінск, Стаўбц. *Яўгеній* Бр. в. Бяроз. (40); Віц. в. Лёзна (40), Паст. (30, 35); Маг. в. Бабруйск; Мінск, Стаўбц. *Яўгенъ* Бр. в. Пін.; Гр. в. Кар. (42), Навагр. *Яўгеша, Яўгешка* Мінск. У XVI—XVIII стст. не адзначана.

ЯЎХІМ і ЯФІМ. канан. Евфимий. Імя рэдкае. Рэгіянальнае *Юхім*. Вытворныя належаць да двух дэрывацыйных радоў. Да першага — варыянты ад невытворных асноў і іх частак: 1) ад Яўхім — *Яўхімка*; 2) ад Яфім-: *Яфімка*; 3) ад Юхім — *Юхімка*; 4) ад усечанай асновы Фім-: *Фімка*. Да другога рада адносіцца варыянт *Яўхімешка* ад гіпатэтычнага Яўхімеша. У якасці варыянта выкарыстоўваецца імя *Яша* < Якаў, хаця яно магчыма ад усечанай асновы Я- з суфіксам -ша. Зарэгістраваны *Фімка* Мінск. *Юхім* Бр. в. Драг., Ів., Кобр. *Юхімка* Бр. в. Драг., Кобр. *Яўхім* Бр. в. Ів., Лун.; Віц. в. Пол. (70); Гом. в. Добруш; Маг. в. Бабруйск; Мін. в. *Яўхімешка* Бр. в. Стол. *Яўхімка* Мін. *Яфім* Бр. в. Ганц. *Яфімка* Маг. в. Чав. *Яша* Віц. в. Пол. (70). У XVI—XVIII стст. *Евхим* (14 фіксацый), *А(О)вхим* (19), *Авфим, Ольхим* БА I 69.

МАРФАЛАГІЧНАЯ СТРУКТУРА МУЖЧЫНСКІХ АСАБОВЫХ ІМЁН

НЕВЫТВОРНЫЯ ІМЁНЫ

У працэсе фанетычнай і марфалагічнай адаптацыі і ўзаемадзеяння паміж рознымі мадэлямі кананічныя імёны к XVI ст. зазналі значныя змены, у выніку чаго склалася даволі ўстойлівая для перыяду XVI—XVIII стст. структура ўласных асабовых імён. Па марфалагічнай будове імёны ў гэты час групуюцца ў тыя ж мадэлі, што і кананічныя (традыцыйна-царкоўныя) формы: з фіналіямі *-ей*, *-ий*, *-ай*, *-ой*, *-ия*, *-а*, «галосны+зычны», «група зычных». Назіраецца толькі змяненне ступені прадуктыўнасці паасобных мадэлей, пераліванне імён з адной мадэлі ў другую (гл. табл. 1, 2, 3).

Імёны з фіналіяй *-ей*. У групу імён з фіналіяй *-ей* уваходзяць кананічныя формы з фіналіяй *-ей*, а таксама частка імён, кананічная форма якіх характарызавалася фіналіямі *-ий*, *-ия*, *-ин*, *-иан*. З фіналіяй *-ей* у XVI—XVIII стст. выкарыстоўваліся (у дужках падаецца лік фіксацый): 1. Імёны, якія ўзыходзяць да традыцыйна-царкоўных на *-ей* (гл. табл. 1): *Агей*, *Огей* (4) 1567 Навагр. п., 1684, 1690 Маг., 1726 Чач. ст.; *Андрей*, *Ондрей* (338) 1528 Ашм. дв., Вас., Лід. дв., Навагр. з-к, 1567 Ашм. п., Бр. п., Вас. хар., Ваўк. п., Гр. п., Мін. п., Навагр. п., Пін. п., Рэч. п., Слон. п., 1577 Маг., 1582 Мін. п., 1593 Віц., 1623 Віц. в., 1630 Віц., 1642 Пол. в., 1646 Арш. п., 1652 Пол., 1670, 1717 Віц. в., 1730 Пол., 1764 Ула, 1772 Віц.; *Балтрмей*, *Болтрмей* < польск. *Bartłomiej* (47) 1528 Рад., Астр., Гр., 1567 Лід. п., Ашм. п., Гр. п., Слон. п. Ваўк. п.; *Верхомей* < Варфоломей 1576 Бр. АВАК XIV 187; *Дорофей* (5) 1528 Навагр. з-к, 1567 Навагр. п., 1540 Гр. АВАК XVII 83, *Дорохвей* 1597 Слон. АВАК XIV 616; Елисей: *Олисей*, *Алисей* (12) 1578, 1580, 1746, 1758 Маг., 1582 Мін. п., 1566 Бр. АВАК XIV 154, 1577 Бр. АВАК III 289, *Олесей* 1690 Бр. АВАК II 285, *Ольсей* 1552 Пін. кн-ва;

Иерофей: *Ерофей* 1528 Пін., *Орофей*, *Арофей* (5) 1577, 1683, 1691 Маг.; *Матфей* (32) 1528 Ваўк., Навагр. з-к, Пол. з-ля, 1567 Ашм. п., Гр. п., Навагр. п., Пін. п., Слон. п., 1582 Мін. п., 1609, 1688 Маг., 1623 Пол. в., 1588 Пол. в. АС I 172, 222, *Матхвей* 1567 Пін. п., *Матвей*, *Мацвей* (52) 1614 Арш. п., 1620, 746 Маг., 1724 Чач. ст., 1618 Пол. в. АВАК IX 5, 9, 12, *Матей*, *Мацей* (168) 1528 Вас., Ваўк., Віц. з-ля, Гр., Навагр. п., Слон. п., 1567 Астр. хар., Ашм. п., Брасл. п., Ваўк. п., Гр. п., Навагр. п., Слон. п., 1582 Мін. п., 1614 Арш. п., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1580 Брасл. п. АВАК XIV 196, 1618 Пол. в. АВАК IX 12, 1792 Брасл. п. АВАК XXXVIII 142, 1792 Пол. у. АВАК XXXIII 147; *Михей* (6) 1691, 1746 Маг., 1728 Чач. ст.; *Моисей* (7) 1552 Пін., 1730 Пол., 1640 Пол. АС I 311, 312, *Мойсей* (27) 1567 Вас. хар., Слон. п., 1577, 1746 Маг., 1614 Арш. п., 1704, 1726 Чач. ст., 1616 Пол. в. АВАК IX 11, *Мосей*, *Масей* (7) 1670 Віц. в., 1764 Ула, 1790 Віц.; *Тимофей* (35) 1528 Віц. з-ля, Навагр. з-к, 1567 Вас. хар., Ваўк. п., Навагр. п., Слон. п., 1593 Віц., 1610 Маг., *Тымофей* (2) 1601 Пол. АС I 222, 225, *Тимохвей* (3) 1567 Слон. п., 1636 Пол. в.

2. Імёны, якія ўзыходзяць да кананічных (традыцыйна-царкоўных) імён з фіналіяй *-ий* (гл. табл. 2): Авдий: *Авдей*, *Овдей* (10) 1552 Кл., 1567 Брасл. п., Гр. п., 1578 Маг., 1605, 1623, 1683 Маг., *Аудзей* 1618 Пол. в. АВАК IX 9; Аверкий: *Аверкей*, *Оверкей* 1541 Гр. АВАК XVII 365; 1558 Гр. там жа 415; Авксентий: *Оксентей* 1615 Маг.; Акакий: *Акатей* 1601 Пол. АС I 224; Алексей: *Алексей*, *Олексей* (56) 1528 б. Ваўк., Мсцісл., Навагр., Пін., Раг., Слон., 1567 Ашм. п., Гр. п., Навагр. п., 1577 Маг., 1623 Віц. в., 1646 Ашм. п., 1670 Віц. в., 1676 Пол., 1684 Маг., 1717 Віц. в., 1751 Віц., 1764 Ула, 1771 Пол., 1588 Пол. в. АС I 172, 1601 Пол. арх. АС I 223, 1633 Пол. в. АС I 272, 1643 Пол. АС I 341; Алфий: *Авней*, *Овней* 1577 Маг.; Антоний: *Антоней* (6) 1567 Ашм. п., Бр. п., 1401 Бр. АВАК III 2, 1556 Гр. АВК XXI 169; Артемий: *Артемей* (1) 1567 Слон. п.; Афанасий: *Офанасей* (2) 1567 Ваўк. п.; Василий: *Василей* (92) 1528 Віц. з-ля, Кам., Кл., Мсцісл., Навагр. з-к, Пол. з-ля, 1567 Астр. хар., Ашм. п., Ваўк. п., Навагр. п., Пін. п., Слон. п., Маг., Шкл., 1582 Мін. п., 1593 Віц., 1595 Віц. в., 1600 Маг., 1613 Мсцісл., 1589 Бр. АВАК VI 61, 1592 Гр. АВАК VII 451, 1633, 1643 Пол. в. АС I 272, 346; Гордий: *Гардзей*

(5) 1646 Арш. п., 1540 Гр. АВАК XVII 200, 1589 Бр. АВАК VI 43; Григорий: *Григорей* (79) 1528 Ашм. дв., Ваўк., Гр., Мсцісл., Пін., Пол. з-ля, 1567 Ваўк. п., Маз. п., Пін. п., Слон. п., 1578 Маг., 1634 Віц., 1638, 1656 Маг., 1556 Гр. АВК XXXI 200, 1580 Бр. АВАК II 216, 1588 Пол. в. АС I 174, 1601 Пол. арх. АС I 223; Димитрий: *Дмитрей* (3) 1528 Пол. з-ля, 1555 Гр. АВК XXI 72, *Деметрей* 1591 Маг.; Евстафий: *Остафей*, *Астафей* (23) 1528 Мін. дв., Пол. з-ля, 1567 Бр., Гр. п., Мін. п., Навагр. п., Пін. п., *Остапей* 1597 Бр. АВАК XIV 557; Зиновий: *Зиновей* 1556 Гр. АВК XXI 252; Иеремий, Иеремия: *Еремей*, *Еромей* (5) 1528 Пол. з-ля, 1567 Навагр. п., *Веремей* (2) 1582 Мін. п., 1692 Маг.; Иоанникий: *Аникей*, *Оникей* (19) 1567 Гр. п., Навагр. п., 1577, 1578 Маг., 1609, 1623, 1679 Маг., 1726 Чач. ст., 1764 Ула; Ипатий: *Патей*, *Пацей* (7) 1528 Бр., 1590 Мін. п., 1664 Маг., 1728 Чач. ст., 1746 Маг.; Исаакий, Исакий: *Исакей* 1567 Навагр. п.; Мелентий: *Мелентей* (2) 1567 Брасл. п.; Мокий: *Мокей* (10) 1528 Навагр. з-к, 1578 Маг., 1582 Мін. п., 1646 Арш. п., 1712 Віц. в., 1746 Маг., 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 160; Онуфрий: *Онофрей* (4) 1567 Гр. п., 1688 Маг., *Онопрей*, *Анопрей*, *Анапрей* (7) 1578, 1588, 1596 Маг., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., *Нупрей* 1790 Віц. в.; Сергей: *Сергей* (15) 1567 Слон. п., 1578 Шкл. вол., 1614 Арш. п., 1617 Маг., 1670 Віц. в., 1704 Чач. ст., 1638 Пол. в. АС I 298; *Феодосей* 1567 Гр. п.; *Юрей* (20) 1528 Ашм. дв., Лід. дв., Навагр. з-к, Слон., Слуцк, 1630 Пол. в.

Па СБП рэканструюецца незасведчанае ў помніках імя *Напрэй* (Напрэенка) < Онуфрий.

3. Імёны, якія ўзыходзяць да традыцыйна-царкоўных з канцавым -ія: Захария—*Захарей* (2) 1630 Віц. в., 1619 АВАК II 560; Малахия — *Малафей* (2) 1582 Мін. п.

4. Імёны, утвораныя пры дапамозе канцавога -ей ад усечаных асноў традыцыйна-царкоўных імён з канцавым -ин, -иан: Валентин — *Валентей* (2) 1558 АВК XXI 373; Дементиан: *Дементей*, *Деменьтей* (5) 1567 Ашм. п., Бр. п., 1688 Пол. в. АС I 167, 1589 АВАК V 69, 1601 Пол. арх. АС I 223; Киприан: *Купрей* (16) 1578, 1580, 1612 Маг., 1614 Арш. п., 1683, 1749 Маг., 1764 Віц. в. Ула, 1769 Чач. ст.; Севастиан: *Савостей* (3) 1614 Арш. п., 1730 Пол. в.

5. Польскія імёны: *Амброжей* (15) < *Ambroży* 1567 Ашм. п., Ваўк. п., Гр. п., Мін. п.; *Балтромей*, *Болтромей*

(47) < Bartłomiej 1528 Рад., Астр., Гр., 1567 Лід. п., Ашм. п., Гр. п., Слон. п., Ваўк. п., Ашм. п.

Такім чынам, мадэль імён на *-ей* значна пашырылася. Перш за ўсё яна захавала ўсе 10 выкарыстаных у XVI—XVIII стст. імён, традыцыйна-царкоўная форма якіх заканчваецца на *-ей*: *Агей* (*Огей*), *Андрей* (*Ондрей*), *Верхомей* < *Варфоломей*, *Дорофей* (*Дорохвей*), *Ерофей* (*Орофей*, *Арафей*), *Матвей* (*Матвей*, *Мацвей*, *Мацей*), *Михей*, *Моисей* (*Мойсей*), *Олисей* (*Алисей*, *Олесей*, *Ольсей*) < *Елисей*, *Тимофей* (*Тимохвей*) (гл. табл. 1). Дваццаць пяць імён пералілося з мадэлі на *-ий*. Прычым 8 з іх зафіксаваны выключна з канцавым *-ей*: *Авдей* (*Овдей*), *Авней* (*Овней*) < *Алфий*, *Акатей* < *Акакий*, *Гордей*, *Зиновей*, *Патей* < *Ипатий*, *Мокей*, *Сергей*. Астатнія 17 маюць адпаведнікі, якія ўваходзяць і ў іншыя мадэлі—з фіналіямі *-ий*, *-о* ці *-а*, «галосны + зычны» (гл. табл. 2). Даволі шырока ўжываліся такія імёны, як *Алексей*, *Василей*, *Григорей*, *Аникей* (*Онйкей*) < *Иоанникий*, *Онуфрей* (*Онопрей*, *Анапрей*, *Нупрей*), удзельная вага якіх у параўнанні з агульным лікам ужыванняў складае 50—90% (рэшта прыпадае на іх адпаведнікі, што ўваходзяць у іншыя мадэлі). Другія імёны з фіналіяй *-ей*, якія перайшлі з мадэлі на *-ий*, маюць больш абмежаваную ўдзельную вагу — *Остафей* (*Астафей*, *Остапей*) < *Евстафий*, *Еремей* (*Еромей*, *Веремей*) < *Иеремий*, *Иеремия*, *Юрей* ці ўжываліся рэдка — *Аксентей* < *Авксентий*, *Антоней*, *Артемей*, *Афанасей*, *Дмитрей* (*Деметрей*), *Исакей*, *Мелентей*, *Федосей*. Спарадычна формы з фіналіяй *-ей* зарэгістраваны ад некаторых імён на *-ия* — *Захарей*, *Малафей*, ад усечаных асноў імён на *-ин*, *-иан* — *Валентей* < *Валентин*, *Дементей* < *Дементиан*, *Купрей* < *Киприан*, *Савостей* < *Севастиан*.

У сучаснай беларускай антрапанімічнай сістэме ў якасці поўных афіцыйных імён на *-ей* акрамя фанетычна адпаведных традыцыйна-царкоўных імён на *-ей* (*Агей*, *Андрэй*, *Варфаламей*, *Дарафей*, *Елісей*, *Ерафей*, *Еўсцігней*, *Майсей*, *Мацвей*, *Міхей*, *Цімафей*) замацаваліся некаторыя імёны, якія ўзыходзяць да традыцыйна-царкоўных імён на *-ий* (*-лий*), *-ия*, *-иан* (*Аляксей*, *Анікей*, *Аўдзей*, *Гардзей*, *Карней*, *Макей*, *Сяргей*, *Ерамей*, *Савасцей*). Частка новых імён на *-ей* кадыфікавана як размоўныя (*Анухрэй*, *Анупрэй*, *Аўсей*, *Ахрамей*,

Варыянты імён, якія ўзніклі на аснове
традыцыйна-царкоўнай формы імён з канцавым *-ей* (па БА I)

Кананічная форма ўласных імён	Лік фіксацый у поўнай форме	Мадэлі				Фанетычныя змены
		з фіналі- яй <i>-ей</i>	з фіналі- яй <i>-ий</i>	з фіналіяй «галосны+ зыхны» пасля знікнення <i>-ей</i>	з фіналіяй <i>-а</i> пасля знікнення <i>-ей</i>	
Аггей	4	4	—	—	—	гг//г
Андрей	339	338	—	—	—	
Варфаламей	3	—	—	3	—	фала//хло
Дорофей	3	3	—	—	—	
Елисей	11	11	—	—	—	
Иерофей	7	6	—	1	—	ф//х
Матфей	244	244	—	—	—	тв//тв//цв//ц
Михей	6	6	—	—	—	
Моисей	38	38	—	—	—	ои//ой//о
Тимофей	53	38	—	13	2	ф//хв//х
[Фаддей]	*	+	—	—	—	
[Фалалей]	*	+	—	—	—	

Верамей, Купрэй, Нупрэй, Савасцей, Стахей, Федасей)¹.

У размоўна-бытавой сферы з *-ей* адзначаны:

1. Імёны, якія ўзыходзяць да кананічных форм імён з фіналіяй *-ей*: *Андрэй* — ва ўсіх абласцях 62 фіксацыі ў 50 нас. пунктах; *Дарафей* Бр. в. Драг., Малар., Віц. в.; *Елісей* Гом. в. Б.-Каш., *Алісей* Бр. в. Драг., *Лісей* Гом. в. Б.-Каш.; *Майсей* Бр. в. Ів., Лун., Малар., Пін.; *Мацвей* Бр. в. Бяроз., Драг., Ів., Кам., Кобр., Лун., Віц. в. Гарад., Гр. в. Навагр, *Мацей* Бр. в. Малар., Стол.

2. Імёны, якія ўзніклі на аснове кананічных імён з фіналіяй *-ий*: *Аляксей* — ва ўсіх абласцях 41 фіксацыя ў 40 нас. пунктах, *Ляксей* Бр. в. Ів., Віц. в. Арш., Беш., В.-Дзв., Віц., Гарад., Докш., Леп., Лёзн., Міёр., Паст., Пол., Сен., Тал., Шум., Гом. в. Б.-Каш., Ветк., Лельч., Хойн.; *Анупрэй* Бр. в. Кобр., *Нупрэй* Бр. в. Лун., Стол., Віц. в. Беш., Глыб., Чашн., *Нухрэй* Віц. в. Беш., Сен.; *Аркадзей* Гр. в. Навагр., *Яркадзей* Бр. в. Івац.; *Астафей* Віц. в. Докш.; *Гардзей* Бр. в. Драг., Ів., Малар., Стол., Віц. в. Беш., Міёр.; *Гурэй* Бр. в. Кам.; *Сяргей* — ва ўсіх абласцях 136 фіксацый у 105 нас. пунктах.

¹ Суднік М. Р. Слоўнік асабовых уласных імён.— Мн., 1965, с. 15—47.

3. Два імені ад усечаных асноў: *Карней* ад Корнилий Бр. в., Драг., Стол.; *Яўсей* ад Евсевий Гр. в. Навагр.

Імёны з фіналіяй -ий узыходзяць да кананічных (традыцыйна-царкоўных) імён на -ий, а таксама да асобных імён, кананічная форма якіх мае фіналіі -ия, -уан, -а. У XVI—XVIII стст. з фіналіяй -ий ужываліся (у дужках даецца лік фіксацый):

1. Кананічныя імёны на -ий: ад Аверкий — *Оверкий* 1555 Гр.; *Антоний* (3) 1591 Гр. АВАК XIV 393, 1601 Пол. арх. АС I 221, 1664 Гр. АИК I 90; *Афанасий* (3) 1746, 1676 Бр. АВАК III 264, 1690 Бр. АВАК III 261, *Афтанасий* 1588 Пол. в. АС I 170; *Василий* (17) 1593 Віц., 1652, 1684 Пол., 1691, 1746, 1758 Маг., 1516 Гр. АВАК VII 9, 1588 Бр. АВАК VI 6, 1638 Пол. АС I 307, 1677 Бр. АВАК III 262; *Григорий*, *Грыгорый* (36) 1567 Пін. п., 1579 Орша, 1652 Пол., 1656 Маг., 1676 Пол., 1757 Маг., 1592 Гр. АВАК VII 451, 1617 Гр. АИК I 281; *Димитрий* (6) 1552 Пін., 1690 Бр. АВАК III 264; *Евсевий* 1697 Маг.; *Евстафий* (2) 1676 Пол., 1679 Бр. АВАК II 77, *Остафий* (3) 1634 Віц., 1682 Бр. АВАК III 104, *Останий* 1589 Бр. АВАК VI 85; *Евтихий* 1685 Маг.; *Лаврентий* 1684 Пол.; *Левонтий* 1552 Навагр.; *Мелентий* (2) 1746 Маг.; *Меркурий* 1552 Пін. кн.; *Онуфрий* 1552 Пін. кн., *Анапрый* 1689 Маг.; *Парфений* 1636 Пол. в. АС I 291; *Порфирий* (2) 1578 Маг.; *Терентий* 1746 Маг.; *Юрий*, *Юрый* (14) 1528 Лід. дв., Рад., 1567 Вас. хар., 1582 Мін. п., 1746 Маг., 1539 Гр. АВАК XVII 36, 1579 Бр. АВАК XIV 195, 1638 Пол. в. АС I 298.

2. Імёны, якія ўтварыліся ад кананічных форм з фіналіямі -ия, -а, -уан: а) *Захарий* (3) < Захария 1683 Пол., 1629 Бр. АВАК III 31; б) *Никитий* < Никита 1664 Маг.; в) *Дементий* < Дементиан 1589 Бр. АВАК VI 49.

3. Польскія імёны з фіналіяй -ы: *Амброжий* < Ambroży 1567 Ашм. п., Ваўк. п., Слон. п.; *Валентый* (13) < Walenty 1567 Арш. п., Ваўк. п., Рад. хар.

Мадэль імён з фіналіяй -ий у XVI—XVIII стст. параўнальна з кананічнымі формамі на -ий колькасна звязілася. Яшчэ да XVI ст. у выніку адаптацыі кананічных форм і ўзаемадзеяння розных мадэлей частка імён на -ий набыла іншыя фіналіі і разам з гэтым улілася галоўным чынам у мадэлі з фіналіяй -ей і «галосны + зычны». Для кожнага канкрэтнага імені ўласціва поўнае пераліванне ці частковае, абмежаванае. Пры поў-

ным пераліванні імя пераходзіць у новую мадэль, а пры частковым суіснуюць варыянты, аформленыя па новай мадэлі і традыцыйныя. Звужэнне мадэлі на *-ий* адбылося за кошт і поўнага і частковага пералівання. Так, у мадэль на *-ей* увайшлі кананічныя формы *Авдий, Алексей, Гордий, Мокий, Иоанникий, Ипатий, Сергей*, у мадэль з заканчэннем «галосны + зычны» — *Авраамий, Авраамий, Власий, Дионисий, Евлампий, Евстратий, Евтропий, Евфимий, Елевферий, Игнатий, Макарий, Мефодий, Панкратий, Парфений, Патапий, Пахомий, Прокопий, Протасий, Сасоний, Софоний, Стахий*. Поўнае пераліванне можа быць і такім, калі традыцыйная мадэль пераліваецца ў дзве новыя. Напрыклад, кананічныя формы *Авксентий, Антоний, Артемий, Исаакий, Исакий, Феодосий* перайшлі ў мадэлі з фіналіяй *-ей* і «галосны + зычны». Гэта значыць, што з выкарыстоўваемых у XVI—XVIII стст. 57 імён, традыцыйна-царкоўная форма якіх заканчваецца на *-ий*, 33 поўнасцю перайшлі ў іншыя мадэлі: 6 — у мадэль на *-ей*, 21 — у мадэль з заканчэннем «галосны + зычны», 6 — у абедзве мадэлі (гл. табл. 2).

Частковае пераліванне таксама значна звужала колькасны састаў імён мадэлі на *-ий*. Адзначана суіснаванне форм з фіналіямі *-ий* і *-ей* ад кананічных *Мелетий, Онуфрий, Юрий*, форм з фіналіямі *-ий, -ей*, «галосны + зычны» і «група зычных» ад кананічных *Афанасий, Василий, Григорий, Димитрий, Евстафий* і некаторых іншых. Практычна ні адно традыцыйна-царкоўнае імя на *-ий* не зарэгістравана ў класічнай форме — толькі на *-ий* (гл. табл. 2).

З іншых мадэлей у мадэль з фіналіяй *-ий* перайшлі імёны *Дементий < Дементиан, Захарий < Захария, Никитий < Никита*.

Паказанае пераразмеркаванне імён па мадэлях было паўсямясным і ўстойлівым. Гэта абумовіла нарматыўную форму сучасных беларускіх поўных афіцыйных імён.

З фіналіяй *-ій* кадыфікаваны імёны, якія ў перыяд засваення беларускай мовай кананічных імён, а таксама ў XVI—XVIII стст. не ўжываліся зусім ці былі малаўжывальнымі, а таму па марфалагічнай структуры не адаптаваліся, захавалі кананічную форму на *-ий*: *Аверкий, Амфілохій, Анісій, Ануфрый, Апенцій, Аронцій,*

Валерый, Віналій, Віталій, Вяргіній, Геласій, Георгій, Гераклій, Гервасій, Геронцій, Гілерый, Глікерый, Гурый, Дамецій, Дарый, Дзмітрый, Дзяменцій, Івенцій, Ігурый, Іларый, Інакенцій, Інарый, Іраклій, Клаўдзій, Лолій, Лукій, Мяленцій, Мялецій, Мяркурый, Мяфодзій, Паісій, Паладзій, Пафнуцій, Понцій, Савацій, Савелій, Саверый, Садофій, Сасоній, Сіланцій, Сільверый, Стахій, Фларэнцій, Фоцій, Фядосій і Феадосій, Цярэнцій, Ювяналій, Юлій, Юрый, Яладзій, Яўлогій, Яўсевій, Яўстафій, Яўціхій². Амаль усе яны, акрамя Валерый, Віталій, Георгій, Дзмітрый, зараз не ўжываюцца ці ўжываюцца вельмі рэдка. Для другой групы імён форма з фіналіяй -ій з'яўляецца дублетнай да асноўнай літаратурнай формы (без канцавога -ій). Сюды адносяцца: Алфёр і Алферый, Амброс і Амбросій, Анань і Ананій, Анастас і Анастасій, Анатоль і Анатолій, Апалінар і Апалінарый, Апанас і Афанасій, Аркадзь і Аркадзій, Арсен і Арсеній, Арцём і Арцёмій, Афон і Афоній, Балтазар і Балтасарый, Баніфат і Баніфацый, Васіль і Васілій, Генадзь і Генадзій, Ігнат і Ігнацій, Інат і Інацій, Карнель і Карнелій, Клімент і Кліменцій, Лаўрын і Лаўрэнцій, Лявон і Лявонцій, Макар і Макарый, Няктар і Няктарый, Панкрат і Панкрацій, Пармен і Парменій, Парфір і Парфірый, Пратас і Пратасій, Пярфіл і Пярфілій, Трыфіл і Трыфілій, Харламп і Харлампій, Януар і Януарый, Яўген і Яўгеній, Яўламп і Яўлампій, Яўмен і Яўменій³.

У якасці дублетнага варыянта кадыфікаваны інавацыі на -ій: Захар — Захарый, Кандрат — Кандрацій, Ксавер — Ксаверый.

У размоўна-бытавой сферы імёны з фіналіяй -ій выконваюць функцыю, блізкую да іх функцыі ў афіцыйных умовах, або выражаюць адносіны павагі. Зафіксаваны 22 імені (некаторыя ў двух-трох варыянтах): Ананій Гом. в. Лельч., Гр. в. Навагр.; Анатолій Бр. в. Бар., Віц. в. Гарад., Гом. в. Петр., Гр. в. Ваўкавыск, Гродна, Навагр., Свісл., Мін. в. Бярэз., Дзярж., Мін., Сл.; Ануфрый Бр. в. Кобр., Віц. в. Глыб., Анупрый Бр. в. Ів., Мадар., Стол., Нопрый Бр. в. Івац.; Аркадзій Бр. в. Бр., Івац., Кам., Пруж., Віц. в. Міёр., Гом. в. Рэч., Гр. в. Навагр., Маг. в. Магілёў, Мсц., Мін. в. Віл., Мін., Сл.;

² Суднік М. Р. Слоўнік асабовых уласных імён, с. 15—47.

³ Там жа

Варьянты імён, якія ўзніклі на аснове
традыцыйна-царкоўнай формы імён з канцавым *-ий* (па БА I)

Кананічная форма ўласных імён	Лік фіксацый у поўнай форме	Мадэлі				Фанетычныя змены
		з фіналі- яй <i>-ий</i>	з фіналі- яй <i>-ей</i>	з фіналі- яй «галос- ны+зых- ны» пасля знікнення <i>-ий</i>	з фіналіяй <i>-о//а</i> пасля знікнення <i>-ий</i>	
1	2	3	4	5	6	7
Авдий	10	—	10	—	—	А//О
Аверкий	6	—	+	—	4	А//О
Авксентий	8	—	1	7 пры нт→н	—	А//Овкс>кс
Аврамий	28	—	—	28	—	в//б
Авраам						
[Агапий]	*	—	+	+	—	
[Алимпий]	*	—	—	+	—	
Алфий	2	—	2	—	—	А//О
Амвросий	*	—	—	+	—	мб//б мвр//бр
[Анастасий]	*	—	—	—	—	
Антоний	54	—	4	50	—	А//О
[Арсений]	*	—	—	+	—	
Артемий	51	—	1	50	—	А//О
Артема						е//и т//ц
Афанасий	77	1	2	74	—	А//О ф//п
[Афоний]	*	—	—	+	—	
Василий	161	13	88	58	—	
[Викентий]	*	+	2	—	—	
Власий	17	—	—	17	—	В//У//Ав
Гордий	3	—	3	—	—	
Григорий	109	24	75	10	—	
Гурий	*	+	+	+	—	
[Дасий]	*	—	—	+	—	
[Дий]	*	+	+	—	—	
Димитрий	44	5	3	36	—	Дим//Дем// //Дм
Дионисий	23	—	—	23	—	ио//е
[Евгений]	*	—	—	+	—	
Евламий	7	—	—	7 пры мп→н	—	м//н
[Евмений]	*	—	—	+	—	
Евсевий	18	1	—	17	—	Е//О//А в//й
Евстафий	63	3	24	36	—	Е//О//Го//А; вст//ст ф//п
Евстратий	2	—	—	2	—	Евс//Алис
Евтихий	9	1	—	8	—	Е//О//А; и//у; в//л
Евтропий	3	—	—	3	—	Е//О//А
Евфимий	35	—	—	35	—	Е//О//А; вф//вх//вф //льх

1	2	3	4	5	6	7
Елевферий	7	—	—	7	—	Е О//А// евф//иф//ихв
[Зиновий]	*	+	+	+	—	
Игнатий	58	—	—	58	—	
Иеремий	13	—	6	1	5	Ие//Е//Ве// //Я; ре//ря
Иеремия	19	—	18	—	1	Иоа//О//А; нн//н
Ипатий	7	—	7	—	—	
Исаакий	18	—	1	17	—	аа//а
Исаак	23	—	—	—	7	
Корнилий	70	1	—	69 пры нт → н	—	е//и
Лаврентий	1	1	—	—	—	
Леонтий	64	—	—	64 пры нт → н	—	ео//ево
Леонт	21	—	—	21	—	
Макарий	4	2	2	—	—	ет//ент
Мелетий	1	1	—	—	—	
Меркурий	7	—	—	7	—	М//Н; е//и; ф//хв; о//е
Мефодий	*	—	—	+	—	
[Милий]	9	—	9	—	—	
Мокий	*	—	—	+	—	
[Назарий]	14	2	12	—	—	О//А//; у//о//а; ф//п
Онуфрий	8	—	—	8	—	
Панкратий	36	—	—	30	—	Парфей, Пархом, Пархим
Парфений	8	—	—	8	—	
Паталий	5	—	—	5	—	
Пахомий	2	1	—	1	—	р//н
Порфирий	34	—	—	34	—	
Прокопий	7	—	—	7	—	
Протасий	15	—	—	15	—	о//и
Сасоний	*	—	—	+	—	
[Селиний]	14	—	14	—	—	
Сергий	12	—	—	12	—	ф//п; ро//ру
Софроний	*	+	—	+	—	
[Стахий]	14	—	—	14	—	
Тарасий	1	1	—	—	—	
Терентий	4	—	1	3	—	Ф//Х; ео//е//я// //о
Феодосий	*	—	—	+	—	м//н
[Харламбий]	116	11	20	—	85	
Юрий						

Арсенцій Бр. в. Бар., Кам., Малар., Пруж.; *Герцэній* Бр. в. Драг.; *Валерый* Бр. в. Бар., Ів., Віц. в. Глыб., Гр. в. Гродна, Навагр., Маг. в. Мсц., Хоц., Мін. в. Барысаў, Віл., Дзярж., Люб., Мал., Мін., Сл.; *Васілій* Бр. в. Бяроз., Пін., Віц. в. Гарад., Гр. в. Ваўк., Гродна, Кар., Навагр., Маг. в. Крычаў, Мін. в. Мал., Мядз., Нясв.; *Вікенцій* Гр. в. Воран., Навагр.; *Віталій* Гродна, Мін. в. Мінск, Нясв., Салігор.; *Генадзій* Бр. в. Бар., Бяроз., Віц. в. Брасл., Гарад., Леп., Гр. в. Бераст., Гродна, Навагр., Мін. в. Сл., *Гэнадзій* Маг. в. Мсц.; *Георгій* Гр. в. Дзятл., Мін. в. Мінск, Слуцк; *Грыгорый* Бр. в. Жаб., Віц. в. Гарад., Гр. в. Гродна, Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Сл.; *Дзмітрый* Бр. в. Бар., Драг., Івац., Віц. в. Гарад., Гр. в. Гродна, Кар., Навагр., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Мінск, Нясв., Пух., Стаўбц., *Змітрый* Бр. в. Івац., *Мітрый* Бр. в. Жаб., Пін., Віц. в. Міёр.; *Дзяменцій* Бр. в. Малар.; *Дзянісій* Маг. в. Касц.; *Зіновій* Бр. в. Ів., Малар.; *Ігнацій* Віц. в. Глыб.; *Інакенцій* Віцебск; *Лаўрэнцій* Віц. в. Багуш., Гр. в. Навагр.; *Мефодзій* Віц. в. Гарад., Уш., *Махтодзій* Бр. в. Ів.; *Мілецій* Гр. в. Навагр.; *Савелій* Мін. в. Бярэз.

Як сведчыць матэрыял, імёны на *-ій* ужываюцца не часта. Шырэй выкарыстоўваюцца іх варыянты без канцавога *-ій* (гл. с. 154—157).

Імёны з фіналіяй *-ай*. У XVI—XVIII стст. зафіксаваны 2 імені з канцавым *-ай*: *Ермолай* (2) 1728 Чач. ст.; *Николай* (4) 1746 Маг., 1640 Пол. АС I 319, *Миколай* (296) 1528 Ашм. дв., Вас., Ваўк., Гр., Лід. дв., Мсцісл., Навагр. з.-к, Рад., 1567 Ашм. п., Бр. п., Ваўк. п., Гр. п., Мін. п., Пін. п., Слон. п., 1578 Маг., 1582 Мін. п., 1646 Арш. п., 1652 Пол., 1681, 1746 Маг., 1753 Віц., 1764 Ула, 1588 Пол. в. АС I 169, 1601 Пол. АС I 223, 1618 Пол. в. АВАК IX 6.

Ужыванне імені *Ермолай* звужалася за кошт шырокага выкарыстання варыянтаў з фіналіяй *-а*: *Ермола*, *Ярмола*; для імені *Николай* формы на *-а* ўжываліся рэдка (гл. с. 145).

Сярод сучасных імён зафіксаваны *Ермолай* Маг. в. Касц.; *Мікалай* — 114 разоў ва ўсіх абласцях рэспублікі, *Нікалай* — 7 разоў у Гом., Маг., Мін. абл. Адзначаны варыянты *Ярмола*, *Мікола*, *Нікола* (гл. с. 145).

Імёны з фіналіяй *-ия*. Група імён з фіналіяй *-ия* колькасна невялікая. У XVI—XVIII стст. зафіксаваны

Варыянты імён, якія ўзніклі на аснове
традыцыйна-царкоўнай формы імён з канцавым-*ия* (па БА I)

Кананічная форма ўласных імён	Лік фіксацый у поўнай форме	Мадэлі						Фанетычныя змены
		з фіналіяй - <i>ия</i>	з фіналіяй - <i>ья</i>	з фіналіяй - <i>ий</i>	з фіналіяй - <i>ей</i>	з фіналіяй «га- лосны+зычны» пасля знікнення - <i>ия</i>	з фіналіяй - <i>а</i> пасля знікнення - <i>ия</i>	
Азарія	9	—	—	—	—	9	—	ля//ля//ля
Анания	10	8	—	—	—	2	—	
Захарія	10	2	5	2	1	—	—	
Іеремія, <i>ий</i>	12	—	—	—	6	1	5	
Ілія	53	—	53	—	—	—	—	
Ісаія	9	—	—	—	—	9	—	
Малахія	6	1	2	—	—	3	—	
Софонія	6	—	—	—	—	6	—	

Анания, Онания (5) 1578 Маг., 1646 Арш. п., 1704 Чач. ст., Анання (2) з падаўжэннем [нь] у [нн] 1582 Мін. п., 1670 Віц. в., Ананя ў выніку сцяжэння падоўжанага [нн], хаця, магчыма, што гэта флексійнае ўтварэнне ад усе-чанай асновы (Анан'+а) 1583 Маг.; Захарія (2) 1726 Чач. ст.; Ілія 1618 Пол. в. АВАК IX 7; Малахія 1691 Маг.

Мадэль імён на -*ия* к XVI ст. значна звузілася. У XVI—XVIII стст. зусім не сустракаюцца кананічныя формы Азарія, Іеремія, Ісаія, Сафонія, абмежавана прадстаўлены формы Анания, Захарія, Ілія, Малахія. Першыя поўнасю, а другія часткова перайшлі ў іншыя мадэлі — з фіналіямі -*ей*, -*ий*, -*а*, «зычны гук» (гл. с. 134, 137, 145, 157). У польскай мове адпаведнай для мадэлі з заканчэннем -*ия* з'яўляецца мадэль з фіналіяй -*iasz*, якая пэўным чынам адбілася і ў беларускай антрапаніміі (гл. с. 163).

У якасці літаратурнай нормы кадыфікаваны Азар, Анань і Ананій, Ерамей, Захар і Захарый, Ілья, Ісай, Малафей, Сафон⁴. У размоўна-бытавой сферы імёны з фіналіяй -*ия* таксама не адзначаны.

⁴ Суднік М. Р. Слоўнік асабовых ўласных імён, с. 15, 17, 26—29, 33, 40.

Імёны з фіналіяй -а ўзыходзяць да кананічных з канцавым -а, з заканчэннем «галосны + зычны» і з фіналіяй -ай. З фіналіяй -а ў XVI—XVIII стст. адзначаны (пасля імён у дужках падаецца лік фіксацый):

1. Імёны, якія ўзыходзяць да кананічных з канцавым -а: Акіла: *Акула, Окула* (11) 1528 Ваўк., 1577, 1578, 1584 Маг., 1614 Арш. п., 1683, 1722, 1746 Маг., 1558 Гр. АВК XXI 316, 1618 Пол. в. АВАК IX 13; *Антипа, Онтипа* (8) 1567 Гр. п., 1580, 1679, 1683 Маг., 1555 Гр. АВАК XXI 88; *Арефа, Орефа* (9) 1578, 1580, 1623, 1624 Маг., 1516 Гр. АВАК XVII 429, *Орехва, Арехва* 1567 Гр. п., 1601 Пол. арх. АС I 224, *Орехова* 1618 Пол. в. АВАК IX 9; Иуда: *Юда* 1634 Віц.; Косма: *Козма* (4) 1690, 1746 Маг., *Кузма* (75) 1528 Навагр. з-ля, Слон., 1567 Ашм. п., Бр. п., Гр. п., Маз. п., Навагр. п., 1578 Маг., 1593 Віц., 1595 Сянно, 1614 Арш. п., 1623 Віц. в., 1636 Маг., 1646 Арш. п., 1670 Віц. в., 1688 Маг., 1717 Віц. в., 1728 Чач. ст., 1746, 1758 Маг., 1764 Віц. в., 1601 Пол. АС I 222, 223, 1643 Пол. АС I 338, 1792 Пол. п. АВАК XXVIII 160, 161; *Лука* (16) 1528 Гр., 1567 Слон. п., 1578, 1594 Маг., 1652 Пол., 1684 Маг., 1588 Пол. в. АС I 173; *Мина* (5) 1614 Арш. п., 1726 Чач. ст., 1746 Маг.; Никита: *Микита* (98) 1528 Ваўк., Навагр. з-к, Пол. з-ля, 1567 Ваўк. п., Гр. п., Навагр. п., Слон. п., 1577, 1594 Маг., 1614 Арш. п., 1626 Віц., 1646 Маг., Арш. п., 1670 Віц. в., 1683, 1691 Маг., 1717 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1746, 1766 Маг., 1764 Віц. в., Ула, 1601 Пол. АС I 223, 380, 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 160; *Савва* (8) 1730 Пол. в., *Сава* (38) 1528 Ваўк., Навагр. з-к, Пол. з-ля, 1567 Пін. п., 1577, 1596 Маг., 1614 Арш. п., 1623 Віц. в., 1636 Пол. в., 1691, 1746 Маг., 1601 Пол. АС I 222, 224, 1618 Пол. в. АВАК IX 12; *Сила* (7) 1567 Ваўк. п., 1593 Маг., 1614 Арш. п., 1656 Маг., 1726 Чач. ст.; *Фома* (4) 1567 Ваўк. п., 1690 Маг., *Хома* (40) 1528 Ваўк., Кл., Навагр. з-к, 1567 Ваўк. п., Навагр. п., Слон. п., 1577, 1578, 1580 Маг., 1582 Мін. п., 1593 Віц., 1614 Арш. п., 1623, 1670 Віц. в., 1645 Арш. п., 1680 Маг., 1726 Чач. ст., 1643 Пол. АС I 339, 374.

2. Імёны, якія ўзніклі на аснове кананічных (традыцыйна-царкоўных) з заканчэннем «галосны + зычны»: Вукол: *Вакула* (2) 1528 Віц. з-ля, 1577 АВАК III 290; Диомид: *Демид* 1541 Гр. АВАК XVII 346.

3. Імёны, якія ўзніклі на аснове кананічных (традыцыйна-царкоўных) з фіналіяй -ай: Ермолай: *Ермола*,

Ярмола (40) 1528 Ваўк., 1567 Слон. п., 1577, 1578, 1588, 1636, 1679, 1704 Чач. ст.; *Николай: Микула* (8) 1528 Пол. з-ля, Мсц., 1567 Гр. п., 1578, 1622 Маг., 1726 Чач. ст.

Такім чынам, к. XVI ст. мадэль імён з фіналіяй *-а* некалькі расшырылася, але гэта акалічнасць не аказала якога-небудзь уплыву пры фарміраванні літаратурнай формы імён кананічнай мадэлі з заканчэннем *-а*. Літаратурная мадэль на *-а* нават крыху звузілася ў параўнанні з кананічнай, бо частка імён кадыфікавана ў якасці нормы з іншай фіналіяй, напрыклад *Анціп, Арэфій*. Варыянты *Мікола, Ярмола* лічацца размоўнымі пры літаратурных *Мікалай, Ермалай*. З фіналіяй *-а* нормай з'яўляюцца імёны *Кузьма, Лука, Мікіта, Міна, Сава, Сіла, Фама*.

У размоўна-бытавой сферы адзначаны: 1. Імёны, якія ўзыходзяць да кананічных з фіналіяй *-а*: *Казьма* Бр. в. Ів., Пін., *Касма* Бр. в. Ів., *Кузьма* Гр. в. Гродз., Маст.; *Лука* Гом. в. Добр., Лоеў.; *Мікіта* Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Кам., Кобр., Стол., Гом. в. Жытк., Хойн., Гр. в. Кар., Маг. в. Мсц., Мін. в. Лаг., *Нікіта* Бр. в. Драг.; *Сава* Бр. в. Жаб., Мін. в. Бярэз.; *Фама* Бр. в. Ів., Віц. в. Міёр., Гом. в. Добруш, Гр. в. Навагр., Мін. в. Люб.; *Хама* Бр. в. Драг., Івац., Кобр.; *Хома* Бр. в. Драг., Кобр.

2. Імёны, якія ўзніклі на аснове кананічных з фіналіяй *-ай*: *Мікола* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 100 фіксацый у 88 нас. пунктах; *Нікола* Бр. в. Івац., Кам., Маг. в. Кір.; *Ярмола* Бр. в. Пін.

3. Імёны, якія ўзніклі на аснове кананічных з фіналіяй *-ия*: *Захар'я* Віц. в. Докш.; *Ілья* Бр. в. Пін., Віц. в. Беш., Глыб., Докш., Лёзн., Шарк., Гом. в. Лоеў., Рэч., Гр. в. Гродна, Дзятл., Маст., Навагр., Маг. в. Глуск., Мін. в. Барысаў, Мінск, Бярэз., Нясв., Сл., *Лья* Бр. в. Лун., Пін.

Імёны з фіналіяй *-о/-а* ўзніклі на аснове кананічных з канцавым *-ил* і з заканчэннем «збег зычных».

1. Імёны, якія ўзніклі на аснове кананічных традыцыйна-царкоўных імён з канцавым *-ил*: *Гавриил: Гаврило, Гаврыло* (72) 1528 Пін., Пол. з-ля, 1567 Ваўк. п., Навагр. п., Слон. п., 1582 Мін. п., 1552 Кл., 1578, 1581 Маг., 1614 Арш. п., 1623 Віц. в., 1642 Пол. в., 1625 Маг., 1646 Арш. п., 1670 Віц. в., 1691 Маг., 1704, 1726 Чач. ст.,

1743 Дубр., 1746 Маг., 1750 Віц., 1764 Ула, 1552 Гр. АВК ХХІ 85, 1591 Пол. в. АВАК ХІV 412, 1597 Бр. АВАК ІІ 155, 1633 Пол. в. АС І 272, 1640 Пол. АС І 323, 1643 Пол. АС І 341, 1665 Бр. АВАК V 38, 1792 Пол. п. АВАК ХХХVІІІ 160, Гаурило 1618 Пол. в. АВАК ІХ 13, Гавруло 1726 Чач. ст., Гаврело (6) 1552 Пін., Аврыло 1660 АВАК ІІІ 353; Даниил: Данило, Данила (89) 1528 Мсцісл., Навагр. з-к, Ваўк. п., Навагр. п., Слон. п., 1577 Маг., 1593 Віц., 1596 Маг., 1646 Арш. п., 1670 Віц. в., 1683 Маг., 1726 Чач. ст., 1730 Пол., 1746 Маг., 1764 Віц. в., 1769 Чач. ст., 1541 Гр. АВАК VІІ 302, 1601 Пол. АС І 223, 1618 Пол. в. АВАК ІХ 12, 13, 1625 Бр. АВАК VІ 263, 1633 Пол. АС І 275; Кирилл: Кирило (2) 1567 Бр. п., Гр. п., Курило, Курила (20) 1578, 1580, 1620, 1746 Маг., 1614 Арш. п., 1623, 1717 Віц. в., 1704 Чач. ст., 1730 Пол. в., 1764 Ула, Курело 1552 м. Пін.; Мануил: Мануйла 1684 Маг.; Михайл: Михайло, Михайла (92) 1528 Кл., Навагр. з-к, Віц. з-ля, Гр. п., Мсцісл., Пол. з-ля, 1552 Пін. кн., 1567 Слон. п., Навагр. п., Ваўк. п., Бр. п., Мін. п., Гр. п., Брасл. п., 1578, 1592, 1619, 1664, 1683, 1691 Маг., 1626 Віц., Михало 1552 Пін.; Самуил: Самуйло, Самуйла (3) 1552 Пін., 1578, 1683 Маг.

У працэсе адаптацыі кананічная форма *Карнилий* у выніку страты фіналіі *-ий* па структуры аб'ядналася з групай імён, якія мелі фіналію *-ил*, і разам з імі набыла варыянт з фіналіяй *-о//а*: *Карнило* (7) 1567 Навагр. п., Гр. п., 1614, 1643 Арш. п., 1717 Віц. в.

У сучаснай беларускай мове для адной часткі разглядаемых імён у якасці літаратурнай формы прыняты імёны на *-а*, а імёны з фіналіяй *-іл* з'яўляюцца дублетнымі: *Гаўрыла* і *Гаўрыіл*, *Даніла* і *Данііл*, *Кірыла* і *Кірыл*, а для другой часткі ў якасці літаратурнай прызнаецца форма на *-іл*, а варыянты з фіналіяй *-а* кваліфікуюцца як размоўныя: *Мануіл* — *Манойла*, *Міхаіл* — *Міхайла*, *Рафаіл* — *Рафал*, *Рахвал*, *Самуіл* — *Самойла*⁵. У размоўна-бытавой сферы адзначаны: *Гаўрыла* Бр. в. Ганц., Драг., Івац., Кобр., Лун., Малар., Пін., Віц. в. Брасл.; *Даніла* Бр. в. Драг., Ів., Кам., Кобр., Лун., Стол., Віц. в. Докш., Гом. в. Б.-Каш., Гр. в. Навагр., Маг. в. Мсціслаў, Чав., Мін. в. Віл., Мін., Мядз.,

⁵ Суднік М. Р. Слоўнік асабовых уласных імён, с. 24, 25, 30—34, 38.

Сл.; *Кірыла* Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Кобр., Малар., Стол., Віц. в. Віц., Гр. в. Лід., Навагр.; *Міхайла* Бр. в. Бяроз., Пін., Віц. в. Гарад., Гом. в. Рэч.; *Карніла* (< Корнил < Корнилий) Бр. в. Драг.

2. Імёны, якія ўзніклі на аснове імён з заканчэннем «збег зычных»: *Александро, Олександро* (15) 1528 Астр., Ваўк., Ашм. дв., 1567 Ашм. п., Навагр. п., Ваўк. п., Бр. п., Астр. хар.; *Карпо, Карпа* (4) 1578, 1605 Маг., 1764 Ула; *Марко, Марка* (34) 1528 Гр., Віц. з-ля, 1567 Пін. п., Гр. п., Слон. п., Навагр. п., 1578, 1725, 1746 Маг., 1614 Арш. п., 1704 Чач. ст., 1717, 1764 Віц. в.; *Петро* (4) 1726 Чач. ст.

Як літаратурныя кадыфікаваны формы з фіналіяй -а і дублетныя да іх формы са збегам зычных у канцы імені: *Карпа і Карп, Марка і Марк*. У двух выпадках літаратурнымі з'яўляюцца формы, якія заканчваюцца збегам зычных,— *Аляксандр, Пётр*, а іх варыянты з фіналіяй -а аднесены да размоўных.

У размоўна-бытавой сферы адзначаны: *Аляксандра* Бр. в. Драг., Віц. в. Докш., Гр. в. Сморг.; *Карло* Бр. в. Стол.; *Марка* Бр. в. Бяроз., Ів., Кам., Малар., Пін., Стол., Віц. в. Докш., Маг. в. Гор.; *Петра* Віц. в. Беш., Міёр., Пол., *Пётра* Бр. в. Лун., Віц. в. Беш., Глыб., Докш., Міёр., Сен., Тал., Чашн., Шарк., Гр. в. Іўеў., Мін. в. Віл., Мал., Мядз., Стаўбц.

Імёны з фіналіямі «галосны + зычны», «спалучэнне зычных». Частка імён разглядаемай групы ўзыходзіць да кананічных з заканчэннем «галосны + зычны» і заканчэннем «спалучэнне зычных». Гэта падгрупа вельмі стракатая як па паходжанню, так і па саставу канцавых гукаў. Часцей выкарыстоўваюцца імёны з заканчэннем «галосны + н» (-ин, -ен, -он, -ан) — каля 40, «галосны + м» (-им, -ем, -ам, -ум) — каля 10. Імёны з фіналіяй -ил пры адаптацыі зазналі змены іншыя, чым усе астатнія імёны з заканчэннем «галосны + зычны».

Другая падгрупа разглядаемых імён узнікла на аснове кананічных з фіналіямі -ий, -ей, -ия ў выніку знікнення гэтых фіналіяў пры адаптацыі.

У XVI—XVIII стст. адзначаны (у дужках пасля імені даецца лік фіксацый):

1. Імёны, якія ўзыходзяць да кананічных на зычны ці збег зычных: *Авакум: Авакум* 1567 Навагр. п., *Абакум, Обакум* (3) 1578, 1580 Маг., *Абакун, Обакун* (2) 1577,

1578 Маг.; Августин: *Авгуштын, Авкгуштын* (10) 1567 Ашм. п., Вас. хар., Ваўк. п., Лід. п., Мін. п.; Агафон: *Агапон, Огопон* (13) 1578 Маг., 1582 Мін. п., 1610, 1689, 1739 Маг., 1618 Пол. в. АВАК IX 13, *Гапон* (20) 1528 Навагр. з-к, 1567 Навагр. п., 1577, 1594 Маг., 1614 Арш. п., 1630, 1746, 1776 Маг., 1541 Гр. АВАК XVII 268, 1591 Пол. в. АВАК XIV 412, 1597 Бр. АВАК VI 156, 1601 Пол. АС I 222; *Адам* (23) 1528 Навагр. з-к, 1567 Астр. хар., Ашм. п., Бр. п., Вас. хар., Ваўк. п., Гр. п., Мін. п., Навагр. п., Рад. хар., 1590 Мін. п., 1714 Віц., 1580 Брасл. п. АВАК XIV 197, 1615 Пол. в. АС III 75, 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 150; Адриан: *Андриан, Андриян, Ондреян* (3) 1661 Бр. АВАК III 59, 1540 Гр. АВАК XVII 119, 1633 Гр. АИК I 56; *Александр, Олександр* 1528 Астр., Вас., Навагр. з-к, 1567 Ашм. п., Гр. п., 1652 Пол., 1664 Віц., 1691, 1746 Маг., 1618 Пол. в. АС III 93; Анфим: *Онихим* 1567 Гр. п.; Арист: *Арыст* 1601 Пол. АС I 223; *Архип* (2) 1684, 1746 Маг.; *Валентын* (15) 1567 Ваўк. п., Навагр. п., Рад. хар., 1540 Гр. АВАК XVII 173; *Венедыкт* (2) 1726 Чач. ст., *Бенедикт, Венедыкт, Бенадыкт* (4) 1528 Пін., 1567 Ашм. п., Гр. п., Рэч. п.; *Виктор* (3) 1558 Гр. АВАК XXI 36, 1679 Бр. АВАК III 9; *Викторин* (2) 1567 Навагр. п., 1576 Бр. АВАК XIV 189; *Вит* (4) 1528 Ваўк., Рад.; *Вукол* 1653 Маг., *Укол* (5) 1577, 1723, 1746 Маг.; *Гавриил* 1652 Пол.; *Гедеон, Кгедеон* 1589 Бр. АВАК II 11, 1631 Бр. АВАК III 36, *Гедион* 1601 Пол. АС I 221; *Герасим* (3) 1567 Гр. п., 1577 Маг., 1664 Гр. АИК I 105, *Гарасим* (35) 1528 Віц. з-ля, Гр. п., Рад., 1567 Навагр. п., Слон. п. 1577, 1624, 1683 Маг., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1772 Віц., 1539 Гр. АВАК XIII 26, 1589 Бр. АВАК VI 36, 1591 Пол. в. АВАК XIV 413, 1633 Пол. в. АС I 272, *Арасим* 1728 Чач. ст.; *Герман* (5) 1528 Гр., 1567 Бр. п., 1585 Бр. АВАК XIV 338, 1597 Пол. в. АС I 216, *Гарман* (3) 1528 Навагр. з-к, 1567 Пін. п., 1555 Гр. АВК XXI 23; *Гермоген* 1582 Мін. п.; *Глеб* (10) 1528 Віц. з-ля, Гр., Навагр. з-к, Пол. з-ля, 1567 Гр. п., Навагр. п., 1558 Гр. АВК XXI 344; *Давид* (11) 1622 Пол. в., 1646 Арш. п., 1652 Пол., 1726 Чач. ст., 1764 Віц., 1566 Бр. АВАК XIV 155, 1601 Пол. АС I 222, 1640 Пол. АС I 315; *Далмат, Долмат* (3) 1528 Кл., 1541 Гр. п. АВАК XVII 327; Дамиан: *Демьян, Демъян* (10) 1567 Ашм. п., Бр. п., Гр. п., 1704, 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1539 Гр. АВАК XVII 49, 1556 Гр. АВК XXI 186, *Демян* (4) 1679 Маг., 1746 Віц. в., *Дамян* 1699 Бр. АВАК V 251;

Даниил (7) 1652, 1676 Пол., 1634 Пол. АС I 286, 1690 Бр. АВАК VI 263; *Диомид*: *Демид* (19) 1567 Навагр. п., 1578, 1597, 1612 Маг., 1618 Пол., 1691 Маг., 1717 Віц. в., 1728 Чач. ст., *Димид* 1556 Гр. АВАК XVII 411; *Евдоким*: *Авдоким* (6) 1578 Маг., 1717 Віц. в., 1746 Маг.; *Елеазар*: *Елиозар* 1605 Маг., *Олизар* (6) 1528 Пін., 1552 Пін. кн-ва, 1567 Пін. п., 1541 Гр. АВАК XVII 361, *Лизар* 1660 Бр. АВАК III 353, *Озар* магчыма і ад Азария (гл. стар. 143); *Емельян*: *Омельян* (21) 1567 Гр. п., Пін. п., Слон. п., 1541 Гр. АВАК XVII 261, 1588 Пол. в. АС I 173, 1589 Бр. АВАК VI 91, 1601 Пол. АС I 222, 1612 Бр. АВАК VI 125, 1649 Пол. АС I 389, *Омельян*, *Амелян* (26) 1552 Кл., 1567 Навагр. п., 1577, 1590 Маг., 1614 Арш. п., 1645 Арш. п. 1679 Маг., 1726 Чач. ст., 1764 Ула, 1580 Бр. АВАК V 10, *Амеллян* 1764 Віц. в., *Меллян* (2) 1746 Маг., *Омелиан*, *Амелиан* (3) 1618 Пол. в. АВАК IX 9, 12, 13; *Епимах* 1578 Маг., *Опимах* 1614 Арш. п.; *Ефрем*: *Охрем*, *Ахрем* (18) 1528 Астр., 1552 Кл., 1567 Гр. п., 1577, 1578 Маг., 1614, 1646 Арш. п., 1676 Пол., 1704 Чач. ст., 1717 Віц. в., 1746 Маг., 1556 Гр. АВАК XVII 412, 1590 Бр. АИАК II 285, *Охрим* (2) 1552 Пін., 1576 Бр. АВАК XIV 187; *Зенон* 1695 Бр. АИАК II 87, *Занон* 1589 Бр. АИК I 79; *Иаков*: *Яков* (64) 1528 Бр., Ваўк., Мсцісл., Навагр. з-к, Пін., 1567 Бр. п., 1577, 1578 Маг., 1582 Мін. п., 1593 Віц., 1597 Маг., 1645 Арш. п., 1670 Віц. в., 1684 Пол., 1689 Маг., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1588 Пол. в. АС I 173, 1591 Пол. в. АВАК XIV 412, 1618 Пол. в. АВАК IX 13; *Иероним*: *Ероним*, *Яроним* (10) 1567 Ваўк. п., Лід. п., Навагр. п.; *Иоаким* (1) 1730 Пол., *Яким*, *Яхим* (36) 1528 Пол. з-ля, 1552 Пін., 1557, 1578, 1588 Маг., 1614 Арш. п., 1684 Маг., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Віц. в., Ула, Пол. АС I 224, 1618 Пол. в. АВАК IX 9, 1645 Пол. АС I 365, 1691 Маг.; *Иоанн*: *Иван* (713) 1528 Ашм. дв., Бр., Вас., Ваўк., Віц. з-ля, Гр., Кам., Кл., Кобр., Мсцісл., Навагр. з-к, Пін., Пол. з-ля, Раг., Слон., 1567 Ашм. п., Вас. хар., Ваўк. п., Гр. п., Маз. п., Навагр. п., Пін. п., 1578 Маг., 1582 Мін. п., 1600 Маг., 1614 Арш. п., 1630 Віц., 1633 Маг., 1646 Арш. п., 1652 Пол., 1664 Мсцісл., 1670 Віц. в., 1676 Пол., 1683, 1692 Маг., 1704 Чач. ст., 1717, 1726 Віц. в., 1730 Пол., 1746 Маг., 1764 Віц. в., Ула, Пол. в. АС I 171, 1592 Пол. в. АВАК XIV 412, 1601 Пол. АС I 222, 223, 1618 Пол. в. АВАК IX 7, 12, 1621 Пол. в. АС I 263, 1633, 1643, 1646 Пол. АС I 275, 339, 374, 1792 Пол. АВАК XXXVIII

160; *Иов* 1697 Маг., *Иев* (10) 1567 Ваўк. п., Навагр. п., 1578, 1664 Маг.; *Иосафат* 1638 Пол. в. АС I 299; *Иосиф* (2) 1620, 1643 Пол. АС I 340, *Осип* (22) 1541, 1578, 1593 Маг., 1646 Арш. п., 1684 Маг., 1716 Віц., 1726 Чач. ст., 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 160, *Асип* (24) толькі ў Маг. 1580, 1679, 1691, 1746, *Есиф* (16) 1567 Навагр. п., 1626 Віц., 1588 Пол. в. АС I 168, 1643, 1646 Пол. АС I 341, 367, *Есип* (6) 1528 Гр., 1577 Маг., 1593 Віц., 1646 Арш. п., 1670 Віц. в., 1726 Чач. ст.; *Исидор*: *Сидор* (49) 1528 Астр., Гр., Пін., 1567 Бр. п., Ваўк. п., Гр. п., Слон. п., 1578, 1580 Маг., 1582 Мін. п., 1614 Арш. п., 1585 Маг., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1771 Віц., 1588, 1601, 1640 Пол. в. АС I 173, 224, 321, 1618 Пол. в. АВАК IX 9; *Иустын* 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 149, *Устин* (5) 1567 Мін. п., Навагр. п., Слон. п., 1578 Маг., 1764 Віц. в., 1601 Пол. АС I 224, 1618 Пол. в. АВАК IX 6; *Калиник* (4) 1552 Пін., *Каленик* (3) 1552 Гр. п.; *Калист* 1726 Чач. ст.; *Калистрат* (3) 1567 Лід. п., 1746 Маг.; *Карп* (25) 1528 Гр., 1567 Гр. п., Слон. п., 1577 Маг., 1614 Арш. п., 1690 Маг., 1704 Чач. ст., 1717 Віц. в., 1746 Маг., 1588, 1601, 1633 Пол. в. АС I 173, 224, 275; *Карпъ* (25) 1528 Гр.; *Кассиан*: *Касьян* 1567 Пін. п., *Касян* 1578 Маг.; *Киприан*: *Куприян*, *Купрыян* (8) 1567 Слон. п., 1577 Маг., 1670 Віц. в., 1588 Пол. в. АС I 172; *Кириак*: *Кирьяк* 1563 Гр. АВАК XVII 434, *Кирик* 1528 Кл.; *Кирил* 1582 Бр. АВАК III 15; *Кирион*: *Куриан* 1552 Кл.; *Климент* (2) 1567 Бр. п.; *Кондрат* (41) 1528 Ваўк., Гр., 1567 Ваўк. п., Мін. п., 1578 Маг., 1582 Мін. п., 1614 Арш. п., 1647 Маг., 1670 Віц. в., 1679, 1684 Маг., 1704, 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Віц.; *Конон* (10) 1577, 1592, 1609 Маг., 1614 Арш. п., 1739 Маг.; *Константин* 1771 Віц., *Константын* 1633 Пол. АС I 271, *Констентин* (3) 1567 Ашм. п., 1589 Бр. АВАК VI 39; *Лавр*: *Лавор* (5) 1577, 1588, 1592 Маг.; *Лазарь*, *Лазар* (23) 1528 Кобр., 1567 Навагр. п., Пін. п., 1577, 1634 Маг., 1704 Чач. ст., 1730 Пол., 1746 Маг., 1597 Слон. АВАК XIV 609, 1618 Пол. в. АВАК IX 11, 1643 Пол. АС I 341; *Лев* (10) 1528 Навагр. з-к, 1567 Бр. п., Навагр. п., Слон. п., 1560 Гр. АВАК XVII 421, 1591 Пол. в. АВАК XIV 413; *Леонид* 1528 Пол. з-ля; *Леонт*: *Леон* (18) 1593 Віц., 1676 Пол., 1683 Маг., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Віц. в., Ула. *Левон*, *Лявон* (46) 1528 Навагр. з-к, Пол. з-ля, 1567 Гр. п., Навагр. п., 1578 Маг., 1582 Мін. п., 1593 Віц., 1614 Арш. п., 1652 Пол., 1670 Віц. в., 1726

Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Віц. в.; *Лонгин* 1772 Віц., *Логвин* (11) 1567 Навагр. п., 1577 Маг., 1578 Сл., 1582 Мін. п., 1614 Арш. п. 1772 Віц., 1585 Бр. АВАК XIV 337; *Лукиян* 1591 Гр. АВАК XIV 390, *Лукъян* (37) 1528 Гр., Пол. з-ля, 1567 Навагр. п., Слон. п., 1577 Маг., 1590 Мін. п., 1595 Віц., 1614, 1646 Арш. п., 1704, 1726 Чач. ст., 1746, 1758 Маг., 1790 Віц. в., 1556 Гр. АВАК XVII 404, 1565 Гр. АВАК XVII 443, 1591 Пол. в. АВАК XIV 412, 1591 Бр. АВАК XIV 410, 1601 Пол. АС I 221; *Максим* (74) 1528 Віц. з-ля, 1567 Ваўк. п., Гр. п., Слон. п., 1552 Пін., 1578, 1588 Маг., 1593 Віц., 1614 Арш. п., 1623 Віц. в., 1638 Маг., 1646 Арш. п., 1676 Пол., 1691 Маг., 1717 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1730 Пол., 1750 Маг., 1565 Гр. АВАК XVII 442, 1591 Пол. в. АВАК XIV 412, 1618 Пол. в. АВАК IX 6, 1641 Бр. АВАК VI 391, 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 161; *Мамант*: *Мамонт* 1552 Кл., *Мамон* (2) 1578 Маг.; *Марк* (3) 1683 Пол., 1633 Пол. в. АС I 272, 1690 Бр. АВАК III 260; *Маркиан* 1646 Арш. п.; *Мартин*, *Марцин* (237) 1528 Бр., Ваўк., Віц. з-ля, Кам., Лід., Мін., Пін., Рад., Слон., 1567 Арш. п., Ваўк. п., Маз. п., Мін. п., Навагр. п., Слон. п., 1577 Маг., 1582, 1590 Мін. п., 1595 Віц. в., 1614 Арш. п., 1683 Маг., 1717 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Віц. в., Ула, 1591 Пол. в. АВАК XIV 413, 1599 Ліда АВАК XIV 640, 1599 Бр. АВАК VI 179, 1638 Пол. в. АС I 298, 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 147, *Мартын* 1751 Гр. АИК I 113, *Марцын* 1726 Чач. ст.; *Мирон* (13) 1614 Арш. п., 1645, 1684 Маг., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Ула, 1690 Бр. АВАК III 260; *Михаил* (17) 1552 Лях. п., Пін., 1582 Мін. п., 1682 Пол., 1690 Маг., 1568 Бр. АИАК II 225, 1618 Пол. в. АВАК IX 5, 1634 Гр. АИК I 77; *Наум* (10) 1567 Бр. п., Гр. п., 1577, 1610 Маг., 1614, 1645 Арш. п., 1601 Пол. АС I 224, 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 160; *Нафанаил* 1597 Пол. п. АС I 215; *Нестор*: *Нестер* (21) 1528 Ваўк., Мсц., Навагр. з-к, 1567 Гр. п., Навагр. п., Слон. п., 1577, 1580 Маг., 1614 Арш. п., 1691 Маг., 1717 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1583 Пол. в. АС I 172; *Никифор* (25) 1528 Гр., Навагр. з-к, 1577, 1690 Маг., 1730 Пол., 1746 Маг., 1764 Віц., 1601 Пол. АС I 222, *Никипор* (15) 1577 Маг., 1614 Арш. п., 1636 Пол. в., 1643 Арш. п., 1679 Маг., 1764 Ула, 1591 Пол. в. АВАК XIV 412, 1601 Пол. АС I 223, 1618 Пол. в. АВАК IX 12, *Никипер* (3) 1624 Арш. п., 1764 Ула, 1628 Пол. в. АВАК XI 11, *Микифор* (2) 1552 Пін., 1792 Пол. п. АВАК

XXXVIII 160, *Микипор* 1578 Маг., *Ничипор* (4) 1704, 1726 Чач. ст., *Ничипер* (7) 1726 Чач. ст.; *Никон* (7) 1528 Ваўк., Пол. з-ля, 1588 Маг., 1704 Чач. ст., 1601 Пол. АС I 222, *Онискон* 1578 Маг.; *Онисим* 1528 Слон.; *Орест* 1670 Віц. в.; *Павел* (182) 1528 Ашм., Вас., Гр., Кам., Лід., Навагр. з-к, Рад., 1567 Ашм. п., Бр. п., Ваўк. п., Гр. п., Лід. п., Мін. п., Навагр. п., Пін. п., Слон. п., 1577, 1578 Маг., 1583 Віц., 1590 Мін. п., 1592 Маг., 1595 Сянно, 1610 Маг., 1614, 1642 Арш. п., 1683 Маг., 1704, 1726 Чач. ст., 1730 Пол., 1746 Маг., 1764 Віц., 1618 Пол. в. АВАК IX 6, 1601, 1643, Пол. АС I 223, 224, 340, 341; *Памфил*: *Помфил* 1578 Маг., *Панфил* 1580 Маг.; *Петр* (232) 1528 Астр. дв., Ваўк., Гр., Кам., Кобр., Мсц., Пін., Пол. з-ля, Рад., Слон., 1567 Ашм. п., Бр. п., Вас. хар., Ваўк. п., Гр. п., Мін. п., Навагр. п., 1577 Маг., 1578 Шкл. вол., 1582 Мін. п., 1614 Арш. п., 1623 Віц. в., 1662 Пол., 1664 Маг., 1670 Віц. в., 1689 Маг., 1704, 1726 Чач. ст., 1730 Пол., 1746 Маг., 1752 Віц., 1774 Маг., 1588, 1601 Пол. в. АС I 171, 224, 1615 Пол. в. АС III 76, 1628 Пол. в. АВАК IX 5, 9, 1643 Пол. в. АС I 342; *Пимен*: *Пиман* (2) 1746 Маг.; *Платон* 1726 Чач. ст.; *Полиен*: *Полуян* (5) 1528 Навагр. з-к, 1567 Ваўк. п., 1582 Мін. п., 1680 Маг.; *Поликарп* 1528 Гр., *Поликарт* 1567 Гр. п.; *Прохор* (6) 1567 Ваўк. п., 1684, 1691 Маг., 1717 Віц. в., 1746 Маг., *Ула*; *Радион* (3) 1683, 1746 Маг., 1601 Пол. в. АС I 221, *Родивон*, *Радивон* (6) 1528, Віц. з-ля, Гр., Мсц., Навагр. з-к, 1618 Пол. в. АВАК IX 13; *Роман* (67) 1528 Ваўк., Гр., Кобр., Слон., 1567 Бр. п., Брасл., Гр. п., Навагр. п., Пін. п., 1578 Маг., 1590, 1592 Мін. п., 1614 Арш. п., 1623, 1683 Маг., 1717 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1730 Пол., 1746 Маг., 1764 Ула, 1771 Пол., 1774 Віц., 1776 Маг., 1618 Пол. в. АВАК IX 9, 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 160; *Самсон* (3) 1528 Пол. з-ля, 1578 Маг., 1670 Віц. в.; *Севастиян*, *Севостиян* (2) 1528 Ваўк., 1682 Пол., *Савос-тиан* 1726 Чач. ст., *Савосцян* тая ж асоба — там жа; *Северин* 1633 Пол. в. АС I 274; *Серафим*: *Серафин* 1528 Вас., *Сарафин* (7) 1528 Лід. дв., 1567 Ашм. п., Ваўк. п., Гр. п., Лід. п., Пін. п.; *Силван*: *Силивон* (2) 1746 Маг., *Селивон* (12) 1567 Вас. хар., Гр. п., 1578 Маг., Мсц., 1654 Маг., 1726 Чач. ст., 1618 Пол. в. АВАК IX 13; *Силь-вестр*: *Селивестр* 1567 Ашм. п.; *Симеон*: *Семен* (211) 1528 Ашм. дв., Ваўк., Віц. з-ля, Гр., Кобр., Мсц., На-вагр. з-к, Пін., Пол. з-ля, 1567 Ашм. п., Брасл. п.,

Ваўк. п., Мін. п., Навагр. п., Пін. п., Рэч. п., Слон п.,
 1577 Маг., 1578 Мсц., 1590 Маг., Мін. п., 1593 Віц., 1614
 Арш. п., 1623 Віц. в., 1641 Маг., 1646 Арш. п., 1670 Віц. в.,
 1679, 1685, 1695 Маг., 1704 Чач. ст., 1717, 1726 Віц. в.,
 1730 Пол., 1746, 1758 Маг., 1764 Віц. в., Ула, 1601, 1633
 Пол. в. АС I 223, 275, 1618 Пол. в. АВАК IX 9, 1792
 Пол. п. АВАК XXXVIII 160; *Симон* (6) 1528 Навагр.
 з-к, 1567 Ашм. п., 1577 Маг., 1593 Віц., 1726 Чач. ст.,
Сымон (8) 1614 Арш. п., 1625, 1717 Віц. в., 1754 Маг.,
 1764 Віц., 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 148, *Самон* (3)
 1679, 1680, 1681 Маг.; *Сисой* 1579 Маг., *Сысой* (3) 1577,
 1578 Маг., 1726 Чач. ст.; Созонт: *Созон* (22) 1552 Кл.,
 Пін., 1567 Навагр. п., Пін. п., 1578 Маг., 1582 Мін. п.,
 1614 Арш. п., 1690 Маг., 1726 Чач. ст.; *Спиридон* (2)
 1685 Маг.; *Стефан* (53) 1528 Мсц., Слон., 1567 Ашм. п.,
 Вас. хар., Ваўк. п., Слон. п., 1582 Мін., 1682 Пол., 1698
 Маг., 1730 Пол., 1739, 1746 Маг., 1764 Віц., 1601, 1646
 Пол. в. АС I 222, 223, 380, 1618 Пол. в. АВАК IX 13, *Сте-*
пан, *Сцепан* (134) 1528 Астр., Ашм. дв., Ваўк., Гр., Лід.
 дв., Навагр. з-к, 1567 Брасл. п., Ваўк. п., Гр. п., Лід. п.,
 Маз. п., Навагр. п., Пін. п., Рэч. п., Слон. п., 1577, 1578
 Маг., 1582 Мін. п., 1593 Віц., 1610 Маг., 1614, 1642
 Арш. п., 1670 Віц. в., 1691 Маг., 1704, 1724 Чач. ст., 1730
 Пол., 1746 Маг., 1764 Ула, 1618 Пол. в. АВАК IX 11, 12,
 1649 Пол. в. АС I 389, 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 161;
Тит, *Цит* (11) 1567 Гр. п., 1670 Віц. в., 1704, 1726 Чач.
 ст.; *Тихон* (2) 1578 Маг., *Тифон* — тая ж асоба, 1618
 Пол. в. АВАК IX 13; Трифон: *Трухон* (9) 1577 Маг., 1582
 Мін. п., 1597 Маг., 1646 Арш. п., 1670 Віц. в., 1683 Маг.,
 1588, 1601 Пол. в. АС I 173, 223; *Трофим* (6) 1685, 1745
 Маг., *Трохим* (15) 1567 Ваўк. п., Гр. п., 1582 Мін. п., 1605
 Маг., 1670 Віц. в., *Атрофим*, *Отрофим* (8) 1683, 1700,
 1746 Маг., *Атрохим*, *Отрохим* (4) 1626, 1717, 1764 Віц.,
 1618 Пол. в. АВАК IX 7; Уар: *Увар* (4) 1577, 1625, 1684,
 1746 Маг.; Феодор: *Федор* (200) 1528 Ваўк., Гр., Кл.,
 Мін. дв., Навагр. з-к, Пін., Пол. з-ля, 1567 Ашм. п.,
 Бр. п., Брасл. п., Гр. п., Лід. п., Маз. п., Мін. п., На-
 вагр. п., Пін. п., Рэч. п., 1577 Маг., 1582, 1590 Мін. п.,
 1593 Віц., 1596, 1610 Маг., 1614 Арш. п., 1624 Маг., 1635
 Віц., 1636 Маг., 1652 Пол., 1664 Маг., 1670 Віц. в., 1679,
 1746 Маг., 1764 Віц. в., Ула, 1601, 1646 Пол. в. АС I 223,
 372, 1618 Пол. в. АВАК IX 6, *Хведор* (136) 1567 Гр. п.,
 1670, 1717 Віц. в., 1726, 1728 Чач. ст., 1746 Маг., 1755

Шкл. гр., 1764 Віц. в., *Ходор* (41) 1528 Навагр. з-к, Пін., 1567 Брасл. п., 1577, 1578 Маг., 1595 Сянно, 1596 Маг., 1614 Арш. п., 1623, 1634, 1717 Віц. в., 1730 Пол., 1588, 1601 Пол. в. АС I 172, 223, 1618 Пол. в. АВАК IX 9; *Феофил* 1646 Пол. в. АС I 367; *Филимон* (3) 1578, 1746 Маг., *Хилимон* (7) 1528 Гр., Лід. дв., 1610, 1615 Маг., 1769 Чач. ст., 1591 Пол. в. АВАК XIV 412, *Пилимон* 1618 Пол. в. АВАК IX 13, *Халимон* (5) 1685 Маг., 1722 Чач. ст., 1746 Маг.; *Филипп*: *Филип* (28) 1567 Гр. п., 1578 Маг., 1601, 1646 Пол. в. АС I 222, 369, 1618 Пол. в. АВАК IX 13, 1618 Пол. в. АС II 193, *Пилип* (35) 1567 Маг., 1623 Пол. 1646 Арш. п., 1670 Віц. в., 1683, 1746, Астр. хар., Ваўк. п., Навагр. п., 1578 Маг., 1614 Арш. п., 1635, 1691 Маг., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Віц. в., Ула, 1588, 1643 Пол. в. АС I 173, 341; *Флор*: *Хрол* (2) 1577 Маг.; *Харитон* (6) 1528 Кобр., 1567 Слон. п., 1728 Чач. ст., 1746 Маг.; *Христофор* (2) 1676 Пол.

Імёны з заканчэннем *-ил*: *Гавриил* 1652 Пол.; *Даниил* (7) 1652, 1676 Пол., 1636 Пол. АС I 286, 1690 Бр. АВАК VI 263; *Кирил* 1582 Бр. АВАК III 15; *Михаил* (17) 1552 Лях. п., Пін., 1582 Мін. п., 1682 Пол., 1690 Маг., 1568 Бр. АИАК II 225, 1618 Пол. в. АВАК IX 5, 1634 Гр. АИК I 77; *Нафанаил* 1597 Пол. п. АС I 215; *Самуил* 1578 Маг.

2. Імёны, якія ўтварыліся ў выніку знікнення канцавога *-ий*: *Аврам* (17) < Авраамий, Авраамий, магчыма, непасрэдна ад Авраам 1528 Гр., 1567 Бр., Мін. п., Навагр. п., Пін. п., Слон. п., 1578, 1695, 1746 Маг., 1638 Пол. в. АС I 298, *Абрам* (14) 1528 Ашм. дв., Ваўк., Лід. дв., 1552 Кл., Пін., 1552 Кл., Пін., 1567 Мін. п., Слон. п., 1746 Віц. в., 1764 Ула, 1601, 1643 Пол. в. АС I 221, 325; *Амвросий*: *Амврос* 1601 Пол. в. АС I 223, *Амброс* (2), 1618 Пол. в. АВАК IX 9, 1643 Пол. АС I 223; *Антоний*: *Антон*, *Онтон* (56) 1528 Гр., 1567 Ашм. п., Навагр. п., Пін. п., 1578, 1679, 1689 Маг., 1717 Віц. в., 1764 Віц., 1565 Гр. АВАК XXI 52, 1566 Бр. АВАК XIV 155, 1591 Пол. в. АВАК XIV 412, 413, 1599 Бр. АВАК VI 179, 1624 Пол. в. АС I 266; *Артемий*, магчыма, ад *Артем*: *Артем*, *Арцем*, *Ортем* (49) 1528 Мсцісл., Пол. з-ля, 1577 Маг., 1614 Арш. п., 1623 Пол., 1630 Віц., 1670 Віц. в., 1683, 1691 Маг., 1728 Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Віц. в., 1766 Маг., 1601 Пол. в. АС I 222, 380, *Артим* 1577 Маг.; *Афанасий*: *Афанас*, *Офанас* (20) 1528 Навагр. з-к, Пін.,

1582 Мінск, 1596, 1619, 1629, 1681, 1691, 1746 Маг., 1540
 Гр. АВАК XVII 210, 1566 Бр. АВАК XIV 154, 1640 Пол.
 АС I 312, *Апанас, Опанас* (55) 1528 Гр., Кам., 1567
 Ваўк. п., Навагр. п., 1577 Маг., 1623 Пол. в., 1645
 Арш. п., 1670 Віц. в., 1683 Маг., 1717 Віц. в., 1722 Маг.,
 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1769 Чач. ст., 1541 Гр. АВАК
 XVII 252, 1560 Гр. АВАК VII 81, 1601 Пол. в. АС I 223,
 1651 Гр. АИК I 325, *Панас* (8) 1528 Ваўк., 1552 Пін.,
 1541 Гр. АВАК XVII 360, 1637 Бр. АВАК VI 279; Васи-
 лий: *Василь* (62) 1528 Ваўк., Гр., Навагр. з-к, Пін., 1567
 Астр. хар., Ваўк. п., 1577 Маг., 1582 Барысаў, 1590
 Мін. п., 1634 Пол. в., 1679 Маг., 1717 Віц. в., 1726 Чач.
 ст., 1746 Маг., 1764 Ула, 1541 Гр. АВАК XVII 386, 1577
 Бр. АВАК III 289, 1621 Бр. АВАК V 14, 1792 Пол. п.
 АВАК XXXVIII 160; Власий: *Влас* (6) 1578 Маг., 1593
 Віц., 1746, Маг., 1563 Гр. АВАК XVIII 440, *Улас* (12)
 1577, 1580 Маг., 1593 Віц., 1646 Арш. п., 1746 Маг., 1586
 Слон. АВАК XIV 340, *Авлас* (2) 1582 Мін. п., 1629 Маг.;
 Григорий: *Григор, Грыгор* (13) 1528 Ваўк., Гр., Кл., 1567
 Вас. хар., Рад. хар., 1577 Маг., 1582 Лагойск, 1646
 Арш. п., 1585 Гр. АИК I, 1663 Бр. АВАК III 394, 1665
 Бр. АВАК IV 11; Димитрий: *Димитр* (3) 1552 Пін.,
 1539 Гр. АВАК XVII 57, *Дмитр, Дзмитр* (37) 1528 Бр.,
 Віц. з-ля, Навагр. з-к, 1567 Навагр. п., Слон. п., 1577,
 1597 Маг., 1670 Віц. в., 1726, 1728 Чач.ст., 1794 Віц.,
 1555 Гр. АВК XXI 22, 1588, 1643 Пол. в. АС I 170, 342,
 1631 Бр. АВАК III 36, *Демитр* 1591 Гр. АВАК XIV 390;
 Дионисий: *Денис, Дзенис, Дзянис* (25) 1528 Пін., Пол.
 з-ля, Ашм. п., Гр. п., Пін. п., 1578 Маг., 1582 Мін. п., 1614
 Арш. п., 1623 Віц. в., 1690 Маг., 1726 Чач. ст., 1746 Маг.,
 1588 Пол. в. АС I 173, 1597 Бр. АВАК XIV 562; Евсевий:
Евсей (5) 1692 Маг., 1541 Гр. АВАК XVII 383, *Авсей,*
Овсей (15) 1577, 1578, 1700 Маг., 1726 Чач. ст., 1540
 Гр. АВАК XVII 147, 1643 Пол. АС I 340, *Говсей* 1683
 Бр. АВАК V 237, *Овсий* 1539 Гр. АВАК XVII 57; Евста-
 фий: *Остан, Астан* (31) 1552 Пін. кн., 1567 Ваўк. п.,
 Пін. п., 1611 Маг., 1635 Віц. в., 1642 Арш. п., 1681, 1690
 Маг., 1717 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1599 Бр.
 АВАК VI 177, *Гостан* 1552 Пін. кн.; Евстратий: *Евстрат*
 1726 Чач. ст., *Алистрат* 1679 Маг.; Евтихий: *Евтух* (3)
 1726 Чач. ст., 1596 Слон. АВАК XIV 537, *Овтух, Автух*
 (5) 1610, 1654, 1689 Маг., 1556 Гр. АВК XXI 132, 1585
 Бр. АВАК XIV 338, *Олтух, Алтух* (4) 1528 Ваўк. п.,

1552 Кл. з-к, 1540 Гр. АВАК XVII 244, *Елтух* 1591 Бр. АВАК XIV 403, *Илтух* 1566 Бр. АВАК XIV 153; Евтропий: *Онтроп*, *Антроп* (3) 1577, 1605 Маг.; Евфимий: *Евхим* (17) 1567 Слон. п., 1577, 1684 Маг., 1704, 1726 Чач. ст., 1579 Бр. АВАК XIV 195, 1589 Бр. АВАК VI 36, 1597 Слон. АВАК XIV 609, *Овхим*, *Авхим* (19) 1577, 1578, 1593, 1689, 1746 Маг., *Авфим* 1681 Маг., *Ольхим* 1590 Мін. п., *Алхим* Пол. в. АС I 224, *Яхим* (2) 1612 Гр. АИК I 263, 1660 Бр. АВАК III 351, *Юхим* 1589 Бр. АВАК VI 91; Елевферий: *Олифер*, *Алифер* (6) 1528 Кобр., Пол. з-ля, 1567 Ваўк. п., 1582 Мін. п., 1540 Гр. АВАК XVII 222, 1599 Бр. АВАК VI 172, *Олихвер*, *Алихвер* (3) 1582 Ашм. п., 1726 Чач. ст., 1585 Бр. АВАК XIV 338, *Волихвер* 1624 Бр. АВАК VI 143, *Лыхвер* 1704 Чач. ст.; Зиновий: *Зинов* 1578 Слон. АВАК XIV 192; Игнатий: *Игнат* (61) 1528 Астр., Ваўк., Гр., Пін., 1567 Гр. п., Слон. п., 1578 Маг., 1614 Арш. п., 1615 Маг., 1645 Арш. п., 1670 Віц. в., 1684 Маг., 1704 Чач. ст., 1730 Пол. в., 1746, 1755 Маг., 1717 Віц. в., 1618 Пол. в. АВАК IX 12, 1643 Пол. АС I 341, 1672 Пол. п. АВАК XXXVIII 160; Исаакий, Исакий, магчыма, непасрэдна ад Исаак: *Исак* (19) 1578 Маг., 1614 Арш. п., 1623 Маг., 1635 Віц. в., 1704 Чач. ст., 1717 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1730 Пол. в., 1618 Пол. в. АВАК IX 12, 1643 Пол. АС I 339, 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 160, *Изак* 1552 Кл.; Макарий: *Макар* (22) Ваўк. п., Гр. п., Навагр. п., 1578, 1681, 1746, 1766 Маг., 1601 Пол. в. АС I 222; Мефодий: *Мефед* 1680 Маг., *Мехвед*, *Михвед* (3) 1567 Гр. п., 1746 Маг., *Нефед* (3) 1597, 1688 Маг.; Панкратий: *Панкрат* (9) 1578 Маг., 1704 Чач. ст., 1746 Маг., 1618 Пол. в. АВАК IX 13; Парфений: *Парфен* (32) 1528 Астр., Навагр. з-к, 1567 Ваўк. п., Гр. п., Слон. п., 1577 Маг., 1614 Арш. п., 1636 Пол. в. 1688, 1746 Маг., 1764 Віц., 1776 Маг., 1601 Пол. в. АС I 222, *Парфиен* 1618 Пол. в. АВАК IX 12; *Пархом* 1582 Мін. п., *Пархим* 1726 Чач. ст.; Патапий: *Потап* (9) 1528 Пол. з-ля, 1577, 1621 Маг., 1726 Чач. ст., 1772 Віц., 1601 Пол. в. АС I 224; Пахомий: *Пахом* (5) 1582 Маг., 1623 Пол. в., 1679, 1746 Маг., 1764 Ула; Порфирий: *Панфир* 1578 Маг.; Прокопий: *Прокоп*, *Пракоп* (35) 1567, Бр. п., Гр. п., Лід. п., Навагр. п., 1552 Пін., 1592 Маг., 1593 Віц., 1635 Віц. в., 1642 Пол. в., 1670 Віц. в., 1683 Маг., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Віц. в., 1591 Пол. в. АВАК XIV 413; Протасий: *Протас* (7) 1528 Навагр. з-к, 1567 Мін. п.,

Пін. п., 1638 Маг., 1642 Пол. в.; Сасоний: *Сасин* (15) 1567 Ашм. п., Навагр. п., Пін. п., 1577, 1578 Маг.; Софроний: *Софрон* (2) 1730 Пол., 1588 Пол. в. АС I 172, *Сопрон, Сапрон* (14) 1578 Маг., 1592 Мін. п., 1609 Маг., 1646 Арш. п., 1670 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1601 Пол. в. АС I 222, 223, 1618 Пол. в. АВАК IX 13, *Сопрун* 1726 Чач. ст.; Тарасий: *Тарас* (14) 1528 Слон., 1567 Слон. п., 1577, 1581, 1680, 1746 Маг., 1764 Ула; Феодосий: *Фядос* 1746 Маг., *Ходос* (2) 1578, 1588 Маг.; Феофаній: *Феофан* 1588 Пол. в. АС I 170.

3. Імёны, якія ўтварыліся ў выніку знікнення канцавога *-ий* і спрашчэння канцавога збегу зычных: Авксентий: *Аксён, Оксён* (7) 1567 Гр. п. 1577, 1596, 1670 Віц. в., 1726 Чач. ст., *Аксём* 1792 Пол. п. АВАК XXXVIII 143; Евлампий: *Евлан* (7) 1578, 1596, 1650 Маг.; Лаврентий: *Лаврен* (7) 1577 Маг., 1726 Чач. ст., 1790 Віц. в., 1541 Гр. АВАК XVII 250, 1555 Гр. АВК XXI 84, *Лаврин, Лаврын* (70), відаць, у выніку кантамінацыі кананічных правасл. Лаврентий і каталіц. (польск.) Вавринец — 1528 Гр., Лід. дв., Рад., 1567 Ашм. п., Бр. п., Брасл. п., Ваўк. п., Гр. п., Навагр. п., Слон. п., 1597 Маг., 1614 Арш. п., 1623 Пол. п., 1629, 1685, 1749 Маг., 1555, 1558 Гр. АВК XXI 4, 281, 1588, 1643 Пол. в. АС I 172, 341, 1618 Пол. в. АВАК IX 7, 1660 Бр. АВАК III 351, *Ловрын* 1792 Брасл. п. АВАК XXXVIII 141; Леонтий, Леонт: *Леон* (21) 1593, 1676 Віц. в., 1683 Маг., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Віц. в., Ула, 1591 Гр. АВАК XIV 392, 1629 Бр. АВАК VI 177, 1645 Пол. АС I 360, *Левон* (48) 1528 Навагр. з-к, Пол. з-ля, 1567 Гр. п., Навагр. п., 1578 Маг., 1582 Мін., 1593 Віц., 1614 Ашм. п., 1652 Пол., 1670 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1746 Маг., 1764 Віц. в., 1599 Бр. п. АВАК VI 177, 1601 Пол. в. АС I 223.

4. Імёны, якія ўтварыліся ў выніку знікнення канцавога *-ей*: Варфоломей: *Вархлом* (3) 1746 усе ў Маг.; Иерофей: *Ерох* 1726 Чач. ст.; Тимофей: *Тимох, Цимох* (15) 1567 Гр. п., Навагр. п., 1684 Маг., 1704, 1726 Чач. ст., 1539 Гр. АВАК XVII 27, 1651 Гр. АИК I 325, *Цемох* 1792 Брасл. п. АВАК XXXVIII 136.

5. Імёны, якія ўтварыліся ў выніку знікнення канцавога *-ия*: Азария: *Азар, Озар* (9) 1588 Маг., 1614, 1630, 1645 Арш. п., 1681 Маг.; Исаия: *Исай* (10) 1567 Навагр. п., 1578 Маг., 1610 Маг., 1614 Арш. п., 1647, 1684, 1746 Маг., 1580 Бр. АИАК II 229; Малахия: *Малах* (3)

1614 Арш. п., 1635, 1749 Маг.; Софонія: *Сафон* 1593 Віц., *Сахон* (4) 1614 Арш. п., 1623 Віц. в., 1764 Ула, 1790 Віц., *Сахом* 1746 Маг.

Такім чынам, мадэль імён з заканчэннем «галосны + зычны» ў працэсе адаптацыі імён з фіналіямі *-ий*, *-ей*, *-ия* яшчэ да XVI ст. значна расшырылася за кошт утварэння новых імён у выніку знікнення канцавых *-ий*, *-ей*, *-ия*. У XVI—XVIII стст. на ўсёй тэрыторыі Беларусі пісьмовыя крыніцы засведчылі шырокае ўжыванне такіх імён. Многія з іх, што паходзяць ад кананічных на *-ий*, кадыфікаваны ў якасці літаратурнай формы, а імёны з фіналіяй *-ий* — у якасці дублетнай літаратурнай формы (гл. с. 139). Літаратурнымі з'яўляюцца новыя формы і ад кананічных форм з фіналіяй *-ия*: *Азар*, *Ісай*, *Сафон*⁶. Новыя формы ад кананічных з заканчэннем *-ей* аднесены да размоўных: *Цімох*, *Ярох*.

У народна-размоўнай сферы адзначаны:

1. Імёны, якія ўзыходзяць да кананічных праваслаўных з заканчэннем на зычны ці збег зычных: *Адам* Бр. в. Івац., Лях., Гом. в. Акц., Ел., Лельч., Гр. в. Ашм., Глыб., Навагр., Маг. в. Чэрык., Мін. в. Нясв., Салігор., Сл.; *Аляксандр*: *Ляксандр* Бр. в. Драг., Ів., Івац., Кобр., Пруж., Віц. в. Чашн., Шум., Гродна, Маг. в. Маг., Мсц.; *Багдан* Бр. в. Лях., Гродна, Мін. в. Мінск, Мядз., *Богдан* Бр. в. Брэсц., Кам., Гр. в. Ашм.; *Барыс* Бр. в. Баранавічы, Віц. в. Віц., Гарад., Глыб., Леп., Пол., Расон., Тал., Гом. в. Гом., Гр. в. Ашм., Ваўк., Гродз., Дзятл., Навагр., Маг. в. Горкі, Мсц., Мін. в. Барысаў, Віл., Лаг., Люб., Мал., Мін., Мінск, Нясв., Сл., Слуцк, Стаўбц., *Борыс* Бр. в. Брэст, Драг., Лун., Мін. в. Мінск; *Вадзім* Віцебск, Маг. в. Бабруйск, Маг., Мін. в. Мінск, Мядз., Нясв., *Адзім* Гр. в. Навагр.; *Валянцін* Бр. в. Бар., Віц. в. Паст., Гр. в. Іўеў., Дзятл., Навагр., Маг. в. Горкі, Мсціслаў, Мін. в. Барысаў, Віл., Люб., Мін., Мінск, Нясв., Пух., Сл., Стаўбц., *Ліўцін* Мінск; *Валяр'ян* Бр. в. Бяроз.; *Віктар* — ва ўсіх абласцях рэспублікі больш за 64 фіксацыі ў 57 нас. пунктах; *Герасім* Мінск, *Гарасім* Бр. в. Бяроз., Кобр., Лях., Пін., Стол., Віц. в. Леп.; *Герман* Бр. в. Стол.; *Давыд* Бр. в. Ів., Гр. в. Навагр.; *Дзямід* Бр. в. Кобр.; *Дзям'ян* Бр. в. Бар., Драг., Ів., Кам., Кобр., Стол., Гом. в. Лельч., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Віл.,

⁶ Суднік М. Р. Слоўнік асабовых уласных імён, с. 15, 29, 40.

Мін., Мінск, Дзямян Мін. в. Дзярж.; Елізар: Лізар
 Бр. в. Пін.; Емельян Бр. в. Пін., Амяльян Бр. в. Кам.,
 Кобр., Лях., Мал., Амялян Бр. в. Драг., Ів., Кобр., Гамі-
 лян Бр. в. Ів., Міллян Маг. в. Кругл., Мьяльян Бр. в.
 Лун., Віц. в. Сenn., Мьялян Бр. в. Брэсц., Мал.; Іван — ва
 ўсіх абласцях 216 фіксацый у 182 нас. пунктах, Іван Бр.
 в. Ів., Івац., Кобр., Мал.; Ігар Бр. в. Бар., Бяроз., Драг.,
 Ів., Кам., Лун., Мал., Віц. в. Віцебск, Гарад., Докш.,
 Лёзн., Уш., Шарк., Гом. в. Гом., Карм.; Ізоцік канан. пра-
 васл., Зотик Віц. в. Міёр.; Іосіф Бр. в. Бар., Бяроз., Ів.,
 Пруж., Віц. в. Докш., Гом. в. Лельч., Іосіп Бр. в. Ів., Ёсіф
 Бр. в. Драг., Івац., Осіп Бр. в. Бяроз., Драг., Івац., Кам.,
 Малар., Віц. в. Тал., Восіп Бр. в. Стол., Віц. в. Беш., Мі-
 ёр., Шарк., Гом. в. Б.-Каш., Гом., Гр. в. Шч., Есіп Бр. в.
 Ганц., Жаб., Кобр., Лун., Люб., Пін., Стол., Маг. в.
 Глуск., Мін. в. Кл., Люб., Есіп Бр. в. Драг., Ів., Івац.,
 Кобр., Пін., Мін. в. Сл.; Іпаліт: Політ Бр. в. Кобр.; Ка-
 ленік Бр. в. Ів., Малар.; Кандрат Бр. в. Драг., Ів., Кобр.,
 Малар., Гр. в. Гродна, Кар., Навагр., Шч.; Канстанцін
 Бр. в. Баранавічы, Гр. в. Гродна, Зэльв., Кар., Навагр.,
 Кастантын Бр. в. Ів., Канстанцін Мін. в. Дзярж., Касцян-
 цін Мін. в. Дзярж.; Карніл Бр. в. Кобр.; Карп Бр. в.
 Драг., Лун.; Касян Бр. в. Пін.; Клім Бр. в. Ів., Кобр.,
 Малар., Віц. в. Беш.; Купрыян: Цупрыян Бр. в. Драг.,
 Ів.; Лайрым Бр. в. Ганц., Стол.; Леанід Бр. в. Бар.,
 Драг., Івац., Віц. в. Беш., Віц., Гарад., Лёзн., Паст.,
 Уш., Шарк., Шум., Лянід Бр. в. Івац.; Леў Гр. в. Ваўка-
 выск, Навагр., Мін. в. Мінск, Сл.; Лёнгін Гр. в. Лід.,
 Логвін Гом. в. Рэч.; Лук'ян Бр. в. Ів., Малар., Віц. в.
 Уш., Гр. в. Навагр.; Максім Бр. в. Драг., Івац., Кобр.,
 Малар., Пін., Стол., Віц. в. Міёр., Гом. в. Лоеў., Гр. в.
 Навагр., Максём Бр. в. Стол., Макзым Бр. в. Стол.; Марк
 Гр. в. Навагр.; Мартын Бр. в. Драг., Ів., Пін., Марцін
 Гр. в. Гродна; Мар'ян Віц. в. Паст., Маг. в. Мсц., Мін. в.
 Стаўбц.; Мікодым Віц. в. Докш., Гр. в. Гродз., Мікадэм
 Гр. в. Навагр.; Мірон Бр. в. Ів., Кам., Кобр., Гом. в. Лоеў.,
 Гр. в. Гродна, Навагр.; Мітрафан Бр. в. Драг., Ів., Маг. в.
 Глуск., Мін. в. Сл.; Навум Мін. в. Дзярж., Нагум Бр. в.
 Драг., Наум Бр. в. Ів.; Несцер Бр. в. Брэсц., Драг., Ів.,
 Кам., Кобр., Малар., Пін.; Ніканор Бр. в. Драг., Гродна,
 Міканор Гродна; Нікіфар Бр. в. Драг., Нікіпар Бр. в. Ів.,
 Маг. в. Кір., Мікіпар Бр. в. Івац., Віц. в. Пол., Нічыпар
 Бр. в. Драг., Кобр., Лях., Малар., Маг. в. Кір., Слаўг.,

Мін. в. Кл.; *Павел*—ва ўсіх абласцях рэспублікі 41 фіксацыя ў 38 нас. пунктах, *Павал* Бр. в. Жаб., Івац., Кам., Малар., Гр. в. Астр., Маст., Шч., Мін. в. Кл., Люб.; *Палікарп* Віц. в. Беш., Гр. в. Навагр.; *Панфіл* Гр. в. Гродз.; *Панцеляймон* Бр. в. Драг., *Пантылімон* Бр. в. Драг.; *Пётр* Бр. в. Бар., Віц. в. Беш., Віцебск, Докш., Міёр., Паст., Шарк., Шум., Гом. в. Рэч., Маг. в. Гор., Магілёў, Мсціслаў, Мін. в. Мін., Пух., Сл., Стаўбц., *Пётар* Бр. в. Бар.; *Піліп* Бр. в. Драг., Ів., Кам., Кобр., Малар., Пін., Віц. в. Беш., Гарад., Докш., Леп., Міёр., Пол., Сен., Шум., Гом. в. Жытк., Маг. в. Глуск., Мін. в. Люб., Мал., Нясв.; *Філіп* Бр. в. Драг., Пін., Стол., Віц. в. Леп., Гр. в. Гродна, Мін. в. Нясв., *Хвіліп* Віц. в. Шум., Мін. в. Мал.; *Пімен* Гом. в. Лоеў.; *Платон* Бр. в. Драг., Гр. в. Навагр., Маг. в. Клім., Мін. в. Стаўбц.; *Прахор* Віц. в. Леп., Маг. в. Крыч., Мін. в. Мядз.; *Радзівон* Бр. в. Драг., Віц. в. Шарк., Гр. в. Гродна, Кар., Мінск; *Раман* Бр. в. Драг., Ів., Івац., Кам., Віц. в. Паст., Пол., Гом. в. Лельч., Гр. в. Гродз., Гродна, Кар., Маст., Навагр., Шч., Маг. в. Бабруйск, Касц., Крыч., Мсц., Хоц., Мін. в. Барысаў, Бярэз., Люб., Мін., Мінск, Мядз., Пух.; *Спірыдон*: *Шпірыдон* Бр. в. Малар., *Шпірдон* Бр. в. Стол.; *Сцяпан*—ва ўсіх абласцях рэспублікі больш за 50 фіксацый у 48 нас. пунктах; *Сямён* Бр. в. Бар., Драг., Жаб., Ів., Кам., Кобр., Малар., Стол., Віц. в. Віц., Гарад., Уш., Гом. в. Петр., Гр. в. Гродз., Кар., Маст., Навагр., Маг. в. Бабруйск, Бабр., Чэрык., Шкл., Мін. в. Люб., Мінск, Мядз., Сл., Слуцк, *Сымон* Бр. в. Драг., Ів., Гом. в. Лельч., Гр. в. Навагр., Сморг., Мін. в. Лаг., Мал., Уздз.; *Сілівесцер* Бр. в. Ів., *Сільверст* Віц. в. Брасл., *Сальвестар* Бр. в. Івац.; *Тарас* Маг. в. Бабруйск; *Трафім* Бр. в. Бяроз., Івац., Стол., Гр. в. Гродз., Дзятл., Мінск, *Трахім* Бр. в. Бяроз., Драг., Ів., Кам., Кобр., Малар., Пін., Стол., Маг. в. Глуск.; *Уладзімір*—ва ўсіх абласцях 38 фіксацый у 33 нас. пунктах, *Ладзімар* Бр. в. Бяроз., *Ладымер* Бр. в. Ганц., Маг. в. Глуск.; *Фёдар* Бр. в. Бар., Драг., Ів., Кобр., Лун., Малар., Пін., Стол., Віц. в. Віцебск, Міёр., Уш., Шарк., Гродна, Маг. в. Гор., Кір., Крыч., Слаўг., Хоц., Чэрык., Мін. в. Клец., Мінск, Мядз., Нясв., Пух., Сл., Стаўбц., *Федар* Бр. в. Івац., *Фядор* Бр. в. Ів., Пін., *Хведар* Бр. в. Бярэз., Ганц., Драг., Ів., Івац., Кобр., Лун., Лях., Пін., Стол., Віц. в. Беш., Віцебск, Паст., Расон., Тал., *Хвёдар* Бр. в. Івац., Пінск, Пруж., Віц. в. Бе-

шанковічы, Віцебск, Віц., Пол., Уш., Чашн., Мін. в. Мал., Нясв., Сл., Хвядо́р Бр. в. Малар., Пін., Тодар Бр. в. Ивац., Гом. в. Петр., Гр. в. Дзятл., Мін. в. Віл.; Філімон: Хілімон Бр. в. Кам., Халімон Віц. в. Беш.

Імёны з заканчэннем *-іл/-ыл*: Гаўрыіл Бр. в. Малар., Гаўрыл Бр. в. Ивац., Малар.; Даніл Бр. в. Драг., Ів., Мін. в. Барысаў, Мінск; Кірыл Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Кобр., Віц. в. Віцебск, Гр. в. Навагр.; Міхаіл — ва ўсіх абласцях рэспублікі 53 фіксацыі ў 51 нас. пункце, Міхал Бр. в. Бар., Бяроз., Драг., Ивац., Кам., Кобр., Віц. в. Гарад., Паст., Чашн., Гом. в. Б.-Каш., Ветк., Гр. в. Астр., Ашм., Бераст., Дзятл., Зэльв., Лід., Навагр., Свісл.; Рафаіл Віц. в. Глыб.

2. Імёны, якія ўзыходзяць да кананічных з фіналіяй *-ий*: Анатоль Бр. в. Баранавічы, Ів., Ивац., Кам., Кобр., Віц. в. Міёр., Паст., Шарк., Гом. в. Добр., Хойн., Гр. в. Гродз., Дзятл., Кар., Навагр., Свісл., Маг. в. Бабр., Бабруйск, Кір., Магілёў Мсц., Слаўг., Мін. в. Віл., Лаг., Люб., Мінск, Мядз., Нясв., Пух., Сл., Стаўбц.; Натоль Бр. в. Ивац.; Антон — ва ўсіх абласцях рэспублікі 57 фіксацый у 50 нас. пунктах, Гантон Бр. в. Драг.; Апалінар, Апулінар Мін. в. Нясв., Палінар Віц. в. Глыб.; Апанас Віц. в. Талачын, Шарк., Шум., Гр. в. Кар., Панас Віц. в. Віц., Гарад., Пол., Тал., Шум., Маг. в. Хоц., Афанас Бр. в. Кам., Лун., Віц. в. Горкі, Афанась Гр. в. Масты, Фанась Бр. в. Брэсц., Кам., Гр. в. Масты; Аркадзь Віц. в. Міёр., Гом. в. Жытк., Гр. в. Гродна, Масты, Маг. в. Магілёў, Мсціслаў, Мін. в. Віл., Мін., Мінск, Сл.; Арсень Бр. в. Ів., Кам., Кобр., Малар., Віц. в. Міёр., Гом. в. Петр.; Артемий, Артёма: Арцём Маг. в. Маг., Мін. в. Мінск, Пух., Гарцём Бр. в. Драг.; Валер Бр. в. Драг., Ів., Ивац., Стол., Гом. в. Рэч., Маг. в. Хоцімск; Васіль — ва ўсіх абласцях рэспублікі 126 фіксацый у 109 нас. пунктах; Віталь Бр. в. Драг., Ів., Ивац., Кам., Віц. в. Паст., Гр. в. Зэльв., Навагр., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Віл., Люб., Мінск, Салігор., Стаўбц.; Генадзь Бр. в. Драг., Ивац., Кам., Віц. в. Гар., Докш., Гом. в. Карм., Гр. в. Ашм., Бераст., Гродна, Кар., Навагр., Шч., Маг. в. Хоц., Мін. в. Мінск, Мал., Мядз., Нясв., Пух., Сл., Стаўбц.; Дзмітрый: Дзміцер Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Ивац., Дміцер Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Кам., Мал., Зміцер Бр. в. Лун., Мін. в. Кап., Пух.; Дзяніс Бр. в. Драг., Ів., Кобр., Малар., Віц. в. Віцебск, Леп., Гом. в. Рэч., Гр. в. Гродна, Лід.,

Маг. в. Бабр., Мсц., Мін. в. Мін., Мінск, Салігор., Сл.; *Зіноў* (Зіновій) Бр. в. Ів., Івац., Пін., Стол., *Дзіноў* Бр. в. Стол.; *Ігнат* Бр. в. Ів., Віц. в. Глыб., Пол., Уш., Гом. в. Б.-Каш., Гом., Гр. в. Зэльв., Маст., Маг. в. Чэрык., Мін. в. Кл., *Гнат* Бр. в. Драг., Ів., Кобр., Лун., Мал., Пін., Стол., Віц. в. Пол., Мін. в. Барысаў, *Ігнаць* Бр. в. Ів.; *Лаўрэн* Віц. в. Беш., Гом. в. Лоеў., *Лаўрэнт* Бр. в. Стол.; *Лявон* Бр. в. Ів., Івац., Кобр., Віц. в. Віц., Уш., Гом. в. Лельч., Гр. в. Маст., Навагр., Шч., Маг. в. Касц., Краснап., Маг., Мін. в. Мядз., *Леван* Бр. в. Драг., Ів., Кобр., Петр.; *Макар* Бр. в. Кам., Віц. в. Брасл., Гр. в. Навагр., Маг. в. Маг., Мін. в. Бярэз., Віл., Мін., Сл.; *Мілет* Гр. в. Навагр.; Мяфодзій: *Міфедзь* Бр. в. Ів., *Міхед* Бр. в. Кобр., Пін., *Мяход* Віц. в. Гарад.; *Парфен* Бр. в. Кобр.; *Парфір* Бр. в. Малар.; *Патап* Бр. в. Драг.; Пафнуцій: *Пахнуць* Віц. в. Міёр.; *Пракоп* Бр. в. Драг., Ів., Віц. в. Гарад., Гр. в. Навагр., Мін. в. Бярэз., Сл., *Прокоф* Бр. в. Пін.; *Рыгор* Бр. в. Бар., Драг., Ів., Івац., Кам., Кобр., Лун., Лях., Віц. в. Гарад., Глыб., Тал., Чаш., Гом. в. Акц., Браг., Жытк., Хойн., Гр. в. Зэльв., Кар., Навагр., Маг. в. Бабруйск, Кліч., Мін. в. Барысаў, Кап., Кл., Лаг., Люб., Мін., Мінск, Сл., *Грыгор* Маг. в. Кліч.; *Савель* Бр. в. Ів.; *Улас* Бр. в. Драг., Кобр., Гр. в. Навагр.; *Фядос* Маг. в. Кір., *Фядось* Бр. в. Кобр., *Хвядос* Віц. в. Чашн., *Хвядось* Бр. в. Ів., Малар.; *Яўген* Бр. в. Пін., Віц. в. Паст., Гом. в. Гом., Гр. в. Кар., Навагр., Сморг., Маг. в. Магілёў, Мін. в. Лаг., Люб., Мінск, Стаўбц., *Яўгень* Бр. в. Пін., Гр. в. Кар., Навагр.; *Яўхім* Бр. в. Ів., Лун., Віц. в. Пол., Гом. в. Добруш, Маг. в. Бабруйск, Мін. в., *Яфім* Бр. в. Ганц., *Юхім* Бр. в. Драг., Ів., Кобр.

3. Імёны, якія ўзніклі на аснове кананічных з фіналіямі *-ей, -ія, -а*: *Цімох* Бр. в. Брэст, Бяроз., Ів., Лун., Малар., Пін., Стол., Віц. в. Докш., Мін. в. Барысаў, Люб.; *Захар* Віц. в. Беш., Гом. в. Рэч., Мін. в. Віл., Сл.; *Засім* Бр. в. Кобр., Мал.

4. Імёны, якія ўзыходзяць да старажытных славянскіх кампазітаў з кампанентам *-слаў* у другой частцы: *Баляслаў* Гр. в. Ашм.; *Веслаў* Гродна; *Вечаслаў* Бр. в. Баранавічы, Віц. в. Шарк., Гр. в. Гродна, Ваўкавыск, Навагр., Маг. в. Гор., Мін. в. Барысаў, Мінск, Валож., Кап., Люб., Мін., Нясв.; *Мечыслаў* Віц. в. Паст., Гр. в. Лід., Мін. в. Пух., Стаўбц.; *Міраслаў* Гр. в. Ашм.; *Расціслаў* Бр. в. Бар., Гр. в. Дзятл., Мін. в. Мядз., Сл.; *Свята-*

слаў Гр. в. Кар., Навагр., Маг. в. Касц.; *Станіслаў* Бр. в. Баранавічы, Бар., Івац., Лях., Віц. в. В.-дзв., Шарк., Гр. в. Ашм., Ваўк., Воран., Гродна, Кар., Навагр., Мін. в. Барысаў, Мінск, Нясв., Пух., Стаўбц.; *Уладзіслаў* Мінск.

5. Імёны, запазычаныя праз літаратуру: *Артур* Віц. в. Глыб., Мін. в. Барысаў, Мінск; *Руслан* Гом. в. Жытк., Гр. в. Гродна, Кар., Навагр.

Імёны з фіналіяй *-іяш* запазычаны з польскай мовы, у якой яны ўзыходзяць да лацінскіх на *-ia* ці *-i*. Варыянты з *-іяш* адзначаны ў асноўным для імён, праваслаўная кананічная форма якіх характарызуецца фіналіяй *-ія* (гл. с. 143). Улічваючы спарадычнасць ужывання імён з фіналіяй *-іяш* у пісьмовых крыніцах XVI—XVIII стст., можна думаць, што практычна ў Беларусі яны не бытавалі. Носьбітамі іх, відаць, былі прадстаўнікі каталіцкага веравызнання, а ў некаторых выпадках, магчыма, у пісьмовыя крыніцы яны ўнесены пісцамі, якія добра валодалі польскай мовай ці былі палякамі па нацыянальнасці. Сустрэкаюцца, напрыклад, выпадкі, калі адна асоба ў розных дакументах запісана рознымі варыянтамі імені: от пана *Малахія* Андреевича Казкевича 1691 Маг., ИЮМ VIII 10 і пра яго ж: *Малахіяш* Андреевич Гуторович Казкевич 1706 Маг., ИЮМ XI 203. У XVI—XVIII стст. зарэгістраваны *Ерemiaш* 1594 Віц. в., параўн. польск. Jeremiasz, канан. правасл. Иеремия; *Захарыяш* (2) 1582 Мін. п., *Захариаш* 1746 Маг., параўн. польск. Zachariasz, канан. правасл. Захария; *Ильяш* (5) 1528 Гр., 1567 Кобр. п., Навагр. п., *Иляш* канец XVI ст. Мін. п., *Гелияш* 1634 Віц. в., параўн. польск. Heliasz, канан. правасл. Илия; *Изяш* 1636 Маг., *Езаяш* 1582 Мін. п. *Заяш* 1567 Ашм. п., параўн. польск. Izajasz, канан. правасл. Исаия; *Малахияш* 1706 Маг., параўн. польск. Małachiasz, канан. правасл. Малахия.

Формы з фіналіяй *-іяш*/*-ьяш* зараз сустракаюцца зрэдку толькі ў размоўна-бытавой сферы: *Гальяш* Бр. в., Стол., Віц. в. Глыб., *Ильяш* Бр. в. Драг., Кобр., Пін., *Ляш* Бр. в. Драг., Ів.—варыянты ад Илия.

Імёны з фіналіяй *-аш* таксама запазычаны з польскай мовы, у якой яны адпавядаюць лацінскім на *-a*, і суадносяцца з кананічнымі праваслаўнымі імёнамі з фіналіяй *-а*. У пісьмовых крыніцах XVII ст. адзначаны выпадкі, калі адна асоба ў двух розных запісах зафіксавана адзін раз кананічнай каталіцкай формай імені, пры-

нятай у Польшчы, а другі раз — кананічнай праваслаўнай формай імені: *Лукаш Полуда* 1684 Маг., ИЮМ II 193 і *Лука Полуда* там жа 196; *Лукаш Демидов* 1691 Маг., ИЮМ VIII 168 і *Лука Демидов* там жа. У XVI—XVIII стст. зафіксаваны: *Лукаш* (61) 1528 Ашм. дв., Гр., Рад., Ваўк., Пін., Вас., Астр., 1567 Ваўк. п., Мін. п., Бр., Ашм. п., Навагр. п., Слон. п., Кобр., 1577, 1591 Маг., 1582, 1599 Мін. п., 1670, 1772 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1764 Ула (параўн. польск. *Łukasz*, канан. правасл. Лука); *Томаш* (14) 1528 б. Гр., 1567 Рад. хар., Бр. п., Ашм. п., Слон. п., 1582, 1589 Мін. п., 1646 Арш. п., 1746 Маг., 1764 Віц. (параўн. польск. *Tomasz*, канан. правасл. Фома).

У сучаснай беларускай мове варыянты *Лукаш*, *Тамаш* кадыфікаваны як размоўныя да *Лука*, *Фама*. У размоўна-бытавой сферы рэдкія: *Лукаш* Бр. в. Брэсц., Ів., Кам., Гом. в. Лоеў — варыянт да *Лука*, Бр. в. Стол. — варыянт да *Лук'ян*; *Тамаш* Бр. в. Драг., Гр. в. Кар., *Тумаш* Віц. в. Міёр. — варыянты да *Фама*. Пад уплывам польскай мовы адзначана і *Янаш* < Ян Бр. в. Лун.

Імёны з фіналіяй **-уш -юш** запазычаны з польскай мовы ці абазначаюць асоб каталіцкага веравызнання. Адзначаны толькі ў размоўна-бытавой сферы: *Аркадзюш* Бр. в. Пін., параўн. польск. *Arkadiusz*; *Януш* Гр. в. Астр., Гродз., Гродна, Мін. в. Мін., параўн. польск. разм. *Janusz* < Jan; *Тадэвуш* Бр. в. Бар., Стол., Віц. в. Паст., Гр. в. Гродна, Свісл., параўн. польск. *Tadeusz*, разм. *Tadewusz*, канан. правасл. *Фадзей*.

Польскія імёны з фіналіямі «галосны+зычны» і «збег зычных». У гэту групу ўваходзяць кананічныя каталіцкія імёны і іх варыянты. Носьбітамі такіх імён, відаць, былі прадстаўнікі каталіцкага веравызнання. У XVI—XVIII стст. зафіксаваны *Альфонс* Гр. в. Шч.; *Базыль* Бр. в. Ганц., Пруж., Віц. в. Віц., Леп., Пол., Шум., Гом. в. Браг., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Віл., Мін., Мінск, Пух., Стаўбц.; *Войцех* Гр. в. Іўеў, *Вайцех* Гр. в. Шч.; *Вальдэмар* Мін. в. Кл.; *Вінцэнт* Бр. в. Жаб., Лун., Гр. в. Воран., Мін. в. Стаўбц., *Вінцэнт* Бр. в. Драг.; *Вітольд* Бр. в. Кам.; Геранім: *Гароім* Віц. в. Глыб.; *Дамінік* Віц. в. Паст.; *Зыгмунд* Бр. в. Лях., Гр. в. Баяры; *Зянон* Гр. в. Гродна, *Зэнон* Бр. в. Бар., Віц. в. Паст.; *Казімір* Бр. в. Лях., Віц. в. Глыб., Міёр., Паст., Гр. в. Ашм., Бе-раст., Воран., Гродна, Навагр., Мін. в. Мінск, Нясв., Пух., Стаўбц., *Казімер* Бр. в. Лях., Мін. в. Стаўбц., *Казімеж*

Гр. в. Ашм. Гродна, Мін. в. Стаўбц., *Казьмер* Гр. в. Адэльск; *Карл*: *Кароль* Гом. в. Жытк., Гр. в. Астр., *Караль* Гом. в. Лельч., *Карэль* Бр. в. Лун., Стол.; *Каятан*: *Кайтан* Мін. в. Мядз.; *Людвіг*: *Людвік* Гом. в. Лельч., Гр. в. Шч.; *Люцыян* Бр. в. Бар.; *Матэвуш*: *Матэуш* Бр. в. Пін.; *Міхал* Бр. в. Лях., Гр. в. Шч., *Міхаль* Бр. в. Брэсц., Ганц., Жаб., Кам., Кобр., Лун., Гом. в. Ветк., Добр., Петр., Мін. в. Кап., Кл., Пух., Сл.; *Рафал* Віц. в. Глыб.; *Рычард* Віц. в. Паст.; *Станіслаў* Бр. в. Ів., Мін. в. Пух.; *Стэфан* Бр. в. Драг., Івац., Пін., Гр. в. Воран., Гродна, Мін. в. Кл., *Стафан* Мін. в. Дзярж., *Стахван* Маг. в. Касц.; *Тэафіл*: *Тахвель* Гр. в. Лід.; *Тэлесфор*: *Тылесфар*, польск. *Telesfor* Мін. в. Мядз.; *Фелікс* Віц. в. Глыб., Гр. в. Гродз., Дзятл., Мін. в. Мядз.; *Франц* Віц. в. Глыб., Паст., Шарк.; *Юзаф* Віц. в. Уш., Гом. в. Петр., Гр. в. Ашм. Бе-раст., Гродз., Дзятл., Шч., Мін. в. Віл., Мядз., Стаўбц., *Юзан* Мін. в. Віл., *Юзэф* Віц. в. Віц., Глыб., Паст., Гр. в. Астр., Ашм., Маст., Мін. в. Кл., *Юзэп* Бр. в. Бяроз., Кам., Малар., Гр. в. Дзятл., *Езаф* Гр. в. Гродз., *Езеф* Гр. в. Гродз., *Язэп* Бр. в. Бяроз., Івац., Лун., Пін., Стол., Віц. в. Докш., Гом. в. Жытк., Лельч., Гр. в. Кар., Навагр.; *Ян* Бр. в. Кам., Лях., Пін., Пруж., Віц. в. Пол., Чашн., Шум., Гом. в. Лельч., Петр., Рэч., Гр. в. Ашм., Воран., Гродз., Гродна, Навагр., Маг. в. Мсц., Мсціслаў, Мін. в. Бары-саў, Віл., Мал., Мін., Мінск, Мядз., Пух., Сл., Стаўбц.

Аналіз уласных асабовых імён у дакументах XVI—XVIII стст. паказвае, што ў той час побач з поўнымі традыцыйна-царкоўнымі і размоўна-бытавымі формамі, якія мелі нейтральнае значэнне, шырока выкарыстоўваліся дэмінутыўныя, гіпакарыстычныя і пэяратыўныя дэрываты з памяншальна-ласкавымі і павелічальнымі суфіксамі. Генетычна гэта эмацыянальна-ацэначныя формы імён, але, відаць, у XVI—XVIII стст. многія з іх ужо ўжываліся і ў якасці нейтральных размоўна-бытавых імён, а некаторыя нават набылі патранімічнае значэнне. Аб магчымасці выкарыстання эмацыянальна-ацэначных форм імені ў якасці поўных імён з нейтральным значэннем сведчаць шматлікія факты сучаснай беларускай антрапаніміі.

Неаднаразова адзначаны выпадкі, калі некалькі асоб, што пражываюць у адной вёсцы і маюць аднолькавае афіцыйнае імя, практычна называюцца рознымі варыянтамі гэтага імені, частка якіх з'яўляецца эмацыянальна-ацэначнымі. Так, у вёсцы Скварцы Дзяржынскага раёна некаторы час назад 4 чалавекі мелі афіцыйнае імя *Іван*, але практычна кожны называўся не так, як іншыя, — *Ванька Капач*, *Янук Карачун*, *Яська Жэўжык*, *Янка Бірыла*; ці імя *Пётр* — *Петрык Карачун*, *Пецька Карачун*, *Пётра Ёчыко*; імя *Міхаіл* — *Міша Карачун*, *Мішка Бірыла*; імя *Антон* — *Антось Карачун*, *Антон Зубавіч*, *Анцік Юшкевіч*; імя *Уладзімір* — *Бладзік Хамёнка*, *Валодзя Вашына* і інш. Для некаторых імён няма такой разнастайнасці. Для розных асоб ужываюцца адны і тыя ж варыянты: эмацыянальна-ацэначная форма *Юзік*, *Коля* і інш. Прыведзеныя формы ў практычных зносінах з'яўляюцца сталымі. Афіцыйна-юрыдычныя поўныя формы *Іван*, *Уладзімір* выкарыстоўваюцца значна радзей.

Ужыванне эмацыянальна-ацэначных форм у нейтральным значэнні (для абазначэння дарослых асоб) галоў-

ным чынам абумоўлена дзвюма прычынамі: неабходнасцю дыферэнцыраваць асоб з аднолькавым афіцыйным імем і патрэбнасцю характарыстыкі індывідуальных прыкмет асобы. І ў тым і ў другім выпадку за дарослым чалавекам захоўваецца памяншальнае імя, якое ён атрымаў у дзіцячыя гады. Розніца толькі ў тым, што ў першым выпадку імя мае нейтральнае значэнне — служыць сродкам адрознення адной асобы ад другой, а ў другім мае экспрэсіўную афарбоўку — падкрэслівае, што чалавек ростам, выглядам, характарам, голасам ці паводзінамі падобны да дзяцей. У такім разе імя ў пэўным сэнсе выконвае ролю імені-мянушкі. Памяншальныя імёны надаюцца і непасрэдна даросламу чалавеку, калі хочучь падкрэсліць яго адмоўны характар ці востры язык («добрая цаца», «добрая штучка»).

Эмацыянальна-ацэначныя формы ў помніках беларускай пісьменнасці XVI—XVIII стст. ужываліся і ў якасці аднаго са сродкаў сацыяльнай стылістыкі. Памяншальную форму імён выкарыстоўвалі прадстаўнікі прывілеяваных колаў у адносінах да асоб залежных ці ніжэй стаячых на сацыяльнай лесвіцы; у памяншальнай форме ўжывалі сваё імя таксама пісцы ў тэкстах запісаў і подпісах і прасіцелі, якія ў пісьмовай форме звярталіся да асобы, што займала ў грамадстве больш высокае становішча.

Названыя выпадкі выкарыстання эмацыянальна-ацэначных форм, па сутнасці, з'яўляюцца матываванымі — спецыяльна выбраны з мэтай падкрэсліць характэрную рысу ці грамадскае становішча асобы.

Улічваючы сучасную практыку выкарыстання імён пры вусных зносінах у неафіцыйных умовах, калі звычайна ўжываюцца не афіцыйныя поўныя формы імені, а размоўна-бытавыя, якія найчасцей бываюць эмацыянальна-ацэначнымі, можна думаць, што ў XVI—XVIII стст. размоўна-бытавыя формы імён у вусных зносінах выкарыстоўваліся не радзей, чым зараз. Пры перапісах насельніцтва, складанні інвентароў, напісанні розных юрыдычных дакументаў са сферы вуснага ўжывання імёны (у адпаведнасці з указаннем носбіта ці якой-небудзь іншай асобы) пераходзілі ў пісьмовую мову.

Імёны, утвораныя шляхам усячэння невыворнай асновы

Пры ўтварэнні імён шляхам усячэння асновы звычайна апускаецца апошні склад, у выніку чаго двухскладовыя імёны пераўтвараюцца ў аднаскладовыя, а трохскладовыя — у двухскладовыя, хаця нярэдка і апошнія пераўтвараюцца ў аднаскладовыя, г. зн. усякаюцца ў іх два апошнія склады. У помніках XVI—XVIII стст. адзначана 4 усечаныя формы ад 4 імён: *Мац* < *Мацей* 1528 Пін.; *Свирид* < *Свиридон* (8) 1577, 1635, 1685, 1698, 1746 Маг., 1790 Віц. в.; *Стань* < *Станислав* 1528 Ваўк., Слон.; *Яц* < польск. *Јасек* 1567 Пін. п.

Па СБП рэканструююцца (у дужках пасля імені падаецца прозвішча, па якім зроблена рэканструкцыя): *Атрох* (*Атрохаў, Атраховіч*) < *Атрохим* < *Трофим*; *Аўгусць* (*Аўгусць*) < *Августин*; *Аўдак* (*Аўдакоўскі*) < *Авдоким* < *Евдоким*; *Бань* (*Бань*) < *Банедикт* < *Бенедикт*; *Вах* (*Вах*) < *Вахтисий*; *Владыс* (*Владысенка*) < *Владислав*; *Дзём* (*Дзём*) < *Демьян*; *Еўдак* (*Еўдачэнка*) < *Евдоким*; *Епіх* (*Епіхаў*) < *Епифаний*; *Зен* (*Зенаў*) < *Зенон*; *Клім* (*Клім*) < *Климентий*; *Ладзіс* (*Ладзіс*) < *Владислав*; *Мац* (*Мац*) < *Мацвей*; *Міх* (*Міховіч*) < *Михаил*; *Нікод* (*Нікодаў*) < *Никодим*; *Пас* (*Пасевич*) < *Пасикрат*; *Пац* (*Пац*) < *Ипатий*; *Радзь* (*Радзь, Радзевіч*) < *Родион*; *Сак* (*Сак, Сакевіч*) < *Сакердон*; *Сел* (*Селіч*) < *Селивон*; *Свірыд* (*Свірыд*) < *Свиридон* < *Спиридон*; *Спірыд* (*Спірыдовіч*) < *Спиридон*; *Стань* (*Станевіч*) < *Станіслаў*; *Сыс* (*Сыс*) < *Сисой*; *Ціх* (*Ціховіч*) < *Тихон*; *Яц* (*Яцэвіч*) < польск. *Јасек*.

У размоўна-бытавой сферы імёны, утвораныя шляхам усячэння асновы, сустракаюцца рэдка, а носьбітамі іх пераважна з'яўляюцца асобы сярэдняга ці старэйшага ўзросту. Зарэгістраваны 1) імёны з усечанай канцавой часткай: *Андрон* (*Андронік*) Віц. в. Пол., Гом. в. Петр.; *Апалін* (*Апалінар*) Бр. в. Лях.; *Болесь* (*Баляслаў*) Віц. в. Шарк., Мін. в. Вал., *Болісь* (*Баляслаў*) Віц. в. Докш., Гр. в. Лід.; *Вален* (*Валянцін*) Віц. в. Міёр.; *Вась* (*Васіль*) Бр. в. Жаб., Віц. в. Уш.; *Віт* (*Віталій*) Маг. в. Чав.; *Вітоль* (*Вітольд*) Бр. в. Кобр., *Віталь* (*Вітольд*) Бр. в. Бар., Пруж.; *Гарась* (*Гарасім*) Бр. в. Ів., *Гень* (*Генадзь*) Бр. в. Драг.; *Гіполь* (*Гіпаліт* < *Іпаліт*) Мін. в. Мядз.; *Ёсь* (*Ёсіф*) Бр. в. Ів.; *Здзісь* (*Здзіслаў*) Бр. в.

Бар.; *Имполь* (Іпаліт) Гр. в. Гродз.; *Лёнь* (Лянід < Леанід) Бр. в. Драг., Івац.; *Лявонь* (Леванід < Леанід) Бр. в. Пруж.; *Макс* (Максім) Бр. в. Брэст, Кам., Лях., Пін., Стол., Гом. в. Жытк., Мінск; *Мар* (Мар'ян) Маг. в. Мсц.; *Мель* (Мяльян < Амяллян) Бр. в. Ів.; *Меч* (Мечыслаў) Мін. в. Стаўбц.; *Міх* (Міхаіл) Віц. в. Глыб.; *Міць* (Мітрый < Дзмітрый) Бр. в. Лун.; *Нік* (Нікалай) Бр. в. Кам.; *Олек* (Аляксандр) Гр. в. Зэльв., Навагр., Мін. в. Пух., Стаўбц.; *Свець* (Святаслаў) Бр. в. Пін.; *Свірыд* (Свірыдон) Гом. в. Гом., Лоеў.; *Флёр* (Флёрыян) Бр. в. Лях.; *Франціш* (Францішак) Гр. в. Ашм.; *Цім* (Цімафей) Бр. в. Брэст, Жаб., Віц. в. Орша; *Чэсь* (Часлаў) Віц. в. Брасл., Гарад., Докш., Паст., Шарк., Гр. в. Гродз., Навагр., Шчуч., Мін. в. Мядз., Стаўбц.; *Эд* (Эдуард) Бр. в. Пінск; *Сальвесь* (Селівестр) Гр. в. Зэльв., *Селівесь* (Селівестр) Бр. в. Кам.; 2) імёны з усечанай пачатковай часткай: *Гей* (Сяргей) Мін. в. Круп.; *Лерый* (Валерый) Бр. в. Пін.; *Сак* (Ісак) Бр. в. Кобр., Мін. в. Сл.; *Толь* (Анатоль) Бр. в. Ів., Мінск; *Ян* (Мар'ян) Маг. в. Мсц.; 3) імя з усечанай пачатковай і канцавой часткай: *Чэсь* (Вячаслаў) Бр. в. Лях., Гр. в. Астр., Ашм., Мінск; 4) імёны з усечанай сярэдняй часткай: *Сей* (Сяргей) Бр. в. Пін.; *Сёга* (Сярога) Гродна.

Імёны ад невытворных асноў і іх частак з флексіяй -а// -я, -ё// -о

Пры дапамозе флексіі-суфікса -а ўтвораны імёны ад усечаных асноў і ад асноў імён, якія страцілі канцавыя -ий, -ей, -ия. У пісьмовых крыніцах XVI—XVIII стст. зафіксаваны *Ананя* < Анания 1583 Маг.; *Дема* (3) < Дем'ян 1578, 1746 Маг.; *Костя* (15) < Костантин 1528 Віц. з-ля, Кл., Мін. дв., 1577, 1584, 1596, 1609, 1746 Маг., *Коста* < Костантин 1528 Навагр. з-к; *Купра* < Куприан 1578 Маг.; *Савоста* < Савостьян 1578, 1720 Маг.

Па СБП рэканструяваны (у дужках пасля імені падаецца прозвішча, на аснове якога зроблена рэканструкцыя): *Афоня* (Афонін) < Афоний, Афанасий; *Багдзя* (Багдзя) < Богдан; *Валодзя* (Валодзін); *Ваня* (Ванін); *Вася* (Васін); *Віця* (Віцін); *Даля* (Даля) < Далмат; *Косця* (Косцін); *Кузя* (Кузя) < Кузьма; *Купра* (Купрэвіч) < Купрей, Куприан < Киприан; *Лёня* (Ляневіч) < Леанід; *Мойса* (Майса) < Мойсей; *Мітроха* (Мітраховіч) < Митрофан; *Пава* (Павіч) < Павел; *Панця* (Пан-

цевіч) <Пантелеймон; *Родзя* (Родзін) <Родион; *Рома* (Рома) <Роман; *Савоста* (Савостаў) <Савастьян <Севастиан; *Свіра* (Свірын) <Свиридон <Спиридон; *Сёма* (Сёмін) <Семён; *Сіса* (Сісін), *Сыса* (Сыса) <Сисой, Сысой; *Соза* (Соза) <Созонт; *Сцёпа* (Сцёпін); *Трыша* (Трышын) <Трифон; *Цярэня* (Цярэня) <Терентий; *Юра* (Юрэвіч); *Юха* (Юхін) <Юхим <Евфимий; *Ямеля* (Ямелін) <Емельян.

Размоўна-бытавыя варыянты імён з суфіксам-флексіяй *-а* ўтвораны ад поўных невытворных імён і ад усецаных пачатковай, канцавой ці цэнтральнай часткі імён:

1. Ад невытворных поўных імён з фіналіяй «галосны+зычны»: *Іваня* Бр. в. Ів., *Йваня* Бр. в. Ів., Кобр., *Ваня* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 170 фіксацый у 150 нас. пунктах; *Лёва* <Леў Бр. в. Драг., Кам., Малар., Пін., Віц. в. Віцебск, Гр. в. Ваўкавыск, Гродна, Навагр., Мін. в. Мінск, Кап., Сл.; *Марка* <Марк Бр. в. Бяроз., Ів., Кам., Малар., Пін., Стол., Віц. в. Докш., Маг. в. Горац.; *Паўла* Віц. Беш., В.-дзв., Глыб., Леп., Пол., Уш., Шум., Мін. в. Круп.

2. Ад невытворных імён з фіналіяй «галосны+зычны», якія ўтварыліся ад кананічных форм з фіналіяй *-ий* ці непасрэдна ад імён на *-ий* пасля ўсячэння яго: *Апанася* Маг. в. Глуск.; *Аркадзя* Бр. в. Брэст, Віц. в. Беш., Леп., Міёр., Уш., Гом. в. Рэч., Маг. в. Шкл., Мін. в. Віл., Мін., Пух., Сл.; *Арсеня* Бр. в. Кам.; *Валера* Бр. в. Бар., Баранавічы, Драг., Жаб., Ів., Івац., Лях., Пін., Стол., Віц. в. Беш., Глыб., Леп., Шарк., Гр. в. Гродз., Гродна, Дзятл., Зэльв., Кар., Лід., Маст., Навагр., Слонім, Шч., Маг. в. Гор., Мсц., Хоц., Мін. в. Барысаў, Віл., Дзярж., Люб., Мал., Мін., Мінск, Нясв., Сл., Слуцк, Стаўбц., Чэрв.; *Віталя* Бр. в. Івац., Кам., Віц. в. Глыб., Шарк., Мін. в. Мінск; *Генадзя* Віц. в. Шарк.; *Дзімітра* Віц. в. Докш., Леп., *Змітра* (Змітрый) Віц. в. Беш., Тал., Мін. в. Бярэз., Кап., Мін.; *Мілеця* (Мілецій) Віц. в. Глыб.; *Мітра* (Мітрый) Віц. в. Міёр.; *Міфодзя* Віц. в. Глыб., *Міхода* Маг. в. Крыч.; *Фядоса* (Феадосій) Гом. в. Лельч.; *Юра* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 41 фіксацыя ў 39 нас. пунктах.

Ад поўных невытворных імён: *Ніколя* (Нікола) Мінск; *Тахвіля* (Тэафіл) Гр. в. Зэльв.

Ад поўных невытворных імён, якія заканчваюцца збегам зычных: *Аляксандра* Бр. в. Драг., Віц. в. Глыб.,

Гр. в. Смарг., *Ляксандра* Бр. в. Драг., Івац., Віц. в. Арш., Беш., Сен., Тал., Шум., Маг. в. Чав., Мін. в. Віл.; *Марка* Бр. в. Бяроз., Ів., Кам., Малар., Пін., Стол., Віц. в. Докш., Маг. в. Горац.; *Петра* Віц. в. Беш., Міёр., Пол., *Пётра* Бр. в. Лун., Віц. в. Беш., Глыб., Докш., Міёр., Сен., Тал., Чашн., Шарк., Гр. в. Іўеў., Мін. в. Віл., Мал., Мядз., Стаўбц.

3. Ад усечаных асноў: Аляксей: *Алекса* Віц. в. Чашн., *Лёкса* (Ляксе́й) Віц. в. Гарад., Докш., Паст., Мін. в. Мал., *Лёка* (Ляксе́й) Віц. в. Паст.; Аляксандр: *Алекса* Маг. в. Маг., *Лёкса* (Ляксандр) Мін. в. Віл.; *Афоня* Брэст; *Бора* (Барыс) Бр. в. Драг., Ів., Івац., Кам., Лун., Малар., Пін., Віц. в. Віцебск, Гарад., Пол., Гом. в. Гом., Хойн., Гр. в. Гродна, Навагр., Маг. в. Клічаў, Мсціслаў, Мін. в. Барысаў, Віл., Люб., Мал., Мін., Мінск, Нясв., Сл., Стаўбц.; *Броня* Бр. в. Лях., Гр. в. Астр.; *Вадзя* Бр. в. Бр., Кам., Лун., Віц. в. Віцебск, Мін. в. Мінск, Мядз.; *Валя* (Валеры́й) Бр. в. Пруж., Мінск; *Валя* (Валянці́н) Бр. в. Бар., Бр., Драг., Кам., Лях., Пруж., Віц. в. Міёр., Маг. в. Клічаў, Мсціслаў, Мін. в. Барысаў, Віл., Мін., Мінск; Васіль: *Вася*—ва ўсіх абласцях рэспублікі 112 фіксацый у 103 нас. пунктах, *Васа* Бр. в. Івац.; *Ваця* (Вацлаў) Віц. в. Докш., Паст., Гр. в. Астр., Мін. в. Мядз.; *Веня* (Веніямін) Бр. в. Драг., Кобр., Віц. в. Віцебск, Гр. в. Навагр.; Віталій: *Віта* Бр. в. Ів., *Віця* Бр. в. Драг., Кам., Лун., Пруж., Віц. в. Глыб., Гр. в. Гродна, Мін. в. Нясв.; *Віця* (Віктар) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 115 фіксацый у 92 нас. пунктах; (Віталь) Бр. в. Драг., Кам., Лун., Пруж., Віц. в. Глыб., Гр. в. Гродна, Мін. в. Нясв.; (Вітольд) Гр. в. Гродз.; Гардзе́й: *Гордзя* Бр. в. Кобр., Пруж.; Генадзі́й: *Гена* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 77 фіксацый у 69 нас. пунктах, *Геня* Бр. в. Бар., Івац., Кобр., Лях., Драг., Віц. в. Пол., Сен., Шарк., Гр. в. Ашм., Бераст., Гродз., Гродна, Навагр., Смарг., Шч., Мін. в. Кап., Сл., Слуцк; *Гена* (Генрых) Гр. в. Гродз.; Героні́м: *Гера* Мінск; *Гора* (Гароні́м) Бр. в. Ів.; Даніла: *Даня* Бр. в. Ганц., Ів., Лун., Мін. в. Барысаў, Мінск, Мін., Сл.; *Доня* Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Бярэз., Мін.; Дарафе́й: *Дора* Бр. в. Драг., Віц. в.; Дзмі́трый: *Дзіма* (Дзімі́трый) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 62 фіксацыі ў 52 нас. пунктах, *Міця* (Мі́трый) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 52 фіксацыі ў 49 нас. пунктах; Дзям'я́н: *Дзёма* Бр. в. Драг., Ів., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Віл.,

Мінск; Дзяніс: *Дзіна* Мін. в. Мін., *Дзіня* Гродна, Маг. в. Касц.; Емяльян: *Ямеля* Бр. в. Брэст, Пін., *Гамеля* (Гамельян) Бр. в. Ів.; *Жора* (запазыч. Жорж) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 25 фіксацый у 25 нас. пунктах; Зігмунд: *Зыгма* (Зыгмунд) Гр. в. Ашм., *Зыма* (Зыгмунд) Бр. в. Бар.; *Казя* (Казімір) Бр. в. Лях., Стол., Віц. в. Паст., Гр. в. Навагр., Шч., Мін. в. Мінск, Стаўбц.; *Каліна* Бр. в. Малар.; *Калістра* Віц. в. Чашн.; Канстанцін: *Косця* (Канстанцін) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 62 фіксацыі ў 56 нас. пунктах, *Коста* Віц. в. Докш.; *Кіра* (Кірыла) Гр. в. Навагр.; *Кузя* (Кузьма) Бр. в. Жаб., Ів., Лун., Малар., Стол.; *Купра* (Купрыян) Бр. в. Лун.; Леанід: *Лёня* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 79 фіксацый у 72 нас. пунктах; Лявон: *Лёва* Бр. в. Драг., Гр. в. Маст.; Майсей: *Мойса* Бр. в. Лун., *Мося* Бр. в. Ів.; *Макса* (Максім) Маг. в. Бабр.; Мацей: *Моця* Віц. в. Гарад., Мінск, *Меця* Гр. в. Лід.; Мікалай: *Міка* Гом. в. Б.-Каш., *Ніка* (Нікалай) Бр. в. Ів., Гродна; *Міня* (Мінай) Віц. в. Уш.; *Міха* (Міхаіл) Бр. в. Бар., Брэст., Івац., Віц. в. Пол., Сен., Мінск; Нікадзім: *Мікода* (Мікодым) Гр. в. Іўеў., Мін. в. Мядз.; *Пеця* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 143 фіксацыі ў 108 нас. пунктах; Піліп: *Піля* Бр. в. Ів., *Філя* (Філіп) Бр. в. Бяроз., Ів., Гродна; *Родзя* (Радзівон) Бр. в. Драг., Віц. в. Шарк., Гродна; *Рома* (Раман) Бр. в. Брэст, Драг., Ів., Кам., Лях., Пін., Стол., Віц. в. Паст., Пол., Гр. в. Ашм., Бераст., Гродз., Гродна, Кар., Навагр., Маг. в. Бабруйск, Касц., Мсц., Хоц., Мін. в. Барысаў, Бярэз., Віл., Люб., Мінск, Мін., Пух.; Расціслаў: *Росця* Бр. в. Бар., Жаб., Івац., Лях., Віц. в. Міёр., Мін. в. Мядз., Сл., *Роста* Бр. в. Малар.; *Света* (Святаслаў) Гр. в. Навагр.; Сцяпан: *Сцёпа* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз., Драг., Ів., Івац., Лун., Віц. в. Глыб., Докш., Паст., Пол., Шарк., Гом. в. Жытк., Лельч., Рэч., Хойн., Маг. в. Горкі, Маг., Мін. в. Люб., Мінск, Слуцк, Стаўбц.; *Сёма* (Сямён) Бр. в. Брэст, Драг., Ів., Івац., Кам., Кобр., Малар., Стол., Віц. в. Віц., Гр. в. Гродз., Кар., Навагр., Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Кл., Мінск; Сяргей: *Серга* Бр. в. Жаб., *Сярога* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз., Драг., Жаб., Ів., Кам., Малар., Віц. в. Брасл., Глыб., Сен., Гр. в. Гродна, Масты, Маг. в. Хоцімск, Мін. в. Нясвіж, Слуцк, Сл., Стаўбц.; *Тадзя* (Тадэвуш) Бр. в. Бар., Віц. в. Паст., Гр. в. Астр.; *Сярожа* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 90 фіксацый у 75 нас. пунктах, *Сэра* Бр. в. Івац., Маг. в. Касцюковічы;

Уладзімір: *Валодзя* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 208 фіксацый у 170 нас. пунктах, *Уладзя* Бр. в. Ганц., Драг., Стол., Гр. в. Маст., Мін. в. Віл., Мін., Стаўбц.; *Ладзя* (Ладзімір) Бр. в. Бяроз., Мін. в. Пух.; Уладзіслаў: *Уладзя* Бр. в. Лях., Мін. в. Люб.; Фелікс: *Фэля* Віц. в. Глыб.; Фёдар: *Федзя* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 69 фіксацый у 64 нас. пунктах, *Хведзя* (Хвёдар) Бр. в. Ганц., Ів., Івац., Лун., Пін., Віц. в. Беш., Віцебск, Леп., Тал., Гом. в. Хойн., Мін. в. Пух.; Франц: *Проня* (Пронцісь) Бр. в. Пін.; Фядот: *Федзя* Бр. в. Драг.; Цімафей: *Ціма* Бр. в. Брэст, Жаб., Малар., Віцебск, Пол., Уш, Гр. в. Кар., Мін. в. Люб., Мінск, *Цёма* Бр. в. Драг., Мін. в. Слуцк; *Ціма* (Цімур) Бр. в. Малар.; Эдмунд: *Эдма* Гродна; Эдуард: *Эдзя* Бр. в. Івац., Кобр., Стол., Віц. в. Шум., Гом. в. Жытк., Гр. в. Астр., Мін. в. Барысаў, Ракаў, Мінск; *Юзя* (Юзаф) Бр. в. Бяроз., Лях., Віц. в. Докш., Гр. в. Астр., Лід., Шч., Мін. в. Мінск, Стаўбц.; *Юра* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 41 фіксацыя ў 39 нас. пунктах.

4. Ад асновы, усечанай у пачатковай частцы імені: *Гена* (Яўген) Бр. в. Бар., Брэст, Віц. в. Міёр., Гр. в. Кар., *Геня* (Яўген) Бр. в. Бар., Гр. в. Гродз.; *Дзіма* (Вадзім) Бр. в. Бар., *Жэня* (Яўген) Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Івац., Лун., Віц. в. Брасл., Глыб., Лёзн., Міёр., Паст., Гом. в. Б.-Каш., Гом., Добр., Рэч., Гр. в. Гродна, Кар., Маст., Навагр., Маг. в. Бабруйск, Магілёў, Мін. в. Кл., Круп., Лаг., Люб., Мінск, Сл., Стаўбц.; *Коля* (Мікола) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 268 фіксацый у 215 нас. пунктах; *Лера* (Валерый) Гр. в. Гродна; *Саня* (Аляксандр) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 94 фіксацыі ў 83 нас. пунктах; *Сеня* (Арсен) Бр. в. Бар., Ів., Гр. в. Маст.; *Слава* (Вячаслаў) Бр. в. Бар., Баранавічы, Бяроз., Драг., Жаб., Івац., Кам., Лун., Стол., Віц. в. Глыб., Леп., Чашн., Гом. в. Лельч., Гр. в. Ваўкавыск, Гродна, Іўеў., Кар., Навагр., Маг. в. Гор., Хоц., Мін. в. Барысаў, Кап., Люб., Мін., Мінск, Нясв., Сл., Слуцк, Стаўбц., (Расціслаў) Бр. в. Стол., (Святаслаў) Бр. в. Кобр., Маг. в. Касц., (Станіслаў) Бр. в. Баранавічы, Брэст, Кобр., Віцебск, Маг. в. Гор., Мін. в. Кап., Мінск, (Уладзіслаў) Гродна, (Яраслаў) Гом. в. Жытк., Мінск; *Толя* (Анатоль) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 78 фіксацый у 67 нас. пунктах; *Тоня* (Антон) Бр. в. Лях., Гр. в. Дзятл., Мін. в. Валож., Віл., Мін., Мінск.

5. Ад асноў, усечаных у пачатку і ў канцы імені: *Фоня* (Афанасій) Бр. в. Кобр.; *Цёпа* (Сцяпан) Бр. в. Брэсц.; *Чэся* (Вячаслаў) Гом. в. Лельч.

6. Ад гукаў першага і апошняга складоў імені: *Бодзя* (Багдан) Бр. в. Брэсц., Жаб., Кам., Малар., Пруж.; *Віля* (Віталь) Віцебск; *Дызя* (польск. *Dyonizy*) Гр. в. Лід.

7. Ад аднаго са складоў імені шляхам паўтарэння зычнага гуку: *Вова* (Валодзя) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 117 фіксацый у 105 нас. пунктах; *Зюзя* (Юзаф) Гр. в. Скідаль.

У Брэсцкай і радзей у Гродзенскай абласцях імёны, ад якіх магчымы варыянты з флексіяй *-а/-я* тыпу *Гена*, *Аркадзя*, *Ваня*, пры непасрэдным звароце да носьбіта імені выкарыстоўваюцца з флексіяй *-о*. Пры цвёрдых асновах: *Гено* (Генадзій) Брэст; *Геро* (Герман) Бр. в. Стол; *Дмітро* Бр. в. Драг., Кам.; *Змітро* (Дзмітрый) Бр. в. Лун., Стол.; *Ізо* (Іозаф, Юзаф) Бр. в. Пруж.; *Яно* (Ян) Бр. в. Пін. Пасля мяккіх асноў: *Аркадзё* Бр. в. Івац., Стол., Гр. в. Зэльв.; *Валё* (Валянцін) Бр. в. Ів., Стол.; *Валодзё* Бр. в. Лун., Стол.; *Васё* Бр. в. Стол., *Васілё* Бр. в. Пін.; *Вацё* Бр. в. Стол.; *Віталё* Бр. в. Пін., Стол.; *Віцё* (Віктар) Бр. в. Бар., Лун., Пін., Стол., Бр. в. Бераст.; *Генё* (Генадзь) Бр. в. Кам., Лун., Стол., Гр. в. Бераст., Навагр.; *Данё* (Даніла) Бр. в. Ів., Лун., Люб.; *Езё* (Езаф, Юзаф) Гр. в. Гродз., *Ёзё* (Ёзаф, Юзаф) Бр. в. Пруж.; *Жэнё* (Яўген) Бр. в. Ів., Івац., Пін., Стол.; *Зэнё* (Зянон) Бр. в. Бар.; *Кадзё* (Аркадзь) Бр. в. Ів.; *Казё* (Казімір) Бр. в. Івац., Кам., Малар., Стол., Гр. в. Гродз., Навагр., Свісл.; *Колё* Бр. в. Лун.; *Косцё* Бр. в. Лун.; *Ладзё* (Уладзімір) Бр. в. Ів., Стол.; *Ленё* Бр. в. Лун., Пін., Стол.; *Максё* (Максім) Бр. в. Пін.; *Мелё* (Емяльян) Бр. в. Лун.; *Міцё* (Мітрый, Дзмітрый) Бр. в. Пін., Стол.; *Мосё* (Масей, Майсей) Бр. в. Стол.; *Паўлё* Бр. в. Ів.; *Пілё* (Піліп) Бр. в. Стол.; *Тадзё* (Тадэвуш) Бр. в. Бар., Гр. в. Свісл.; *Уладзё* Бр. в. Малар., Гр. в. Гродз., Кар., (Уладзіслаў) Гр. в. Гродз.; *Франё* (Франц) Бр. в. Бар.; *Фэлё* (Фелікс) Гр. в. Гродз.; *Хведзё* (Хведар, Фёдар) Бр. в. Лун.; *Чэсё* (Часлаў) Бр. в. Бар.; *Эдзё* Бр. в. Пін., Стол., Гр. в. Гродз., Свісл.; *Юзё* (Юзаф) Бр. в. Бяроз., Кам., Малар., Пін.; *Юлё* (Юльян) Бр. в. Малар., Стол.; *Янё* Бр. в. Пін.

Пры дапамозе флексіі-суфікса *-о* ўтвораны варыян-

ты: *Паўло* Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Лун., Малар., Стол., Гом. в. Жытк.; *Пятро* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 84 фіксацыі ў 80 нас. пунктах; *Сярг* Бр. в. Івац., Лях.

Імёны з суфіксальным зычным -к-.

Суфікс -ко//-ка

Суфікс -ко//-ка ва ўсходнеславянскіх мовах утварае назоўнікі мужчынскага і ніякага роду з памяншальна-ласкавым значэннем, малапрадуктыўны⁷. У антрапаніміі ён выступае ў эмацыянальна-ацэначных формах імён і прозвішчах, утвораных ад іх. Як сведчаць помнікі пісьменнасці, у XVI—XVIII стст. суфікс -ко//-ка ў антрапаніміі быў самым прадуктыўным. Эмацыянальна-ацэначныя формы з гэтым суфіксам зафіксаваны ад многіх ужывальных у той час імён праваслаўнага і каталіцкага календара. Выключэннем былі імёны рэдкія (*Алфій, Аполлон, Галлактіон, Гермоген, Дада, Каліст, Лисимах* і інш.) і імёны, поўная ці ўсечаная аснова якіх заканчваецца на -ка ці -к (*Аверка, Аніка, Верк, Кирик* і інш.). Эмацыянальна-ацэначныя формы на -ко//-ка ўтвараліся ад поўных ці ўсечаных традыцыйна-царкоўных і размоўна-бытавых форм імені. Аб прадуктыўнасці суфікса -ко//-ка ў антрапаніміі XVI—XVIII стст. сведчыць тое, што ў помніках названага перыяду з гэтым суфіксам засведчаны 72 формы ад 50 імён. На аснове сучасных беларускіх прозвішчаў (СБП) рэканструювана 157 форм на -ко//-ка, з якіх 12 у абследаваных помніках не адзначаны. Разам зафіксавана ў помніках і рэканструювана па СБП 195 форм на -ко//-ка ад 143 уласных асабовых мужчынскіх імён.

У пісьмовых крыніцах XVI—XVIII стст. зафіксаваны (у дужках падаецца лік фіксацый): *Андрейко, Андрейка* (5) 1567 Гр. п., Слон. п.; *Богданко* 1614 Арш. п.; *Васко* (135), *Васько* (26) 1528 Астр., Ваўк., Гр., Кл., Кобр., Навагр. з-к, Пін., Пол. з-ля, 1567 Бр., Брасл. п., Гр. п., Мін. п., Навагр. п., Пін. п., 1582 Мін. п., 1578, 1580, 1593 Маг., 1614 Арш. п., 1683 Маг., 1724 Чач. ст., 1730 Пол., 1746 Маг.; *Бенедикт: Бенко, Бенько* (4) 1528

⁷ Грамматика русского языка, т. 1: Фонетика и морфология.— М., 1960, с. 265—266; Граматыка беларускай мовы, т. 1: Марфалогія.— Мн., 1962, с. 97.

Лід. дв., 1567 Рад. хар., 1609 Маг.; Вит: *Витко* (2) 1528 Рад., 1567 Астр. хар.; *Володко* (2) 1528 Ваўк.; Войтех: *Войтко* (5) 1528 Вас., Лід., Слон., 1580 Маг.; *Гаврилка* 1528 Бр.; *Гараска* 1746 Маг.; *Григорко* (2) 1578 Маг.; Гурий: *Гурко* 1528 Віц. з-ля; Демьян: *Демко* 1580 Маг.; Даниил: *Данько* 1600 Маг.; Дасий: *Дасько* 1764 Маг.; Евстафий>Остапей, Остап: *Остапко* (8) 1528 Мсц., 1567 Ашм. п., Ваўк. п., Гр. п., Слон. п.; Евтихий>Овтух, Автух: *Овтушко*, *Автушко* (12) 1577, 1578, 1635, 1683, 1689, 1690, 1691, 1746 Маг., *Олтушко* (4) 1577, 1578 Маг.; Евфимий>Юхим: *Юшко* (7) 1528 Ваўк., Рад., 1567 Мін. п., Слон. п.; Елисей>Олисей: *Олиско* 1567 Мін. п.; Емельян>Омельян: *Омелко* 1567 Пін. п.; Енох: *Енько* 1597 Маг.; Захария: *Захарка* 1577 Маг.; ад Еремей, Ерома ці Ероним, Ерофей: *Ерко* (3) 1578, 1596 Маг.; Илья: *Илько* 1528 Ваўк.; Илларион>Ларион: *Ларко*, *Ларка* (23) 1578, 1617, 1637, 1647, 1679, 1685, 1698, 1746, 1758 Маг.; *Иванко* (8) 1567 Бр. п., Гр. п., Рэч. п., Слон. п.; Иосиф>Ёсиф, Есип: *Еско* (24), *Есько* (1) 1528 Ваўк., Гр., Кобр., Лід., Мсц., Пол. з-ля, 1567 Бр. п., Гр. п., Навагр. п., 1577, 1578 Маг., 1582 Мін. п.; Иустин>Юстын: *Юско* (2) 1567 Ваўк. п.; Климентий: *Климко* (3) 1567 Бр. п., Навагр. п.; ад Лев ці Леонт>Левон: *Левко* (7) 1528 Кл., Кобр., Навагр. з-к, 1567 Бр. п., 1578 Маг.; *Медфедко* 1528 Ваўк.; *Михалко*, *Михалка* (30) 1528 Навагр. з-к, Пол. з-ля, 1567 Ашм. п., Бр. п., Брасл. п., Гр. п., Лід. п., 1578, 1590, 1621, 1632 Маг., 1730 Пол. в., 1746 Маг.; ад Онисий ці Онисим: *Ониско* (5) 1528 Бр., Мсц., 1567 Гр. п., Пін. п., Слон. п.; *Петко* (1), *Петько* (6) 1528 Гр., Рад., Слон.; Родион: *Родко*, *Радко* (2) 1528 Віц. з-ля, Рад.; *Савка* (10) 1630, 1684, 1685, 1690, 1698, 1746 Маг.; Севастиан>Собестьян: *Собко* 1567 Ваўк. п.; *Семенко* 1567 Навагр. п., *Сёмка* (21) 1746 Маг.; Станислав: *Станко* (4), *Станько* (14) 1528 Ашм. дв., Віц. з-ля, Гр., Навагр. п., Слон., 1567 Гр. п., Мін. п.; Тимофей: *Тимка*, *Цимка* (7) 1746, 1766 Маг.; Тихон>Тиша: *Чышка* 1582 Мін. п.; Томаш з польск. *Tomasz*: *Томашко* 1567 Ваўк. п., *Томко* (29) 1528 Астр., Ашм., Вас., Ваўк., Гр., Лід., Рад., Слон., 1567 Бр. п., Вас. хар., Гр. п., Мін. п., Слон. п., 1582 Мін. п.; Трифон>Трухон: *Трушко* 1651 Маг.; Трофим>Отрохим, Атрахим: *Отрошко*, *Атрошка* (19) 1580, 1581, 1593, 1620, 1623, 1636, 1681, 1689, 1691, 1698, 1746 Маг.; *Федко* (41), *Федько* (9) 1528 Ашм. дв., Бр., Віц.

з-ля, Гр., Мін. дв., Мсц., Навагр. з-к, Пін., Пол. з-ля, Слон., 1567 Ашм. п., Бр. п., Ваўк. п., Гр. п., Пін. п., 1580 Маг., 1582 Мін. п., 1597, 1611 Маг., *Фецко* 1584 Маг.; *Ходко* (3), *Ходько* (2) 1528 Гр., 1588, 1634, 1636, 1652 Пол., *Хотка* 1683 Маг.; *Фома* > *Хома*: *Хомка* (7) 1746 Маг.; *Шимон* з польск. *Szymon*: *Шимко* (45) 1528 Астр., Ашм. дв., Бр., Вас., Ваўк., Гр., Кобр., Рад., 1567 Ашм. п., Гр. п., Рад. хар., 1582 Мін. п.; *Юрко*, *Юрка* (36) 1567 Бр. п., Гр. п., Навагр. п., 1582 Мін. п., 1614 Арш. п., 1623 Віц. п., 1636, 1638 Маг., 1642 Пол. в., 1646 Арш. п., 1670 Віц. в., 1730 Пол. в., 1746 Маг., 1764 Ула; *Яцек*: *Яцко* (22) 1528 Ваўк., Віц. з-ля, Гр., Кл., Кобр., Навагр. п., Пол. з-ля, Слон., 1567 Бр. п., Гр. п., Навагр. п., Слон. п.

Па СБП рэканструяваны імёны (у дужках пасля імені падаюцца прозвішчы, па якіх зроблена рэканструкцыя): *Абрамка* (Абрамчанка); *Агейка* (Агейка); *Адамка* (Адамкевіч); *Азарка* (Азарка) < Азар, Азарія ці Елеazar; *Акулка* (Акулка) < Акула < Акила; *Аліферка* (Аліферка) < Алифер < Елевферий; *Аляксанка* (Аляксанкін); *Амелька* (Амелькін); *Ананька* (Ананька); *Анапрэйка* (Анапрэйка); *Андрэйка* (Андрэйкаў); *Аніска*, *Аніська* (Анісковіч, Аніська); *Анціпка* (Анціпкін); *Астapка* (Астapковіч); *Атрошка* (Атрошчанка) < Атрофим < Трофим; *Аўласка* (Аўласка) < Авлас < Власий; *Аўсейка* (Аўсейка) < Аўсей < Евсевий; *Аўтушка* (Аўтушка) < Аўтух < Евтихий; *Афонька* (Афонькін), *Аханько* (Аханькоў) < Афоний; *Ахрэмка* (Ахрэмкін) < Ахрем < Ефрем; *Банько* (Банько), *Бенька*, *Бянько* (Бенька, Бянько, Бянькоў) < Банадыкт, Бенедыкт < польск. *Benedykt*; *Валадко*, *Валодка*, *Валадзько*, *Валодзька* (Валадкевіч, Валадковіч, Валодчанка, Валадзько, Валодзька); *Ванко*, *Ванько* (Ванковіч, Ванько); *Варайка* (Вараўка) < Варава < Варнава; *Васілька*, *Васька*, *Васько* (Васільчанка, Васькін, Васько); *Вілько* (Вільковіч) < Вил; *Вінко*, *Вінько* (Вінчонак, Вінькевіч) ад польск. *Wincenty*; *Вітка*, *Вітко* (Вітка, Вітко) < Вит ці Виталий; *Віцько* (Віцько) < Витя < Виктор ці Вит, Виталий; *Войтка*, *Вайтко* (Войтка, Вайтко) < Войтех; *Гайко* (Гайко) < Гай; *Гапонька* (Гапонька) < Гапон < Агафон; *Гардзейка* (Гардзейка); *Гераська* (Гераськін); *Глебка*, *Глябко* (Глебка, Глябко) < Глеб; *Грыгорка* (Грыгаркевіч); *Гурка*, *Гурко* (Гурка, Гурко) < Гурий; *Давыдка*, *Давыдзька* (Давыдка, Давыдзька); *Данілка*, *Данілька* (Данілковіч, Данільчан

ка); *Дасько* (Дасько) < Дасий; *Дзёмка*, *Дзям'янка*, *Дзям'янька* (Дзёмкін, Дзям'янка, Дзем'яньчонак); *Дзямідка* (Дзямідка); *Дзяніска* (Дзеніскевіч); *Домка* (Домкін, Домчанка) < Домн ці Домиан, магчыма, ад польск. Domienik; *Епішка* (Епішка) < Епифаний; *Занко*, *Занька*, *Занько* (Занковіч, Занька, Занько), *Зенка*, *Зенька*, *Зянько* (Зянкевіч, Зенька, Зянько) < Зенон; *Захарка* (Захарка); *Зінко*, *Зінько* (Зінкевіч, Зінько) < Зина; *Зяноўка* (Зяноўка) < Зенов, Зиновий; *Іванка*, *Іванько* (Іванка, Іванько); *Ілько* (Ількевіч) < Ілья; *Ісайка* (Ісайкін) < <Исаия; *Іўко* (Іўкоў) < Иов; *Калінка* (Калінкоў) < Калина < Каллиник; *Калько* (Калько) < Коля < Николай; *Каролька* (Каролька) < польск. Karol; *Каско*, *Касько* (Каскевіч, Касько) < Кассиан; *Кастко* (Кастко) < Константин < Константин; *Кашперка* (Кашперка) < польск. Kasper; *Кірко* (Кіркевіч) < Кир ці Кирик, Кирилл; *Кірылка* (Кірылка); *Клімка*, *Клімко* (Клімка, Клімко); *Крыско*, *Крыська* (Крыскевіч, Крыська) < Крискент; *Кузько* (Кузько) < Кузьма; *Курылка* (Курылкін) < Курила < Кирилл; *Лазарка* (Лазаркоў); *Ленько*, *Лянка*, *Лянько* (Ленька, Лянкевіч, Лянько) < Леня < Леонид; *Леўка*, *Лёўка*, *Ляўко* (Леўкін, Лёўкін, Ляўко) < Лев; *Лотка* (Лотка, Лоткін) < Лот; *Лукашка* (Лукашка) < <польск. Łukasz; *Макарка* (Макарчанка); *Максімка* (Максімкін); *Малашка* (Малашкевіч) < Малахия; *Манко*, *Манько*, *Мануйка* (Манчанка, Манько, Мануйка) < <Мануил; *Маронка* (Маронка) < Марон; *Мацейка*, *Мацко*, *Мацько* (Мацейка, Мацейкін, Мацко, Мацько) < Мацей; *Машко* (Машко) < Мах < Епимах; *Мелька*, *Мільянка*, *Мялянка* (Мелька, Мельчанка, Мільянка, Мялянка) < Мельян < Емельян; *Мікулка* (Мікулка) < Микула < <Николай; *Мілько* (Мілько, Мількевіч) < Милий; *Мінко*, *Мінько* (Мінко, Мінько) < Мина; *Міронка*, *Мірко* (Міронкаў, Міркін); *Мітка*, *Мітко* (Міткевіч) < Митрий < Димитрий; *Міхалка* (Міхалка) < Михал ці з польск. Michał; *Міхейка* (Міхейкаў) < Михей; *Міцко*, *Міцько* (Міцкевіч, Міцько) < Митрий < Димитрий; *Мішка*, *Мішко* (Мішкін, Мішко); *Мяхедзька* (Мяхедзькін) < Мяхед < Мефодий; *Назарка* (Назарка); *Наумка* (Наумкін); *Нікалайка* (Нікалайчанка); *Нікітка* (Нікітка); *Палуянка* (Палуянка) < Полиен; *Панко*, *Панько*, *Панцялейка* (Панчанка, Панька, Панцялейка); *Пасько* (Пасько) < Пасикрат; *Патапка* (Патапкаў); *Паўка* (Паўчанка) < Па-

вел; *Пацейка, Пацэйка, Пацка, Пацко* (Пацейка, Пацэйка, Пацкевіч) < Пацей < Ипатий; *Пецька* (Пецька); *Пілька* (Пілька) < Пилимон < Филимон; *Пранко, Пранько* (Пранкевіч, Пранько) < Прантишек < Франтишек; *Працко, Протка, Процка, Процька* (Працко, Працкевіч, Проткін, Протчанка, Процка, Процька) < Протасий; *Прошка* (Прошка) < Прохор; *Пулко* (Пулко) < Пулий; *Пупка, Пупко* (Пупка, Пупко) < Пуплий; *Пятко, Пяцько* (Пяткевіч, Пяцько) < Петр; *Радзька, Радзько, Радко, Родка, Родзька* (Радзька, Радзькоў, Радкевіч, Радковіч, Родзька) < Родион; *Раманка, Раманька* (Раманка, Раманькоў); *Рымка* (Рымка) < Римма; *Савінка* (Савінкін) < Савин; *Савоська* (Савоська) < Савостіан < Севастиан; *Савулька* (Савулькін) < Савул < Савел; *Садко* (Садковіч) < Садок; *Сайка, Сайко* (Сайка, Сайко) < Сай < Исаия; *Салошка* (Салошкін) < Солохон; *Самонка* (Саманкоў) < Самон; *Санька, Санько* (Санька, Санько) < Александр; *Саско* (Саско) < Сасоний; *Саўка, Саўко* (Саўкін, Саўко) < Сава; *Сафонка, Сахонька, Саханько* (Сафонкін, Сахонька, Саханько) < Софония; *Свірка, Свірко* (Свірка, Свірко) < Свирид < Спиридон; *Серафімка* (Серафімка); *Сеўка* (Сеўка) < Севастиан; *Сідорка* (Сідорчанка) < Сидор < Исидор; *Сіліванька* (Сіліванькоў) < Силиван < Силван; *Сілко, Сілько* (Сілко, Сілько) < Сила; *Сімка, Сімко* (Сімкоў, Сімчанка) < Сим; *Сісько* (Сіськевіч) < Сисой; *Станко* (Станкевіч) < Станислав; *Сцёпка* (Сцёпкін); *Сялько* (Сяльчонак) < Селивон < Силван, магчыма, і ад Селиний; *Сямёнка, Сямко* (Семянкоў, Сямко); *Тарашка* (Тарашкевіч) < Тарах; *Томка* (Томка) < польск. Tomasz; *Трошка* (Трошка) < Трохим < Трофим; *Трыфонька* (Трыфонька); *Фалько* (Фалько) < Фалалей; *Федка, Фёдарка* (Федчанка, Федаркевіч); *Фенка, Фенька, Фянько* (Фенчанка, Фенька, Фянько) < Фена < Феона; *Філіпка* (Філіпчанка); *Філонка* (Філончык) < Филон < Филимон; *Філька, Філько* (Фількевіч, Фільчанка) < Филя < Филимон; *Флёрка* (Флёрка) < польск. Florian; *Фомка* (Фомчын); *Франко, Францко* (Франчанка, Францкевіч) < Франц; *Фролка* (Фралкоў) < Фрол < Флор; *Фядзько, Фядко* (Фядзько, Федчанка); *Фярко* (Фярко) < Ферапонт; *Фяско, Фясько* (Фешчанка, Фясько) < Феспесий; *Хадорка* (Хадорка, Хадоркін) < Ходар < Фёдор; *Халько* (Халько, Хальчэня) < Халалей < Фалалей; *Хамко, Хомка* (Хамко, Хомка, Хомчанка) < Хо-

ма < Фома; Харко (Харко) < Харитон; Хвядко, Хвятко, Хвядко (Хвядчэня, Хвяткевіч, Хвядковіч) < Хведар < Фёдор; Хілька, Хілько (Хілька, Хілько) < Хилимон < Филимон; Цімка, Цімко (Цімка, Цімко) < Тимофей; Цітко (Цітко) < Тит; Цішка, Цішко (Цішкаў, Цішкін, Цішко) Тихон; Шымка, Шымко (Шымкавіч, Шымко, Шымковіч) < польск. Szymon, Юдко (Юдчанка) < Юда < Иуда; Юнко (Юнковіч) < Юний; Юрка (Юркевіч, Юрчанка); Юсько (Юсько) < Юстын, Иустин; Юшка, Юшко (Юшка, Юшко) < Юхим, Евфимий; Якаўка (Якоўчанка) < Якімка (Якімка); Янка, Янко (Янчын, Янкевіч); Ясько (Яськоў); Яцка, Яцко (Яцка, Яцко, Яцкевіч) < польск. Jasek.

У размоўна-бытавой сферы імёны з суфіксам -ка// -ко самыя пашыраныя як па колькасці, так і тэрытарыяльна. Яны засведчаны ад пераважнай большасці невытворных імён з фіналіяй «галосны + зычны» і невытворных і вытворных імён з фіналіяй -а.

Суфікс -ко выступае толькі ў націскным складзе, малапрадуктыўны. Зафіксавана з гэтым суфіксам усяго шэсць варыянтаў: Васілько Бр. в. Бярэз., Кобр., Малар., Пін., Стол., Гр. в. Бераст., Мін. в. Стаўбц.; Васько Бр. в. Драг., Ів., Кобр., Лун., Малар., Стол.; Віцько (Віктар) Бр. в. Драг., Івац.; Калько (Мікалай) Бр. в. Пін.; Ляўко (Лявон) Бр. в. Драг.; Максімко Гр. в. Маст.; Пецярко (з устаўным галосным у спалучэнні [тр], як у Пётарка) Бр. в. Ів.; Пяцько Бр. в. Ів.; Санько (Аляксандр) Бр. в. Драг., Кобр., Малар., Гом. в. Лельч., Гр. в. Навагр., Мін. в. Мінск; Талько (Анатоль) Гом. в. Лельч.; Хведко (Фёдар) Бр. в. Івац.; Юленько (Юльян) Бр. в. Стол.; Юрко Бр. в. Драг., Івац., Стол.

З суфіксам -ка адзначаны 232 варыянты, з якіх 126 утвораны ад поўных асноў і 106 — ад усечаных.

Ад поўных асноў утвораны імёны: Аляксейка Бр. в. Драг., Ів., Маг. в. Касц., Мінск; Анатолька Мінск, Анатолька (Анатолій) Віц. в. Міёр., Мінск; Антонка Бр. в. Драг., Гр. в. Лід., Навагр., Мін. в. Мін., Мінск, Сл., Стаўбц., Антонька Мін. в. Мядз.; Апанаска Бр. в. Драг., Пруж.; Аркадзька Гом. в. Рэч., Маг. в. Мсц., Мін. в. Віл., Мін. в. Мінск; Архіпка Бр. в. Жаб.; Арцёмка Бр. в. Брэсц., Драг., Пруж., Мін. в. Мінск; Амялянка Бр. в. Драг.; Астанка Бр. в. Драг., Ів., Лун.; Афанаска Бр. в. Драг.; Ахрэмка Мін. в. Люб.; Багданка Мінск; Базылька

Мін. в. Стаўбц.; *Барыска* Бр. в. Бар., Брэст., Івац., Кам., Кобр., Лун., Пін., Віц. в. Пол., Гр. в. Гродна, Мін. в. Люб., Стаўбц.; *Вадзімка* Бр. в. Драг., Жаб., Кам.; *Валерка* Бр. в. Бар., Драг., Жаб., Ів., Івац., Кам., Віц. в. Беш., Паст., Чашн., Шарк., Гр. в. Ашм., Гродз., Гродна, Кар., Навагр., Шч., Маг. в. Мсц., Хоц., Мін. в. Барысаў, Віл., Дзярж., Люб., Мал., Мін., Мінск, Сл., Стаўбц.; *Васілька* Бр. в. Кам., Гр. в. Гродна, Мін. в. Барысаў, Бярэз., Мін., Мінск, Мядз.; *Віктарка* Мін. в. Мінск, *Вікторка* Бр. в. Драг., Ів., Гр. в. Навагр.; *Віталька* Бр. в. Драг., Івац., Кам., Малар., Пін., Гр. в. Астр., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Віл., Люб., Мін., Мінск; *Восіпка* (Іосіф) Віц. в. Шарк., Гр. в. Шч.; *Гандрыйко* (Андрэй) Бр. в. Драг.; *Гантонко* (Антон) Бр. в. Драг.; *Гордзейка* Бр. в. Стол.; *Героімка* (Геранім) Віц. в. Глыб.; *Гаўрылка* Бр. в. Драг., Івац., Малар.; *Германко* Бр. в. Стол.; *Гнатко* (Ігнат) Бр. в. Драг., Ів., Лун., Пін., Стол.; *Давыдка* Бр. в. Драг., Гр. в. Навагр.; *Данілка* Бр. в. Брэст, Драг., Ів., Івац., Кам., Кобр., Пін., Стол., Віц. в. Докш., Гр. в. Навагр., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Барысаў, Віл., Мін., Мінск; *Дзям'янка* Бр. в. Бяроз., Драг., Івац., *Дзямянка* Мін. в. Дзярж.; *Дзяніска* Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Ів., Кобр., Малар., Стол., Віц. в. Леп., Гр. в. Гродна, Лід., Свісл., Маг. в. Бабр., Бых., Касц., Мсц., Мін. в. Мін., Мінск, Сл.; *Дміцерка* Бр. в. Драг., Ів., Пін.; *Ерамейка* Бр. в. Бар., *Ерка* (Еры з польск. Jerzy) Гр. в. Сморг.; *Есіпка* (Іосіф) Бр. в. Кобр., Стол., *Есіпка* (Іосіф) Бр. в. Драг.; *Захарка* Бр. в. Брэст., Драг., Пруж., Стол., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Віл., Мін., Мінск, Сл.; Іван: *Іванка* Бр. в. Бяроз., Ганц., Драг., Жаб., Ів., Івац., Кобр., Лун., Лях., Пін., Стол., Віц. в. Міёр., Шум., Гом. в. Ветк., Жытк., Лельч., Петр., Хойн., Гр. в. Навагр., Маг. в. Бабруйск, Касц., Крыч., Маг., Мсц., Мін. в. Барысаў, Віл., Кап., Кл., Люб., Пух., Стаўбц.; *Іванька* Бр. в. Жаб., Ів., Кобр., Пін., Віц. в. Леп., Гом. в. Браг., Б.-Каш., Гом., Добр., Лоеў., Рэч., Хойн., Чач., Маг. в. Бабруйск, Гор., Касц., Кір. Клім., Мсц., Шкл., Мін. в. Лаг., Мядз.; *Ігарка* Віц. в. Чашн., Гр. в. Навагр., Мін. в. Віл., Сл., Стаўбц.; *Ігнатка* Бр. в. Ів., Пруж., Стол., Мін. в. Кл., *Ігнацька* Віц. в. Шум.; *Ілька* (Ілья) Бр. в. Жаб., Віц. в. Лёзн., Мін. в. Мінск; *Іванко* Бр. в. Драг., Ів.; *Кандратка* Бр. в. Драг., Гр. в. Навагр.; *Карнілка* Бр. в. Драг., Кам., Малар.; *Кірылка* Бр. в.

Брэст., Драг., Пін., Гр. в. Навагр.; *Кузёмка* (Кузьма) Бр. в. Ів., Лун.; *Лёўка* (Леў) Гр. в. Навагр., Мін. в. Мінск; *Лук'янка* Гр. в. Навагр.; *Лявонка* (Лявон) Бр. в. Драг., Кобр., Гр. в. Навагр., *Лявонька* (Лявон) Мін. в. Мядз.; *Майсейка* Бр. в. Пруж.; *Макарка* Бр. в. Драг., Пін., Пруж., Гр. в. Навагр., Мін. в. Бярэз., Віл., Мін., Сл.; *Максімка* Бр. в. Брэст., Бяроз., Драг., Жаб., Івац., Кобр., Пін., Стол., Гр. в. Маст., Навагр., Мін. в. Бярэз., Мінск, Стаўбц.; *Марцінка* Бр. в. Бар., Гр. в. Навагр., *Мартынка* Бр. в. Драг.; *Мар'янка* Бр. в. Ів., Мін. в. Стаўбц.; *Мацвейка* Бр. в. Бяроз., Драг., Ів., Малар., Стол., Гр. в. Навагр., *Мацейка* Мін. в. Дзярж.; *Мікалайка* Бр. в. Івац., Кам., Кобр., Лях., Пін., Гом. в. Петр., Мін. в. Віл., Круп., Люб., Мінск, Мядз., Стаўбц.; *Мікітка* Бр. в. Драг., Івац., Кам., Малар., Пруж., Стол., Гом. в. Хойн.; *Міколка* Бр. в. Бар., Драг., Жаб., Ів., Кам., Кобр., Віц. в. Паст., Гом. в. Б.-Каш., Жытк., Рэч., Гр. в. Кар., Маст., Навагр., Маг. в. Гор., Касц., Краснап., Мін. в. Віл., Мінск, Мін., Нясв., Пух., Сл., Стаўбц.; *Міронка* Бр. в. Івац.; *Міхалка* Бр. в. Бяроз., Драг., Ів., Івац., Кобр., Лун., Лях., Малар., Пін., Стол., Віц. в. Паст., Пол., Гом. в. Хойн., Гр. в. Іўеў., Кар., Маг. в. Гор., Касц., Кругл., Шкл., Мінск; *Нагумко* (Навум) Бр. в. Драг.; *Несцерка* Бр. в. Драг., Малар., Пін.; *Нікалайка* Мінск; *Нічыпарка* Бр. в. Ів., Стол.; *Осіпка* (Іосіф) Бр. в. Кам.; *Павелка* Бр. в. Драг., Стол.; *Панаска* Бр. в. Бяроз., Драг.; *Парфірка* Гр. в. Сморг.; *Патапка* Бр. в. Драг.; *Паўлінка* (Паўлін) Віц. в. Верхнядзвінск; *Піліпка* Бр. в. Драг., Кобр., Лун., Мін. в. Люб., Мал.; *Платонка* Бр. в. Драг., Гр. в. Навагр., Мін. в. Стаўбц.; *Пракопка* Бр. в. Бар., Драг., Гр. в. Навагр., Мін. в. Бярэз., Сл.; *Прохарка* Мін. в. Мядз.; *Раманка* Бр. в. Бяроз., Драг., Івац., Кар., Лун., Пін., Стол., Маг. в. Касц., Мсц., Мін. в. Мінск; *Русланка* Гр. в. Шч.; *Рыгорка* Бр. в. Драг., Кам., Стол., Гом. в. Акц., Мін. в. Мінск, Сл.; *Саўка* (Сава) Бр. в. Драг., Кобр., Лун., Гр. в. Лід., Шч.; *Сцяпанка* Бр. в. Брэст, Бяроз., Драг., Ів., Івац., Кобр., Лун., Малар., Пін., Стол., Віц. в. Паст., Гом. в. Петр., Гр. в., Мін. в. Люб., Мінск, Сл., Слуцк, Стаўбц.; *Сцяпанька* Мін. в. Мядз.; *Сямёнка* Бр. в. Ганц., Драг., Ів., Івац., Гр. в. Навагр., Мін. в. Сл., *Сямёнька* Віц. в. Уш.; *Сымонка* Бр. в. Драг., Івац., Мін. в. Мал., *Сямонька* Гр. в. Сморг.; *Сяргейка* Бр. в. Бар., Драг., Ів.,

Лун., Малар., Пруж., Гом. в. Жытк., Карм., Петр.,
 Гр. в. Гродна, Кар., Лід., Маг. в. Бабруйск, Бабр., Касц.,
 Мін. в. Барысаў, Маладзечна, Мінск, Мядз., Сл., Стаўбц.;
Тараска Бр. в. Драг.; *Тадорка* (Тодар разм.) Гр. в.
 Дзятл., Мін. в. Віл.; *Трафімка* Бр. в. Бяроз., Пін., Мінск,
Трахімка Бр. в. Бяроз., Драг., Стол.; *Уладзімірка*
 Мін. в. Дзярж.; *Федорка* Бр. в. Ганц., Пінск, *Фёдарка*
 Бр. в. Бар., Гр. в. Навагр.; *Філіпка* Мін. в. Нясв.;
Флёрка (Фларыян) Мін. в. Бярэз., Мядз.; *Фомка* (Фама)
 Мін. в. Люб.; *Фядорка* Гр. в. Навагр.; *Фядоска* Бр. в.
 Драг.; *Фядотка* Бр. в. Драг.; *Хартонко* (Харытон) Бр. в.
 Лун., *Харытонка* Бр. в. Драг., Ів., Пін.; *Хведарка*
 Бр. в. Кобр., Бельск, Пін., Віц. в. Расон., Мін. в. Пух.,
Хвядосько Бр. в. Стол.; *Хомка* (Фама) Бр. в. Драг.,
 Кобр., Віц. в. Беш.; *Цімафейка* Бр. в. Драг., Гр. в. На-
 вагр., Мін. в. Стаўбц., *Цімошка* (Цімох, Цімафей)
 Бр. в. Бяроз., Кам., Кобр., Пін., Пруж., Віц. в. Брасл.,
 Докш., Гр. в. Кар., Мін. в. Мінск, Пух., Сл.; *Ціханка*
 Бр. в. Драг., Ів., Пін.; *Юзафка* (Юзаф) Гр. в. Шч., *Юзэп-*
ка (Юзаф) Бр. в. Кам.; *Юльянка* (Юліян) Віц. в.
 Шарк.; *Юрка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 47 фіксацый
 у 42 нас. пунктах; *Юхімка* (Юхім, Яфім) Бр. в. Драг.,
 Кобр.; *Ягорка* Бр. в. Брэст, Івац., Кам., Віц. в. Сен.,
 Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Барысаў, Люб.; *Язэпки*
 (Іосіф) Бр. в. Кам., Гр. в. Навагр., Мін. в. Стаўбц.;
Якаўка Бр. в. Ганц., Ів., Драг., Кобр., Мін. в. Бярэз.;
Янка Бр. в. Бар., Івац., Пін., Віц. в. Глыб., Докш., Міёр.,
 Паст., Чашн., Шум., Гом. в. Браг., Жытк., Хойн., Гр. в.
 Астр., Ашм., Бераст., Воран., Дзятл., Маг. в. Касц.,
 Мсц., Мін. в. Валож., Віл., Лаг., Мін., Мінск, Мядз.,
 Пух.; *Яромка* (Ерамей) Бр. в. Бар.; *Яўсейка* Гр. в.
 Навагр.; *Яўхімка* (Яфім) Мін. в., *Яфімка* Маг. в. Чав.

Ад усечаных невытворных асноў ці ад утвораных ад
 іх варыянтаў імён з фіналіяй -а адзначаны *Алька* (Аляк-
 сандр) Віц. в. Кругл.; *Амелька* (Амяльян) Бр. в.,
Омэлько Стол.; *Балодзька* (Уладзімір) Бр. в. Кам.; *Бо-*
леська (Баляслаў) Мін. в. Валож., *Болька* (Баляслаў)
 Гр. в. Ашм.; *Борка* Бр. в. Драг., Івац., Кам., Стол.,
 Віц. в. Глыб., Пол., Гом. в. Гом., Хойн., Гр. в. Гродна,
 Гродз., Навагр., Маг. в. Кліч., Мсц., Мін. в. Барысаў,
 Віл., Мал., Мін., Мінск, Сл.; *Вадзька* (Вадзім) Бр. в.
 Бр., Драг., Кам.; *Валодзька* — ва ўсіх абласцях рэспуб-
 лікі 90 фіксацый у 79 нас. пунктах; *Валодка* Бр. в. Івац.;

Валька (Валянцін) Бр. в. Бар., Драг., Кам., Мін. в. Барысаў, Мін., Мінск, Стаўбц.; *Ванька* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 135 рэгістрацый у 122 нас. пунктах; *Васька* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 101 фіксацыя ў 99 нас. пунктах; *Венька* (Веніямін) Бр. в. Драг., Віц. в. Шарк.; *Вітка* (Віталій) Маг. в. Клічаў, *Вітолька* (Вітольд) Віц. в. Брасл.; *Віцька* (Віктар) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 82 фіксацыі ў 72 нас. пунктах; (Віталій) Бр. в. Драг., Пруж., Віц. в. Пол., Мін. в. Нясв.; *Войтка* (Войцех) Гр. в. Іўеў; *Воська* (Іосіф) Гом. в. Б.-Каш., Добр.; *Воўка* (Уладзімір) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 92 фіксацыі ў 80 нас. пунктах; *Гамелька* (Емяльян) Бр. в. Ів.; *Гараська* (Гарасім) Бр. в. Кобр.; *Генка* (Генадзій) Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз., Драг., Жаб., Ів., Кам., Віц. в. Віцебск, Гарад., Глыб., Докш., Краснап., Леп., Паст., Пол., Шарк., Шум., Гом. в. Мазыр., Гр. в. Астр., Ашм., Воран., Гродз., Гродна, Зэльв., Лід., Маст., Маг. в. Крыч., Чэрык., Мін. в. Бярэз., Люб., Мал., Мін., Мінск, Нясв., Сл., Стаўбц.; *Генка* (Яўгеній) Віц. в. Глыб., Паст., Гр. в. Кар.; *Генька* (Генадзій) Бр. в. Івац., Малар., Віц. в. Брасл., Гарад., Глыб., Сен., Гр. в. Ашм., Зэльв., Мін. в. Мядз., Уздз.; (Яўгеній) Віц. в. Глыб.; *Гэнька* (Генадзій) Віц. в. Глыб., Гр. в. Астр., Ашм., Зэльв.; (Генрых) Гр. в. Гродз.; *Данька* (Даніла) Бр. в. Малар., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Барысаў, Віл., Мін., Мінск; *Дзёмка* (Дзям'ян) Бр. в. Ів., Пін., Віц. в. Докш., Расон., Мін. в. Мін., Мінск; *Дзімка* (Дзмітрый) — ва ўсіх абласцях 42 фіксацыі ў 40 нас. пунктах, *Міцька* — 34 фіксацыі ў 32 нас. пунктах; (Вадзім) Бр. в. Бар.; *Дзінька* (Дзяніс) Гр. в. Свісл.; *Донька* (Даніла) Мін. в. Віл., Дзярж., Мал.; *Дрэйка* (Андрэй) Бр. в. Брэст., Пін.; *Дэнька* (Дзяніс) Віц. в. Леп.; *Ерка* (Яраслаў) Гр. в. Навагр.; *Еська* (Іосіф) Бр. в. Ганц., *Еська* (Іосіф) Віц. в. Віц., Гом. в. Добр.; *Жорка* (Георгій) Бр. в. Бар., Брэст., Драг., Пруж., Віц. в. Глыб., Міёр., Чашн., Гр. в. Гродз., Дзятл., Мін. в. Лаг., Люб., Мінск, Пух.; *Жэнька* (Яўген) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 36 фіксацый у 36 нас. пунктах; *Зэнька* (Зянон) Віц. в. Паст.; *Іоська* (Іосіф) Гр. в. Лід.; *Казька* (Казімір) Віц. в. Паст., Мін. в. Мінск; *Колька* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 87 рэгістрацый у 82 нас. пунктах; *Косцька* Бр. в. Брэст; *Ларка* (Ларыён) Віц. в. Расон.; *Лерка* (Валерый) Мін. в.

Мінск; *Лёнька* (Леанід) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 59 фіксацый у 55 нас. пунктах; *Лёўка* (Лявон) Бр. в. Драг., Кам.; *Лодзька* (Уладзімір) Віц. в. Шум.; *Лявонка* Бр. в. Лях., Гом. в. Жытк., Гр. в. Кар.; *Марка* (Мар'ян) Віц. в. Паст.; *Мелька* (Емяльян) Бр. в. Брэст.; *Мечка* (Мечыслаў) Гр. в. Ашм.; *Мінька* (Мінай) Віц. в. Паст., Уш.; (Веніамін) Віц. в. Сен.; *Мішка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 172 фіксацыі ў 146 нас. пунктах; *Моська* (Майсей) Бр. в. Стол.; *Моцька* (Мацвей) Віц. в. Гарад.; *Нянька* (Ананій) Гом. в. Лельч.; *Оська* (Іосіф) Бр. в. Кам.; *Панька* (Афанасій) Віц. в. Талачын; *Паўка* (Павел) Бр. в. Стол., Віц. в. Беш., Брасл., Пол., Гр. в. Гродна, Кар., Навагр., Мін. в. Дзярж., Мінск; *Пека* Гом. в. Б.-Каш.; *Пецька* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 90 фіксацый у 82 нас. пунктах; *Пілька* (Піліп) Бр. в. Стол.; *Прошка* (Прохар) Бр. в. Кобр.; *Радзька*, *Родзька* (Радзівон) Брэст; *Ромка* (Раман) Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Ів., Пінск, Віц. в. Беш., Паст., Гр. в. Гродз., Кар., Навагр., Маг. в. Касц., Мін. в. Бярэз., Віл., Люб., Мінск, Мін., Пух.; (Рамуальд) Гр. в. Ашм., Мін. в. Валож.; *Роська* (Расціслаў) Гр. в. Дзятл.; *Санька* (Аляксандр) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 53 фіксацыі ў 52 нас. пунктах; *Саўка* (Савелій) Бр. в. Ів., Кобр., Малар., Віц. в. Беш., Леп., Мін. в. Бярэз.; *Сека* (Сяргей) Бр. в. Лях.; *Сенька* (Арсен) Віц. в. Брасл.; *Сёмка* Бр. в. Бар., Драг., Жаб., Ів., Івац., Кам., Кобр., Пін., Гом. в. Рэч., Гр. в. Кар., Навагр., Маг. в. Бабр., Мін. в. Кл., Люб., Мінск, Сл.; *Сімко* (Максім) Бр. в. Лун.; *Слаўка* (Вячаслаў) Бр. в. Баранавічы, Бяроз., Драг., Жаб., Івац., Кам., Лун., Лях., Віц. в. Міёр., Пол., Шарк., Гр. в. Гродна, Іўеў., Лід., Навагр., Мін. в. Барысаў, Валож., Люб., Мін., Мінск, Сл., Стаўбц.; (Расціслаў) Бр. в. Стол.; (Святаслаў) Гр. в. Навагр., Маг. в. Касц.; (Станіслаў) Бр. в. Баранавічы, Гом. в. Б.-Каш., Гродна, Мінск; (Уладзіслаў) Баранавічы; (Яраслаў) Гом. в. Жытк., Мін. в. Мінск; *Сцёпка* Бр. в. Бяроз., Драг., Ів., Івац., Кам., Лях., Віц. в. Гарад., Докш., Міёр., Пол., Расон., Уш., Гом. в. Ветк., Жытк., Лельч., Гр. в. Ашм., Гродз., Маг. в. Кір., Мін. в. Барысаў, Віл., Кап., Люб., Мінск, Мядз., Сл., Стаўбц.; *Сярожка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 71 фіксацыя ў 65 нас. пунктах; *Талька* (Віталій) Бр. в. Івац.; *Толька* (Анатоль) Бр. в. Бяроз., Драг., Кам., Кобр.,

Стол., Гр. в. Бераст., Воран., Гродз., Кар., Свісл.,
 Мін. в. Бярэз., Люб., Мін., Мінск, Сл.; *Томка* (Тамаш)
 Бр. в. Ів., Гр. в. Воран.; *Тонька* (Антон) Гр. в. Ашм.,
 Мін. в. Віл.; *Трошка* (Трафім) Брэст, Лун., Стол.;
Уладзька (Уладзімір) Віц. в. Пол., Мінск; (Уладзіслаў)
 Віц. в. Багушэўск, Мін. в. Люб.; *Уладка* (Уладзімір)
 Гр. в. Ашм.; *Федзька* (Фёдар) — ва ўсіх абласцях рэс-
 публікі 39 фіксацый у 39 нас. пунктах; (Фядот) Бр. в.
 Драг.; *Федка* (Фёдар) Бр. в. Івац.; *Філька* (Філімон)
 Бр. в. Івац., Кобр., Віц. в. Беш., Гом. в. Добруш; *Фім-*
ка (Трафім) Бр. в. Стол.; *Флёрка* (Фларыян) Мін. в.
 Бярэз., Мядз.; *Фонька* Віц. в. Шарк.; *Франка*, *Франька*
 (Франц) Віц. в. Паст.; *Фэлька* (Фелікс) Віц. в. Глыб.,
 Докш., Паст., Гр. в. Іўеў., Мін. в. Мядз.; *Хведзька* (Фё-
 дар) Бр. в. Ганц., Ів., Лях., Віц. в. Чашн., Шум., Гом. в.
 Ветк., Добр., Маг. в. Касц., Крыч., Слаўг., Мін. в. Люб.,
 Пух.; *Цімка* (Цімафей) Бр. в. Бяроз., Пруж., Віц. в.
 Орша, Пол., Гр. в. Кар., Мін. в. Люб., Мінск, Пух.; (Ці-
 мур) Бр. в. Брэст, Малар.; *Цішка* (Ціхан) Бр. в. Бар.;
Чэська (Вячаслаў) Гр. в. Астр., Ашм., Бераст., Лід.,
 Мін. в. Мінск; *Эдзька* (Эдуард) Бр. в. Бар., Віц. в.
 Глыб., Докш., Паст., Гр. в. Ашм., Гродна, Іўеў., Мін. в.
 Барысаў, Валож., Мінск, Мядз.

Колькаснае павелічэнне варыянтаў імён з суфіксам
-ко//-ка, рэканструяваных па СБП (157) і зафіксаваных
 на тэрыторыі Беларусі ў 1978—1980 гг. (232) у параў-
 нанні з фіксацыямі ў пісьмовых крыніцах XVI—
 XVIII стст. (72), само па сабе не можа служыць прамым
 сведчаннем актывізацыі гэтага суфікса ва ўтварэнні ва-
 рыянтаў імён. У старажытных юрыдычных актах, у якіх
 у прававых мэтах імкнуліся найбольш дакладна ідэнты-
 фікаваць асобу, разам з канцылярскай традыцыяй іме-
 наваць асобу поўным (звычайна ў разглядаемы перыяд
 размоўна-бытавым) іменем выкарыстоўваліся ў многіх
 выпадках і дэмінутыўныя формы (калі яны ў адносінах
 да канкрэтных асоб былі найбольш вядомымі ці нават
 адзінымі). Гэта значыць практычна ў пісьмовых крыні-
 цах адлюстраваны толькі асобныя выпадкі рэальна ўжы-
 ваных у размоўна-бытавых умовах дэмінутыўных форм,
 у матэрыялах жа, сабраных у 1978—1980 гг., па магчы-
 масці поўна адлюстраваны ўсе формы, якія бытуюць у
 абследаваных населеных пунктах. Што ж адносіцца да
 рэканструкцый па СБП, то лік іх адносна ўмоўны. З ад-

наго боку, відаць, засталися не ўлічанымі некаторыя прозвішчы, па якіх можна было рэканструяваць новыя варыянты імён, а з другога — асобныя рэканструяваныя варыянты можна разглядаць як умоўныя, гіпатэтычныя.

Варыянты з суфіксам *-ко//ка* часцей утвараюцца ад усечаных асноў. У большасці выпадкаў і ў поўных і ўсечаных асновах цвёрдасць-мяккасць апошняга зычнага перад суфіксам захоўваецца. Аднак ва ўсіх трох крыніцах адзначаны выпадкі адваротнага змянення цвёрдага, у выніку чаго ўзніклі дублеты з парнымі цвёрдымі-мяккімі зычнымі [н]-[н'], [л]-[л'], [с]-[с'], [т]-[т'], [ц]-[ц'], [д]-[д'], [дз']: *Антонка* — *Антонька*, *Бенко* — *Бенько*, *Винко* — *Вінька*, *Зенка* — *Зенька*, *Іванка* — *Іванька*, *Лявонка* — *Лявонька*, *Станка* — *Станько*, *Сцяпанка* — *Сцяпанька*, *Сымонка* — *Сымонька*, *Сямёнка* — *Сямёнька*; *Илко* — *Илько*, *Омелко* — *Амелька*, *Хилко* — *Хилько*; *Васко* — *Васько*, *Гараска* — *Гараська*, *Еско* — *Есько*, *Каско* — *Касько*, *Ониско*, *Аніска* — *Аніська*; *Витко* — *Віцько*, *Ігнатка* — *Ігнацька*, *Матко* — *Матько*, *Петко* — *Петько*, *Пятко* — *Пяцько*; *Володко* — *Валодка* — *Валодзька*, *Давыдка* — *Давыдзька*, *Радзько*, *Родка* — *Родька*, *Федко(а)* — *Федько*, *Федзька*, *Ходко* — *Ходько*.

Для часткі прыведзеных дублетных форм канцавы зычны ўтваральнай асновы (звычайна ўсечанай асновы поўнай формы) з'яўляецца мяккім: *Бен'(едикт)+ко*, *Стан'(ислав)+ко*, *Ил'(ја)+ко*, *Омел'(јан)+ко*, *Хил'(имон)+ко*, *Вас'(илий)+ко*, *Гарас'(им)+ко*, *Ес'(иф)+ко*, *Кас'(јан)+ко*, *Род'(ион)+ко*, а для другой часткі — цвёрдым: *Вин(цент)+ко*, *Зен(он)+ко*, *Пет(р)+ко*, *Фед(ор)+ко*, *Ход(ор)+ко*, *Иван+ко*, *Лявон+ка*, *Сцяпан+ка*, *Ігнат+ка*, *Давыд+ка*. Дублетныя для прыведзеных формы ўзніклі ў выніку універсалізацыі суфікса *-ко//ка*. Пад уплывам форм, што з'явіліся на базе асноў з канцавым цвёрдым зычным (*Винко*, *Зенко*, *Петко*, *Федко*, *Ходко*, *Иванко*, *Лявонка*, *Ігнатка* і інш.), узніклі дублетныя формы з цвёрдым зычным перад суфіксам для форм, утвораных ад асноў з канцавым мяккім зычным (*Бенко*, *Васко*, *Гараско*, *Еско*, *Илко*, *Каско*, *Омелко*, *Радко*, *Родка*, *Станко*, *Хилко*). І наадварот, пад уплывам форм, што ўзніклі на базе асноў з канцавым мяккім зычным (*Бенько*, *Васько*, *Гараська*, *Есько*, *Илько*, *Касько*, *Омелько*, *Радзька*, *Родзька*, *Станько*, *Хилько* і інш.),

з'явіліся дублетныя формы з мяккім зычным перад суфіксам для форм, утвораных ад асноў з канцавым цвёрдым зычным (*Вінька, Зенька, Петько, Федько, Ходько, Иванько, Лявонька, Ігнацька, Давыдзька*).

Ад утваральных асноў на [х] і на [ф], якое змянілася ў [х], [хв], дэрывацыя ажыццяўлялася пры ўдзеле суфікса -ько, у выніку чаго адбывалася чаргаванне *х//ш* і на стыку асновы і суфікса ўзнікаў гукавы комплекс *шко//шка*. Так узніклі формы *Асташка, Атрошка, Айтушка, Вайцешка, Дарошка, Малашка, Мішка, Прошка, Сташко* і інш.

У сучасных размоўна-бытавых варыянтах з суфіксам -ка, утвораных ад поўных асноў, захоўваецца націск утваральнай асновы (*Апанаска, Багданка, Васілька, Захарка, Ігнатка, Міколка* і інш.). У тым выпадку, калі варыянт утвораны ад усечанай асновы, а націск ва ўтвараючым імені падаў на ўсечаную частку, у дэрываце з суфіксам -ка націск перасоўваецца на адзін склад к пачатку слова ці падае на суфікс -ко (*Фомка < Фама, Зянько < Зянон*). У гаворках паўднёвай часткі Брэсцкай вобласці часцей, чым на астатняй тэрыторыі Беларусі, ужываюцца імёны з націскным суфіксам -ко. Часта яны ўжываюцца ва ўкраінскай мове⁸.

Імёны з суфіксам -шко//-шка складаюць адзіную групу толькі па знешняй прыкмеце — па наяўнасці агульнага гукавога комплексу *шко//шка*. На самай жа справе тут аб'ядналіся формы, што належаць да трох словаўтваральных мадэлей: 1) формы, утвораныя пры дапамозе суфікса -ко//-ка ад вытворнай асновы з суфіксам -ша (*Алёшка < Алёша*); 2) формы, утвораныя пры дапамозе суфікса -ко//-ка ад вытворнай асновы з суфіксам -х ці -ха пры *х//ш* (*Цярэшка < Церах*); 3) формы, утвораныя пры дапамозе складанага суфікса -шко//-шка (*Лявошка < Лявон*).

Практычна зараз цяжка ці нават немагчыма вызначыць, якім з трох названых шляхоў утворана тая ці іншая канкрэтная форма. Напрыклад, імя *Олешко* магло з'явіцца на аснове формы *Олеша* і формы *Олеха* пры ўдзеле суфікса -ко//-ка, а таксама на базе ўсечанай ас-

⁸ Гринченко Б. Д. Словарь украинского языка, т. 4.— Киев, 1909, с. 548—563; Чучка П. П. Словотвір закарпатьукраїнських чоловічих імен: Тези доповідей до ХІХ наукової конференції.— Ужгород, 1965, с. 30.

новы форм *Але-ксей, Але-кса* пры ўдзеле суфікса *-шко* *//-шка*. Таму ўсе формы на *-шко//-шка* падаюцца разам.

У XVI—XVIII стст. зафіксаваны *Олешко* <Алексей (3) 1528 Гр., Навагр. з-к, 1567 Навагр. п.; *Онтошко* 1609 Маг.; *Гришко, Грышко, Гришка, Грышка* (180) 1528 Ваўк., Віц. з-ля, Кам., Кобр., Пін., Слон., 1567 Ашм. п., Брасл. п., Ваўк. п., Гр. п., Лід. п., Навагр. п., Слон. п., 1577, 1581 Маг., 1582 Мін., 1597 Маг., 1614 Арш. п., 1623 Віц. в., 1635 Маг., 1642 Пол. в., 1646 Арш. п., 1670 Віц. в., 1684, 1691 Маг., 1704 Чач. ст., 1717 Віц. в., 1726 Чач. ст., 1730 Пол. в., 1746, 1758 Маг., 1764 Віц. в., Ула, 1765 Маг., 1769 Чач. ст., 1790 Віц. в.; *Дашко* <Дасій (18) 1528 Ваўк. п., Віц. з-ля, Гр., Кобр., Навагр., Пін., Пол. з-ля, Рад., 1567 Бр. п., Пін. п., 1577, 1578, 1588, 1610 Маг.; *Дешко* <Демьян (4) 1528 Ваўк., Гр., 1578 Маг.; *Демешко* <Дементий (2) 1580, 1689 Маг.; *Ивашко* <Иван (51) 1528 Астр., Віц. з-ля, Гр., Кам., Кобр., Мін. дв., Мсц., Навагр. з-к, Рад., 1567 Гр. п., Слон. п., 1577, 1578 Маг., 1582 Мін. п., 1630 Віц.; *Клишко* <Климент (13) 1577, 1578, 1579, 1580, 1606, 1679, 1688, 1691, 1692 Маг.; *Левашко* 1577 Маг.; *Пашка* <Павел (11) 1528 Ашм. дв., Гр., Лід. дв., Навагр. з-к, Рад.; *Ромашко* <Роман (2) 1528 Ваўк., 1567 Слон. п.; *Семашко* <Семен (8) 1528 Мсц., Рад., 1567 Гр. п., 1582 Мін. п.; *Сташко* <Станислав (3) 1528 Ашм. дв., Гр., Мін. дв.; *Терешко, Церешка* <Терентий (6) 1590 Мін. п., 1617, 1746 Маг.

Па СБП рэканструяваны: *Адашка* (Адашкевіч) <Адам; *Алёшка, Алешка* (Алёшчанка, Алешчанка) <Алексей; *Амяляшка* (Амяляшка) <Амялян <Емельян; *Анашка* (Анашка) <Анания; *Андрыяшка* (Андрыяшка) <Андріян <Андріан; *Антошка* (Антошка) <Антон; *Антрошка* (Антрошка) <Антроп <Евтропій; *Аўдошка* (Аўдошка) <Овдоким <Евдоким; *Дзямешка* (Дзямешка) <Дементиан ці Дамиан; *Івашка* (Івашка) <Иван; *Кірышка* (Кірышкевіч, Кірышчанка) <Кирик ці Кирилл; *Купрышка, Купрэшка* (Купрышчанка, Купрэшчанка) <Куприян, Купрей <Киприан; *Лаўрышка* (Лаўрышка) <Лаврин <Лаврентий; *Лявошка* (Лявошка) <Левон <Леонтий; *Марцішка* (Марцішка) <Мартин; *Мікішка* (Мікішка) <Микита <Никита; *Мірошка* (Мірошкін) <Мирон; *Мялешка* (Мялешка) <Мялян <Емельян; *Пашка, Пашко* (Пашкін, Пашко) <Павел; *Рамашка* (Рамашка) <Роман; *Селівашка* (Селівашка) <Селиван; *Сцёшка, Сцяш-*

ко (Сцёшка, Сцяшко) < Стефан; *Сямешка* (Сямешка) < Семен; *Тарэшка, Цярэшка* (Тарэшка, Цярэшка) < Терентий; *Юрашка* (Юрашкевіч) < Юра, Юрий; *Ярмошка* (Ярмошка) < Ермолай.

У размоўна-бытавой сферы адзначаны: *Алёшка* Бр. в. Бар., Бяроз., Драг., Івац., Лях., Малар., Стол., Віц. в. Паставы, Гом. в. Акц., Хойн., Гр. в. Бераст., Гродз., Гродна, Дзятл., Кар., Маст., Навагр., Свісл., Маг. в. Касц., Хоц., Мін. в. Барысаў, Бярэз., Люб., Мін., Мінск, Мядз., Пух., Сл., Слуцк; *Аляксашка* Гродна; *Антошка* Бр. в. Драг., Жаб., Ів., Кобр., Стол., Гр. в. Лід., Маст., Навагр., Маг. в. Бабр., Мсц., Мін. в. Барысаў, Люб., Мін., Мінск, Пух.; *Антошка* (Анатолій) Віц. в. Орша, Ушачы; *Аркашка* Бр. в. Брэсц., Івац., Кам., Пін., Гр. в. Навагр., Маг. в. Магілёў, Мін. в. Мінск, Сл., Слуцк; *Арсешка* (Арсенцій) Гр. в. Навагр.; *Васілешка* (Васілей) Бр. в. Ів.; *Гаўрышка* (Гаўрыла) Мін. в. Дзярж.; *Гешка* (Генадзій) Гр. в. Кар.; *Гошка* (Горгій < Георгій) Віц. в. Шарк.; *Грышка* Бр. в. Бар., Бяроз., Драг., Жаб., Ів., Івац., Кам., Лун., Лях., Пін., Стол., Віц. в. Віцебск, Гарад., Леп., Паст., Пол., Тал., Шум., Гом. в. Акц., Б.-Каш., Докш., Лельч., Хойн., Гр. в. Кар., Маст., Маг. в. Бабр., Кліч., Чэрык., Шкл., Мін. в. Барысаў, Кап., Лаг., Люб., Мал., Мін., Мінск, Нясв., Сл., Слуцк, Уздз.; *Івашка* (Іван) Бр. в. Драг., Віц. в. Леп., Гр. в. Шч., Маг. в. Крыч.; *Ігнашка* Бр. в. Малар., Пруж., Віц. в. Шум., Маг. в. Кір.; *Касцяшка* (Касцянецін, Косця < Канстанцін) Віц. в. Чашн.; *Лёшка* (Аляксей) Бр. в. Бар., Бяроз., Драг., Жаб., Івац., Кобр., Лях., Стол., Віц. в. Бешанк., Віц., Гарад., Глыб., Лёзн., Міёр., Паст., Паставы, Тал., Шум., Гом. в. Б.-Каш., Гр. в. Гродна, Ліда, Масты, Шч., Маг. в. Гор., Чэрык., Мін. в. Барысаў, Мінск, Мядз., Пух., Стаўбц.; *Мікалашка* Бр. в. Ів., Мін. в. Мінск; *Пашка* Бр. в. Бяроз., Драг., Івац., Кам., Малар., Стол., Віц. в. Беш., Брасл., Віцебск, Глыб., Тал., Шарк., Маг. в. Гор., Мін. в. Барысаў, Дзярж., Люб., Мінск, Пух., Сл. Слуцк; *Рамашка* (Раман) Бр. в. Брэст, Пінск, Гр. в. Гродз., Маг. в. Бабруйск, Хоцімск, Мін. в. Барысаў; *Сашка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 128 фіксацый у 101 нас. пункце; *Тошка* (Антон) Мін. в. Люб., Мінск; *Цішка* (Цімафей) Бр. в. Бар., Жаб.; *Цярэшка* (Цярэнцій) Маг. в. Бабр.; *Юрашка* (Юра) Бр. в. Пінск; *Ярмошка* (Ярмола) Віц. в. Сен.; *Ярошка* (Яраслаў) Бр. в. Брэсц.; *Яўгешка*

(Яўгеній) Мінск; *Яшка* (Якаў) Бр. в. Брэст, Кам., Кобр., Малар., Віц. в. Уш., Гом. в. Добруш., Гр. в. Гродна, Мінск.

Суфіксы -ешко//-ешка, -ишко//-ишка// -ышко// -ышка, -ошко// -ошка, -ашко// -ашка, -ушко// -ушка.

Суфікс -шко// -шка, як правіла, далучаецца да асноў, што заканчваюцца галосным гукам, а таму ў спалучэнні з галосным асновы [е], [и], [ы], [о], [а], [у] набывае двухскладовую будову. У працэсе працяглага выкарыстання галосны асновы стаў элементам суфікса, у выніку чаго склаліся новыя суфіксы: -ешко// -ешка, -ишко// -ишка// -ышко// -ышка, -ошко// -ошка, -ашко// -ашка, пры дапамозе якіх утвараюцца эмацыянальна-ацэначныя імёны ад асноў на зычны ці ад асноў на галосны гук, які адрозніваецца ад першага галоснага суфікса. Аналагічную структуру маюць і імёны, утвораныя другасным суфіксам -ко// -ка ад вытворных асноў з суфіксамі -еш(а), -иш(а), -ош(а), -аш(а), -уш(а), -ех(а), -их(а), -ох(а), -ах(а), -ух(а).

З суфіксам -ешко// -ешка рэканструяваны на СБП: *Мікешка* (Мікешка) < Микита; *Мілешка* (Мілешка) < Милий, магчыма таксама ў выніку фанетычнай замены [е] на [і] ад Мельян < Емельян; *Пятрэшка* (Пятрэшка) < Петр. У размоўна-бытавой сферы: *Яхімешка* Бр. в. Стол.

З суфіксам -ишко// -ишка// -ышко// -ышка па СБП рэканструяваны: *Дадышка* (Дадышка) < Дада; *Паўлішка* (Паўлішка) < Павел; *Пракапышка* (Пракапышка) < Прокопий; *Раманішка* (Раманішка) < Роман.

З суфіксам -ошко// -ошка адзначана ў XVI—XVIII стст. *Оношко* 1528 Ваўк. п.; па СБП рэканструяваны: *Аношка* (Аношка) < Анания; *Вітошка* (Вітошкін) < Вит; *Захарошка* (Захарошка) < Захар; *Лукошка* (Лукошка) < Лука ці Лукиан; *Матошка* (Матошка) < Матвей.

У размоўна-бытавой сферы адзначаны: *Гошка* (Грыгорый) Бр. в. Жаб.; *Ігарошка* Бр. в. Бар., Пінск; *Лукошка* Гр. в. Кар.

З суфіксам -ашко// -ашка ў XVI—XVIII стст. адзначана *Семашко* (8) 1528 Мсцісл., Рад., 1567 Гр. п., 1582 Мін. п., хаця магчыма і ад *Сёма* пры дапамозе суфікса -шко. Па СБП рэканструяваны: *Грыгарашка* (Грыгаращанка); *Пятрашка* (Пятрашка); *Сімашка* (Сімашка) < Сим, магчыма таксама ў выніку фанетычнага [е] < [і] ад Семен; *Сямашка* (Сямашка) < Семен.

Суфікс *-ушко// -ушка* больш прадуктыўны. У XVI—XVIII стст. зафіксаваны: *Андрушко* 1528 Ваўк.; *Анцушка* 1528 Пін.; *Илюшка* 1578 Маг.; *Костюшко* (8) <Константин 1528 Вас., Кам., Мін. дв., 1567 Бр. п., Мін. п.; *Лаврушка* <Лавр 1567 Гр. п.; *Янушко* (2) <Ян 1528 Ваўк. Рэканструяваны па СБП: *Адамушка* (Адамушка); *Амялюшка* (Амялюшка); *Андрушка* (Андрушкевіч); *Анюшка* (Анюшкевіч) <Анания; *Арцюшка* (Арцюшка) <Артем; *Балтрушка*, *Баўтрушка* (Балтрушка, Баўтрушка) <польск. Bartłomiej; *Вакушка* (Вакушка) <Вакула; *Васюшка* (Васюшка); *Гаўрушка* (Гаўрушчанка); *Іванушка*, *Іванюшка* (Іванушкін, Іванюшка); *Ільюшка* (Ільюшкін, Ільюшчанка) <Илья; *Канюшка* (Канюшка) <Конон; *Карпушка* (Карпушка) <Карп; *Касцюшка* (Касцюшка) <Константин; *Кірылушка* (Кірылушкін); *Клімушка* (Клімушка); *Лаўрушка* (Лаўрушкоў, Лаўрушкін) <Лавр ці Лаврентый; *Лукушка* (Лукушка) <Лука; *Мікушка* (Мікушкін) <Миколай ці Микита; *Мялюшка* (Мелюшкевіч) <Мелян <Емельян; *Паўлушка*, *Паўлюшка* (Паўлушкін, Паўлюшчанка); *Пацюшка* (Пацюшкін) <Пац <Ипатий; *Пятрушка* (Пятрушка); *Салушка* (Салушка) <Солохон; *Сяргушка* (Сяргушка); *Фамушка* (Фамушкоў); *Філіпушка* (Філіпушка); *Фядзюшка* (Фядзюшка); *Ягорушка* (Ягорушкін); *Якімушка* (Якімушкін); *Якушка* (Якушкін, Якушчонак) <Яков; *Янушка*, *Янушко* (Янушка, Янушко) <польск. Janusz; *Ярушка* (Ярушчанка) <Еромей ці Ерофей; *Яцушка* (Яцушкевіч) <Яц <польск. Jasek.

У размоўна-бытавой сферы адзначаны 50 варыянтаў: *Адамушка* Бр. в. Кам., Стол.; *Аляксеюшка* Віц. в. Чашн.; *Андрушка* Бр. в. Бар., Івац., Кам., Малар., Пін., Віц. в. Шум., Гом. в. Добр., Петр., Светлаг., Гр. в. Ваўкавыск, Гродна, Кар., Лід., Навагр., Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Барысаў, Віл., Люб., Мін., Мінск, Пух., Сл., Стаўбц.; *Антонушка* Мін. в. Стаўбц.; *Архіпушка* Бр. в. Жаб.; *Валадзюшка* Гродна, *Валодзюшка* Бр. в. Пін., Гр. в. Гродна, Мін. в. Стаўбц.; *Ванюшка* Бр. в. Ів., Івац., Кобр., Віц. в. Расон., Гом. в. Б.-Каш., Добр., Рэч., Хойн., Гр. в. Астр., Воран., Гродз., Гродна, Кар., Сморг., Маг. в. Бабр., Касц., Мін. в. Мін., Мінск, Пух., Стаўбц.; *Васілюшка* Бр. в. Брэст; *Васюшка* Бр. в. Жаб.; *Віктарушка* Гродна; *Вітушка* (Віт ці Віталій) Бр. в. Пін.; *Віцюшка* (Віктар) Бр. в. Пруж., Віц. в. Беш., Гр. в. Грод-

на, Лід.; (Віталій) Бр. в. Драг.; *Гандрушка* (Андрэй) Бр. в. Драг., Ів., Пін.; *Данілушка* Бр. в. Пін.; *Данюшка* (Даніла) Мінск; *Дзёмушка* Мінск; *Дзімушка* Бр. в. Кам., Пінск; *Ермалаюшка* Бр. в. Пін.; *Захарушка* Мін. в. Слуцк; *Іванушка* Бр. в. Кам., Маг. в. Клічаў, Мін. в. Мінск, Пух., Сл.; *Іванюшка* Бр. в. Пін.; *Ігарушка* Бр. в. Стол.; *Ільюшка* Бр. в. Івац., Кам., Пін., Пруж., Стол., Мін. в. Кл., Мінск, Нясв.; *Калюшка* Гр. в. Ашм., Гродна, Маг. в. Касц.; *Касцюшка* Бр. в. Драг.; *Кірушка* (Кірыл) Бр. в. Брэст, Брэсц.; *Кірылушка* Бр. в. Ів.; *Колюшка* Гродна, Мінск, Пух.; *Лесюшка* Гр. в. Скідаль; *Лёвушка* Бр. в. Кам., Пін., Гр. в. Ваўкавыск; *Люшка* (Ілья) Бр. в. Драг., Мін. в. Нясв.; *Макарушка* Бр. в. Ів., Мін. в. Слуцк; *Максімушка* Бр. в. Брэст, Кам., Пінск, Пруж.; *Мар'юшка* (Мар'ян) Мін. в. Стаўбц.; *Міколушка* Бр. в. Пінск, Мін. в. Стаўбц.; *Міцюшка* Гродна; *Нікадзімушка* Бр. в. Пруж.; *Паўлушка* Бр. в. Брэст, Малар., Гр. в. Гродна, Скідаль, Мінск; *Пятрушка* Мін. в. Сл., Слуцк; *Сёмушка* Мін. в. Мінск, Слуцк; *Сцёпушка* Бр. в. Івац., Пінск, Пруж., Мін. в. Мінск; *Сцяпанушка* Мін. в. Слуцк; *Сямёнушка* Віц. в. Уш.; *Фядорушка* Бр. в. Пін.; *Ягорушка* Бр. в. Брэст, Маг. в. Бабруйск; *Якімушко* Бр. в. Івац.; *Ямелюшка* Брэст; *Янушка* Гр. в. Ліда.

Суфіксы -ечка, -ачка склаліся ў выніку ўзаемадзеяння другаснага суфікса *-ка(-ко)* < *-ько* пры ўтварэнні імён ад вытворных асноў з суфіксам *-ка(-ко)* < *-ько, -эко* ці суфіксам *-еко* (звычайны галосны першаснага суфікса *-ка(-ко)*, пры гэтым перад галосным [ь] даў [ч]). Напрыклад, ад вытворнага Васько пры дапамозе суфікса *-ько* ўтвараецца імя *Васечка*, ад Адамка — *Адамачка*, ад Карпека — *Карпечка*.

У крыніцах XVI—XVIII стст. імёны з разглядаемымі суфіксамі не засведчаны. Па СБП рэканструюваны: *Данілачка* (Данілачка); *Карпечка* (Карпечкін) < Карп; *Кірэчка* (Кірэчка) < Кир ці Кирик, ці Кирилл; *Паўлечка* (Паўлечка) < Павел; *Сёмачка* (Сёмачкін); *Цімошачка* (Цімошачкін) < Цімохвей < Тимофей; *Ягорачка* (Ягорачкін); *Яначка* (Яначкін).

У запісах 1978—1980 гг. зарэгістравана 69 варыянтаў: *Адамачка* Мін. в. Сл.; *Аркадзечка* Бр. в. Драг.; *Барысачка* Бр. в. Пруж.; *Борачка* Бр. в. Івац., Гр. в. Навагр., Мін. в. Мінск, Слуцк; *Валерачка* Бр. в. Брэст, Мін. в.

Барысаў, Люб., Мін., Мінск, Слуцк; *Валечка* (Валян-
 цін) Мін. в. Мін., Мінск, Стаўбц.; *Валодзечка* Бр. в.
 Пін., Віц. в. Віц., Жытк., Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Ма-
 ладзечна, Мінск; *Ванечка* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз.,
 Драг., Жаб., Кам., Стол., Віц. в. Глыб., Паст., Сен.,
 Шарк., Гом. в. Жытк., Хойн., Гр. в. Бераст., Гродз., Грод-
 на, Лід., Навагр., Маг. в. Бабруйск, Крыч., Мсціс-
 лаў, Хоцімск, Мін. в. Барысаў, Віл., Кап., Люб., Мінск,
 Нясв., Сл.; *Васечка* Бр. в. Бар., Кобр., Гр. в. Навагр.,
 Маг. в. Касц., Мін. в. Люб., Мінск; *Васілечка* Бр. в.
 Ивац.; *Венечка* Бр. в. Драг., Гр. в. Навагр.; *Віталечка*
 Мінск; *Вітачка* (Віталій) Мінск; *Віцечка* Бр. в. Бар.,
 Брэст, Бяроз., Ивац., Кам., Кобр., Гр. в. Маст., Навагр.,
 Свісл., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Барысаў, Віл., Мінск;
Вовачка Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз., Драг., Ів., Кам.,
 Пруж., Віц. в. Орша, Гом. в. Браг., Жытк., Рэч., Хойн.,
 Гр. в. Ашм., Гродна, Кар., Навагр., Маг. в. Бабруйск,
 Касц., Хоцімск, Мін. в. Барысаў, Маладзечна, Мінск,
 Мін., Нясв., Слуцк, Стаўбц., Уздз.; *Геначка* (Генадзій)
 Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Ивац., Кам., Пін., Віц. в. Глыб.,
 Докш., Леп., Паст., Гр. в. Ашм., Бераст., Гродна, Навагр.,
 Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Бярэз., Люб., Мінск, Слуцк,
 Стаўбц.; (Яўгеній) Гр. в. Кар.; *Генечка* (Генадзій) Гр. в.
 Ашм., Мін. в. Мядз., Пух., Слуцк; *Герачка* (Герасім)
 Мінск; *Данечка* (Даніла) Мінск; *Данілачка* Брэст;
Дзёмачка Мінск; *Дзімачка* (Дзмітрый) Бр. в. Баранаві-
 чы, Брэст, Драг., Кам., Кобрын, Лях., Віц. в. Міёр.,
 Гом. в. Рэч., Гр. в. Гродна, Кар., Навагр., Мін. в. Бары-
 саў, Віл., Кап., Люб., Мін., Мінск, Пух., Сл., Стаўбц.;
 (Вадзім) Бр. в. Бар.; *Донечка* (Даніла) Мін. в. Дзярж.;
Жэнечка (Яўген) Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Кобр.,
 Пруж., Гр. в. Навагр., Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Клец.,
 Мінск, Стаўбц.; *Жэнечка* (Генадзь) Мінск; *Жорачка*
 (Георгій) Бр. в. Пруж., Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Люб.,
 Слуцк; *Захарачка* Мін. в. Сл.; *Іваначка* Бр. в. Пін.,
 Гом. в. Хойн., Мін. в. Віл., Мінск; *Казечка* Мінск; *Ко-
 лечка* Бр. в. Бяроз., Драг., Ивац., Кобр., Малар., Віц. в.
 Паст., Шарк., Гом. в. Жытк., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в.
 Віл., Лаг., Мінск, Мін., Нясв., Пух., Сл.; *Косцечка*
 Бр. в. Бяроз., Драг., Віц. в. Паст., Гр. в. Навагр.; *Лёвач-
 ка* (Леў) Гр. в. Навагр., Мін. в. Кап., Мінск, Сл.; (Ля-
 вон) Бр. в. Драг.; *Лёнечка* Бр. в. Бар., Брэст, Драг.,
 Кобр., Малар., Пруж., Гом. в. Жытк., Гр. в. Гродна,

Кар., Навагр.; *Макарачка* Бр. в. Пруж., Мін. в. Мін.; *Максімачка* Бр. в. Драг.; *Марачка* (Марк) Бр. в. Ів.; *Мікітачка* Бр. в. Пруж.; *Міколачка* Мін. в. Мін.; *Мітрафаначка* Мін. в. Сл.; *Міцечка* (Дзмітрый) Бр. в. Бар., Гр. в. Навагр., Мін. в. Мін.; *Мішачка* Бр. в. Бар., Бяроз., Віц. в. Дзісна, Гом. в. Жытк., Гр. в. Дзятл., Навагр., Свісл., Сморг., Маг. в. Мсціслаў, Хоцімск, Мін. в. Барысаў, Люб., Мінск, Мядз., Нясв., Пух., Сл.; *Павачка* Віц. в. Леп.; *Пецечка* Бр. в. Брэст, Бяроз., Драг., Жаб., Пруж., Віц. в. Докш., Паст., Маг. в. Мсціслаў, Шкл., Мін. в. Барысаў, Кап., Люб., Мінск, Пух., Сл., Стаўбц.; *Пётрачка* Віц. в. Шарк.; *Ромачка* (Раман) Бр. в. Кам., Віц. в. Паст., Гр. в. Гродна, Кар., Навагр., Маг. в. Бабруйск., Касц., Мсц., Мін. в. Барысаў, Бярэз., Мінск, Пух.; *Росцечка* (Расціслаў) Мін. в. Мядз.; *Рыгорачка* Гр. в. Навагр.; *Савачка* (Савелій) Мін. в. Бярэз.; *Санечка* (Аляксандр) Бр. в. Бяроз., Віц. в. Віцебск, Мін. в. Барысаў, Віл., Мінск; *Сенечка* (Сямён) Бр. в. Кам., Гр. в. Навагр., Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Мядз., Сл.; *Сёмачка* (Сямён) Гр. в. Кар.; *Славачка* (Вячаслаў) Бр. в. Баранавічы, Драг., Гр. в. Ваўкавыск, Навагр., Мін. в. Люб., Мінск, Нясв., Стаўбц.; (Станіслаў) Мінск; (Уладзіслаў) Гродна; (Яраслаў) Гом. в. Жытк., Мін. в. Мінск; *Сцёпачка* Бр. в. Брэст, Драг., Жаб., Кам., Віц. в. Докш., Паст., Гом. в. Жытк., Гр. в. Кар., Навагр., Мін. в. Барысаў, Віл., Мінск, Слуцк; *Сцяпаначка* Пінск; *Сярожачка* Бр. в. Бар., Брэст, Гр. в. Кар., Мін. в. Барысаў, Мінск, Мядз., Стаўбц.; *Толечка* (Анатоль) Бр. в. Драг., Мін. в. Дзярж., Люб., Мін., Мінск, Мядз., Стаўбц.; *Федзечка* (Фёдар) Бр. в. Брэст, Івац., Віц. в. Паст., Гр. в. Кар., Навагр., Мін. в. Мінск, Мядз., Пух., Сл.; (Фядот) Бр. в. Драг.; *Фэлечка* (Фелікс) Мін. в. Мядз.; *Цімачка* (Цімафей) Гр. в. Кар., Мінск; *Цімошачка* (Цімафей) Бр. в. Пруж.; *Чэсечка* (Часлаў) Мін. в. Стаўбц.; *Юрачка* Бр. в. Баранавічы, Бар., Драг., Ів., Івац., Кам., Пруж., Стол., Віц. в. Паст., Гом. в. Жытк., Мазыр, Чачэрска, Гр. в. Гродна, Масты, Навагр., Мін. в. Барысаў, Мінск, Мядз., Сл., Слуцк, Стаўбц.; *Яначка* Віц. в. Паст., Гр. в. Дзятл., Сморг., Маг. в. Касц., Мін. в. Віл.; *Янэчка* (Янэк, Ян) Мін. в. Мядз.

Прыведзены матэрыял сведчыць аб ужывальнасці імён з суфіксамі *-ечка*, *-ачка* на ўсёй тэрыторыі рэспублікі. Адсутнасць іх у старажытных пісьмовых крыніцах

тлумачыцца тым, што яны маюць выразнае эмацыянальнае значэнне — з'яўляюцца імёнамі ласкавымі.

Суфіксы -шачка, -унечка, -сечка, -утачка трохкампанентныя, з'яўляюцца вынікам далучэння суфікса -ка пры ўтварэнні імён ад вытворных асноў з суфіксамі -ш-ка, -унь-ка, -сь-ка, -ут-ка. Варыянты адзначаны толькі ў сучасных запісах, выкарыстоўваюцца ў размоўна-бытавой сферы: *Адашачка* Бр. в. Ів.; *Алёшачка*, *Аркашачка* Мінск; *Грышачка* Бр. в. Бар., Ів., Мін. в. Нясв., Сл.; *Лёшачка* Мінск; *Пашачка* Бр. в. Бар., Мін. в. Барысаў; *Сашачка* (Аляксандр) Віцебск, Гр. в. Гродз., Маст., Навагр., Мін. в. Віл., Мінск, Нясв.; *Васюнечка*, *Мішунечка* Мінск; *Міхасечка* Бр. в. Бар.; *Стасечка* Гр. в. Астр.; *Васютачка* Брэст.

Суфіксы -шунечка, -шутачка, -шурачка чатырохкампанентныя, склаліся ў працэсе паслядоўнай дэрывацыі варыянтаў імён.

З суфіксам *-шунечка* (-ш(а) + -ун(я) + -ьк(а) + -ька) адзначана ў сучасным размоўна-бытавым ужыванні імя *Сашунечка* Гр. в. Навагр. Яно ўзнікла шляхам паслядоўнай дэрывацыі ад усечанай асновы імені *Аляксандр*: *Алякса + ша* — *Саша* — *Саш + уня* — *Сашун' + ька* — *Сашуньк + ька* пасля паяўлення [е] на месцы [ь] і змянення [к] у [ч] перад [ь] — *Сашунечка*.

З суфіксам *-шутачка* (-ш(а) + -ут(а) + -ьк(а) + -ька) адзначана ў сучасным размоўна-бытавым ужыванні імя *Грышутачка* Мін. в. Сл., якое ўзнікла аналагічна ад імені *Грыгорый*: *Гры + ша* — *Грыш + ута* — *Грышут + ька* — *Грышутк + ька* (пасля паяўлення на месцы [ь] беглага [о] > [а] і змянення [к] перад [ь] у [ч] — *Грышутачка*).

З суфіксам *-шурачка* (-ш(а) + -ур(а) + -ьк(а) + -ька) адзначана сучаснае размоўнае бытавое імя *Шурачка* Віц. в. Чашн., якое ўзнікла аналагічна ад імені *Аляксандр* і складаецца з суфіксальнага комплексу: *Алекса + ша* — *Саша* — *Саш + ура* — *Сашур + ька* — *Сашурк + ька* // *Сашурачка* — *Шурачка*.

Суфіксы -ейка, -ойка, -уйка, -сейка, -шэйка ўзніклі ў выніку спалучэння другаснага суфікса -ко// -ка з суфіксамі -ей, -ой, -уй вытворнай утваральнай асновы. Дэрываты з суфіксамі -ейка, -ойка, -уйка галоўным чынам рэканструяваны па СБП. З суфіксам *-ейка*: *Адамейка* (Адамейка); *Ахрамейка* (Ахрамейка) < Охрем < Ефрем; *Барысейка* (Барысейка); *Іллейка* (Іллейка); *Калінейка*

(Калінейка) < Калина < Каллиник; *Карнейка* (Карпейка); *Кірэйка* (Кірэйчанка) < Кир; *Макарэйка* (Макарэйка); *Марэйка* (Марэйка) < Марцін ці Марк, Мар; *Мілейка* (Мілейка) < Милий; *Мірэйка* (Мірэйка) < Мирон; *Патапейка* (Патапейка); *Пилейка* (Пілейка) < Філімон ці Піліп; *Пупейка* (Пупейка) < Пуплий; *Радзейка* (Радзейка) < Радзівон; *Раманейка*, *Рамейка* (Раманейка, Рамейка) < Раман; *Савейка* (Савейка) < Сава; *Свірэйка* (Свірэйка) < Свирид; зафіксаваны ў запісах 1978—1980 гг.: *Астapeйка* Бр. в. Стол.; *Віцeйка* Бр. в. Івац.; *Кірэйка* (Кірыл) Гом. в. Ветк.

З суфіксамі -ойка, -уйка, -сейка, -шэйка: *Канойка* (Канойка) < Конон; *Мануйка* (Мануйка) < Манул; *Місейка* (Місейка) < Місь < Михаил; *Пашэйка* (Пашэйка) < Паша < Павел.

Суфіксы -лька, -олька, -улька, -шулька. Першыя тры склаліся ў выніку спалучэння другаснага суфікса -ка з суфіксамі -ля, -оля, -оль, -уля ўтваральнай асновы. З суфіксамі -лька, -улька зафіксаваны ў сучасным ужыванні *Ігналька* (Ігнат) Мін. в. Дзярж.; *Палька* (Павел) Бр. в. Пін.; *Генулька* (Генадзій), *Дзімулька* Бр. в. Брэст, Драг. З суфіксам -олька рэканструявана *Матолька* (Матолька) < Матвей. З суфіксам -шулька, які ўключае тры суфіксальныя кампаненты (-ш(а) + -ул(я) + -ка), адзначана *Сашулька* (Аляксандр) Гр. в. Свісл. Магчыма паслядоўнае, ланцужковае ўтварэнне імён (*Саша* — *Сашуля* — *Сашулька*) і непасрэднае — пры дапамозе двайнога суфікса -улька (*Саша* — *Сашулька*). Практычна сустракаюцца і імёны *Грышулька*, *Цішулька* (Цімафей).

Суфіксы -нка, -нька, -енка, -енька, -анька// -янька, -унка, -унька// -юнька — вынік спалучэння другаснага суфікса -ко// -ка з суфіксамі вытворнай утваральнай асновы -н, -нь, -ен, -ень, -ан, -ань.

З суфіксамі -нко(-нка), -нько(-нька) у XVI—XVIII стст. адзначаны: *Гринко* (14) < Григорий 1528 Навагр. з-к, *Гринько* (13) 1528 Ваўк., Навагр. з-к; *Сенко*, *Сенка* (14) < Семен 1567 Бр. п., Гр. п., Пін. п., 1580, 1588, 1594, 1610, 1690, 1691 Маг., *Сенько* (37) 1528 Астр., Бр., Ваўк., Віц. з-ля, Гр., Кобр., Мсцісл., Мін. дв., Навагр. з-к, Пін., Пол. з-ля, Рад., 1567 Гр. п., Навагр. п., Пін. п. Па СБП рэканструяваны: *Астанька* (Астанька) < Астап < Евстафий; *Грынко*, *Грынько* (Грынкоў, Грынкевіч, Грынько) < Григорий; *Касцянка* (Касцянка) < Костянтин < Кон-

стантин; *Сянка, Сенка, Сянько, Сенька* (Сянкевіч, Сенчанка, Сянько, Сенька) < Сямён; *Фенка, Фянько, Фенька* (Фенчанка, Фянько, Фенька) < Феофіл ці Феофан. У запісах 1978—1980 гг. адзначаны: *Грынька* (Грыгорый) Бр. в. Ів., Кам., Кобр., Віц. в. Віцебск, Мін. в. Мінск, Барысаў; *Сенька* (Сямён) Бр. в. Драг., Кам., Віц. в. Віц., Гарад., Паст., Пол., Расон., Уш., Шум., Гр. в. Навагр., Маг. в. Бабруйск, Кір., Мін. в. Мядз.; *Сяронька* (Сярога, Сяргей) Бр. в. Драг.; *Тронька* (Трафім) Бр. в. Стол.

З суфіксамі *-енка, -енька* (пасля зацвярджэных не пад націскам *-анка, -анька*), *-анька* ў пісьмовых старажытных крыніцах выяўлен толькі адзін варыянт — *Стенка* < Степан 1690 Маг., а ў запісах 1978—1980 гг. — 25 варыянтаў. З суфіксам *-енка*: *Мішэнка* Гр. в. Лід.; *Пятрэнка* Бр. в. Ів.; *Сценка* (Сцяпан) Гом. в. Петр. З суфіксамі *-енька, -анька*: *Аркадзенька* Мінск; *Боранька* Брэст, Гродна; *Валеранька* Мінск; *Валодзенька* Бр. в. Драг., Гр. в. Гродна, Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Барысаў, Мінск, Стаўбц.; *Васенька* Бр. в. Ів., Лун., Пін., Віц. в. Гар., Гр. в. Гродна, Масты, Маг. в. Касц., Мін. в. Мінск; *Віталенька* Мінск; *Віценька* Бр. в. Бар., Жаб., Кам., Гр. в. Воран., Гродна, Лід., Маст., Навагр., Мін. в. Мінск, Сл.; *Вованька* Гом. в. Рэч., Гр. в. Гродна; *Коленька* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз., Драг., Ів., Кам., Малар., Гр. в. Гродна, Маст., Маг. в. Бабруйск, Касц., Хоц., Мін. в. Барысаў, Мінск, Пух.; *Косценька* Бр. в. Стол., Віц. в., Гр. в. Кар.; *Мартынанька* Бр. в. Драг.; *Міколенька* Бр. в., Мінск, Пінск; *Міценька* Мінск; *Мішанька* Бр. в. Брэсц., Ганц., Докш., Кам., Кобр., Віц. в. Новалукомль, Гр. в. Гродна, Дзятл., Зэльв., Маг. в. Бабруйск, Касц., Мсціслаў, Хоцімск, Мін. в. Мінск, Слуцк; *Пеценька* Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Кам., Малар., Стол., Віц. в. Арш., Гр. в. Гродна, Кар., Маг. в. Бабруйск, Гор., Мін. в. Барысаў, Бярэз., Мінск; *Пятрэнька* Бр. в. Драг., Лун.; *Славанька* Гр. в. Навагр.; *Сярожанька* Брэст, Віц. в. Лёзна, Уш., Гр. в. Воран., Гродна, Масты, Маг. в. Бабруйск, Касц., Мін. в. Барысаў, Маладзечна, Мінск, Стаўбц.; *Толенька* Бр. в. Бяроз., Драг., Жаб., Гр. в. Ваўкавыск, Кар., Мін. в. Мінск; *Федзенька* Бр. в. Бар., Брэст, Гр. в. Лід., Мін. в. Мінск; *Эдзенька* Бр. в. Бар., Кам.; *Юранька* Бр. в. Кам., Гр. в. Гродна, Маг. в. Касц.

З суфіксамі *-унка, -унька// -юнька* зафіксаваны імёны толькі ў размоўна-бытавой сферы: *Вітунька* (Віталій)

Гродна; *Зюнька* (Юзаф) Гродна; *Ігарунька* Бр. в. Кам.; *Пяцюнка* Бр. в. Івац.; *Славунька* Брэст; *Сяргунька* Бр. в. Лун., Гр. в. Гродна, Мін. в. Маладзечна, Мінск, Мядз.; *Фядзюнька* Баранавічы.

Суфіксы *-шанька, -ушанька, -сенька* ўключаюць па два суфіксальныя кампаненты — суфікс утваральнай асновы (*-ша, -уша, -сь*) і суфікс *-енька* (пасля шыпячых *-анька*), пры дапамозе якога ад вытворнай асновы ўтворана імя другога дэрывацыйнага рада (*Алёша+анька, Андруша+анька, Алесь+енька*). З разглядаемымі суфіксамі адзначаны толькі сучасныя размоўна-бытавыя імёны.

З суфіксам *-шанька* (*-ш(а)+-анька*): *Алёшанька* Бр. в. Брэст, Стол., Віц. в. Чашн., Гр. в. Воран., Гродна, Зэльв., Кар., Навагр., Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Бярэз., Мінск; *Антошанька, Аркашанька* Мінск; *Гошанька* (Грыгорый) Брэст, (Ігар) Віц. в. Уш.; *Лёшанька* Віц. в. Арш., Чашн., Гр. в. Гродна; *Пашанька* (Павел) Бр. в. Ганц., Мін. в. Мінск; *Рыгошанька* Бр. в. Бяроз.; *Сашанька* Бр. в. Баранавічы, Бяроз., Віц. в. Віцебск, Паст., Чашн., Гр. в. Гродна, Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Маладзечна, Мінск; *Яшанька* (Якаў) Мін. в. Мінск, Сл.; з суфіксам *-ушанька* (*-уш(а)+-анька*): *Андрушанька* Ваўкавыск, Гродна; *Ванюшанька* Мінск; *Ігарушанька* Бр. в. Кам.; *Ільюшанька* Гр. в. Гродз., Навагр., Мінск; з суфіксам *-сенька*: *Алесенька* Гр. в. Скідаль; *Ясенька* Гр. в. Зэльв., Іўеў; Маст.

Суфіксы *-шунька, -сюнька* трохкампанентныя, склаліся ў выніку ўтварэння імён пры дапамозе суфікса *-ка* ад вытворных асноў з суфіксамі *-шуня* (*-ш(а)+-ун(я)*), *-сюня* (*-сь+-ун(я)*). Магчымы таксама той жа вынік пры дэрывацыі ад вытворных асноў з суфіксамі *-ш(а), -сь* пры дапамозе састаўнога суфікса *-унька*. З суфіксам *-шунька* адзначаны сучасныя размоўна-бытавыя імёны: *Грышунька* Мін. в. Дзярж.; *Сашунька* Бр. в. Драг., Гр. в. Навагр., Мін. в. Люб.; *Яшунька* (Якаў) Бр. в. Малар.; з суфіксам *-сюнька*: *Стасюнька* (Станіслаў) Гр. в. Ашм.

Суфікс *-урка, -шурка*. Суфікс *-урка* ўзнік у выніку спалучэння другаснага суфікса *-ко//-ка* з суфіксам *-ура* ўтваральнай асновы. Дэрываты з суфіксам *-урка* рэканструяваны па СБП: *Кузюрка* (Кузюркін) < Кузьма; *Сцяпурка* (Сцяпурка) < Сцяпан; *Фядурка* (Фядуркін) <

Фёдар; у сучасных запісах адзначаны *Дміцюрка* Бр. в. Драг.

Суфікс *-шурка* (-ш(а) + -ур(а) + -ка) сам выступае ў якасці імені *Шурка* (Аляксандр), якое ўтварылася шляхам паслядоўнага далучэння суфіксаў да ўсечанай асновы: *Аляксандр* — *Алякса* + *ша* — *Саша* — *Саш* + *ура* — *Сашур-ка* — *Шурка* ці *Саша* — *Саш* + *ура* — *Шура* — *Шурка*.

Суфіксы *-ська*//*-ска*, *-еська*, *-аська*, *-уська*. Суфікс *-ська*//*-ска* ўтварыўся ў выніку спалучэння другаснага суфікса *-ко/-ка* з суфіксам *-сь* вытворнай утваральнай асновы, а суфікс *-еська* — у выніку спалучэння *-ко/-ка* з суфіксам *-есь*, якім заканчвалася ўтваральная аснова.

З суфіксамі *-сько*//*-ська*//*-ско*//*-ска* ў XVI ст. адзначаны: *Місько* (4) < *Місь* (Михаил) 1567 Ашм. п., Гр. п., Слон. п., *Міско* (8) 1528 Гр., 1567 Гр. п., Лід. п.; *Яска* < *Ясь* (Ян) 1582 Мін. п. Рэканструяваны па СБП: *Адаська* (*Адаська*) < *Адась* < *Адам*; *Алеська*, *Леська*, *Лясько* (*Алеська*, *Леська*, *Лясько*) < *Алесь*, *Лесь* < *Александр*; *Місько*, *Міско* (*Місько*, *Міско*) < *Місь* < *Михаил*; *Стасько*, *Стаско* (*Стасько*, *Стаскоў*) < *Стась* < *Станислав*; *Ясько*, *Яско* (*Ясько*, *Яско*) < *Ясь* < польск. *Jan*. Сучасныя размоўна-бытавыя формы: *Адаська* (*Адам*) Гр. в. Ашм., Навагр.; *Алеська* (*Аляксандр*) Віц. в. Бешанковічы, Гр. в. Скі-даль, Мін. в. Мінск; *Антоська* (*Антон*) Бр. в. Бяроз., Пін., Гр. в. Астр., Воран., Іўеў., Лід., Мін. в. Віл., Мал., Мін., Мінск, Пух.; *Быська* (*Збігнеў*) Гр. в. Шчучын; *Гантосько* (*Антон*) Бр. в. Ів.; *Гжэська* (польск. *Grzeška*) Гр. в. Астр.; *Іваська* (*Іван*) Мінск; *Ігнаська* (*Ігнат*) Гр. в. Ашм.; *Леська* (*Аляксандр*) Бр. в. Лун.; *Міхаська* (*Міхаіл*) Бр. в. Драг., Івац., Лях., Стол., Віц. в. Паст., Гр. в. Лід., Навагр., Маг. в. Бабруйск, Касц., Мсціслаў, Хоцім., Мін. в. Віл., Кл., Мінск, Мін., Нясв., Стаўбц.; *Рыгоська* (*Рыгор*) Бр. в. Ів.; *Рыська* (*Рыгор*) Віц. в. Брасл., Гр. в. Ашм., Іўеў.; *Стаська* (*Станіслаў*) Бр. в. Івац., Віц. в. Шарк., Гр. в. Астр., Ашм., Бераст., Лід., Свісл., Мін. в. Кап., Мінск, Стаўбц.; *Фядоська* (*Фёдар*) Гом. в. Лельч.; *Яська* (*Ян*) Бр. в. Жаб., Лях., Стол., Віц. в. Паст., Гр. в. Астр., Ашм., Гродна, Ліда, Свісл., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Валож., Віл., Кап., Мядз.

Суфікс *-сь* пры ўтварэнні новых форм імён ад усечаных асноў спалучаўся з асновамі на галосныя гукі [е], [а], [о] (*Але-сь* ад *Александр*, *Міха-сь* ад *Міхаіл*,

Анто-сь ад *Антон*). З цягам часу гэтыя галосныя сталі кампанентам суфікса, у выніку чаго склаліся суфіксы *-есь, -ась, -ось, -усь*, якія ўтваралі імёны ад асноў на зычны гук. Ад такіх вытворных імён пры дапамозе другаснага суфікса *-ка* ўтвараліся імёны новага дэрывацыйнага рада, якія характарызуюцца састаўнымі, ці двухкампанентнымі, суфіксамі *-еська, -аська, -уська*. З суфіксам *-еська* па СБП рэканструявана імя *Марэська* (*Марэська*) ад *Мартын* ці *Марк, Мар*; з суфіксам *-аська* — сучаснае памяншальна-ласкальнае імя *Юраська* *Мінск*; з суфіксам *-уська* — сучасныя памяншальна-ласкальныя імёны: *Баруська* (*Барыс*) *Мінск*; *Вавуська* (*Вова* < *Уладзімір*) *Маг. в. Клім.*; *Генюська* (*Генадзь*) *Віц. в. Паст., Гр. в. Шч.*; *Геруська* (*Герасім*) *Віц. в. Глыб.*; *Лёнюська* (*Леанід*) *Гр. в. Іўеў.*; *Пятруська* *Мін. в. Віл., Мінск, Мін.*; *Ромуська* (*Раман*) *Віц. в. Паст.*; *Франуська* (*Франц*) *Віц. в. Паст.*

Суфіксы -атка, -утка, -шутка. Суфікс *-атка*, узнікшы на аснове спалучэння суфіксаў *-ат* і *-ка*, зараз утварае новыя імёны ад невытворных асноў. З суфіксам *-атка* адзначаны памяншальна-ласкальныя імёны: *Ванятка* *Бр. в. Бар., Гом. в., Добр., Гр. в. Гродз., Гродна*; *Васятка* *Бр. в. Бар., Жаб., Стол., Гр. в. Гродна, Масты, Мін. в. Мін.*; *Віцятка* *Бр. в. Бар.*; *Сергіятка* *Гр. в. Свісл.* Дэрываты з суфіксамі *-утка* ўзніклі ў выніку спалучэння другаснага суфікса *-ко// -ка* з суфіксам *-ута*.

З суфіксам *-утка* па СБП рэканструяваны: *Марутка* (*Марутка*) < *Мартын* ці *Марк, Мар*; *Машутка* (*Машутка*) < *Мах* < *Епимах*; *Мірутка* (*Мірутка*) < *Мирон*; *Пахутка* (*Пахутка*) < *Пахута* < *Пахом*; *Пацютка* (*Пацютка*) < *Пац* < *Пацей* < *Ипатий*; *Сямутка* (*Сямуткін*) < *Семута* < *Сямён*; *Сяргутка* (*Сяргуткін*) < *Сергей*; у запісах 1978—1980 гг. зафіксаваны сучасныя памяншальна-ласкальныя імёны: *Ванютка* *Гр. в. Гродз., Мінск*; *Васютка* *Бр. в. Брэст, Драг., Гом. в. Б.-Каш., Гр. в. Кар., Навагр., Маг. в. Касц., Мін. в. Мінск, Стаўбц.*; *Зютка* (*Юзаф*) *Гр. в. Іўеў.*; *Мішутка* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 34 фіксацыі ў 34 нас. пунктах.

Суфікс *-шутка* ўзнік у выніку ўтварэння ад вытворных імён на *-ш(а)* новых імён пры дапамозе суфікса *-утка*: *Грышутка* *Бр. в. Пін., Стол., Мін. в. Сл.*; *Сашутка* *Віц. в. Гарад., Гом. в. Карм., Мін. в. Стаўбц.*

Суфікс -ік

Суфікс *-ік* ва ўсходнеславянскіх мовах прадуктыўны, ужываецца для ўтварэння назоўнікаў мужчынскага роду з памяншальна-ласкавым значэннем⁹. Да ліку прадуктыўных ён адносіцца і ў антрапаніміі. Праўда, у помніках пісьменнасці XVI—XVIII стст. зарэгістраваны ўсяго 2 формы ад 2 імён: *Коник* (Конон) 1746 Маг.; *Остик* (Остап) 1567 Бр. Па СБП рэканструяваны 85 форм ад 76 імён: *Акулік* (Акулік) < Акула < Акила; *Алік* (Алікевіч) < Александр; *Антонік* (Антонік) < Антон; *Апанасік*, *Афанасік* (Апанасік, Афанасік) < Апанас < Афанас; *Асіпнік* (Асіпнік) < Осип < Иосиф; *Базылік* (Базылік) < польск. *Bazyli*; *Бандзік*, *Бандык* (Бандзік, Бандык) < польск. *Benedykt*; *Барысік* (Барысік); *Боўтрык* (Боўтрык) < польск. *Bartłomiej*; *Вайцешык* (Вайцешык) < польск. *Wojciech*; *Валенцік* (Валенцік) < Валентин; *Владысік* (Владысік) < Владислав; *Власік* (Власік); *Войцік*, *Вуйцік* (Войцік, Вуйцік) < польск. *Wojciech*; *Гапонік* (Гапонік) < Гапон < Агафон; *Гаўрык*, *Гаўрылік* (Гаўрык, Гаўрылік) < Гаўрыла; *Герасік* (Герасік) < Герасим; *Глебнік* (Глебнік); *Грыгорык* (Грыгорык); *Гурык* (Гурыкаў) < Гурий; *Давыдзік* (Давыдзік); *Данік* (Данік) < Дан ці Даніла; *Дзмітрык* (Дзмітрычэнка); *Дзямянік* (Дзямянік); *Дзянісік* (Дзянісік); *Захарык* (Захарык); *Ігнацік* (Ігнацік); *Канонік* (Канонік) < Конон; *Каролік* (Каролік) < польск. *Karol*; *Карпнік* (Карпнік); *Кас'янік* (Кас'янік); *Кірык* (Кірык) < Кир ці Кирилл, магчыма кананічная форма *Кирик*; *Кондрык* (Кондрык) < Кандрат; *Косцік* (Косцік); *Крыштофік* (Крыштофік) < польск. *Krzysztof*; *Кузьмік* (Кузьмік) < Кузьма; *Купрык* (Купрык) < Купрэй; *Лаўрык* (Лаўрык) < Лавр ці Лаврентий; *Лаўрэнцік* (Лаўрэнцік); *Ладзік* (Ладзік) < Уладзімір; *Лукашык* (Лукашык) < польск. *Łukasz*; *Лявонік* (Лявонік); *Манулік* (Манулік) < Мануил; *Марчык* (Марчык) < Марк; *Матысік*, *Матыяс* з польск. *Mateusz*; *Мікулік* (Мікулік) < Микула < Миколай; *Міхайлік*, *Міхалік* (Міхайлік, Міхалік); *Нікіцік* (Нікіцік); *Нупрык* (Нупрык) < Онуфрий; *Панасік* (Панасік) < Панас < Афанасий; *Паўлік* (Паўлік); *Петрык* (Петрык); *Пракопнік* (Пракопнік); *Пупнік* (Пупнікаў) < Пуплий; *Пянкращік* (Пянкращік) < Пян-

⁹ Грамматика русского языка, т. 1, с. 265; Граматыка беларускай мовы, т. 1, с. 95.

крат < Панкратый; *Радзік, Родзік* (Радзік, Родзік) < Родіон; *Савік* (Савік) < Савва; *Савосік, Савосцік* (Савосік, Савосцік) < Севастиан; *Садзік* (Садзік) < Садок; *Сазонік* (Сазонік) < Сазон; *Саламонік* (Саламонік) < Саламон; *Самойлік* (Самойлік) < Самойла < Самуил; *Самсонік* (Самсонік) < Самсон; *Санік* (Санікевіч) < Саня < Александр; *Селявонік* (Селявонік) < Селивон; *Сідорык* (Сідорык); *Сілік* (Сілік) < Сила; *Сосік* (Сосік) < Сосий; *Станік* (Станік) < Станислав; *Супрык* (Супрык) < Сафроний; *Тарасік* (Тарасік); *Трафімік* (Трафімік); *Уласік* (Уласік) < Улас; *Фацік* (Фацік) < польск. *Вопіфасу*; *Філік, Філонік* (Філічонак, Філонік) < Филимон; *Фядосік* (Фядосік); *Хартонік* (Хартонік) < Харитон; *Цімошык* (Цімошык) < Тимофей; *Юдзік* (Юдзік) < Юда; *Юзік* (Юзік) < Юзя з польск. *Józef*; *Юнік* (Юнік) < Юний; *Якубік* (Якубік) < Якуб з польск. *Jakub*; *Ярмолік* (Ярмолік) < Ермолай; *Яромік* (Яромік) < Еремей; *Ярошык* (Ярошык) < Ерофей; *Яўгенік* (Яўгенік); *Яфімік* (Яфімік).

У сучаснай моўнай практыцы, як паказваюць запісы 1978—1980 гг., размоўна-бытавыя імёны з суфіксам *-ік* выкарыстоўваюцца вельмі шырока. Засведчана 148 варыянтаў, з якіх 49 ад поўных асноў, 80 ад асноў, усечаных у канцавой частцы, і 19 ад асноў, усечаных у пачатковай частцы.

Ад поўных асноў утвораны: *Адвардзік* (Эдуард) Мін. в.; *Аляксандрык* Гом. в. Акц., Петр.; *Ананік* Бр. в. Кобр.; *Анатолік* Бр. в. Драг., Мін. в. Мінск; *Антолік* (Анатолій) Бр. в. Драг.; *Антонік* Бр. в. Бар., Драг., Кобр., Лун., Гр. в. Бераст., Мін. в. Пух.; *Аркадзік* Бр. в. Бар., Брэсц., Бяроз., Малар., Гр. в. Бераст., Зэльв., Лід., Маст., Навагр., Маг. в. Мсц., Мін. в. Барысаў, Мядз., Пух.; *Арсенік* Гр. в. Навагр.; *Артурык* Мін. в. Барысаў, Мінск; *Арцёмік* Бр. в. Драг.; *Астанік* Бр. в. Пін.; *Багда-нік* Бр. в. Лях., Гр. в. Гродна; *Барысік* Бр. в. Івац., Кобр.; *Валерык* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 32 фіксацыі ў 31 нас. пункце; *Васілік* Бр. в. Пін., Гом. в. Гом., Жлоб., Гр. в. Кар.; *Вінадзік* (Генадзь) Гр. в. Бераст.; *Віталік* Бр. в. Бар., Жаб., Івац., Кам., Пін., Пруж., Стол., Віц. в. Віцебск, Шум., Гр. в. Астр., Гродна, Навагр., Маг. в. Клічаў, Мсціслаў, Мін. в. Віл., Люб., Мінск, Салігор.; *Гінадзік* Мін. в. Дзярж.; *Данілік* Бр. в. Івац.; *Дзянісік* Бр. в. Бар., Івац., Маг. в. Касц., Мін. в. Слуцк; *Дмітрык* Бр. в. Ів., Кам., Кобр.; *Захарык* Мінск;

Змітрык Гр. в. Кар., Мін. в. Кап.; *Іванік* Бр. в. Бяроз., Ів.; *Ігнацік* Гом. в. Гом., Мін. в. Кап.; *Кандрацік* Бр. в. Малар.; *Каролік* Гр. в. Астр.; *Клімік* Бр. в. Жаб.; *Лявонік* Бр. в. Лях.; *Лёвік* Гр. в. Ваўкавыск; *Ляксандрык* Бр. в. Стол.; *Максімік* Бр. в. Кобр.; *Мітрык* Бр. в. Стол.; *Міфодзік* Гр. в. Маст.; *Міхалік* Бр. в. Бар., Стол.; *Панасік* Бр. в. Малар.; *Паўлік* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 65 фіксацый у 61 нас. пункце; *Петрык* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 31 фіксацыя ў 30 нас. пунктах; *Праконік* Бр. в. Ів.; *Раманік* Бр. в. Ів., Мін. в. Віл., Мін.; *Роберцік* Мінск; *Русланік* Бр. в. Драг., Гр. в. Гродна; *Рыгорык* Бр. в. Кам., Мін. в. Кап.; *Сцяпанік* Бр. в. Кобр.; *Сымо-нік* Бр. в. Кобр.; *Тарасік* Бр. в. Стол., Маг. в. Бабруйск; *Фядосік* (Фядос) Маг. в. Кір.; *Юрык* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 33 фіксацыі ў 29 нас. пунктах; *Янік* Бр. в. Бар., Ів., Кам., Малар.

Ад асноў, усечаных у канцавой частцы, утвораны: *Адзік* (Адам) Бр. в. Брэст, Кам.; *Алік* (Аляксандр) Бр. в. Ганц., Віц. в. Паст., Гр. в. Астр., Лід., Маст., Мін. в. Стаўбц.; (Аляксей) Бр. в. Драг., Пін.; *Андрык* (Андрэй) Бр. в. Ів.; *Анік* (Ананій) Гр. в. Навагр.; *Антык* (Антон) Бр. в. Кам., Стол., Віц. в.; *Анцік* (Антон) Бр. в. Лях., Мін. в. Дзярж., Слуцк; *Арык* (Артур) Гр. в. Слонім, Мін. в. Мінск; *Бладзік* (Уладзімір) Мін. в. Дзярж.; *Бодзік* (Багдан) Гр. в. Гродз.; *Болік* (Баляслаў) Бр. в. Кобр., Гом. в. Жытк.; *Бонік* (Баніфацый) Віц. в., Мін. в. Стаўбц.; *Борык* Бр. в. Кам., Гр. в. Гродна, Маг. в. Горкі, Мін. в. Люб., Мінск, Нясв.; *Вадзік* Бр. в. Бар., Бр., Драг., Кам., Віц. в. Віцебск, Уш., Гр. в. Гродна, Навагр., Маг. в. Бабруйск, Маг., Мін. в. Мінск, Мядз., Нясв.; *Валік* (Валянцін) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 39 фіксацый у 37 нас. пунктах; (Валерый) Бр. в. Ів., Мін. в. Мінск, Чэрв.; *Валодзік* Бр. в. Бар., Івац., Кам., Кобр., Лях., Віц. в. Орша, Глыб., Гом. в. Лоеў., Гр. в. Дзятл., Навагр., Мін. в. Кап., Мінск, Мін., Нясв., Пух., Сл., Стаўбц.; *Ванік* Бр. в. Брэст, Драг., Івац., Кам., Кобр., Лун., Віц. в. Лёзна, Гом. в. Б.-Каш., Жытк., Гр. в. Гродз., Зэльв., Маст., Навагр., Мін. в. Мінск, Нясв., Сл.; *Васік* Бр. в. Драг., Жаб., Івац., Кам., Кобр., Стол., Гом. в. Жытк., Петр.; *Вацік* (Вячаслаў) Бр. в. Лях., Стол., Гр. в., Маг. в. Гор., Мін. в. Кап., Люб.; *Віцік* (Віктар) Бр. в. Брэст, Бяроз., Кам., Лях., Гом. в. Рэч., Гр. в. Гродна, Кар., Маст., Навагр., Мін. в. Віл., Дзярж.,

Мінск, Пух., Сл.; (Віталій) Мін. в. Нясв.; *Вячык* (Вячаслаў) Бр. в. Драг., Ів.; *Гантык* (Антон) Бр. в. Ів.; *Гардзік* (Гардзеі) Бр. в. Ів.; *Гаўрык* (Гаўрыла) Бр. в. Брэст, Віц. в. Брасл.; *Генік* (Генадзій) Бр. в. Бар., Драг., Жаб., Ів., Івац., Кам., Лях., Малар., Віц. в. Віцебск, Докш., Гом. в. Хойн., Гр. в. Гродна, Зэльв., Маст., Навагр., Маг. в. Хоцімск, Мін. в. Бярэз., Кап., Нясв., Пух., Слуцк; *Герык* Віц. в. Шарк.; *Гэндрык* (Андрэй) Бр. в. Жаб.; *Гэнік* (Генадзь) Мін. в. Стаўбц.; *Данік* (Даніла) Бр. в. Івац., Кобр., Гр. в. Гродна, Мін. в. Мінск, Мядз., Сл.; *Донік* (Даніла) Мін. в. Віл., Мінск, Мін.; *Ёзік* (Юзаф) Бр. в. Івац., Пруж., Гр. в. Бераст., Гродз., Зэльв., Свісл., Шч., Мін. в. Нясв.; *Ёсік* (Іосіф) Мін. в. Сл.; *Жоржык* Бр. в. Бар., Малар., Пін., Віц. в. Глыб., Леп., Міёр., Шарк., Гр. в. Кар., Навагр.; *Жорык* Бр. в. Бар., Брэст, Малар., Пін., Пруж., Стол., Гом. в. Лоеў., Гр. в. Дзятл., Кар., Навагр., Маг. в. Бабр., Мін. в. Мінск, Нясв., Пух.; *Жэнік* (Генадзій) Віц. в. Пол., Мін. в. Мядз.; *Зэнік* (Зянон) Віц. в. Паст.; *Імполік* (Іпаліт) Віц. в. Паст.; *Казік* (Казімер) Бр. в. Бар., Брэсц., Жаб., Лях., Стол., Віц. в. Верхнядзвінск, Глыб., Докш., Паст., Шарк., Гом. в. Жытк., Гр. в. Ашм., Бераст., Гродз., Гродна, Лід., Навагр., Шч., Мін. в. Мінск, Нясв., Пух., Стаўбц.; *Косцік* (Канстанцін) Бр. в. Бар., Бяроз., Драг., Івац., Лун., Лях., Малар., Пін., Пруж., Стол., Віц. в. Докш., Паст., Гом. в. Акц., Браг., Гом., Добр., Петр., Хойн., Чач., Гр. в. Дзятл., Зэльв., Кар., Лід., Навагр., Шч.; *Ладзік* (Уладзімір) Бр. в. Стол., Гр. в. Лід., Мін. в. Пух.; *Лаўрык* (Лаўрын) Віц. в. Багуш.; *Лёвік* (Лявон) Мін. в. Кап.; *Лёнік* (Леанід) Бр. в. Бар., Бяроз., Драг., Івац., Кам., Кобр., Лях., Пін., Пруж., Стол., Віц. в. Бешанковічы, Докш., Пол., Паст., Талачын, Гом. в. Жытк., Бераст., Гродз., Гродна, Дзятл., Кар., Лід., Ліда, Маст., Навагр., Шч.; *Лёнік* Бр. в. Бар., Бяроз., Пруж.; *Максік* (Максім) Бр. в. Брэсц., Лях.; *Марык* (Марк) Гр. в. Навагр.; *Марык* (Мар'ян) Маг. в. Мсц.; *Мечык* (Мечыслаў) Віц. в. Міёр., Паст., Шарк., Гр. в. Іўеў., Лід., Мін. в. Мядз., Стаўбц.; *Мосік* (Майсей) Бр. в. Лун.; *Олік* (Аляксандр) Віц. в. Докш.; *Пецік* (Петр) Бр. в. Жаб., Лях., Стол., Ів., Гр. в. Гродна, Маст., Маг. в. Клім., Мсц., Мсціслаў, Мін. в. Кл., Уздз.; *Радзік* (Радзівон і Радзіслаў) Мінск; *Родзік* (Радзівон) Бр. в. Драг., Мінск; (Радзіслаў) Мінск; *Ромік* (Раман) Бр. в. Брэст, Пін., Гр. в. Гродна, Кар.,

Маг. в. Бабруйск, Касц., Мсц., Мін. в. Мінск, Мін.; *Росік* (Расціслаў) Гр. в. Дзятл.; *Росцік* (Расціслаў) Бр. в. Бар., Жаб., Кам., Лях., Малар., Пін., Віц. в. Шарк., Мін. в. Мядз., Сл.; *Русік* (Руслан) Гом. в. Жытк., Гр. в. Кар., Маг. в. Гор.; *Свецік* (Святаслаў) Гр. в. Кар.; *Сержык* Бр. в. Бяроз., Івац., Кам., Віц. в. Лёзна, Гом. в. Карм., Гр. в. Гродна, Масты, Шч., Маг. в. Краснаполле, Хоцімск, Мін. в. Мінск, Стаўбц.; *Сце́нік* Бр. в. Бяроз., Драг., Гр. в. Гродз., Мінск; *Сярожык* Бр. в. Бар., Ів., Івац., Стол., Гом. в. Жытк., Гр. в. Бераст., Кар., Маг. в. Мсц., Мін. в. Мінск, Нясв., Стаўбц.; *Тадзік* Бр. в. Бар., Кам., Пруж., Віц. в. Брасл., Паст., Гр. в. Гродз., Гродна, Зэльв., Лід., Мядз., Свісл., Шч., Мін. в. Сл., Стаўбц.; *Томік* (Тамаш) Гр. в. Навагр.; *Уладзік* (Уладзімір) Бр. в. Бар., Лях., Пін., Віц. в. Чашн., Гом. в. Акц., Б.-Каш., Жытк., Гр. в. Ашм., Гродна, Гродз., Дзятл., Кар., Навагр., Паст., Маг. в. Мсціслаў, Мсц., Мін. в. Нясв., Сл., Стаўбц.; (Уладзіслаў) Бр. в. Лях., Гр. в. Кар., Мін. в. Люб., Мінск, Сл.; *Федзік* (Фёдар) Бр. в. Бар., Ганц., Малар., Гр. в. Гродз., Навагр.; *Фэлік* (Фелікс) Гр. в. Зэльв.; *Харык* (Харытон) Бр. в. Стол.; *Хведзік* (Фёдар) Бр. в. Кам.; *Хэндрык* (Андрэй) Бр. в. Кам.; *Цэсік* (Часлаў) Бр. в. Кам.; *Эдзік* (Эдуард) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 29 фіксацый у 27 нас. пунктах; *Энджык* (польск Andrzej) Бр. в. Ів.; *Юзік* (Юзаф, Іосіф) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 91 фіксацыя ў 87 нас. пунктах; *Юлік* (Юльян) Бр. в. Драг., Кам., Лун., Лях., Малар., Віц. в. Докш., Шарк., Гр. в. Дзятл., Мін. в. Кап., Нясв.; *Яндрык* (Андрэй) Бр. в. Івац.

Ад асноў, усечаных у пачатковай частцы, утвораны *Гарык* (Ігар) Віц. в. Пол., Гом. в. Гом., Мін. в. Мінск, Саліг., Слуцк; *Генік* (Яўгеній) Віц. в. Докш., Гр. в. Кар., Маст.; *Жэнік* (Яўгеній) Бр. в. Брэст, Жаб., Івац., Малар., Пін., Стол., Віц. в. Глыб., Докш., Леп., Гр. в. Маст., Навагр., Мін. в. Кап., Кл., Пух., Сл.; *Кадзік* (Аркадзь) Бр. в. Драг., Пін.; *Колік* Бр. в. Бар., Брэст, Бяроз., Драг., Івац., Кам., Лях., Малар., Пін., Гом. в. Жытк., Гр. в. Бераст., Гродз., Дзятл., Зэльв., Кар., Маст., Навагр., Шч., Мін. в. Кап., Мінск, Нясв., Сл., Уздз.; *Полік* (Апалінары) Мін. в. Нясв.; *Санік* (Аляксандр) Бр. в. Ів.; *Славік* (Вячаслаў) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 41 фіксацыя ў 38 нас. пунктах; (Расціслаў) Бр. в. Стол.; (Святаслаў) Гр. в. Навагр., Маг. в. Касц.; (Ста-

ніслаў) Бр. в. Баранавічы, Гом. в. Б.-Каш., Віц. в. Міёр., Маг. в. Гор., Мін. в. Лаг., Мінск; (Уладзіслаў) Бр. в. Баранавічы; (Яраслаў) Гом. в. Жытк., Мін. в. Мінск; *Талік* (Віталій) Бр. в. Івац.; *Толік* (Анатоль) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 104 фіксацыі ў 86 нас. пунктах; *Тонік* (Антон) Бр. в. Бяроз., Кам., Лях., Стол., Гр. в. Ашм., Дзятл., Лід., Маг. в. Крычаў, Мін. в. Валож., Кап., Мінск, Пух., Салігор., Слуцк; *Ходзік* (Мефодзій) Бр. в. Ганц.; *Чэсік* (Вячаслаў) Гом. в. Лельч., Гр. в. Бераст., Гродна, Лід., Мін. в. Мінск; (Часлаў) Бр. в. Бар., Кам., Віц. в. Гарад., Докш., Шарк., Гр. в. Гродз., Дзятл., Навагр., Шч., Мін. в. Стаўбц.

Імёны з суфіксам *-ік*, утвораныя ад поўнай асновы імені і ад асноў з усечанай ненаціскавай часткай, захоўваюць месца націску ўтваральных асноў, а ў імёнах, утвораных ад асноў з усечанай націскавай часткай, націск размяшчаецца на складзе перад суфіксам.

Суфікс *-ік* выкарыстоўваецца ў сучасных буквальных гаворках для ўтварэння памяншальна-ласкавых імён ад імён, аснова якіх заканчваецца на два зычныя гукі: *Павлик, Петрик, Олексик, Михайлик* і інш.¹⁰; а ў закарпатскіх гаворках — і ад асноў, што заканчваюцца адным зычным: *Василик, Якубик, Михалик* і інш.¹¹

Другасны суфікс *-ик* разам з суфіксам (ці суфікса-мі) вытворнай асновы ўтварае складаныя суфіксы *-елик, -олик, -ник, -оник, -сик, -асик, -усик, -уцик, -шик// -шык, -ашик// -ашык, -ушик// -ушык, -чык, -учик// -учык, -шчик// -шчык, -ашчик// -ашчык, -ошчик// // -ошчык, -ешчик// -ешчык, -ушчик// -ушчык, -нчик// // -нчык, -ончик// -ончык, -енчик// -енчык, -инчик// -инчык, -унчик// -унчык, -льчик// -льчык, -альчик// -альчык, -ульчик// -ульчык, -утчик// -утчык, -ейчик// -ейчык*.

Суфікс *-чык* узнік у выніку спалучэння другаснага суфікса *-ік* з вытворнымі ўтваральнымі асновамі, якія заканчваюцца суфіксамі *-ка, -ік*. У старых пісьмовых крыніцах, абследаваных пры падрыхтоўцы працы, імёны з суфіксамі *-чык* не выяўлены. Затое прадуктыўныя

¹⁰ Лук'янюк К. М. Словотвір здрібніло-пестливых власних імен у буковинських говірках. Міжвузівська наукова конференція з питань укладання обласних діалектологічних словників. Тези доповідей.— Чернівці, 1960, с. 46, 47.

¹¹ Чучка П. П. Словотвір закарпатьукраїнських чоловічих імен, с. 30.

такія дэрываты ў сучасных беларускіх прозвішчах. Па СБП рэканструююцца 183 варыянты ад поўных і ўсечаных асноў: *Абакунчык* (Абакунчык) < Аввакум; *Абрамчык* (Абрамчык); *Агейчык* (Агейчык); *Адакімчык* (Адакімчык) < Евдоким; *Адамчык* (Адамчык); *Адашчык* (Адашчык) < Адам; *Аксенчык*, *Аксёнчык* (Аксенчык, Аксёнчык) < Авксентий; *Алісейчык* (Алісейчык) < Елисей; *Алісімчык* (Алісімчык) < Онисим; *Аляксейчык* (Аляксейчык); *Амбражэйчык* (Амбражэйчык) < польск. *Ambroży*; *Амяльянчык* (Амяльянчык); *Анапрэйчык* (Анапрэйчык) < Онуфрий; *Андрончык* (Андрончык) < Андроник; *Андрэйчык* (Андрэйчык); *Анікейчык* (Анікейчык) < Оникей < Иоанникий; *Анішчык* (Анішчык) < Онисий ці Онисим; *Антончык* (Антончык); *Апанасчык* (Апанасчык) < Апанас < < Афанасий; *Арцёмчык* (Арцёмчык); *Асіпчык* (Асіпчык) < Осип < Иосиф; *Астапчык* (Астапчык) < Остап < Евстафий; *Атапчык* (Атапчык) < Отап < Евстафий; *Аўгустынчык* (Аўгустынчык); *Аўдзейчык* (Аўдзейчык); *Аўрамчык* (Аўрамчык); *Аўсейчык* (Аўсейчык) < Евсевий; *Ахрэмчык* (Ахрэмчык) < Ефрем; *Багданчык* (Багданчык); *Базыльчык* (Базыльчык) < < польск. *Bazyli*; *Бакунчык* < Абакум < Аввакум; *Вайцешчык* (Вайцешчык) < польск. *Wojsiech*; *Вакульчык* (Вакульчык) < Вакула < Вукол; *Вальчык* (Вальчык) < Валентин; *Варывончык* (Варывончык) < Варивон < Илларион; *Васільчык* (Васільчык); *Верамейчык* (Верамейчык) < Веремей < Иеремия; *Вікторчык* (Вікторчык); *Габрыельчык* (Габрыельчык) < польск. *Gabriel*; *Гапончык* (Гапончык) < Гапон < Агафон; *Гардзейчык* (Гардзейчык) < Гордий; *Гаўрыльчык* (Гаўрыльчык) < Гаврило < Гавриил; *Герасімчык* (Герасімчык); *Давідчык*, *Давыдчык* (Давідчык, Давыдчык); *Данільчык* (Данільчык) < Данило < Даниил; *Дарафейчык* (Дарафейчык); *Дзямідчык* (Дзямідчык); *Дзям'янчык* (Дзям'янчык); *Дзянішчык* (Дзянішчык) < Денис < Дионисий; *Емяльянчык* (Емяльянчык); *Ерамейчык* (Ерамейчык) < Иеремий, Иеремия; *Ермалайчык* (Ермалайчык); *Есіпчык* (Есіпчык) < Есип < Иосиф; *Зеньчык* (Зеньчык) < Зенон; *Іванчык* (Іванчык); *Ісайчык* (Ісайчык); *Іўчык* (Іўчык) < Иво < Иов; *Казімірчык*, *Казімерчык* (Казімірчык) < польск. *Kazimierz*; *Кандратчык* (Кандратчык); *Канон-*

чык (Канончык); Карнейчык (Карнейчык) < Кор-
 ней < Корнилий; Карольчык (Карольчык) < польск.
 Karol; Касьянчык (Касьянчык) < Кассиан; Кірыльчык
 (Кірыльчык); Кірэйчык (Кірэйчык) < Кир; Клімчык
 (Клімчык) < Клим < Климент; Куземчык (Кузем-
 чык) < Кузьма < Косма; Купрыянчык (Купрыян-
 чык) < Куприян < Киприан; Курыльчык (Курыль-
 чык) < Курило < Кирилл; Лаворчык (Лаворчык) <
 <Лавор < Лавр; Лазарчык (Лазарчык); Леўчык
 (Леўчык) < Лев < Леонт ці Леонтий; Лук'янчык
 (Лук'янчык) < Лукиан; Лявончык, Ляончык (Лявон-
 чык, Ляончык) < Леонт ці Леонтий; Майсейчык (Май-
 сейчык); Макарчык (Макарчык); Макейчык (Макей-
 чык) < Мокий; Максімчык (Максімчык); Малафейчык
 (Малафейчык) < Малафей < Малахия; Мамончык
 (Мамончык) < Мамонт; Манчык (Манчык) < Ману-
 ил; Мартынчык, Марцінчык (Мартынчык, Марцінчык);
 Матвейчык, Мацвейчык (Матвейчык, Мацвейчык); Ма-
 шчык (Машчык) < Мах < Епимах; Мікалайчык (Мі-
 калайчык); Мікульчык (Мікульчык) < Микула < Ни-
 колай; Мірончык (Мірончык); Міхейчык (Міхейчык);
 Навумчык, Наумчык (Навумчык, Наумчык); Назарчык
 (Назарчык); Нарывончык (Нарывончык) < Наривон <
 <Варивон < Илларион; Нікалайчык (Нікалайчык);
 Ніканчык, Нікончык (Ніканчык, Нікончык); Осіпчык
 (Осіпчык) < Осип < Иосиф; Палуянчык (Палуян-
 чык) < Полуян < Полиен; Панащчык (Панащчык) <
 Панас < Апанас < Афанасій; Парамончык (Парамон-
 чык); Парфёнчык (Парфёнчык); Патапчык (Патап-
 чык); Пахомчык (Пахомчык); Піліпчык (Піліпчык) <
 Пилип < Филипп; Пракопчык (Пракопчык); Прохарчык
 (Прохарчык); Радзівончык (Радзівончык) < Родион;
 Савульчык (Савульчык) < Савул < Савел; Сазончык
 (Сазончык); Сайчык (Сайчык) < Сай < Исаия; Салі-
 вончык (Салівончык) < Саливон < Силван; Самончык
 (Самончык) < Самон < Сампсон; Самсончык (Сам-
 сончык); Саўчык (Саўчык) < Савва; Сафончык, Са-
 хончык, Сапончык (Сафончык, Сахончык, Сапончык) <
 Сафон, Сахон, Сапон < Софония; Свірыдчык (Свірыд-
 чык) < Свирид < Спиридон; Севасцьянчык, Севасця-
 нчык (Севасцьянчык, Севасцяныч); Селівончык, Селя-
 вончык (Селівончык, Селявончык) < Силван; Семенчык,
 Сёмчык (Семенчык, Сёмчык); Сідорчык (Сідорчык) <

Исидор; *Сілівончык* (Сілівончык) < Сілівон < Силван; *Сіманчык* (Сіманчык) < Симон; *Станчык* (Станчык) < польск. Stanisław; *Супрунчык* (Супрунчык) < Супрун < Софроний; *Сымончык* (Сымончык) < Симон; *Сяленчык* (Сяленчык) < Селений; *Сямёнчык* (Сямёнчык); *Сяргейчык* (Сяргейчык); *Трафімчык* (Трафімчык); *Уласчык* (Уласчык) < Улас < Власий; *Фалейчык* (Фалейчык) < Фалей < Фалалей; *Федчык* (Федчык) < Федор < Феодор; *Філёнчык*, *Філончык*, *Філімончык* (Філёнчык, Філончык, Філімончык); *Філіпчык* (Філіпчык); *Фядорчык* (Фядорчык); *Халімончык* (Халімончык) < Халимон < Филимон; *Хартончык*, *Харытончык* (Хартончык, Харытончык); *Хведчык* (Хведчык) < Хведор < Феодор; *Хілімончык*, *Хільчык* (Хілімончык, Хільчык) < Хілімон < Филимон; *Цімошчык* (Цімошчык) < Тимох < Тимофей; *Ціханчык* (Ціханчык); *Цупрыянчык* (Цупрыянчык) < Цуприян < Киприан; *Шуманчык*, *Шыманчык*, *Шымчык* (Шуманчык, Шыманчык, Шымчык) < польск. Szymon; *Юрчык* (Юрчык); *Язэпчык* < Язеп < Езоф з польск. Józef; *Якаўчык* (Якаўчык); *Якімчык* (Якімчык) < Яким < Иоаким; *Якубчык* (Якубчык) < польск. Jakob; *Янчык* (Янчык) < польск. Jan; *Ярмольчык* (Ярмольчык) < Ермолай; *Ярэмчык* (Ярэмчык) < Иеремия; *Яўменчык* (Яўменчык); *Яўсейчык* (Яўсейчык) < Евсевий; *Яўстратчык* (Яўстратчык); *Яфімчык*, *Яўхімчык* (Яфімчык, Яўхімчык) < Ефим, Евхим < Евфимий; *Яфрэмчык* (Яфрэмчык); *Яхімчык* (Яхімчык) < Ехим < Евфимий.

Матэрыял, сабраны ў 1978—1980 гг., паказвае, што імёны з суфіксам *-чык* у размоўна-бытавых умовах ужываюцца даволі часта — адзначана 48 варыянтаў.

Ад поўных асноў засведчана 34 варыянты: *Адамчык* Бр. в. Кам., Кобр., Пруж., Стол., Гом. в. Акц., Жытк., Лельч., Хойн., Гр. в. Лід., Маг. в. Чэрык.; *Аляксейчык* Маг. в. Касц., Мін. в. Мінск; *Амялянчык* Бр. в. Кобр.; *Антончык* Гр. в. Сморг.; *Ануфрэйчык* Гр. в. Навагр.; *Арсеньчык* Бр. в. Пруж.; *Артурчык* Мін. в. Барысаў, Мінск; *Арцёмчык* Бр. в. Драг., Пруж.; *Астапчык* Бр. в. Бар., Пін., Пруж.; *Аўдзейчык* Бр. в. Пруж.; *Багданчык* Бр. в. Жаб., Пруж., Мін. в. Мінск; *Валерчык* Бр. в. Кам., Гр. в. Ліда, Мін. в. Мінск; *Вітальчык* Бр. в. Івац., Мін. в. Мінск; *Гантончык* (Антон) Бр. в. Драг., Стол.; *Дзямянчык* Мін. в. Мінск; *Захарчык* Бр. в. Бар., Мін. в.

Мін., Слуцк; *Іванчык* Бр. в. Драг., Стол., Гом. в. Ветк., Лельч., Петр., Рэч., Мін. в. Мядз.; *Іваньчык* Гом. в. Ельск., Хойн., Гр. в. Шч.; *Майсейчык* Бр. в. Пруж.; *Максімчык* Бр. в. Кобр.; *Мартынчык* Бр. в. Драг.; *Мікалайчык* Бр. в. Ганц., Драг., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Стаўбц.; *Навумчык* Бр. в. Бар., Малар.; *Нікадзімчык* Бр. в. Пруж.; *Патапчык* Бр. в. Драг.; *Піліпчык* Бр. в. Кобр.; *Пракопчык* Бр. в. Бар., Ивац., Кобр.; *Раманчык* Бр. в. Драг., Малар., Маг. в. Касц.; *Русланчык* Бр. в. Брэст, Драг., Ів., Мал., Пін., Гом. в. Жытк., Гр. в. Гродз., Кар., Лід., Ліда; *Сцяпанчык* Бр. в. Лях.; Мінск; *Сяргейчык* Бр. в. Кобр.; *Трахімчык* Бр. в. Кобр.; *Юрчык* Гр. в. Гродна, Гродз., Маг. в. Мсц., Мін. в. Мінск; *Янчык* Бр. в. Пін., Віц. в. Пол.

Ад усечаных асноў зафіксавана 14 варыянтаў: *Ваньчык* Гродна; *Генчык* Бр. в. Ивац., Гр. в. Гродна, Мін. в. Мінск; *Дзімчык* Бр. в. Кам., Мін. в. Мінск; *Жэньчык* Віц. в. Лёзна; *Кольчык* Віц. в. Лёзна; *Лёньчык* Бр. в. Жаб., Ів., Малар., Віц. в. Лёзна; *Мішчык* Бр. в. Драг.; *Ромчык* (Раман) Бр. в. Ів., Гр. в. Навагр., Мін. в. Мін.; *Саньчык* Бр. в. Стол., Гродна; *Сёмчык* Бр. в. Стол.; *Слаўчык* (Вячаслаў) Мінск; *Сцёпчык* Бр. в. Пін., Мінск; *Уладзімчык* Мінск; *Воўчык* Брэст, Гродна, Мін. в. Барысаў, Маладзечна, Мінск, Слуцк.

Суфікс -учык узнік у выніку спалучэння другаснага суфікса *-ик* з суфіксам утваральнай асновы *-ук*. Па СБП рэканструяваны формы: *Карпучык* (Карпучык) < Карпук < Карп; *Касцючык* (Касцючык) < Костюк < Константин; *Матучык* (Матучык) < Матук < Матфей; *Паўлючык* (Паўлючык) < Павлюк < Павел; *Пятручык* (Пятручык) < Петрук < Петр; сучаснае *Мішучык* Бр. в. Драг.

Суфіксы -шчык, -ушчык. Імёны з такімі суфіксамі ўтвараюцца ў тры этапы паслядоўным далучэннем суфіксаў: першага (*-(у)сь, -(у)х(а), -(у)ш(а)*) да невытворнай асновы, другога (*-ка, -ько*) — да вытворнай і трэцяга (*-ик*) — да вытворнай з двума суфіксамі.

	Адам	Адась Адах Адаш	Адаська Адашка	Адасьчык//Адашчык Адашчык
Пётр	Пятрусь Пятрух Пятруша	Пятруська Пятрушка	Пятрусьчык//Пятрушчык Пятрушчык	

Суфікс *-чык* (гл. с. 207) можа ўтвараць імёны з суфіксамі *-шчык*, *-ушчык* непасрэдна ад вытворных імён першага дэрывацыйнага рада:

	Адась	Адасьчык//Адашчык
Адам	Адах Адаш	Адашчык
	Пятрусь	Пятрусьчык//Пятрушчык
Пётр	Пятруха Пятруша	Пятрушчык

З суфіксам *-шчык* па СБП рэканструяваны імёны: *Адашчык* (Адашчык) < Адасько, Адашко, Адась, Адах, Адаш < Адам; *Амяляшчык* (Амяляшчык) < Омеляшко, Омеляша < Емельян; *Кіршчык* (Кіршчык) < Киршко, Кирша < Кир; *Мялешчык* (Мялешчык) < Мелешко, Мелех < Емельян; *Самушчык* (Самушчык) < Самусько, Самусь < Самуил.

З суфіксам *-ушчык* рэканструяваны: *Валюшчык* (Валюшчык) < Валюшка, Валюша < Валентин; *Гаўрушчык* (Гаўрушчык) < Гаврушко, Гаврусько, Гавруха, Гавруша, Гаврусь < Гавриил; *Лаўрушчык* (Лаўрушчык) < Лаврушка, Лавруха, Лавруша < Лавр ці Лаврентий; *Паўлюшчык* (Паўлюшчык) < Павлюшка, Павлюха, Павлюша < Павел; *Пятрушчык* (Пятрушчык) < Петрушко, Петруська, Петруха, Петруша, Петрусь < Петр; *Савушчык* (Савушчык) < Савушка < Савва. У сучаснай размоўна-бытавой практыцы адзначана толькі адно імя — *Андрушчык* Мінск.

Суфіксы *-ейчык*, *-айчык*, *-льчык*, *-ульчык*, *-нчык*, *-ньчык*, *-енчык*, *-інчык*, *-ончык* *-анчык*, *-унчык*, *-уньчык*, *-шуньчык*, узнікшыя ў выніку спалучэння ў працэсе дэрывацыі трох (а суфікс *-шуньчык* — чатырох) суфіксальных кампанентаў, малапрадуктыўныя. Агульная іх прыкмета — заключная частка *-чык*.

З суфіксам *-ейчык* (*-ей+ко+ик*) вядомы толькі рэканструяваныя па СБП варыянты: *Іванейчык* (Іванейчык) < Иванейко < Иван; *Кірэйчык* (Кірэйчык) < Кирейко, Кирей < Кир; *Купрэйчык* (Купрэйчык) < Купрэйко, Купрей < Киприан; *Мікейчык* (Мікейчык) < Микейко < Микита; *Мірэйчык* (Мірэйчык) < Мирейко, Мирей < Мирон; *Паланейчык* (Паланейчык) < Полонейко < Аполлон; *Фалейчык* (Фалейчык) < Фалейко, Фалей < Фалалей.

З суфіксам *-айчык* (-ай+ -ко+ -ик) адзначаны два сучасныя ўжыванні: *Каляйчык* (Коля, Мікалай), *Талляйчык* (Толя, Анатолій) — абодва Гр. в. Навагр.

З суфіксамі *-льчык* (-ль+ -ьк+ -ик), *ульчык* (-уль+ -ьк+ -ик), *-нчык*, *-ньчык* (-нь+ -ьк+ -ик), *-енчык* (-ень+ -ко+ -ик), *-інчык* (-ин+ -ок+ -ик), *-ончык* (-он+ -ко (ці -ок)+ -ик), *-анчык* (-ан+ -ок+ -ик) рэканструяваны *Грыгальчык* (Грыгальчык) < Грыгалёк, Грыгаль < Григорій; *Савульчык* (Савульчык) < Савулёк, Савулька, Савуль < Савва; *Грынчык* (Грынчык) < Грынко < Григорій; *Гурынчык* (Гурынчык) < Гурынко, Гурын < Гурій; *Гурэнчык* (Гурэнчык) < Гурэнка < Гурий; *Ільінчык* (Ільінчык) < Ільінок < Ілья; *Карпінчык* (Карпінчык) < Карпінок < Карп; *Пятрынчык* (Пятрынчык) < Петрынок < Петр; *Федарынчык* (Федарынчык) < Федарынок < Федор; *Савончык* (Савончык) < Савонка, Саванок, Савон < Савва; зафіксаваны ў сучасным ужыванні *Грыньчык* (Грыгорый) Барысаў; *Сенчык* (Сямён) Бр. в. Пін., Гр. в. Гродз.; *Калянчык* (Мікалай) Бр. в. Драг.; з суфіксам *-унчык* (-ун(я)+ -ко+ -ик) *Сяргунчык* (Сяргунчык) < Сергунок < Сергей; адзначана 13 сучасных варыянтаў імён: *Вавунчык* Гом. в. Добр.; *Васюньчык* Бр. в. Бяроз.; *Віцюньчык* Гом. в. Рэч., Гр. в. Гродз.; *Ігарунчык* Брэст, Гродна; *Ігаруньчык* Віц. в. Лёзна; *Калюнчык* Бр. в. Драг., Жаб., Лун.; *Калюньчык* Бр. в. Драг., Гр. в. Навагр.; *Мішунчык* Бр. в. Драг.; *Пяцунчык* Бр. в. Брэст., Івац., Гр. в. Гродна; *Сашуньчык* Бр. в. Бяроз., Гр. в. Гродна, Навагр.; *Славунчык* (Вячаслаў) Бр. в. Драг.; *Сяргунчык* Гродна, Мінск, Урэчча.

З суфіксам *-шуньчык* (-ш(а)+ -ун(я)+ -к(а)+ -ік) — *Грышуньчык* Мін. в. Дзярж.

Суфіксы -лік, -елік, -улік. З суфіксам *-лік* (-ля+ -ик) адзначана толькі *Толік* (Антон) Гр. в. Гродз., Маст., якое, магчыма, перанесена з *Анатолій*, дзе *Толік* з суфіксам *-ік*.

З суфіксам *-елік* (-ель+ -ик) рэканструявана па СБП *Бяндзелік* (Бяндзелік) < польск. *Benedykt*.

З суфіксам *-улік* (-уля+ -ик) у сучаснай моўнай практыцы адзначаны: *Андрулік* (Андрэй) Бр. в. Івац.; *Віцюлік* (Віктар) Гр. в. Свісл.; *Генулік* (Генадзь) Бр. в. Ів.

Суфіксы -нік, -анік, -унік, -шонік узніклі ў выніку спалучэння другаснага суфікса *-ік* з суфіксамі ўтвараль-

най асновы *-н(я), -но, -ан, -ун(я)*. З суфіксам *-нік* (*-н(я) + -ик* ці *-но + -ик*) рэканструявана *Юхнік* (Юхнік) < Юхно < Юхим < Евфимий, адзначана сучаснае *Сенік* (Сямён) Гр. в. Гродз., Навагр.; з суфіксам *-анік* (*-ан + -ик*) — *Юранік* (Юрый) Барысаў; з суфіксам *-унік* (*-ун(я) + -ик*) — *Васюнік* Бр. в. Кам., Кобр.; *Зюнік* (Юзаф) Гр. в. Ваўк., Гродз., Гродна, Іўеў., Лід., Маст.; *Мішунік* Бр. в. Кобр.; з суфіксам *-шонік* (*-ш(а) + -он + -ик*) — *Сашонік* Мін. в. Сл.

Суфікс *-арык* (*-ар + -ик*) адзначаны ў форме *Дзімарык* (Дзмітрый) Гродна.

Суфіксы *-сік, -осік, -асік, -усік* узніклі ў выніку спалучэння другаснага суфікса *-ік* з суфіксамі ўтваральнай асновы *-с, -сь, -ес, -есь, -іс, -ос, -ась, -усь*. З суфіксам *-сік* (*-сь + -ик* ці *-с + -ик*) рэканструяваны па СБП: *Алесік* (Алесік) < Алесь < Александр; *Андросік* (Андросік) < Андрос < Андрон; *Бянасік* (Бянасік) < Бенадыкт з польск. *Benedykt*; *Стэсік* (Стэсік) < польск. *Stanisław*. У сучасным ужыванні адзначаны: *Алесік* Гр. в. Навагр.; *Антосік* Бр. в. Івац., Гом. в. Хойн., Маг. в. Мсц., Мін. в. Мінск; *Міхасік* Віц. в. Паст., Гр. в. Гродна; *Рысік* (Рычард) Бр. в. Бар., Віц. в. Брасл.; *Стасік* (Станіслаў) Бр. в. Бар., Брэсц., Івац., Кам., Кобр., Стол., Віц. в. Віцебск, Докш., Тал., Гр. в. Ашм., Бераст., Гродз., Гродна, Лід., Маст., Навагр., Мін. в. Барысаў, Валож., Кап., Мінск, Нясв., Пух.; *Тосік* (Антон) Гродна; (Анатоль) Гр. в. Кар.; *Ясік* (Ян) Гр. в. Лід.; з суфіксам *-осік* (*-ось + -ик*) — *Ярмосік* (Ярмосік) < Ярмось < Ермолай; з суфіксам *-асік* (*-ась + -ик*) — *Юрасік* (Юрасік) < Юрась < Юрий; сучаснае *Юрасік* Бр. в. Пруж., Стол., Гр. в. Масты, Навагр.; з суфіксам *-усік* (*-усь + -ик*) — *Амялюсік* (Амялюсік) < Омеля < Емельян; *Кандрусік* (Кандрусік) < Кондрусь < Кондрат; *Лаўрусік* (Лаўрусік) < Лаврусь < Лавр ці Лаврентий; *Рамусік* (Рамусік) < Роман; *Самусік* (Самусік) < Самусь < Самуил; *Якусік* (Якусік) < Яков, сучаснае *Барусік* (Барыс) Мінск.

Суфіксы *-уцік, -шуцік*. Суфікс *-уцік* узнік у выніку спалучэння другаснага суфікса *-ик* з суфіксамі ўтваральнай асновы *-ута, -уць*. Па СБП рэканструяваны: *Маруцік* (Маруцік) < Марута < Мар ці Марк; *Пілюцік* (Пілюцік) < Пілюта < Пилат ці Пилимон < Филимон; *Пятруцік* (Пятруцік) < Петруць < Петр; *Яку-*

цік (Якуцік) < Якута, Якуць < Яков; сучаснае *Мішуцік* Гр. в. Лід. З суфіксам -*шуцік* (-ш(а) + -ут(а) + -ик) адзначана сучаснае *Грышуцік* Бр. в. Пін.

Суфіксы -*шук*, -*ашук*, -*ушук* узніклі ў выніку спалучэння другаснага суфікса -*ик* з суфіксамі ўтваральнай асновы -*ш*, -*ша*, -*аш*, -*аша*, -*уш*, -*уша*.

З суфіксам -*шук* (-ш(а) + -ик) па СБП рэканструяваны *Мацешук* (Мацешук) < Мацеша, Мац < Мацвей; *Пашук* (Пашук) < Паша < Павел; *Сцешук* (Сцешук) < Сцеша < Стефан; *Цімошук* (Цімошук) < Цімоша < Тимофей; *Ярошук* (Ярошук) < Ярош < Ерофей; з суфіксам -*ашук* (-аш + -ик) рэканструяваны *Дамашук* (Дамашук) < Дамаш < Дамиан; *Якушук* (Якушук) < Якуш < Яков, адзначаны сучасныя імёны *Алёшук* (Аляксей) Гр. в. Свісл.; *Лёшук* (Аляксей) Бр. в. Драг., Івац., Гр. в. Гродна; *Сашук* (Аляксандр) Бр. в. Ів., Івац., Лях., Стол., Гом. в. Лельч., Петр., Гр. в. Гродз., Свісл.; з суфіксам -*ушук* (-уш(а) + -ик) рэканструяваны *Якушук* (Якушук) < Якуш(а) < Якаў; зарэгістраваны сучасныя імёны *Ванюшук* Гр. в. Гродз.; *Данюшук* (Даніла) Мінск; *Ілюшук* (Ілья) Бр. в. Драг.

Суфікс -ок

Ва ўтварэнні назоўнікаў мужчынскага роду з памяншальна-ласкавым значэннем суфікс -ок у беларускай мове прадуктыўны, а ў рускай і ўкраінскай малапрадуктыўны. У беларускай антрапаніміі суфікс -ок малапрадуктыўны.

У помніках пісьменнасці XVI—XVIII стст. зафіксавана толькі 5 форм ад 4 традыцыйна-царкоўных імён: *Дмитрок* (3) 1679, 1690 Маг., *Змитрок* (5) 1746 Маг.; *Денисок* 1600 Маг.; *Иванок* 1582 Мін. п.; *Пятрок* (32) 1621, 1746 Маг., 1746 Віц. в.

Па СБП рэканструявана 48 форм ад 39 кананічных імён: *Асінок* (Асіпкоў) < Осип < Иосиф; *Багданок* (Багданевіч); *Васілёк* (Васілёк); *Грыгарок* (Грыгаркевіч); *Далёк* (Далькоў) < Даль < Далмат; *Дземідок* (Дземідок) < Демид < Диомид; *Дзмітрок*, *Дмітрок*, *Змітрок* (Дзмітрачэнка, Дмітрачэнка, Змітрачкоў) < Димитрий; *Еранок* (Еранкевич) < Ероним < Иероним; *Ісачок* (Ісачкоў); *Кананок* (Кананок) < Конон; *Каралёк* (Каралёк) < польск. Karol; *Касянок* (Касянок) < Ка-

сян < Кассиан; *Кірычок* (Кірычок) < Кирик; *Клімянок* (Клімянок) < Климент; *Лаўранок* (Лаўранкоў) < Лаврентий; *Леанок, Леванок* (Леанкоў, Леванкоў) < Леон, *Левон* < Леонт; *Лінок* (Лінкевіч) < Лин; *Мартынок, Марцінок, Марцынок* (Мартынкевіч, Марцінкоў, Марцынкевіч); *Мельянок* (Мельяноў) < Мельян < Емельян; *Мітрок* (Мітракоў) < Митрий < Димитрий; *Міхалёк* (Міхалькоў) < Михаль < Михаил ці польск. Michał; *Несцярок* (Несцярок) < Нестер < Нестор; *Пілінок* (Піліпкоў) < Пилип < Филипп; *Піماشок* (Піماشок) < Пимах < Епимах; *Раманёк* (Раманькоў) < Роман; *Сазанок* (Сазанкоў) < Созон < Созонт; *Саманок* (Саманкоў) < Самон; *Сапранок, Сапранёк* (Сапранкоў, Сапранькоў) < Сопрон < Софрон; *Саханок* (Саханкоў) < Сахон < Софония; *Семянок, Семянёк* (Семянкоў, Семянёк) < Семен < Симеон; *Сідарок* (Сідарок) < Сидор < Исидор; *Сімянёк* (Сіманькоў) < Симон ці фанетычна з Семен; *Тамашок* (Тамашкоў) < польск. Tomasz; *Трыфанок* (Трыфанкоў); *Федарок* (Федаркевіч); *Філінок* (Філіпкоў); *Фралок* (Фралкоў) < Фрол < Флор; *Халаёк* (Халайкоў) < Халай < Фалалей; *Ціماشок* (Ціماشок) < Тимох < Тимофей; *Ціток* (Ціток); *Ціханок* (Ціханкоў).

У сучасным размоўна-бытавым ужыванні ў запісах 1978—1980 гг. засведчана 40 варыянтаў з суфіксам -ок. Ад поўных асноў — 20 варыянтаў: *Базылёк* (з польск. Bazyli) Мін. в. Віл., Мінск, Стаўбц.; *Барысок* Бр. в. Івац., Мін. в. Лаг., Стаўбц.; *Васілёк* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 44 фіксацыі ў 44 нас. пунктах; *Віталёк* Віц. в. Шум.; *Егарок* Віц. в. Міёр.; *Змітрок* (Дзмітрый) Бр. в. Івац., Лун., Віц. в. Гарад., Глыб., Леп., Расон., Бялын., Касц., Клім., Крыч., Слаўг., Чав., Мін. в. Кап., Мін.; *Іванёк* Віц. в. Докш., Гр. в. Сморг., Маг. в. Касц.; *Іванок* Віц. в. Чашн.; *Ігарок* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 35 фіксацый у 32 нас. пунктах; *Міхалок* Віц. в. Паст.; *Пілінок* Мін. в. Дзярж.; *Пятрок* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 56 фіксацый у 52 нас. пунктах (з выразнай перавагай у Віц. в., дзе 27 фіксацый, і Маг. в. — 16 фіксацый); *Сцепанок* Бр. в. Ганц., *Сцепанёк* Мін. в. Мядз.; *Сыманёк* Гр. в. Сморг.; *Тарасок* Бр. в. Ів.; *Фанасок* (Афанасій) Віц. в. Міёр.; *Філінок* Гродна; *Ціماشок* Мін. в. Сл.; *Юзафок* Мін. в. Стаўбц. Ад усечаных асноў выяўлена 20 варыянтаў: *Вавок* Мін. в., *Валадзёк* Гр. в.

Смарг.; *Валёк* Маг. в. Мсц., Мін. в. Віл., Мін., Мінск;
Ванёк Бр. в. Брэст, Драг., Лун., Віц. в. Пол., Сен.,
Чашн., Шум., Гом. в. Ветк., Жытк., Гр. в. Гродна, Зэльв.,
Іўеў., Кар., Маст., Маг. в. Бабр., Мсц.; *Васёк* Бр. в.
Драг., Жаб., Ів., Кам., Віц. в. Гарад., Глыб., Леп.,
Паст., Тал., Гом. в. Добр., Гр. в. Кар., Маст., Свісл.,
Шч., Мін. в. Барысаў, Люб., Мал., Мін., Мінск, Нясв.,
Пух., Сл.; *Віцёк* (Віктар) Бр. в. Бар., Брэсц., Брэст,
Бяроз., Ів., Кам., Пін., Віц. в. Беш., Лёзн., Пол., Гом. в.
Жытк., Гр. в. Гродна, Дзятл., Лід., Маст., Навагр., Шч.,
Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Барысаў, Віл., Люб., Мін.,
Мінск, Пух., Сл.; (Віталь) Мінск; *Гінёк* (Яўгеній) Віц. в.
Докш.; *Данок* (Багдан?) Мін. в. Мядз.; *Дзімок* Бары-
саў, Мінск; *Жэнёк* Бр. в. Бяроз.; *Калёк* Бр. в. Драг.,
Гом. в. Добр.; *Лянёк* (Леанід) Бр. в. Драг.; *Лянок*
(Леанід) Гродна; *Міцёк* Брэст, Гом. в. Ветк., Маг. в.
Мсціслаў, Мін. в. Барысаў, Мін., Мінск; *Мішок* Гом. в.
Жытк., Гр. в. Маст., Маг. в. Касц.; *Пяцёк* Бр. в. Драг.;
Санёк (Аляксандр) Гом. в. Хойн., Гр. в. Лід., Маг. в.
Касц., Маг., Мсц., Мін. в. Бар., Барысаў, Віл., Мал.,
Мін.; *Юрок* Бр. в. Кам., Віц. в. Орша, Мін. в. Барысаў,
Дзяржынск, Мінск, Мядз.; *Ярок* (Яраслаў) Гом. в.
Жытк.

Другасны суфікс *-ок* у спалучэнні з суфіксамі ўтваральных асноў утвараў складаныя двух-, трох- і чатырох-кампанентныя суфіксы: *-чок, -ічок, -ачок, -учок, -шучок; -шок, -ішок; -нёк, -янёк, -унок, -шунёк, -шчанок; -сёк, -асёк, -усёк.*

Суфіксы *-чок, -ічок, -ачок, -учок, -шучок, -сючок.* З суфіксам *-чок* (*-к+ -ьк*) зафіксаваны размоўныя імёны: *Барычок* (Барыс) Бр. в. Брэсц.; *Ваўчок* (Вова < Уладзімір) Гом. в. Хойн.; відаць, ад Ілля без пачатковага [і] непасрэдна пры дапамозе суфікса *-чок* утвараўся варыянт *Ллячок* Бр. в. Ів.; з суфіксам *-ічок* (*-ик+ -ьк*) — *Касцічок* Бр. в. Драг., Івац.; *Петрычок* Мін. в. Пух.; *Талічок* (Анатоль) Бр. в. Драг., Ів., Івац., Кам.

У суфіксе *-ачок* першы кампанент звычайна ўзыходзіць да старажытнаўсходнеславянскага *-окъ* (з заменай [о] на [а] не пад націскам). У XVI ст. занатавана *Петрачок* 1528 Мін. п. Па СБП рэканструяваны *Змітрачок* (Змітрачкоў) < Змитрок < Димитрій; *Петрачок* (Петрачкоў) < Петрок < Петр, сучаснае *Петрачок* Віц. в. Пол. У рэканструяваным па СБП імені

Ермачок (Ермачок) < *Ермак* < *Ермолай* суфіксальны кампанент *-ач* узыходзіць да суфікса *-акъ*.

З суфіксам *-учок* (*-ук + -ьк*) рэканструяваны па СБП: *Карпучок* (Карпучок) < *Карпук* < *Карп*; *Паўлючок* (Паўлючкоў) < *Павлюк* < *Павел*; *Федзючок* (Федзючок) < *Федюк* < *Федар*; *Янучок* (Янучок) < *Янук* ад польск. *Jan*. Сучасныя размоўныя формы: *Васючок* Бр. в. Кобр.; *Вінцучок* (польск. *Wincenty*) Гр. в. Лід.; *Змітручок* (Дзмітрый) Брэст; *Ільючок* Віц. в. Докш.; *Казючок* (Казімір) Гр. в. Астр.; *Паўлючок* Віц. в. Паст., Гр. в. Воран., Сморг.; *Петручок* Гр. в. Ашм.; *Сцепучок* Гом. в. Жытк.; *Франучок* (Франц) Бр. в. Лях., Віц. в. Глыб.; *Янучок* (польск. *Jan*) Мін. в. Дзярж.

З суфіксам *-шучок* (*-ш(а) + -ук + -ьк + -ок*) сучаснае *Грышучок* (Грыгорый) Брэст.

Суфіксы *-шок, -ішок*. З суфіксамі *-шок(-ша) + -ьк* адзначаны сучасныя *Пашок* (Павел) Мінск; *Сашок* (Аляксандр) — ва ўсіх абласцях рэспублікі (часцей у Бр. в. і Гр. в.) 54 фіксацыі ў 46 нас. пунктах.

З суфіксам *-ішок// -ышок* (*-иш + -ькъ*) рэканструяваны па СБП варыянты *Марцішок, Мартышок* (Марцішок, Мартышок) < *Мартын*; адзначана сучаснае размоўнае *Францішок* (Франц) Мін. в. Мядз.

Суфіксы *-нёк, -янёк, -анок, -унок, -шунёк, -шчанок* адзначаны толькі ў сучасных размоўных варыянтах імён: *Грынёк* (Грыгорый) Барысаў; *Віцянёк, Грышанок, Грышчанок* Бр. в. Бярэз.; *Сергунок* Гом. в. Жытк.; *Грышунёк* Мін. в. Дзярж.

Суфіксы *-сёк, -асёк, -усёк*. Адзначаны сучасныя размоўныя імёны *Івасёк* (Іван) Мінск; *Міхасёк* Віц. в. Віц., Паст., Чашн., Гр. в. Маст., Мін. в. Люб., Мінск, Мін., Стаўбц.; *Рысёк* (Рычард) Гр. в. Іўеў.; *Стасёк* (Станіслаў) Мін. в. Мядз., Стаўбц.; *Ясёк* (Ян) Бр. в. Кобр.; *Юрасёк* Віц. в. Пол.; *Вінцусёк* (польск. *Wincenty*) Мін. в. Мядз.; *Кастусёк* (Канстанцін) Віц. в. Паст., Гр. в. Навагр.; *Петрусёк* Віц. в. Докш., Паст., Гом. в. Хойн., Мін. в. Віл., Кап., Мінск, Мін.; *Рыгусёк* (Рыгор) Бр. в. Брэст.

Суфікс *-ук// -юк*

Суфікс *-ук// -юк* у словаўтваральнай сістэме назоўнікаў з памяншальна-ласкавым значэннем ва ўсходнеславянскіх мовах пашыраны неаднолькава. Найбольш

прадуктыўны ён ва ўкраінскай мове, малапрадуктыўны — у беларускай, зусім не ўласцівы, хаця зрэдку сустракаецца, для рускай мовы.

У беларускай антрапаніміі па помніках XVI—XVIII стст. з суфіксам *-ук// -юк* зафіксавана 15 форм ад 15 імён, а ў СБП адлюстроўваецца 181 форма ад 138 імён.

У XVI—XVIII стст. зафіксаваны *Васюк* (3) 1528 Гр., Слон., 1582 Мін. п.; *Гаврук* (Гавриил) 1726 Чач. ст.; *Грищук* 1582 Мін. п.; *Есюк* (Иосиф) 1528 Навагр. з-к; *Костюк* (7) 1528 Навагр. з-к, 1567 Гр. п., Навагр. з-к, Пін. п., Слон. п., 1582 Мін. п., 1730 Пол. в., 1746 Маг.; *Мартюк* (Мартын) 1590 Мін. п.; *Матюк* (Матвей) 1590 Мін. п.; *Минюк* (Мина) 1582 Мін. п.; *Мирук* (Мирон) 1590 Мін. п.; *Павлюк* (10) 1582 Мін. п., 1593, 1746 Маг.; *Петрук* (2) 1590 Мін. п.; *Санюк* (Александр) 1582 Мін. п.; *Станюк* (Станислав) 1580 Маг.; *Шымук* (польск. *Szymon*) 1590 Мін. п.; *Янук* (7) (Ян) 1582, 1590 Мін. п., 1730 Пол. в., 1746 Маг.

Па СБП рэканструяваны: *Абрамук* (Абрамук); *Аксенціюк*, *Аксянцюк*, *Аксюк* (Аксенціюк, Аксянцюк, Аксучэнка) < Авксентий; *Алексяюк*, *Аляксюк* (Алексяюк, Аляксюк); *Амбражук* (Амбражук) < польск. *Ambroży*; *Амельянюк*, *Амялюк* (Амельянюк, Амялюк); *Андранюк* (Андранюк) < Андрон < Адриан; *Андраюк*, *Андрыюк*, *Андрук* (Андраюк, Андрыюк, Андрук) < Андрей; *Антанюк* (Антанюк); *Ануфрыюк* (Ануфрыюк); *Анціпарук* (Анціпарук) < Антипар < Антипатр; *Апанасюк* (Апанасюк) < Апанас < Афанасий; *Арцімук*, *Арцямук*, *Арцямяюк* (Арцімук, Арцямук, Арцямяюк); *Асіпук*, *Асіпюк* (Асіпук, Асіпюк) < Осип < Иосиф; *Асіюк* (Асіюк) < Осия; *Астاپук* (Астاپук) < Остап < Евстафий; *Аўласюк* (Аўласюк) < Авлас < Власий; *Ахрамук* (Ахрамук) < Охрем < Ефрем; *Базылюк* (Базылюк) < польск. *Basyli*; *Балтрамяюк*, *Балтрук*, *Балюк* (Балтрамяюк, Балтрук) < польск. *Bartłomiej*; *Барысюк* (Барысюк); *Бенедычук* (Бенедычук) < польск. *Benedykt*; *Вайтук*, *Вайцюк* (Вайтук, Вайцюк) < Войтех; *Вакулюк* (Вакулюк) < Вакула < Вукол; *Валюк* (Валюк) < Валентин; *Ванюк* (Ванюк) < Иван; *Васілюк*, *Васюк* (Васілюк, Васюк); *Ваўранюк*, *Ваўрынюк*, *Ваўрук* (Ваўранюк, Ваўрынюк, Ваўрук) < польск. *Wawrzyniec*; *Верамяюк* (Верамяюк) < Верамей < Иеремий; *Вінцук*

(Вінчук) < польск. Wincenty; Віцюк (Віцюк) < Виктор ці Вит; Власюк (Власюк) < Власий; Вярчук (Вярчук) < Верк ці Аверкий; Габрук (Габрук) < польск. Gabriel; Гапанюк (Гапанюк) < Гапон < Агафон; Гардзюк, Гардзяюк (Гардзюк, Гардзяюк) < Гордей; Гаўрук, Гаўрылюк (Гаўрук, Гаўрылюк); Герасюк (Герасюк) < Герасим; Грыгарук (Грыгарук); Давідзюк, Давыдзюк (Давідзюк, Давыдзюк); Далюк (Далюк) < Далмат; Данілюк (Данілюк); Данюк (Данюк) < Дан ці Даниил; Дасюк (Дасюк) < Дасий; Дземідзюк, Дземядзюк (Дземідзюк, Дземядзюк); Дземянціюк (Дземянціюк) < Дементей; Дзем'янюк (Дзем'янюк); Дзенісюк (Дзенісюк); Дзімітрук, Дмітрук (Дзімітрук, Дмітрук); Ерашук (Ерашук) < Ерофей; Ермалюк (Ермалюк) < Ермолай; Засімуk (Засімуk) < Зосима; Зінюк (Зінюк) < Зина ці Зиновий; Змітрук (Змітрук) < Змітро < Димитрий; Зянуk, Зянюк (Зянуk, Зянюк) < Зенон; Іванюк (Іванюк); Ігнацюк (Ігнацюк); Ільюк, Ілюк (Ільюкевіч, Ільючэнка); Калюк (Калюк) < Коля < Николай; Кананук, Кананюк (Кананучанка, Кананюк) < Конон; Кандрацюк (Кандрацюк); Каралюк, Карлюк (Каралюк, Карлюк) < польск. Karol; Карнілюк (Карнілюк); Карнялюк (Карнялюк) < польск. Kogneli; Карпук, Карпюк (Карпук, Карпюк); Каспярук (Каспярук) < польск. Kasper; Кастынюк, Касцюк (Кастынюк, Касцюк) < Константин; Касьянюк (Касьянюк); Кірылюк (Кірылюк); Кірычук (Кірычук) < Кирик; Клімук, Клімянюк (Клімук, Клімянюк) < Клим < Климент; Кузьмук, Кузьмюк, Кузюк (Кузьмук, Кузьмюк, Кузюк) < Кузьма; Купрыянюк (Купрыянюк) < Куприан; Курылюк (Курылюк) < Курило < Кирилл; Ладысюк (Ладысюк) < Ладыс < Владислав; Лазарук (Лазарук); Лаўранцюк, Лаўрынюк (Лаўранцюк, Лаўрынюк) < Лаврин < Лаврентий; Лаўрук (Лаўрук) < Лавр ці Лаврентий; Леанюк, Леванюк (Леанюк, Леванюк) < Леон, Левон; Лукашук (Лукашук) < польск. Łukasz; Лук'янюк (Лук'янюк); Майсяюк, Майсіюк, Майсюк (Майсяюк, Майсіюк, Майсюк); Макарук (Макарук); Максимук (Максимук); Малашук (Малашук) < Малаш < Малахия; Мартынюк (Мартынюк); Марук (Марук) < Мар; Марцук, Марцюк (Марцук, Марцюк) < Мартин; Марчук (Марчук) < Марк; Матвяюк, Матук, Мацук, Мацюк, Мацяюк (Матвяюк, Матук, Ма-

цук, Мацюкоў, Мацяюк); *Машук* (Машук) < Мах < Епимах; *Мілюк* (Мілюк) < Милий; *Мінюк* (Мінюк) < Мина; *Міранюк* (Міранюк); *Міхадзюк* (Міхадзюк) < Миход < Мефодий; *Міхалюк, Мішук* (Міхалюк, Мішук); *Навумук* (Навумук); *Назарук* (Назарук); *Несцярук* (Несцярук); *Нікалюк* (Нікалюк); *Ніканюк* (Ніканюк); *Нікіцюк* (Нікіцюк); *Нічыпарук* (Нічыпарук) < Ничипор < Никифор; *Павук* (Павук) < Павел ці Павлин; *Панасюк* (Панасюк) < Панас < Афанасий; *Панцюк* (Панцюк) < Пантелеймон; *Парфянюк* (Парфянюк) < Парфен; *Пасюк* (Пасюк) < Пасикрат; *Паўлюк* (Паўлюк) < Павел; *Пацук, Пацяюк* (Пацук, Пацяюк) < Пац, Патей < Ипатий; *Пракапюк* (Пракапюк); *Пратасюк* (Пратасюк); *Пятрук, Пяцюк* (Пятрук, Пяцюк); *Радзюк, Радыванюк* (Радзюк, Радыванюк) < Родион; *Раманюк, Рамук* (Раманюк, Рамук); *Савасцюк* (Савасцюк) < Севастиан; *Самайлюк, Самалюк* (Самайлюк, Самалюк) < Самойло, Самола < Самуил; *Санюк* (Санюк) < Саня < Александр; *Сапранюк* (Сапранюк) < Сопрон < Софроний; *Саўлук* (Саўлук) < Савел; *Сельвясюк* (Сельвясюк) < Сельвесь < Сильвестр; *Семанюк, Семянюк, Сімінюк* (Семанюк, Семянюк, Сімінюк) < Семен; *Сідарук* (Сідарук); *Сіліванюк* (Сіліванюк); *Сілюк* (Сілюк) < Сила; *Сташук* (Сташук) < Стах < Стахий ці Евстафий; *Супрунюк* (Супрунюк) < Супрун < Софроний; *Сцепанюк, Сцяпук* (Сцепанюк, Сцяпук); *Сыманюк* (Сыманюк); *Сялюк* (Сялюк) < Селиний ці Селиван; *Тадэўшук* (Тадэўшук) < польск. Tadeusz; *Тамашук* (Тамашук) < польск. Tomasz; *Тарасюк* (Тарасюк); *Трафимук, Трафімюк* (Трафімук, Трафімюк); *Фамюк* (Фамюк) < Фома; *Федарук* (Федарук); *Федасюк* (Федасюк) < Федос < Феодосий; *Філіманюк, Філінюк, Філюк* (Філіманюк, Філінюк, Філюк) < Филимон; *Філіпук* (Філіпук); *Фісюк, Фясюк* (Фісюк, Фясюк) < Феспесий; *Фядук, Фядзюк* (Фядук, Фядзюк) < Феодор; *Фянюк* (Фянюк) < Феона; *Хадарук* (Хадарук) < Ходор < Федор; *Хадасюк, Хведасюк* (Хадасюк, Хведасюк) < Ходас < Феодосий; *Харытанюк* (Харытанюк); *Хвясюк* (Хвясюк) < Феспесий; *Хілюк* (Хілюк) < Хиля < Филимон; *Цімафяюк, Цімашук* (Цімафяюк, Цімашук); *Цішук* (Цішук) < Тихон; *Шымук* (Шымук) < польск. Szymon; *Юхімук* (Юхімук) < Юхим < Евфимий; *Якавук, Якаўлюк*

(Якавук, Якаўлюк); *Якімук* (Якімук); *Якубук* (Якубук) < польск. *Jakub*; *Янук*, *Янюк*, (Янук, Янюк) польск. < *Jan*; *Ярук* (Ярук) < Ерофей.

У запісах 1978—1980 гг. зафіксавана 58 варыянтаў размоўных імён з суфіксам *-ук// -юк*. Ад поўных асноў імён занатавана 14 варыянтаў: *Адаіук* Бр. в. Пруж.; *Гаўрылюк* Бр. в. Кам.; *Дзмітрук* Бр. в. Івац., *Дмітрук* Брэст; *Змітрук* (Дзмітрый) Бр. в. Івац., Мін. в. Мін.; *Іванюк* Бр. в. Лях.; *Ільюк* Бр. в. Ганц., Стол., Віц. в. Докш., Леп., Пол., Шарк., Гр. в. Лід., Мін. в. Кл.; *Мітрук* Бр. в. Бяроз.; *Міхалюк* Бр. в. Лях., Віц. в. Докш., Паст.; *Панасюк* Бр. в. Ів.; *Паўлюк* Бр. в. Ганц., Кобр., Лях., Пін., Пруж., Віц. в. Беш., Докш. Паст., Уш., Гр. в. Гродна, Гродз., Дзятл., Кар., Маст., Маг. в. Гор., Мсціслаў, Чав., Мін. в. Мал., Мінск; *Пятрук* Бр. в. Драг., Жаб., Кам., Кобр., Лун., Лях., Віц. в. Паст., Гр. в. Ашм., Воран., Гродз., Іўеў., Кар., Маст., Маг. в. Гор., Мін. в. Кл., Мін.; *Сцепанюк* Бр. в. Стол.; *Янук* (Ян) Гр. в. Астр., Ашм., Воран., Ліда, Мін. в. Віл., Лаг., Мядз.

Ад усечаных асноў выяўлена 44 варыянты: *Амялюк* (Амяльян) Гр. в. Іўеў.; *Андрук* (Андрэй) Гр. в. Астр.; *Антук* (Антон) Гр. в. Воран.; *Балюк* (польск. *Bartłotiej*) Віц. в. Докш.; *Валадзюк* (Уладзімір) Бр. в. Бяроз., Івац.; *Вінцук* (польск. *Wincenty*) Віц. в. Докш., Гр. в. Ашм., Воран., Гродз., Дзятл., Лід., Мін. в. Мядз.; *Віцюк* (Віктар) Гр. в. Лід.; *Генук* (Генадзій) Віц. в. В.-дзв., Докш.; *Зыгмук* (польск. *Zygmunt*) Гр. в. Ашм., Сморг.; *Зюк* (польск. *Józef*) Гр. в. Ваўкавыск; *Ізюк* (польск. *Józef*) Гр. в. Воран., Лід., Шч.; *Казюк* (польск. *Kazimierz*) Віц. в. Глыб., Докш., Міёр., Гр. в. Воран., Гродз., Сморг., Шч., Мін. в. Мінск, Стаўбц.; *Калюк* (Мікалай) Бр. в. Бяроз., Драг., Ів., Івац., Лун.; *Касцюк* (Канстанцін) Бр. в. Драг., Ів., Пін., Стол., Віц. в. Гарад., Гом. в. Добр., Гр. в. Ашм., Маст.; *Лаўрук* (Лаўрын) Гр. в. Навагр.; *Лёнюк* (Леанід) Гр. в. Ашм.; *Марук* (Марк) Гр. в. Ашм.; *Міцюк* (Дзмітрый) Маг. в. Бялы.; *Мішук* (Міхаіл) Бр. в. Кобр., Віц. в. Мін. в. Мінск; *Мячук* (Мечыслаў) Гр. в. Астр.; *Пранук* (Франц) Мін. в. Віл.; *Пяцюк* (Пётр) Гом. в. Б.-Каш.; *Рышук* (Рычард) Віц. в. Паст.; *Санюк* (Аляксандр) Мінск; *Славук* (Вячаслаў) Бр. в. Драг.; *Стафук* (польск. *Stefan*) Гр. в. Астр.; *Сцёпук* (Сцяпан) Бр. в. Ів.; *Тадзюк* (польск. *Tadeusz*) Віц. в. Паст., Гр. в. Астр., Ашм., Свісл.; *Ула-*

дзюк (Уладзімір) Віц. в. Паст., Шарк., Гр. в. Астр.; Талюк (Анатоль) Бр. в. Ів., Віц. в. Шум.; Танюк (Антон) Гр. в. Астр.; Уладук (Уладзімір) Гр. в. Смарг.; Франук (Франц) Віц. в. Докш., Паст., Гр. в. Ашм., Воран.; Фядзюк (Фёдар) Бр. в. Ів.; Фядук (Фёдар) Віц. в. Глыб.; Часюк (Вячаслаў) Гр. в. Астр.; Эдзюк (Эдуард) Гр. в. Гродз., Мін. в. Мядз.; Юзук (польск. Józef) Гр. в. Іўеў.; Юзюк (польск. Józef) Віц. в. Докш., Гр. в. Ашм., Мін. в. Віл., Мядз.; Юлюк (Юльян) Гр. в. Іўеў.

Пры ўтварэнні эмацыянальна-ацэначных форм ад утваральных асноў з цвёрдым зычным перад суфіксам -ук цвёрды зычны ў адных выпадках захоўваецца: у СБП Абрамук (Абрам), Ахрамук (Охрем, Ефрем), Засімуk (Зосима), Максімуk (Максим), Навумук (Наум), Сцяпук (Степан), Філіпук (Филип), Яковук (Яков), Якімук (Яким), Якубук (Якуб), у другіх — змякчаецца: у СБП Барысюк (Борис), Вакулук (Вакула, Вукол), Гапанюк (Гапон, Агафон), Гаўрылюк (Гаврила, Гавриил), Давідзюк, Давыдзюк (Давид), Далюк (Далмат), Данілюк (Данила, Даниил), Дземідзюк, Дземядзюк (Демид), Дзем'янюк (Демьян), Ермалюк (Ермола, Ермолай), Кананюк (Конон), Касьянюк (Косьян), Кірылюк (Кирило, Кирилл), Лук'янюк (Лукьян), Мартынюк (Мартын, Мартин), Мінюк (Мина), Міранюк (Мирон), Никанюк (Никон), Нікіцюк (Никита), Раманюк (Роман), Самайлюк (Самойла, Самуил), Сіліванюк (Силивон, Силван), Сілюк (Сила), Сімінюк (Семен, Симеон), Сцяпанюк (Степан, Стефан), Сыманюк (Сымон, Симон), Фамюк (Фома), Філіманюк (Филимон), Харытанюк (Харитон). У асобных выпадках цвёрды зычны ўтваральнай асновы выступае і цвёрдым і мяккім, г. зн. утвараюцца дублеты форм на -ук і -'ук ад адной утваральнай асновы: СБП Асіпук — Асіпюк (Осип < Иосиф), Зянуk — Зянюк (Зенон), Карпук — Карпюк (Карп), Кузьмук — Кузьмюк (Кузьма), Трафімук — Трафімюк (Трофим), Януk — Янюк (Ян). Гэта значыць, цвёрдыя асновы пад уплывам мяккіх набылі здольнасць утвараць варыянты з суфіксам -ук.

Пры ўтварэнні эмацыянальна-ацэначных форм ад асноў на заднеязычны перад суфіксам адбываецца чаргаванне заднеязычнага з шыпячым. У СБП: Вярчук (Веркці Аверкий), Ерашук (Ерах, Иерофей), Кірычук (Кирик), Марчук (Марк), Машук (Мах, Епимах), Сташук

(Стах, Евстафій), *Ціماشук* (Тимох, Тимофей), *Цішук* (Тихон), што сведчыць аб наяўнасці суфікса *-іук*.

Другасны суфікс *-ук//-'ук* у спалучэнні з суфіксамі ўтваральных асноў утварыў складаныя двухкампанентныя суфіксы *-чук, -учук, -ашчук; -шук; -юлюк; -нюк; -сюк, -асюк, -усюк, -цук*.

Суфіксы *-чук, -учук, -ашчук* узніклі ў выніку спалучэння другаснага *-ук* з суфіксам *-к-(-ко, -ок, -ук)* утваральных асноў. Дэрываты на *-чук* маглі ўзнікнуць шляхам паслядоўнай дэрывацыі — спачатку ўтвараліся імёны на *-ко, -ок*, а пасля ад іх пры дапамозе суфікса *-ук* — новая форма на *-чук* ад невытворнай асновы. Суфікс *-чук* зафіксаваны, як правіла, СБП, што сведчыць аб патранімічнай функцыі яго. Утварэнні на *-чук* на дапрозвішчнай стадыі, відаць, мелі значэнне «сын такога», «сын, бацька якога мае імя...»

З суфіксам *-чук* зафіксаваны прозвішчы: *Абрамчук, Аксянчук, Амелянчук, Амяльчук, Ананчук, Анішчук, Аранчук, Асіпчук, Астапчук, Аўдзяйчук, Ахрамчук, Багданчук, Бызільчук, Васільчук, Верамчук, Гайчук, Гардзяйчук, Герасимчук, Германчук, Грыгарчук, Грышчук, Гурынчук; Дарашчук, Дашчук, Дземянчук, Дзямчук, Захарчук, Іванчук, Ісайчук, Казмярчук, Кананчук, Каральчук, Кастанчук, Касянчук, Кірчук, Климчук, Ладычук, Лазарчук, Леанчук, Леванчук, Ляўчук, Макарчук, Максімчук, Мартынчук, Масяйчук, Матвяйчук, Мацвяйчук, Мельянчук, Мілінчук, Мінчук, Міранчук, Міхалчук, Міхальчук, Мішук, Назарчук, Нікалайчук, Никанчук, Патапчук, Пацяйчук, Піліпчук, Пільчук < Пилимон < Филимон, Пракапчук, Радчук < Родя < Родион, Саванчук < Савон, Сайчук < Сава; Саманчук < Самон, Санчук < Санько < Александр, Саханчук < Сахонко < Софония, Семянчук, Сергейчук, Сідарчук, Станчук < Станко < Станіслаў, Сіньчук, Сянчук, Сяньчук < Сенко, Сенько < Семен, Сцепанчук, Сямчук < Семко < Семен, Усцімчук < Устим < Устин, Фядчук, Фянчук < Фенко < Феона, Хамчук < Хомка < Фома, Харланчук < Харланко < Харлампий, Хвядчук < Хведко < Феодор, Ціханчук, Цішчук < Тихон, Юшчук < Юшко < Юхим < Евфимий, Якаўчук, Якімчук, Янчук. У сучасным ужыванні адзначана толькі імя *Мікалайчук* Бр в. Пін. Па СБП рэканструяваны з суфіксам *-учук*: *Паўлючук* (Павлюк), *Петручук* (Петрук); з суфіксам*

-ашчук — *Андрашчук* (Андрош) < Андрей, *Семашчук* (Семаш, Семашко) < Семен, *Федарашчук* (Федорашко), *Церашчук* (Терех, Терешко) < Терентий, *Яшчук* (Яшка) < Яков.

Суфікс -шук склаўся ў выніку спалучэння другаснага суфікса -ук з суфіксальным -ш- (-ша, -аш) утваральных асноў. Па СБП рэканструяваны імёны: *Ваўрышук* (Ваўрышук) < польск. *Wawrzyniec*; *Грышук* (Грышук); *Дашук* (Дашук) < Адам ці Данила; *Ермашук* (Ермашук) < Ермолай; *Кандрашук* (Кандрашук) < Кондрат; *Пашук* (Пашук) < Павел. Сучасныя імёны: *Грышук* Бр. в. Лун.; *Сашук* (Аляксандр) Бр. в. Бяроз., Віц. в. Арш.; *Яшук* (Якаў) Бр. в. Ів.

З суфіксам -юлюк (-ул(я) + -ук) зарэгістравана толькі імя *Пецюлюк* Бр. в. Бяроз.

Суфікс -нюк склаўся ў выніку спалучэння другаснага суфікса -ук з суфіксальным -н- (-но, -нь) утваральных асноў. Суфікс адзначаны толькі ў рэканструяваных па СБП варыянтах імён: *Вахнюк* (Вахнюк) < Вахтисий (магчыма, аднак, ад Ваня пры дапамозе суфікса -хно — *Вахно*, як ад Іван — *Івахно*, у такім разе ў *Вахнюк* двухкампанентны суфікс -хнюк); *Ганюк* (Ганюк) < Евгений; *Грынюк* (Грынюк) < Гринь < Григорий; *Міхнюк* (Міхнюк) < Михно < Михаил; *Сахнюк* (Сахнюк) < Сахно < Сафония. Сучасныя варыянты *Манюк* і *Манук* (Мар'ян) Гр. в. Ашм., але іх можна разглядаць у якасці дэрыватаў асновы *Ман-* (пачатковы склад імені *Мануіл* ці пачатковы склад і канцавы зычны імені *Мар'ян*) з суфіксам -ук.

Суфіксы -сюк, -асюк, -усюк утварыліся ў выніку спалучэння другаснага суфікса -ук з суфіксальным -с- (-с, -сь, -ос).

З суфіксам -сюк (-сь + -ук) па СБП рэканструяваны імёны: *Еўдасюк* (Еўдасюк) < Евдоким; *Кандрасюк* (Кандрасюк) < Кондрат; *Лаўрысюк* (Лаўрысюк) < Лаврин < Лаврентий; *Макасюк* (Макасюк) < Макась < Макарий; *Мартысюк* (Мартысюк) < Мартысь < Мартин; *Місюк* (Місюк) < Мись < Михаил; *Ясюк* (Ясюк) < Ясь < Ян. Зафіксаваны сучасныя імёны: *Стасюк* (Станіслаў) Віц. в. Докш., Паст., Гр. в. Астр., Ашм., Воран., Лід., Шч.; (Яўстафій) Гр. в. Смарг.; *Ясюк* (Ян) Бр. в. Лях.; з суфіксам -асюк (-ос + -ук, -ось + -ук) рэканструяваны *Андрасюк* (Андрасюк) <

Андрос < Андрей; *Петрасюк* (Петрасюк) < Петр; *Самасюк* (Самасюк) < Самось < Самуил; з суфіксам *-усюк* (-усь+ -ук) — *Паўлюсюк* (Павлюсь) < Павел.

Суфікс *-цук* (-ц+ -ук). Па СБП рэканструяваны імёны *Грыцук* (Грыцук) < Гриц < Григорий; *Сцяцук* (Сцяцук) < Стец < Степан.

Суфіксы *-ак// -як, -эк// -ек*

Суфікс *-ак// -як* у апелятыўнай лексіцы ўтварае назоўнікі з пеяратыўным значэннем, малапрадуктыўны. Малапрадуктыўны ён і ў антрапаніміі. У старажытных пісьмовых крыніцах, абследаваных пры падрыхтоўцы гэтай працы, імёны з суфіксам *-ак// -як* не выяўлены. Па СБП рэканструяваны *Богдак* (Багдачыц) < Богдан; *Зінак* (Зінакоў) < Зина ці Зиновий; *Каляк* (Калякоў) < Коля < Николай; *Майсак* (Майсак) < Мойсей; *Мінак* (Мінакоў) < Мина; *Мяльак* (Мяльчэнка) < Мельян < Емельян; *Пантак*, *Паняк* (Пантак, Панякоў) < Пантелеймон; *Пудак* (Пудакевіч) < Пуд; *Пуляк* (Пуляк) < Пулий; *Пяцяк* (Пецякоў) < Петя, Петр; *Сімак* (Сімак) Сим ці Симон; *Фядак* (Федаковіч) < Федор; *Шымак* (Шымаковіч) < польск. *Szymon*.

У сучаснай размоўна-бытавой практыцы дэрываты з суфіксам *-ак// -як* часцей сустракаюцца ў Брэсцкай і Гродзенскай абласцях, дзе яны ў некаторых выпадках маюць дублеты з суфіксам *-эк// -ек*, успрынятым з польскай мовы. У запісах, зробленых у 1978—1980 гг., адзначаны *Антак* (Антон) Бр. в. Бар., Лях., Гр. в. Ашм., Бераст., Лід., Шч., Мін. в. Вал., Кап., Пух., *Антэк* Бр. в. Стол., Віц. в. Паст., Мін. в. Віл., Мін.; *Болек* (Баляслаў) Гр. в. Гродз.; *Валерак* Гр. в. Лід., Шч.; *Вінак* (польск. *Wincenty*) Бр. в. Бар. Лях.; *Вінцэк* (польск. *Wincenty*) Гр. в. Гродз.; *Вітак* (Віталі) Гр. в. Гродз., Гродна, Лід., Маст., Шч.; (Вітольд) Гр. в. Гродз.; (Віктар) Гр. в. Шч., *Вітэк* (Віктар) Гродна; *Віцак* (Віктар) Гр. в. Маст., *Віцэк* (Віктар) Гр. в. Дзятл.; *Віцяк* (Віктар) Гр. в. Гродз., Шч.; *Войтак* (Войцех) Гр. в. Астр.; *Генак* (Генадзі) Бр. в. Малар., Віц. в. Паст., Гом. в. Мазыр, Гр. в. Навагр., *Генэк* Мінск; *Геняк* (Генрых) Гр. в. Гродз.; *Данак* (Данііл) Бр. в. Лях., Мін. в. Мядз.; *Зэнак* (Зянон) Бр. в. Бар., Маг. в. Бабруйск; *Каляк* (Мікалай) Бр. в. Кам.; *Костэк* (Канстанцін) Бр. в.

Пруж., Гр. в. Дзятл.; *Маняк* (Мар'ян) Гр. в. Шч.; *Марэк* (Марцін) Мін. Стаўбц.; *Мечак* Гр. в. Гродз.; *Мірэк* (Міраслаў) Гр. в. Ашм.; *Павэлак* (Павел) Віц. в. Глыб., Гр. в. Астр.; *Пятак* (Петр) Гом. Б.-Каш.; *Ромак* (Раман) Бр. в. Бар., Лях., Віц. в. Паст., Гр. в. Гродз., Навагр., Шч., Мін. в. Віл., Мінск, Мін.; *Славак* (Вячаслаў) Гр. в. Шч.; *Тоняк* Гр. в. Шч.; *Уладак* (Уладзімір) Бр. в. Лях., Віц. в. Глыб., Шарк., Гр. в. Астр., Бераст., Гродз., Дзятл., Лід., Маст., Мядз., Навагр., Шч., Мін. в. Мін., Пух., *Уладэк* (Уладзімір) Бр. в. Бяроз., Кам., Лях., Віц. в. Паст., Гр. в. Навагр., Мін. в. Кл., Мін., Нясв.; (Уладзіслаў) Бр. в. Лях., Гр. в. Астр., Гродз., Гродна, Ліда, Свісл.; *Франак* (Франц) Бр. в. Бар., Віц. в. Глыб., Паст., Шарк., Гр. в. Гродз., Дзятл., Лід., Маст., Навагр.; *Фэляк* (Фелікс) Гр. в. Гродз.; *Чэсяк* (Вячаслаў) Гр. в. Гродз.; *Эдак* (Эдуард) Гр. в. Гродз., *Эдзек* (Эдуард) Гр. в. Лід.; *Юляк* (Юльян) Бр. в. Лях.; *Юрак* (Юрый) Гр. в. Гродз., Маст., Мін. в. Дзярж., Мінск, Стаўбц., *Юрэк* Віц. в. Паст.; *Янак* (Ян) — ва ўсіх абласцях, акрамя Гом. в., 55 фіксацый (пераважна ў Гр. в. — 39) у 51 нас. пункце, *Янек* (Ян) Віц. в. Глыб., Мін. в. Мінск; *Янэк* (Ян) Бр. в. Ів., Лун., Малар., Пін., Стол., Віц. в. Міёр., Гр. в., Мін. в. Барысаў; *Ярак* (Яраслаў) Гр. в. Лід., Мін. в. Валож., *Ярэк* (Яраслаў) Гом. в. Жытк.

У выніку спалучэння канцавых суфіксаў *-ак// -як, -эк// -ек* з суфіксамі ўтваральнай асновы ўзніклі складаныя двух-, трох- і чатырохкампанентныя суфіксы *-чак, -ічак, -січак, -очак// -ёчак, -нёчак, -юнёчак, -сёчак, -ачак// -эчак, -шчак, -няк, -юняк, -шонак; -сяк; -так// -тэк, -шак.*

Суфіксы *-чак, -ічак, -січак, -очак// -ёчак, -нёчак, -юнёчак, -сёчак, -ачак// -эчак, -шчак.* З суфіксам *-чак* (-ко + -ак) па СБП рэканструяваны формы *Манчак* (Манчак) < Манко < Мануил; *Юрчак* (Юрчак) < Юрко < Юрий. З сучасных імён няпэўная ілюстрацыя *Анічак* (Анісім?) Гр. в. Навагр., якое, аднак, магчыма ад *Антон* пры дапамозе *-ічак* (ик + -ьк).

Суфікс *-ічак* (-ик + -ьк) больш прадуктыўны. З ім рэканструявана па СБП імя *Паўлічак* (Паўлічкаў) і зафіксавана 38 варыянтаў, якія ўжываюцца зараз: *Борычак* Мінск; *Вадзічак* Пінск; *Валерычак* Мінск; *Валічак* (Валянцін) Гр. в. Навагр., Мін. в. Віл., Люб., Мін., Пух.; *Валодзічак* Бр. в. Жаб., Мін. в. Мінск; *Ванічак*

Бр. в. Жаб., Ивац.; *Васілічак* Брэст.; *Вілічак* Віцебск;
Віталічак Гр. в. Ваўкавыск, Мін. в. Мінск, Віл., Мін.;
Віцічак Бр. в. Кам.; *Вовічак* Бр. в. Бар.; *Генічак* (Ге-
надзь) Гр. в. Навагр., Мін. в. Нясв.; (Яўгенъ) Гр. в.
Кар.; *Герычак* (Герасім) Віцебск; *Данічак* (Даніла)
Мінск; *Донічак* (Даніла) Мін. в. Віл.; *Ёдзічак* (Юзаф)
Гр. в. Шч.; *Жорычак* (Жорж, Георгій) Мінск; *Жэнічак*
(Яўгеній) Мінск; *Змітрычак* (Змітра, Дзмітрый) Мін. в.
Кап.; *Кадзічак* (Аркадзій) Бр. в. Драг.; *Казічак* (Казі-
мір) Бр. в. Бар., Віц. в. Паст., Гр. в. Навагр., Мін. в.
Нясв.; *Колічак* Гр. в. Дзятл., Кар., Навагр.; *Косцічак*
(Канстанцін) Гр. в. Кар., Навагр.; *Лёнічак* (Леанід)
Бр. в. Ивац., Віц. в. Паст., Гр. в. Навагр.; *Паўлічак* Бр.
в. Бар., Стол., Віц. в. Паст., Гр. в. Гродна, Маст.,
Навагр., Мін. в. Дзярж., Сл., Стаўбц. *Петрычак* Мін. в.
Дзярж.; *Свецічак* (Светаслаў) Гр. в. Кар.; *Славічак*
(Вячаслаў) Бр. в. Ивац., Кам., Гр. в. Навагр., Мін. в.
Барысаў; *Тадзічак* (Тадэвуш) Віц. в. Паст., Мін. в.
Стаўбц.; *Толічак* (Анатолій) Бр. в. Бар., Брэст., Ивац.,
Лун., Гр. в. Ваўкавыск, Гродна, Кар., Навагр., Шч., Мін.
в. Бярэз., Мін., Мінск, Нясв., Сл., Слуцк; (Віталій) Бр.
в. Ивац.; *Томічак* (Тамаш) Гр. в. Навагр.; *Уладзічак*
(Уладзіслаў) Гр. в. Кар.; *Федзічак* Мін. в. Дзярж.;
Эдзічак (Эдуард) Бр. в. Ивац., Віц. в. Паст., Мін. в.
Мінск, Пух.; *Юзічак* (Юзаф) Бр. в. Бар., Віц. в. Паст.,
Гр. в. Дзятл., Навагр., Шч.; *Юлічак* (Юльян) Гр. в.
Дзятл.; *Юрычак* Бр. в. Бар.

З суфіксам *-січак* (-сь + -ик + -ьк) адзначаны толькі
два сучасныя імені: *Антосічак* Мінск; *Стасічак* (Станіс-
лаў) Гр. в. Гродз., Кар.

З суфіксам *-очак* (-ьк + -ьк) адзначаны сучасныя
Васілёчак Бр. в. Ів., Ивац., Лун., Мін. в. Віл., Мінск,
Стаўбц.; *Віталёчак* Віц. в. Шум.; *Дзінёчак* (Дзяніс)
Гр. в. Свісл.; *Ігарочак* Бр. в. Драг., Жаб., Віц. в. Чашн.,
Гр. в. Гродна, Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Барысаў, Мінск,
Віл., Мін., Стаўбц.

Суфіксы *-нёчак* (-нь + -ьк + -ьк), *-юнёчак* (-уня +
+ -ьк + -ьк), *-сёчак* (-сь + -ьк + -ьк), *-шоначак* (-ша +
-ен + -ьк + -ьк) непрадуктыўныя. Адзначаны: *Грынё-
чак* Віц. в. Шум.; *Васюнёчак*, *Міхасёчак*, *Грышоначак*
Мінск.

З суфіксамі *-ачак* (-ак + -ьк), *-эчак* зафіксаваны *Ан-
тачак* (Антон) Гр. в. Навагр.; *Даначак* (Даніла) Брэст;

Зэначак (Зенон) Бабруйск; *Метачак* (Мечыслаў) Гр. в. Іўеў.; *Уладачак* (Уладзімір) Гр. в. Навагр.; *Франачак* (Франц) Гр. в. Навагр.; *Юзэчак* (Юзаф) Мін. в. Стаўбц.; *Яначак* (Ян) Гр. в. Астр., Лід., Навагр., Свісл., Шч., Мін. в. Мядз.; *Янэчак* (Ян) Гр. в. Свісл., Мін. в. Мядз.; *Ярачак* (Яраслаў) Гом. в. Жытк.

Суфіксы -няк, -шонак (-ша+ -ен+ -ък), **-юняк** (-юн+ -якъ) непрадуктыўныя. З суфіксам **-няк** рэканструявана па СБП *Грыняк*. У сучасных зборах кожны адзначаны толькі ў адной форме: *Грышонак* Бр. в. Лях.; *Зюняк* (Юзаф) Гр. в. Шч.

Суфіксы -сяк, -так, -тэк, -ютак, -шак, -ушак непрадуктыўныя. Адзначаны сучасныя размоўна-бытавыя варыянты з суфіксам **-сяк** (-сь+ -як): *Збысяк* (Збігнеў) Гр. в. Шч.; *Стасяк* (Станіслаў) Гр. в. Гродз.; з суфіксам **-так** (-т+ -ак): *Метак* (Мечыслаў) Гр. в. Бераст., Іўеў., Шч.; *Матэк* Бр. в. Стол.; *Рытак* (Рычард) Мін. в. Мядз.; з суфіксам **-усяк** (-усь+ -ак) рэканструявана *Андрусяк* (Андрусяк) < Андрэй; з суфіксам **-ютак** (-юта+ -ък) сучаснае імя *Юзютак* (Юзаф) Бр. в. Бар., Віц. в. Глыб., Гр. в. Бераст., Ваўк., Гродз., Дзятл., Лід., Навагр., Свісл., Шч.; з суфіксам **-шак** сучасныя імёны: *Збышак* (Збігнеў) Віц. в. Шарк., Гр. в. Лід., Мін. в. Мядз.; *Сташак* (Станіслаў) Віц. в. Глыб.; з суфіксам **-ушак** (-уш+ -ак): *Янушак* Віц. в. Міёр., Паст., Гр. в. Астр., Гр. в. Гродна, Іўеў., Лід., Маст., Шч., Мін. в. Стаўбц.

Імёны з суфіксальным зычным **-н-**

Група шматлікая, але непрадуктыўная. У пісьмовых крыніцах і СБП зафіксаваны суфіксы **-н, -нь, -ан, -ин, -ун, -он, -онь, -ень, -ня, -но** і складаныя з іх удзелама.

Суфіксы -н, -нь праславянскія. У апелятыўнай лексіцы беларускай мовы ў дэмінутыўным значэнні не адзначаны. У імёнах XVI—XVIII стст. і СБП непрадуктыўныя, часта ўтвараюць дублетныя формы ад аднаго імені.

У XVI ст. зафіксаваны *Грин* (12 фіксацый), *Григорий* 1552 Кл. кн., Пін., 1567 Бр. п., Гр. п., Мін. п., Навагр. п., 1582 Мін. п., *Гринь* (18) 1528 Ашм. дв., Ваўк., Гр., Навагр. з-к, Пін., Слон., 1552 Пін., 1582 Мін. п.; *Сень* (Семен) 1552 Пін. п. Рэканструяваны па СБП: *Грынь* (Грыневіч) < Григорий; *Сень* (Сень) < Семен; *Якон*

(Якон) < Яков. Сучасныя: *Грынь* Віц. Шум.; *Збынь* (Збігнеў) Мін. в. Мядз.; *Міхань* (Міхаіл) Бр. в. Малар.

Суфіксы **-ан, -цан, -шан, -шуран, -ман, -ушман** непрадуктыўныя. Дэрываты, утвораныя пры дапамозе іх, маюць значэнне поўнага імені, відаць, асацыіруюцца з традыцыйна-царкоўнымі формамі на **-ан** (Адриан, Даміан, Емельян, Киприан, Лукиан, Маркиан, Митрофан, Роман, Севастиан і інш.).

З суфіксам **-ан** у XVI ст. адзначаны *Гуран* (Гурий) 1578 Маг.; *Петран* (Пётр) 1528 Гр.; рэканструяваны па СБП: *Гур'ян* (Гур'янаў) < Гурий; *Касцяян* (Касцян) < Константин; *Кір'ян* (Кір'ян) < Кир; *Мікулан* (Мікулан) < Микула < Николай; *Милан* (Мілан) < Милий; *Пульян* (Пульяновіч) < Пулий; *Пятран* (Петраневіч) < Петр; *Усцяян* (Усцян) < Устин; *Юран* (Юран) < Юрий; *Юхан* (Юханаў) < Юхим < Евфимий. Сучасныя: *Віцяян* Гр. в. Дзятл.; *Калян* (Мікалай) Віц. в. Уш., Гр. в. Лід., Маст.; *Талян* (Анатолій) Віц. в. Уш., Гом. в. Добр., Жытк., Хойн.; *Юран* (Юрый) Барысаў.

У спалучэнні з суфіксамі ўтваральнай асновы **-ц, -х, -ша, -юша, -ура, -уль, -уля**, суфікс **-ан** утварае складаныя суфіксы: **-цан, -шан, -шуран, -ман, -юшман**. З гэтымі суфіксамі рэканструяваны па СБП: *Грыцан* (Грыцан) < Грыц < Григорий; *Грышан* (Грышан) < Грыша < Григорий; *Сташан* (Сташан) < Стах < Станислав ці Евстафий; адзначаны сучасныя размоўныя: *Грышан* Бр. в. Бяроз.; *Мішман* (Міхаіл) Бр. в. Лун.; *Тольман* (Анатоль) Бр. в. Ів.; *Грычман* (Грыгорый) Бр. в. Бяроз.; *Колюшман* (Мікалай) Бр. в. Ів.

Суфіксы **-он, -онь, -ін, -інь, -ень, -унь, -кінь, -шэнь, -шон** зафіксаваны ў адзінкавых дэрыватах. Рэканструяваны *Савон, Савонь* (Савон) < Савва; *Гурын* (Гурын, Гурыновіч) < Гур < Гурий; *Созін* (Созінаў) < Соза < Созоний; *Кір'ень* (Кір'ень) < Кир ці Кирик ці Кирилл; *Кузьмень* (Кузьмень) < Кузьма; *Уласень* (Уласень) < Улас < Власий; *Мішкінь* (Мішкінь) < Мишка < Михаил; *Івашэнь* (Івашэнь) < Иваш < Иван; зафіксаваны ў гаворках *Касцень* (Канстанцін); *Вавунь* Брэст; *Сашон* (Аляксандр) Гом. в. Гом.

Суфіксы **-ун, -унь, -кун, -сун, -шун, -шкун**. З суфіксам **-ун** рэканструяваны па СБП размоўна-бытавыя імёны: *Маркун* (Маркун) < Марк; *Мацькун* (Мацькуноў) < Мацвей; *Радзюн* (Радзюн) < Радион; *Сямон*

(Сямон) < Семен; *Сяргун* (Сяргун) < Сергей; *Якун* (Якуновіч) < Яков; *Яцун* (Яцуновіч) < польск. Jasek. У запісах 1978—1980 гг. адзначаны сучасныя размоўныя формы: *Валадзюн* Бр. в. Ів.; *Васюн* Бр. в. Бяроз.; *Віцюн* Бр. в. Пін.; *Калюн* (Мікалай) Бр. в. Стол., Гом. в. Ветк., Добр., Рэч.; *Мішун* (Міхаіл) Бр. в. Пін.; *Сцяпун* Бр. в. Драг., Стол.; *Талюн* (Анатоль) Бр. в. Ів.

У спалучэнні з суфіксамі ўтваральнай асновы на -ко, -сь, -ша суфікс -ун утварыў двухкампанентныя складаныя суфіксы -кун, -сун, -шун і трохкампанентны -шкун. Па СБП рэканструяваны імёны: *Вайткун* (Вайткун) < Войтко < Войтех; *Лінкун* (Лінкун) < Лин; *Міцкун* (Міцкун) < Мицко < Дмитрий; *Пяткун* (Пяткун) < Петко < Петр; *Свіркун* (Свіркуноў) < Свирко < Свирид; *Янкун* (Янкун) < Янка < Ян; *Місун* (Місун) < Мис(ь) < Михаил; *Мікшун* (Мікшун) < Микша < Миколай; *Пашун* (Пашун) < Паша < Павел; *Вашкун* (Вашкун) < Вашко, Ивашко < Иван; зафіксавана сучаснае імя *Аляшун* (Аляксей) Бр. в. Пін.

Суфіксы -ня, -аня, -еня, -оня, -уня// -унё малапрадуктыўныя (крыху больш актыўны з іх суфікс -уня), утвараюць імёны з памяншальна-ласкавым значэннем.

З суфіксам -ня рэканструяваны па СБП *Астаня* (Астаневіч) < Остап < Евстафий; *Аўдоня* (Аўдонін) < Овдоня < Евдоким; *Луканя* (Луканін) *Лука*, магчыма таксама ад *Лукъян* з суфіксам -аня. Сучасныя памяншальна-ласкавыя імёны: *Боня* (Багдан) Гр. в. Ашм.; *Грыня* (Грыгорый) Бр. в. Івац., Каш., Кобр., Малар., Стол., Віц. в. Гарад., Пол., Уш., Гом. в. Жытк., Мін. в. Барысаў, Кап., Сл.; *Лёня* (Лявон) Бр. в. Бар.; *Міня* (Міхаіл) Бр. в. Кобр.; *Санё* Бр. в. Бяроз.; *Сеня* (Сямён) Бр. в. Драг., Жаб., Кам., Стол., Віц. в. Беш., Віц., Паст., Уш., Гом. в. Жытк., Гр. в. Гродз., Лід., Навагр., Шч., Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Кап., Кл., Люб., Сл.; *Тоня* (Анатолій) Віц. в. Паст.; *Цімоня* (Цімафей) Мін. в. Слуцк.

З суфіксамі -аня, -еня, -оня рэканструяваны *Луканя* (Луканін) < Лукиан; *Мацяня* (Мацянін) < Матвей; *Фядзеня* (Фядзеня) < Федор; *Вахоня* (Вахонін) < Вах < Вахтисий; зафіксаваны сучасныя памяншальна-ласкавыя: *Віцяня* Бр. в. Бар.; *Мішаня* Мін. в. Сл.; *Ігароня* Мін. в. Барысаў.

З суфіксам *-уня* рэканструяваны *Карпуня* (Карпунін) < Карп; *Мацюня* (Мацюнін) < Матвей; *Пятруня* (Пятрунін) < Петр; *Сцяпуня* (Сцяпунін) < Степан; *Якуня* (Якунін) < Яков. Зафіксавана 15 сучасных імён: *Адзюня* (Адам) Мін. в. Дзярж.; *Вавуня* (Вова < Уладзімір) Брэст, Віц. в. Пол., Гр. в. Навагр.; *Вадзюня* (Вадзім) Брэст; *Васюня* (Васіль) Бр. в. Бяроз.; *Вітуня* (Віталій) Гр. в. Лід.; (Віктар) Гр. в. Лід.; *Віцюня* (Віктар) Гродна, Мін. в. Вал.; *Зюня* (Юзаф) Віц. в. Докш., Гр. в. Воран., Гродз., Гродна, Лід., Шч.; *Ігаруня* Брэст, Віц. в. Чашн.; *Казюня* (Казімір) Гр. в. Навагр., Мін. в. Лаг.; *Калюня* (Мікалай) Бр. в. Брэст, Драг., Гом. в. Жытк.; *Касцюня* (Канстанцін) Бр. в. Бяроз.; *Ладзюне* (Уладзімір) Бр. в. Пін.; *Мішуня* (Міхаіл) Бр. в. Ів., Віц. в. Чашн., Мін. в. Мінск; *Пяцюня* (Пётр) Барысаў, Мінск; *Славуня* (Вячаслаў) Бр. в. Бяроз., Ів., Малаар.; *Сяргуня* (Сяргей) Бр. в. Брэст, Бяроз., Пінск, Віц. в. Верхнядзвінск, Гр. в. Гродна, Лід., Мін. в. Маладзечна; *Тадзюня* (Тадэвуш) Віц. в. Паст.; *Талюня* (Анатолій) Бр. в. Кобр.; *Фядзюня* Брэст, Гом. в. Жытк.; *Часюня* (Вячаслаў) Гр. в. Астравец.

Суфіксы -цоня, -сюня, -шуня з'яўляюцца вынікам спалучэння суфіксаў *-оня, -уня* з суфіксамі ўтваральнай асновы *-ц, -сь, -ш*, непрадуктыўныя. Пры дапамозе іх утвараецца некалькі рэдкаўжывальных, акрамя *Сашуня*, імён: *Грыцоня* (Грыгорый) Бр. в. Кам.; *Стасюня* (Станіслаў) Гр. в. Ашм.; *Ясюня* (Ян) Віц. в. Паст.; *Грышуня* (Грыгорый) Бр. в. Ів.; *Сашуня* (Аляксандр) Бр. в. Баранавічы, Брэст, Бяроз., Віц. в. Уш., Гр. в. Гродна, Лід., Навагр., Мін. в. Люб., Пух., Сл.

Суфіксы -но, -хно// -хна, -ухно. Суфікс *-но* зафіксаваны ў дэрыватах ад утваральных асноў, якія заканчваюцца зычнымі [х] ці [х] з [ф]. У пісьмовых крыніцах XVI—XVIII стст. выяўлены імёны: *Михно* (33) < Михаил 1528 Ашм. дв., Бр., Ваўк., Гр., Кам., Кобр., Навагр. з-к, Пін., Пол. з-ля, Слон., 1552 Кл., Пін., 1567 Ашм. п., Бр. п., Ваўк. п., Гр. п., Навагр. п., Пін. п., Слон. п., 1582 Мін. п., 1730 Пол. в.; *Тихно* (3) < Тихон 1567 Бр. п., Мін. п.; *Юхно* (32) < Юхим < Евфимий 1528 Пін., Слон.; рэканструяваны па СБП *Махно* (Махно) < Епимах; *Міхно* (Міхно) < Михаил; *Сахно* (Сахно) < Сафон < Сафон; *Стахно* (Стахно) < Стах, Остах < Евстафий; *Ціхно* (Ціхно) < Тихон; *Юхно* (Юхно) < Юхим

< Евфимий; сучасныя імёны *Сахно* (Сафон) Віц. в. Кругл., Гом. в. Петр., *Сахна* Бр. в. Бр.

Суфікс *-хно* ўзнік у выніку спалучэння другаснага суфікса *-но* з суфіксам *-х* вытворных утваральных асноў. Фарміраванню імён на *-хно*, безумоўна, садзейнічалі і імёны, утвораныя суфіксам *-но* ад невытворных утваральных асноў з канцавым *-х*. Суфікс *-хно* зафіксаваны ў пісьмовых крыніцах XVI ст.: *Олехно* (21) (Александр) 1528 Астр., Ашм. дв., Бр., Ваўк., Віц. з-ля, Кл., Навагр., Пол. з-ля; *Ивахно* (2) (Иван) 1528 Гр., а таксама ў рэканструяваных па СБП імёнах: *Алѣхна*, *Аляхно* (Алѣхна, Аляхно) < Олех < Александр; *Дахно* (Дахно) < Дасій ці Дах, Адах < Адам; *Юрахно* (Юрахно) < Юрий.

Суфікс *-ухно* ўзнік у выніку спалучэння суфікса ўтваральнай асновы на *-ух* і суфікса *-но*. Адзначан адзін раз: у складзе СБП *Яцухна* < Яц < польск. *Jasek*.

Суфіксы *-іна// -ына*, *-ана*, *-суна* непрадуктыўныя. У помніках XVI ст. адзначана *Яцына* 1567 Ашм. ад польск. *Jasek*, па СБП рэканструяваны *Пацына* (Пацына) < Пац < Ипат < Ипатий; *Яцына* (Яцына); *Місуна* (Місуна) < Мис < Михаил, у сучасных запісах *Васіліна* Бр. в. Бяроз., Ів., Стол.; *Каліна* (Міколай) Мін. в. Лаг.; *Таляна* (Анатоль) Бр. в. Пін.

Імёны з суфіксальным зычным *-л-*

Зычны элемент *-л-* адзначаны ў суфіксах *-ль*, *-цаль*, *-шаль*, *-оль*, *-уль*, *-сюль*, *-цюль*, *-шкуль*; *-ель*, *-цэль*, *-шэль*, *-кель*, *-шмель*; *-иль*; *-ило// -ила*, *-чило*, *-цкела*; *-уля*, *-сюля*. Усе суфіксы, відавочна, звязаны з літоўскімі памяншальнымі суфіксамі *-elis*, *-ylis*, непрадуктыўныя, у асноўным зафіксаваны ў СБП, а *-уль*, *-уля* — і ў сучасных імёнах.

З суфіксамі *-ль*, *-цаль* (*-ц+ -аль*), *-шаль* (*-ша+ -аль*), *-оль* па СБП рэканструяваны *Грыгаль* (Грыгаль) < Григорий; *Станиль* (Станілевіч) < Станислав; *Томаль* (Томаль) польск. *Tomasz*; *Грыцаль* (Грыцалевіч) < Гриц < Григорий; *Грышаль* (Грышаль) < Грыша < Григорий; *Карполь* (Карполь) < Карп; адзначана ў сучасным ужыванні імя *Грыль* (Грыгорый) Бр. в. Пін.

З суфікамі *-уль*: *Аўгуль* (Аўгуль) < Августин; *Вайцюль*, *Войцюль* (Вайцюль, Войтуль) < Войтех; *Вахуль*

(Вахуль) < Вах < Вахтисий; *Максуль* (Максуль) < Максим; *Мартуль*, *Марцуль* (Мартулёў, Марцуль) < Мартин; *Матуль*, *Мацуль* (Матуль, Мацуль) < Матвей; *Пяцюль* (Пяцюль) < Петя, Петр; *Стануль* (Стануль) < Станислав; *Януль* (Януль) < польск. Jan; *Ясюль* (Ясюль) < Ясь < польск. Jaś; у записках 1978—1980 гг. адлюстраваны імёны: *Андруль* (Андрэй) Бр. в. Кам.; *Вінцуль* (польск. Wincenty) Бр. в. Пруж.; *Ізюль* (польск. Józef) Гр. в. Шч.; *Маркуль* (Марк) Бр. в. Брэсц.; *Пятруль* (Пётр) Гр. в. Воран.; *Франуль* (Франц) Гр. в. Гродз.; *Юзуль* (польск. Józef) Гр. в. Ашм.; *Юзюль* (Józef) Гр. в. Маст.; *Януль* (Ян) Гр. в. Ашм.

З суфіксамі *-сюль* (-сь+ -уль), *-цюль* (-ця+ -уль), *-шкуль* (-ша+ -ко+ -уль) рэканструяваны па СБП *Місюль* (Місюль) < Місь < Міхаіл; *Стасюль* (Стасюлевіч) < Стась < Станислав; *Яшкуль* (Яшкуль) < Яша, Яшка < Яков < Иоаков; адзначана ў сучасным ужыванні *Вайцюль* (Вова) Гом. в. Б.-Каш.

З суфіксам *-ель* у пісьмовых дакументах XVI ст. адзначаны *Сташель* (Станислав) 1582 Мін. п.; *Томель* (*Tomasz*) 1567 Ашм. п.; *Янель* 1528 Рад.; па СБП узноўлены *Аксель* (Аксель) < Аксен < Авксентий; *Апанель* < Апанас < Афанасий; *Банель* (Банель, Бань, Бенедикт) < Венедикт; *Варнель* (Варнель) < Варно < Варнава; *Гаель* (Гаель) < Гай; *Гермель* (Гермель) < Герман; *Грыгель* (Грыгель) < Григорий; *Івель* (Іўлёў) < Иов; *Мацэль* (Мацэль) < Мац < Матей; *Масель* (Масель) < Моисей; *Мікель* (Мікель) < Микита < Никита; *Міхель*, (Міхель) < Мих < Михаил; *Пупель* (Пупель) < Пуплий; *Ромель* (Ромель) < Роман; *Сергель* (Сергель) < Сергей; *Якубель* (Якубель) < польск. Jakub; *Янель* (Янель) польск. Jan. Сучасныя: *Кірэль* (Кірыл ці Кірык) Бр. в. Ів.; *Маркель* (Марк) Бр. в. Ів.; *Мішэль* (Міхаіл) Бр. в. Бар., Ів., Гр. в. Гродна, Мін. в. Лаг., Мінск; з суфіксам *-цэль* (-ц+ -ель) па СБП рэканструявана імя *Грыцэль* (Грыцэль) < Гриц < Григорий.

З суфіксамі *-шэль* (ша+ -ель), *-кель* (-ко+ -ель), *-шкель* (-ш+ -ко+ -ель), *-шмель* (-ша+ -мель) рэканструяваны *Грышэль* (Грышэль) < Грыша < Григорий; *Мацкель* (Мацкель) < Мац, *Мацко* < Мацвей < Матвей; *Вашкель* (Вашкель) < Вах < Вахтисий ці Ваш, Вашко < Иван; у сучасным ужыванні *Сашмель* Бр. в. Івац.

З суфіксамі *-ло// -лё*, *-ило// -ила*, *-ыло*, *-ало*, *-кела*

(-ко+-ела), -чило (-ко+-ило) у крыніцах XVI ст.: *То-мילו* (4) (Томаш) 1567 Бр. п., Маз. п.; *Сенчило* (Семен) 1528 Кл.; рэканструяваны *Карпіла* (Карпілаў) <Карп; *Дзямчыла* (Дзямчыла) <Дзямко, Дзёмка <Дзям'ян <Дем'ян; *Пацыла* (Пацыла) <Пац <Ипатий; *Мацкела* (Мацкела) <Мац, Мацко <Мацей <Матвей. Зафіксаваны ў сучасным ужыванні *Міхло* (Міхаіл) Гом. в. Жытк.; *Міхлё* Бр. в. Ганц.; *Карпила* (Карп) Бр. в. Кобр.; *Дзямчыла* (Дзям'ян) Бр. в. Ів.; *Сергало* (Сяргей) Бр. в. Стол.

З суфіксам -уля ўзноўлены па СБП *Павуля* (Павуля) <Павел; *Яруля* (Ярулін) <Ерофей. Зафіксаваны сучасныя імёны *Адамуля* Бр. в. Пруж.; *Андруля* (Андрэй) Гродна; *Вавуля* (Вова, Уладзімір) Віц. в. Віц., Гродна, Барысаў; *Ванюля* Бр. в. Ів., Гр. в. Навагр.; *Вінцуля* (польск. *Wincenty*) Мін. в. Дзярж.; *Віцюля* (Віктар) Гр. в. Гродна, Зэльв., Мін. в. Мін.; *Генуля* (Генадзій) Бр. в. Брэсц., Драг., Віц. в. Леп., Гом. в. Мазыр; *Дзімуля* (Дзмітрый) Бр. в. Баранавічы, Брэст, Драг., Івац., Лях., Віц. в. Лёзн., Гр. в. Кар., Мін. в. Мінск, Мін.; *Касцюля* (Канстанцін) Віц. в. Чашн.; *Мікуля* (Мікалай, Мікіта) Бр. в. Драг.; *Мішуля* (Міхаіл) Віц. в. Паст., Гр. в. Гродна, Мін. в. Круп.; *Панцюля* (Панцялей) Бр. в. Івац.; *Пяцюля* (Петр) Бр. в. Кам.; *Санюля* (Аляксандр) Мін. в. Пух.; *Сяргуля* (Сяргей) Гродна; *Якуля* (Якаў, Якуб) Бр. в. Лун.; *Януля* (Ян) Віц. в. Шарк.; з суфіксам -сюля (-сь+-уля): *Місюля* <Мись <Михаил; з суфіксам -шуля (-ша+-уля) сучаснае *Сашуля* Бр. в. Брэсц., Бяроз., Івац., Віц. в. В.-дзв., Шум., Гр. в. Гродна, Кар., Маст., Навагр., Мін. в. Мін., Мінск.

Імёны з суфіксальным зычным -с-

Суфіксы з зычным -с- па паходжанню неаднародныя. Большасць іх, з ліку зафіксаваных у помніках XVI—XVIII стст. і рэканструяваных па СБП, узыходзіць да літоўскіх суфіксаў з зычным -с-, а суфікс -сь з'яўляецца старажытным славянскім дэмінітыўным суфіксам.

Дэрываты з суфіксамі -сь, -с маюць дэмінітыўнае значэнне. У пісьмовых крыніцах XVI ст. адзначаны імёны: *Грись* (Григорий) 1567 Ваўк. п.; *Мись* (10)

(Михаил) 1528 Вас., Лід. дв., 1552 Пін., 1567 Брасл. п., Гр. п., Рад. хар.; *Стась* (101) (Станислав) 1528 Астр., Ашм. дв., Вас., Ваўк., Гр., Лід. дв., Мсцісл., Рад., Слон., 1567 Ашм. п., Бр. п., Ваўк. п., Гр. п., Лід. п., Навагр. п., Слон. п.; па СБП рэканструяваны: *Адась* (Адась) < Адам; *Алесь* (Алесь) < Александр; *Антось* (Антосенка) < Антон; *Бенадысь* (Бенадысеў, Бенадысеў) < Бенадыкт < Венедикт; *Лесь* (Лесь) < Александр; *Мартысь* (Мартысь) < Мартин; *Михась* (Міхасеў, Міхасенка) < < Михаил; *Стась* (Стась) з польск. Станислав; *Стэсь* (Стэсік) < Стефан; *Ясь* (Ясеў, Ясевіч) з польск. Ян.

Запісы 1978—1980 гг. сведчаць аб значнай папулярнасці размоўных імён з суфіксам *-сь* у Брэсцкай і Гродзенскай абласцях, але сустракаюцца яны і ў іншых абласцях рэспублікі. Адзначаны імёны: *Адась* (Адам) Гр. в. Навагр., Сморг., Мін. в. Мядз., Нясв., Сл.; *Алесь* (Аляксандр) Бр. в. Драг., Ів., Лях., Пруж., Віц. в. Тал., Гом. в. Петр., Гр. в. Ашм., Кар., Маст., Навагр., (Аляксей) Віц. в. Шум., Мін. в. Нясв., Сл.; *Анась* (Ананій) Бр. в. Жаб.; *Антась* (Антон) Гр. в. Шч.; *Антось* (Антон) Бр. в. Бяроз., Драг., Ів., Івац., Лях., Пін., Пруж., Віц. в. Глыб., Докш., Паст., Гом. в. Жытк., Лельч., Хойн., Гр. в. Воран., Гродз., Дзятл., Зэльв., Іўеў., Лід., Навагр., Шчуч., Маг. в. Мсц., Мін. в. Барысаў, Віл., Дзярж., Кап., Люб., Мал., Мін., Мінск, Мядз., Пух., Сл.; *Віктось* (Віктар) Бр. в. Лях.; *Вінцэсь* (польск. Wincenty) Бр. в. Лях., Гр. в. Зэльв.; *Воlessь* (Аляксандр) Гом. в. Петр., Гр. в. Гродз., Мін. в.; *Гантось* (Антось) Бр. в. Ів.; *Гжэсь* (польск. Grzegorz) Віц. в. Глыб., Гр. в. Астр; *Збысь* (польск. Zbyszek) Гр. в. Лід.; *Івась* (Іван) Мінск; *Ігнась* (Ігнат) Бр. в. Бар., Гр. в. Гродз., Маст., Маг. в. Кір., Мін. в. Стаўбц.; *Кандрась* (Кандрат) Бр. в. Кам.; *Міхась* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 78 фіксацый у 74 нас. пунктах; *Олесь* (Аляксандр) Гр. в. Гродз.; *Олісь* (Аляксандр) Бр. в. Малар., Пін., Віц. в. Докш.; *Ромась* (Раман) Мін. в. Віл., Мін.; *Рыгось* (Грыгорый) Бр. в. Ів.; *Рысь* (Рычард) Гр. в. Іўеў.; *Савось* (Савол < Савелій) Бр. в. Ів.; *Стась* (Станіслаў) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 65 фіксацый у 60 нас. пунктах; (Яўстафій) Віц. в. Докшыцы; *Ярмось* (Ермалай) Бр. в. Пін., Стол.; *Ясь* (Ян) Бр. в. Бар., Кам., Лях., Стол., Віц. в. Паст., Маг. в. Мсц., Мін. в. Віл., Мінск, Мядз., Пух.

З суфіксам -с адзначаны ў сучасным ужыванні толькі імёны *Міс* (Міхаіл) Мін. в. Пух.; *Стас* (Станіслаў) Бр. в. Пін., Стол., Мін. в. Мінск.

Суфікс -сь шырока прадстаўлен у сучаснай і старажытнай польскай антрапаніміі. Выкарыстоўваўся для ўтварэння памяншальна-ласкавых імён ад хрысціянскіх імён і ад усечаных асноў старажытных славянскіх імён-кампазітаў.

Суфіксы -ас, -ась, -ос, -ось, -ис, -ыс, -ысь, -ус, -усь. Суфіксы з цвёрдым [с] -ас, -ос, -ыс, -ус і суфіксы з мяккім [сь]: -ась, -ось, -ысь, -усь часта ўтвараюць варыянтныя формы ад аднаго імені. Першыя, відаць, узыходзяць да літоўскіх суфіксаў -as, -os, -ys, -us, а другія з'яўляюцца расшыранымі варыянтамі суфікса -сь за кошт уключэння галоснага ўтваральнай асновы. Суфіксы малапрадуктыўныя.

З суфіксамі -ас, -ась у пісьмовых крыніцах XVIII ст. адзначана імя *Гаврас* (Гавриил) 1726 Чач. ст.; па СБП рэканструяваны *Дамас*, *Домась* (Дамасевіч, Домась) < Дамиан, Домн ці Доминик; *Дорас* (Дорас) < Дорофей; *Ермас*, *Ермась* (Ермасёнак) < Ермолай; *Юрас*, *Юрась* (Юрас, Юрасёў) < Юрий; у сучасных запісах *Юрась* Бр. в. Брэст, Ів., Івац., Кам., Лях., Стол., Віц. в. Віцебск, Орша, Чашн., Гр. в. Гродна, Гродз., Скідаль, Зэльв., Маг. в. Горкі, Гор., Мін. в. Стаўбц.

З суфіксамі -ос, -ось у XVI ст. зафіксаваны *Андрос* (4) 1578 Маг., *Анрос* 1582 Мін. п.; па СБП узноўлены *Андрос* (Андросаў) < Андрей ці Андроник; *Валадось* (Валадось) < Уладзімір ці Уладзіслаў.

З суфіксам -ис адзначана ў XVIII ст. імя *Гаврис* (3) (Гавриил) 1746 Маг.; рэканструявана па СБП імя *Юрыс* (Юрыс) < Юрый.

З суфіксам -ыс/-ысь у пісьмовых крыніцах XVI ст. выяўлены імёны: *Матыс* (41) 1567 Ашм. п., Бр. п., Вас. хар., Гр. п., Мін. п., Пін. п., *Матысь* (4) 1567 Лід. п., Мін. п.— абодва ад Матвей ці польск. Mateusz.

З суфіксам -ус//-усь у пісьмовых крыніцах XVI ст. адзначаны *Андрус*, *Андрюс* (5) *Андрусь* 1580 Маг.; *Матус* (3) (Матвей ці польск. Maciej) 1567 Навагр. п., Слон. п.; *Пятрусь* 1746 Маг.; рэканструяваны па СБП *Андрус* (Андрус) < Андрей ці Андронік; *Габрус*, *Габрусь* (Габрус, Габрусь) < польск. Gabriel; *Гайрус*, *Гай-*

русь (Гаўрусёў) < Гавриил; *Грыгусь* (Грыгусь) < Григорий; *Данус, Данусь* (Данусевіч) < Дан ці Даниил; *Змітрусь* (Змітрусеў) < Змитрок < Димитрий; *Кандрусь* (Кандрусь) < Кондрат; *Купрусь* (Купрусь) < Купра, Куприан < Киприан; *Лаўрусь* (Лаўрусенка) < Лавр ці Лаврин < Лаврентий; *Маркус* (Маркус) < Марк; *Пантус* (Пантус) < Пантелеймон; *Петрусь, Пятрусь* (Петрусь, Петрусевіч) < Петр; *Самусь* (Самусёнак) < Самуил; *Юрус* (Юрусаў) < Юрий; *Янус* (Янусаў) < польск. Јап.

У размоўна-бытавой сферы імёны з суфіксамі *-ус, -усь* значна часцей выкарыстоўваюцца на Гродзеншчыне і Брэстчыне, хаця вядомы і ў іншых абласцях рэспублікі. Зафіксавана 63 варыянты: *Адамусь* (Адам) Бр. в. Пруж.; *Андрусь* (Андрэй) Бр. в. Івац.; *Антусь* (Антон) Віц. в. Глыб., Докш.; *Анюсь* (Антон) Гр. в. Дзятл., Навагр.; *Артусь* (Арцём) Віц. в. Глыб.; *Богусь* (Богдан) Гродна; *Болюсь* (Балеслаў) Віц. в. Паст., Гр. в. Астр., Ашм., Гродз., Мядз.; *Валюсь* (Валянцін) Віц. в. Шаркоўшчына, Гр. в. Астравец, Іўеў., Лід., Навагр.; *Вінусь* (польск. Wincenty) Віц. в. Міёр.; *Вінцусь* (польск. Wincenty) Бр. в. Бяроз., Лях., Гр. в. Навагр., Мін. в. Мядз.; *Вітусь* Гр. в. Навагр.; (Вітольд) Гр. в. Гродз.; *Войтусь* (Войтех) Гр. в. Іўеў.; *Вольтусь* (Войтех) Віц. в. Паст.; *Генусь* (Генадзій) Бр. в. Ів., Івац., Кобр., Стол., Гом. в. Мазыр, Гр. в. Астр., Ашм., Гродна; (Яўгеній) Віц. в. Міёр., Докш., Паст., Гр. в. Воран., Гродз., Лід., Шч., Мін. в. Мядз.; *Генюсь* (Яўгеній) Віц. в. Паст.; *Герусь* (Герасім) Віц. в. Глыб.; *Гэнусь* (Яўгеній) Віц. в. Паст.; *Генюсь* (Генадзій) Бр. в., Гр. в. Астр., Ашм.; (Генрых) Гр. в. Гродз., *Гэнюсь* (Генрых) Гр. в. Гродз., *Гэнюсь* (Генадзій) Гр. в. Ашм., Гродз., Іўеў., Шч., Мін. в. Стаўбц.; (Генрых) Гр. в. Гродз.; *Дзыгмусь* (Зігмунд) Бр. в. Кобр.; *Зыгмусь* (Зыгмунд) Бр. в. Лях., Віц. в. Глыб., Паст., Гр. в. Ашм., Гродз., Сморг., Мін. в. Салігор., Стаўбц.; *Зэнусь* (Зянон) Віц. в. Глыб., Шарк.; *Казусь* (Казімір) Бр. в. Лях.; *Кандрусь* (Кандрат) Бр. в. Ганц.; *Карпусь* (Карп) Бр. в. Драг.; *Кастусь* (Канстанцін) Бр. в. Бар., Ганц., Драг., Ів., Лях., Пінск, Стол., Віц. в. Віц., Паст., Гр. в. Лід., Маст., Навагр., Мін. в. Дзярж.; *Колюсь* (Мікалай) Бр. в. Бяроз., Пін., Віц. в. Пол., Уш., Шум.; *Костусь* (Канстанцін) Бр. в. Бар., Лях., Віц. в. Докш., Чашн., Гр. в. Дзятл., Зэльв., Іўеў., Кар., Маст.; *Ладусь* (Уладзімір)

Гр. в. Дзятл.; *Левусь* (Лявон) Гр. в. Сморг.; *Лёнюсь* (Леанід) Гр. в. Воран., Іўеў.; *Лявусь* (Лявонцій) Гр. в. Маст.; *Марусь* (Марцін) Мін. в. Стаўбц.; *Мелюсь* (Емельян) Бр. в. Брэсц.; *Мечусь* (Мечыслаў) Гр. в. Гродз., Мін. в. Пух., Стаўбц.; *Мірусь* (Міраслаў) Гр. в. Ашм.; *Пайлусь* (Павел) Бр. в. Бяроз.; *Пайлюсь* (Павел) Бр. в. Кобр., Гр. в. Мядз.; *Петрусь* (Пётр) Бр. в. Лях., Стол., Гр. в. Іўе, Маст., Свісл.; *Пётрусь* (Пётр) Бр. в. Лях., Віц. в. Докш., Гр. в. Гродз.; *Полюсь* (Іпаліт) Гр. в. Бераст.; *Пятрусь* (Пётр) Бр. в. Бар., Бяроз., Драг., Івац., Кобр., Лях., Малар., Пін., Стол., Віц. в. Докш., Паст., Чашн., Гом. в. Ветк., Гом., Лельч., Петр., Хойн., Гр. в. Дзятл., Зэльв., Лід., Маст., Навагр., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Бярэз., Віл., Кап., Мін., Мінск, Сл., Стаўбц., Уздз., Чэрв.; *Ромусь* (Раман) Бр. в. Ів., Віц. в. Паст., Гр. в. Ашм., Гродна, Мін. в. Мядз.; *Рыгусь* (Грыгорый) Бр. в. Стол.; *Сергусь* (Сяргей) Бр. в. Івац.; *Славусь* (Вячаслаў) Бр. в. Івац., Віц. в. Тал., Мін. в. Валож.; (Станіслаў) Гом. в. Б.-Каш.; *Талюсь* (Анатоль) Бр. в. Кам.; *Толюсь* (Анатоль) Віц. в. Уш.; *Тонюсь* (Антон) Віц. в. Паст.; (Анатоль) Віц. в. Паст.; *Франусь* (Франц) Віц. в. Докш., Паст., Гр. в. Ашм., Гродз., Навагр.; *Цітусь* (Ціт) Бр. в. Ів.; *Юлюсь* (Юльян) Мін. в. Мядз.; *Юрусь* (Юрый) Гродна; *Янусь* (Ян) Бр. в. Бар., Віц. в. Глыб., Паст., Шарк., Гр. в. Астр., Ашм., Гродз., Іўеў., Шч., Мін. в. Віл.

Суфіксы -ся/-сё, -уся/-усё малапрадуктыўныя. У сучасным ужыванні зафіксаваны з суфіксам -ся/-сё: *Мо-сё* (Максім) Бр. в. Стол.; *Стасё* (Станіслаў) Бр. в. Малар., Гр. в. Гродз.; *Тосё* (Антон) Гр. в. Гродз.; *Яся* (Ян) Гр. в. Бераст.; *Ясё* (Ян) Гр. в. Маст.; з суфіксам -уся/-усё: *Баруся* (Барыс) Мінск; *Вавуся* (ад Вова < Валодзя < Уладзімір) Гр. в. Навагр., Маг. в. Кір.; *Васюся* (Васіль) Бр. в. Пін.; *Вінцуся* (польск. Wincenty) Мін. в. Мядз.; *Вуся* (Вавуся < Вова < Валодзя < Уладзімір) Мінск; *Ігаруся* Віц. в. Лёзн.; *Калюся* (Мікалай) Віц. в. Лёзна.

Імёны з суфіксальным зычным -т-// -ц'-, -ц

Суфіксы з зычным -т- у пераважнай большасці генетычна звязаны з літоўскімі суфіксамі -aitis, -utis, якія маюць дэмінутыўнае значэнне. З элементам -т-, -ц-, -ц'-

адзначаны суфіксы -ут, -уть, -уць, -уц; -ата; -ота, -шота; -ута, -нюта, -шута, -шкута; -ета, -шта.

З суфіксам -ют адзначаны сучаснае імя Зют (польск. Jozef) Гр. в. Астр. З суфіксамі -уць, -уц у XVI ст. адзначана Януть 1567 Гр. п., па СБП рэканструяваны Домуць (Домуць) < Домн ці польск. Dominik; Карпуць (Карпуць) < Карп; Матуць (Матуць) < Матвей < Матфей; Мікуць, Мікуц (Мікуць, Мікуц) < Микита < Никита ці Миколай, Николай; Мілюць (Мілюць) < Милий; Мируць (Міруць) < Мирон; Паўлюць, Паўлюц (Паўлюць, Паўлюц) < Павел; Юруць, Юруц (Юруць, Юруц) < Юрый.

З суфіксам -ата ў пісьмовых крыніцах XVI—XVIII стст. адзначана імя Климьята (2) (Клим, Климент) 1582 Мін. п., Клемьята 1730 Пол.; рэканструяваны па СБП Клімьята (Клімьята) < Клим, Климент; Ладьята (Ладзята) < Ладя < Владимир ці Владислав; Раманьята (Раманьятаў) < Роман; зафіксавана сучаснае імя Вася-та Гродна.

З суфіксам -ота па СБП рэканструяваны Мішота (Мішота) < Миша < Михаил; Сямота (Сямоцін) < Сема < Семен; Ярота (Ярота) < Ерофей ці Ярослав; адзначана сучаснае імя Жэнёта (Яўгеній) Бр. в. Стол.

З суфіксам -ута ў пісьмовых крыніцах XVI—XVIII стст. адзначаны імёны: Анцута (Антипа) 1567 Гр. п.; Валюта (Валя, Валянцін) 1567 Слон. п.; Конюта (3) (Конан) 1577, 1578, Маг.; Сенюта (Сеня < Семен) 1528 Астр.; Федута (Федор) 1567 Ваўк. п.; Янута (Ян) 1528 Гр.; Яцута (2) (польск. Jasek) 1528 Астр., Гр.; рэканструяваны па СБП Аксюта (Аксюта) < Оксен < Авксентий; Аляксюта (Алексютовіч) < Алекса < Алексей; Анцута (Анцута) < Антипа; Васюта (Васюта); Гаўрута (Гаўрута) < Гавриил; Іванюта (Іванюта); Ільюта (Ільюцін); Калюта (Калюта) < Коля < Николай; Кузюта (Кузюта) < Кузя < Кузьма; Марута (Маруценка) < Марк ці Мартин; Марцута (Марцута) < Мартин; Мікута (Мікута) < Микита ці Миколай; Міхалюта (Міхалюта) < Михал < Михаил; Міхута (Міхута) < Михаил; Мішута (Мішута) < Михаил; Пасюта (Пасюта) < Пасикрат; Пахута (Пахута) < Похомий; Пашута (Пашута) < Паша < Павел; Пілюта (Пілюта) < Пилимон < Филимон; Радута (Радута) < Родион; Раманюта (Раманютаў) < Роман; Сакута (Сакута) < Сак, Сакердон; Самута (Самута) < Самуїл; Санюта (Санюта) < Саня < Александр; Сцяпуста

(Сцяпуценка) < Степан; *Сялюта* (Сялюцін) < Селивонці Селиний; *Сямута* (Семуценка) < Сема < Семен; *Філюта*, *Хілюта* (Філюта, Хілюта) < Филя, Хиля < Филимон; *Халюта* (Халюта) < Халалей < Фалалей; *Цішута* (Цішуцін) < Тиша < Тихон; *Якута* (Якута) < Яков; *Янута* (Януцёнак) < польск. Јасек; *Ярута* (Ярута) < Ерофей ці Ярослав; *Яўхута* (Яўхута) < Евхим < Евфимий; *Яцута* (Яцута) < польск. Јап. Зафіксаваны сучасныя імёны: *Ванюта* Віц. в. Глыб., Сен., Маг. в. Мсціслаў, Мін. в. Мінск; *Васюта* Бр. в. Бяроз., Лун., Віц. в. Паст., Мін. в. Мін., Мінск; *Данюта* (Даніла) Мін. в. Мін.; *Мішута* Віц. в. Докш., Гом. в. Жытк., Гр. в. Маст. Мін. в. Віл., Мін., Мінск.

З суфіксамі *-кута* (-ко + -ута), *-нюта* (-ня + -ута), *-шута* (-ша + -ута), *-інюта* (-іня + -ута), *-ашта* (-аш + -та) рэканструяваны *Мішкута* (Мішкуценка) < Мішко < Михаил; *Сянюта*, *Сінюта* (Сянюта, Сінюта) < Сеня < Семен; *Мікшута* (Мікшута) < Мікша < Микита ці Миколай; адзначаны ў гаворках *Грышута* Брэст; *Сашута* Мінск; *Васінюта* Бр. в. Ів.; *Каляшта* (Мікалай) Бр. в. Стол.; *Талашта* (Анатолій) Бр. в. Стол.

Суфіксы з зычным -ц- генетычна звязаны з суфіксамі, якія маюць зычны *-к-*, узніклі ў выніку палаталізацыі [к]. У імёнах і прозвішчах зафіксаваны суфіксы *-ец*, *-ц*.

Суфікс -ец ва ўсходнеславянскіх мовах утварае памяншальна-ласкальныя назоўнікі мужчынскага роду, малапрадуктыўны. Малапрадуктыўны ён і ў памяншальна-ласкальных формах беларускіх мужчынскіх імён. У помніках XVI—XVIII стст. адзначана 14 форм ад 13 кананічных імён, а па СБП рэканструявана 58 форм ад 53 імён. У XVI—XVIII стст.: *Богданец* 1567 у Літве; *Данилец* 1528 Навагр. з-к.; *Иванец* (3) 1528 Гр., 1582 Мін. п.; *Ильяшец* (польск. Iliasz) 1582 Мін. п.; *Курилец* (Кирилл) 1582 Мін. п.; *Лавринец* (39) 1528, 1567 за межамі Беларусі — на Падляшшы і ў Літве, відаць, як вынік кантамінацыі ўсходнеславянскага *Лаврин* < *Лаврентий* і польск. *Wawrzyniec*; *Левонец* 1582 Мін. п.; *Мартинец* 1582 Мін. п.; *Матеец* 1582 Мін. п.; *Прокопец* 1582 Мін. п.; *Романец* 1582 Мін. п.; *Савостеец* (Севастиан), *Степанец* 1582 Мін. п.; *Федорец* (3) 1582 Ваўк., Гр., Пін. п.; *Филипец* 1590 Мін. п. Па СБП рэканструяваны *Абрамец*, *Аўрамец* (Абрам-

цаў, Абрамец); *Адамец* (Адамец); *Амяльянец* (Амяльянцаў, Амялянец); *Андрыянец* (Андрыянец); *Андрэец* (Андрэйцаў); *Антонец* (Антонцаў); *Архипец* (Архіпец); *Аўсяец* (Аўсяец) < Овсей < Евсевий; *Ахрамец* (Ахрамцоў) < Охрем < Ефрем; *Багданец* (Багданец); *Бенец* (Беніцэвіч) < польск. *Benedykt*; *Ванец* (Ванцовіч); *Васілец* (Васілец); *Грыгарэц* (Грыгарцэвіч); *Данец* (Данцоў) < Дан ці Даниил; *Ефімец* (Ефімец); *Захарэц* (Захарэц); *Іванец* (Іванец); *Калінец* (Калінец) < Калина < Калинник; *Кананец* (Кананец) < Конон; *Каралец* (Каралец) < польск. *Karol*; *Клімец* (Клімец); *Купрыянец* (Купрыянец) < Куприян < Киприан; *Купрэц* (Купрацэвіч) < Купра, Куприян < Киприан; *Леанец*, *Лявонец* (Леанец, Леванцоў, Лявонцаў); *Лук'янец* (Лук'янец) < Лук'ян < Лукиан; *Макарэц* (Макарцаў); *Манец* (Манцэвіч) < Мануил; *Мартынец* < (Мартынец); *Мінец* (Мінец) < Мина; *Міранец* (Міранцоў); *Міхалец* (Міхальцоў, Міхальцэвіч); *Мяльянец* (Мяльянец) < Мельян < Емельян; *Паланец* (Паланцэвіч) < Полон < Аполлон; *Пархамец* (Пархамец) < Пархом < Парфений; *Пілец* (Пілец) < Пилимон < Филимон; *Пракапец* (Пракапец); *Радзец* (Радцэвіч) < Родя < Родион; *Раманец* (Раманец); *Санец* (Санцэвіч) < Саня < Александр; *Севярынец* (Севярынец) < Северин; *Селівонiec*, *Сілівонiec* (Селівонiec, Сілівонiec); *Семянец* (Семянцоў); *Сідарэц* (Сідарэц); *Сцепанец* (Сцепанец); *Федарэц*, *Хадарэц* (Федарэц, Хадарэц); *Філонiec*, *Халімонiec* (Філонiec, Халіманцэвіч) < Филон, Халимон < Филимон; *Филипец* (Філіпец); *Юрэц* (Юрцаў); *Якавец* (Якавец); *Якімец* (Якімец); *Якубец* (Якубец) < польск. *Jakub*; *Янец* (Янцоў, Янцэвіч) польск. *Jan*.

У сучасных запісах адзначаны імёны: *Адамец* Бр. в. Ганц.; *Адасец* (Адам) Гр. в. Сморг.; *Васілец* Бр. в. Ганц.; *Каралец* Гом. в. Лельч.; *Наумец* Бр. в. Ів.; *Раманец* Бр. в. Пін.; *Рыгарэц* Бр. в. Ганц.; *Сцепанец* Бр. в. Лун.; *Ціханец* Бр. в. Кобр.; *Юрэц* Гродна.

Суфіксы -нец, -анец, -урец. Другасны суфікс *-ец* у спалучэнні з суфіксамі вытворных асноў выкарыстоўваўся рэдка. Зафіксаваны толькі суфіксы *-нец, -анец, -урец*.

Суфікс *-нец* (*-нь* + *-ец*) утварыўся ў выніку спалучэння суфікса *-ец* з суфіксамі *-нь, -ня, -ан* утваральнай асновы. У XVI—XVIII стст. адзначана імя *Гринец* (6)

(Григорий) 1528 Ваўк., Слон., 1567 Пін. п., Слон. п., 1582 Мін. п.; яно ж рэканструявана і па СБП: *Грынец* (Грынцэвіч).

З суфіксамі *-анец* (-ан+ -ец), *-урец* (-ра+ -ец) рэканструяваны *Юранец* (Юранец) < Юрый; *Сакурэц* (Сакурэц) < Сакура < Сакердон.

Суфікс *-ц* беларускай апелятыўнай лексіцы не ўласцівы, а ў антрапаніміі непрадуктыўны. У XVI ст. зарэгістраваны *Гриц* (5) 1528 Кам., 1567 Пін. п.; *Мац* 1528 Пін.; *Стец* (5) 1528 Ваўк., Гр., 1567 Гр. Рэканструяваны па СБП *Грыц* (Грыц) < Григорий; *Дорац* (Дорофей); *Мац* (Мац) < Матвей; *Проц* (Працэнка) < Прокоп ці Протас; *Сцец* (Сцец) < Степан. Сярод сучасных размоўна-бытавых зафіксавана толькі імя *Грыц* Бр. в. Жаб., Ів., Кам., Лун., Лях., Пін.

Суфікс *-ця// -цё*. Суфікс *-ця* ў польскай мове выкарыстоўваецца ў апелятыўнай лексіцы і антрапаніміі для ўтварэння размоўных апелятываў і антрапонімаў з памяншальна-ласкавым значэннем. На дыялектнай глебе ў розных раёнах Брэсцкай і Гродзенскай абласцей канцавое [я] вымаўляецца як [ё]. Таму суфікс у такіх рэгіёнах выступае ў двух варыянтах: *-ця* і *-цё*. У помніках XVI—XVIII стст. і ў саставе СБП імёны з разглядаемым суфіксам не выяўлены. Тлумачыцца гэта, з аднаго боку, інтымна-размоўным значэннем утвораных пры дапамозе яго імён, якія, відаць, ужываліся галоўным чынам у сямейнай сферы, а з другога боку, абмежаванай зонай лакалізацыі імён з суфіксам *-ця/-цё*, што перашкаджала іх пранікненню ў пісьмовыя крыніцы.

У запісах 1978—1980 гг. зафіксаваны імёны: *Адам-цё* Бр. в. Пін.; *Анцё* (Антон) Бр. в. Стол.; *Бронця* (Браніслаў) Гродна; *Ваньцё* Бр. в. Ів.; *Вікця* (Віктар) Бр. в. Бяроз.; *Домця* (Дамінік) Віц. в. Паст.; *Калінця* (Каліна) Бр. в. Малар.; *Лёнця* (Леанід) Бр. в. Бяроз.; *Ромця* (Раман) Бр. в. Драг., Лун., Віц. в. Пол., Гр. в. Бераст., Мін. в. Мін.; *Рэмцё* (Раман) Віц. в. Пол.; *Сцёпцё* Бр. в. Бяроз., Пін.

Імёны з суфіксальным зычным *-р-*

Гэта група ўключае суфіксы *-р*, *-ур*, *-кур*, *-ура*, *-сюра*, *-чура*, *-шура*; *-сар*. Па СБП рэканструяваны *Ма-цур* (Мацур) < Мац < Матей; *Мішур* (Мішур) < Ми-

ша < Михаил; *Сімур* (Сімураў) < Сим ці Симон; *Сямур* (Семуроў) < Сема < Семен; *Мишкур* (Мішкуроў) < Миша < Михаил; адзначаны ў гаворках *Вітар* Мін. в. Нясв.; *Казюр* (Казімір) Бр. в.; *Вітара* (Віталій) Віц. в. Беш.

З суфіксам *-ура* ў XVII ст. у пісьмовых крыніцах адзначана імя *Мишура* (Михаил) 1697 Маг.; рэканструяваны па СБП *Зміцюра* (Зміцюра) < Змитро < Дмитрий; *Кузура*, *Кузюра* (Кузура, Кузюра) < Кузма, Кузьма; *Міцюра*, *Міцюра* (Міцюра, Міцюрыч) < Миц < Митя < Дмитрий; *Мішура* (Мішура) < Миша < Михаил; *Сакура* (Сакурчанка) < Сак < Сакердон; *Сцяпура* (Сцяпура) < Степа < Степан; *Фядура* (Фядура) < Федор; *Цішура* (Цішураў) < Тихон; сучасныя імёны: *Кастура* (Канстанцін) Бр. в. Лун.; *Максюра* (Максім) Бр. в. Драг.; *Мішура* (Міхаіл) Віц. в. Чашн.

З суфіксам *-сюра* (-сь + ура), *-шура* (-ша + -ура), *-сар* (-с + -ар) рэканструяваны па СБП *Місюра* (Місюра) < Мись < Михаил; *Місар* (Місарэвіч) < Мис < Михаил; *Пашура* (Пашура) < Паша < Павел; сучасныя імёны *Сашура* Баранавічы; *Шура* ва ўсіх абласцях рэспублікі — 93 фіксацыі ў 88 нас. пунктах.

З суфіксам *-чура* (-ко + -ура), у пісьмовых крыніцах XVI ст. адзначана *Янчура* (Янка < Ян) 1567 Ашм. п.

Імёны з суфіксальным зычным *-j-*

Пры дапамозе суфікса *-j-* утвораны імёны ад усечаных асноў ці ад аднаскладовых поўных імён. Дэрыва-ты з *-j-* зафіксаваны ў помніках XVI ст.: *Карнь* (2) 1528 Гр.; *Тишь* (4) < Тихон 1528 Ваўк., Гр., Навагр. з-к, 1552 Пін. п. Рэканструяваны па СБП *Аксень* (Аксень, Аксяневіч) < Аксентий < Авксентий; *Віль* (Віль, Вілевіч) < Вил; *Даль* (Даль) < Далмат; *Міль* (Мілевіч) < Милий; *Пець* (Пяцевіч) < Петр; *Прань* (Праневіч) < Прантишек < Франтишек; *Савось* (Савось) < Савостиан < Севастиан; *Фаль* (Фаль) < Фалалей; *Франь* (Франёў, Франевіч) < Франтишек ці Франц; *Хвесь* (Хвясеня) < Феспесий ці пры дапамозе суфікса *-есь* ад усечанай асновы *Хве-дар* < **Фёдар**.

Дэрываты з суфіксамі, якія ўключаюць *-j-*, маюць нейтральнае значэнне. Яны, відаць, функцыяніравалі як поўныя імёны тыпу Николай, Андрей. У складзе СБП

і ў сучасным выкарыстанні адзначаны імёны з суфікса-
мі *-ай, -алай, -цай, -шай, -уй, -ей, -шэй*.

З суфіксам *-ай* рэканструявана імя *Сілай* (Сілаеў) < Сила; сучасныя імёны: *Віцяй* Бр. в. Ів., Івац., *Казяй* (Казімір) Бр. в. Бяроз.; *Каляй* (Мікалай) Бр. в. Брэсц.; *Міцяй* (Дзмітрый) Бр. в. Стол., Гом. в. Добр., Маг. в. Кір.; *Таляй* (Анатоль) Бр. в. Івац., Мін. в. Мінск, Стаўбц.

З суфіксамі *-алай* (-ол + -ай): *Петралай* (п̄а СБП Петралай) < Петр; *-цай* (-ц + -ай) — *Грыцай* (Грыцай) < Гриц < Григорий; *-шай* (-ша + -ай) — *Грышай* (Грышай) < Гриша < Григорий; *-уй* — *Максуй* (Максееў) < Максим.

З суфіксам *-ей* узноўлены па СБП імёны: *Багдзей* (Багдзей) < Богдан; *Карней* (Карпей) < Карп; *Марэй* (Марэнка) < Мар; *Панцей* (Панцеевка) < Пантелеймон; *Савасцей* (Савасцей) < Совоста < Севастиан; *Фядзей* (Фядзееў) < Федя < Федор; зафіксаваны сучасныя імёны: *Адамей* Гом. в. Жытк.; *Валадзей* Гродна; *Калей* (Мікалай) Гр. в. Масты, Мін. в. Нясв.; *Карней* Бр. в. Ганц., Лун., Стол., Віц. в. Докш.; *Касцей* (Канстанцін) Гом. в. Петр.; *Кірэй* (Кірыл) Гом. в. Ветк.; *Мікіцей* Бр. в. Ів.; *Міхей* (Міхаіл) Маг. в. Клім.; *Піліней* Бр. в. Ів., Стол., Пруж.; *Тадэй* (Тадэвуш) Бр. в. Малар.

З суфіксам *-шэй* рэканструюецца імя *Пашэй* (Пашэй) < Паша < Павел; з суфіксам *-сей* адзначана сучаснае імя *Антасей* Бр. в. Пруж.

Імёны з суфіксальным зычным *-х-*

Суфіксы *-х, -ха* ўзыходзяць непасрэдна да праславянскіх суфіксаў, суфіксы *-ах, -их, -ух, -ех, -ых; -аха, -иха, -уха, -аха, -ыха* расшыраны за кошт апошняга зычнага ўтваральнай асновы.

З суфіксам *-х* у XVI ст. адзначаны імёны *Олех* < Александр 1528 Бр.; *Терех* (2) < Терентий 1528 Навагр. з-к, 1567 Слон. п.; па СБП рэканструяваны *Івах* (Івах) < Иван; *Канах, Конах* (Канах, Конах) < Конон; *Манух* (Манух) < Мануил; *Церах* (Церах) < Терентий; сучаснае імя *Стах* (Станіслаў) Бр. в. Лях., Пруж., Гр. в. Гродз.

З суфіксами *-их, -ох, -ух, -ех* па СБП рэканструяваны *Арціх* (Арцішэўскі) < Артем; *Матох* (Матох) < Матвей; *Антух* (Антух) < Антон; *Артух, Арцюх* (Артухевіч, Арцюх) < Артём; *Вайцюх* (Вайцюшонак) < Войтех; *Ваўрух* (Ваўрух) < польск. Wawrzyniec ці Лаврентый; *Мацюх* (Мацюх) < Матвей; *Панцюх* (Панцюх) < Пантелей; *Мелех* (Мелех) < Мельян < Емельян; зафіксаваны сучасныя імёны *Колюх* (Мікалай) Бр. в. Пін.; *Пятух* (Пётр) Бр. в. Кам., Лях., Мін. в. Барысаў.

З суфіксам *-ха* па СБП рэканструявана імя *Алёха* (Алёхаў, Алёхін) < Аляксей, адзначаны сучасныя *Алёха* (Аляксей) Бр. в. Брэсц., Жаб., Малар., Стол., Віц. в. Віц., Паст.; *Валоха* (Уладзімір) Мін. в. Стаўбц.; *Ваха* (Васіль) Гр. в. Гродз.; *Лёха* (Леанід) Брэст; *Лёха* (Аляксей) Бр. в. Ів., Лях., Малар., Стол., Віц. в. Беш., Віц., Гарад., Паст., Чашн., Гр. в. Ліда, Маг. в. Чэрык., Мін. в. Мінск, Сл.; *Рамаха* (Раман) Брэст; *Саха* (Аляксандр) Брэст; *Стаха* (Станіслаў) Гр. в. Бераст., Лід.

З суфіксами *-еха, -оха, -аха* рэканструяваны *Васеха* (Васеха) < Вася < Василий; *Мілеха* (Мілехін) < Милый ці Емельян; *Анёха* (Анёха) < Анания; *Васёха* (Васёха); *Матоха* (Матоха) < Матвей; *Садоха* (Садоха) < Садок, зафіксаваны сучасныя варыянты *Сыманёха* Бр. в. Ів.; *Віцяха, Пецяха* Віц. в. Верхнядзвінск.

З суфіксам *-уха* ў XVII ст. *Петруха* 1635 Маг.; па СБП рэканструяваны *Андруха* (Андруховіч) < Андрей; *Вілюха* (Вілюха) < Вил; *Ільюха* (Ільюхін) < Илья; *Калюха* (Калюховіч) < Коля < Николай; *Кандруха* (Кандруховіч) < Кондрат; *Карпуха* (Карпукін) < Карп; *Кіруха* (Кірухін) < Кирилл; *Мануха* (Мануха) < Мануил; *Мітруха* (Мітрухін) < Митрий < Димитрий; *Панцюха* (Панцюхін) < Пантелей, Пантелеймон; зарэгістраваны сучасныя імёны: *Андруха* Бр. в. Бар., Брэсц., Ів., Віц. в. Лёзн., Гом. в. Гом., Гр. в. Гродна, Маг. в., Мсціслаў, Мін. в. Барысаў, Віл., Мін., Мінск; *Ванюха* Бр. в. Ів., Віц. в. Тал., Маг. в. Краснаполле; *Васілюха* Бр. в. Ів., Віц. в. Уш., Шум., Гр. в. Масты; *Вінцюха* (польск. Wincenty) Бр. в. Ів.; *Вітуха* (Віталій) Бр. в. Івац.; *Віцюха* Бр. в. Брэст, Ів., Гр. в. Гродна, Мін. в. Мінск; *Ільюха* Бр. в. Бар., Брэст, Ів., Івац., Віц. в. Беш., Віц., Гр. в. Дзятл.; *Калюха* (Мікалай) Бр. в. Брэст, Ів., Івац., Гом. в. Добр., Гр. в. Маст., Маг. в.; *Кіруха* (Кірыл) Бр. в. Пінск, Віц. в.; *Лёнюха*

(Леанід) Бр. в. Бяроз.; *Льюха* (Ілья) Бр. в. Івац.; *Мар'юха* (Мар'ян) Мін. в. Стаўбц.; *Мішуха* Бр. в. Ів., Віц. в. Паставы; *Паўлуха* Бр. в. Бар., Брэст, Віц. в. В.-дзв., Мін. в. Стаўбц.; *Пятруха* Бр. в. Івац., Стол., Віц. в. Уш.; *Санюха* (Аляксандр) Бр. в. Стол.; *Фядуха* (Фёдар) Брэст.

Імёны з суфіксальным зычным *-ш-*

Суфіксы з зычным *-ш-* генетычна звязаны з суфіксамі, што характарызуюцца зычным *-х-*. Яны ўзніклі на базе праславянскіх суфіксаў *-cho*, *-cha* ў выніку палаталізацыі *-х-* перад суфіксамі *-jo-*, *-ja-*. У помніках пісьменнасці XVI—XVIII стст. і СБП зафіксаваны суфіксы: *-ш*, *-аш*, *-ош*, *-аш*, *-'еш*, *-'аш*, *-уш*, *-иш*; *-аша*, *-оша*, *-аша*, *-'еша*, *-'аша*, *-уша*, *-иша*.

Вычлянэнне суфіксаў зроблена на аснове ўліку магчымай прыналежнасці галоснага перад суфіксальным *-ш-* да ўтваральнай асновы. Калі галосны з'яўляецца элементам утваральнай асновы, тады вылучаецца суфікс *-ш-* (Ів-а-ш : Ів-а-н); калі ўтваральная аснова заканчваецца іншым галосным, чым той, што перад суфіксальным *-ш-*, ці зычным, тады маем расшыраны суфікс «галосны + *ш*» (Карн-а-ш : Корн-и-ло, Корн-е-й, Петр-а-ш : Петр).

Суфікс *-ш* малапрадуктыўны. У пісьмовых помніках XVI ст. зафіксаваны ў 7 формах ад 7 імён, а ў СБП — 13 форм ад 11 імён.

У XVI ст. зарэгістраваны *Беняш* < Бенедикт 1567 Бр. п., Валожд., 1582 Ашм. п.; *Евлаш* (2) < Евлампий 1528 Навагр. з-к, 1567 Навагр. п.; *Иваш* < Иван 1528 Гр.; *Клиш* (4) < Климентий, Клим 1552 Пін. п.; *Кондраш* < Кондрат 1582 Мін. п.; *Лаврыш* < Лаврин < Лаврентий 1567 Гр. п.; *Совош* < Совостіан < Севастиан 1567 Гр. п.; рэканструяваны па СБП *Богдаш* (Багдашыч) < Богдан; *Бенеш*, *Беняш* (Бенеш, Беняш) < Бенедикт; *Иваш* (Иваш) Иван; *Кондраш* (Кандрашоў) Кондрат; *Кліш* (Кліш) < Клим, Климентий; *Мартыш* (Мартышэвіч) < Мартын; *Міраш*, *Мірош* (Міраш, Мірош) < Мирон; *Ромаш* (Ромаш) < Роман; *Семеш* (Семеш) < Семен, магчыма, ад Сёма — у такім разе суфікс *-еш*; *Станіш* (Станіш) < Станислав; *Цераш* (Цераш) < Терентий; *Ярмаш*, *Ярмош* (Ярмаш, Ярмош) < Ермолай.

Сучасныя імёны: *Алёш* Бр. в. Івац.; *Антош* Мін. в. Мін.; *Іваш* Віц. в. Леп., Мін. в. Мін.

Суфіксы -еш, -іш, -ыш, -ош, -аш, -уш малапрадуктыўныя. Па СБП рэканструяваны *Карпеш* (Карпеш) < Карп; *Марэш* (Марэш) < Мар ці Мартин; *Мелеш* (Мелеш) < Мяльян < Емельян; *Дземіш* (Дземіш) < Демьян; *Паныш* (Паныш) < Пантелеймон; *Матыш* (Матыш) < Матвей; *Мілош* (Мілош) < Милий; зафіксаваны ў сучасным ужыванні *Піліпеш* Бр. в. Драг.; *Гаўрош* (Гаўрыіл) Віц. в. Брасл.; *Міцёш* (Дзмітрый) Бр. в. Ів.

З суфіксам -аш у пісьмовых крыніцах XVI ст. зафіксаваны 4 формы: *Віташ* < *Вит* 1528 Гр.; *Климаш* < Климентий, Клим 1567 Гр. п.; *Конаш* (5) < Конон 1577, 1578 Маг.; 1582 Мін. п., 1594 Маг.; *Купраш* (2) < Куприан 1567 Гр. п.; па СБП рэканструявана 11 форм: *Гаўраш* (Гаўраш) < Гавриил; *Дамаш* (Дамаш) < Доментиан ці Дамиан; *Карнаш* (Карнашоў) < Корней; *Карпаш* (Карпашэвіч) < Карп; *Клімаш* (Клімаш) < Клим, Климент; *Конаш* (Конаш) < Конон; *Купраш* (Купраш) < Куприан; *Лоташ* (Лоташ) < Лот; *Петраш*, *Пятраш* (Петраш, Пятраш) < Петр; *Пімаш* (Пімашэнка) < Пимен. Сучаснае *Таляш* (Анатолій) Бр. в. Стол.

Суфікс -уш у пісьмовых крыніцах XVI—XVIII стст. зафіксаваны ў 4 формах ад 3 імён: *Матуш* (2) < Матвей 1567 Ашм. п.; *Матюш* < Матвей 1582 Мін. п.; *Якуш* (2) < Яков 1692, 1746 Маг.; *Януш* (3) < Ян 1528 Бр., Гр., Пін. Па СБП рэканструявана 10 форм ад 10 імён: *Бандзюш* (Бандзюш) < Бандык < Банадык; *Гаўруш* (Гаўруш) < Гаврило, Гавриил; *Дзянюш* (Дзянюш) < Денис; *Карпуш* (Карпушоў) < Карп; *Маркуш* (Маркуш) < Марк; *Мацюш* (Мацюшаў) < Матвей; *Радзюш* (Радзюш) < Родион; *Станюш* (Станюш) < Стань, Станислав; *Якуш* (Якуш) < Яков; *Януш* (Януш) < Ян.

Суфікс -ша ў крыніцах XVI ст. адзначан у формах ад 4 імён: *Грыша* 1578 Маг.; *Олеша* 1528 Мсцісл.; *Осташа* (Остафий) 1528 Кам.; *Якша* (Яков) 1528 Навагр. з-к. Па СБП рэканструявана 21 форма: *Алёша* (Алешын); *Антоша* (Антошын); *Ваньша* (Ваньшын) < Ваня < Иван; *Калінша* (Каліншын) < Каллиник; *Кірша* (Кірша) < Кир, ці Кирик, ці Кирилл; *Лёша* (Лёша) < Лексей < Алексей; *Лукша* (Лукша) < Лука ці Лукьян; *Майсейша* (Майсейшын); *Мацеша* (Мацеша) < Матвей; *Мацэша* (Мацэша) < Мац, Мацей; *Міхейша*

(Міхейшын) < Міхей; *Мікша* (Мікша) < Миколай; *Парамоша* (Парамошын) < Парамон; *Паша* (Пашэвіч) < Павел; *Рамша* (Рамша) < ?Роман; *Рымша* (Рымша) < Римма; *Саша* (Сашын); *Сцеша* (Сцеша) < Степан; *Юрша* (Юрша) < Юрий; *Якша*, *Яша* (Якшонак, Яшын) < Яков. У сучасных запісах 1978—1980 гг. занатавана 38 імён: *Алёша* (Аляксей) Бр. в. Бяроз., Драг., Жаб., Ів., Івац., Кам., Лун., Лях., Стол., Віц. в. Віцебск, Гарад., Глыб., Тал., Паст., Чашн., Шарк., Гр. в. Бераст., Гродз., Гродна, Дзятл., Зэльв., Кар., Маст., Навагр., Свісл., Маг. в. Бабруйск, Гор., Касц., Мін. в. Барысаў, Бярэз., Люб., Мінск, Мядз., Нясв., Пух., Сл., Слуцк; (Аляксандр) Бр. в. Стол., Гр. в. Маст.; *Антоша* Бр. в. Бар., Драг., Івац., Лях., Стол., Віц. в. Бешанковічы, Глыб., Гр. в. Навагр., Маг. в. Бабруйск, Мін. в. Барысаў, Мінск, Сл., Слуцк; *Аркаша* Бр. в. Бар., Бр., Драг., Стол., Віц. в. Міёр., Гом. в. Жытк., Гр. в. Маст., Навагр., Маг. в. Бых., Магілёў, Мсціслаў, Мсц., Чав., Мін. в. Барысаў, Мін., Мінск, Мядз., Сл., Слуцк; *Багуша* Брэст; *Ваняша* Віц. в. Міёр.; *Геша* (Генадзій) Бр. в. Брэст, Жаб., Малар., Стол., Віц. в. Віцебск, Уш., Гр. в. Гродна, Ліда, Маг. в. Хоцімск, Мін. в. Слуцк; (Георгій) Барысаў; *Грыша* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 52 фіксацыі ў 50 нас. пунктах; *Касцяша* (Косця, Канстанцін) Віц. в. Чашн.; *Кеша* (Інакенцій) Віцебск; (Вікенцій) Віцебск; *Лёша* (Аляксей) Бр. в. Бар., Жаб., Ів., Івац., Кам., Лях., Малар., Віц. в. Беш., В.-дзв., Глыб., Лёзн., Леп., Міёр., Паст., Чашн., Шарк., Шум., Гом. в. Акц., Гр. в. Гродна, Масты, Навагр., Маг. в. Гор., Касц., Мін. в. Барысаў, Люб., Мінск, Мядз., Нясв., Пух., Сл., Стаўбц.; (Леанід) Віц. в. Пол.; *Лявоша* (Леанід) Бр. в. Лях., Віц. в. Гарад., Пол.; *Мікалаша* Гродна, Мінск; *Мітроша* (Мітрафан) Гр. в. Кар.; *Нікалаша* Бабруйск, Мінск, Слуцк; *Нікіша* (Нікіта) Бр. в. Ів.; *Паша* (Павел) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 35 фіксацый у 34 нас. пунктах; *Платоша* (Платон) Гр. в. Навагр.; *Проша* (Прохар) Брэст; *Рыгоша* (Рыгор) Бр. в. Брэст., Бярэз.; *Саша* (Аляксандр) — ва ўсіх абласцях рэспублікі 209 фіксацый у 167 нас. пунктах; *Святоша* (Святаслаў) Бр. в. Пін.; *Тоша* (Антон) Бр. в. Бар., Івац., Кам., Мін. в. Люб., Мінск; (Анатолій) Мінск; *Троша* (Трафім) Бр. в. Івац., Гр. в. Гродна; *Харытоша* (Харытон) Бр. в. Ів.; *Цімоша* (Цімафей) Бр. в. Бяроз., Драг.,

Кам., Кобр., Пін., Малар.; *Ціша* (Цімафей) Бр. в. Брэст, Жаб., Малар., Мін. в. Барысаў; (Ціхан) Бр. в. Малар.; *Цярэша* (Цярэшка) Бр. в. Івац.; *Юрша* (Юрый) Гродна; *Якуша* (Якуб) Бр. в. Ганц.; *Яроша* (Ерафей) Мін. в. Валож.; *Яўгеша* (Яўгеній) Мінск; *Яша* (Якаў) Бр. в. Брэст, Драг., Жаб., Ів., Кам., Кобр., Лун., Пін., Стол., Віц. в. Чашн., Гом. в. Лельч., Гр. в. Гродз., Мін. в. Кл., Люб., Мінск, Сл.

У выніку спалучэння суфікса *-ша* з асновамі, што заканчваюцца галоснымі [а], [о], [у] і суфіксам *-ей*, скла-ліся суфіксы *-аша*, *-оша*, *-уша*, *-ейша*, пры дапамозе якіх утвараюцца варыянты ад асноў на зычны гук. Су-фіксы *-аша*, *-оша*, *-ейша* непрадуктыўныя.

З суфіксам *-оша* адзначана ў XVII ст. імя *Петроша* 1689 Маг.; рэканструявана па СБП імя *Пракоша* (Пра-кошын) < Прокоп; у сучасным ужыванні *Гоша* (Ігар) Віц. в. Уш., Шарк., Мін. в. Кл.; (*Грыгорый*) Брэст; *Іга-роша* Барысаў, Мінск; *Міцёша* Брэст; *Філоша* Гр. в. Навагр.; з суфіксам *-аша* па СБП рэканструявана імя *Пятраша* (Пятрашын), а з суфіксам *-ейша* — *Кірэйша* (Кірэйшын) < Кірэй < Кир ці Кирилл.

Суфікс *-уша* адносна прадуктыўны ў пісьмовых кры-ніцах XVI—XVII стст.: *Карпуша* (Карп) 1596 Маг.; *Ма-тюша* (14) < Матвей 1578, 1588, 1635 Маг.; *Петруша* (2) 1580, 1635 Маг. Па СБП рэканструяваны *Андруша* (Андрушын); *Іванюша* (Іванюшын); *Ільюша* (Ілью-шын) < Илья; *Калюша* (Калюша) < Коля < Николай; *Кіруша* (Кірушын) < Кирилл; *Купруша* (Купрушын) < Куприан < Киприан; *Лукуша* (Лукуша) < Лука; *Ма-цюша* (Мацюша) < Матвей; *Паўлуша* (Паўлушын) < Павел; *Пятруша* (Пятруша).

У сучасным размоўна-бытавым ужыванні адзначаны *Андруша* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 36 фіксацый у 34 нас. пунктах; *Арцюша* (Арцём) Мінск; *Ванюша* — ва ўсіх абласцях рэспублікі 48 фіксацый у 47 нас. пунк-тах; *Віцюша* Бр. в. Пруж., Мін. в. Барысаў, Мінск; *Ган-друша* (Андрэй) Бр. в. Драг., Малар.; *Гайруша* Бр. в. Брэст, Драг.; *Данілуша* Бр. в. Пін.; *Данюша* (Даніла) Мінск; *Дзімуша* Гом. в. Ветк.; *Іванюша* Брэст; *Ігаруша* Бр. в. Стол., Мін. в. Кл.; *Ільюша* Бр. в. Бар., Брэст, Ганц., Дзятл., Драг., Жаб., Ів., Кам., Віц. в. Глыб., Лёзн., Шарк., Гом. в. Рэч., Гр. в. Гродз., Кар., Навагр., Мін. в. Барысаў, Бярэз., Мінск, Нясв., Сл.; *Калюша*

Бр. в. Стол., Віц. в., Гом. в. Ел., Гр. в. Маст.; *Карпуша* Бр. в. Жаб.; *Касцюша* (Канстанцін) Бр. в. Драг., Віц. в. Чашн.; *Кіруша* (Кірыл) Бр. в. Брэст, Жаб., Віц. в. Віцебск, Гр. в. Навагр.; *Колюша* (Мікалай) Маг. в. Кір.; *Люша* (Ілья) Бр. в. Драг., Лун., Малар.; *Льюша* (Ілья) Бр. в. Лун.; *Мацюша* (Мацей) Бр. в. Драг., Мін. в. Мінск; *Міклуша* (Мікалай) Гом. в.; *Міцюша* Гродна, Мін. в. Нясв.; *Паўлуша* Бр. в. Бар., Брэст, Драг., Жаб., Ів., Кам., Лун., Стол., Віц. в. Глыб., Паст., Пол., Гр. в. Гродна, Скідаль, Ліда, Маг. в. Бабруйск, Клічаў, Хоцімск, Мін. в. Дзярж., Мінск, Нясв., Сл., Слуцк; *Паўлюша* Бр. в. Стол., Гр. в. Гродна; *Пятруша* Бр. в. Бар., Драг., Жаб., Івац., Віц. в. Віцебск, Гр. в. Навагр., Мін. в. Слуцк; *Пяцюша* Бр. в. Пін., Мін. в. Мінск; *Сяргуша* Бр. в. Бар.; *Талюша* (Анатоль) Гом. в. Хойн.; *Фядзюша* Гр. в. Воран.; *Эдзюша* (Эдуард) Бр. в. Ів.; *Юруша* Гр. в.

Імёны з суфіксальным зычным -г-

Суфіксы *-ега, -ага, -уга, -ыга* і складаныя *-сюга, -сурага* надаюць імёнам, утвораным пры дапамозе іх, адмоўнае адценне (зневажальнае, прыніжальнае). З гэтымі суфіксамі ў XVI ст. адзначана імя *Юрага* (3) 1528 Ашм. дв., Лід. дв.; рэканструяваны па СБП *Юрага* (Юрага); *Семяняга* (Семяняга) < Семен; *Сімага* (Сімага) < Сим ці Симон; *Фярага* (Фярагін) < Ферапонт; *Вілюга* (Вілюга) < Вил; *Ермалюга* (Ермалюгін); *Пілюга* (Пілюга) < Пилимон < Филимон; *Раманюга* (Раманюга) < Роман; *Семянюга* (Семянюга) < Семен < Симеон; *Сцепанюга* (Сцепанюга) < Степан; *Сялюга* (Сялюгін) < Селиний; *Паўлыга* (Паўлыга) < Павел; *Місюга* (Місюгін) < Мись < Михаил; *Місурага* (Місурагін) < Мисура < Михаил; зафіксаваны ў сучасным ужыванні — *Васілега, Васілюга* Маг. в. Бых.; *Калюга* Гр. в. Маст.

Імёны з суфіксальным зычным -д-

Да гэтай групы адносяцца ўсяго два суфіксы: *-дя*, які ўтварае імёны з памяншальна-ласкавым значэннем, і *-ида*, які надае імёнам значэнне, відаць, блізкае да значэння поўных нейтральных імён. Кожны з суфік-

саў зафіксаваны толькі па аднаму разу: у XVI ст. *Гри-
дя* (2) < Григорий 1528 Гр.; рэканструяванае па СБП
Семяніда (Семяніда) < Семён.

Імёны з суфіксальным зычным -з-

Зафіксаваны суфіксы -за, -иза, -ыза, -уза, -еза. Непра-
дуктыўныя. Для кожнага адзначаны толькі адзін дэры-
ват і выключна ў СБП. Утваралі імёны з пеяратыўным
значэннем. Рэканструяваны *Клімза* (Клімза) < Клим,
Климент; *Карпіза, Карпыза* (Карпіза, Карпыза) < Карп;
Карпеза (Карпеза) < Карп; *Прануза* (Прануза) <
Прантись < **Франтишек**.

Імёны з суфіксальным зычным -ч-

Гэтыя суфіксы генетычна звязаны з суфіксамі, для
якіх характэрны зычны -к-. Зафіксаваны -ач, -ча, -ишча
ў СБП. Рэканструяваны *Мікач* (Мікачоў) < Микита <
Никита ці Миколай < Николай; *Сяргач* (Сергачоў) <
Сергей < Сергей; *Юрча* (Юрча) < Юрий; *Пятрышча*
(Пятрышча) < Петр.

БІБЛІОГРАФІЯ

Алексеев Д. И. К истории аббревиации личных имен.—У кн.: Антропонимика / Ред. В. А. Никонов, А. В. Суперанская. М., 1970, с. 242—248.

Бакланова Е. Н. Личные имена вологодских крестьян по переписи 1717 г.—У кн.: Личные имена ■ прошлом, настоящем, будущем: Проблемы антропонимики / Отв. ред. В. А. Никонов. М., 1970, с. 308—314.

Барышникова Э. Д. Трансформация личных собственных имен иноязычного происхождения и уменьшительные формы от них в говорах Кировской области.—Уч. зап. / Уральский ун-т, № 80. Сер. филол., вып. 8. Свердловск, 1969, с. 68—74.

Білецький А. О. Адаптація давньогрецького ономастикону ■ східнослов'янських мовах, ч. 1.—Іноземна філологія. Львів, 1971, вып. 24, с. 17—23; ч. 2. Морфологічна адаптація.—Там же, 1972, вып. 28, с. 13—18.

Бирилло Н. В. Современные мужские имена в Белоруссии.—У кн.: Антропонимика / Ред. В. А. Никонов, А. В. Суперанская. М., 1970, с. 57—61.

Бірыла М. В. Беларуская антрапанімія: Уласныя імёны, імёны-мянушкі, імёны па бацьку і прозвішчы.—Мн., 1966, 327 с.

Бірыла М. В. Эмацыянальна-ацэначныя формы ўласных асабовых мужчынскіх імён у XVI—XVIII стст.—У кн.: Беларускае і славянскае мовазнаўства. Мн., 1972, с. 84—98.

Болотов В. И. К вопросу о значении имен собственных.—У кн.: Восточнославянская ономастика. М., 1972, с. 333—345.

Бондалетов В. Д. Русские имена в XX веке (На материале пензенской антропонимии).—Русская речь, 1970, № 6, с. 51—55.

Бондалетов В. Д. Русский именник, его состав, статистическая структура и особенности изменения (Мужские и женские имена).—У кн.: Ономастика и норма. М., 1976, с. 12—46.

Бондалетов В. Д. Современный русский именник и его отличие от именника прошлого. (XIII Международный конгресс по ономастике).—Краков, 21—25 августа, 1978, с. 31.

Бондалетов В. Д., Данилина Е. Ф. Средства выражения эмоционально-экспрессивных оттенков в русских личных именах.—У кн.: Антропонимика / Ред. В. А. Никонов, А. В. Суперанская. М., 1970, с. 194—200.

Бражникова Н. Н. Дохристианские имена в конце XVII—начале XVIII в.—У кн.: Ономастика Поволжья: Материалы 1-й конференции по ономастике / Отв. ред. В. Ф. Барашков и В. А. Никонов. Ульяновск, 1969, с. 38—42.

Б р а ж н и к о в а Н. Н. Имена собственные в письменности Южного Зауралья XVII—XVIII вв.—У кн.: Личные имена в прошлом, настоящем, будущем. Проблемы антропонимики / Отв. ред. В. А. Никонов. М., 1970, с. 315—324.

Б у т е н к о Н. П. Русские собственные имена в Киргизии и некоторые вопросы взаимодействия языков: Автореф. дис. ...канд. филол. наук.—Мн., 1967.

В а с ю т а Е. Ф. Из наблюдений над употреблением личных собственных имен в XVII веке (На материале писцовых книг Орловского уезда Вятской губернии).—Уч. зап. / Уральский ун-т. Свердловск, № 114. Сер. филол., вып. 18. Вопросы топониматики, № 5, с. 146—148.

Д а н и л и н а Е. Ф. Категория ласкательности в личных именах и вопрос о так называемых «сокращенных» формах имен в русском языке.—У кн.: Ономастика. М., 1969, с. 149—161.

Д а н и л и н а Е. Ф. Личные официальные и неофициальные имена в современном русском языке: Автореф. дис... канд. филол. наук.—М., 1970.

Д а н и л и н а Е. Ф. Образование неофициальных личных имен способом аббревиации.—У кн.: Содержание и методика преподавания русского языка в средней и высшей школе. Волгоград, 1972, с. 31—35.

Д е м е н т ь е в А. А. Максимко, Тимошко и др.—Рус. речь, 1969, № 2, с. 91—96.

Е р е м и я А., К о с н и ч а н у М. Личные имена (Антропонимический справочник).—Кишинев, 1974, 131 с.

З и н и н С. И. Русская антропонимия XVII—XVIII вв. (На материале переписных книг городов России): Автореф. дис. ... канд. филол. наук.—Ташкент, 1969.

З и н и н С. И. Русские личные имена XVII—XVIII веков (На материале переписных книг городов России).—Научн. тр. / Ташкентский ун-т, 1970. Вып. 390.: Вопросы русского языкознания, с. 73—104.

З и н и н С. И. Словообразование русских личных имен XVII—XVIII вв. (На материале переписных книг городов России).—Тр. / Самаркандский ун-т, 1972, вып. 209, с. 261—278.

И л ч е в С. Речник на личните и фамилни имена у българите.—София, 1969, с. 9—37.

К е р с т а Р. Канонічні і народні форми українських чоловічих имен у XIV—XVI стст.—У кн.: Питання взаємодії української літературної мови и територіальних діалектів (Тези доповідей та повідомлень). Київ, 1972, с. 57—59.

К е р с т а Р. И. Словотвір власних чоловічих имен церковного походження (На матеріалі пам'яток української мови XVI ст.).—У кн.: Питання словотвору східнослов'янських мов. Київ, 1969, с. 140.

К о в а л и к І. І. Словотвір особових імен в українській мові (Здрібніло-пестливі утворення).—У кн.: Територіальні діалекти і власні назви. Київ, 1965, с. 216—225.

К о н д р а т е н к о Г. И. Из наблюдений над выбором личных имен в г. Ульяновске.—У кн.: Ономастика Поволжья. Ульяновск, 1969, с. 64—65.

К о н д р а т е н к о Г. И. Наблюдения за употреблением личных имен в Брянской области.—У кн.: Личные имена в прошлом, настоя-

щем, будущем: Проблемы антропоники / Отв. ред. В. А. Никонов. М., 1970, с. 115—117.

Лепкий Д. Обряд хрещення малих дітей на Русі та усякі вірування і забабони людові.— Заря, 1887. № 18.

Лопушанська Г. Е. Фонетична та морфологічна адаптація українських і російських чоловічих імен грецького походження.— Тези доповідей XX наук. сесії. Секція філол. наук. Чернівці, 1964, с. 77—79.

Лук'янюк К. М. Відіменні українські прізвища Буковини (Суфікс -ук та похідні від нього).— У кн.: IV Республіканська ономастична конференція: Тези. Київ, 1959, с. 106—108.

Малинка А. Родыны и хрестыны (материал собран в м. Мринне Нежинского уезда).— Киевская старина, т. LXI, 1898, с. 254—286.

Масцюх В. Церковне право супруже. Додаток 1.— Перемышль, 1910, с. 497—537.

Мирославская А. Н. Древнерусские имена и прозвища в Новгородских записных кабальных книгах 100—104 и 111 годов.— Уч. зап. / Калинингр. пед. ин-т, 1959, вып. 6, с. 336—363.

Мирославская А. Н. К истории развития русских имен.— Уч. зап. / Калинингр. пед. ин-т, 1959, вып. 6, с. 363—389.

Мирославская А. Н. Особенности словообразовательной структуры русских календарных имен.— У кн.: Ономастика Поволжья, 2. Горький, 1971, с. 47—51.

Мирославская А. Н. Собственные имена в «Новгородских записных кабальных книгах 100—104 и 111 годов»: Автореф. дис. ... филол. наук.— М., 1955.

Митрофанова О. Д. Личные собственные имена с суффиксами субъективной оценки в современном русском языке: Автореф. дис. ... филол. наук.— М., 1958.

Молодых Л. И. Суффиксальное образование личных имен существительных мужского рода в Новгородском диалекте XII—XV вв. (На материале пергаментных грамот).— Уч. зап. / Мордов. ун-т, 1971, вып. 86, ч. 2. Вопросы языкознания, с. 11—36.

Недилько О. Д. Антропонимия Северной части Левобережной Украины (Вторая половина XVII—первая половина XVIII в.): Автореф. дис. ... филол. наук.— Киев, 1969.

Никонов В. А. Русская адаптация иноязычных имен.— У кн.: Ономастика / Ред. В. А. Никонов, А. В. Суперанская. М., 1969, с. 54—78.

Німчук В. В. Українські прізвища з суфіксом -ук, -чук та етимологічно споріднені утворення.— У кн.: Українська діалектологія і ономастика. Київ, 1964, с. 194—210.

Новикова Л. А. Формы субъективной оценки личных имен в говоре д. Космаково Ярковского р-на Тюменской области.— Научн. тр. / Тюмен. ун-т, сб. 5, 1974, с. 51—60.

Окорокова Т. И. Динамика личных имен в Автозаводском районе г. Горького (1932—1967 гг.).— У кн.: Личные имена ■ прошлом, настоящем, будущем: Проблемы антропоники / Отв. ред. В. А. Никонов. М., 1970, с. 106—110.

Парчинская Л. П. Словообразовательные модели имен собственных в XVII веке.— Материалы XIV научн.-теор. конф. Бухарского пед. ин-та: Тезисы докл., 1970, с. 102—103.

Петровский Н. А. Словарь русских имен.— М., 1966, с. 384.

Полякова Е. Н. Из истории русских имен и фамилий.— М., 1975, 160 с.

Поротников П. Т. Варианты полных личных имен на -ей(-ий), -ия в говорах Талицкого района Свердловской области.— Уч. зап. / Свердл. пед. ин-т и Нижнетагил. пед. ин-т, 1972, сб. 152, с. 66—75.

Поротников П. Т. Личные собственные имена в говорах Свердловской области.— Уч. зап. / Свердл. пед. ин-т, 1969, сб. 97, с. 69—78.

Поротников П. Т. Личные собственные имена с суффиксальными элементами -ш-, -х- в говорах Талицкого района Свердловской области.— Уч. зап. / Уральский ун-т, 1969, № 86. Сер. филол., вып. 11. Лингвистический сборник, № 2, с. 66—86.

Селищев А. М. Происхождение русских фамилий, личных имен и прозвищ.— У кн.: Избр. тр. М., 1968, с. 97—129.

Симина Г. Я. Бытовые варианты личных имен (По материалам древних письменных памятников и современной антропонимии Пинежья).— У кн.: Антропонимика / Ред. В. А. Никонов, А. В. Суперанская. М., 1970, с. 189—194.

Соколов А. Русские имена и прозвища в XVII веке.— Изв. общ. археол., истор. и этногр. / Казан. ун-т, 1891, т. 9, вып. 1, с. 1—16.

Справочник личных имен народов РСФСР / Под ред. А. В. Суперанской, Ю. М. Гусева.— М., 1979, 574 с.

Старостин Б. А. О некоторых структурных особенностях собственных имен.— У кн.: Языковая практика и теория языка. Вып. 1. М., 1974, с. 77—91.

Суднік М. Р. Слоўнік асабовых уласных імён.— Мн., 1965, 111 с.

Суперанская А. В. Как Вас зовут? Где Вы живете?— М., 1964.

Суперанская А. В. Общая теория имени собственного.— М., 1973, 366 с.

Сцяцко П. У. Беларускае народнае словаўтварэнне.— Мн., 1977.

Сцяцко П. У. Уласныя асабовыя імёны, іх варыянты і ўжыванне ў народнай мове.— У кн.: 3 жыцця роднага слова. Мн., 1968, с. 108—118.

Сырова В. Г. Некоторые наблюдения над личными именами в Волгограде.— У кн.: Личные имена в прошлом, настоящем, будущем: Проблемы антропонимики / Отв. ред. В. А. Никонов. М., 1970, с. 117—120.

Тагунова В. И. Из жизни личных собственных имен (На материалах Муромской области).— У кн.: Ономастика. [Респ. міжвід. зб. / Відп. ред. К. К. Цілуйко]. Київ, 1966, с. 146—152.

Тагунова В. И. Из истории суффикса -ище в личных собственных именах.— Уч. зап. / Муром. пед. ин-т, 1963, вып. 6, с. 159—167.

Тагунова В. И. Категория уменьшительности и ласкательности в диалектной антропонимии.— Ономастика Поволжья, 2. Горький, 1971, с. 81—85.

Толкачев А. И. К истории словообразования форм со зна-

чением субъективной оценки (квалитативов) личных собственных имен греческого происхождения в древнерусском языке XI—XV вв.— У кн.: Историческая ономастика. М., 1977, с. 72—130.

Толкачев А. И. Основные факторы фонетических изменений в заимствованных грекохристианских именах в древнерусском языке.— Славянское языкознание / VII Междунар. съезд славистов.— М., 1973, с. 252—271.

Угрюмов А. А. Русские имена.— Вологда, 1970.

Угрюмов А. А. Фонетическое и морфологическое освоение русским языком заимствованных личных имен.— Уч. зап. / Вологод. пед. ин-т, 1961, т. 26, с. 22—27.

Успенский Б. А. Из истории русских канонических имен (История ударения в канонических именах собственных и их отношении к русским литературным формам).— М., 1969.

Успенский Л. Ты и твое имя: Имя дома твоего.— Л., 1972.— 573 с.

Усціновіч А. К. Антрапанімія Гродзеншчыны і Брэстчыны.— Мн., 1975, с. 7—107.

Усціновіч А. К. Мужские личные имена в гродненских и брестских актах XV—XVII вв.— У кн.: Антропонимика / Ред. В. А. Никонов, А. В. Суперанская. М., 1970, с. 262—266.

Усціновіч А. К. Эмацыянальна-ацэначныя формы мужчынскіх асабовых імён Гродзеншчыны і Брэстчыны па помніках пісьменнасці 14—17 стст.— У кн.: Пытанні беларускай этнаграфіі, фалькларыстыкі і тапанімікі. Мн., 1967, с. 153—164.

Фролов Н. К. Антропонимия Приворонежья XVII в. Автореф. дис. ... филол. наук.— Воронеж, 1972.

Худаш М. Л. З історії української антропонімії.— Київ, 1977, 236 с.

Цимбалюк Ю. Ф. Из спостережень за розвитком власних імен Запорізької області.— У кн.: Питання ономастики Південної України...— Київ, 1974, с. 168—170.

Цыпленкова Л. Х. Экспрессивные возможности имен собственных в процессе словообразования.— Герценовские чтения, XXV. Филол. науки. Л., с. 41—43.

Чернышев В. И. Несколько замечаний об украинских и русских личных именах.— У кн.: Мовознавство. Киев, 1948. т. 6, с. 67—73.

Чернышев В. И. Русские уменьшительно-ласкательные личные имена.— РЯШ, 1947, № 4, с. 20—27.

Чичагов В. К. Вопросы русской исторической ономастики: Об отношении русских имен к греческим в русском языке XV—XVII вв.— ВЯ, 1957, № 6, с. 64—80.

Чичагов В. К. Из истории русских имен, отчеств и фамилий (Вопросы русской исторической ономастики XV—XVII вв.).— М., 1959.— 127 с.

Чубач М. С. Походження і значення наших власних імен.— Українська мова в школі, 1958, № 3, с. 66—70.

Чумакова Ю. П. К вопросу о формах личного имени в русской диалектной речи.— У кн.: Антропонимика / Ред. В. А. Никонов, А. В. Суперанская. М., 1970, с. 200—205.

Чучка П. П. Антропонімія Закарпаття / Вступ та імена/: Конспект лекцій.— Ужгород, 1970, 103 с.

Ч у ч к а П. П. Антропонимия Закарпатья: Автореф. дис. ... филол. наук.— Киев, 1970.

Ш и л о Г. Ф. Власні особові імена (Словотворна характеристика).— Тези доповідей 5 звітної наукової конференції Дрогобицького пед. ін-та за 1962 рік. Секція гуманітарних наук, 1963, с. 135—139.

Щ е т и н и н Л. М. Русские имена (Очерки по донской антропонимии). Изд. 2-е.— Ростов н/Д, 1975, 252 с.

Ю р к е н а с Ю. Древние сложные имена в письменных памятниках Великого княжества Литовского: Автореф. дис. ... филол. наук.— Вильнюс, 1966.

Я н к о ў с к і Ф. М. Уласныя імёны, іх варыянты і некаторыя формы ад імёнаў.— У кн.: Матэрыялы для слоўніка. М., 1960, с. 187—198.

Б y s t r o Ń St. Księga imion w Polsce używanych.— Warszawa, 1938.

S ł o w n i k imion. Opracowały Wanda Janowowa, Aldona Skarbek, Bronisława Zbijowska i Janina Zbiniowska.— Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk, 1975, 316 s.

АЛФАВІТНЫ ПАКАЗЧЫК ІМЕН

У паказчык уключаны імёны, якія разглядаюцца ў працы «Беларуская антрапанімія. Уласныя імёны, імёны-мянушкі, імёны па бацьку, прозвішчы» (Мн., 1966) і ў гэтай працы. Лічбы I, III указваюць, у якой з гэтых кніг сустракаецца імя, а арабскімі лічбамі паказаны старонкі. Арфаграфічныя і блізкія фанетычныя варыянты аб'яднаны — даюцца ў адным радку з указаннем адрознення ў дужках. Напрыклад: А(О)бакум, Ав(вв)акум, Ми(і)рон, На(в)ум, Ни(і)чи(ы)по(а, е)р, Пат(ц)ей, Паўлюц(ь), Пацка(о), Раф(хв)ал.

Аарон I 16	А(О)впей I 26; III 133, 135
Абрагам I 19	Авраам I 19; III 140
Абраж(ы) I 26	Авраамий I 19; III 138
Абражэй I 26	Аврам I 19, 20; III 154
А(О)бакум I 16; III 147	Аврамий I 19; III 138, 140
А(О)бакун I 16, 17; III, 147	Аврыло III 146
Абакунчык I 16; III 208	А(О)всей гл. Евсей, Аўсей
Абрам I 19, 20; III 18	А(О)втих гл. Евтух
Абрамец I 20; III 241	А(О)втух гл. Евтух, Аўтух
Абрамка I 20; III 18, 177	А(О)втушка(о) I 68; III 176
Абрамук I 20; III 219, 223	Авфим I 69; III 131
Абрамушка III 18	А(О)вхим гл. Евхим, Яўхім
Абрамчук I 20; III 224	Агап I 20, 21
Абрамчык I 20; III 18, 208	Агапей I 20
Абрасім I 26	Агапи(і)й I 20; III 140
Аброж(ы) I 26	А(О)гапон I 21; III 18, 148
Ав(вв)акум I 16; III 147	Агафей I 20
Августин I 17	Агафон I 21; III 18, 220
Авгуштын I 17; III 37, 148	Аггей I 21, 22; III 136
А(О)вдей I 17, 18; III 38, 133, 135	А(О)гей I 21, 22; III 132, 135
Авдий I 17, 18; III 138, 140	Агейка I 21; III 177
А(О)вдоким I 64; III 62, 149	Агейчык I 21; III 208
Авер I 18	Агуста I 17
А(О)верка(о) I 18, 19; III 175	Агусцік I 17
А(О)веркей I 18; III 133	Адакімчык I 64; III 208
А(О)верки(і)й I 18; III 137, 138, 140	Адаль III 19
Авер'ян I 18	Адалька III 19
Авило I 36	Адалюк III 19
А(О)вксенти(і)й I 19; III 138, 140	А(О)дам I 22, 60; III 18, 19, 148, 158
Авлас I 45; III 155	Адамачка III 193
	Адамей III 18, 245
	Адамейка I 22; III 196

Адамец I 22; III 18, 242
 Адамка I 22; III 18, 177
 Адамук III 18, 222
 Адамуля III 18, 235
 Адамусь III 18, 238
 Адамушка I 22; III 18, 192
 Адамце III 18, 243
 Адамчук I 22
 Адамчык I 22; III 18, 19, 208, 210
 Адасец III 18, 19, 242
 Адась I 22; III 19, 236
 Адаська I 22; III 18, 19, 200
 Адах I 22, 60
 Адашно I 60
 Адаш I 22
 Адашачка III 18, 19, 196
 Адашка(о) I 22; III 18, 189
 Адашчук I 22, 60
 Адашчык I 22; III 212
 Адашэчка III 19
 Адвардзік III 127, 203
 Адзік III 18, 19, 204
 Адзім III 40, 158
 Адзюня III 18, 19, 232
 Адолік III 19
 Адоль III 19
 Адольф III 19
 Адоляк III 19
 Аза I 22
 А(О)зар I 22, 23, 70, 71; III 61, 143, 149, 157, 158
 Азарій I 23
 Азария I 22, 23; III 143
 Азарка I 23; III 177
 Акатей III 133, 135
 Акила I 23
 Аки(i)м I 83; III 19, 149
 Акімка III 19
 Акімушка III 19
 Акімчык III 19
 Акрэм I 75
 Аксанта I 19
 Аксель I 19; III 234
 А(О)ксень I 19; III 38, 244
 А(О)ксентей I 19; III 38, 133, 135
 Аксенціук I 19; III 219
 Аксенчык I 19; III 208
 Аксём III 157
 А(О)ксён I 19; III 38, 157
 Аксёнчык I 19; III 208
 Аксэнт (Аўксенцій) III 38
 Аксюк I 19; III 219
 Аксюта I 19; III 240
 Аксянцюк I 19; III 219

Аксянчук I 19; III 224
 А(О)кул(а) I 23; III 144
 Акулік I 23; III 202
 Акулка I 23; III 177
 Алампій I 64
 А(О)лег I 129; III 19, 20, 22, 24, 37
 Алега III 19, 20
 Алежа III 19, 20
 Алежак III 19, 20
 Алежанька III 19, 20
 Алежачка III 19, 20
 Алежка III 19, 20
 Алежык III 19, 20
 А(О)лекса I 24, 25, 26; III 20, 22, 24, 26, 28, 171
 А(О)лександер I 23, 24
 А(О)лександр I 23, 24; III 24, 148
 А(О)лександро I 23, 24; III 24, 147
 А(О)лексей I 24, 25, 26; III 28, 133, 135
 А(О)лексий I 24, 25, 26; III 28, 138
 Алексяюк I 25; III 219
 А(О)лекша I 24, 25; III 28
 Алекшей I 24, 25, 26; III 28
 А(О)лекши(ы) I 24, 25, 26; III 28
 А(О)лекший I 24, 25; III 28
 Аленька III 19, 20
 Алес I 24; III 24
 Алесенька III 21, 22, 27, 199
 Алесік I 24; III 21, 22, 27, 214
 А(О)лесь I 24; III 20, 21, 22, 24, 27, 200, 236
 Алеська I 24; III 21, 22, 27, 200
 Алесюшка III 21, 27
 А(О)лехно I 24, 25; III 24, 28, 233
 Алечык III 19, 20
 А(О)лешка(о) I 25, 26; III 28, 188, 189
 Алёкса I 25
 Алёнушка III 19, 20
 Алёха I 25; III 24, 246
 Алёхна I 25; III 233
 Алёш III 24, 248
 Алёша I 25; III 19, 20, 22, 24, 82, 248, 249
 Алёшанька III 25, 199
 Алёшачка III 24, 25, 196
 Алёшка I 25; III 25, 188, 189, 190

Алёшык III 25, 215
 Алік I 24; III 19, 20, 21, 22, 24,
 25, 27, 37, 71, 136, 147, 202,
 204
 Али(i)м I 26
 Алипий I 26
 Аліс I 72
 А(О)ли(i)сей *гл.* Елисей
 Алісейчык I 72; III 208
 Алісімчык I 72; III 208
 Алистрат I 68; III 155
 А(О)ли(i)фер I 71; III 156
 Аліферка I 71; III 177
 А(О)лихвер I 71; III 156
 Алічак III 19, 20
 А(О)лтух I 68, 69; III 155
 Алфей I 26
 А(О)лфер I 71
 Алферый III 139
 Алфёр III 139
 Алфи(i)й I 26; III 140, 175
 Алька(о) III 19, 20, 21, 22, 27,
 183
 Алькушка III 71
 Альпер I 71
 Альфер I 71
 Альфрэд III 20
 А(О)льхи(i)м I 69, 70; III 131,
 156
 Альчык (Алег) III 19, 20
 Аляксандарка III 20, 22, 26
 Аляксандр I 24; III 20, 26, 147
 Аляксандра III 20, 22, 26, 170
 Аляксандрык III 20, 22, 26, 203
 Аляксанка I 24; III 20, 22, 26,
 177
 Аляксаня III 26
 Аляксаха III 26
 Аляксаша III 21, 22, 27
 Аляксашка III 21, 22, 27, 190
 Аляксей I 25; III 24, 25, 136
 Аляксейка III 24, 25, 180
 Аляксейчык I 25; III 24, 25, 208,
 210
 Аляксюк I 25; III 219
 Аляксюта I 25; III 240
 Аляксеюшка III 24, 25, 192
 Алясюк I 24; III 21, 27
 Аляхно I 24, 25; III 21, 27, 233
 Аляшун III 25, 231
 Алюх III 19, 20
 Амбражук I 26; III 29
 Амбра(о)жэ(е)й I 26; III 134
 Амбражэйчык I 26; III 208

Амброж I 26
 Амброжи(ы) I 26
 Амброжий I 26; III 137
 А(О)мброс I 26, 27; III 139, 154
 А(О)мбросей I 26
 Амбросій III 139
 Амврос III 154
 Амвросий I 26, 27; III 140
 А(О)меллиан III 149
 Амеллян I 72; III 149
 А(О)мелька(о) I 73; III 62, 177,
 183, 187
 Амелянчук III 224
 Амелянюк I 73
 А(О)мелян I 72; III 149
 Амос I 27
 А(О)мрос I 26, 27
 Амфілохій III 138
 Амяллян III 61
 Амяльчук I 73; III 224
 Амяльян I 73; III 61, 62, 159
 Амяльянец I 73; III 242
 Амяльянчык I 73; III 208
 Амялюк I 73; III 62, 219
 Амялюсік I 73; III 214
 Амялюшка I 73; III 192
 Амялян III 61, 62, 159
 Амялянец I 73
 Амялянка III 62, 180
 Амялянчык III 62, 210
 Амяляшка I 73; III 189
 Амяляшчык I 73; III 212
 Анан(ь) I 27, 28; III 28, 139,
 143
 А(О)наней I 28
 Анапечко I 28
 Анани I 28
 Анани(i)й I 28; III 28, 139, 143
 Ананік III 28, 203
 Ананічак III 28
 А(О)нания I 27, 28; III 28, 143
 Анання I 27, 28; III 28, 143
 Ананцьо I 28
 Ананчук I 28; III 224
 Ананька I 28; III 177
 Ананьо I 28
 А(О)нанья I 28
 Ананя I 27, 28; III 28, 169, 143
 Анапре(э)й III 130, 134, 135
 Анапрый I 130; III 35, 137
 Анапрэйка I 130; III 177
 Анапрэйчык I 130; III 208
 Анастас III 28, 139

Анастаси(і)й I 28; III 28, 139, 140
 Анась III 28, 236
 Анатолій III 28, 29, 139, 213
 Анатолік III 203
 Анатоль III 28, 139, 161
 Анатолька III 180
 Анашка I 28; III 189
 Андранюк I 30; III 219
 Андрасюк I 30; III 225
 Андраш I 29; III 31
 Андрашчук I 30; III 225
 Андраюк I 29
 А(О)ндре(э)й I 28, 29; III 29, 30, 31, 132, 135, 136
 Андре(э)йка(о) I 29; III 30, 31, 175, 177
 Андрея I 28, 29; III 31
 Андриан III 148
 Андріаш I 30
 А(О)ндрієць I 30
 Андрієчко I 30
 А(О)ндрій I 30
 А(О)ндрійко I 30
 Андрійцьо I 30
 Андрим I 29
 Андрис I 29
 Андриян III 148
 Андрол I 30
 Андрон I 30; III 30, 168
 Андроник I 30
 Андрончик I 30; III 208
 Андрос(ь) I 29, 30; III 31, 237
 Андросік I 30; III 214
 Андрош I 29
 Андрук I 29; III 30, 219, 222
 Андрулік III 30, 213
 Андруліс I 29
 Андруль III 30, 234
 Андруля III 30, 235
 Андрунь I 30
 А(О)ндру(ю)с(ь) I 29, 30; III 30, 31, 237, 238
 Андрусенько I 30
 Андрусик I 30
 Андрусяк I 29; III 229
 Андрух I 29, 30
 Андруха I 29; III 30, 246
 Андруш I 29
 Андруша I 29; III 30, 250
 Андрушанька III 30, 199
 Андрушка(о) I 29, 30; III 30, 31, 192
 Андрушчик III 30, 212
 Андрий III 29, 30
 Андрийко III 30
 Андрык III 30, 204
 Андрыюк I 29; III 219
 Андрыянец I 29; III 242
 Андрыяшка I 29; III 189
 Андреец I 29; III 242
 Андрэй I 29; III 29, 30, 135, 136
 Андрэйка I 29; III 30, 177
 Андрэйчык I 29; III 30, 208
 Андрюс I 29; III 31, 237
 Анёха I 28; III 246
 Анік III 28
 А(О)ни(і)ка(о) I 87; III 175
 А(О)ни(і)кей I 87; III 134, 135
 Анікейчык I 87; III 208
 Анікі I 87
 А(О)ники(і)й I 88
 Аніс I 129, 130
 Анісар I 130
 А(О)ни(і)сий I 129, 130; III 138
 А(О)нисим I 130; III 152
 А(О)ни(і)ска(о) I 129; III 176, 177, 187
 А(О)ни(і)ська(о) I 129, 130; III 177, 187
 Аніфер I 130
 Анічак III 28, 227
 А(О)ни(і)шка(о) I 129, 130
 Анішчук I 130; III 224
 Анішчык I 129; III 208
 А(О)нопрей I 130, 131; III 35, 134, 135
 А(О)нопри(і)й I 130, 131
 Анос I 28
 Аносік I 28
 А(О)ношка(о) I 28, 131; III 191
 Анрос I 29; III 31, 237
 Антак III 31, 33, 226
 Антанюк I 31; III 219
 Антасей III 31, 32, 245
 Антась III 31, 32, 236
 Антачак III 31, 32, 228
 Антін I 31
 Антінко I 31
 Анти(і)ох I 30
 Антип I 30
 А(О)нтипа I 30; III 144
 Антолік III 28, 29, 203
 Антоль III 28, 29
 Антолька III 28, 29
 А(О)нтон I 30, 31; III 31, 154
 Антоней I 30; III 35, 133, 135
 Антонец I 31; III 242

Антони(i) I 30, 31; III 33
 Антони(i)й I 30, 31; III 137, 138, 140
 Антони(i)к I 31; III 31, 32, 34, 202, 203
 Антонка III 31, 32, 34, 180, 187
 Антонушка III 31, 32, 34, 192
 Антончык I 31; III 31, 32, 34, 208, 210
 Антонька III 32, 34, 180, 187
 Антосечка(o) III 31, 32
 Антосік III 31, 32, 34, 214
 Антосічак III 31, 32, 34, 228
 Антось I 31; III 29, 31, 32, 34, 166, 236
 Антоська(o) I 31
 Антох I 31
 Антош III 31, 32, 248
 Антоша I 31; III 29, 31, 32, 34, 248, 249
 Антошанька III 31, 32, 34, 199
 А(О)нтошка(o) I 31; III 31, 32, 34, 35, 189, 190
 А(О)нтроп I 69; III 156
 Антрошка III 189
 Антук III 31, 34, 33, 222
 Антусёк I 31; III 31, 33
 Антусь III 33, 34, 238
 Антух I 31; III 246
 Антык III 31, 33, 34, 204
 Антэк III 31, 33, 34, 226
 Антэка (Антон) III 31, 33, 34
 Анупрый III 35, 139
 А(О)нупрэй I 130, 131; III 35, 135, 136
 А(О)нуфри I 130
 Ануфрый I 130; III 35, 138
 Ануфрыюк I 130; III 219
 Ануфрэйчык III 35, 210
 Анухрэй III 135
 Анф(х)им I 31
 Анцё III 31, 33, 34, 243
 Анцік III 31, 33, 34, 166, 204
 Анціп(a) I 30; III 145
 Анціпар I 130
 Анціпарук I 130; III 219
 Анціпка I 30; III 177
 Анціх I 30
 Анцічак III 31, 33
 Анцута I 30; III 240
 Анцух I 30
 Анцушка I 30; III 192
 Анцып I 30
 Анцыпар I 130

Анцыпон I 30
 Анюсь III 34, 238
 Анюшка I 28; III 192
 Апалін III 35, 168
 Апалінар III 35, 161
 Апалінарыў III 139
 А(О)панас I 33, 34; III 35, 139, 155, 161
 Апанасік I 33; III 202
 Апанаска III 35, 180, 188
 Апанасчык I 33; III 208
 Апанасюк I 33; III 219
 Апанася III 35, 170
 Апанель I 34; III 234
 Апенцій III 138
 А(О)пимах гл. Епимах
 Апалон I 31
 Аполлон I 31; III 175
 Апон I 34
 Апулінар III 35, 139, 161
 Аранчук I 16; III 224
 Арасим I 51, 52; III 56, 148
 Ара(o)фей I 80, 81; III 133, 135
 А(О)ре(э)ст I 131; III 37, 152
 А(О)рефа I 31; III 144
 А(О)ре(э)фи(i)й I 31; III 145
 А(О)рехва I 31; III 144
 А(О)рехвій I 31
 Аркадьюш III 36
 Аркадзей III 36, 136
 Аркадзенька III 36, 196
 Аркадзечка III 36, 193
 Аркадзё III 36, 174
 Аркадзіў III 36, 139
 Аркадзік III 36, 203
 Аркадзь III 36, 139, 161
 Аркадзька III 36, 180
 Аркадзюш III 36, 164
 Аркадзя III 36, 170
 Аркаша III 36, 249
 Аркашанька III 36, 189
 Арнашачка III 36, 196
 Аркашка III 36, 190
 Арон I 16
 Аронка I 16
 Аронцій III 138
 Арсей III 37
 Арсен I 32; III 139
 Арсений I 32
 Арсени(i)й I 32; III 36, 139, 140
 Арсенік III 37, 203
 Арсенцій III 37, 142
 Арсень III 36, 37, 16
 Арсеньчык III 37, 210

Арсеня III 37, 170
 Арсешка III 37, 190
 А(О)ртем I 32; III 154
 Артема I 32; III 140
 Артемей I 32; III 37, 133, 135
 Артеми(i)й I 32; III 138, 140
 А(О)ртём I 32; III 37
 Артим I 32; III 37, 154
 Артур III 37, 163
 Артурчык III 37, 210
 Артурык III 203
 Артусь III 37, 238
 Артух I 32; III 246
 Артюх I 32
 Архи(i)п I 33; III 37, 148
 Архіпец I 33; III 242
 Архи(i)пка(o) I 33; III 37, 180
 Архипп I 32
 Архіпушка III 37, 192
 Арцем I 32; III 154
 Арцём I 32; III 37, 125, 139, 161
 Арцёмій I 32; III 139
 Арцёмік III 37, 203
 Арцёмка III 37, 180
 Арцёмчык III 37, 208, 210
 Арцім I 32
 Арцімук I 32; III 219
 Арціх I 32; III 246
 Арцюх I 32; III 246
 Арцюша III 37, 250
 Арцюшка I 32; III 192
 Арцямук I 32; III 219
 Арцямюк I 32; III 219
 Арык III 37, 204
 Арыст III 148
 Арэст I 131; III 37
 Арэфій III 145
 Асай I 91
 Асип I 88, 89; III 76, 150
 Асіпik I 89; III 202
 Асіпок I 89; III 215
 Асіпук I 89; III 219, 223
 Асіпчук I 89; III 224
 Асіпчык I 89; III 208
 Асіпюк I 89; III 219, 223
 Астанька I 67; III 197
 Астаня I 67; III 231
 А(О)стап I 66, 67; III 155
 Астапейка III 197
 Астапik III 203
 А(О)стапка(o) I 66, 67; III 176, 177, 180
 Астапук I 67; III 219
 Астапчук I 67; III 224

Астапчык I 67; III 208, 210
 А(О)стафей I 66, 67; III 134, 135, 136
 А(О)стафи(i)й I 66, 67; III 137
 А(О)стах I 67; III 232
 А(О)сташ I 67
 А(О)сташка(o) I 66, 67; III 188
 Атанас I 34
 Атанасій I 34
 Атап I 67
 Атапчык I 67; III 208
 Атрахім I 163
 А(О)тро(a)фим I 162; III 117, 153
 Атрох I 163; III 168
 А(О)трохим I 162; III 153, 117
 Атроша I 163
 А(О)трошка(o) I 162, 163; III 117, 176, 177, 188
 Атрушка I 163
 Аўгуль I 17; III 233
 Аўгуня I 17
 Аўгуст III 37
 Аўгуста I 17
 Аўгустын I 17; III 37
 Аўгустынчык I 17; III 208
 Аўгусцін I 17; III 37
 Аўгусць I 17; III 168
 Аўгуся I 17
 Аўгута I 17
 Аўдак I 64; III 168
 Аўдзей I 18; III 37, 133, 135
 Аўдзейчык I 18; III 37, 38, 208, 210
 Аўдзяйчук I 18; III 224
 Аўдоня I 64; III 231
 Аўдошка I 64; III 189
 Аўксенцій III 37, 38
 Аўлас I 45
 Аўласка I 45; III 177
 Аўласюк I 45; III 219
 Аўрало III 18
 Аўрам I 20; III 18
 Аўрамец I 20; III 241
 Аўрамчык I 20; III 208
 Аўсей I 65; III 135
 Аўсейка I 65; III 177
 Аўсейчык I 65; III 208
 Аўсяец I 65; III 242
 Аўтка I 69
 Аўтух I 69
 Аўтушка I 69; III 177, 188
 Аўфер I 71
 Аўхім I 70

А(О)фанас I 33; III 35, 154, 161
 А(О)фа(о)насей I 33, 34; III 133, 135
 Афанаси(і)й I 33, 34; III 35, 137, 138, 139, 140
 Афанасік I 33; III 202
 Афанаска III 35, 180
 Афанась III 35, 161
 Афінаген III 38
 Афон I 34; III 139
 Афони(і)й I 34; III 139, 140
 Афонька I 34; III 177
 Афоня I 34; III 35, 169, 171
 Аханько I 34; III 177
 А(О)хра(о)мей I 74, 75; III 135
 Ахрамейка I 75; III 196
 Ахрамец I 75; III 242
 Ахрамук I 75; III 219, 223
 Ахрамчук I 75; III 224
 А(О)хре(э)м I 74, 75; III 149
 Ахрэмка I 75; III 177, 180
 Ахрэмчык I 75; III 208
 А(О)хтанас(ій) I 34

Багдак III 226
 Ба(о)гдан I 35; III 38
 Ба(о)гданец I 35; III 241, 242
 Багданік III 38, 203
 Ба(о)гданка(о) I 35; III 38, 180, 188
 Багданок I 35; III 215
 Багданчук I 35; III 224
 Багданчык I 35; III 38, 208, 210
 Ба(о)гдаш I 35; III 247
 Багдаша III 38
 Багдзей I 35; III 245
 Багдзя I 35; III 169
 Багуслаў III 38
 Багуша III 249
 Базилий I 41
 Базилько I 41
 Базылёк III 43, 45, 216
 Базыли I 39, 40
 Базылік I 41; III 202
 Базыль I 39, 40, 41; III 43, 45, 164
 Базылька III 43, 45, 180
 Базыльчук I 41
 Базыльчык I 41; III 208
 Базылюк I 41; III 219
 Базько I 41
 Бакум I 17
 Ба(о)кун I 16, 17

Бакунец I 17
 Бакунчык I 16; III 208
 Бакуня I 17
 Балец I 34
 Балодзька III 118, 183
 Балтазал I 34
 Балта(о)зар I 34; III 139
 Балтазер I 34
 Балтасарый III 139
 Ба(о)лтра(о)мей I 37, 38, 39; III 132, 134
 Балтрамяюк I 38; III 219
 Балтримей I 39
 Балтроеец I 37, 38
 Балтроеюс I 37
 Балтрук I 38; III 219
 Балтруш(а) I 38
 Балтрушка I 38; III 192
 Банадысь I 42
 Баўтрушка III 192
 Баўтрым I, 38, 39
 Бенадык I 42
 Бенадыкт I 41, 42; III 148
 Бенадысь III 236
 Бенда I 42
 Бенеди(дзі)кт I 41, 42; III 148
 Бенедык I 42
 Бенедыкт I 41, 42; III 148
 Бенедыктас I 41
 Бенедыкты I 41
 Бенедычук I 42; III 219
 Бенедь I 42
 Бенедьо I 42
 Бенекты I 42
 Бенец I 42; III 242
 Бенеш I 42; III 247
 Бенза I 42
 Беник I 42
 Бенк I 42
 Бенко I 41; III 175, 187
 Бенька(о) I 41, 42; III 175, 177, 187
 Бенюс I 42
 Беньаш I 41, 42; III 247
 Бернад I 34
 Бернард I 34
 Бернат(ь) I 34
 Берта(о)ш I 37, 38
 Бладзік III 118, 166, 204
 Богдан I 35; III 38, 158
 Богданец I 35
 Богдаш III 247
 Богдзя III 174
 Богусь III 38, 238

Бодзік III 38, 204
 Бодзя III 38
 Болек III 38, 226
 Болесь III 38, 168
 Болеська III 38, 183
 Болік III 38, 204
 Болісь III 38, 168
 Болтрок I 37, 38
 Болька III 38, 39, 183
 Болюсь III 39, 238
 Бонік III 39, 204
 Боня III 38, 231
 Бора III 39, 171
 Боранька III 39, 198
 Борачка III 39, 193
 Борисец I 36
 Борка III 39, 183
 Бортко I 37
 Борык III 39, 204
 Борыс III 39, 158
 Борычак III 39, 227
 Боўтрамей I 39
 Боўтрык I 38, 39; III 202
 Браніслаў III 40, 88
 Бронак III 40
 Бронечка III 40
 Бронё III 40
 Бронік III 40
 Бронісь III 40
 Броніська III 40
 Бронічак III 40
 Бронусь III 40
 Бронцік III 40
 Бронця III 40, 243
 Брончык III 40
 Бронька III 40
 Бронюсь III 40
 Броня III 40, 171
 Броняк III 40
 Бутрамей I 38, 39
 Бутри(ы)м I 37, 38
 Бутримей I 39
 Буўтрамей I 39
 Бызыльчук III 224
 Быська III 63, 200
 Бэнда I 42
 Бэндзя I 42
 Бянасік I 42; III 214
 Бяндала I 42
 Бяндзелік I 42; III 213
 Бянько I 42; III 177

Вавил I 36
 Вави(i)ла(o) I 36

Вавойша I 36
 Вавок III 118, 216
 Ваврик I 106
 Вавринец I 105
 Вавричок I 106
 Вавро I 106
 Ваврын I 105; III 82
 Вавува I 36
 Вавула I 36
 Вавуля III 118, 235
 Вавунчык III 118, 213
 Вавунь III 118, 230
 Вавуня III 118, 232
 Вавуська III 118, 201
 Вавуся III 118, 239
 Вавутка I 36
 Вадзік III 40, 204
 Вадзім III 40, 118, 158
 Вадзімка III 40, 181
 Вадзічак III 40, 41, 227
 Вадзька III 40, 41, 183
 Вадзюня III 40, 41, 232
 Вадзя III 40, 41, 171
 Вайрух III 246
 Вайтан I 46
 Вайтко I 46; III 177
 Вайткун I 46; III 231
 Вайтук I 46; III 219
 Вайтуль I 46
 Вайцех III 51, 164
 Вайцешка III 188
 Вайцешчык I 46; III 208
 Вайцешык I 46; III 202
 Вайцюк I 46; III 219
 Вайцюль I 46; III 233, 234
 Вайцюх I 46
 Вакула I 46; III 144
 Вакулик I 46
 Вакульчык I 46; III 208
 Вакулюк I 46; III 219, 223
 Вакушка III 192
 Валадзей III 118, 245
 Валадзёк III 118, 216
 Валадзько I 44; III 177
 Валадзюк III 118, 222
 Валадзюн III 118, 231
 Валадзюшка III 118, 192
 Валадко I 44; III 177
 Валадось I 44; III 237
 Валашок III 118
 Вален III 42, 168
 Валент I 36; III 43
 Валентей I 36; III 43, 134, 135
 Валентин I 36

Валентон I 36; III 43
 Валенты I 36
 Валентый I 36; III 43, 137
 Ва(о)лентын I 36; III 43, 148
 Валенцік III 202
 Валер III 41, 161
 Валера III 41, 170
 Валерак III 41, 226
 Валеранька III 41, 198
 Валерачка III 41, 193
 Валерка III 41, 181
 Валерчык III 41, 210
 Валерый III 41, 139, 142, 204
 Валерык III 41, 203
 Валерычак III 41, 42, 227
 Валет III 41, 42
 Валечка III 42, 194
 Валё III 42, 174
 Валёк III 42, 217
 Валёчак III 42
 Валік III 41, 42, 204
 Валіс I 36
 Валічак III 42, 227
 Валодак III 41
 Валодзенька III 118, 198
 Валодзечка III 118, 194
 Валодзё III 118, 174
 Валодзік III 118, 204
 Валодзіч III 118, 119
 Валодзічак III 118, 119, 227
 Валодзька I 44; III 118, 119, 177, 183, 187
 Валодзюшка III 118, 119, 192
 Валодзя I 44; III, 118, 119, 166, 169, 173
 Валодка III 118, 119, 177, 183, 187
 Валоха III 118, 119, 246
 Вальде(э)мар III 118, 119, 164
 Валька III 42, 184
 Вальчык III 208
 Валюк III 42
 Валюлис I 37
 Валюля I 36
 Валюсь III 42, 238
 Валюта I 36; III 240
 Валютыс I 37
 Валюшчык III 212
 Валя III 41, 42, 158, 171
 Валянт I 36; III 43
 Валянты(й) I 36
 Валянцін III 42, 158
 Валянцюк III 42, 43
 Валяр'ян III 41, 43, 158

Ванец I 87; III 242
 Ванечка III 64, 65, 67, 194
 Ванёк III 64, 65, 67, 217
 Ванёчак III 67
 Ванік III 64, 65, 67, 204
 Ванічак III 64, 65, 67, 227
 Ванічко I 87
 Ванко I 87; III 67, 177
 Ванслав I 43
 Ванчук I 87
 Ванчык III 67
 Вань I 87
 Ванька(о) I 87; III 64, 65, 67, 166, 177, 184
 Ваньо I 87
 Ваньцё III 64, 65, 67, 243
 Ваньцёсь III 64, 65
 Ваньчык III 65, 211
 Ваньша I 87; III 248
 Ванюк I 87; III 64, 65, 67, 219
 Ванюля III 64, 65, 235
 Ванюсьо I 87
 Ванюта III 64, 65, 67, 241
 Ванютка III 64, 67, 201
 Ванюха III 64, 65, 67, 246
 Ванючок III 64, 67
 Ванюша III 64, 65, 67, 250
 Ванюшанька III 64, 65, 67, 199
 Ванюшка(о) I 87; III 64, 65, 67, 192
 Ванюшык III 64, 65, 67, 215
 Ваня I 87; III 64, 65, 67, 169, 170
 Ванятка III 64, 65, 201
 Ваняша III 64, 65, 67, 249
 Вар I 163
 Варава I 37
 Вараўка I 37; III 177
 Варивон I 83
 Варла(аа)м I 37
 Варнава I 37
 Варне(э)ль I 37; III 234
 Варно I 37
 Варфа(о)ла(о)мей I 37, 38, 39; III 135, 136
 Варфоломій I 39
 Вархлом I 37, 38; III 157
 Варывончык I 82; III 208
 Васа III 43, 45, 171
 Васек I 41
 Васенька III 43, 44, 198
 Васеха I 41; III 246
 Васечка III 43, 44, 193, 194
 Васё III 43, 45, 174
 Васёк III 43, 44, 217

Васѣка I 41
 Васѣха I 41; III 246
 Васѣчак III 43, 44
 Васік III 43, 44, 46, 204
 Васілега III 43, 44, 46, 251
 Василей I 39; III 133, 135
 Васілец I 41; III 43, 44, 46, 242
 Васі(и)лечка(о) I 41; III 43, 44, 46, 194
 Васілешка III 44, 46, 190
 Васілѣ III 43, 44, 46, 174
 Васілѣк I 41
 Васілѣчак III 43, 44, 46, 228
 Васи́ли I 39, 40
 Васи́ли(і)й I 39, 41; III 43, 46, 137, 138, 139, 140, 142
 Васи́(и)лі́(и)к III 43, 44, 46, 203, 207
 Васи́ліна III 43, 44, 46, 233
 Васи́ліска III 43, 44, 46
 Васи́лічак III 43, 44, 46, 228
 Васи́(і)ль I 39, 40, 41; III 43, 44, 46, 139, 155, 161
 Васи́(і)лька(о) I 41; III 43, 44, 46, 177, 180, 181, 188
 Васильок I 41
 Васильчи(ы)к I 41; III 208
 Васі́льчук I 41; III 224
 Васі́люга III 43, 45, 46, 251
 Васі́люк I 41; III 219
 Васі́люха III 43, 44, 46, 246
 Васі́люшка III 43, 44, 46, 192
 Васі́нюта III 46, 241
 Васі́нютка III 44
 Васі́ня III 44
 Васі́чак III 43, 44
 Васко I 40, 41; III 175, 187
 Вась I 41; III 43, 45, 168
 Васька I 40; III 43, 44, 46, 177, 184
 Ваські́тка III 44, 46
 Васько I 40, 41; III 43, 44, 46, 175, 177, 180, 184, 187
 Васьо I 41
 Васьта III 43, 44, 46
 Васюк I 40, 41; III 43, 45, 46, 219
 Васюн III 43, 45, 46, 231
 Васю́нечка III 196
 Васю́нѣк III 43, 45, 46
 Васю́нѣчак III 43, 45, 46, 228
 Васю́нік III 43, 45, 214
 Васю́нька III 43, 45
 Васю́ньчык III 43, 45, 46, 213
 Васю́ня III 45, 46, 232
 Васю́ся III 45, 46, 239
 Васю́та I 41; III 43, 45, 46, 240, 241
 Васю́тачка III 43, 45, 46, 196
 Васю́тка III 43, 45, 46, 201
 Васю́ха III 43, 45, 46
 Васю́чок III 43, 45, 46, 218
 Васю́ша III 43, 45
 Васю́шка I 41; III 43, 45, 46, 192
 Ва́ся I 41; III 43, 45, 46, 169, 171
 Ва́сята III 43, 45, 46, 240
 Ва́сятка III 43, 45, 46, 201
 Ва́тслав I 43
 Ва́ула I 36
 Ваў́жынец III 47
 Ваў́ранюк I 105; III 219
 Ваў́рук I 104; III 219
 Ваў́рух I 104
 Ваў́рын I 105
 Ваў́рынюк I 105; III 219
 Ваў́рышук I 104; III 225
 Ваў́цюль III 118, 119
 Ваў́чок III 118, 119, 217
 Вах I 41; III 168
 Ваха III 43, 45, 47, 246
 Вахно III 225
 Вахнюк I 41; III 225
 Вахоня I 41; III 231
 Вахтисий I 41
 Вахуль I 41; III 233
 Ва́цак III 47
 Ва́цѣ III 47, 51
 Ва́цік III 47, 51, 204
 Ва́цічак III 47
 Ва́цко III 47
 Ва́цлав(ў) I 43; III 47
 Ва́цусь I 43; III 47
 Ва́цэк III 47
 Ва́цюк III 47, 219
 Ва́цюля III 47
 Ва́цюнька III 47
 Ва́цюня III 47
 Ва́ця III 47, 51, 171
 Ва́шка(о) I 87; III 43, 45, 47
 Ва́шкель I 87; III 234
 Ва́шкун I 87; III 231
 Ва́шук I 87
 Ве́лендик I 42
 Ве́ндик I 42
 Ве́недик I 42
 Ве́неди(дзі)́кт I 41, 42
 Ве́неды́кт I 41, 42; III 148
 Ве́нечка III 47, 194

Венслав I 42, 43
 Венцеслав I 42
 Венцко I 43
 Венцкус I 43
 Венцлав I 42, 43
 Венька III 47, 184
 Веньцко I 43
 Веньямін III 47
 Веня III 47, 171
 Верамей I 80
 Верамейчык I 80; III 208
 Верамчук I 80; III 224
 Верамяюк I 80; III 219
 Вере(а)мей I 79; III 62, 134, 135, 136
 Веремій I 80
 Верк I 43; III 175
 Верка I 43
 Веркей I 43
 Верховей III 132, 135
 Весаў III 47
 Весік III 47
 Веслав(ў) I 43; III 47, 162
 Вец I 43
 Вецко I 43
 Вечаслаў III 162
 Віжуня III 232
 Ви(і)кенти(ці)й I 43; III 37, 47, 48, 140, 142
 Ві(и)кта(о)р I 43; III 48, 49, 148, 222
 Віктарка III 48, 49, 181
 Віктарушка III 48, 49, 192
 Віктір I 43
 Викторин I 44; III 148
 Ви(і)кторка(о) I 43; III 48, 49, 181
 Вікторчык I 43; III 208
 Віктось III 48, 49, 236
 Вікця III 48, 49, 243
 Вил I 44
 Вілік III 50
 Вілім I 44
 Вілітка I 44
 Вілічак III 50, 228
 Віліян III 120
 Віль I 44; III 244
 Вілько I 44; III 177
 Вількота I 44
 Вілюга I 44; III 251
 Вілюха I 44; III 246
 Віля III 50, 71, 174
 Вінадзік III 53, 54, 203
 Вінак III 48, 226

Віналій III 139
 Віначак III 48
 Ви(і)нка(о) I 43; III 48, 177, 187
 Вінусь III 48, 238
 Вінцук I 43; III 47, 48, 49, 219
 Вінцуль III 47, 48, 234
 Вінцуля III 47, 48, 235
 Вінцусёк III 48, 218
 Вінцусь III 47, 48, 238
 Вінцуся III 47, 48, 239
 Вінцучок III 48, 218
 Вінцэк III 47, 48, 226
 Вінцэнт(ы) III 47, 48
 Вінцэс(ь) III 47, 48, 236
 Вінцэт III 164
 Вінцюха III 48, 246
 Вінчак III 48
 Вінька(о) I 43; III 177, 187, 188
 Віра III 41, 42
 Ви(і)т I 44; III 48, 148, 168, 248
 Віта III 50, 171
 Вітак III 48, 49, 50, 51 226
 Віталенька III 50, 198
 Віталечка III 50, 194
 Віталё III 50, 174
 Віталёк III 50, 216
 Віталёчак III 50, 228
 Віталій III 49, 50, 139, 142, 171, 184, 205
 Віталік III 48, 49, 50, 203
 Віталічак III 50, 228
 Віталь III 48, 49, 50, 161, 168
 Віталька III 50, 181
 Вітальчык III 50, 210
 Віталя III 50, 170
 Вітар III 50, 244
 Вітара III 50, 244
 Вітачка III 50, 194
 Віташ I 44; III 248
 Ви(і)тка(о) I 44; III 50, 176, 177, 184, 187
 Віткус I 44
 Вітолік I 44
 Вітольд III 51, 164
 Вітолька III 51, 184
 Вітошка I 44; III 191
 Вітунька III 50, 198
 Вітуня III 48, 49, 50
 Вітусь III 50, 51, 238
 Вітуха III 50, 51, 246
 Вітушка III 50, 51, 192
 Витька(о) I 43
 Вітэк III 48, 49, 226
 Витя I 43

Вихта(о)рь I 43
 Вихтір I 43
 Віцак III 49, 226
 Віцейка III 48, 49, 197
 Віценька III 48, 49, 198
 Відечка III 48, 49, 194
 Віцє III 48, 49, 50, 174
 Віцєк III 48, 49, 51, 217
 Віцік III 48, 49, 50, 51, 204
 Відічак III 48, 49, 50, 51, 228
 Віцька(о) III 48, 49, 50, 177, 180, 184, 187
 Віцэк III 49, 226
 Віцэнт III 48
 Віцюг I 43
 Віцюк I 43; III 48, 49, 220, 222
 Віцюлік III 48, 49, 213
 Віцюлічак III 48
 Віцюлька III 48
 Віцюльчык III 48, 49
 Віцюля III 48, 49, 235
 Віцюн(ь) III 48, 49, 231
 Віцюнька III 48
 Віцюньчык III 49, 213
 Віцюня III 48, 49, 232
 Віцюха III 48, 49, 246
 Віцючок III 48
 Віцюша III 48, 49, 50, 51, 250
 Віцюшка III 48, 49, 50, 51, 192
 Віця I 43; III 48, 49, 50, 51, 169, 171
 Віцяй III 49, 245
 Віцяйка III 48
 Віцяк III 48, 49, 226
 Віцян III 48, 49, 230
 Віцянєк III 48, 49, 218
 Віцяня III 48, 49, 231
 Віцятка III 48, 49, 201
 Віцяха III 48, 49, 246
 Віцяша III 48
 Віцяшка III 48
 Віцяючык III 48
 Владек III 120
 Влади(дзі)ми(i)р I 44, 45
 Владислав I 45
 Владыс I 45; III 168
 Владысік I 45; III 202
 Владьо I 45
 Влас I 45; III 155
 Власи(i)й I 45; III 138, 140
 Власік I 45; III 202
 Власюк I 45; III 220
 Влодек I 44
 Вова III 118, 119, 174

Вованька III 118, 119, 198
 Вовачка III 118, 119, 194
 Вовік III 118, 119
 Вовічак III 118, 119, 228
 Воймен I 65
 Войт I 46
 Войтак III 51, 226
 Войташ I 46
 Войтек I 46
 Войтех I 45; III 51
 Войтешко I 46
 Войтка(о) I 46; III 51, 57, 176, 177, 184
 Войтусь III 51, 238
 Войцех I 45, 46; III 51, 164
 Войцік I 46; III 202
 Войцюль III 233
 Волесь III 21, 22, 27, 236
 Волихвер III 156
 Володарь I 45
 Володик I 45
 Володимир I 44
 Володимирко I 45
 Володичок I 45
 Волод(ь)ка(о) I 44, 45; III 120, 176, 187
 Володя I 45
 Вольтусь III 51, 238
 Воля III 42
 Воси(i)п I 89; III 72, 74, 76, 159
 Восіпка(о) III 72, 74, 181
 Воська III 72, 184
 Воўк III 118, 119
 Воўка III 118, 119, 184
 Воўця III 118, 119
 Воўчык III 118, 119, 211
 Вуйцік I 46; III 202
 Вукол I 46; III 148
 Вуся III 118, 119, 239
 Вуця III 49
 Вэля III 43
 Вяргіній III 139
 Вяркей I 43
 Вярчук III 220, 223
 Вясюля III 47
 Вячаслаў III 51, 52
 Вячык III 51, 52, 205

 Габри(ы)ел(ь) I 46, 47, 48
 Габрыял I 46, 47
 Габрияло I 47
 Габро I 49
 Габрук I 48; III 220
 Габрус(ь) I 48; III 237

Габрыала I 48
 Габрыельчык I 48; III 208
 Габрыла I 48
 Габрэль I 48
 Гавел I 46
 Гаврас I 47; III 237
 Гаврело I 46, 47, 48; III 146
 Гавриил I 46; III 148, 154
 Гаврик I 49
 Гаври(ы)ла(о) I 46, 47, 48, 49;
 III 145
 Гаврилко I 47, 49; III 176
 Гаврилочко I 49
 Гаврис I 47; III 237
 Гаврук I 47; III 219
 Гавруло I 46, 47, 48; III 146
 Гаель III 234
 Гай I 49
 Гайко I 49; III 177
 Гайчук I 49; III 224
 Галактио(ціё)н I 49; III 175
 Гальяш III 71, 163
 Гамелька III 62, 184
 Гамеля III 62, 172
 Гамілян III 61, 62, 159
 Гандрось III 30
 Гандруша III 30, 31, 250
 Гандрушка III 30, 31, 193
 Гандрый III 29
 Гандрыйка(о) III 31, 181
 Гандрык III 30, 31
 Гандрэлік III 30, 31
 Гандрэсь III 31
 Гантон III 34, 161
 Гантонка(о) III 31, 32, 34, 181
 Гантончык III 32, 34, 210
 Гантось III 31, 34, 236
 Гантоська(о) III 31, 34, 206
 Гантык III 31, 34, 205
 Ганько I 64
 Ганюк III 225
 Гапанюк I 21; III 220, 222, 223
 Гапей I 20
 Гапон I 21; III 18, 148
 Гапонік I 21; III 202
 Гапончык I 21; III 208
 Гапонька I 21; III 18, 177
 Гараси(i)к I 52; III 56
 Га(о)раси(i)м гл. Герасим
 Гарасимочко I 52
 Га(о)рас(ь)ка(о) I 52; III 56,
 176, 177, 184, 187
 Гарась III 56, 168

Га(о)рдз(д)ей I 52, 53; III 52, 133,
 135, 136
 Га(о)рдзейка I 53; III 52, 177,
 181
 Гардзейчык I 53; III 208
 Гардзік III 52, 205
 Гардзюк I 53; III 220
 Гардзяйчук III 224
 Гардзяюк I 53; III 220
 Гарман I 52; III 148
 Гароім III 56, 164
 Гароімка III 56
 Гарцём III 37, 161
 Гарцёмачка II
 Гарык III 69, 206
 Гарычак III 69
 Гаўраш I 48; III 248
 Гаўрош III 53, 248
 Гаўрук I 48; III 220
 Гаўрус(ь) I 48; III 237, 238
 Гаўрута I 48; III 240
 Гаўруш I 48; III 248
 Гаўруша III 53, 250
 Гаўрушка I 48; III 192
 Гаўрушчык III 212
 Гаўрыіл III 53, 146, 161
 Гаўрык I 48; III 53, 202, 205
 Гаўрыл III 53, 161
 Гаўрыла I 48; III 53, 146
 Гаўрылё III 53
 Гаўрылік I 48; III 202
 Гаўрылка III 53, 181
 Гаўрыльчык I 48; III 208
 Гаўрылюк I 48; III 53, 220, 222,
 223
 Гаўрышка III 53, 190
 Гаўрэл III 53
 Гаўрэлка III 53
 Гаўрэло III 53
 Геде(и)он III 148
 Гей III 169
 Геласій III 139
 Гелия(а)ш I 81, 82; III 72, 163
 Гена I 49; III 53, 54, 55, 130,
 171, 173, 174
 Генадзій III 53, 54, 55, 139, 142
 Генадзік III 55
 Генадзь III 53, 54, 139, 161
 Генадзя III 53, 54, 170
 Генак III 53, 54, 226
 Геначка III 53, 53, 130, 194.
 Гендос(ь) III 54
 Генек III 53
 Генец I 49

Генечка III 53, 54, 194
 Генё III 53, 54, 174
 Генік III 53, 54, 130, 205, 206
 Генічак III 53, 54, 130, 228
 Генка I 49; III 53, 54, 130, 184
 Геннадий I 49
 Гено III 53, 54, 174
 Генри(ы)х I 49; III 55
 Генук III 53, 54, 222
 Генулік III 53, 54, 213
 Генулька III 53, 54, 197
 Генуля III 53, 54, 235
 Генусь III 53, 54, 130, 238
 Генуська III 53
 Генцік III 53, 54
 Генця III 53
 Генчык III 53, 54, 211
 Гень III 53, 54, 168
 Генька I 49; III 53, 54, 130, 184
 Генэк III 53, 55, 226
 Генюсь III 53, 130, 238
 Генюська III 55, 201
 Генюш III 53, 55
 Геня III 53, 55, 130, 171, 173
 Геняк III 226
 Георгий I 49, 51; III 55, 139, 142
 Гера III 54, 55, 56, 171
 Гераклій III 139
 Геранім III 56
 Герасік I 52; III 202
 Гераси(і)м I 51, 52; III 56, 148, 158
 Герасімчук I 52
 Герасімчык I 52; III 208, 224
 Герасюк I 52; III 220
 Герачка III 56, 194
 Гервасій III 139
 Герман I 52; III 56, 148, 158
 Германка(о) III 56, 181
 Германчук III 224
 Гермель III 234
 Гермоген I 52; III 148, 175
 Геро III 174
 Героімка III 181
 Героній I 80
 Героним I 80
 Геронцій III 139
 Герусь III 56, 238
 Геруська III 56, 201
 Герцэній III 36, 142
 Герык III 55, 205
 Герычак III 55, 228
 Геша III 53, 55, 249
 Гешка III 53, 55, 190

Гжегож I 53
 Гжэсь III 107, 108, 236
 Гжэська III 107, 108, 200
 Гілерый III 139
 Гінадзік III 53, 203
 Гінадзя III 54
 Гіндос III 55
 Гінёк III 130, 217
 Гіноль III 76, 168
 Глеб I 52; III 148
 Глебiк I 52; III 202
 Глебка I 52; III 177
 Глікерый III 139
 Глябко I 52; III 177
 Гмитрик I 62
 Гмитро I 62
 Гналё III 70
 Гнат I 79; III 70, 162
 Гнатка(о) 79; III 70, 181
 Гнаточко I 79
 Гнатусь I 79
 Гнашечко I 79
 Говсей III 155
 Гога III 55
 Годзя III 171
 Гора III 56, 171
 Горд(з)и(і)й I 52, 53; III 138, 140
 Гордзя III 52
 Гордiйко I 53
 Гостап I 66, 67; III 155
 Гоша III 54, 55, 56, 69, 107, 108, 250
 Гошанька III 69, 107, 108, 199
 Гошачка III 69, 107
 Гошка III 56, 69, 107, 108, 190, 191
 Гран I 64
 Граня I 64
 Грегор I 53, 55, 56
 Грегорей I 55, 56
 Грегорий I 53
 Грегоры I 55
 Гри(ы)гор I 53, 56; III 107, 108, 155, 162
 Григорей I 53, 56; III 108, 134, 135
 Гри(ы)гори(ы)й I 53, 56; III 56, 107, 108, 137, 138, 140, 142, 197, 199, 229, 218, 250
 Гри(ы)горка(о) I 53, 56; III 108, 176, 177
 Григорочко I 56
 Гридко I 53, 54; III 108
 Грiдя I 53, 54; III 108, 252

Грин I 53, 54; III 108, 229
 Гринаш I 53, 55; III 109
 Гринашко I 53, 55; III 109
 Гри(ы)нец I 53, 55; III 109, 242, 243
 Гриник I 56
 Гри(ы)нко I 53, 55; III 109, 197
 Гринуненко I 56
 Гри(ы)нь I 53, 55, 56; III 107, 108, 229, 230
 Гри(ы)нька(о) I 53, 55, 56; III 107, 108, 109, 197, 198
 Гриньо I 56
 Гриняш I 53, 55; III 109
 Грись I 53, 55; III 109, 235
 Гри(ы)ц I 53, 55, 56; III 107, 108, 109, 243
 Гриценко I 56
 Гриценя I 56
 Гриценятко I 56
 Гриценятчко I 56
 Грицик I 56
 Грицина I 56
 Гри(ы)цко I 53, 55, 56; III 107, 108, 109
 Гри(ы)цук I 53, 55, 56; III 109, 219, 226
 Грицуник I 56
 Грицунчик I 56
 Грицунчикок I 56
 Грицунь I 56
 Грицуня I 56
 Грицус I 55
 Грицько I 56
 Грицюньо I 56
 Грицюхно I 56
 Гри(ы)ша I 53, 54, 56; III 108
 Гри(ы)шка(о) I 53, 54, 56; III 107, 108, 189, 190
 Гри(ы)шук I 53, 54, 56; III 107, 108, 225
 Грыгаль I 56; III 233
 Грыгальчык I 56; III 213
 Грыгарашка I 56; III 191
 Грыгарок I 56; III 215
 Грыгарук I 56; III 220
 Грыгарчук I 56; III 224
 Грыгарэц I 56; III 242
 Грыгель I 56; III 234
 Грыгор, Грыгорый гл. Григор, Григорий
 Грыгора I 53
 Грыгорык I 56; III 202
 Грыгусь I 56; III 237, 238

Грыдзюшка I 56
 Грыль III 107, 108, 233
 Грынёк III 107, 108, 218
 Грынёчак III 107, 108, 228
 Грынчык I 56; III 213
 Грынчык III 107, 108, 213
 Грынюк I 56; III 225
 Грыня III 107, 108, 229, 231
 Грыняк I 56
 Грыцай I 56; III 245
 Грыцаль I 56; III 233
 Грыцан I 56; III 230
 Грыцанюк I 56
 Грыцоня III 107, 108, 232
 Грыцык III 107, 108
 Грыцэль I 56; III 234
 Грычман III 108, 230
 Грыша I 56; III 107, 108, 248, 249
 Грышай I 56; III 245
 Грышаль I 56; III 233
 Грышан I 56; III 107, 108, 230
 Грышанок I 56; III 107, 108, 218
 Грышачка III 107, 108, 196
 Грышонак III 107, 108, 228, 229
 Грышоначак III 107, 108
 Грышулька III 197
 Грышунёк III 107, 108, 218
 Грышунька III 107, 108, 199
 Грышуньчык III 107, 108, 213
 Грышуня III 107, 108, 232
 Грышута III 107, 108, 241
 Грышутачка III 107, 108, 196
 Грышутка III 107, 108, 201
 Грышуцік III 107, 108, 215
 Грышучак III 107, 108, 218
 Грышчанок III 107, 108, 218
 Грышчук III 224
 Грышэль I 56; III 234
 Грышэчка I 56
 Гур I 57
 Гуран III 57, 230
 Гуре(э)й I 57; III 57, 136
 Гури(ы)й I 56, 57; III 57, 139, 140
 Гури(ы)к I 57; III 202
 Гурка I 57; III 177
 Гурко I 56, 57; III 57, 176, 177
 Гурын I 56; III 230
 Гурынчук III 224
 Гурынчык I 56; III 213
 Гурэнчык I 57; III 213
 Гур'ян I 57; III 230
 Гэнадзій III 55, 142

Гэндрык III 30, 205
 Гэнік III 53, 55, 205
 Гэнусь III 53, 55
 Гэнька III 53, 55, 184
 Гэнюсь III 53, 55, 238
 Гэняк III 55

 Дави(і)д I 57; III 57, 148
 Давідзюк I 57; III 220, 222, 223
 Давидко I 57
 Давідчык I 57; III 208
 Давыд I 57; III 57, 158
 Давыдзік I 57; III 202
 Давыдзька I 57; III 177, 187
 Давыдзюк I 57; III 220, 222, 223
 Давыдка I 57; III 57, 177, 181, 187, 188
 Давыдчык I 57; III 208
 Дада I 57; III 175
 Дадзека I 57
 Дадыка I 57
 Дадышка I 57; III 191
 Дадэка I 57
 Далёк I 57; III 215
 Далмат I 57, 58; III 148
 Даль I 57; III 244
 Далюк I 57; III 220, 222, 223
 Даля I 57; III 169
 Даман I 58
 Дамас III 237
 Дамаш I 58; III 248
 Дамашык I 58; III 215
 Дамецій III 139
 Дамиан I 58
 Дамін I 63
 Дамінік I 63; III 57, 164
 Дам'ян I 58
 Дамян III 148
 Дан I 58, 59; III 202
 Данак III 57, 226
 Даначак III 57, 228
 Данека I 59
 Данец I 59; III 242
 Данечка III 57, 194
 Данё III 57, 174
 Даниело I 59; III 58
 Дание(э)ль I 59, 60
 Дании(іі)л I 48, 59, 60; III 57, 58, 146, 149, 154
 Данік I 59; III 57, 202, 205
 Дани(і)л III 57, 161
 Дани(і)ла(о) I 59, 60; III 57, 58, 146, 202
 Данилей I 59, 50; III 58

 Данилец I 59, 60; III 58, 241
 Данилець I 60
 Данілік III 57, 203
 Дани(і)лка(о) I 60; III 57, 177, 181
 Данило(а)чка(о) I 60; III 57, 193, 194
 Данілуша III 57, 58, 250
 Данілушка III 57, 58, 193
 Данілька I 60; III 177
 Данільчык I 60; III 208
 Данілюк I 60; III 220, 222, 223
 Данічак III 57, 228
 Данко I 59
 Данок III 57, 58, 217
 Данус(ь) I 59; III 238
 Данька(о) I 59, 60; III 57, 58, 176, 184
 Данюк I 59; III 220
 Данюша I 59; III 57, 58, 241, 250
 Данюшка III 57, 58, 193
 Данюшык III 57, 58, 215
 Даня I 60; III 57, 58, 171
 Да(о)ра(о)пей I 63, 64
 Да(о)ра(о)ф(хв)ей I 63, 64; III 58, 132, 135, 136
 Дарафейчык I 63; III 208
 Дарашчук I 63; III 224
 Дарошак I 63
 Да(о)рошка(о) I 63; III 188
 Дарус I 63
 Дарфянюк I 63
 Дарый III 139
 Дас I 60
 Даси(і)й I 60; III 140
 Дасько I 60; III 176, 178
 Дасюк I 60; III 220
 Дахно III 233
 Дашко I 59, 60; III 58, 189
 Дашук III 225
 Дашчук III 224
 Дема III 169
 Дементей I 60; III 60, 134, 135
 Дементиан I 60
 Дементи(і)й I 61; III 137, 138
 Дементый III 134
 Дементрей I 61, 62; III 60, 134, 135
 Дементрий I 62
 Демешко I 58; III 189
 Д(з)емид I 60, 62; III 60, 149
 Демида III 144
 Демир I 61, 62; III 60, 155
 Демко I 58; III 176

Демнян I 58
 Демо I 58
 Демъ(ь)ян I 58; III 148
 Демян I 58; III 148
 Дем'ян I 58
 Д(з)ени(i)с I 62, 63; III 61, 153, 155
 Денисей I 63
 Дениско I 63
 Денисок I 62; III 61, 215
 Дешко I 58; III 189
 Дёма I 58
 Дзеец I 61
 Дзей I 61
 Дзейка I 61
 Дземідзюк I 62; III 220, 223
 Дземідок I 62; III 215
 Дземітрачок I 62
 Дземіш I 58; III 248
 Дземядзюк III 220, 223
 Дзем'яanko III 61
 Дзем'янціук III 220
 Дзем'янчук III 224
 Дзем'янька I 58
 Дзем'янюк I 58
 Дзенісюк I 63; III 220
 Дзём I 58; III 168
 Дзёма III 60, 171
 Дзёмачка III 60, 194
 Дзёмка I 58; III 60, 178, 184
 Дзёмушка III 60, 193
 Дзій I 61
 Дзіма III 40, 41, 58, 59, 171, 173
 Дзімарык III 58, 59, 214
 Дзімачка III 40, 41, 58, 59, 194
 Дзімітра III 58, 59, 170
 Дзімітрук III 59, 220
 Дзімітрый I 62; III 58, 59
 Дзімка III 40, 41, 58, 59, 184
 Дзімок III 58, 59, 217
 Дзімулька III 58, 59
 Дзімуля III 58, 235
 Дзімуша III 58, 59, 250
 Дзімушка III 58, 59, 193
 Дзімцюрк III 58
 Дзімчык III 58, 59, 211
 Дзімыч III 58, 59
 Дзіна III 61, 172
 Дзінёк III 61
 Дзінёчак III 61, 228
 Дзініз III 61
 Дзіноў III 63, 162
 Дзінька III 61, 184
 Дзіня III 61, 172

Дзімітр III 58, 60, 155
 Дзімітра(о) III 58, 59
 Дзімітрук I 62; III 215
 Дзімітрук I 62; III 58, 59, 222
 Дзімітрый I 62; III 58, 139, 142
 Дзімітрык I 62; III 202
 Дзіміцер III 58, 59, 161
 Дзіміцерка III 58
 Дзыгмусь III 110, 238
 Дзяйко I 61
 Дзяменцій III 60, 139, 142
 Дзямешка I 58; III 189
 Дзямід I 62; III 60, 158
 Дзямідка I 62; III 178
 Дзямідчык I 62; III 208
 Дзямчук I 58; III 224
 Дзямчыла I 58; III 60, 235
 Дзямян I 58; III 60, 158
 Дзям'ян I 58; III 60, 158
 Дзямяначка III 60
 Дзямянік I 58; III 202
 Дзямянка III 60, 181
 Дзям'янка I 58; III 60, 178, 181
 Дзямянчык III 60, 61, 210
 Дзям'янчык I 58; III 208
 Дзям'янька III 178
 Дзяні(i)к I 63; III 61, 155, 161
 Дзянісій III 61, 142
 Дзянісік I 63; III 61, 202, 203
 Дзяніска I 63; III 61, 178, 181
 Дзянішчык I 63; III 208
 Дзянюш I 63
 Ди(i)й I 61; III 140
 Димид III 149
 Димитр I 61, 62; III 60, 155
 Димитрый I 61, 62; III 60, 137, 138, 140
 Диомид I 62
 Дионисий I 62, 63; III 138, 140
 Дмитр I 61, 62; III 60, 155
 Дмитрей I 61, 62; III 60, 134, 135
 Дми(i)три(ы)й I 62
 Дми(i)три(ы)к I 62; III 59, 203
 Дми(i)тро I 62; III 59, 174
 Дми(i)трук I 61, 62; III 60, 215
 Дмітрук I 62; III 59, 220, 222
 Дмитрусь I 62
 Дміцер III 59, 161
 Дміцерка III 59, 181
 Дміцёр II
 Дміцюрка III 59, 200
 Дмытёрко III 59
 Долмат I 57, 58; III 148
 Доман I 58

Домась I 58; III 237
 Доменик I 63
 Доминик I 63
 Домка I 58, 63; III 178
 Домн I 63
 Домуць I 58; III 240
 Домця III 57, 243
 Донечка III 57, 58, 194
 Донік III 57, 58, 205
 Донічак III 57, 58, 228
 Донька III 57, 58, 184
 Доня III 57, 58, 171
 Дора III 58, 171
 Дорас I 63; III 237
 Дорах I 63, 64
 Дорац I 63; III 243
 Дора(о)ш I 63, 64
 Дорофій I 64
 Доўмат I 57, 58
 Дрэйка III 30, 31 184
 Дызя III 61, 174
 Дымінтий III 60
 Дымыд III 60
 Дэмненко III 61
 Дэм'янку III 61
 Дэні(ы)с III 61
 Дэнька III 61

 Евген I 64
 Евгени(i)й I 64; III 140
 Евграф(п) I 64
 Евдоким I 64
 Евлам I 65
 Евлам(н)пи(i)й I 64, 65; III 138, 140
 Евлан I 64, 65; III 157
 Евлаш I 64; III 247
 Евмен I 65; II
 Евмений I 65; III 140
 Еврась I 51
 Еврах I 51
 Евсеви(i)й I 65, 66; III 137, 140
 Е(О, А)всей I 65, 66; III 155
 Евстафи(хі)й I 66, 67; III 137, 138, 140
 Евстрат I 68; III 155
 Евстратий I 67, 68; III 138, 140
 Евтим I 70
 Евтих I 69; III 155
 Евтихи(i)й I 68, 69; III 137, 140
 Евтропи(i)й I 69; III 138, 140
 Е(О, А)втух I 68, 69; III 155
 Евфимей I 70
 Евфимий I 69, 70, 83; III 138, 140

Е(О, А)вхим I 69; III 131, 156
 Егарок III 69, 216
 Егей I 22
 Егея I 28
 Егор I 51
 Ежи(ы) I 49; III 128
 Езайяш I 91
 Езаф III 72, 73, 76, 165
 Езаяш I 91; III 163
 Езиф III 76
 Езічак I
 Езов I 89
 Езоф I 88, 90; III 76
 Езуп I 88, 90; III 76
 Езуф(хв) I 89, 90
 Еким I 83; III 19
 Елеазар I 70, 71
 Елеазарей I 71
 Елевферий I 71; III 138, 141
 Е(О)лизар I 70, 71; III 61, 149
 Елизарей I 71
 Елізарый I 70
 Елиозар I 70
 Еліс I 72
 Е(О, А)ли(i)сей I 71, 72; III 61, 132, 135, 136
 Елтух III 156
 Еме(я)льян I 72, 73; III 61, 62, 159
 Емельянчык I 73; III 208
 Енох I 73
 Енько I 73; III 176
 Е(О, А)пи(i)мах I 73; III 149
 Епифан I 73
 Епифаний I 73
 Епіх I 73; III 168
 Епішка I 73; III 178
 Ерамейка II; III 62
 Ерамейчык I 80; III 208
 Еранок III 215
 Ераст I 73, 74
 Ерафей I 81; III 135
 Ерах I 81
 Ераш I 81
 Ерашук I 81; III 220, 223
 Ерема I 79
 Еремей I 79, 80; III 62, 134, 135
 Ереми(i)я I 80
 Еремияш I 79; III 163
 Ерёма III 62
 Ери I 49
 Ерка(о) I 62, 128, 130, 176, 181, 184
 Ермак I 74

Ермалайчык I 74; III 208
 Ермалаюшка III 62, 193
 Ермалюга I 74; III 251
 Ермалюк I 74; III 220, 223
 Ермас(ь) I 74; III 237
 Ермачок I 74, 80; III 218
 Ермашук I 74; III 225
 Ермол I 74
 Ермола I 74; III 142, 144
 Ермо(а)лай I 74; III 62, 142, 145, 162
 Ерома I 79; III 62
 Еро(а)мей I 79, 80; III 62, 134, 135, 143
 Ероним I 80; III 149
 Ероф(т)ей I 80, 81; III 133, 135
 Ерофій I 81
 Ерох I 80, 81; III 157
 Ероха I 81
 Ерош I 81
 Еруслан III 106
 Еры I 49, 50; III 56, 129
 Ерыс I 49, 50
 Ерьи III 129
 Еси(i)п I 88, 89; III 72, 73, 74, 76, 150, 159
 Есіпка(o) III 72, 73, 74, 181
 Есіпчык I 89; III 208
 Еси(i)ф I 88, 89; III 150, 159
 Еско I 89; III 176, 187
 Еська(o) I 89; III 72, 73, 176, 184, 187
 Есюк I 89; III 219
 Еўдак I 64; III 168
 Еўдакім I 64; III 62
 Еўдасюк I 64; III 225
 Еўсцігней III 135
 Еўтух I 69
 Еўціх I 69
 Еўціхей I 69
 Ефим I 70
 Ефимей I 70
 Ефімец I 70; III 242
 Ефрем I 74, 75
 Ехим I 83; III 19
 Ёго III 73
 Ёдзічак III 228
 Ёзеф III 72, 73, 165
 Ёзё III 72, 73, 174
 Ёзік III 72, 73, 75, 205
 Ёзічак III 72, 73, 75
 Ёзя III 75
 Ёсік III 72, 73, 305
 Ёсіп III 72, 73, 74, 76

Ёсіпка III 181
 Ёсіф III 72, 73, 74
 Ёсь III 72, 73
 Ёська III 72, 73, 184

 Жигимонт I 77
 Жигмо(y)нт I 77
 Жора III 55, 56, 172
 Жорачка III 55, 56, 194
 Жорж III 55, 56
 Жоржа III 55, 56
 Жоржык III 55, 56, 205
 Жорка III 55, 56, 184
 Жорык III 55, 56, 205
 Жорычак III 55, 56, 228
 Жэначка III 54, 55, 130, 194
 Жэнё III 130, 174
 Жэнёк III 130, 217
 Жэнёта III 130
 Жэнік III 54, 55, 130, 205, 206
 Жэнічак III 54, 55, 228
 Жэнька III 54, 55, 130, 131, 184
 Жэньчык III 130, 131, 211
 Жэня III 54, 55, 130, 131, 173

Зан I 76
 Занко I 76; III 178
 Занон III 149
 Занька(o) I 76; III 178
 Засім I 77; III 62, 162
 Засімух I 77; III 220, 222, 223
 Захар I 75, 76; III 62, 63, 139, 143
 Захарачка III 62, 63, 194
 Захарей I 75; III 134, 135
 Захари(ы)й I 75, 76; III 62, 63, 137, 138, 139, 143
 Захари(ы)я I 75, 76; III 63, 143, 163
 Захарка(o) I 75; III 63, 176, 178, 181, 188
 Захарошка I 75; III 191
 Захарушка III 62, 63, 193
 Захарчук I 75; III 224
 Захарчык III 63, 210
 Захарь(ь)я I 75, 76; III 63
 Захарык I 75; III 63, 202, 203
 Захар'я III 63, 145
 Захарэц I 75; III 242
 Заяш I 91; III 163
 Збігнеў III 63
 Збынь III 63, 230
 Збысь III 63, 236

Збыська III 63
 Збысяк III 63, 229
 Збышак III 63, 229
 Здзіс III 168
 Здзіслаў III 63
 Здісь III 63
 Зен I 76; III 168
 Зенка(о) I 76; III 178, 187
 Зенон I 76; III 149
 Зенька I 76; III 178, 187, 188
 Зеньчык III 208
 Зигмунд I 77
 Зи(i)на I 76
 Зінак III 226
 Зінавей I 76
 Зінак I 76
 Зін(ь)ко I 76; III 178
 Зинов III 156
 Зиновей III 134, 135
 Зинові(i)й I 76; III 63, 141, 142
 Зінон I 76
 Зіноў I 76; III 63, 162
 Зінюк I 76; III 220
 Зітэчка III 72, 73
 Змайла I 92
 Змітр III 58
 Змітра(о) I 62; III 58, 59, 170, 174
 Змітрачок I 62; III 58, 59, 217
 Змитрок I 61, 62; III 58, 59, 60, 215, 216
 Змітрук I 62; III 58, 59, 220, 222
 Змітрусь I 62; III 237
 Змітручок III 58, 59, 218
 Змітрый III 58, 59, 142
 Змітрык III 58, 59, 204
 Змітрычак III 59, 228
 Зміцер III 58, 59, 161
 Зміцерка III 58
 Зміцюра I 62; III 244
 Зосим(а) I 76, 77; III 62
 Зот I 77
 Зоти(ці)к I 77; III 159
 Зыгма III 110, 172
 Зыгмант I 77, 147
 Зыгмук III 110, 222
 Зыгмунд(т) I 77; III 63, 110, 164
 Зыгмусь III 63, 110, 238
 Зызой I 152
 Зыма III 63, 172
 Зысік III 59
 Зэн III 64
 Зэнак III 64, 226
 Зэначак III 64, 229

Зэнё III 64, 174
 Зёнік III 64, 205
 Зэнон III 64, 164
 Зэнусь III 64, 238
 Зэнька III 64, 184
 Зюзя III 73, 74, 75, 174
 Зюк III 73, 74, 76, 222
 Зюнё III 76
 Зюнік III 72, 73, 75, 76, 214
 Зюнька III 72, 73, 75, 76, 199
 Зюня III 72, 73, 75, 232
 Зюняк III 72, 73, 75, 76, 229
 Зют III 72, 73, 75, 76
 Зютак III 72, 73, 75, 76
 Зютка III 72, 73, 75, 201
 Зютэчка III 75
 Зянон III 63, 64, 164
 Зяноўка I 76; III 178
 Зянуk I 76; III 220, 223
 Зянько I 76; III 178, 188
 Зянюк I 76; III 220, 223

 Иаков I 77, 78, 79
 Ива I 88
 И(I)ван I 83, 84, 87; III 64, 66, 69, 149, 159, 166, 181
 Іваначка III 64, 65, 66, 194
 Іванейчык I 87; III 212
 Іванека I 87
 Іваненько I 87
 Іванец I 85, 87; III 69, 241, 242
 Іванець I 87
 Іванёк III 64, 65, 66, 216
 Івани(i)к I 87; III 64, 65, 66, 204
 Іванина I 87; III 64, 65, 66
 Іванка(о) I 85, 87; III 64, 65, 66, 69, 176, 178, 181, 187, 188
 Іванок I 85; III 64, 66, 68, 69, 215, 216
 Іванонька I 87
 Іваночко I 87
 Іваночок I 87
 Іванушка I 87; III 64, 66, 68, 192, 193
 Іванцьо I 87
 Іванча III 64, 66, 68
 Іванчи(ы)к I 87; III 64, 66, 68, 208, 211
 Іванчук I 87; III 224
 Іванька(о) I 87; III 64, 66, 68, 178, 181, 187
 Іваньо I 87
 Іваньчык III 64, 66, 68, 211
 Іванюк I 87; III 66, 68

Іванюта I 87; III 240
 Іванюша I 87; III 64, 66, 68, 250
 Іванюшанька III 64, 66
 Іванюшка I 87; III 64, 67, 68, 192, 193
 Іванюшык III 64, 66
 Іваня III 64, 66, 68, 170
 Івасенько I 87
 Івасёк III 64, 67, 68, 218
 Івасик I 87
 Івась I 87; III 64, 67, 68, 236
 Іваська III 64, 67, 68, 200
 Івасьо I 87
 Івах I 87; III 245
 Ивахно I 85, 87; III 69, 225, 233
 И(I)ваш I 85, 87; III 64, 67, 68, 69, 247, 248
 Івашечко I 87
 Івашка(о) I 85, 87; III 64, 66, 68, 69, 189, 190
 Івашэнь I 87; III 230
 Івгей I 22
 Івграп I 64
 Івель I 88; III 234
 Івенцій III 139
 Івстрат I 68
 Ігар III 69, 70, 159
 Ігарка III 69, 70, 181
 Ігарок III 69, 70, 216
 Ігароня III 69, 70, 231
 Ігарочак III 69, 70, 228
 Ігароша III 69, 70, 250
 Ігарошка III 69, 70, 191
 Ігарун(ь)чык III 69, 70, 213
 Ігаруенька III 69, 70, 199
 Ігаруня III 69, 70, 232
 Ігарусік III 69
 Ігаруська III 69
 Ігаруся III 69, 70, 239
 Ігаруша III 69, 70
 Ігарушанька III 69, 70, 199
 Ігарушка III 69, 70, 193
 Ігналька III 70, 197
 Ігналя III 70
 Ігнась I 79; III 70, 71, 236
 Ігнаська III 70, 71, 200
 И(I)гнат I 79; III 70, 71, 139, 156, 162
 Ігнатей I 79
 Ігнати(ці)й I 79; III 70, 71, 138, 139, 141, 142
 Ігнатка(о) I 79; III 70, 71, 181, 187, 188
 Ігнацік I 79; III 70, 71, 202, 204
 Ігнацы III 70, 71
 Ігнаць III 70, 71, 162
 Ігнацька III 70, 71, 181, 187
 Ігнацюк I 79; III 220
 Ігнашка(о) I 79; III 70, 71, 190
 Ігорь I 79
 Ігруша III 69, 70
 Ігрый III 139
 Іев I 88; III 150
 Іева I 88
 Іеремий I 79, 80, 81; III 141
 Іеремия I 79, 80, 81; III 141, 143
 И(I)ерони(i)м I 80
 Іерофей I 80, 81; III 136
 Іеў I 88
 Ізак I 90; III 156
 Ізаяш I 91; III 163
 Ізо III 72, 174
 Ізот I 77; II
 Ізоцік III 71, 159
 Ізюк III 72, 73, 75, 222
 Ізюль III 72, 73, 75, 234
 Ізя III 73, 75
 Іларіо(ыё)н I 82, 83
 Іларый III 139
 Ілаш I 82
 Ілашко I 82
 Ілия I 81, 82; III 143
 Ілко III 187
 Ілларион I 82, 83
 Іллейка I 82; III 196
 Іллюша III 71
 И(I)лля I 81, 82; III 71, 72
 Ілтух III 156
 Ільінчык I 82; III 213
 Ілька(о) I 82; III 71, 72, 172, 176, 178, 181, 187
 Ількушка III 71
 Ільюк I 82; III 71, 220, 222
 Ільюта I 82; III 240
 Ільюха I 82; III 71, 246
 Ільюша I 82; III 71, 250
 Ільюшанька III 71, 199
 Ільюшка I 82; III 71, 192, 193
 Ільючок III 71, 218
 Ілья I 81, 82; III 71, 72, 143, 145
 Іл(ь)яш I 81, 82; III 71, 72, 163
 Ільяшец I 82; III 72, 241
 Ілюк I 82; III 220
 Ілюсь I 82
 Ілюшка I 82; III 72, 192
 Ілюшык III 215
 И(I)ля I 81, 82; III 71, 72

Імполік III 76, 205
Імполь III 76, 168
Інакенцій III 139, 142
Інарый III 139
Іоаким I 83; III 149
Іоанн I 83, 87
Іоанникий I 87, 88; III 138, 141
Іоахим I 83
Іов I 88; III 150
І(І)она I 88
Іосафат III 150
І(І)оси(і)ф(п) I 88; III 72, 73,
74, 76, 150, 159
Іоська III 72, 73, 184
Іналіт III 76
Іпат I 90; III 139
Іпати(ці)й I 90; III 138, 139, 141
Іраклій III 139
Ір', I 51
Іря I 51
Ісаак I 90; III 141
Ісаакий I 90; III 134, 138, 141
Ісаия I 91; III 143
І(І)сай I 91; III 143, 157, 158
Ісайка I 91, III 178
Ісайчук I 91; III 224
Ісайчык III 208
І(І)сак I 90; III 76, 156
Ісакей I 90; III 134, 135
Ісакий III 138
Ісачок I 90; III 215
Ісидор I 91
Ісмаил I 48, 92
Істрат I 68
Іуда I 92
Іусти(ы)н I 92; III 150
Іўко I 88; III 178
Іўчык I 88; III 208

Іван III 64, 68, 159
Іванко III 64, 68, 181
Іванчо III 64, 68
Іваня III 64, 68, 170
Іоаникій I 88
Іов I 88
Іован I 87
Іовгей I 22
Іовграп I 64
Іовдоким I 64
Іовмен I 65
Іовтух I 69
Іовтушок I 69
Іовхим I 70
Іовхимко I 70

Іон I 88
Іона I 88
Іосип I 90
Іосько I 90
Іося I 90

Кабриел I 46, 47
Кадзё III 36, 174
Кадзік III 36, 206
Кадзічак III 36, 228
Казечка III 77, 194
Казё III 77, 81, 174
Казік III 77, 205
Казімеж III 77, 165
Казі(і)мер I 93; III 77, 165
Казімерчык I 93; III 208
Казі(і)ми(і)р I 93; III 77, 164
Казімірчык I 93; III 208
Казічак III 77, 228
Казмярчук III 224
Казусь III 77, 238
Казька III 77, 184
Ка(о)зьма III 82, 145
Казьмер III 77, 165
Казюк III 77, 222
Казюня III 77, 232
Казюр III 77, 244
Казючак III 77
Казючок III 77, 218
Казя III 77, 172
Казяй III 77, 245
Кайтан III 80, 165
Калей III 89, 90, 245
Калени(і)к I 93; III 76, 77, 159
Калёк III 90, 217
Кали(і)на 93, 94; III 76, 90, 172,
233
Калінейка I 93; III 196
Калінец I 93; III 242
Кал(л)и(і)ни(і)к I 93; III 76, 150
Калінка I 93; III 178
Каліннік I 93
Калінця III 76, 243
Калінша I 93; III 248
Кал(л)и(і)ст I 93, 94; III 150, 175
Калістра III 77, 172
Кал(л)и(і)страт I 94; III 77, 150
Калько I 129; III 90, 178, 180
Калюга III 89, 90
Калюк I 129; III 90, 220, 222
Калюн III 90, 231
Калюн(ь)чык III 89, 90, 213
Калюня III 89, 90, 232
Калюсь III 90, 238

Калюся III 90, 239
 Калюта I 129; III 240
 Ка(о)люх III 90, 91, 246
 Калюха I 129; III 89, 90, 246
 Ка(о)люша I 129; III 89, 90, 91, 250, 251
 Ка(о)люшка III 89, 90, 91, 193
 Ка(о)люшман III 90, 91, 230
 Каляй III 90, 91, 245
 Каляйчык III 90, 91, 213
 Каляк I 129; III 90, 91, 226
 Калян III 89, 90, 91, 230
 Калянiда III 90, 91
 Калянчык III 90, 213
 Каляшта III 90, 91, 241
 Кананец I 101; III 242
 Кананок I 101; III 215
 Кананук I 101; III 220
 Кананчук I 101; III 224
 Кананюк I 101; III 220, 223
 Канах I 101; III 245
 Кандрась III 78, 236
 Кандрасюк I 100; III 225
 Ка(о)ндрат I 99, 100; III 77, 78, 139, 150, 159
 Кандратка III 78, 181
 Кандратчык I 100; III 208
 Ка(о)ндрацi(ти)й I 99, 100; III 78, 139
 Кандрацiк III 78, 204
 Кандрацюк I 100; III 220
 Ка(о)ндраш I 100; III 78, 247
 Кандрашук I 100; III 225
 Кандрусiк I 100; III 214
 Ка(о)ндрусь I 100; III 78, 237, 238
 Кандруха I 100; III 246
 Канистрат I 94
 Канойка I 101; III 197
 Канонак I 101
 Канонiк I 101; III 202
 Канончык I 101; III 209
 Ка(о)нстантын I 101, 102; III 150
 Ка(о)нстанцi(ти)н I 101; III 78, 79, 150, 159, 211, 218
 Канюшка I 101; III 192
 Капитон I 94
 Каралец I 94; III 79, 242
 Каралёк I 94; III 215
 Караль III 165
 Каральчук I 94; III 224
 Каралюк I 94; III 220
 Карл I 94; III 79
 Карло III 79

Карлюк I 94; III 220
 Карнаш I 102; III 248
 Ка(о)рней I 102; III 79, 135, 137
 Карнейчык I 102; III 209
 Карнелiй III 139
 Ка(о)рнелъ I 102; III 139
 Ка(о)рни(i)л I 102; III 79, 80, 159
 Ка(о)рни(i)ла(о) I 102; III 79, 80, 146, 147
 Ка(о)рни(i)ли(i)й I 102; III 141, 146
 Карнiлка III 80, 181
 Карнiлюк III 220
 Карно I 102
 Карнялюк I 102; III 220
 Каролiк I 94; III 79, 202, 204
 Ка(о)роль I 94; III 79, 165
 Каролька I 94; III 178
 Карольчык I 94; III 209
 Карп I 94, 95; III 80, 147, 150, 159
 Карпа III 80, 147
 Карпаш I 95; III 248
 Карпеза I 95; III 252
 Карпей I 95; III 80, 245
 Карпейка I 95; III 197
 Карпека I 95
 Карпень I 95
 Карпечка I 95; III 193
 Карпеш I 95; III 248
 Карпiза I 95; III 252
 Карпи(i)к I 95; III 202
 Карпи(i)ла(о) I 95; III 80, 235
 Карпiлка III 80
 Карпiнчык I 95; III 213
 Карпо I 94; III 80, 147
 Карполь I 95; III 233
 Карпонька I 95
 Карпук I 95; III 220, 223
 Карпуня I 95; III 232
 Карпусь I 95; III 80, 238
 Карпуха I 95; III 246
 Карпуць I 95; III 240
 Карпучок I 95; III 218
 Карпучык I 95; III 211
 Карпуш I 95; III 248
 Карпуша I 94; III 80, 250, 251
 Карпушка I 95; III 192
 Карпыза I 95; III 252
 Карпь I 94; III 80, 244
 Карпъ III 150
 Карпюк I 95; III 220, 223
 Карэль III 79, 165
 Карл

Каско I 96; III 178, 187
 Ка(о)сма I 102; III 81, 145
 Каспе(о, а)р I 95
 Каспярук I 95; III 220
 Каспярчук I 95
 Кассиан I 95; III 150
 Кастанты III 78
 Кастантын III 78, 159
 Кастанцін III 78
 Кастанчук I 101; III 224
 Кастачук I 101
 Кастко I 101; III 178
 Кастура III 78, 244
 Кастусёк III 78, 218
 Кастусь III 78, 238
 Кастыка I 101
 Кастынка III 78
 Кастынюк I 101; III 220
 Касцей III 78, 245
 Касцень III 78, 230
 Касцічок III 78, 217
 Ка(о)сц(т)юк I 101, 102; III 78, 79, 219, 220, 222
 Касцюля III 78, 235
 Касцюня III 78, 232
 Касцючык I 101; III 211
 Касцюша III 78, 251
 Ка(о)сц(т)юшка(о) I 101; III 78, 79, 192, 193
 Касцялей I 101
 Касцяні I 101; III 230
 Касцянка I 101; III 197
 Касцянцин III 78, 159
 Касцяша III 78, 249
 Касцяшка III 78, 190
 Касько I 96; III 178, 187
 Касьян I 95; III 80, 150
 Ка(о)ссянчык I 96; III 209
 Касьянюк I 96; III 220, 223
 Касян I 95, 96; III 80, 150, 159
 Кас'ян I 96
 Кас'янік I 96; III 202
 Касянок I 96; III 215
 Касянчук I 96; III 224
 Кашпар I 95
 Кашперка I 95; III 178
 Каятан III 80
 Кгабриа(я)л I 46, 47
 Кгабриель I 46, 47
 Кгавел I 46
 Кгдеон III 148
 Кгобрияло I 46
 Кгобыро I 47
 Кгри(е)гор I 55, 56

Кгриштоф I 104
 Кера III 79
 Кеша III 48, 54, 55, 249
 Кешка III 54, 55
 Кіндрат I 100
 Кіндратко I 100
 Киприан I 96; III 150
 Кир I 97
 Кіра III 80, 172
 Кире(э)й I 97; III 80, 81, 245
 Кір'ен(ь) I 97; III 230
 Кириак III 150
 Ки(і)ри(ы)к I 97; III 150, 175, 202
 Ки(і)ри(ы)л(л) I 97, 98; III 80, 146, 150, 154, 161
 Ки(і)ри(ы)ла(о) I 97, 98; III 80, 81, 146, 147
 Кирилец I 98
 Ки(і)ри(ы)лка(о) I 98; III 80, 81, 146, 147, 178, 181
 Кири(ы)н I 98
 Кирион I 98; III 150
 Кіркіла I 97
 Кірко I 97, 98; III 178
 Кіруха I 98; III 80, 246
 Кіруша I 98; III 80, 250, 251
 Кірушка III 80, 193
 Кірчук I 97; III 224
 Кірша I 97; III 248
 Кіршко I 97
 Кіршчык I 97; III 212
 Кірылушка III 80, 192, 193
 Кірэйка III 81
 Кірэль III 80, 81, 234
 Кірык I 97
 Кірылушка I 98
 Кірыльчык I 98; III 209
 Кірылюк I 98; III 220, 223
 Кірычок I 97; III 216
 Кірычук I 97; III 220, 223
 Кірышка I 98; III 189
 Кірэйка I 97; III 80, 81, 197
 Кірэйчык I 97; III 209, 212
 Кірэйша I 97; III 250
 Кірэчка I 97; III 193
 Кирьяк III 150
 Кір'ян I 97; III 230
 Кір'янок I 97
 Клаўдзій III 139
 Клементей I 99
 Клемята I 99; III 240
 Кли(і)м I 98, 99; III 81, 159, 168
 Кли(і)ма(о)нт I, 98, 99

Климас I 98
 Кли(і)маш I 98, 99; III 81, 248
 Клімендзє III 81
 Кли(і)мент I 98, 99; III 139, 150
 Кли(і)менти(ці)й I 99; III 139
 Клімец I 99; III 242
 Клімза I 99; III 252
 Клімік III 81, 204
 Кли(і)мка(о) I 98, 99; III 81, 176, 178
 Климон I 98
 Клімук III 220
 Климунт I 98
 Климухно I 99
 Клімушка I 99; III 192
 Климцью I 99
 Кли(і)мчук I 99; III 224
 Клімчык I 99; III 209
 Клімянок I 99; III 216
 Клімянюк I 99; III 220
 Кли(і)мята I 98, 99; III 240
 Кли(і)ш I 98; III 81, 247
 Клиша I 99
 Клишка(о) I 98, 99; III, 81, 189
 Козма I 102; III 81, 144
 Ко(а)зьма III 81, 145
 Коленька III 89, 90, 91, 198
 Колечка III 89, 90, 91, 194
 Колє III 90, 91, 174
 Колік III 89, 90, 91, 206
 Коліска(о) III 90, 91
 Колічак III 89, 90, 91, 228
 Колька III 89, 90, 91, 184
 Кольчык III 90, 91, 211
 Коля III 76, 89, 90, 91, 166, 173
 Кона(о)н I 100, 101; III 150
 Конах I 101; III 245
 Конаш I 100, 101; III 248
 Кондрык I 100; III 202
 Коник I 100; III 202
 Конін I 101
 Константин I 101; III 79, 150, 211
 Константы I 101
 Ко(н)стентин I 102; III 150
 Конюта I 100; III 240
 Корнели I 102
 Корнелиуш I 102
 Корнієць I 102
 Корній I 102
 Корнійко I 102
 Корнили I 102; III 80, 141
 Корнусь I 102
 Коста I 101; III 78, 79, 169, 172
 Косте(я)нтин I 101, 102, III 79
 Костусь III 78, 79, 238
 Кость I 102
 Костэк III 78, 79, 226
 Косценька III 78, 79, 198
 Косцечка III 78, 79, 194
 Косцє III 78, 79, 174
 Косці(ти)к I 101, 102; III 78, 79, 202, 205
 Косцічак III 78, 79, 228
 Косцька III 78, 79, 184
 Косц(т)я I 101; III 78, 79, 169, 172
 Коцік III 78
 Крискент I 103
 Кри(ы)штоф(п) I 103, 104, 171
 Кронид I 104
 Крысан I 103
 Крыско I 103; III 178
 Крыська(о) I 103; III 178
 Крыштофік I 104; III 202
 Ксавер III 81, 139
 Ксаверы(й) III 81, 139
 Ксандер I 24
 Кузей I 103
 Куземка I 103
 Куземочка I 103
 Куземчык I 103; III 209
 Кузємка III 81, 182
 Кузма I 102; III 81, 144
 Кузура I 103; III 244
 Кузь I 103
 Кузько I 103; III 178
 Кузьма I 102; III 77, 81, 145
 Кузьмень I 103; III 230
 Кузьмечко I 103
 Кузьмік I 103; III 202
 Кузьмина I 103
 Кузьмичок I 103
 Кузьмук I 103; III 220, 223
 Кузьмюк I 103; III 220, 223
 Кузьмянец I 103
 Кузьмянок I 103
 Кузюк I 103; III 220
 Кузюра I 103; III 244
 Кузюрка I 103; III 199
 Кузюта I 103; III 240
 Кузя I 103; III 77, 81, 169, 172
 Кукша I 104
 Купер'ян I 97
 Купра I 96; III 82, 169, 172
 Купраш I 96; III 248
 Купре(э)й I 96; III 134, 135, 136
 Купреян I 96

Купрій I 97
 Купри(ы)ян I 96, 97, 98; III 81, 150, 159, 237
 Купрусь I 96; III 237
 Купруша I 96; III 250
 Купрык III 202
 Купрын I 96
 Купрышка I 96; III 189
 Купрыянец I 96; III 242
 Купрыянчык I 96; III 209
 Купрыянюк I 96; III 220
 Купрэйчык I 96; III 212
 Купрэц I 96; III 242
 Купрэшка I 96; III 189
 Курело I 97; III 81, 146
 Куриан I 98; III 150
 Кури(ы)ла(о) I 97, 98; III 81, 146
 Курилец I 98; III 81, 241
 Курылка I 98; III 178
 Курыльчык I 98; III 209
 Курылюк I 98; III 220

Лавор I 104; III 82, 150
 Лаворчык I 104; III 209
 Лавр I 104; III 82
 Лаврен I 105; III 82, 157
 Лаврент III 82
 Лавренти(і)й I 105, 106; III 82, 137, 141, 241
 Лаврик I 106
 Ла(о)ври(ы)н I 105, 106; III 82, 157, 241
 Лавринец I 105; III 241
 Лаврінко I 106
 Лавричок I 106
 Лаври(ы)ш I 104; III 82, 247
 Лавро I 105, 106
 Лаврушка(о) I 104; III 82, 192
 Ладзес I 45
 Ладзё III 118, 119, 174
 Ладзік III 118, 119, 202, 205
 Ладзі(ди)мар I 45; III 117, 160
 Ладзі(ди)ми(і)р I 45; III 119
 Ладзіс I 45; III 168
 Ладзюн III 118, 119
 Ладзюне III 118, 119, 232
 Ладзя III 118, 173
 Ладзята I 44
 Ладим I 45
 Ладусь III 120, 238
 Ладымар III 119
 Ладымер III 117, 160
 Ладысюк III 220
 Ладычук III 224

Ладько I 45
 Ладята III 240
 Лазар I 106, 107; III 150
 Лазарка I 107; III 178
 Лазарук I 107; III 220
 Лазарчук I 107; III 224
 Лазарчык I 107; III 209
 Лаза(о)рь I 106, 107; III 150
 Лазур(ь) I 107
 Лариво(і)н I 83
 Ларі(й)он I 83
 Ларка(о) I 82; III 176, 184
 Ларыён I 82
 Ларько I 83
 Лаўр I 104; III 82, 202
 Лаўранок I 105; III 216
 Лаўранцюк I 105; III 220
 Лаўранчук I 105
 Лаўрашчук I 104
 Лаўрук I 104; III 82, 220, 222
 Лаўрусік I 104; III 214
 Лаўрусь I 104; III 237
 Лаўрушка I 104; III 192
 Лаўрушчык I 104; III 212
 Лаўрык I 104; III 82, 202, 205
 Лаўрым III 82, 159
 Лаўрын I 105; III 82, 139, 202
 Лаўрынюк I 105; III 220
 Лаўрысюк I 104; III 225
 Лаўрушка III 189
 Лаўрэн I 105; III 82, 162
 Лаўрэнт III 82, 162
 Лаўрэнцій I 105; III 37, 82, 139, 142
 Лаўрэнцік I 105; III 202
 Леанец I 108; III 242
 Леанід III 82, 159
 Леанок I 108; III 216
 Леанчук I 109; III 224
 Леанюк I 109; III 220
 Лев I 107; III 84, 150
 Леван III 84, 162
 Леванок I 108; III 216
 Леванчук I 108; III 224
 Леванюк I 108; III 220
 Левко I 107, 108, 109; III 84, 85, 176
 Левон I 108, 109; III 85, 150, 157, 216
 Левонец I 108; III 85, 241
 Левонтей I 109
 Левонтий I 109; III 137
 Левочко I 107, 109
 Лёвошко I 108; III 85, 189

Левусь I 107, 109; III 84, 85, 239
 Лека III 19, 20, 21, 22
 Лекса III 26
 Лександра(о) I 24
 Ленар I 107
 Ленарт(ь) I 107
 Ленец I 108
 Ленє III 174
 Лени(i)д I 108; III 83
 Ленька(о) II 108; III 178
 Леня III 231
 Леон I 108, 109; III 85, 150, 157
 Леонард I 107
 Леонид I 108; III 150
 Леонт I 108, 109; III 141, 150
 Леонтей I 109
 Леонти(i)й I 109; III 141
 Лера III 41, 42, 173
 Лерка III 41, 42, 184
 Лерый III 41, 42, 169
 Лесік I 24; III 21, 27
 Лесь I 24; III 21, 22, 27, 200, 236
 Леська I 24; III 21, 22, 27, 200
 Лесюшка III 21, 22, 27, 193
 Леў I 107; III 84, 159
 Леўка III 178
 Леўчанок I 107
 Леўчык I 107; III 209
 Лєв I 107
 Лєва III 24, 25, 82, 83, 84, 85, 170, 172
 Лєвань III 84
 Лєвачка III 84, 85, 194
 Лєвік III 84, 85, 204, 205
 Лєвушка III 84, 193
 Лєдзік II
 Лєка III 24, 171
 Лєкса III 21, 22, 24, 25, 26, 171
 Лєнгін III 84, 159
 Лєнечка III 82, 83, 194
 Лєнє III 82, 83
 Лєнік III 24, 82, 83, 84, 85, 205
 Лєнічак III 82, 83, 228
 Лєн(ь)ця III 82, 83, 243
 Лєнь III 82, 168
 Лєнька III 24, 25, 82, 83, 84, 85, 185
 Лєньчык III 82, 83, 211
 Лєнюк III 82, 83, 222
 Лєнюсь III 82, 83, 239
 Лєнюська III 82, 83, 201
 Лєнюха III 82, 83, 246
 Лєня I 108; III 24, 25, 71, 72, 82, 83, 84, 85, 169, 172

Лєняка III 82
 Лєнячка III 83
 Лєўка I 107; III 84, 85, 178, 182, 185
 Лєха III 24, 25, 82, 246
 Лєша I 25; III 24, 25, 71, 82, 83, 248, 249
 Лєшанька III 24, 25, 199
 Лєшачка III 24, 196
 Лєшка III 24, 25, 82, 190
 Лєшык III 24, 28, 215
 Ли(i)зар III 61, 149, 159
 Лімпей III 20
 Лин I 109
 Лінкун I 109; III 231
 Ліннік I 109
 Лінок I 109; III 216
 Лісей III 61; III 216
 Лісейчык I 72
 Лісім I 109
 Лисимах I 109; III 175
 Лістрат I 68
 Ліўцін III 42, 43, 158
 Ллячок III 71, 72, 217
 Логви(i)н I 109; III 84, 151, 159
 Лог(г)ин I 109
 Лодзька III 118, 119, 185
 Лолій III 139
 Лонги(i)н I 109; III 84, 151
 Лот I 109
 Лота(ы)ш I 110; III 248
 Лотка I 110; III 178
 Лука I 110; III 84, 144, 145, 164, 231
 Лукан(ь) I 110, III
 Луканя I 110; III 231
 Лукач I 110
 Лукаш I 110; III 84, 164
 Лукашка I 110; III 178
 Лукашук I 110; III 220
 Лукашык I 110; III 202
 Лукиа(ія)н I 110, 111; III 151
 Лукій III 139
 Лукошка(о) I 110; III 84, 191
 Лукуша I 110; III 250
 Лукушка I 110; III 192
 Лукша I 110; III 248
 Лукъян I 111; III 151, 231
 Лук'ян I 111; III 84, 159
 Лук'янец I 111; III 242
 Лук'янка III 84, 182
 Лук'янчык I 111; III 209
 Лук'янюк I 111; III 220, 223
 Лутьян I 111

Льюха III 71, 72, 247
 Льюша III 71, 72, 251
 Лья III 71, 145
 Лыхвер I 71; III 156
 Людвіг III 84
 Людвік I 111; III 84, 165
 Лютак III 84
 Люцік III 84
 Люцыян III 165
 Люша III 71, 72, 251
 Люшка III 71, 72, 193
 Люшык III 71
 Лявон I 108; III 82, 83, 84, 85, 139, 150, 162
 Лявонец I 108; III 242
 Лявонік I 108; III 82, 83, 202, 204
 Лявонка I 108; III 82, 83, 84, 85, 182, 185, 187, 188
 Лявонцій III 139
 Лявончык I 108; III 82, 83, 209
 Лявонь III 82, 83, 169
 Лявонька III 84, 85, 182, 187
 Лявоша III 82, 83, 249
 Лявошка I 108; III 188, 189
 Лявусь III 84, 85, 239
 Ляксандр III 20, 22, 158
 Ляксандра III 20, 22, 26, 171
 Ляксандрык III 26, 204
 Ляксеі III 28, 136
 Лялік III 42, 43
 Ляней I 108
 Лянёк III 82, 83, 217
 Лянід III 82, 159
 Лянік III 83
 Лян(ь)ко I 108; III 178
 Лянок III 82, 83, 217
 Ляон I 108
 Ляонік I 108
 Ляончык I 108
 Лясько I 24; III 21, 27, 200
 Лясюк I 24; III 21, 27
 Ляўко I 107; III 82, 83, 84, 85, 178, 180
 Ляўчук I 107; III 180, 224
 Ляш III 71, 72, 163

Маісей I 124
 Маісейка I 124
 Майса I 124
 Майсак I 124; III 133, 226
 Ма(о)йсей I 124, 125; III 85, 133, 135, 136
 Майсейка III 85, 182
 Майсейчык I 124; III 85, 209, 211

Майсейша I 124; III 248
 Майсіюк I 124; III 220
 Майсюк I 124; III 220
 Майсяюк I 124; III 220
 Макар I 111; III 85, 139, 156, 162
 Макарачка III 85, 195
 Макари(ы)й I 111; III 138, 139, 141
 Макарка I 111; III 85, 178, 182
 Макарук I 111; III 220
 Макарушка III 85, 193
 Макарчи(ы)к I 111; III 209
 Макарчук I 111; III 224
 Макарэйка I 111; III 197
 Макарэц I 111; III 242
 Макасюк III 225
 Ма(о)кей I 125; III 134, 135
 Макейчык I 125; III 209
 Макзым III 85, 86, 159
 Маколай I 128
 Макс III 85, 86, 169
 Макса III 85, 86, 172
 Максем I 112
 Максё III 86, 174
 Максём III 85, 86, 159
 Максік III 86, 205
 Макси(i)м I 111, 112; III 85, 86, 151, 159
 Максімачка III 86, 195
 Максимець I 112
 Максімік III 85, 86, 204
 Макси(i)мка(o) I 112; III 85, 86, 178, 180, 182
 Максімук I 112; III 220, 222, 223
 Максімушка III 85, 86, 193
 Максімчук I 112; III 224
 Максімчык I 112; III 86, 209, 211
 Максуй I 112; III 245
 Макскуль I 112; III 234
 Максюра III 86, 244
 Мала(o)фей I 112; III 134, 135, 143
 Малафейчык III 209
 Малах I 112; III 157
 Малахвій I 113
 Малахий I 113; III 163
 Малахи(i)я I 112, 113; III 143
 Малахи(i)яш I 112, 113; III 163
 Ма(o)лаш I 112
 Малашка I 112; III 178, 188
 Малашук I 112; III 220
 Малхер I 119
 Мамант I 113; III 151
 Мамон I 113; III 151

Мамонт I 113; III 151
 Мамончык III 209
 Манец I 113; III 242
 Манко I 113; III 178
 Манойла(о) I 113; III 146
 Мануи(і)л I 113; III 146, 225
 Мануйка I 113; III 178, 197
 Мануйла(о) I 113; III 146
 Манук III 225
 Манулік I 113; III 202
 Манух I 113; III 245
 Мануха I 113; III 246
 Манчак I 113; III 227
 Манчук I 113
 Манчык I 113; III 209
 Манько I 113; III 178
 Манюк III 87, 225
 Манюсь III 87
 Маняк III 87, 227
 Мар I 113, 115; III 87, 169
 Марачка III 86, 195
 Марек I 114
 Марин I 113
 Марк I 114; III 86, 147, 151, 159
 Марка I 114; III 86, 87, 147, 170, 171, 185
 Маркей I 114; III 86
 Маркел(л) I 114
 Маркело I 114
 Маркель III 86, 234
 Маркиа(ія)н I 114; III 150
 Марко I 114; III 147
 Маркуль III 86, 234
 Маркун I 114; III 230
 Маркус I 114; III 237
 Маркуш I 114; III 248
 Марок I 114
 Марон I 113, 115
 Маронка III 178
 Марочко I 114
 Мартимьян I 116
 Марти(ці)н I 115; III 86, 87, 150, 151, 159
 Мартинец I 115; III 241
 Мартиниан I 116
 Мартуль I 115; III 234
 Мартушок I 115
 Мартын I 115; III 87, 151, 159
 Мартынанька III 87, 198
 Мартынец I 115; III 242
 Мартынка III 87, 182
 Мартынок I 115; III 215
 Мартынчук I 115; III 224
 Мартынчык I 115; III 87, 209, 211
 Мартынюк I 115; III 220, 223
 Мартысь I 115; III 236
 Мартысюк I 115; III 225
 Мартыш I 115; III 247
 Мартышок I 115; III 218
 Март(ц)юк I 115; III 219, 220
 Марук I 113; III 86, 220, 222
 Марусь III 87, 239
 Марута I 113; III 240
 Марутка I 113; III 201
 Маруцік I 113; III 214
 Маруцька I 113
 Марцінка III 87, 182
 Марцінок I 115; III 216
 Марцінчык I 115; III 209
 Марцішка I 115; III 189
 Марцішок I 115; III 218
 Марцук I 115; III 220
 Маркуль I 115; III 234
 Марцута I 115; III 240
 Марцын I 115; III 87, 151
 Марцынок I 115; III 216
 Марчук I 114; III 202
 Марчык I 114; III 202
 Марык III 86, 87, 205
 Марычак III 86
 Марына(о) I 114
 Марыняк I 114
 Марыян III 87
 Марэй I 113; III 245
 Марэйка I 113; III 197
 Марэк III 87, 227
 Марэська I 113; III 201
 Марэш I 113; III 248
 Мар'юха III 87, 247
 Мар'юшка III 87, 193
 Мар'ян III 87, 159, 225
 Мар'янка III 87, 182
 Ма(о)сей I 124, 125; III 85, 133
 Масель III 234
 Масяйчук III 224
 Мат I 118
 Матвей I 116; III 133, 135
 Матвейчык I 118; III 209
 Матвяйчук I 118; III 224
 Матвяюк I 118; III 220
 Матеец I 117; III 241
 Мат(ц)ей I 116, 117; III 88, 92, 133, 135
 Матеуш I 116, 117, 118
 Матко I 118; III 187
 Матолька I 118; III 197
 Матох I 118; III 246
 Матоха I 118; III 246

Матош I 118
 Матошка I 118; III 191
 Матук I 118; III 211, 220
 Матука I 118
 Матулёк I 118
 Матуль I 118; III 234
 Матус(ь) I 116; III 237
 Матуць I 118; III 240
 Матучык I 118; III 211
 Матуш I 116; III 248
 Матушка I 116
 Матф(хв)ей I 116; III 88, 133, 136, 211
 Матц(в)ей III 88
 Матъя (ья, ыа, ыя)с(ь) I 116, 117; III 202
 Матыс(ь) I 116, 117; III 237
 Матысік I 116; III 202
 Матыско I 118
 Матых I 118
 Матыш I 117; III 248
 Мать(ць)ко I 118; III 178, 187
 Матэ(в)уш III 87, 165
 Матэк III 229
 Мат(ц)юк I 117, 118; III 219, 220
 Матюля I 118
 Мат(ц)юш I 117, 118; III 248
 Мат(ц)юша I 117, 118; III 88, 250, 251
 Махно I 73; III 232
 Махтод I 120
 Махтодзіў III 97, 142
 Мац I 117, 118; III 168, 243
 Мацвей I 116; III 87, 88, 133, 135, 136
 Мацвейка III 88, 182
 Мацвейчык I 118; III 209
 Мацвяйчук I 118; III 224
 Мацейка I 118; III 88, 136, 178
 Мацеша I 118; III 248
 Мацешык I 118; III 215
 Маціяс I 116
 Мацкела I 118; III 235
 Мацкель I 118; III 234
 Мацко I 117; III 178, 234
 Мацук I 118; III 220
 Мацуль I 118; III 234
 Мацур I 118; III 243
 Мацькун I 118; III 230
 Мацэль I 118; III 234
 Мацэша I 118; III 248
 Мацюлька I 118
 Мацюня I 118; III 232
 Мацюх I 118; III 246

Мацянка I 118
 Мацяня I 118; III 231
 Мацяс I 116
 Мацяска I 116
 Мацяш I 116
 Мацяюк I 118; III 220
 Машкей I 73
 Машко I 73
 Машук I 73; III 221, 223
 Машутка I 73; III 201
 Машчук I 73
 Машчык I 73; III 209
 Мелентей I 119; III 97, 134, 135
 Меленти(i)й I 119; III 97, 137, 138, 141
 Мелех I 73; III 246
 Мелеш I 73; III 248
 Мелё III 62, 174
 Меллян I 72; III 149
 Мель III 62, 169
 Мелька I 73; III 62, 178, 185
 Мельхиор I 119
 Мельян III 62
 Мельянец I 73
 Мельянок I 73; III 216
 Мельянчук I 73; III 224
 Мелюсь III 62, 239
 Меля III 62
 Меркуль I 119
 Меркурий I 119; III 137, 141
 Мета(э)к III 88, 229
 Метачак III 88, 229
 Методій I 120
 Мефед I 119; III 97, 156
 Мефедко I 119; III 97, 176
 Мефоди(дзі)й I 119, 120; III 97, 138, 139, 141, 142
 Мехвед I 119; III 97, 156
 Мехед I 120
 Мехедко I 120
 Мехтод I 120
 Меця III 88, 172
 Меч III 88, 169
 Мечак III 88, 227
 Мечка III 88, 185
 Мечусь III 88, 239
 Мечык III 88, 205
 Мечыслаў III 88, 162
 Міка III 90, 91, 172
 Мікадэм III 98, 159
 Мі(н)ка(о)лай I 128, 129; III 88, 89, 91, 92, 142, 145

Мі(и)ка(о)лайка(о) I 129; III 90, 99, 182
 Мікалайчук III 90, 91, 224
 Мі(и)ка(о)лайчы(и)к I 129; III 90, 91, 209, 211
 Мікалаша III 89, 90, 91, 249
 Мікалашка III 90, 91, 190
 Міканор III 98, 159
 Мікач I 127; III 252
 Мікейчык I 127; III 212
 Мікель I 127; III 234
 Мікешка I 127; III 191
 Ми(і)ки(і)па(о)р I 127; III 98, 159
 Ми(і)ки(і)та I 126, 127; III 88, 92, 144, 145
 Мікітачка III 92, 195
 Ми(і)ки(і)тка I 127; III 92, 182
 Ми(і)ки(і)фа(о)р I 127; III 88, 98, 151
 Мікіцей III 92, 245
 Мікішка I 127; III 189
 Ми(і)кляш I 128, 129; III 92
 Міклуша III 90, 91, 251
 Мікода III 98, 172
 Мікодым III 88, 98, 159
 Мікола III 88, 89, 91, 142, 145
 Міколячка III 91, 195
 Миколаюс I 128
 Міколенька III 89, 90, 91, 198
 Миколіс I 128
 Мі(и)колка I 129; III 89, 90, 91, 182, 188
 Міколушка III 89, 90, 91, 193
 Миколя I 129
 Микула I 128, 129; III 88, 92, 145
 Микулан I 129; III 230
 Мікулік I 129; III 202
 Мікулка I 129; III 178
 Мікульчык I 129; III 209
 Мікуля III 90, 92, 235
 Мікута I 129; III 240
 Мікуц(ь) I 129; III 240
 Мікуша I 129; III 192
 Мікша I 129; III 249
 Мікшта I 129
 Мікшун I 129; III 231
 Мікшута I 129; III 241
 Ми(і)лан I 120; III 230
 Мілейка I 120; III 197
 Мілет III 97, 162
 Мілеха I 120; III 246
 Мілеця III 97, 170
 Мілешка I 120

Милий I 120; III 141
 Мілінчук I 73; III 224
 Міллян III 62, 159
 Мілош I 120; III 248
 Міль I 120; III 244
 Мілько I 120; III 178
 Мільянка I 73; III 178
 Мільянчук I 73
 Мілюк I 120; III 221
 Мілюць I 120; III 240
 Мілян III 61
 Мина I 120; III 92, 144, 145
 Мінай I 120; III 92
 Мінак I 120; III 226
 Мінах(а) I 120
 Мінец I 120; III 242
 Мінко I 120; III 178
 Мінчук I 120; III 224
 Мінька(о) I 120; III 47, 92, 93, 178, 184, 185
 Ми(і)нюк I 120; III 92, 219, 221, 223
 Міня III 92, 93, 172, 231
 Міранец I 121; III 242
 Міранчук I 121; III 224
 Міранюк I 121; III 221, 223
 Міраслаў III 92, 162
 Міраш I 121; III 247
 Мирін I 121
 Мірко III 178
 Мірно I 121
 Мірода I 121
 Ми(і)рон I 120, 121; III 92, 151, 159
 Міронка(о) I 121; III 92, 178, 182
 Мірончык I 121; III 209
 Миросин I 121
 Мирось I 121
 Мірош I 121; III 247
 Мірошка I 121; III 189
 Мирук I 120, 121; III 92, 219
 Мірусь III 92, 239
 Мірутка I 121; III 201
 Ми(і)руць I 121; III 240
 Мірычак III 86
 Мірэйка I 121; III 197
 Мірэйчык I 121; III 212
 Мірэк III 92, 227
 Міс III 93, 237
 Місар I 124; III 244
 Місейка I 124; III 197
 Миско I 122, 124; III 97, 200
 Місун I 124; III 231
 Місуна I 124; III 233

Місурага I 124; III 251
 Місюрка I 124
 Місцюк I 124
 Мись I 122; III 97, 235
 Мисько I 122, 124; III 97, 200
 Місюга III 251
 Місюк I 124; III 225
 Мисюли I 122; III 97
 Місюль I 124; III 234
 Місюля I 124
 Місюра I 124; III 244
 Місюрка I 124
 Місюцік I 124
 Мітка(о) I 62; III 178
 Мітра III 59
 Мітра(о)фан I 121; III 92, 159
 Мітрафаначка III 92, 195
 Мітрафанка III 92
 Мітро III 59
 Мітрок I 62; III 216
 Митропан I 121
 Митропанец I 121
 Мітроха I 121; III 169
 Мітроша III 92, 249
 Мітрук III 59, 222
 Мітруха I 62; III 246
 Мітрый III 58, 59, 142
 Мітрык III 59, 204
 Митхвей III 88
 Міфедзь III 97, 162
 Міфодзік III 97, 204
 Міфодзя III 97, 170
 Міх I 123; III 93, 168, 169
 Міха III 93, 172
 Михав I 124
 Міхадзюк I 119; III 221
 Ми(i)хаи(i)л I 48, 121; III 92, 93, 94, 95, 97, 151, 154, 161, 166, 232
 Михай I 124
 Михайла(о) I 48, 121, 123, 124; III 93, 97, 146, 147
 Ми(i)хайли(i)к I 123, 124; III 202, 207
 Михайличок I 124
 Михайлонько I 124
 Михайлунько I 124
 Ми(i)хал I 121, 122; III 93, 95, 96, 97, 161, 165
 Міхалачка III 95
 Міхалец I 123; III 242
 Міхалёк I 123; III 216
 Ми(i)хали(i)к I 123; III 93, 96, 202, 204, 207
 Ми(i)халка(о) I 122, 123, 124; III 93, 95, 96, 97, 176, 178, 182
 Михало I 121; III 97, 146
 Міхалок III 93, 96, 216
 Міхалчук I 123; III 224
 Міхалыч III 93, 96
 Ми(i)халь I 122, 123, 126; III 93, 96, 97, 165
 Михальо I 124
 Михальок I 124
 Міхальчук I 123; III 224
 Міхалюк I 123; III 93, 96, 221, 222
 Міхалюта I 123; III 240
 Ми(i)хань I 124; III 93, 96, 230
 Міхасечка III 93, 96, 196
 Міхасёк I 123; III 93, 95, 96, 218
 Міхасёчак III 93, 95, 96, 228
 Міхасік III 93, 95, 96, 214
 Ми(i)хась I 123; III 93, 95, 96, 236
 Міхаська(о) I 124; III 93, 95, 96, 200
 Михвед I 119; III 156
 Міхед III 97, 162
 Ми(i)хей I 124; III 96, 133, 136, 246
 Міхейка I 124; III 178
 Міхейчык I 124; III 209
 Міхейша I 124, III 248
 Міхель I 123; III 234
 Міхінок I 124
 Міхлѐ III 93, 96, 235
 Михлик I 124
 Міхло III 93, 96, 235
 Міхлюк I 123
 Ми(i)хно I 122, 123; III 97, 232
 Міхнюк I 123; III 225
 Міход III 97
 Міхода III 97, 170
 Міходзька III 97
 Міхута I 123; III 240
 Міц I 62
 Міценька III 58, 59, 198
 Міцечка III 59, 195
 Міцѐ III 58, 174
 Міцѐк III 58, 59
 Міцѐш III 58, 59, 248
 Міцѐша III 58, 59, 250
 Міцік III 217
 Міцко I 62; III 178
 Міцкун III 231
 Міцура I 62; III 244
 Міць III 58, 59, 169

Міцька(о) I 62; III 58, 59, 178
 Міцюк III 58, 60, 222
 Міцюра I 62; III 244
 Міцюша III 58, 60, 252
 Міцюшка III 59, 60, 193
 Міця III 58, 60, 171
 Міцяй III 58, 60, 245
 Міш 93, 96
 Міша I 123; III 93, 94, 96, 166
 Мішака I 123
 Мішанька III 93, 94, 96, 198
 Мішаня III 93, 96, 231
 Мішачка III 93, 94, 96, 195
 Ми(і)шка I 122; III 93, 94, 96, 166, 178, 185, 188
 Мішкінь I 123; III 230
 Ми(і)шкур I 123; III 244
 Мішкута I 123; III 241
 Мішман III 93, 96, 230
 Мішо III 93, 96
 Мішок III 93, 94, 96, 217
 Мішота I 123; III 240
 Мішук I 123; III 93, 94, 96, 221, 222, 224
 Мішулька III 94
 Мішуля III 93, 94, 96, 235
 Мішун III 93, 96, 231
 Мішунечка III 196
 Мішунік III 93, 96, 214
 Мішунчик III 93, 213
 Мішуня III 93, 96
 Мішур I 123; III 243
 Ми(і)шура I 122, 123; III 93, 96, 97, 244
 Мішута I 123; III 93, 94, 240, 241
 Мішутка III 93, 94, 96, 201
 Мішуха III 93, 97
 Мішуцік III 93, 94, 96, 215
 Мішучок III 94
 Мішучык III 93, 97, 211
 Мішчук I 123
 Мішчурык I 123
 Мішчык III 211
 Мішык III 93, 94, 97
 Мішэль III 93, 95, 97, 234
 Мішэнка III 93, 95, 97, 198
 Монсей I 124, 125; III 85, 133, 135, 136
 Мойж(з)ес(т) I 124
 Мойса III 85, 169, 172
 Мойша III 85
 Мокий I 125; III 134, 141
 Мокрій I 125
 Монуль I 113

Мосё III 85, 86, 174, 239
 Мосій I 125
 Мосійко I 125
 Мосік III 85, 205
 Моська III 85, 185
 Мося III 85, 172
 Мотрах III 92
 Моцька III 88, 185
 Моця III 88, 172
 Мусієць I 125
 Мусій I 125
 Мусійко I 125
 Мылаш I 112
 Мяленцій III 139
 Мяляцій III 139
 Мялешка I 73; III 189
 Мялешчык I 73; III 212
 Мяльяк I 73; III 226
 Мяльян III 61, 159
 Мяльянец III 242
 Мялюшка I 73; III 192
 Мялян III 61, 62
 Мялянка I 73; III 178
 Мяркул I 119
 Мяркурый I 119; III 139
 Мяфодзій III 139
 Мяхеда I 119
 Мяхедзька I 119
 Мяход III 97, 162, 178
 Мячук III 88

На(в)ум I 125; III 97, 98, 159
 На(в)умка I 125; III 98, 178
 Навумук I 125; III 221, 222, 223
 На(в)умчык I 125; III 98, 209, 211
 Нагум III 97, 98, 159
 Нагумка(о) III 98, 182
 Назар(ь) I 125
 Назарець I 125
 Назарий I 125; III 141
 Назарка I 125; III 178
 Назарук I 125; III 221
 Назарчук I 125; III 224
 Назарчык I 125; III 209
 Назарько I 125
 Напрый III 139
 Напрэй I 130; III 134
 Нарбарт II
 Нарывончык III 209
 Натоль III 28, 29, 161
 Наумец III 98, 242
 Наумець I 125
 Нафанаил III 151, 154

Натход I 120
 Нест(ц)ер I 126; III 98, 151, 159
 Нестір I 126
 Нестірко I 126
 Нестор I 126
 Несцерка III 98, 182
 Несцярок I 126; III 216
 Несцярук I 126; III 221
 Несцярчук I 126
 Нефед I 119; III 97, 156
 Нехтод I 120
 Нік III 90, 92, 169
 Ніка III 89, 90, 92, 172
 Нікадзімушка III 98, 193
 Нікадзімчык III 98, 211
 Ни(i)ка(о)лай I 128, 129; III 88, 89, 90, 92, 142
 Ніка(о)лайка I 129; III 89, 178, 182
 Нікалайчук I 129; III 224
 Нікалайчык I 129; III 209
 Нікалаша I 129; III 92, 249
 Нікалаюк I 129
 Нікалюк III 221
 Ни(i)ка(о)н I 129; III 152
 Ни(i)ка(о)нор I 129; III 98, 159
 Ни(i)канчук I 129; III 224
 Ніка(о)нчык I 129; III 209
 Ніканюк I 129; III 221, 223
 Никін I 129
 Нікіпар I 127; III 98, 159
 Никипо(е)р I 127; III 98, 151
 Ни(i)ки(i)та I 126; III 92, 145, 249
 Никитей III 92
 Никитий I 126; III 137, 138
 Нікітка I 126; III 178
 Ни(i)ки(i)фо(а)р I 127; III 98, 151, 159
 Нікіцік I 127; III 202
 Нікіцюк I 127; III 221, 223
 Нікод I 128; III 168
 Никодим I 128
 Ни(i)кола I 129; III 89, 90, 92, 142, 145
 Николайцьо I 129
 Николаос III 90
 Николко I 129
 Николунько I 129
 Николцьо I 129
 Ніколя III 92, 170
 Нікула I 129
 Ни(i)чи(ы)по(а, е)р I 127; III 98, 152, 159

Нічыпарка III 98, 182
 Нічыпарук I 127; III 221
 Нопрый III 35
 Норбарт III 98
 Нупре(э)й I 130, 131; III 35, 134, 135, 136
 Нупрык I 130; III 202
 Нухрэй III 35, 136
 Няктар III 139
 Няктарый III 139
 Нянька III 28, 185

Овгей I 22
 Овдій I 18
 Оверке I 18
 Оверян I 18
 Овксен I 19
 Овксент I 19
 Овсентій I 66
 Овсі(и)й I 66; III 155
 Овтих III 155
 Огій I 22
 Олакстик III 207
 Олек III 19, 20, 21, 22, 27, 169
 Олексійко I 26
 Олесей III 132, 135
 Олеха III 188
 Олеша I 25; III 28, 188, 248
 Олізар *гл.* Елізар
 Олік III 21, 27, 205
 Олиско I 72; III 176
 Олісь III 21, 22, 27, 236
 Олияш I 82
 Олохви(i)р I 71
 Олтушко I 68; III 176
 Олферей I 71
 Олфим I 70
 Ользар I 71
 Ольсей I 71, 72; III 132, 135
 Омелко III 176, 187
 Омельян I 72; III 149
 Омэлько III 183
 Онапры I 130, 131; III 35
 Ондрейан III 148
 Оникон I 129; III 152
 Онисечко I 130
 Онисифор I 130
 Онихим I 41; III 148
 Онойко I 131
 Онопрієць I 131
 Онопрійко I 131
 Онофрей I 130, 131; III 35, 134
 Онуфрей III 135

Онуф(п, х)ри(і)й I 130, 131; III
 35, 137, 138, 141
 Онуфрійко I 131
 Онухро I 131
 Онушко I 131
 Орехова III 144
 Орлам I 37
 Орофей I 80; III 133, 135
 Оси(і)п I 88, 89; III 72, 73, 74,
 76, 150, 159
 Оси(і)пка(о) I 90; III 72, 73, 74,
 182
 Осіпчык I 89; III 209
 Осия I 131
 Остапей I 66, 67; III 134, 135
 Остапий III 137
 Остапок I 67
 Остаф I 66, 67
 Осташа I 66, 67; III 248
 Осташко I 66, 67
 Остик I 66; III 202
 Острат I 68
 Оська III 72, 73, 185
 Охри(і)м I 74, 75; III 149
 Охрімець I 75
 Охрімко I 75

Пава I 132; III 169
 Павал III 98, 99, 160
 Павачка III 99, 195
 Павел I 131, 132; III 98, 99, 100,
 152, 159
 Павелка III 98, 99, 182
 Павін I 132
 Павлій I 132
 Павлик I 132; III 207
 Павлин I 132
 Павличко I 132
 Павлиш I 132
 Павло I 132
 Павлонько I 132
 Павлунь I 132
 Павлуньо I 132
 Павлусь I 132
 Павлюк I 131, 132; III 100, 219
 Павук I 132; III 221
 Павуля I 132; III 235
 Павэлак III 99, 227
 Павэлка III 98
 Паісій III 139
 Паладзій III 139
 Паланейчык I 31; III 210
 Паланец I 31; III 242
 Малей I 137

Палё III 99
 Палікар I 138
 Па(о)лі(и)карп I 137, 138; III
 100, 152, 160
 Палікша I 138
 Палін I 137
 Палінар III 35, 161
 Палка III 99
 Палон I 31
 Па(о)лукар I 138
 Палунка I 137
 Полуэкт I 137
 Па(о)луян I 137; III 152
 Палуянка III 178
 Палуянчык I 137; III 209
 Палька III 99, 197
 Паля III 99
 Па(о)мфил I 132; III 100, 152
 Панас I 33, 34; III 35, 155, 161
 Панаси(і)к I 33, 34; III 35, 202,
 204
 Панаска(о) I 34; III 35, 182
 Панасчык I 33
 Панасюк I 33; III 35, 221, 222
 Панащчык III 209
 Панка(о) I 133; III 178
 Панкрат I 132; III 139, 156
 Панкрати(ці)й I 132, 133; III 138,
 139, 141
 Пантак I 133; III 226
 Панте(ця)лей I 133; III 100
 Пант(ц)еле(я)ймон I 133; III 100,
 160
 Панте(ы)лій I 133; III 101
 Пантус I 133; III 237
 Пантылімон III 100, 160
 Пантюля III 100, 101, 235
 Панфил I 132; III 100, 152, 160
 Панфир I 138; III 101, 156
 Панцей I 133; III 245
 Панцюк I 133; III 221
 Панцюх I 133; III 246
 Панцюха I 133; III 246
 Панця I 133; III 169
 Панцява I 133
 Панцялейка I 133; III 178
 Панцяляй I 133
 Паныш I 133; III 248
 Панька III 35, 36, 185
 Панько I 133; III 178
 Паняк I 133; III 226
 Парамон I 133
 Парамончык I 133; III 209
 Парамоша I 133; III 249

Пармен III 139
 Парменій III 139
 Пармон I 133
 Парфей I 133, 134; III 101
 Парфен I 133; III 101, 156, 162
 Парфеней I 134
 Парфени(і)й I 133, 134; III 137, 138, 141
 Парфентій I 134
 Парфён I 134
 Парфёнчик I 134; III 209
 Парфиен III 156
 Парфір III 101, 139, 162
 Па(о)рфи(і)ри(ы)й I 138; III 101, 137, 139, 141, 156
 Парфірка III 101, 182
 Парфун I 134
 Парфянюк I 134; III 221
 Пархамец I 134; III 242
 Пархвен I 134
 Пархи(і)м I 133, 134; III 101, 156
 Пархімко I 134
 Пархімчик I 134
 Пархом I 133, 134; III 101, 156
 Пархомчик I 134
 Пархон I 134
 Пархоцік I 134
 Пархун I 134
 Пархута I 134
 Пархуцік I 134
 Пархуць I 134
 Паршута I 134
 Пас I 134; III 168
 Пасій I 134
 Пасік I 134
 Пасикрат I 134
 Пасько I 134; III 178
 Пасюк I 134
 Пасюта I 134; III 240
 Па(о)тап I 134, 135; III 101, 156, 162
 Патапейка I 135; III 197
 Патапий I 134; III 138, 141
 Патапка I 135; III 101, 178, 182
 Патапчук I 135; III 224
 Патапчик I 135; III 101, 209, 211
 Пат(ц)ей I 90; III 134, 135
 Паўка I 132; III 99, 178, 185
 Паўла III 99, 170
 Паўлечка I 132; III 193
 Паўлє III 99, 174
 Паўлік I 132; III 99, 202, 204
 Паўлін I 132; III 101
 Паўлінка III 101, 182
 Паўліска III 99
 Паўлічак I 132; III 99, 227, 228
 Паўлішка I 132; III 191
 Паўло III 99, 175
 Паўлусь III 99, 100, 239
 Паўлуха III 99, 100, 247
 Паўлуша III 99, 100, 250, 251
 Паўлушанька III 99, 100
 Паўлушка I 132; III 99, 100, 192, 193
 Паўлыга I 132; III 251
 Паўлюк I 132; III 99, 100, 221, 222
 Паўлюсь III 99, 100, 239
 Паўлюсюк I 132; III 226
 Паўлюц(ь) I 132; III 240
 Паўлючок I 132; III 99, 100, 211, 218
 Паўлючук I 132; III 224
 Паўлючык I 132
 Паўлюша I 132; III 99, 100, 251
 Паўлюшка I 132; III 192
 Паўлюшчик I 132; III 212
 Паўлянок I 132
 Пафнуцій III 139
 Пахнуць III 101, 162
 Пахом I 135; III 156
 Пахомий I 135; III 138, 141
 Пахомчик I 135; III 209
 Пахута I 135; III 240
 Пахутка I 135; III 201
 Пац I 90; III 168
 Пацай I 90
 Пацайка I 90
 Пацейка I 90; III 179
 Пацка(о) I 90; III 179
 Пацук I 90; III 221
 Пацулян I 90
 Пацыла I 90; III 235
 Пацына I 90; III 233
 Пацынка I 90
 Пацэй I 90
 Пацэйка I 90; III 179
 Пацютка I 90; III 201
 Пацюшка I 90; III 192
 Пацяйчук I 90; III 224
 Пацян I 90
 Пацяюк III 221
 Паша I 132; III 99, 100, 249
 Пашалюк I 132
 Пашанок I 132
 Пашанька III 99, 100, 199
 Пашачка III 99, 100, 196

Пашка(о) I 131, 132; III 99, 100, 189, 190
 Пашок III 99, 100, 218
 Пашук I 132; III 225
 Пашун I 132; III 231
 Пашура I 132; III 244
 Пашута I 132; III 240
 Пашык I 132; III 215
 Пашэй I 132; III 245
 Пашэйка I 132; III 197
 Пашэнька I 132
 Пека III 101, 102, 185
 Пенкрат I 133
 Петарка III 180
 Петко I 136; III 103, 176, 187
 Петр I 135; III 103, 152, 191
 Петра III 101, 102, 147
 Петралай I 136, 137; III 245
 Петраль I 136
 Петран I 136; III 103, 230
 Петрасюк I 137; III 226
 Петрачок I 136; III 101, 102, 217
 Петраш I 136; III 248
 Петро I 137; III 103, 147
 Петрок I 136; III 103
 Петрочок I 136; III 103
 Петрош I 136; III 103
 Петроша I 136; III 103, 250
 Петрук I 136; III 103, 219
 Петрунь I 137
 Петруньо I 137
 Петрусёк III 101, 102, 218
 Петрусик I 137
 Петрусичок I 137
 Петрусь I 137; III 101, 102, 238, 239
 Петруха I 136; III 103, 246
 Петрухно I 137
 Петруц I 136
 Петруч I 136
 Петручок III 101, 102, 218
 Петручук I 137; III 224
 Петруша I 136; III 103, 250
 Петрык I 136, 137; III 101, 102, 166, 202, 204, 207
 Петрычак III 101, 102, 228
 Петрычок III 101, 102, 217
 Петушок III 102
 Пеценька III 101, 102, 198
 Пецечка III 101, 102, 195
 Пецік III 101, 102, 205
 Пець I 137; III 244
 Пець(ть)ка(о) I 136, 137; III 101, 102, 103, 166, 176, 179, 185, 187, 188
 Пецюлік III 101
 Пецюлюк III 102, 225
 Пецюля III 235
 Пеця III 101, 102, 172
 Пецяль I 137
 Пецярко III 101, 102, 180
 Пецяха III 246
 Пётар III 101, 102, 160
 Пётр III 102, 147, 160, 166
 Пётра III 101, 102, 147, 166, 171
 Пётрачка III 101, 102, 195
 Пётрусь III 102, 239
 Півун III 104
 Пілат I 167
 Пілейка I 168; III 197
 Пілец I 168; III 242
 Пілё III 103, 174
 Пилимон I 168; III 154
 Пи(i)ли(i)п I 168, 169; III 103, 104, 154, 160
 Піліпей III 103, 104, 245
 Піліпеш III 103, 104, 248
 Піліпка III 103, 104, 182
 Піліпок I 169; III 103, 104, 216
 Підіпчук I 169; III 224
 Піліпчык I 169; III 103, 104, 209, 211
 Пілька I 168; III 103, 104, 179, 185
 Пільчук I 168; III 224
 Пілюга I 168; III 251
 Пілюта I 168; III 240
 Пілюцік I 168; III 214
 Піля III 103, 104, 172
 Пима(о)н I 137; III 152
 Пімаш I 137; III 248
 Пімашок I 137; III 216
 Пи(i)ме(и)н I 137; III 104, 152, 160
 Плат I 137
 Платон I 137; III 104, 152, 160, 182
 Платоша III 104, 249
 Платун I 137
 Пол I 137
 Полиевкт I 137
 Полиен I 137; III 152
 Полік III 35, 206
 Поликарп I 137; III 152
 Політ III 76, 159
 Полуек(х)т I 137
 Полюсь III 76, 239

Понцій III 139
 Пра(о)ка(о)пец I 138; III 104, 241, 242
 Пракапішак I 138
 Пракапчук I 138; III 224
 Пракапышка I 138; III 191
 Пракапюк I 138; III 221
 Пра(о)коп I 138; III 104, 156, 162
 Пра(о)копі(и)й I 138; III 138, 141
 Пракопик I 138; III 104, 202, 203
 Пракопка III 104, 182
 Пракопчык I 138; III 104, 209, 211
 Пра(о)кофі(и)й I 138
 Пракоша I 138; III 250
 Пран(ь)ко I 171; III 179
 Прануза I 171; III 252
 Пранук III 124, 222
 Прань I 171; III 244
 Пранюк III 124
 Пра(о)тас I 139; III 139, 156
 Пра(о)тасі(и)й I 139; III 138, 141, 221
 Пратасюк I 139; III 221
 Пра(о)хор I 139; III 104, 152, 160, 162
 Пра(о)хорка III 104, 182
 Працко I 139; III 179
 Працук I 139
 Г'рскіп I 138
 Прокоф III 104
 Гірокша III 104
 Проня III 124, 173
 Протазь I 139
 Протка I 139; III 179
 Прохарчык I 139
 Проц I 139; III 243
 Проц(ь)ка I 139; III 179
 Процык I 139
 Проша III 104, 249
 Прощка I 139; III 104, 179, 185, 188
 Пуд I 139
 Пудак I 139; III 226
 Пулко I 139; III 179
 Пуллий I 139
 Пул(ь)ян I 139; III 230
 Пуляк III 226
 Пуп I 139
 Пупа I 139
 Пупейка I 139; III 197
 Пупель I 139; III 234
 Пупка(о) I 139; III 179
 Пуплий I 139
 Пуплік I 139; III 202

Пусік III 101, 102
 Пянкрат I 133
 Пянкарацік I 133; III 202
 Пярфіл III 139
 Пярфілій III 139
 Пятак III 102, 227
 Пятко I 137; III 179, 187
 Пяткун I 137; III 231
 Пятран I 136; III 230
 Пятраш I 136; III 248
 Пятраша I 136; III 250
 Пятрашка I 136; III 191
 Пятро III 101, 102, 175
 Пятрок I 136; III 101, 102, 103, 215, 216
 Пятрук I 137; III 101, 103, 221, 222
 Пятруль III 101, 103, 234
 Пятруня I 137; III 232
 Пятрусь I 136; III 101, 103, 237, 238, 239
 Пятруська III 101, 103, 201
 Пятруха III 101, 103
 Пятруцік I 137; III 214
 Пятруцый I 137
 Пятручык I 137; III 211
 Пятруша I 137; III 101, 103, 251
 Пятрушка I 137; III 101, 192, 193
 Пятрушчык I 137; III 212
 Пятрынчык I 137; III 213
 Пятрыска III 101, 103
 Пятрышча I 137; III 252
 Пятрэн(ь)ка III 101, 103, 198
 Пятрэшка I 136; III 191
 Пятух III 102, 103, 246
 Пяцёк III 101, 103, 217
 Пяцёр III 103
 Пяцько I 137; III 101, 103, 179, 180, 187
 Пяцюк I 137; III 101, 103, 221, 222
 Пяцюль I 137; III 234
 Пяцюля III 101, 103
 Пяцюнка III 101, 103, 199
 Пяцюнчык III 101, 103, 213
 Пяцюня III 101, 103, 232
 Пяцюша III 101, 103, 251
 Пяцяк I 137; III 226
 Пяцяха III 101, 103

Раврик I 106
 Равро I 106
 Радзейка I 141; III 197
 Радзец I 141; III 242

Ра(о)дзі(ди)вон I 140, 141; III 105, 152, 160
 Радзівончык I 140; III 209
 Радзіе(о)н I 140
 Радзік I 141; III 105, 203, 205
 Радзіслаў III 105
 Радзь I 141; III 168
 Радзька I 141; III 105, 179, 185, 187
 Радзько I 141; III 179, 187
 Радзюк I 141; III 221
 Радзюн I 141; III 230
 Радзюш I 141; III 248
 Ра(о)ди(i)он I 140, 141; III 105, 152
 Рад(ь)ко I 140, 141; III 176, 179, 187
 Радута I 141; III 240
 Радчук I 141; III 224
 Радыванюк I 141; III 221
 Радыён I 140
 Размус I 171
 Размыс I 171
 Размысл I 172
 Ра(о)ман I 141, 142; III 105, 152, 160
 Раманейка I 141; III 197
 Раманета I 142
 Ра(о)манец I 141; III 105, 106, 241, 242
 Раманёк I 141
 Раманік III 105, 204, 216
 Раманіца III 105
 Раманішка I 141; III 191
 Раман(ь)ка I 141; III 105, 179, 182, 211
 Раманчук I 141
 Ра(о)манчы(и)к I 142
 Раманюга I 142; III 251
 Раманюк I 141—142; III 221, 223
 Раманюта III 240
 Раманята I 142; III 240
 Рамаха III 105, 246
 Рамашка I 142; III 105, 189, 190
 Рамейка I 142
 Рамуальд III 106
 Рамук I 142; III 221
 Рамусік I 142; III 214
 Рамша I 142; III 249
 Расціслаў III 106, 162
 Рафан(i)л I 48, 139, 140; III 106, 146, 161
 Рафай I 140

Раф(хв)ал I 139, 140; III 106, 146, 165
 Рафалик I 140
 Рафаль I 140
 Рафей I 81
 Рахвальчук I 140
 Рахмал III 146
 Ри(ы)м(м)а I 140
 Роберт III 106
 Роберцік III 106, 204
 Род I 141
 Родзік I 141; III 105, 203, 205
 Родзька I 141; III 105, 179, 185, 187
 Родзя I 141; III 105, 170, 172
 Родійон I 141
 Родка(о) I 140; III 105, 176, 179, 187
 Рома I 142; III 105, 170, 172
 Ромак III 105, 227
 Романонько I 142
 Романочко I 142
 Ромась III 105, 106, 236
 Ромачка III 105, 106, 195
 Ромаш I 142; III 247
 Ромашко I 141; III 106, 189
 Ромейко I 141
 Ромель I 142; III 234
 Ромік III 105, 106, 205
 Ромка(о) I 142; III 105, 106, 185
 Ромусь III 105, 106, 239
 Ромуська III 105, 106, 201
 Ромця III 105, 106, 243
 Ромчи(ы)к I 142; III 105, 106, 211
 Росік III 106, 206
 Роста III 106
 Росцечка III 106, 195
 Росцік III 106, 206
 Росця III 106, 172
 Роська III 106, 185
 Рося III 106
 Рурык III 128
 Русік III 107, 206
 Руслан III 106, 107, 163
 Русланік III 107, 204
 Русланка III 107, 182
 Русланчык III 107, 211
 Рыгарэц III 108, 242
 Рыгор I 56; III 107, 108, 162, 218
 Рыгорачка III 107, 108, 195
 Рыгорка III 107, 108, 182
 Рыгорык III 107, 108, 204
 Рыгарэц III 107
 Рыгось III 107, 108, 236

Рыгоська III 107, 108, 200
 Рыгоша III 107, 108, 249
 Рыгошанька III 107, 108, 199
 Рыгусёк III 107, 108, 218
 Рыгусь III 107, 108, 239
 Рымда I 140
 Рымжа I 140
 Рымка I 140; III 179, 249
 Рымша I 140
 Рысёк III 109, 218
 Рысік III 109, 214
 Рысь III 109, 236
 Рыська III 109, 200
 Рысяк III 109
 Рыта III 172
 Рытак III 109, 229
 Рычард III 109, 165
 Рышук III 109, 222
 Рэмцё III 105, 106, 243

Сабестиян I 144; III 110
 Сав(в)а I 142; III 52, 109, 144, 145
 Саванец I 142
 Саванок I 142
 Саванчук I 142; III 224
 Саванюк I 142
 Саваста I 146
 Сава(о)сц(т)ей I 144, 146; III 110, 134, 135, 136, 245
 Савасцьян I 146
 Савасцюк 146; III 221
 Сава(о)сцян I 144, 146; III 110
 Савацій III 139
 Сава(о)чка I 142; III 109, 195
 Савватий I 142
 Савейка I 142; III 197
 Савел I 142
 Савели(і)й I 143; III 109, 139, 142
 Савель III 109, 162
 Саверый III 139
 Савік I 142, 143; III 203
 Савіл I 143
 Савин I 143
 Савінка I 143; III 179
 Савка I 142; III 109, 176
 Саво I 142; III 109
 Савойтан I 142
 Савол I 143
 Савон(ь) I 142; III 230
 Савончык I 142; III 213
 Савосік I 146; III 203
 Савоста I 144, 146; III 110, 169, 170

Савостея III 241
 Савостиа(я)н I 144; III 110, 152
 Савосцік I 146; III 203
 Савосцин III 152
 Савось III 109, 236, 244
 Савоська I 146; III 179
 Савошчык I 142
 Савук I 142
 Савул I 143
 Савулька I 143; III 179
 Савульчык I 143; III 209, 213
 Савуць I 142
 Савушчык I 142; III 212
 Савянок I 142
 Сад I 143
 Садзік I 143
 Садко I 143; III 179
 Садок I 143
 Садонік I 143
 Садофій III 139
 Садоха I 143; III 246
 Сазанок I 153; III 216
 Са(о)зон I 152, 153; III 153
 Сазонік I 153; III 203
 Сазонка I 153
 Сазончык I 153; III 206
 Сай I 91
 Сайка(о) I 91; III 179
 Сайчык I 91; III 209
 Сак III 76, 168, 169
 Сакердон I 143
 Сакій I 91
 Сакура I 143; III 244
 Сакурэц I 143; III 243
 Сакута I 143; III 240
 Са(о)ла(о)мон I 143
 Саламонік I 143; III 203
 Саламыка I 143
 Салівончык I 148; III 209
 Салоха I 153
 Салошка I 153; III 179
 Салушка I 153; III 192
 Сальвестар III 110, 160
 Сальвесь III 110, 169
 Сальфук III 110
 Сальман I 143
 Самайлюк I 144; III 221, 223
 Самаль I 144
 Самалюк I 144; III 221
 Саманок I 143; III 216
 Саманчук I 143; III 224
 Самасюк III 226
 Самійло I 144
 Самойла I 144; III 146

Самойлік I 144; III 203
 Самон I 143, 151; III 114, 153
 Самонка III 179
 Самончык I 143; III 209
 Самос I 143
 Самоцік I 143
 Сампсон I 143
 Самсон I 143; III 152
 Самсонік I 143; III 203
 Самсончык I 143; III 209
 Самстыка I 143
 Самсун I 143
 Самуель I 143
 Самуи(i)л I 48, 143; III 146
 Самуйла(o) I 144; III 146
 Самула I 144
 Самулека I 144
 Самуль I 144
 Самусік I 144; III 214
 Самусь I 144; III 238
 Самута I 144; III 240
 Самушчык III 212
 Сан I 24; III 21, 22, 27
 Санец I 24; III 21, 26, 242
 Санечка III 21, 22, 26, 195
 Санё III 24, 28, 231
 Санёк III 21, 22, 26, 217
 Санёчак III 21, 26
 Санік I 24; III 21, 22, 24, 26, 28, 203, 206
 Санічак III 21, 26
 Санко I 24; III 21, 27
 Санча III 21, 26
 Санчук I 24; III 21, 26, 27, 224
 Санька I 24; III 21, 22, 24, 26, 28, 179, 185
 Санько I 24; III 21, 22, 26, 179, 180
 Саньчык III 21, 22, 26, 211
 Санюк I 24; III 21, 22, 24, 26, 219, 222
 Санюлька III 21, 26
 Санюля III 21, 22, 26, 235
 Санюта I 24; III 26, 240
 Санютка III 21, 26
 Санюха III 21, 22, 26, 247
 Санючок III 21, 26
 Санюшка III 21, 267
 Саня III 21, 22, 26, 173
 Сапон I 153
 Сапончык I 153; III 209
 Сапрано(ё)к I 154; III 216
 Сапранюк I 154; III 221
 Са(о)прон I 153, 154; III 157

Са(о)прун I 153, 154
 Сапрыка I 154
 Сарафім III 110
 Сарафин I 147; III 152
 Сасин I 144; III 157
 Саско III 179
 Сасони(i)й I 144; III 138, 139, 141
 Саут(ць) I 142
 Саўка(o) I 142; III 51, 52, 109, 179, 182, 185
 Саўлук I 143; III 221
 Саўль I 143
 Саўчук I 142; III 224
 Саўчык I 142; III 209
 Са(о)ф(хв)он I 153; III 109, 143, 158
 Сафония I 153; III 143
 Сафонка I 153
 Сафончык I 153; III 209
 Са(о)фрон I 153, 154; III 157
 Сафронка III 179
 Саха III 21, 23, 26, 246
 Саханок I 153; III 216
 Саханчук I 153; III 224
 Саханько I 153; III 179
 Сахна(o) I 153; III 21, 23, 26, 232, 233
 Сахнюк I 153; III 21, 26, 225
 Сахон(м) I 153; III 109, 158
 Сахончык I 153; III 209
 Сахонька I 153; III 179
 Саша I 24; III 21, 23, 27, 196, 197, 249
 Сашанька I 24; III 21, 23, 27, 199
 Сашачка III 21, 23, 27, 196
 Сашка III 21, 23, 27, 190
 Сашко I 24; III 21, 23, 27
 Сашмель III 21, 23, 27
 Сашок III 21, 23, 27, 218
 Сашон III 21, 23, 27, 230
 Сашонік III 21, 23, 27, 214
 Сашонічак III 27
 Сашочак III 21, 27
 Сашук III 21, 23, 27, 225
 Сашулечка III 27
 Сашулька III 21, 23, 27, 197
 Сашуля III 21, 23, 27, 197, 235
 Сашунечка III 21, 23, 27, 196
 Сашунька III 21, 23, 27, 199
 Сашуньчык III 23, 213
 Сашуня III 21, 23, 27, 232
 Сашура III 21, 23, 27, 244
 Сашурачка III 27, 196

Сашурка III 21, 27
 Сашута III 21, 23, 27, 241
 Сашутачка III 27
 Сашутка III 21, 23, 27, 201
 Сашучок III 21, 27
 Сашык III 21, 23, 27, 215
 Сашычак III 212
 Света III 109, 172
 Свецік III 88, 109, 206
 Свецічак III 109, 228
 Свець III 110, 169
 Свір(а) I 154; III 170
 Сви(і)ри(ы)д I 154, 155; III 110, 168, 169
 Свиридко I 155
 Свиридон I 555
 Свірка(о) I 154; III 179
 Свіркун I 154; III 231
 Свірыда I 154
 Свірыдчык I 154; III 209
 Свірэйка I 154; III 197
 Святаслаў III 88, 110, 110, 163
 Святоша III 109, 110, 249
 Себастиан I 144
 Себесть(ы)ян I 144; III 110
 Сева III 110, 120
 Севаста I 146
 Сева(о)стиа(я)н I 144, 146; III 110, 152, 241
 Севастьян I 146
 Севасцей I 146
 Севасціянка I 146
 Севасціянчук I 146
 Севасцьянчык I 146; III 209
 Севасц(ь)ян I 146; III 110
 Севасцяныч I 146; III 209
 Севе(я)ри(ы)н I 146; III 152
 Севік III 120
 Севярынец III 242
 Севярэц I 146
 Сезон I 153
 Сей III 169
 Сека III 115, 185
 Сел I 147; III 168
 Селений III 141
 Селіван I 148
 Селівась III 169
 Селівашка I 148; III 189
 Селіверст I 148
 Селивестр I 148; III 110, 152
 Селівесь III 110
 Селивон I 148; III 110, 152
 Селівонец III 242
 Селівончык I 148; III 209
 Селін I 147
 Селиний I 141
 Сельвясюк I 148; III 221
 Селяван I 148
 Селявонік I 148; III 203
 Селявончык I 148; III 209
 Семанюк I 151; III 221
 Семачка I 151
 Семашка(о) I 149, 151; III 114, 189, 191
 Семашчук I 151; III 225
 Семен I 149; III 113, 152, 191
 Семенко I 149; III 114, 176
 Семенчык I 151; III 209
 Семеш I 151; III 247
 Семён III 114
 Семіонька I 151
 Семянец I 151; III 242
 Семянёк I 151; III 216
 Семяніда I 151; III 252
 Семянік I 151
 Семянок I 151; III 216
 Семянчук I 151; III 224
 Семянюга I 151; III 251
 Семянюк I 151; III 221
 Семяняга I 151; III 251
 Семяняка I 151
 Сенечка III 114, 195
 Сени(і)к I 151; III 113, 114, 214
 Сенка(о) I 149; III 114, 197, 198
 Сенчило I 149; III 114, 235
 Сенчык III 114, 213
 Сень I 149; III 114, 229
 Сенька(о) I 149, 151; III 37, 113, 114, 185, 197, 198, 224
 Сеньюта I 149; III 114, 240
 Сеня III 22, 23, 37, 113, 114, 115, 173, 231
 Серанькі III 115
 Серапион I 147
 Серафи(і)м(н) I 147; III 110, 152
 Серафімка I 147; III 179
 Серга III 115, 172
 Сергала(о) III 115, 235
 Сергей I 147; III 115, 116, 134, 135
 Се(я)ргейчук I 147; III 224
 Сергель I 147; III 234
 Серги(і)й I 147; III 138, 141
 Сергійко I 147
 Сергіятка III 115, 201
 Сергунок III 115, 218
 Сергусь III 115, 239
 Серж III 115

Сержык III 115, 206
 Серы III 115
 Сеўка I 146; III 110, 120, 179
 Сёва III 115
 Сёга III 115, 169
 Сёма I 151; III 113, 114, 170, 172, 191
 Сёмачка I 151; III 114, 193, 195
 Сёмка I 149; III 113, 114, 176, 185
 Сёмушка III 113, 114, 193
 Сёмчык I 151; III 114, 209, 211
 Сіг I 147
 Сігай I 147
 Сігель I 147
 Сиги(i)змунд I 147; III 110
 Сігін I 147
 Сигиц I 147
 Сіда(o)р I 91, 92; III 150
 Сіда(o)рка(o) I 92; III 179
 Сідарок I 92; III 216
 Сідарук I 92; III 221
 Сідарчук I 92; III 224
 Сідарэц I 92; III 242
 Сідір I 92
 Сідорчык I 92; III 209
 Сідорык I 92; III 203
 Сизько I 153
 Сизьон I 153
 Си(i)ла I 147, 148; III 144, 145
 Сілай I 148; III 245
 Сіланцій III 139
 Си(i)лван I 148; III 152
 Сили(ь)ван I 148
 Сіліванька I 148; III 179
 Сіліванюк I 148; III 221, 223
 Сілівесцер III 160
 Силивон I 148; III 152
 Сілівонец I 148; III 242
 Сілівончык I 148; III 210
 Сілік I 148; III 203
 Сілко I 148; III 179
 Силуян 148
 Сільверст III 110, 160
 Сільверый III 139
 Си(i)львестр I 148; III 110, 152
 Сільвесцер III 110
 Сілько I 148; III 179
 Сілюк I 148; III 223
 Сим I 149
 Сіма III 110
 Сімага I 149; III 251
 Сімак I 149; III 226
 Сімака I 149

Сіман I 152
 Сіманёк I 152
 Сіманчык I 152; III 210
 Сімашка I 149, 151; III 191
 Симеон I 149, 151; III 113, 152
 Сімінюк I 152; III 221, 223
 Сімка(o) I 149; III 86, 179, 185
 Симон I 149, 151; III 113, 114, 153
 Сімук I 149
 Сімур I 149; III 244
 Сімянёк III 216
 Сін(ь)ко I 151
 Сін(ь)чук I 151; III 224
 Сінюк I 151
 Сінюта I 151; III 241
 Сионий I 152
 Сіса I 152; III 170
 Сисой I 152; III 153
 Сісько I 152; III 179
 Слава III 51, 52, 106, 110, 111, 112, 120, 130, 173
 Славак III 51, 52, 227
 Славанька III 51, 52, 198
 Славачка III 51, 52, 111, 112, 120, 130, 195
 Славік III 51, 52, 106, 109, 110, 111, 112, 120, 130, 206
 Славіч III 51, 52
 Славічак III 51, 52, 130, 228
 Славук III 51, 52, 222
 Славунчык III 51, 52, 213
 Славунька III 51, 52, 199
 Славуня III 51, 52, 232
 Славусь III 51, 52, 111, 112, 239
 Славуська III 51
 Славучок III 51
 Слаўка III 47, 51, 52, 106, 109, 110, 111, 112, 120, 130, 185
 Слаўчык III 51, 52, 211
 Собестын I 144; III 110
 Собесты(ь)ян I 144; III 110
 Собех I 145; III 110
 Собко I 145; III 110, 176
 Собости(ь)ян I 144; III 110
 Собосьян I 144; III 110
 Совостеец I 145; III 110
 Совош I 145; III 247
 Совыш III 110
 Соза I 153; III 110
 Созент III 153
 Созін I 153; III 230
 Созой I 152
 Созонт I 152, 153

Солохон I 153
 Сопри(i)н I 154; III 157
 Сосік III 203
 Соссій I 153
 Софоній III 138
 Софрон I 153, 154; III 157
 Софроній I 153; III 141
 Сохрон I 154
 Спи(i)ри(ы)дон I 154; III 110, 153
 Спиридонко I 155
 Спірьд I 154; III 168
 Станек I 156
 Станель I 156
 Станік I 156; III 203
 Стани(i)л(ь) I 156; III 233
 Станис I 156
 Стани(i)слав(ь) I 155; III 110, 111, 112, 163, 218
 Станіш I 156; III 247
 Станк I 156
 Станквиль I 156
 Станко(а) I 155; III 112, 176, 179, 187
 Стануль I 156; III 234
 Станчи(ы)к I 156; III 210
 Станчук I 156; III 224
 Станчыс I 156
 Стань I 155; III 112, 168
 Станьк I 156
 Станько I 155; III 112, 176, 187
 Станюк I 155; III 112, 219
 Станюлис I 156
 Станюль I 156
 Станюс I 156
 Станюш I 156; III 248
 Стас III 111, 237
 Стасель I 156
 Стаселька I 156
 Стасем I 156
 Стасечка III 111, 196
 Стасё III 111, 239
 Стасёк III 111, 218
 Стасік III 111, 214
 Стасіль I 156
 Стасис I 156
 Стасічак III 111, 228
 Стаско I 156; III 200
 Стась III 111, 112, 236
 Стаська(о) I 156; III 111, 200
 Стасюк III 111, 112, 225
 Стасюль I 156; III 234
 Стасюнька III 111, 199
 Стасюньо I 67

Стасюня III 111, 232
 Стасюс I 156
 Стасючок I 155; III 112
 Стася III 111
 Стасяк III 111, 229
 Стафан I 158; III 112, 165
 Стафук III 112, 222
 Стафун III 112
 Стах III 111, 245
 Стаха III 111, 112, 246
 Стахван III 112, 165
 Стахей III 136
 Стахи(i)й I 156; III 138, 139, 141
 Стахно I 156; III 232
 Сташ I 156
 Сташак III 111, 112, 229
 Сташан I 156; III 230
 Сташель I 155; III 112, 234
 Сташкель I 155; III 112
 Сташко I 155, 156; III 112, 188, 189
 Сташук I 156; III 221, 223
 Сташэня I 156
 Ст(ц)енка(о) I 158; III 112, 198
 Ст(ц)епан I 157; III 113, 153
 Ст(ц)епанец I 158; III 112, 113, 241, 242
 Степанко I 158
 Степка III 113
 Ст(ц)ефан I 156, 158; III 112, 113, 153
 Стефаник I 158
 Стефко I 158
 Стефцьо I 158
 Ст(ц)ец I 158; III 113, 243
 Ст(ц)ецка(о) I 158; III 113
 Стецук I 158; III 113
 Стецуш I 158; III 113
 Стэсік I 156; III 214
 Стэсь I 156; III 236
 Стэфан I 156, 158; III 112, 113, 165
 Стэцко I 158
 Супрон I 154
 Супрун I 154
 Супрунчык I 154; III 210
 Супрунюк III 221
 Супрык I 154; III 203
 Супрын I 154
 Супрыян I 154
 Сур'ян III 110
 Суфрон I 154
 Сцепанёк III 112, 216
 Сцепанюк III 112, 216

Сцепанчук I 158; III 224
 Сцепанюга I 158; III 251
 Сцепанюк I 158; III 112, 221, 222, 223
 Сцепучок III 112, 218
 Сцепце III 112
 Сцепянок I 158
 Сцеша I 158; III 249
 Сдешык I 158; III 215
 Сцёпа I 158; III 112, 170, 172
 Сцёпачка III 112, 113, 195
 Сцёпик III 112, 113, 206
 Сцёпка I 158; III 112, 113, 179, 185
 Сцёпук III 112, 113, 222
 Сцёпушка III 112, 113, 193
 Сцёпце III 112, 243
 Сцёпчык III 112, 113, 211
 Сцёшка I 158; III 189
 Сцяпан I 158; III 112, 113, 160
 Сцяпаначка III 112, 113, 195
 Сцяпанік III 112, 113, 204
 Сцяпанка III 112, 113, 182, 187
 Сцяпанушка III 112, 113, 193
 Сцяпанчык III 112, 113, 211
 Сцяпанька III 112, 113, 182, 187
 Сцяпуза III 112, 113
 Сцяпук I 158; III 112, 221, 222, 223
 Сцяпун III 112, 113, 231
 Сцяпуня III 232
 Сцяпура I 158; III 244
 Сцяпурка I 158; III 199
 Сцяпута I 158; III 240
 Сцясько I 158
 • Сцяцко I 158
 Сцяцук III 226
 Сцяшко I 158; III 189
 Счепан I 157; III 113
 Сыант I 152
 Сыман I 152
 Сыманёк III 113, 114, 216
 Сыманёха III 113, 114, 246
 Сыманчык I 152; III 210
 Сыманюк I 152; III 221, 223
 Симон I 151; III 113, 114, 153, 160
 Симонік III 113, 114, 204
 Симон(ь)ка III 113, 114, 182, 187
 Сыс I 152; III 168
 Сыса I 152; III 170
 Сысой I 152; III 153
 Сэра III 115, 172
 Сэрык III 115

Сява III 51, 52
 Сяленчык I 147; III 210
 Сялько I 147; III 179
 Сялюга I 147; III 251
 Сялюк I 147; III 221
 Сялюта I 147
 Сялютка III 241
 Сямашка I 151; III 191
 Сямешка I 151; III 190
 Сямён I 151; III 113, 114, 160
 Сямёнка III 113, 114, 179, 182, 187
 Сямёнушка III 113, 114, 193
 Сямёнчык I 151; III 210
 Сямёнька III 113, 114, 186, 187
 Сямко I 151; III 179
 Сямон III 230
 Сямота I 151; III 240
 Сямур I 151; III 244
 Сямута I 151
 Сямутка I 151; III 201, 241
 Сямчук I 151; III 224
 Сян(ь)ко I 151; III 198
 Сян(ь)чук I 151; III 224
 Сянюк I 151
 Сянюта I 151; III 241
 Сяргач I 147; III 252
 Ся(е)ргей I 147; III 92, 114, 115, 116, 134, 135, 136
 Сяргейка III 114, 115, 116, 182
 Сяргейчук I 147
 Сяргейчык I 147; III 115, 116, 210, 211
 Сярго III 115, 116, 175
 Сяргуля III 115, 116, 235
 Сяргун I 147; III 231
 Сяргунчык I 147; III 115, 116, 213
 Сяргунька III 115, 116, 199
 Сяргуня III 115, 116, 232
 Сяргутка I 147; III 201
 Сяргуша III 115, 116, 251
 Сяргушка I 147; III 192
 Сяржант III 115, 116
 Сярога III 115, 116, 172
 Сярожа III 115, 116, 172
 Сярожанька III 115, 116, 198
 Сярожачка III 115, 116, 195
 Сярожка III 115, 116, 185
 Сярожык III 115, 116, 206
 Сяронька III 115, 116, 198

 Тадеуш I 159
 Тадзе III 116, 174
 Тадзік III 116, 206

Тадзічак III 116, 228
 Тадзюк III 116, 117, 222
 Тадзюля II
 Тадзюня III 116, 117, 232
 Тадзя III 116, 117, 172
 Тадорка III 183
 Тадэй III 116, 117, 245
 Тадэушук III 221
 Талік III 50, 51, 207
 Талічак III 50, 51
 Талічок III 28, 29, 217
 Талька III 50, 51, 185
 Талько III 28, 29, 180
 Талюк III 28, 29, 223
 Талюн III 29, 231
 Талюня III 28, 29, 232
 Талюсь III 28, 29, 239
 Талюша III 28, 29, 251
 Таляй III 28, 29, 245
 Таляйчык III 28, 29, 213
 Таляка III 28, 29
 Талян III 28, 29, 230
 Таляна III 28, 29, 233
 Талясцік III 29
 Таляш III 28, 29, 248
 Таляшта III 29, 241
 Тамаш I 170; III 117, 121, 164
 Тамашок I 170; III 216
 Тамашук I 170; III 221
 Танас(ь) I 34
 Танасій I 34
 Танюк III 31, 33, 34, 223
 Танюсёк III 31, 33
 Танюсёчак III 33
 Танючок III 31, 33
 Таняк III 33
 Тарас I 159; III 117, 157, 160
 Тарасій I 159; III 141
 Тараси(і)к I 159; III 117, 203, 204
 Тараска III 117, 183
 Тарасок III 117, 216
 Тарасюк III 221
 Тарах I 159
 Тарашка I 159; III 179
 Тарэнць I 159
 Тарэшка I 159; III 190
 Тахвель III 117, 165
 Тахвіля III 117, 170
 Теодор I 163; III 123
 Теоктист I 167
 Терентий I 159; III 126, 137, 141
 Терень I 159
 Терех I 159; III 245
 Терешечко I 159

Терешко I 159; III 189
 Тилимон I 168
 Тиміш I 161
 Т(ц)и(і)мка(о) I 160, 161; III 125, 176
 Тимоев I 161
 Тимон I 159
 Тимоф(хв)ей I 159; III 125, 133, 135, 136
 Тимофій I 161
 Тимох I 159; III 125, 157
 Тимоха I 159, 161; III 125
 Тимош III 125
 Тимошко I 160; III 125
 Тит I 161; III 126, 153
 Титко I 161
 Тихін I 161
 Тихно I 161; III 126, 232
 Тих(ф)он I 161; III 126, 153
 Тиш(ь) I 161; III 126, 244
 Тиша I 161; III 126
 Тишко I 161
 Тодар III 121, 122, 161, 183
 Тодарка III 121, 122
 Тодос(ь) I 166
 Толенька III 28, 29, 198
 Толечка III 28, 29, 195
 Толік III 28, 29, 31, 206, 207, 213
 Толіч III 28, 29
 Толічак III 28, 29, 228
 Толь III 28, 29, 169
 Толька III 28, 29, 185
 Тольман III 230
 Толюсь III 239
 Толя III 28, 29, 31, 173
 Тома I 170
 Томаль I 170
 Томас(ь) I 161; III 121
 Томаш I 169; III 121, 164
 Томашко I 170; III 121, 176
 Томель I 170; III 121, 234
 Томік III 121
 Томило I 170; III 121, 235
 Томічак III 121
 Томка(о) I 170; III 117, 121, 176, 179, 186
 Томчык I 170
 Тонечка III 33
 Тонё III 33
 Тонік III 31, 33, 34, 207
 Тонічак III 31, 33
 Тонька III 31, 33, 34, 186
 Тонюсь III 29, 31, 33, 34, 239

Тоня III 29, 31, 33, 34, 173, 231
 Тоняк III 31, 35, 227
 Тосечка III 32
 Тосё III 31, 32, 35, 239
 Тосік III 29, 31, 32, 35, 214
 Тосічак III 31, 32
 Тоська III 31, 32
 Тося III 31, 32
 Тоша III 29, 31, 32, 35, 249
 Тошка III 31, 32, 35, 190
 Тра(о)ф(х)і(и)м I 162, 163; III 117, 153, 160
 Трафімік I 163; III 203
 Тра(о)ф(х)і(и)мка(о) I 163; III 117, 183
 Трафімук I 163; III 221, 223
 Трафімчык I 163; III 117, 210
 Трафімюк I 163; III 221, 223
 Трахімка III 117, 183
 Трахімчык III 117, 211
 Трифон I 162; III 153
 Трыхвон I 162
 Тронька III 117, 198
 Троня III 117
 Троха III 117
 Троша III 117, 186, 249
 Трошка I 163; III 117, 179
 Трухон I 162; III 153
 Трушко I 162, 163; III 176
 Трыфан I 162
 Трыфанок I 162; III 216
 Трыфіл III 139
 Трыфілій III 139
 Трыфонька I 162; III 179
 Трыша I 162; III 170
 Тумаш III 121
 Тылесфар III 117, 165
 Тымофей III 133
 Тэа(о)дор I 166
 Тэафіл III 117
 Тэлесфор III 117

 У(в)ар I 163; III 153
 Удакім III 62
 Укол I 46; III 148
 Уладак III 118, 119, 227
 Уладачак III 118, 119, 229
 Уладзё III 118, 119, 120, 174
 Уладзік III 118, 119, 120, 206
 Уладзімір I 44; III 117, 119, 160, 166
 Уладзімірка III 118, 120, 183
 Уладзімчык III 118, 120, 211
 Уладзіс I 45

Уладзіслаў III 120, 163
 Уладзічак III 120, 228
 Уладзька III 118, 120, 186
 Уладзюк III 118, 120, 223
 Уладзя III 118, 120, 173
 Уладка III 118, 120, 186
 Уладук III 118, 120, 223
 Уладысь III 118, 120
 Уладэк III 118, 120, 227
 Улас I 45; III 120, 155, 162, 203
 Уласень I 45; III 230
 Уласік I 45; III 203
 Уласка III 120
 Уласчык I 45; III 210
 Ульян III 120
 Ульяш III 163
 Усевалад III 120
 Уст(ц)и(і)н(м) I 92, 93; III 121, 150
 Устын III 121
 Усцімчук I 92; III 224
 Усцян I 92, 93; III 230
 Усцянок I 92

 Фабиян I 163
 Фаддей I 163
 Фадзей III 121, 164
 Файбус I 163
 Файбушка I 163
 Фактыст I 167
 Факцёст I 167
 Фалалей I 163; III 136
 Фалалій I 163
 Фалей I 163
 Фалейчык I 163; III 210, 212
 Фаль I 163; III 244
 Фалько I 163; III 179
 Фа(о)ма I 169, 170; III 121, 144, 145
 Фамушка I 170; III 192
 Фамюк III 221, 223
 Фанань III 28
 Фанас(ь) III 35, 36, 161
 Фанасок III 35, 216
 Фанко I 163
 Фантин I 163
 Фанька III 121
 Фаня III 121
 Фат I 170
 Фацей I 170
 Фацік I 170; III 203
 Фацяй I 170
 Феа(о)досі(и)й I 166; III 138, 139, 141

Феафан III 121, 157
 Федар III 121, 122, 160
 Федарашчук I 166; III 225
 Федарка III 121, 122, 183
 Федарок I 166; III 216
 Федарук I 166; III 221
 Федарчук I 166
 Федарынчык I 166; III 213
 Феда(о)рэ(е)ц I 165, 166; III 123, 241, 242
 Федасей III 136
 Федасюк I 166; III 221
 Федец I 165; III 123
 Федзенька III 198, 122
 Федзечка III 122, 124, 195
 Федзік III 122, 206
 Федзічак III 122, 228
 Федзька III 122, 124, 186, 187
 Федзючок I 166; III 218
 Федзя III 122, 124, 173
 Федір I 166
 Федка(о) I 165, 166; III 122, 123, 176, 179, 186, 187
 Федор I 163; III 123, 153
 Федорик I 166
 Федорика I 165; III 123
 Федос I 166
 Федосей I 166; III 124, 135
 Федот I 167
 Федута I 165; III 123, 240
 Федчык I 166; III 210
 Федько I 165; III 123, 176, 187, 188
 Фелікс III 121, 165
 Фен(ь)ка I 167; III 121, 179, 198
 Феодор I 163, 166; III 153
 Феодосей III 134
 Феодосий I 166; III 138, 141
 Феодот I 166
 Феоктист I 167
 Феона I 167
 Феофил I 167; III 154
 Фералонт I 167
 Ферусь III 123
 Ферысюк I 167
 Феспеси(i)й I 167
 Фецко I 165; III 177
 Фёдар I 166; III 121, 122, 160
 Фёдарка III 121, 122, 179, 183
 Фідрык I 166
 Фідун I 166
 Фідчык I 166
 Фи(i)ларе(э)т I 167
 Філат I 167

Філёнчык I 168; III 210
 Філік I 168; III 203
 Філіманюк I 168; III 221, 223
 Фі(и)лім(и)он I 167, 168; III 123, 154
 Філімончык I 168
 Філінюк I 168; III 221
 Фі(и)лі(и)п I 168, 169; III 103, 104, 154, 160
 Фі(и)лі(и)пец I 168, 169; III 241, 242
 Філіпка I 169; III 103, 104, 179, 183
 Філіпок I 169; III 103; 104
 Філіпук I 169; III 221, 222, 223
 Філіпушка I 169; III 192
 Філіпчык I 169
 Філозап I 169
 Філом I 168
 Філон I 168
 Філонец I 168; III 242
 Філонік I 168; III 203
 Філонка I 168; III 179
 Філончык I 168; III 210
 Філософ I 169
 Філоша III 123, 250
 Філька(о) I 168; III 103, 104, 123, 179, 186
 Філюк I 168; III 221
 Філюта I 168; III 241
 Філютчык I 168
 Філя I 168; III 103, 104, 172
 Фімка III 131, 186
 Фінагей III 38
 Фірага I 169
 Фі(и)рс I 169; III 123
 Фіруль I 169
 Фісюк I 167; III 221
 Фішка III 117
 Фла(о)рыя(и)н I 169; III 123
 Фла(я)р'ян III 123
 Фларэнцій III 139
 Флериян III 123
 Флерыян I 169
 Флёр III 123, 169
 Флёрак III 123
 Флёрка I 169; III 123, 179, 183, 186
 Флор I 169; III 154
 Фока I 169
 Фомка I 170; III 121, 179, 183, 188
 Фонька III 35, 36, 186
 Фоня III 35, 36, 174

Форвин I 170
 Фостирий I 170
 Фот I 170
 Фотій I 170
 Фоцій III 139
 Фралок I 169; III 216
 Франак III 123, 124, 227
 Франачак III 124, 229
 Франє III 123, 124, 174
 Франк I 171
 Франка(о) III 123, 124, 179, 186
 Франтишек I 171
 Франук III 123, 124, 223
 Франуль III 123, 124, 234
 Франусь III 123, 124, 239
 Франуська III 124, 201
 Франучок III 124, 218
 Франц III 123, 124, 165, 218
 Франціш III 124, 169
 Франціша(о)к III 124, 218
 Францко I 171; III 179
 Франчук I 171
 Франь I 171; III 244
 Франька III 186
 Франя III 123
 Фри(е)дрих I 171
 Фрол I 169; III 124
 Фролка I 169; III 179
 Фэлечка III 121, 195
 Фэлє III 121, 174
 Фэлік III 121, 206
 Фэлька III 121, 186
 Фэля III 121
 Фэляк III 121, 227
 Фядак I 166; III 226
 Фядзей I 166; III 245
 Фядзеня I 166; III 231
 Фядзько I 166; III 179
 Фядзюк I 166; III 122, 221, 223
 Фядзюнька III 122, 199
 Фядзюня III 122, 232
 Фядзюша III 122, 251
 Фядзюшка I 166; III 192
 Фядко III 179
 Фядор III 121, 122, 160
 Фядорка III 121, 122, 183
 Фядорушка III 121, 122, 193
 Фядорчык I 166; III 210
 Фядос(ь) I 166; III 122, 124, 157, 162
 Фядоса III 170
 Фядосій III 124, 139
 Фядосік I 166; III 203, 204
 Фядос(ь)ка III 122, 124, 183, 200

Фядося II
 Фядот I 166; III 122, 124
 Фядотка I 166; III 124, 183
 Фядоцій I 166
 Фядук I 166; III 122, 221, 223
 Фядура I 166; III 244
 Фядурка I 166; III 199
 Фядуха III 122, 247
 Фядуцік I 166
 Фядчук I 166; III 224
 Фядыня I 166
 Фянчук I 167; III 224
 Фянько I 167; III 179, 198
 Фянюк I 167; III 221
 Фярага I 167; III 251
 Фярко I 167; III 179
 Фяс(ь)ко I 167; III 179
 Фясюк I 167; III 221

 Хадарук I 166; III 221
 Хадарэц I 166; III 242
 Хадасюк I 166; III 221
 Хадорка I 166; III 179
 Хадос I 166
 Халаєк I 163; III 216
 Халай I 163
 Халалей I 163
 Халанєк I 163
 Халей I 163
 Халіманец I 168
 Халі(и)мон I 167, 168; III 123, 154, 161
 Халімонек III 242
 Халімонка II
 Халімончык I 168; III 210
 Халько I 163; III 179
 Халюта I 163; III 241
 Хама III 145
 Хамко III 179
 Хамчук III 224
 Харалампий I 171
 Харитін I 171
 Хари(ы)тон I 171; III 124, 125, 154
 Хари(ы)тончи(ы)к I 171; III 210
 Харко I 171; III 180
 Харлам(п) I 171; III 139
 Харлампі(i)й I 171; III 139, 141
 Харлан I 171
 Харланчук III 224
 Харлап I 171
 Хартон I 171; III
 Хартонік I 171; III 203
 Хартонко III 125, 183

Хартончык I 171; III 210
 Харык III 125, 206
 Харытанюк I 171; III 221, 223
 Харытонка III 124, 125, 183
 Харытоша III 124, 125, 249
 Харищён III 124, 125
 Хведа(о)р I 163; III 121, 122, 123, 153, 161, 244
 Хведарка III 121, 123, 183
 Хведасюк I 166; III 221
 Хведзё III 122, 123, 174
 Хведзік III 122, 123, 206
 Хведзька III 122, 123, 186
 Хведзя III 122, 123, 173
 Хведір I 166
 Хведко III 122, 123, 180
 Хведот I 167
 Хведчык I 166; III 210
 Хвесь I 167; III 244
 Хвёдар III 160
 Хвідзей III 121
 Хвілін III 103, 104, 160
 Хвораст III 37
 Хвядко III 180
 Хвядор III 121, 123, 161
 Хвядос(ь) III 122, 123, 124, 162
 Хвядоська(о) III 124, 183
 Хвядот III 124
 Хвядчук I 166; III 224
 Хвядчэня I 166
 Хвясюк I 167; III 221
 Хвяткевіч I 166
 Хвятко III 180
 Хвяцко III 180
 Хвяцковіч I 166
 Хіла I 168
 Хі(и)лі(и)мон I 167, 168; III 123, 154, 161
 Хілімончык I 168; III 210
 Хі(и)лька(о) I 168; III 180, 187
 Хільчык I 168; III 210
 Хілюк I 168; III 221
 Хілюта I 168; III 241
 Хлор III 124
 Ходар I 166
 Ходас I 166
 Ходзік III 97, 207
 Ходко I 165; III 123, 177, 187
 Ходор I 163; III 123, 154
 Ходос I 166; III 124, 157
 Ходько I 165; III 123, 177, 187, 188
 Хома I 169; III 121, 144, 145
 Хомка I 170; III 121, 177, 179, 183

Хотка I 165; III 123, 177
 Хризостом I 171
 Хрім I 75
 Хри(ы)сто(а)фор I 171; III 154
 Хрол I 169; III 124, 154
 Хруст III 37
 Хрыста I 171
 Хрысцес I 171
 Хрысцінюк I 171
 Хэндрык III 30, 31, 206

Церах I 159
 Цераш I 159; III 247
 Церашчук I 159; III 225
 Церешка I 159; III 189
 Цёма III 125, 173
 Цёмка III 125
 Цёпа III 112, 174
 Цім III 125, 169
 Ціма III 125, 126, 173
 Ціман I 159
 Цімафей I 160; III 125, 126, 135
 Цімафейка III 125, 183
 Цімафяюк I 160, 221
 Цімачка II
 Цімашка III 125, 195
 Цімашок I 160; III 125, 216
 Цімашук I 160; III 221, 223
 Ці(и)мка(о) I 160, 161; III 125, 126, 176, 180, 186
 Цімон III 125, 126
 Цімоня III 126, 231
 Ці(и)мох I 160; III 125, 157, 158, 162
 Цімоха III 125
 Цімош III 125
 Цімоша I 160; III 125, 249
 Цімошак I 160
 Цімошачка I 160; III 125, 193, 195
 Ці(и)мошка(о) I 160; III 125, 183
 Цімошчык I 160; III 210
 Цімошык I 160; III 203, 215
 Цімур III 126
 Ці(и)т I 161; III 126, 153
 Цітко I 161; III 180
 Ціток I 161; III 216
 Цітусь III 126, 239
 Ціх I 161; III 168
 Ціха(о)н I 161; III 126
 Ціханец III 126, 242
 Ціханка III 126, 183
 Ціханок I 161; III 216

Ціханчук I 161; III 224
 Ціханчык I 161; III 210
 Ціханяка III 126
 Ціхно I 161; III 232
 Ціша III 125, 126, 250
 Цішка(о) I 161; III 125, 126, 180, 186, 190
 Цішук I 161; III 221, 223
 Цішулька III 197
 Цішура I 161; III 244
 Цішута I 161; III 241
 Цішчук I 161; III 224
 Цупрыян III 81, 159
 Цупрыянчык III 210
 Цыпрыян III 82
 Цэсік III 126, 206
 Цяроша III 126
 Цярэнцій I 159; III 126, 139
 Цярэня I 159; III 170
 Цярэша III 250
 Цярэшка I 159; III 126, 188, 190

Часлаў III 126
 Часюк III 51, 52, 223
 Часюня III 51, 52, 232
 Чышка I 161; III 126, 176
 Чэсечка III 126, 195
 Чэсё III 126, 174
 Чэсік III 51, 52, 126, 207
 Чэсь III 51, 52, 126, 169
 Чэська III 51, 52, 126, 186
 Чэся III 51, 52, 174
 Чэсяк III 51, 52, 126, 227

Шима(о)н I 151, 152; III 114, 174
 Шимко I 151; III 114, 177
 Шимкус I 152
 Ши(ы)мук I 152; III 114, 219, 221
 Шпірыдон III 110, 160
 Шура III 21, 23, 27, 244
 Шурачка III 21, 23, 27, 196
 Шурка III 21, 23, 27, 200
 Шурык III 21, 23, 27
 Шурычак III 21, 27
 Щефан I 158
 Шымак I 152
 Шыманіца I 152
 Шыманчык I 152; III 210
 Шымка(о) I 152; III 180
 Шымчук I 152
 Шымчык I 152; III 210
 Щепан I 156; III 113
 Щефан I 157; III 113

Эд III 127, 169
 Эдак III 127, 227
 Эдвард III 127
 Эдзек III 127, 227
 Эдзенька III 127, 198
 Эдзё III 127, 174
 Эдзік III 127, 206
 Эдзічак III 127, 228
 Эдзька III 127, 186
 Эдзюк III 127, 223
 Эдзюша III 127, 251
 Эдзя III 127, 173
 Эдма III 126, 127, 173
 Эдмунд III 126
 Эдмусь III 126, 127
 Эдуард III 127
 Эмік III 127
 Эмусь III 127
 Энджык III 30, 31, 206
 Эразм I 171
 Эраст I 74

Ювхим I 70
 Ювяналій III 139
 Юд I 92
 Юда I 92; III 144
 Юдан I 92
 Юдас(ь) I 92
 Юдаш I 92
 Юдашка I 92
 Юдзік I 92; III 203
 Юдзянок I 92
 Юдко I 92; III 180
 Юдо I 92
 Юзаф(п) I 89; III 72, 73, 74, 75, 76, 165
 Юзафка III 72, 73, 74, 183
 Юзафок III 72, 73, 74, 216
 Юзеф I 88, 90; III 76
 Юзё III 72, 73, 174
 Юзік I 89; III 72, 73, 74, 76, 166, 203, 206
 Юзічак III 72, 73, 74, 228
 Юзоф(п) I 88, 89, 90; III 76
 Юзук III 72, 73, 74, 223
 Юзуль III 72, 73, 75, 234
 Юзучок III 74
 Юзэф(п)ка III 72, 74, 76, 165, 183
 Юзэчак III 72, 76, 229
 Юзюк III 72, 75, 76, 234
 Юзюль III 72, 75, 76, 234
 Юзюнька III 75
 Юзюня III 75
 Юзюта III 75

Юзютак III 229
 Юзючок III 74
 Юзянчук I 89
 Юленька III 127
 Юленько III 127, 180
 Юлє III 127, 174
 Юлі(ї) I 172; III 139
 Юлік II 127, 206
 Юлісь III 127
 Юлічак III 127, 128, 228
 Юльян III 127, 128
 Юльянка III 127, 128, 183
 Юлюк III 127, 128, 223
 Юлюсь III 127, 128, 239
 Юлян III 128, 227
 Юний I 172
 Юнік I 172; III 203
 Юнко I 172; III 180
 Юнь I 172
 Юр I 51
 Юра I 51; III 128, 170, 173
 Юрага I 50, 51; III 129, 251
 Юрак III 128, 227
 Юран I 51; III 128, 230
 Юранец I 51; III 243
 Юранік III 128
 Юранок I 51
 Юранька III 128, 198
 Юрас III 237
 Юрасенька I 51
 Юрасєк III 128, 218
 Юрасік I 51; III 128, 214
 Юрас(ь) I 51; III 128, 237
 Юраська(о) I 51; III 128, 201
 Юрахно I 51; III 233
 Юрачка III 128, 195
 Юрашка I 51; III 128, 190
 Юргель I 51
 Юрей I 49, 50, 51; III 129, 134, 135
 Юрек I 50
 Юри I 49, 51; III 129
 Юри(ї)й I 49, 51, 56, 129, 137, 138, 141
 Юрійко I 51
 Юрка(о) I 50, 51; III 128, 129, 177, 180, 183
 Юркшта I 51
 Юрмаш I 51
 Юрок III 128, 217
 Юронік III 214
 Юрус(ь) I 51; III 128, 129, 239
 Юруц(ь) I 51
 Юруша III 128, 129, 251

Юрча I 51; III 128, 129, 252
 Юрчак I 51; III 227
 Юрчук I 51
 Юрчы(и)к I 51; III 128, 129, 210, 211
 Юрша I 50, 51; III 128, 129, 249, 250
 Юршы I 50
 Юрь(ъ)и I 49, 50, 51; III 129
 Юрый I 51; III 128, 129, 137, 139
 Юрык III 128, 129, 204
 Юрычак III 128, 129, 228
 Юрыс I 51; III 237
 Юрэк III 128, 129, 227
 Юрєц I 51; III 128, 129, 242
 Юс I 92
 Юско I 92; III 176
 Юсти(ы) (ці)и I 92, 93
 Юсько I 92; III 180
 Юха I 70; III 170
 Юхан I 70; III 230
 Юхи(ї)м I 70; III 131, 156, 162
 Юхимей I 70
 Юхимка(о) I 70; III 131, 183
 Юхімук I 70; III 221
 Юхнік I 70; III 214
 Юхно I 69, 70; III 232
 Юхо I 70
 Юша I 70
 Юшка(о) I 50, 69, 70; III 176, 180
 Юшчук I 70; III 224
 Явдоким I 64
 Явтих I 69
 Явтух I 69
 Ягор I 51; III 69
 Ягорачка I 51; III 193
 Ягорка III 183
 Ягорушка I 51; III 192, 193
 Ядам I 22
 Язуф I 89
 Язєп I 89; III 72, 74, 76, 165
 Язєпка III 72, 74, 76, 183
 Язєпчык I 89; III 74, 210
 Якабчук I 78
 Якавец I 78; III 242
 Якавук I 78; III 221
 Якайчук III 224
 Якаў I 78; III 129
 Якаўка I 78; III 129, 180, 183
 Якаўлюк I 78; III 221
 Якаўчык III 210
 Яків I 79
 Яківко I 79

Які(и)м I 83; III 19, 149
 Якімец I 83; III 242
 Якімка I 83; III 19, 180
 Якімук I 83; III 222, 223
 Якімушка(о) I 83; III 192, 193
 Якімчук I 83; III 224
 Якімчык I 83; III 210
 Яков I 77, 79; III 129, 149
 Яковець I 79
 Яковко I 79
 Яковук III 222, 223
 Якон I 78; III 229
 Якоўчык I 78
 Якуб I 77, 78, 79; III 129, 130
 Якубель I 78; III 234
 Якубец I 78; III 130, 242
 Якубі(и)к I 78; III 203, 207
 Якубук I 78; III 222, 223
 Якубчык I 78; III 210
 Якуля III 129, 235
 Якун I 78; III 231
 Якуня III 232
 Якусік I 78; III 214
 Якусь I 79
 Якута I 78; III 241
 Якуцік I 78; III 215
 Якуць I 78
 Якуш(а) I 78; III 129, 130, 215, 248, 250
 Якушка I 78; III 192
 Якушык I 78; III 215
 Якша I 78; III 129, 248, 249
 Яладзій III 139
 Ялисей I 72
 Ямброжей I 26
 Ямелюшка III 62, 193
 Ямеля I 73; III 62, 170, 172
 Ян I 83, 84, 85, 87; III 66, 68, 69, 87, 165, 169
 Янак III 64, 66, 68, 227
 Янас I 86
 Яначак III 64, 66, 68, 229
 Яначка I 87; III 64, 66, 68, 193, 195
 Янаш III 64, 66, 68, 163
 Яндрій I 30
 Яндрух I 30
 Яндрок III 30, 31, 206
 Янек I 86; III 64, 66, 68, 227
 Янелис I 85, 86
 Янель I 85, 86, 87; III 69, 234
 Янец I 87
 Яне III 64, 68, 174
 Яні(и)к I 86; III 64, 66, 68, 204

Янка(о) I 85, 86, 87; III 64, 66, 68, 69, 166, 180, 183
 Янкуш I 87; III 231
 Янкус I 86
 Яно III 64, 68, 174
 Янок I 86
 Янос I 86
 Януар III 139
 Януарый III 139
 Янук I 85, 86, 87; III 64, 66, 68, 69, 166, 219, 222, 223
 Януль I 87; III 64, 66, 68, 234
 Януля III 64, 66, 68, 235
 Янус(ь) I 86, 87; III 64, 66, 68, 238, 239
 Янута I 85, 86, 87; III 69, 240, 241
 Януть I 85, 86; III 69, 240
 Янучок I 87; III 64, 66, 69, 218
 Януш I 85, 86, 87; III 64, 66, 69, 164, 248
 Янушак III 64, 66, 69
 Янушис I 86
 Янушка(о) I 85, 86, 87; III 64, 66, 69, 192, 193
 Янцук I 85, 86; III 69
 Янчук I 87; III 224
 Янчур(а) I 86; III 244
 Янчы(и)к I 86, 87; III 64, 66, 69, 210, 211
 Янэк III 64, 66, 69, 227
 Янэка III 64, 67, 69
 Янэчак III 64, 66, 69, 229
 Янэчка III 64, 66, 69, 195
 Янюк I 87; III 222, 223
 Ярак III 130, 227
 Яраслаў III 130
 Ярась I 81
 Ярачак III 130, 229
 Ярац I 81
 Яраш I 81
 Яре(э)ма I 80
 Яремко I 80
 Яремочка I 80
 Ярест I 131
 Яркадзей III 36, 136
 Ярмак I 74, 80
 Ярмаш I 74; III 247
 Ярмола I 74; III 62, 142, 145
 Ярмолік I 74; III 203
 Ярмольчык I 74; III 210
 Ярмосік III 214
 Ярмось III 62, 236
 Ярмош I 74; III 247

Ярмоша III 62
Ярмошка I 74; III 62, 190
Ярок III 130, 217
Яром(а) I 79, 80; III 62
Яромік I 80; III 203
Яромка III 62, 183
Яроним I 80; III 149
Ярось I 81
Ярота I 81; III 240
Ярох I 81; III 158
Яроха I 81
Яроц I 81
Ярош I 80, 81; III 62
Яроша III 130, 250
Ярошка III 130, 190
Ярошык I 81; III 203, 215
Ярук I 81; III 222
Яруля I 81; III 235
Ярус III 238
Ярута I 81; III 241
Яруц(ь) III 240
Яруш III 130
Ярушка I 81; III 192
Ярхіп III 37
Ярыш I 81
Ярэй I 81
Ярэк III 130, 210, 227
Ярэмчык I 80
Ярэц I 81
Ясенька III 65, 67, 69, 199
Ясё III 65, 67, 69, 239
Ясёк III 65, 67, 69, 218
Ясік III 65, 67, 69, 214
Яска(о) I 85, 86, 87; III 69, 200
Ясь I 87; III 64, 67, 69, 236
Яська(о) I 79, 87; III 65, 67, 69, 166, 180, 200
Ясюк I 87; III 65, 67, 69, 225
Ясюль I 87; III 234
Ясюнька III 67
Ясюня III 65, 67, 69, 232
Ясючок III 67
Яся III 65, 67, 239
Яўген I 64; III 54, 55, 130, 131, 139, 162
Яўгеній III 130, 131, 139, 184
Яўгенка III 190
Яўгень III 130, 131, 162
Яўгеша III 130, 131, 250
Яўгешка III 130, 131
Яўламп III 139
Яўлампій III 139
Яўлогій III 139
Яўмей I 65

Яўмен I 65; III 139
Яўменій III 139
Яўменчык I 65; III 210
Яўсевій III 139
Яўсей I 65; III 137
Яўсейка III 183
Яўсейчык I 65; III 210
Яўстафій I 67; III 139
Яўстрат I 68
Яўстратчык I 68; III 210
Яўтух I 69
Яўхім I 70; III 131, 162
Яўхімеша III 131
Яўхімешка III 131
Яўхімка III 131, 183
Яўхімчык I 70; III 210
Яўхута I 70; III 241
Яўцюх I 69
Яўцюхій III 139
Яўцюшка I 69
Яфім I 70; III 131, 162
Яфімік I 70; III 203
Яфімка I 70; III 131, 183
Яфімчык I 70; III 210
Яфрэм I 75
Яфрэмчык I 75; III 210
Яхи(i)м I 70, 83; III 19, 149, 156
Яхімешка III 191
Яхімчык I 70, 83; III 210
Яхрем I 75
Яхрентий I 75
Яц I 172; III 168
Яцек I 79, 172
Яцина I 79
Яцка(о) I 172; III 177, 180
Яцук I 172
Яцун I 172; III 231
Яцута I 172; III 240, 241
Яцутка I 172
Яцухна I 172; III 233
Яцушка I 172; III 192
Яцына I 172; III 233
Яць I 79
Яцько I 79
Яша I 78; III 129, 131, 249, 250
Яшанька III 129, 199
Яшачка III 129
Яшка(о) I 78; III 191
Яшкуль I 78; III 234
Яшук III 129, 225
Яшунька III 129, 199
Яшчак I 78
Яшчук I 78; III 225
Яшэчка III 129

ВЫКАРЫСТАНЫЯ КРЫНІЦЫ

Актовая книга Могилевского магистрата за 1577—1578 гг.—ИЮМ. Витебск, 1903, вып. 30; 1906, вып. 32.

Акты Брестского земского суда.—АВАК. Вильно, 1867, т. 2.

Акты Брестского градского суда.—АВАК. Вильно, 1870, тт. 3, 4; 1894, т. 21.

Акты Гродненского земского суда.—АВАК. Вильно, 1865, т. 1; 1894, т. 21.

Акты Гродненского градского суда.—АВАК. Вильно, 1874, т. 7.

Акты, извлеченные из книг Витебского земского суда.—ИЮМ. Витебск, 1871, вып. 1, 2; 1890—1895, вып. 20—26; 1900, вып. 28.

Акты, извлеченные из градских книг Витебского воеводства.—ИЮМ. Витебск, 1888—1889, вып. 18—19.

Акты, извлеченные из книг Витебского градского суда.—ИЮМ. Витебск, 1890—1898, вып. 20—27.

Акты, извлеченные из книг Витебского магистрата.—ИЮМ. Витебск, 1888—1889, вып. 18—19.

Акты, извлеченные из книг Кричевской магдебургии.—ИЮМ. Витебск, 1888—1889, вып. 18—19.

Акты, извлеченные из книг Могилевского магистрата.—ИЮМ. Витебск, 1876—1888, вып. 7—17.

Акты, извлеченные из книг Мстиславского градского и земского суда.—ИЮМ. Витебск, 1893—1894, вып. 24—25; 1900, вып. 28.

Акты, извлеченные из книг Оршанского земского суда.—ИЮМ. Витебск, 1892—1895, вып. 23—26; 1900, вып. 28.

Акты, извлеченные из книг Полоцкого земского суда.—ИЮМ. Витебск, 1871—1873, вып. 2—4; 1891—1898, вып. 22—27.

Акты, извлеченные из книг Полоцкого градского суда.—ИЮМ. Витебск, 1895, вып. 26.

Акты, извлеченные из книг Полоцкого магистрата.—ИЮМ. Витебск, 1873—1875, вып. 4—6.

Акты, извлеченные из книг Ушачской магдебургии.—ИЮМ. Витебск, 1898, вып. 27.

Документы, относящиеся к истории Чечерского староства.—ИЮМ. Витебск, 1900, вып. 28.

Инвентарь города Уллы и имения Николаева 1764 г.—ИЮМ. Витебск, 1891, вып. 22.

Писцовая книга Пинского и Клецкого княжеств, составленная Пинским старостою Станиславом Хвальчевским в 1552—1555 гг.—Вильна, 1884.

Попис войска Великого княжества Литовского лета 1567.—Русская историческая библиотека, т. 32. Литовская метрика, отд. 1, ч. 3. Пг., 1915.

Собрание древних грамот и актов городов Минской губернии.—Мн., 1848.

Ухвала на великом сойме Виленском 1528 г.—Русская историческая библиотека, т. 32. Литовская метрика, отд. 1, ч. 3. Пг., 1915.

СПІС НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАУ, ДЗЕ ЗРОБЛЕНЫ ЗАПІСЫ СУЧАСНЫХ ІМЕН

Брэсцкая вобласць

Баранавіцкі р. г. Баранавічы,
Гірава, Карчова, Падгорная, Па-
лонка, Яжоны

Бярозаўскі р. Высокае, Малеч,
Сашыца

Драгічынскі р. Галоўчыцы, Жа-
бер, Імянін

Жабінкаўскі р. г. Жабінка

Іванаўскі р. Дастоева, Дружы-
лавічы, Карсынь, Краснае, Франо-
паль

Івацэвіцкі р. Корачын, Мілейкі

Кобрынскі р. Акцябр, Бельск,
г. Кобрын

Камянецкі р. Вярховічы, Міка-
лаева, Падбрадзяны I, Пелішча

Лунінецкі р. Багданаўка, Бас-
тынь, Брадніца, Лугі, Мікашэві-
чы, Сінкевічы

Ляхавіцкі р. Галаўнінцы, Пад-
лессе, Рамашкі, Сакуны, Федзюкі

Пінскі р. Красіева, Малатко-
вічы

Пружанскі р. Вялікі Краснік,
Лінова I

Столінскі р. Аўсямерава, Бераз-
цы, Туры

Віцебская вобласць

Аршанскі р. г. п. Копысь, Ку-
шаўка, г. Орша

Бешанковіцкі р. Александрова,
Аскершчына, г. п. Бешанковічы,
Латыгава, Стрэлкі, Фролкавічы,
Чурылава

Браслаўскі р. Карасіна

Верхнядзвінскі р. г. Верхня-
дзвінск

Віцебскі р. Брыгітполле, г. Ві-

цебск, Задуброўе, Гапаратна,
Шапуры

Гарадоцкі р. Бычыха, Віраўля,
Вярэчка, г. Гарадок, Гуркі, Ду-
браўкі, Крошкі

Глыбоцкі р. Галубічы, Запруд-
дзе, Зябкі, Мосар, Новыя Шара-
баі, Падсвілле, Празарокі

Докшыцкі р. Верацяі, Вешняе,
Дзедзіна, Крыпулі, Парэчка, Пу-
гачова, Цынкi, Часці, Швэплі

Лепельскі р. Белазёрны, Вара-
паеўшчына, Верабкі, Стаі

Лёзненскі р. Адаменкі, Барсее-
ва, г. п. Лёзна

Міёрскі р. Бычыншчына, г. п.
Дзісна, Забалоцце, Зачарэўе, Ка-
нахі, г. Міёры, Новы Пагост

Пастаўскі р. Ажарцы, г. п. Ва-
рапаева, Дразды, Крывое, г. п.
Лынтупы, Ляхаўшчына, Муляры,
Палхуны, г. Паставы, Салаўі

Полацкі р. Бельчыца, Блізніца,
Гаравыя, Казімірава, Карпінічы,
Мамонава, Палата

Расонскі р. Дудзіна, Забор'е
Сенненскі р. г. п. Багушэўск,
Засценкі, Немойта, Обаль, Слаба-
да, Цеплякі

Талачынскі р. Коласава, Ры-
дамля, г. Талачын

Ушацкі р. Арэхаўна, Глыбочка,
Забор'е, Старынка, г. п. Ушачы

Чашніцкі р. Асташова, Дворы-
шча, г. Новалукомль, Рыжанкі,
Цяпіна

Шаркоўшчынскі р. Алашкі, Ва-
сюкі, Станіславава, Тадуліна, Таў-
кіні, г. п. Шаркоўшчына. Шур-
пакі

Шумілінскі р. Галі, Завяззе,
Казьяны, Мазурына, Обаль

Гомельская вобласць

Акцябрскі р. Забалоцце, Любань

Брагінскі р. Асарэвічы, Крукі, Рудня

Буда-Кашалёўскі р. Бацунь, Дуровічы, п. Пабеда, Крыўск, Леніна, Рудзянец, Рогінь, Уваравічы

Веткаўскі р. Вялікія Нямкі, Малыя Нямкі, Радуга, Стаўбун, Хальч

Гомельскі р. г. п. Касцюкоўка, Прыбар, Рудня, Марымонава, Целяшы

Добрушскі р. Баршчоўка, г. Добруш, Дубраўка, Ніўкі, Слабада, г. п. Церахоўка

Ельскі р. Рамязы, Стара-Высокае

Жлобінскі р. Кароткавічы
Жыткавіцкі р. Малішава, Перароў, Рудня, Хваенск, Хільчыцы

Кармянскі р. Сырск
Лельчыцкі р. Дзяржынск, Замошша, Тартак

Лоеўскі р. Валкашанка, Старая Лутава

Мазырскі р. г. Мазыр
Петрыкаўскі р. Кашэвічы, Навасёлкі, Трэмля

Рагачоўскі р. г. Рагачоў
Рэчыцкі р. Берагавая Слабада, Глушэц, Глыбаў, Заспа, Каравацічы, Маладуша

Светлагорскі р. Стракавічы
Хойніцкі р. Варацц, Вялікі Бор, п. Леніна, Слабажанка, Судкова

Чачэрскі р. Бабічы, г. Чачэрск

Гродзенская вобласць

Астравецкі р. г. п. Астравец, Больнікі, Варняны, Гваздзікяны, Жусіна, Камелішкі, Рудзішкі, Страча, Сыманэлі

Ашмянскі р. Бадуны, Васеўцы, Войневічы, Кальчуны, Муравана Ашмянка, Паляны

Бераставіцкі р. Астапкаўшчына, г. п. Бераставіца, Канюхі, Кашанцы, Кучоўцы, Муравана, Плябанаўцы

Ваўкавыскі р. Боблава, г. Ваўкавыск, Войткавічы, Дубічы, Жарна

Воранаўскі р. Бялюнцы, Валаткішкі, Нача, Пагародна, Тракелі

Гродзенскі р. Агароднікі, Адэльск, Азёры, Балічы, Бандары, Валавічоўцы, Гліняны, г. Гродна, Зенявічы, Луцкаўляны, Навасёлкі, Нецячы, Пракопавічы, Пруды, Пясчанка, г. Скідаль, Стральцы, Тапалёва, Хвайняны, Чырвоны Бор

Дзятлаўскі р. Навасёлкі, Старына

Зэльвенскі р. Залацеева
Карэліцкі р. Астухова, Кожава, Краснае, Лукі, Пагор'е, Райца, Трэшчычы, Цырын, Шчонова, Ярэмічы

Лідскі р. Бердаўка, г. п. Бярозаўка, Восава, Дакудава, г. Ліда, Моцевічы, г. п. Першамайск, Пескаўцы, Табала, Стокі, Тарнова

Мастоўскі р. Вострава, Гудзевічы, Дарагляны, Дубна, Кулёўшчына, Лабзова, Лаўна, Лунна, Ляткі, г. Масты, Мікелеўшчына, Нёман, Пескі, Рудзявічы, Сухінічы

Навагрудскі р. Вялікая Ізва, Дзяляцічы, Зенявічы, Ігольнікі, Валеўка, Васёлевічы, Вераб'евічы, Вінніца, Каменка, Лозкі, Масцішчы, г. Навагрудак, Селішча, Старыя Ганчары, Уселюб, Хорашава

Свіслацкі р. п. Астроўскі, Бязводнікі, Загаране, Задворані, Монтаўты, Новы Двор, Пацуі, Раневічы, г. Слонім, Старыя Бадуны

Слонімскі р. Кракотка
Смаргонскі р. Міхневічы
Шчучынскі р. г. п. Астрыно,

Бершты, в. Гірдзеўка, Дземарава, Ліпчанка, Люцеўцы, Падзамча, Пелеўцы, Русачкі, Руткевічы, г. Шчучын

Магілёўская вобласць

Бабруйскі р. г. Бабруйск, Брожа, Міхалёва, Цялуша

Быхаўскі р. Перакладавічы, Смаліца, Чырвоная Беларусь
Бялыніцкі р. Малінаўка

Глускі р. Макавічы, Нова-Андрэеўка

Горацкі р. г. Горкі, Каменка, Кароўчына, Маісеева, Маслакі, Расна, Сава, Слабада, Старое-Прыбужжа

Касцюковіцкі р. Баронькі, Бялынкавічы, Восаў, Жаркі, Забычанне, г. Касцюковічы, Сяцэцкае

Кіраўскі р. Грыбава Слабада, Капланаўка, Леўкавічы, Любонічы, Падсёлы

Клімавіцкі р. Ганнаўка, г. Клімавічы, Мілаславічы, Прудок

Клічаўскі р. Востраў, Дзмітраўка, г. п. Клічаў

Краснапольскі р. Клясіна, г. п. Краснаполле

Круглянскі р. Гоенка, г. п. Круглае, Улужжа

Крычаўскі р. Бель, Галынец, г. Крычаў, Луты

Магілёўскі р. Дашкаўка, Калінавая, Княжыцы, г. Магілёў, Стайкі, Харашкі

Мсціслаўскі р. Беразуйкі, Быстрыца, Дубейкава, г. Мсціслаў, Мушына, Шамаўшчына

Слаўгарадскі р. Аляксандраўка, Гайшын, Кулікоўка, Кульшычы, г. Слаўгарад, Шаламы

Хоцімскі р. Баханы, Ельня, г. Хоцімск

Чавускі р. Астравы, Навасёлкі, Сласцены, Хонькавічы, г. Чавусы

Чэрыкаўскі р. Верамейкі, Падбудкі, Ялоўка, Ясная Паляна

Шклоўскі р. Апалонаўка, Гарадок, Новыя Камсінічы, Радзішана, Старыя Стайкі

Мінская вобласць

Барысаўскі р. г. Барысаў

Бярэзінскі р. Васілеўшчына

Валожынскі р. Ракаў

Вілейскі р. Альхоўка, Даўгінава, Івонцавічы, Каўшэвічы, Сядзіца, Талуць

Дзяржынскі р. г. Дзяржынск, Скворцы

Капыльскі р. Вуглы, Доктаравічы, Зарахаўцы, Лугавая

Клецкі р. Заастровічы, Морач, Пакач, Руда

Крупскі р. Селішча

Лагойскі р. Атрубак, Грыневічы, Малінаўка

Любанскі р. Кузьмічы, Новыя Юркавічы, г. п. Урэчча

Маладзечанскі р. Лебедзева, г. Маладзечна, г. п. Радашковічы, Самалі

Мінскі р. г. Мінск, Даўбарова, Дукора, Кур'янава, Ратамка

Мядзельскі р. Альсевичы, Вохабні, Жуціна, г. п. Свір

Нясвіжскі р. Вялікая Ліпа, Камарова, Лань, Нікрашы, Нясвіж

Пухавіцкі р. Азярычына, Караваева, Падляддзе, Хазянінкі

Салігорскі р. Тычыны

Слуцкі р. Баравуха, Гуткоў, Кірава, Новыя Рачкавічы, г. Слуцк, Шышчыцы

Смалявіцкі р. Шпакоўшчына

Стаўбцоўскі р. Асіпаўшчына, Казейкі, Мікалаеўшчына, Падлесе, Цеснавая, Шашкі

Уздзенскі р. Зенькавічы

Чэрвеньскі р. Язоўка

ПРЫНЯТЫЯ СКАРАЧЭННІ

НАЗВЫ АДМІНІСТРАЦЫЙНЫХ АДЗІНАК, ГЕАГРАФІЧНЫЯ НАЗВЫ

Акц.— Акцябрскі раён
Арш.— Аршанскі раён
Арш. п.— Аршанскі павет
Астр.— Астравецкі раён
Астр. дв.— Астрынскі двор
Астр. хар.— Астрынская харугва
Ашм.— Ашмянскі раён
Ашм. дв.— Ашмянскі двор
Ашм. п.— Ашмянскі павет

Бабр.— Бабруйскі раён
Бар.— Баранавіцкі раён
Барыс.— Барысаўскі раён
Бераст.— Берастовіцкі раён
Беш.— Бешанковіцкі раён
Б.-Каш.— Буда-Кашалёўскі раён
Бр. в.— Брэсцкая вобласць
Бр. п.— Брэцкі павет
Браг.— Брагінскі раён
Брасл.— Браслаўскі раён
Брасл. п.— Браслаўскі павет
Брэсц.— Брэцкі раён
Бых.— Быхаўскі раён
Бялын.— Бялыніцкі раён
Бяроз.— Бярозаўскі раён
Бярэз.— Бярэзінскі раён

Валож.— Валожын, валожынскі
Вас.— Васілішкі, васілішскі
Вас. хар.— Васілішская харугва
Ваўк.— Ваўкавыск, ваўкавыскі
Ваўк. п.— Ваўкавыскі павет
В.-дзв.— Верхнядзвінскі раён
Ветк.— Веткаўскі раён
Віл.— Вілейскі раён
Віц.— Віцебскі раён (для пашпар-
тызацыі сучасных імён); Ві-
цебск (для пашпартызацыі імён
са старажытных пісьмовых кры-
ніц)
Віц. в.— Віцебская вобласць
Віц. з-ля — Віцебская зямля
Воран.— Воранаўскі раён

Гарад.— Гарадоцкі раён
Глуск.— Глускі раён
Глыб.— Глыбоцкі раён
Гом.— Гомельскі раён
Гом. в.— Гомельская вобласць
Гор.— Горацкі раён
Гр. в.— Гродзенская вобласць
Гр. п.— Гродзенскі павет
Гродз.— Гродзенскі раён

Дзіс. п.— Дзісенскі павет
Дзярж.— Дзяржынскі раён
Дзятл.— Дзятлаўскі раён
Добр.— Добрушскі раён
Докш.— Докшыцкі раён
Драг.— Драгічынскі раён
Дубр.— Дуброўна, дубровенскі

Ел.— Ельскі раён

Жаб.— Жабінкаўскі раён
Жлоб.— Жлобінскі раён
Жытк.— Жыткавіцкі раён

Зэльв.— Зэльвенскі раён

Ів.— Іванаўскі раён
Івац.— Івацэвіцкі раён
Іўеў.— Іўеўскі раён

Кам.— Камянецкі раён (для паш-
партызацыі сучасных імён); Ка-
мянец, камянецкі (для пашпар-
тызацыі імён са старажытных
пісьмовых крыніц)

Кап.— Капыльскі раён
Кар.— Карэліцкі раён
Карм.— Кармянскі раён
Касц.— Касцюкоўскі раён
Кір.— Кіраўскі раён
Кл.— Клецкі раён
Клім.— Клімавіцкі раён

Кліч.—Клічаўскі раён
Кобр.—Кобрынскі раён (для пашпартызацыі сучасных імён);
кобрынскі (для пашпартызацыі імён са старажытных пісьмовых крыніц)

Краснап.—Краснапольскі раён
Кругл.—Круглянскі раён

Лаг.—Лагойскі раён
Лельч.—Лельчыцкі раён
Леп.—Лепельскі раён
Лёзн.—Лёзненскі раён
Лід.—Лідскі раён
Лід. дв.—Лідскі двор
Лід. п.—Лідскі павет
Лоеў.—Лоеўскі раён
Лун.—Лунінецкі раён
Люб.—Любанскі раён
Лях.—Ляхавіцкі раён

Маг.—Магілёўскі раён (для пашпартызацыі сучасных імён);
Магілёў, магілёўскі (для пашпартызацыі імён са старажытных пісьмовых крыніц)

Маг. в.—Магілёўская вобласць
Маз. п.—Мазырскі павет
Мал.—Маладзечанскі раён
Малар.—Маларыцкі раён
Маст.—Мастоўскі раён
Міёр.—Міёрскі раён
Мін.—Мінскі раён
Мін. в.—Мінская вобласць
Мін. п.—Мінскі павет
Мсц.—Мсціслаўскі раён

Навагр.—Навагрудскі раён
Навагр. з-к.—Навагрудскі замак
Навагр. п.—Навагрудскі павет
Нясв.—Нясвіжскі раён

Паст.—Пастаўскі раён
Петр.—Петрыкаўскі раён
Пін.—Пінскі раён (для пашпартызацыі сучасных імён); Пінск,
пінскі (для пашпартызацыі імён са старажытных пісьмовых крыніц)

Пін. кн.—Пінскае княства
Пін. п.—Пінскі павет
Пол.—Полацкі раён (для пашпартызацыі сучасных імён); По-

лацк, полацкі (для пашпартызацыі імён са старажытных пісьмовых крыніц)

Пол. арх.—Полацкае архіепіскапства

Пол. в.—Полацкае ваяводства

Пол. з-ля.—Полацкая зямля

Пруж.—Пружанскі раён

Пух.—Пухавіцкі раён

Раг.—Рагачоў, рагачоўскі
Рад.—Радунь, радунскі
Рад. хар.—Радунская харугва
Расон.—Расонскі раён
Рэч.—Рэчыцкі раён
Рэч. п.—Рычыцкі павет

Салігор.—Салігорскі раён
Светлаг.—Светлагорскі раён
Свісл.—Свіслацкі раён
Сен.—Сенненскі раён
Сл.—Слуцкі раён (для пашпартызацыі сучасных імён); Слуцк,
слукі (для пашпартызацыі імён са старажытных пісьмовых крыніц)

Слаўг.—Слаўгарадскі раён
Слон.—Слонім, слонімскі
Слон. п.—Слонімскі павет
Стаўбц.—Стаўбцоўскі раён
Стол.—Столінскі раён

Тал.—Талачынскі раён

Уздз.—Уздзенскі раён
Уш.—Ушацкі раён

Хойн.—Хойніцкі раён
Хоц.—Хоцімскі раён

Чав.—Чавускі раён
Чач.—Чачэрскі раён
Чач. ст.—Чачэрскае староства
Чашн.—Чашніцкі раён
Чэрык.—Чэрыкаўскі раён

Шарк.—Шаркоўшчынскі раён
Шкл.—Шклоўскі раён
Шкл. вол.—Шклоўская воласць
Шкл. гр.—Шклоўскае графства
Шум.—Шумілінскі раён
Шч.—Шчучынскі раён

КРЫНІЦЫ, ВЫКАРЫСТАНАЯ ЛІТАРАТУРА

АВАК — Акты, издаваемые Виленскою Археографическою комиссиею.— Вильна, 1865—1892.

АВК — Акты, издаваемые Виленской комиссиею для разбора древних актов.— Вильна, 1865—1915.

БА I — М. В. Бірыла. Беларуская антрапанімія: Уласныя імёны, імёны-мянушкі, імёны па бацьку, прозвішчы.— Мн., 1966.

Быстр. Кн.—St. Bystroń. Księga imion w Polsce używanych.— Warszawa, 1938.

ИЮМ — Историко-юридические материалы, извлеченные из архивных книг губерний.— Витебск, 1871—1906.

П.—Попис войска Великого княжества Литовского лета 1567.— Русская историческая библиотека, т. 32. Литовская метрика, отд. 1, ч. 3. Пг., 1915.

Пкн. ПКл.—Писцовая книга Пинского и Клецкого княжеств, составленная Пинским старостою Станиславом Хвальчевским в 1552—1555 гг.— Вильна, 1884.

СДГАМГ — Собрание древних грамот и актов городов Минской губернии.— Мн., 1848.

У.—Ухвала на великом сойме Виленском 1528 г. Русская историческая библиотека, т. 32. Литовская метрика, отд. 1, ч. 3.— Пг., 1915.

Іншыя скарачэнні

грэч.— грэчаскае

дыял.— дыялектнае

канан.— кананічнае

каталіц.— каталіцкае

кніжн.— кніжнае

літ.— літаратурнае

ням.— нямецкае

польск.— польскае

правасл.— праваслаўнае

разм.— размоўнае

СБП — сучаснае беларускае

прозвішча

слав.— славянскае

стараж.— старажытнае

усх.-слав.— усходнеславянскае

ЗМЕСТ

Уводзіны	3
Вынікі адаптацыі хрысціянскіх імён	7
Варыянтнасць сучасных мужчынскіх імён	16
Марфалагічная структура мужчынскіх асабовых імён	132
Невытворныя імёны	132
Вытворныя імёны	166
<p>Імёны, утвораныя шляхам усячэння невытворнай асновы (168). Імёны ад невытворных асноў і іх частак з флексіяй -а//-я//-ё//-о (169). Імёны з суфіксальным зычным -к-. Суфікс -ко//-ка (175). Суфікс -ік (202). Суфікс -ок (215). Суфікс -ук//-юк (218). Суфіксы -ак//-як, -эк//-ек (226). Імёны з суфіксальным -н- (229). Імёны з суфіксальным зычным -л- (233). Імёны з суфіксальным зычным -с- (235). Імёны з суфіксальнымі зычнымі -т//-ц'-, -ц (239). Імёны з суфіксальным зычным -р- (243). Імёны з суфіксальным зычным -j- (244). Імёны з суфіксальным зычным -х- (245). Імёны з суфіксальным зычным -ш- (247). Імёны з суфіксальным зычным -г- (251). Імёны з суфіксальным зычным -д- (251). Імёны з суфіксальным зычным -з- (252). Імёны з суфіксальным зычным -ч- (252)</p>	
Бібліяграфія	253
Алфавітны паказчык імён	259
Выкарыстаныя крыніцы	313
Спіс населеных пунктаў, дзе зроблены запісы сучасных імён	314
Прынятыя скарачэнні	317

НИКОЛАЙ ВАСИЛЬЕВИЧ БИРИЛЛО

БЕЛОРУССКАЯ АНТРОПОНИМИЯ. 3: Структура собственных мужских имен

Издательство «Наука и техника». На белорусском языке.

Рэдактар Л. А. Шрубок. Мастак М. А. Жахавец. Мастацкі рэдактар В. А. Жахавец. Тэхнічны рэдактар В. А. Чабатар. Карэктар М. А. Вячорка.

ІБ № 1168

Друкуецца па пастанове РВС АН БССР. Здадзена ў набор 21.01.82. Падпісана ў друк 02.08.82. АТ 16171. Фармат 84×108¹/₃₂. Папера друк. № 2. Гарнітура літаратурная. Высокі друк. Друк. арк. 10,0. Ум. друк. арк. 16,80. Ум. фарб.-адб. 17,01. Уч.-выд. арк. 18,7. Тыраж 900 экз. Зак. № 264. Цана 1 р. 70 к. Выдавецтва «Навука і тэхніка» Акадэміі навук БССР і Дзяржаўнага камітэта БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. 220600. Мінск, Ленінскі праспект, 68. Друкарня імя Францыска (Георгія) Скарыны выдавецтва «Навука і тэхніка». 220600. Мінск, Ленінскі праспект, 68.